

ספר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק כ"ז

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנּוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה יְסֻדְתָּם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוֹרוֹרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וּדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יְהִי מִי שִׁיְהִי.

* * *

בְּנוֵי וּמֵיֻסָּד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן
בּוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רַז לֹא אָנִים לִיה
רַבִּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוּבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגַלִּיל
שְׁנַת תשע"ו

ספר
אֲשֶׁר בַּנְחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קֶרֶן הַדְּפָסָה וְהַפְצָה"
חֲסִידוֹת בְּרַסְלָב"
יבנאל

טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּכַר כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמָּה מֵהַדּוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁמַחֲיִים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵיוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וְיָמָה גַּם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כַּדְּבַר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכְּמָה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכְּמָה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מֵהַמְּכַתְּבֵי הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּדְפְּסוּ עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתְּכָם בְּיֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסֵדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲר־כֵּן מְכַתְּבֵי יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וְכַמוֹ-כֵן סֵדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהִדּוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבָר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֲתָה אֶת כָּרְךָ
כ"ז, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרְךָ אַחַר כָּרְךָ, וּבִלְבָנוּ תִקְוָה, שְׁכָל מִי
שִׁיקְרָא בְּזָה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוֹ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאמְרֵי חז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וּגְלוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֹקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אֶפְלוּ הִירוּד וְהַנְּמֹךְ בְּיֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֶפֶן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן
לְשָׁכַל תַּחְתּוֹן, מַעֲיָלָא לְעֵלּוּל, כַּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׂרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעֲמֵד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדָד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אָמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בִּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִיתָהּ
אֲלֹקִים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָּה, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבוא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור. הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאָר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים — החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו

ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-ה'ר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-פן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות כרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-פן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו

מְצַטְעָרִים עַל הָרָאשׁוֹנִים, שֶׁכָּבַר יֵשׁ הַרְבֵּה סִפְרִים, וְלָמָּה לָהֶם עוֹד; וּבִאֲמַת לֹא בְדַעַת יִדְבְּרוּ, כִּי "לְכַל זְמַן וְעַת לְכַל חִפְץ" (קִהְלַת ג, א), כִּי מִי יִכְרִיחַ אוֹתָם לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם פְּנָאֵי לְלַמֵּד זֶה הַסֵּפֶר הַחֲדָשׁ, רַק יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּסִפְרִים שְׂיֵשׁ מִכָּבָר, מִי יִמְחָה בְיָדָם, וּמָה אֲכַפֵּת לָהֶם, שְׂיֵשׁ עוֹד סִפְרִים בְּעוֹלָם, אוֹלֵי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמִּסְגָּל לָהֶם זֶה הַסֵּפֶר הַיָּקָא, כְּמוֹ שְׂרוֹאִים בְּחוֹשׁ, שְׂיֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שְׂיֵשׁ לָהֶם חַיּוֹת מִסֵּפֶר זֶה, וְיֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְחַיֶּה אוֹתָם סֵפֶר אַחֵר, וְגַם בְּאָדָם אֶחָד בְּעֶצְמוֹ יֵשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַזְּמַן, לְפַעֲמִים מִתְעוֹרֵר לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יַדֵּי דְבָר זֶה שֶׁבְּסֵפֶר זֶה, וְלַפְעֲמִים אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְעוֹרֵר כִּי אִם עַל־יַדֵּי דְבָרֵי תוֹרָה וּמוֹסֵר שֶׁבְּסֵפֶר אַחֵר, וְגַם מִי שֶׁנִּפְשׁוֹ חֲשָׁקָה בְּתוֹרָה, וּמִבְּלָה יִמְיוֹ עָלֶיהָ כְּרֵאִוִי כִּי לְכָךְ נֹוצֵר, יֵשׁ פְּנָאֵי בִימֵי הָאָדָם אֲשֶׁר הוּא חַי עַל פְּנֵי הָאָדָמָה לְעֵין וּלְהַבִּיט בְּסִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁרֵאִינוּ כְּמָה גְדוּלִים, שֶׁהִיוּ בְּקִיאִים בְּכִמָּה סִפְרִים הַרְבֵּה מְאֹד, וְלָמָּה לֹא נִלְמַד קַל וְחֹמֶר מִהַגּוֹיִם, שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל עֲנִינֵי חֲכָמָתָם בְּעִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הֶבֶל וְרִיק, יָצַל עוֹבֵר, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן יֵשׁ לָהֶם הַרְבֵּה סִפְרִים בְּאַרְיכוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד, וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה נִתְחַדְּשִׁים אֲצֵלָם סִפְרֵיהֶם הַרְבֵּה מְאֹד בְּכָל שָׁנָה וְכַמְעַט בְּכָל יוֹם, וְאֵינָם קָצִים בְּרַבּוּי סִפְרֵיהֶם, וּמִדּוּעַ נִבְגַּד אֲנַחְנוּ, חַס וְשְׁלוֹם, לְהַקְפִיד, חַס וְשְׁלוֹם, עַל רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאַרְךָ יְמֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אַרְךָ וְטוֹב לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַת נְצַחִים! וְהֲלֹא כְּמָה תְּחַבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכְּמָה סִפְרִים לְאֵלְפִים וְלִרְבּוּבוֹת מִחִבְרִים בְּשִׁבִיל עִסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר כְּמָה אֵלְפֵי אֵלְפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוּבוֹת רַבּוּבוֹת וְכוּ' סִפְרִים עַד אֵין קֵץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֵרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכָבֵר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאוּת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְהִבְלִיוּ וּבְטַעֲוִיתוֹ וְכוּ', וְכְּמָה סִפְרִים וְתְּחַבּוּלוֹת אֵין מִסֵּפֶר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדִי לְמַצֵּא עֶצֶה וְתְּחַבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל כָּלָם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאָדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים,

לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם כי העולם אומרים בשם
הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים
בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן
כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל
שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים
שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים
שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן
צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך
התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש
והארז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות
ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם
מחייב את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחייב את עצמן בספרים
אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים
חדשים, אשר תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור
הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם
הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שגלכדו בו וכו' וכו',
והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כאשר יראה הרוואה, רק נלקט
מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא
אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי
כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני
במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן
שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין
אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה
כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא,
שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו

העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרכבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחזיב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות פאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ושיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנסקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי

הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאלה שלמה, אמן כן יהי רצון!

ספר אשר בנחל

פרק כז

ד' רסט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וניא ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי הקר ... גרו יאיר ויזרח.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך?! עקר העבודה בזה העולם הוא לזכות להיות מאריך אף, כפי שעובר על כל אחד ואחד מה שעובר בכל יום ויום — מרידות וירידות ונפילות והשליכות וכו', כל אחד כפי בחינתו, עקר העבודה הוא להתחזק ולא לפל בדעתו כלל. וכן לא ירע לבבו על כל מה שעובר עליו רק יהיה סבלן גדול ויאריך אפו ויסבל וזוהי העבודה הכי קשה בחיים כפי מה שעובר על כל אחד ואחד, ההכרח לו להיות נעשה עצבני, כל אחד כפי בחינתו וכפי ירידתו, ובפרטיות מי שקלקל בבריתו, והוציא זרע לבטלה, רחמנא לצלן, הוא נעשה עצבני וכעסן גדול (עין שיחות הר"ן, סימן רמט), שעל-כן נקרא חטא זה ר'ע', שהוא בחינת רע לב, והוא תמיד בכעס ובקפידות, והוא איש ר'ע' מאד מאד תמיד. ובאמת עקר התקון הוא לעבד על עצמו להיות תכלית ההפוך ממ'ש, להיות מעביר על מדותיו, ולא יקפיד ולא לכעס כלל, יהיה איה שיהיה.

אחי ורעי! ההקפדה מדה רעה עד מאד, על-ידי הקפדה פעמים נעשית העיר כלה כמרקחה, ונתרבו שונאים זה לזה, והרבה תקלות

יוצאות מזה, דהינו אם הוא עשיר בעיר, והעיר צריכים רב או שאר
 צרכי העיר, דרך העולם שנעשה אספה, ונאספו יחד, אזי אם נוח
 לכעס או להקפיד, אם אין מקבלין דעתו במעמד כלם, תכף יכעס,
 ואין מניח לגמר הדבר, ונעשה מחלקת וקטטות ומלשינות ומסירות,
 ונעשה עיר הנדחת, רחמנא לצלן. וזה בא מחמת הגאונה, לכהן הוא
 מקפיד אפלו אם אין הדבר נוגע לו, אם לא היה בעל גאונה, והיתה
 לו מדת ענוה וסבלנות, לא היה צריך להקפיד. וכל שכן כשהדבר
 לא שייך לו, בנדאי לא צריך להקפיד. וראיה ממשה רבנו, עליו
 השלום, שהיה מלך על ישראל, ושמע שאמרו זה לזה (במדבר יד,
 ד): "נתנה ראש ונשובה מצרימה", והקדוש-ברוך-הוא כעס עליהם,
 כביכול, ומשה רבנו לא כעס עליהם, אדרבה, התפלל שלא יעשה
 כליה, רחמנא לצלן, שנאמר: "ויחל משה וגו' וינחם ה' על הרעה"
 (שמות לב, יא-יד); ומי גרם לזה? מחמת מדת הענוה שהיתה אצלו,
 והדבר היה נוגע לעצמו אפלו הכי לא כעס עליהם. וכן מצינו לגבי
 דוד המלך, שהיה נרדף גדול משאול המלך, ואף-על-פי-כן לא
 עשה עמו שום רעה בעת שהיה ביכלתו לעשות לו רעה, אדרבה
 ואדרבה, לא די שהוא לא עשה, גם לא הניח אחרים לעשות לו
 רעה. ומי גרם זאת? מדת ענוה שהיתה לו, שנאמר (תהלים כב, ז):
 "ואנכי תולעת ולא איש", ולא אמר דבר אחר שמנח בזה שפלות
 גדולה, כי התולעת היא הנמוכה מכל הבריאה, ואינה מתחלת עם
 שום בריה, רק רוחשת על הארץ, והולכת לברכה. ודוד המלך לא
 היה נרדף משאול לבד, רק היה נרדף מאחרים גם-כן, אף-על-פי-כן
 סבל וקבל באהבה, ועל הכל היה נותן תודה לה', ולא עשה לאיש
 אחד שום מעשה רע, וגם היה מתפלל עבורם, שנאמר (תהלים לה,
 ג): "ואני בחלותם לבושי שק" וגו'; וצריך האדם להתפלל אם יש
 חלי על גופו (ברכות יב,): אמר ר' חנינא סבא משמה דרב: כל
 שאפשר לו לבקש רחמים על חברו ואינו מבקש — נקרא חוטא,
 שנאמר (שמואל-א' יב, כג): "גם אנכי חלילה לי מחטא לה' מחדל
 להתפלל בעדכם" וכו', ואם חולים על הנפש, צריך גם להתפלל
 עבורם. אמר רבי, צנה לו לאדם להתפלל על הרשעים, כדי שיחזרו
 למוטב, ולא יכנסו לגיהנם, דכתיב: "ואני בחלותם לבושי שק", כן

יתנהג האדם, אם יש לו שכל. ומתוך לבקש רחמים מה', שינצל מהם, אבל לא להרע להם, ועל-ידי-זה יהא אהוב למעלה ונחמד למטה. וכל זה תלוי כפי שזוכה להיות מאריך אף ואינו כועס, ויש לו סבלנות גדולה בחיים; כי באמת כל החיים מלאים נסיונות רבים, כל אחד כפי בחינתו וענינו (כבר הארכתי בזה הרבה בספרי "אריך אפים" — קחהו משם, כי נפלא הוא), איך שצרכים אריכות אפים בכל פרט ופרט מהחיים כפי מה שעובר על כל אחד ואחד בכל יום ויום. ובאמת הנה ראוי להאריך בזה, כי הסבלן חזיו מתקים וערכים. ואמר החכם: הסבל עשר והפחזות ריש. על-כן, אחי ורעי! הרגל עצמך במדה היקרה של סבלנות, וסבל סבל אחי ורעי מכל מה שעובר עליך, והסתר עצמך בסתר צל כנפיו יתברך.

הדורש שלומך...

ד' ער.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר וירא ה'תשמ"ב.

שלום רב לידיד נפשי ותיק וחסיד וכו'. גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

תדע שהיום דברתי עם אשת ... ולא כך הוא הספור שספרתי לי וכו', ואני רואה שיכולים לעשות שם שלום, ועל-כן ראה לדבר עם האברך ... שיתועד עמי, כי, תהלה לאל, פעלתי אצל האשה והפכתי דעתה לגמרי. ובנדאי גם האברך ... צריך להשתנות וכו', כי אסור לו לשחק עם רגשותיה, ובפרטי פרטיות כי היא יתומה, ורוחה נמוכה מאד מאד, על-כן אין לה שום ברירה מי שיחזק אותה, כי אם בעלה, ולבסוף הבעל מזלזל בה ומצער, ודבר זה אסור באסור חמור. וחכמינו הקדושים הקפידו על זה מאד מאד, לא לצער את אשתו, ואמרו (בבא מציעא נט): לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו, שמתוך שדמעתה מצויה — אונאתה קרוכה וכו', עין שם; והשם יתברך מקפיד על זה מאד מאד. ועל-כן ראה לדבר

יד אֲשֶׁר ד' רעא בַּנְחָל

עם האָברֶךְ ... שִׁיתוּעַד עִמִּי, וְהַפֵּל הוּא לְטוֹבָתוֹ, כִּי בְעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, יִזְכְּנִי לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בִּינֵיהֶם, וְיִדְוֶרוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי רַחֲמָנוּת גְּדוּלָה עַל הַחֲמִשָּׁה יְלָדִים שְׁלָהֶם, נְחַמְדִּים וּנְעִימִים, חָבַל מְאֹד מְאֹד לְהַנִּיחַ שִׁישְׁבֵר בֵּית נְהַדָר כְּזֶה, וְאַשְׁרֵי וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁעוֹזֵר בְּמִצְוָה רַבָּה שֶׁל שְׁלוֹם-בַּיִת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, כָּל הָעֲנִיָּן הוּא לְטוֹבַת הָאָבְרֶךְ ... כִּי רָצְתָה גֵט, אֲבָל בְּחֶסֶדוֹ יִתְבַּרֵךְ דְּבִרְתֵי הַרְבֵּה עִמָּה, וְהִיא מְסַכְּמַת לְשְׁלוֹם, אֲבָל בְּתַנְאֵי שְׁלֵא יִצְעֵר אוֹתָהּ, וְאֵל יִפְרֹט עַל הַהֲרַגְשׁ הָעֵמֶק שִׁישׁ לָהּ, אֲשֶׁר הִיא שְׁבוּרָה מְאֹד מְאֹד שֶׁהִיא יְתוּמָה, וְשָׂאֵר הַפְּרָטִים אֵי אֶפְשָׁר לְכַתֵּב עַל הַפֶּתַח, וְאַקְוָה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ שִׁישְׁלֵם הַבְּנֵי וְיִדְוֶרוּ יַחַד, וְהִזָּה זֶה שְׁכָרִי.

ד' רעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיֵּרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ וְאִיר וַיִּזְרַח.
אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וְהִנֵּה טְרִדוֹתֵי רַבּוֹ כְּמוֹ שְׂרַבּוֹ, וְעַל-כֵּן קָשָׁה וְכָבֵד לִי לְהִשְׁיֵב לָךְ בְּפְרָטִיּוֹת, וּבִפְרָט בְּעֲנִינִים אֵלּוּ, אֲשֶׁר הִתְקַרַח לְדַבֵּר פֶּה אֵל פֶּה, וְאִי אֶפְשָׁר לְכַתֵּב מְזֵה. וְעַל-כֵּן אֲקַוֶּה שְׁאֲזַכֶּה לְהִתוּעַד עִמָּךְ יַחַד וְנִדְבֵר בְּאַרְיִכוֹת. לַעֲת עֲתָה חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת חֲזַק בְּבִטְחוֹן בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְאֵת הַחַיִּים שְׁלָךְ יִשְׁלַמוּ לָךְ עַד הַפְּרוּטָה הָאֲחֻרָוֶנָה, כִּי אִם תִּמְסַר אֵת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִדְבַק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזַ תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת. וְכָלֵל זֶה תִּנְקֹט בְּיָדֶיךָ, כִּי דָבָר שֶׁשִּׁיָּךְ לָךְ יִחְזֹר לָךְ. וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁתִּהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזַ תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת.
הִתְקַרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' ערב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגא ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר ... גרו זאיר ויזרח.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד להיות מאריך אף, פי בזה תלוי כל קיום האדם ברוחניות ובגשמיות, פי (בראשית יח, כד): "האף תספה צדיק עם רשע"; פי על-ידי האף והחמה נספה הן הצדיק הן הרשע, פי מדת הפעס והקפדות עושה כליון מן האדם לגמרי. וכל זה בא מפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה (עין שיחות-הר"ן, סימן רמט), שהחטא הזה מביא את האדם להיות תמיד בכעס ובקפידות, עין שם; וזה שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קפד); פי בהחטם יכולים להפיר את הנואף, עין שם, וכנ"ל; פי מי שאינו כועס בידוע שאוחז כבר בתקון ברית, שהוא תקון הדעת, וכשדעתו בשלמות — לא יכעס ולא יקפיד.

על-כן, חמדת לבבי! העקר להתקרב אל הצדיק האמת, שהוא בחינת (איכה ד, כ): "רוח אפנו משיח ה'"; פי הצדיק האמת מכניס ומאיר באדם דעת האמת, ועל-ידי-זה נפתח פיו לדבר עמו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'); ותפלה תלויה בהחטם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), אשר זה תלוי בשמירת הברית, עין שם.

ועל-כן, חמדת לבבי! עקר העצה לאריכת אפים הוא אמונה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), להכניס בדעתו אמתת מציוותו יתברך, ואשר אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חליו ז); ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא (יומא לח); ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה (ברכות נח); ואפלו צפרא קלילא מבלעדי שמיא לא מתצדא (ירושלמי שביעית); ואמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: אפלו עלה אינו נופל מן האילן בלתי רצונו יתברך.

וּכְשֶׁאָדָם מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ תָּמִיד אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, לְעוֹלָם לֹא יִכְעַס וְלֹא יִקְפִּיד כָּלֵל, כִּי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר הַכֹּל מְרֻצָּנוּ הַפְּשׁוּט, וְתָמִיד יֵאָרִיךְ אִפּוֹ. וְעַל-כֵּן עָקֵר עֲצָתָךְ עַל הַכַּעַס הוּא רַק לְחֹזֵר הַרְבֵּה הַרְבֵּה בְּלִמּוּד הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה הַיְמָנָה, כִּי הָעֵקֶר הוּא הָאֲמוּנָה (עֵינִי לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'); וְצָרִיכִים לְחַפֵּשׂ תָּמִיד, הֵיכָן אוֹחִז בְּאֲמוּנָה, עֵינֵי שָׁם; כִּי כָּל הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת תְּלוּיִים רַק בְּאֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אֲמוּנָה"; וְכֹל מֵה שֶׁמְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹמֵד עַל יָדוֹ, כְּמוֹ-כֵן פּוֹתַח פִּיּוֹ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ (עֵינִי לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב); אֲשֶׁר בְּאֲמַת אִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ יְדִיעָה בְּלֵב שָׁלֵם, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה, בְּיָדָי הִיָּה מִתְפַּלֵּל וּמִתְלַהֵב בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָּה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וּמִחַמַּת שָׂאִין הָאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת בִּידִיעָה בְּרוּרָה, עַל-כֵּן מִתְרַשֵּׁל, וְכִפִּי הַתְּרַשְׁלוּתוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמוֹ-כֵן בָּא לְיָדֵי קַלְקוּל הַדַּעַת, קַלְקוּל הַמַּחַ, וְנִכְשֵׁל בַּפְּגָם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלּוּן, שֶׁדָּבָר זֶה מְקַלְקֵל וּמְמַעֵט אֶת הָאֲמוּנָה, כִּי בְּרִית וְאֲמוּנָה תְּלוּיּוֹת זוֹ בְּזוֹ (עֵינִי לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לא) בְּבַחֲיַנֵּת (תְּהִלִּים פט, כט): "וּבְרִיתִי נֶאֱמַנְתָּ לִּי", עֵינֵי שָׁם.

הַיּוֹצֵא מִדְּבָרֵינוּ, כִּי הָעֵקֶר הוּא אֲמוּנָה, בְּרִית, תְּפִלָּה, אֲשֶׁר דְּבָרִים אֵלוֹ תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, וְזֶהוּ עָקֵר זְכוּת אֲבֹתֵינוּ. וְתִכְף-וּמְיָד כְּשֶׁהָאָדָם חֹזֵק בְּשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֵלוֹ, אֲזַי כָּבֵר אֵין צָרִיךְ לְשׁוּם בְּרִיָּה, "אֵל תִּבְטְחוּ בַּיְדֵיכֶם בְּכֵן אָדָם שָׂאִין לוֹ תְּשׁוּעָה" (תְּהִלִּים קמו, ג).

מֵה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ, שְׂוֹכֵינוּ לְהַתְּוַדֵּעַ מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי הַמַּחֲיָה וּמַחֲזֵק וּמְאֲמֵץ אוֹתָנוּ, אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ! וְרְאוּי לָךְ לְהַתְּמִיד בְּיֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל. הָעֵקֶר אֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל יִהְיֶה מֵה שִׁיְהִיָּה, כִּי יֵשׁ עֲנִין שִׁיְתִּהֲפֹךְ הַכֹּל לְטוֹבָה (עֵינִי שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן ג'); וְהַעֲוֹנוֹת יִתְהַפְּכוּ לְזָכוּת, עֵינֵי שָׁם; רַק חֹזֵק וְאֲמֵץ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת אִךְ שִׁמְחָה. וְתִרְגְּלֵ אֶת

עצמך לשמע כלי זמר בכל יום, אשר הוא רפואת הנפש ורפואת הגוף.

הדורש שלומך...

ד' רעג.

בעזרת השם ותבריך, אור ליום שלישי לסדר וירא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'קָר...
גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי ה'קָר! חזק ואמץ מאד מאד על כל מה שעובר עליך יהיה איה שיהיה, וראוי לך להחיות את עצמך מאד מאד בזה שזכית להתקרב אל רבנו ו"ל, ובזה ראוי לך לשמח כל ימי חיך. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, טוב להודות להשם ותבריך.

ומספר בין אנשי שלומנו, שהיה אחד מאנשי שלומינו בעיר ברסלב, והיה נקרא ר' פייבל, והיה רגיל לומר "אשרינו". והמתנגדים קראו לו "פייבל אשרינו" בדרך ליצנות. וכשספרו זאת למהר"ת ו"ל, ענה ואמר: נו, עולם ה'תהו של פייבלי יהיה, שגם אז אחר הסתלקותו יאמר תמיד: אשרינו שזכינו להתודע מהנחל נובע מקור חכמה, אבל מה שיהיה עולם ה'תהו של המתנגדים — כל אחד יודע בעצמו (עין עלים לתרופה, מכתב קצה); כי באמת במה שאדם כוסף ומדבק עצמו בחייו, כמו-כן כשיוצא מזה העולם לאחר פטירתו, בזה מתדבק. ועל-כן אם האדם מחזק את עצמו כל ימי חייו להמשיך את עצמו רק אליו ותבריך, ונכנס אל תוך האמונה הקדושה, ותמיד מציר בדעתו, איה שמלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוף כל עלמין, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו ותבריך, אזי כשיוצא מזה העולם, נכלל תכף-ומיד בזה וכו', כל אחד כפי שעור הדבקות שהיה לו בחיים חיותו. מה שאין כן, כשכל ימיו נופל בדעתו בחלישות הדעת,

יח אֲשֶׁר ד' עדר בְּנַחַל

וּנְחַלְשֵׁת דַעְתּוֹ וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה גַם אָז יִסְתַּוְּבַב בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ
וְהַדְמִיוֹן.

עַל-כֵּן, אַחֵי הַיְקָר! הֶעֱקָר לְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ וּלְהַחֲיִית אֶת עֲצָמוֹ
בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וַיִּרְגֵּשׁ כָּל מִינֵי עֲנָג בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רָאוּי לָךְ לְהַחֲיִית אֶת עֲצָמְךָ, שְׂאֵתָה זוֹכָה
לִידַע מַרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, אֲשֶׁר כָּחוּ גְדוֹל כָּל-כֶּף. וְכֵן, תִּהְיֶה לְאֵל, זְכִית
בְּזִכְיֹת חֲנָם לְהִיֹּת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, אֲשֶׁר גְּדַל מַעֲלַת זוֹ
הַזְכוּת — אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְצִיר בְּדַעַתְנוּ כָּלֵל. וְעַל כֵּלָם — שְׂאֵנוּ
מִקְוִים עוֹד לְהִיֹּת שָׁם בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...
...

ד' רעד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר חַיֵּי שְׂרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נַפְשִׁי ... גְרוֹ יֵאִיר.

פֶּה תִקְבֵּל שְׁנֵי מִינֵי טַפְסִים בְּעִבּוֹר הוֹצֵאת הַסְּפָרִים מִהַחוּף,
וְתִבְחַר אֵיזָה מֵהֶם שְׁתִּרְצֶה, וְהִנֵּה עַל עֶסְקְנוּ, רָאָה לְהִבִּיא אֶת
הַסְּפָרִים, שְׁהֵם גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מֵהַיָּם' הַגְּדוֹל, שֶׁהוּא בִּינָה
אֵימָא עֲלָאָה שְׁעַר נו"ן, וְכּוֹנְנָתָנוּ לְהִבִּיאָם אֶל הָעוֹלָם הַזֶּה שְׁנִקְרָא
חוּף הַיָּם, אֲשֶׁר זֶה סוּד יִשְׁשָׁכַר וְזִבּוּלוֹן, יִשְׁשָׁכַר הוּא סוּד הַתּוֹרָה
— יֵשׁ שְׁכָר, וְזִבּוּלוֹן סוּד עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. וְכִמוֹ שְׁפָרַשׁ רַש"י עַל
הַפְּסוּק (דְּבָרִים ל.ג. יח): "שְׁמַח זְבוּלוֹן בְּצִאתְךָ וַיִּשְׁשָׁכַר בְּאֶהְלֶךְ",
זְבוּלוֹן יוֹצֵא בְּפִרְקָמְטִיָּה וַיִּשְׁשָׁכַר עוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּאֶהְלִים, וְזֶה "זְבוּלוֹן
לְחוּף יַמִּים יִשְׁכֵּן, וְהוּא לְחוּף אֲנִית, וַיִּרְכָּתוּ עַל צִידוֹן" (בְּרֵאשִׁית מ.ט,
ג); כִּי הִנֵּה הַחוּף הוּא גַם בְּחִינַת חֲפָה, לְשׁוֹן חוֹפָה, כִּי הַחוּל חוֹפָה
עַל הַיָּם, שְׁלֵא יִהְיֶה רַבּוּי אוֹר, כִּי הַחוּל הוּא הַצְּמִצּוּם לְגַבֵּי הַיָּם,
וְעַל-כֵּן מָה מִפְּרִיד בֵּין הַיָּם לְבֵין הָאֶרֶץ? "חוּף הַיָּם", שֶׁהוּא בְּחִינַת

חֲפָה כִּי הֵימָּה הוּא בְּדֶרֶךְ כָּל הַרוֹחַנִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ אַגְדָּה): הָעוֹלָם הֵבֵא דוֹמָה לָּם, וְהָעוֹלָם הִזָּה לִיבֶשֶׁה, וּמָה שֶׁמְכִינִים בִּיבֶשֶׁה, יֵשׁ לוֹ אַחֲר־כֶּף בָּיָם. נִמְצָא, שֶׁיָּם מְרַמְזוּ עַל רוֹחַנִיּוֹת, שֶׁהוּא שֶׁעַר נוֹן (בְּסוּד מ"י בְּדוּעַ), וְהַהֲכָרַח לְהִבְיָאוֹ וְלְהַכְנִיסוֹ בִּיבֶשֶׁה בְּאַרְץ, עַד שֶׁכֻּלָּם יִהְיוּ יְכוּלִים לְטַעַם מֵהַמִּים הָאֵלוֹ, שֶׁהֵם רְזֵי תוֹרָה, אוֹרִייתָא דְעַתִּיקָא סְתִימָאָה דְעַתִּידָא לְאַתְגַּלְיָא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לג); אִךְ בֵּין הַרוֹחַנִיּוֹת לְגִשְׁמִיּוֹת הַהֲכָרַח שִׁיְהִיָּה חֲפָה, וְעַל זֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֵין בְּמִדְבַר רַבָּה, פָּרָשָׁה כ"א, סִימָן כ'): כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק נִכְוָה מִחֲפָתוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, כִּי מָה שֶׁלְּזֶה עוֹד רוֹחַנִיּוֹת, לְחֲבֵרוֹ זֶה כְּבָר גִּשְׁמִיּוֹת. וְכֵן לְמַעַלָּה מִמְדַּרְגָּה לְמִדְרָגָה. וְעַל-כֵּן בְּהֲכָרַח שֶׁיַּעֲבֹר דֶּרֶךְ הַחֲפָה שֶׁהוּא חוֹף הַיָּם, וְעַל-כֵּן שֶׁסְּפָרִים עַד שֶׁהַסְּפָרִים עֲדִין מְעַכְבִּים עַל חוֹף הַיָּם, וְזֶה כָּלל הַמְּנִיעוֹת שֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ; כִּי חוֹף הַיָּם מִתְפַּשֵּׁט עָלֵינוּ וְגוֹרֵם רוֹחַ סְעָרָה. לְכֵן "כֹּה אָמַר ה' אֱלֹקִים, הַגְּנִי נוֹטָה יָדִי עַל פְּלִשְׁתִּים (שֶׁהֵם הַלְצִים) וְגו' וְהֵאֱבֹדְתִי אֶת שְׂאֵרֵי חוֹף הַיָּם" וְגו' (יִחְזַקְאֵל כ"ה, טו); כִּי בְּאַמֶּת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אֲבוֹת ג', יז): אִם אֵין קָמַח — אֵין תוֹרָה; וּבְהֲכָרַח לְהַרוֹחַנִיּוֹת גַּם לְגִשְׁמִיּוֹת, שֶׁזֶה נִשְׁמָה עִם גּוֹף בְּיַחַד, כִּי אֵי אֶפְשָׁר אַחֲרָת, שֶׁזֶה י'ס' וְיִבֶשֶׁה, יִשְׁשַׁכֵּר וְזָכוּלוֹן, יֵשׁ עִם אֵין. וְכָל עֲסָקְנוּ לְהַפִּיךְ גַּם אֶת גִּשְׁמִיּוֹת הָאָרֶץ אֶל רוֹחַנִיּוֹת הַיָּם, גּוֹף לְנִשְׁמָה, יֵשׁ לְאֵין. וְזֶה נִעֲשֶׂה עַל-יְדֵי אֲנִיָּה, סוּד ה'א'י'ן, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַכְנִס בְּרוֹחַנִיּוֹת עִם יִשׁוּת, כִּי יִטְבַּע, רַק כְּשִׁזּוּכָה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ, וְנִעֲשֶׂה בְּחִינַת ה'א'י'ן (אֲנִיָּה) מִמֶּשׁ, הוּא יְכוּל לְעֵבֵר עַל הַכֹּל, וְלִקְשֹׁר רוֹחַנִיּוֹת עִם גִּשְׁמִיּוֹת, וְלְהִבְיָאוֹ מִיָּם לִיבֶשֶׁה. וְכָל מָה שִׁזּוּכָה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְנִעֲשֶׂה בְּחִינַת אֵין, יוֹתֵר רוֹחַנִיּוֹת יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ אֶל זֶה הָעוֹלָם. וְזֶה "זָכוּלוֹן לְחוֹף יָמִים יִשְׁכֵּן" (לְמָה יְכוּל לְשִׁכֵּן אֶפְלוֹ אֶצֶל הַחוֹף, שֶׁהוּא כָּלל הַמְּנִיעוֹת)? "וְהוּא לְחוֹף אֲנִיּוֹת" (כִּי הַכִּין לְעֲצָמוֹ אֲנִיָּה טוֹבָה, שֶׁהוּא סוּד אֵין, הֵינּוּ שֶׁמְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַתְּלַמִּיד חֲכָם הָאֱמֵתִי).

וְעַל-כֵּן חֲמַדַּת לְבָבִי! הַעֲקֵר חֲזוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעֶסֶק שְׁלִי.

להגדיל תורה ולהאדירה, ולקבץ נפשות, שהן בחינת יבשה, ולהמשיך בהן מים, שהיא התורה, מים החכמה, ואף שיש חוף שהיא חפה המבדלת, אף-על-פי-כן עליך להתחזק, ולא להסתפל על זה, אדרבה, צריכים לידע, כי (שמות כ, יח): "משה נגש אל הערפל אשר שם האלקים" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קטו), שהצדיק מוצא את השם יתברך בתוך המניעות, כי ההכרח לחוף הים, שהם כלל המניעות והקטרוגים והמחלקת, כי אחרת לא היו יכולים להביא מים ליבשה. ועל-כן חזק ואמץ מאד מאד לבנות "היכל-הקדש" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), ולקרב נפשות אל האמונה הקדושה, אשר זהו עקר המים להשקות את הגן דא אורייתא; כי שלמות התורה הוא רק על-ידי אמונה, אשר מאירה התורה באפן אחר לגמרי, כי בלא אמונה נעשית התורה יבשה. אשר על זה צועקת ומתמרמרת השכינה הקדושה, כמובא בתקוניים (תקוני זהר): ווי לון דעביד ליה בר נש יבשה וכו'. ועל-כן עקר הלמוד שלך ב"היכל-הקדש" צריך להיות אמונה, גלוי אלקות, ולהמשיך מים ליבשה, ולא להסתפל על החוף המבדיל בינתיים, כי ההכרח שיהיה כן, והשם יתברך יעזרנו על דבר כבוד שמו.

הדורש שלומך ...

ד' ערה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי-שרה ה'תשמ"ב.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

רצוף פה תקבל את החוב שאני תיב לך סך ... והשם יתברך יזכנו לשלם את כל חובתינו ברוחניות וגשמיות. ובאמת זה תלוי בזה, כפי שנופל האדם תחת המקום ותחת הזמן, הוא צריך להיות ל'יה', ועל-כן עליו לצעק הרבה: ו'איה ה'שה ל'עולה (בראשית כב, ז), שזה בחינת בקשת: "איה מקום כבודו", המובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י"ב, שדברנו מזה בסעודה שלישית, אף

אָשֶׁר ד' ערה בְּנַחֵל כּא

שְׁצַרְיָכִים לְחַפְשׁוֹ וּלְבִקְשׁוֹ יִתְבַּרֵּךְ תָּמִיד. וְעַקֵּר הַחֲפוּשׁ וְהַבְּקוּשׁ הוּא
 רַק עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדָדוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לְהַחֲבִיא אֶת עֲצָמוֹ
 בְּמָקוֹם מְיֻחָד, שְׂאִין שָׁם בְּגִי-אָדָם, וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ
 בַּתְּמִימוֹת וּבַכְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְזֶהוּ עֵקֶר
 הַתְּשׁוּבָה — לְחֹזֵר אֶל הַמָּקוֹם שֶׁמִּשָּׁם נִחְצְבָה נִשְׁמָתוֹ. וְעַקֵּר
 הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שֶׁיֵּשׁ לְאָדָם, הֵן רַק כְּשֶׁנִּכְנָסִים בּוֹ סְפָקוֹת
 וּבְלִבּוּלִים וְעַקְמוּמִיּוֹת הַלֵּב, שֶׁכָּל זֶה נִקְרָא יְרִידָה וְנִפְיָלָה; כִּי בְּאַמַּת
 מִי שֶׁמְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ אַמַּתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאִיךָ שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת
 בְּלִעְדֵּיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, אָדָם כְּזֶה תָּמִיד יִחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, וְלֹא שִׁיךְ אֶצְלוֹ
 עֲלֶיהָ אוֹ יְרִידָה, כִּי תָּמִיד מוֹצֵא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. אַף עַקֵּר הַיְרִידָה
 וְהַקְּטָנוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים שִׁיךְ רַק כְּשֶׁנִּכְנָסִים בְּאָדָם סְפָקוֹת בּוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ, רַחֲמָנָא לְצַלְןָ, שְׂאֵז נִתְעַקֵּם לְכַבּוֹ וּמְרִים לוֹ מְאֹד מְאֹד הַחַיִּים,
 וְנוֹפֵל תַּחַת הַמָּקוֹם וְתַחַת הַזְּמַן, וּמִפְתַּח מְבִגֵּי-אָדָם, וְכֵן צָרִיךְ לְלוֹת
 מַעוֹת אֶצֶל אֲחֵרִים. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁכָּבַר נָפֵל בִּירִידָה וְקִטְנוֹת כְּזוֹ, עָלָיו
 לְהִבְיֵא קָרְבָן עוֹלָה, בְּחִינַת: וְאַיִה ה'שָׂה לְעוֹלָה (רֵאשִׁי תְּבוֹת
 ל'וֹה), שְׁצַרְיָךְ לְחַפְשׁ הַרְבֵּה אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁכָּל זֶה הוּא הַלְמוּד
 הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁלְמַדְנוּ לְהִיּוֹת רְגִיל הַרְבֵּה לְחַפְשׁ אוֹתוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ בַּתְּמִימוֹת וּבַכְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְלִרְאוֹת בְּכָל מָה שֶׁעוֹשֶׂה,
 שִׁיְהִיָּה שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁהוּא הַמְּלוּי שֶׁל מַה שֶׁחֲסַר לוֹ, וְאֵז
 בְּמָקוֹם ל'וֹה' יְהִיָּה נַעֲשֶׂה שֵׁם הַנְּיָה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי אוֹת ל', אִם
 תַּחֲתָךְ לְשָׁנִים, יְהִיָּה נַעֲשֶׂה י"ה י"ה, שֶׁהוּא הַמַּחֲזִין אֲבָא וְאֲמָא תָּרִין
 רַעֲיִן דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין. וְעַקֵּר הַחֲסָרוֹן הוּא רַק כְּשֶׁחֲסַר הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ,
 שֶׁהוּא הַמַּחֲזִין, בְּסוּד (נַחֲמִיָּה ט, ו): "וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת כָּלֵם" (עֵין
 לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב); וְהַלְמָד הוּא הַלֵּב, שְׁצַרְיָךְ לְתַן הַיֵּטֵב
 אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן צא); וְעַל-כֵּן כְּשֶׁזּוֹכִין
 לְשִׁבֵּר אֶת הַלֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, נַעֲשֶׂה מְזֶה שְׁתֵּי פְעָמִים י"ה י"ה, כִּי
 "אֲשַׁכּוֹן וְאֶת דָּבָא" (ישעיה נז, טו), וּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ לֵב נִשְׁבֵּר, רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ
 שׁוֹרָה עָלָיו, וְהַשְׁכִּינָה עוֹשֶׂה מְשַׁכְּנָה אֶצְלוֹ, וְעַל-כֵּן נִשְׁלָם שֵׁם הַנְּיָה
 בְּשִׁלְמוֹת. וּבְמָקוֹם לְהִיּוֹת בְּעַל חוֹב (לְוָה), שְׁנֵה פְרוּד בֵּין י"ה
 (הַמַּחֲזִין) אֶל ו"ה (הָאָדָם), עַל-כֵּן עָלִינוּ לְבַקֵּשׁ וּלְחַפְשׁ תָּמִיד אַחֲרָיו
 יִתְבַּרֵּךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁנִּזְכָּה לְשִׁלְמוֹת תָּמִיד אֶת כָּל חוֹבוֹתֵינוּ

כב אֲשֶׁר ד' ערה בְּנַחֵל

שָׁאֲנוּ חֲבִיבִים לוֹ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאָז עַל יְדֵי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, יָקִים בָּנוּ (איוב כ, טו): "חַיִּיל בְּלַע וַיִּקְאָנוּ", שֶׁהַסֵּטְרָא אַחֲרָא תִּהְיֶה מְכַרְחַת לַחֲזוֹר וּלְהִקְיָא אֶת כָּל מָה שֶׁלְקָטָה אֶצְלָנוּ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), אֲשֶׁר זֶה בְּעֶצְמוֹ הַחַי'וֹב' שָׁאֲנוּ חֲבִיבִים, שֶׁאֲבָדְנוּ עַל-יְדֵי עוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים טַפֵּי זְרַעְנוּ וְכוּ' וְכוּ'. וְהַעֲקָר — עַל-יְדֵי עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהִרְגִּילָנוּ לְדַבֵּר תְּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהִבְיָא קָרְבָן עוֹלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת "וַיֵּאֵר ה' עוֹלָה", אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֶצְמוֹ הִירִידָה, שֶׁהוּא הַחַי'וֹב', יִתְעַלֶּה לְתַכְלִית הָעֲלִיָּה.

וְמָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! עִם כָּל זֹאת רְאוּי לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמֵנוּ, כִּי הַחֹב לֹא הָיָה בְּעֶבּוֹר גִּשְׁמִיּוֹת רַק בְּעֶבּוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, שֶׁהוּא הַדְּפָסַת וְהַפְּצַת סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה הוּא קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, וְאֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה בְּתַקוּן הַבְּרִית; כִּי כִּשְׂאָדָם חוּטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, עַל-יְדֵי-זֶה גּוֹרֵם שְׁעוֹד נְשָׁמוֹת יִפְגְּמוּ בְּפָגַם הַבְּרִית בְּיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁרוֹצֵה לְשׁוּב, עֲקָר הַתְּשׁוּבָה — לְעַסֵּק בְּצַרְכֵי רַבִּים. וְעַל-כֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחִיב לָךְ, כִּי אַתָּה בְּעֶצְמָךְ עוֹד תִּזְכֶּה לַחֲזוֹר וּלְהַדְפִּיס אִיזָה סֵפֶר מְסֻפְרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים.

וְעַקֵּר הַכֹּל — חֲמֻדַת לְבָבִי! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, רַק מֵאַחַר שֶׁכָּבַר זְכִיתָ לְהַתְּוֹדֵעַ מִרַבְּנוּ ז"ל, רְאֵה לְנֹצֵל אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וְתִקְּיָם אֶת רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּשַׁעֲוִירִים הַקְּבוּעִים בְּכָל יוֹם: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, שְׁלַחַן עֲרוּף וְכוּ', אֲשֶׁר בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ מְשַׁלְּמִים לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת הַחֹב, בְּכַחֲנִיַת: "וַיִּתֵּן חַ' לְקָנוּ בְּיִתְרֵתְךָ" (רֵאשִׁי תְּבוּת: חַי'וֹב'); כִּי הַתּוֹרָה מְכַנְּסַת בְּאֲדָם ג' מַחֲזִין דְּחַב"ד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'); כִּי יֵשׁ שְׁלֹשָׁה מַחֲזִין, שֶׁהֵם מְחִיצוֹת כְּנֶגֶד תְּאוֹת נְאוּף, וְהַג' מַחֲזִין נִבְנִים עַל-יְדֵי הַג' תְּפִלוֹת בְּכָל יוֹם, וְעַל-יְדֵי שְׁקִינָה רַבָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי תּוֹרָה וְתַפְלָה נִמְשָׁכִין לְהָאֲדָם ג' מַחֲזִין: חַ' כְּמָה, בְּיָנָה וְיָדְעַת, וְתַכְפֵּי-וּמִיד כְּשֵׁיִשׁ לְאֲדָם מַחֲזִין, מְשַׁלֵּם אֶת כָּל הַחַי'וֹב' שֶׁהוּא חֲבִיב. וְזֶה אֲשֶׁר חַי'וֹב' בְּהַפְּאָה (ח' פַּעַם ח', ו' פַּעַם ו', ב' פַּעַם ב') עוֹלָה מְאֵה, כִּי כְּשֶׁנִּשְׁלָם הַחֹב, מִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ סוּד מְאֵה בְּרִכּוֹת בְּכָל יוֹם. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזְרֵנוּ לְשַׁלֵּם אֶת כָּל

החובות ברוחניות ובגשמיות, ונזקה כלנו להיות בציון רבנו ו"ל בעיר אומן.

הדורש שלומך...

נא להודיעני תכף-ומיד בקבלת הטשעק על סף הנ"ל.

ד' רעו.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר חיי-שנה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל ידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מ'קור ח'קמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך עם המעות להדפסה — לנכון קבלתי עוד קדם חג, והיה בדעתי לכתב לך תכף-ומיד, אך מרב הטרדות וגם שאני חייב כבר ליותר ממאתים מכתבים תשובה, ויש ביניהם בעיות העומדות דחוף, על-כן נתרשלתי מלכתב לך, אך לא במקרה, חס ושלום. מה אמר לך, ידידי הנקר! חסידי ברסלב אינם יכולים לשער ולתאר לעצמם את גדל החסד שעשה עמם השם ותברך שזכו להתודע מרבי אמת כזה, וכל מה שנוחח אחריו, וכבר יהיה בטוח אצלנו שאנו יודעים ממנו ו"ל, ועל-כן אנו הכי מאשרים, עדין לא יספיקו ימינו ושנותינו להודות להשם ותברך על כל החסד תנם הזה, שזכנו השם ותברך להתודע מאור האורות הזה.

והנה יען שתהלה לאל זכינו לזה, עלינו להכניס את כל ראשנו ומחננו וחושנינו רק בתורתו הקדושה, ולהתחבר ביחד עם אנשי שלומנו הקדושים, וביתד לקיים את עצותיו הקדושות, פי בכל אחד ואחד יש נקדה מה שאין בתברו (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן לד), ועל-ידי הפלליות, על-ידי-זה מקבלים ביחד את נקדת הצדיק, שהוא פלליות כל הנקדות, האבן שתיה (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן סא); וכל מה שמחברין את עצמם יותר אחד עם השני, כמו-כן

זוכים שְׂאִיר בִּינִיהֶם הַצְדִּיק, וְזֶהוּ כָּלל מִצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל (ויקרא יט, יח): "וְאֶהְבֶּתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹד", אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ירושלמי נדרים ט, ד), שְׁנֵה כָּלל גְּדוֹל בַּתּוֹרָה, וְדָא בֵּיה — כָּלָה בֵּיה, וְדָלָא דָא בֵּיה — מַה בֵּיה?! (עין נדרים מא.); כִּי הָעֵקֶר הוּא "דַּעַת", וְאִם אֵין דַּעַת — הַבְּדֵלָה מִנֵּין?! וְתַכְף־וּמְדֵ כְּשֵׁישׁ לְהָאָדָם דַּעַת, אָז הוּא מִתְחַבֵּר עִם כָּלל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַקֵּר הַדַּעַת הוּא דַּעַת הַצְדִּיק הָאָמֵת, בַּחֲיִנַת מִשָּׁה, "אֵתָה הָרְאָתָ לְדַעַת, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים" (דברים ד, לה); כִּי זֶהוּ עַקֵּר עֲבוּדַת הַצְדִּיק — לְהַכְנִיס בַּתּוֹךְ עִם יִשְׂרָאֵל אֶת אֲמַתַּת מִצִּיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ (עין לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'); וְעַל־יְדִי־זֶה יְכוּלִים לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּשָׁלוֹם, וְעוֹד מִמְּשִׁיכִים אֶת הָאֶרֶץ עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, עֵינֵי שָׁם. וְכָל מַה שֶּׁנִּכְנָסֵת יְדִיעָה זֹו בֵּין יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ־כֵן מִתְאַחֲדִים יַחַד, כִּי אֵתָה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד וּמִי כְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד, וּכְפִי שְׁעַם יִשְׂרָאֵל מִתְאַחֲדִים יַחַד, כְּמוֹ־כֵן מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמָם אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ־כֵן לְהַפּוֹךְ — כְּפִי שֶׁמְכַנִּיסִים בְּעֲצָמוֹ אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ־כֵן יִרְצָה תָּמִיד לְהִתְאַחֵד עִם כָּלל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִרְצָה שׁוּם פְּרוּדִים. וְעַל נִקְדָּה זֹו סוֹבֵב הַכֹּל; הֵינּוּ "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה" (תהלים קיט, פו), כָּל הַמִּצְוֹת צְרִיכוֹת לְהִבְיָא אֶת הָאָדָם לְאֱמוּנָה בְּרוּרָה בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע כִּי גַם דּוֹמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל אֶחָד, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּכְשֶׁתִּתְגַּלֶּה אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה זֹו, אָז נִגְאָל גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה; כִּי עַקֵּר הַגְּלוּת הוּא רַק מַחֲמַת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה (עין לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'), וְתַכְף־וּמְדֵ כְּשֵׁישׁ אֵיזָה חֶסְרוֹן אֱמוּנָה, בְּאִים לִידֵי מַחֲלַקַת וְסִכְסוּכִים וּפְרוּדִים בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְכָל מַה שֶּׁנִּפְגַּמַת יוֹתֵר אֱמוּנָתוֹ, כְּמוֹ־כֵן עוֹשֵׂה פְּרוּדִים וְסִכְסוּכִים, כִּי עַקֵּר הַהִתְרַחֲקוֹת שֶׁל רַב בְּגִי־אָדָם מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הוּא רַק עַל־יְדֵי הַמַּחֲלַקַת וְהַפְּרוּדִים (עין לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כז); כִּי בְּאֲמַת אִם הֵיוּ מִתְּעוֹדִים יַחַד בְּאַהֲבָה וְאַחֲנָה וְרַעוּת, וּמְדַבְּרִים יַחַד, הֵיוּ יְכוּלִים לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהִתְחַזֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל־כֵּן עוֹשֵׂה הַבְּעַל־דָּבָר מַה שְׁעוֹשֵׂה הָעֵקֶר שֶׁלֹא נִזְכָּה לְהִתְאַחֵד יַחַד.

וּבִאֲמַת רוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׁכַל מִי שֶׁהוּא מַחְסִידֵי בְּרִסְלָב הָאֲמִתִּים,
 לוֹ אֵין שׁוּם סְכֹסוּכִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְאָף שְׁחֹלְקִים עָלָיו
 וְיִוֶּרְקִים עָלָיו, אֵין לוֹ שׁוּם עֶסֶק עִמָּהֶם. וְכָל זֶה סִימָן שֶׁקָּבַל בְּשִׁלְמוֹת
 אֶת דַּעַת רַבְּנוֹ ז"ל. וּבִאֲמַת עֲיִנְתִי וְחֻקְרֵתִי וְדַרְשֵׁתִי זֶה כָּבֵר קָרוֹב
 לְחֻמֵּשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְנַעֲשִׂיתִי כְּאִסְקוּפָה הַנְּדַרְסֵת,
 וְנִפְשִׁי כְּעֶפֶר לְכָל הֵיטָה לְדוּשׁ בָּהּ וְכוּ', כִּידוּעַ וּמְפָרְסָם דְּבָר זֶה, עַד
 שְׁרֵאִיתִי וְהִבְנֵתִי וְהִשְׁגֵּתִי כִּי 'בְּרִסְלָב חֲסִיד' אֲמַתִּי הוּא אָף פֶּעַם לֹא
 יִחַלַק עַל אַחַר, וְכֵן לֹא יֵאמֵר מְבִינֹת וּסְבִרוֹת עַל אַחַר, וּמִכָּל שְׁכָן
 וְקַל וְחֹמֶר שְׁלֹא יֵצֵא לְרִיב עִם אַחַר, כִּי דַעַת רַבְּנוֹ ז"ל הִיא רַק תּוֹרָה
 וְהַתְּפִלָּה בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יז) בְּהַתְּעוֹרְרוֹת
 הַשָּׁנָה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'); וְזֶה אִי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל־יְדֵי
 הַתְּקַרְבוּתוֹ אֶל הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא פּוֹתֵחַ אֶת הָעֵינַיִם (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק
 ב', סִימָן סז) לְהַתְּחִיל וְלִרְאוֹת עַל עֲצָמוֹ, וְכָל מֵה שֶׁמִּסְתַּכֵּל יוֹתֵר עַל
 עֲצָמוֹ הֵיכֵן אוֹחֵז וְכוּ', זֶהוּ סִימָן שֶׁמִּקְבֵּל יוֹתֵר מִהַצַּדִּיק (עֵין
 לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עב); כִּי אַחֲרַת סִימָן שְׁאֵין לוֹ שְׂיֻכוֹת עִם
 זֶה הַצַּדִּיק, אֶפְלוּ שְׁנִקְרָא עַל שְׁמוֹ, וּבָא אֵלָיו פֶּעַם בְּשָׁנָה בְּמֵרוֹן אוֹ
 בִּירוּשָׁלַיִם אוֹ בְּנִיּוּיֹרֶק וְכוּ'; כִּי כָּל זְמַן שְׁאֵין מְשַׁתְּדָלִים לְקַיֵּם אֶת
 עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת וְדַרְכָּיו הַקְּדוּשׁוֹת, עֲדִין הַכֹּל דְּמִיּוֹן. וּבִפְרָטִיּוֹת
 יְסוֹד וְעֶקֶר הַבְּרִיּוֹת הַמְּבָרִיחַ מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה שֶׁבְּדַעְתוֹ וְעֲצוּתוֹ
 הַקְּדוּשׁוֹת, הוּא הַתְּבוֹדָדוֹת; כִּי בִּאֲמַת אִם הֵיטָה לְהֵאָדָם אֲמוּנָה
 בְּרוּחָהּ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהוּא עוֹמֵד עַל
 יָדוֹ, וְשׁוֹמֵעַ דְּבוּרָיו, אִזּוֹ הֵיטָה תְּמִיד מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמִחֻמַּת שְׁאֵין
 אֲמוּנָתוֹ בְּשִׁלְמוֹת, עַל־כֵּן מִתְּרַשֵּׁל בְּזֶה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 סב); גִּמְצָא, מִי שֶׁמְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, זֶהוּ סִימָן שֶׁמִּקְבֵּל מְזִה
 הַצַּדִּיק, וְכֵן כָּל מֵה שֶׁמִּקְבֵּל יוֹתֵר מִהַצַּדִּיק, מְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
 כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה; כִּי הַצַּדִּיק פּוֹתֵחַ אֶת הַפֶּה בְּתְּפִלָּה וְכוּ' (עֵין
 לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), וְכָל מֵה שֶׁהֵאָדָם מְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר
 עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כְּמוֹ־כֵן גִּטְהָר מַחוּ וּמִחֻשְׁבָּתוֹ וְנִזְדַּכְכִּים דְּמִיּוֹ (עֵין
 לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עה); וְאָדָם כְּזֶה כָּבֵר אָף פֶּעַם לֹא יִחַלַק עַל
 שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. וְעַל־כֵּן מֵה שֶׁאֵתָה כּוֹתֵב שֶׁשְׂמַעְתָּ שִׁישׁ מִחֻלְקַת
 גַּם בְּבְרִסְלָב — זֹהִי טְעוּת, כִּי חֲסִידֵי בְּרִסְלָב אֵינָם חוֹלְקִים זֶה עִם

זה, כי אין להם הזמן לזה, ומי שחולק אחד עם חברו תראה לעקב אחריו, ותראה שאינו מקים את עצות רבנו ו"ל. ואף מי שקורא את עצמו מחסידי ברסלב, אבל כל זמן שאינו מצית ומקים את עצות רבנו ו"ל, עדין אינו כלום. והנה איך יכולים לעקב אחר אחד אם הוא מאנשי שלומנו, חסידי ברסלב או לא? תדבר עמו מחסידות ברסלב, ואם ידבר רק מרבנו ו"ל ולא מאחרים, ומכל שכן שיהיה רחוק ממחלקת, זהו ברסלב חסיד אמתי.

ובאמת, אחי היקר! רבנו ו"ל מכניס במקרביו את הדעת האמת, אשר אין שום זמן כלל, כי הכל למעלה מהמקום והזמן, וכל שנותניו שבעים שנה גם כן נחשב כרבע שעה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא); ואם כן מי יהיה שוטה ופתי להתקוטט ברבע שעה, אשר כחלום יעוף?! ועל-כן הוא חושף טוב אמתו ונצחיו, תורה ותפלה, ושפתותיו תמיד מדברות ממנו יתברך, וכן שוקד מאד על דלתות התורה הקדושה, פידוע איך שרבנו ו"ל רצה מאד מאד שגזקה להיות בכל חלקי התורה הקדושה (עין שיחות-הר"ן, סימנים כח, עו); ומי שנתברר אצלו, אשר צריך לטיל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה בחיים חיותו: מקרא, משנה, גמרא, בבלי, ירושלמי, תוספתא, וכל המדרשים, וספרי הזהר הקדוש והתקונים, וכל כתבי האר"י וכו', וספרי הפוסקים כלם וכו' וכו', אדם כזה אף פעם לא יתערב עם שום מחלקת וריב, כי אין לו זמן לזה, ואדרבה הוא תמיד ידן את כל בר ישראל לכף זכות, ועוד ירצה לקרבו אליו יתברך ולא ההפך, כי כל אלו העושים פרוידים, הם מסטרא דערב-רב. ועל-כן, חמדת לבבי! מאחר שזכית למסר את נפשך להתקרב אל רבנו ו"ל, ראה להתמיד בתוך ספרי רבנו ו"ל, עד שיהיו שגורים בעל-פה ממש. וצריך שתדע כי דעת רבנו ו"ל אינה מצמצמת אצל אדם פרטי כלל, כי זו שטות גדולה וחסא העגל ממש, כי דעת רבנו ו"ל שייכת לכלל ישראל, כי רבנו ו"ל בא לדורותינו אלה, להעלות ולהגביה את כלל נשמות ישראל אליו יתברך, ועל-כן היא שטות לצמצמו במקום אחד — במאה שערים או בכני ברק או בצפת או בני-יורק וכו', אדרבה, עלינו לפרסמו

בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְזוֹהֵי עֲבוּדַתְנוּ בְּחֶסֶדוֹ יִתְבָּרֵךְ זֶה שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּמִסְרֹת נֶפֶשׁ, אִם אָמְנָם שְׁגָרִינוּ עַל עֲצָמֵנוּ קִנְיַת הַמְּלֹאכִים וְרוֹצִים לְהַפִּילֵנוּ, אַךְ בְּחֶסֶדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אָנוּ חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד בְּדַעַתְנוּ, כִּי אָנוּ אוֹחֲזִים אֶת עֲצָמֵנוּ עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא הַכֶּסֶּא הַכְּבוֹד (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לָנוּ מְאוּמָה בְּחֶסֶדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁאָנוּ מְצַלִּיחִים מְאֹד מְאֹד, עַל-יְדֵי רַבּוּי הַמַּחְלָקָת, כִּי זֶה לְטוֹבָה גְּדוּלָּה, כַּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ו"ל (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַכַּח, וְסִימָן רַעז; וּבְחֵי-מוֹהַר"ן, אוֹת עֲבוּדַת הַשֵּׁם, סִימָן ס'), שְׁעַל-יְדֵי מַחְלָקָת גְּדוּלִים וְצוּמָחִים, וּבָאוֹת לוֹ טוֹבוֹת. וּבְפֶרֶטִיּוֹת מִי שֶׁמְקַרֵּב רְחוּקִים, עֵינֵי שָׁם; וְהַיּוֹצֵא מִכָּל דְּבָרֵינוּ, תְּמַדַּת לְכַבִּי! רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחַת מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵתָה זֹכָה לִידַע מְרַבִּי אֶמֶת כְּזֶה, נִחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, שֵׁשׁ בְּכַחוֹ גַּם לְהַעֲלוֹת אֶת נִשְׁמַתְךָ, וְלִירֵד אֵלֶיהָ עִם תּוֹרָה מְעַתִּיקָא סְתִימָאָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יג), לְהַאֲיִרָה וּלְצַחֲצַחָה בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, גְּלוּי אֶמֶתַת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; וּבִזְאת רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחַת כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

וְנָא וְנָא בְּרַח לָךְ מִכָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, וְאֵל תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ אֲלִיל, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, שֶׁהוּא בְּשֵׁר וְדָם, כִּי אַחֲר־כֶּף תִּפֹּל בְּדַעַתְךָ, יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְהִתְמַיֵּד וְלִשְׁקֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, עַד שִׁיְהִיו שְׁגוּרִים עַל פִּיךָ בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, וְאִז כִּבֵּר אֵינְךָ צָרִיךְ שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם.

כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ, אַחַת מֵהַגְּלוּת הַמְּרָה הַזֶּה שְׁאָנוּ סוֹבְלִים מִזֶּה בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלָּה, שְׁמַטְעִים אֶת בְּנֵי-אָדָם בְּדַמְיוֹנוֹת וְטַעֲיוֹת וְכוּ', וְכָל אֶחָד נִתְפָּס בְּאֵיזָה אָדָם, וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ אֲלִיל, וְאִם אֵין חֲבָרוֹ רוֹצֶה לְהוֹדוֹת לוֹ, אֲזַי יוֹרֵד עִמּוֹ לְחַיִּיו וְשׁוֹנֵא אוֹתוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲשֶׁר עוֹבְרִים בְּכָל רִגַע עַל לָאוּ שֶׁל (וַיִּקְרָא יט, יז: "לֹא תִשָּׂא אֶת אַחֲיָךְ בְּלִבְךָ", וְכָל זֶה, כִּי לְכָל אֶחָד גְּדָמָה, שֶׁהָאֲלִיל שֶׁלוֹ הוּא כִּבֵּר אוֹחֲזוּ בְּאֶמֶת, וּמִזֶּה נִתְהַוֶּה, שְׁמַתְקוּטִטִים בְּעִבּוֹר הָאֶמֶת בְּעֲצָמָה, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק שֶׁהָאֶמֶת הִיא אֲצִלוֹ וְהַשְּׁנִי הוּא בְּשֶׁקֶר, עַד שֶׁהָאֶמֶת הָאֶמֶתִית שֶׁל מִי שְׁמַגְלָה אֶת אֶמֶתַת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, גַּעְלָמַת וְנִסְתָּרַת לְגַמְרֵי,

וְאֶדְרְבָּה, אֵין רוֹאִים אֲצֵלוֹ שׁוֹם דְּבַר כָּלָל; כִּי אִם הָיוּ רוֹאִים אֶת רַבְּנוֹ ז"ל, הָיוּ רוֹאִים אֶבְרָהָם צָעִיר גְּבוֹה וְרַנָּה עִם זָקֵן קָצֵר וְשִׁתִּי פְּאוֹת אֲרָכִים, וְכַפֵּי טַפְשׁוֹת הַדּוֹר, אֲשֶׁר צָדִיק צְרִיכִים לְרֹאוֹת עֲלֵיו מִבְּחוּץ — מִלְּבוּשׁ וְכוּבֵע פְּרָנָה וּמַעֲיֵל רַבְּנֵי וְכוּ', הָיוּ יוֹרְקִים עֲלָיו, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת כֶּן הָיָה; וְכֵן הוּא בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שֶׁחֹשְׁבִים כִּי אֶת הַצָּדִיק צְרִיכִים לְהַפִּיר בְּגוֹפּוֹ וּבְפָנָיו וּבְתַנּוּעוֹתָיו וּבְמַעֲשָׂיו וְכוּ'. וּבְאֵמֶת הוּא תְּכָלִית הַהַפּוּךְ (עֵיִן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קטז), שֶׁנֶּרְאָה כְּמוֹ אַחַר לְגַמְרֵי, אֶדְרְבָּה, כָּל מֵה שֶׁהִקְדָּשָׁה יוֹתֵר גְּדוֹלָה, אֵינוֹ נֶרְאָה עֲלָיו שׁוֹם דְּבַר, רַק תְּכָלִית הַהַפּוּךְ מִמֶּשׁ (עֵיִן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמג); וְהֵנָּה אוֹדוֹת שֶׁחֹשְׁבִים הַמּוֹן־עִם הַטַּפְּשִׁים, כִּי בְּאִפְּן לְהִיּוֹת צָדִיק, צְרִיךְ לְרֹאוֹת וּלְהַפִּיר אוֹתוֹ מִבְּחוּץ [בְּחֵן שֶׁל שְׁקָר (עֵיִן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), שֶׁעוֹשָׂה בְּהִלְיָכְתּוֹ וּבְעַמִּידָתּוֹ וּבְדַבּוּרָיו וְכוּ', עֵיִן שָׁם], כְּכֹר אָמַר עַל זֶה רַבֵּי יוֹסֵף שְׁלֹמֵה מְקַנְדִּיאָה (בַּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר אֵילָם, אֲשֶׁר רַבְּנוֹ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלָתּוֹ, כְּמוֹכָא בְּמָקוֹם אַחֵר), וְאָמַר בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: אִם עָבִי הַכֶּרֶס וְגִדְל הַזָּקֵן הוּא סִימָן הַגְּדוֹל, אֵין לָךְ גְּדוֹל מִתִּישִׁים וְעֵזִים... וְהֵבֵן לְמַעֲשָׂה; כִּי גַם בֵּינֵינוּ מְסֻתּוֹכְבִים תִּישִׁים וְעֵזִים כְּאֵלֵינוּ; וְעַל־כֵּן צָעַק וְהִזְהִיר אוֹתָנוּ רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁלֹּא נִטְעָה אֶת עַצְמָנוּ כָּלָל, כִּי הָעוֹלָם הֵזָה מְטָעָה אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד (עֵיִן שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן נא).

חֲמֻדַּת לְבָבִי! רְאוּי לָךְ לְעֵיִן בְּכָל הַמְּרָאֵי מְקוֹמוֹת שֶׁרְשַׁמְתִּי בְּמַכְתְּבֵי זֶה, וְתִרְאֶה שֶׁדְּבַרֵּינוּ מְכֻנְנִים אֶל דְּבַרֵּי רַבְּנוֹ ז"ל, וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים שָׁגַם אֶתָּה תִּתְחִיל לְהַתְּמִיד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְלֹא לְצַמְצֵם אֶת רַבְּנוֹ ז"ל בְּמָקוֹם פְּרָטִי, כִּי גַם הַקְּבוּץ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא רַק בְּאוֹמֵן, וְאִם אֵי אֶפְשָׁר לְנַסֵּעַ לְשֵׁם מְאִיזוֹ סְבָה שָׂרַק תִּהְיֶה, אֲזִי בְּכָל מְקוֹם שֶׁיִּתְקַבְּצוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שָׁם רַבְּנוֹ ז"ל מִמֶּשׁ; כִּי כֵן אָמַר מוֹהַר"ן ת"ז: בְּמָקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כְּדָאֵי לְנַסֵּעַ מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפּוֹ, וּלְהַכְנִיס רֹאשׁוֹ בֵּינֵיהֶם. וְדַבֵּר זֹאת לְעֵנֵן רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהֵבֵן לְמַעֲשָׂה.

וְהֵנָּה בְּשָׁנִים הָאֶחָרוֹנוֹת זְכִינוּ לְהִקָּים אֶת מוֹסְדוֹת "הַיִּכְל־הַקְּדָשׁ" (עֵיִן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט), לְהִקָּים דּוֹר חֲדָשׁ חֲסִידֵי

בְּרִסְלָב, הַמְקִימִים אֶת עֲצוּתוֹ הַקְדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת
 וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וּמוּבָא בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, בְּלִי כְּחַל
 וּשְׂרָק, הֵן בְּרַבּוּי הַתְּבוּדוֹת, וְהֵן בְּשִׁקִּידָה גַּפְלָאָה בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה
 הַקְדוּשָׁה, וְהֵן בְּשִׁמְחָה וְרַקוּדִים וּכְלֵי זִמְרָה, וְהֵן בְּקִימַת חֲצוֹת, וְהֵן
 בְּחִדוּשֵׁי דְאֹרְיִיתָא, וְלִדְבַר עִם אֲחֵרִים מִעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.
 וְעַל-כֵּן רָאָה גַם אֶתָּה לְבָנוֹת "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּעִיר נְתִיבוֹת, כִּי לֹא
 בְּחִנָּם סִבְּבָה עִמָּךְ הַהִשְׁגָּחָה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁאֶתָּה תִּגְוֹר בְּעִיר נְתִיבוֹת, רַק
 שֶׁתַּעֲשֶׂה שָׁם מְקַרְבִּים וּנְפִשׁוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְדַבֵּר זֶה צְרִיךְ כָּל חֹסֵד
 בְּרִסְלָב לִידַע, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְבָרַח מֵעִירוֹ, מֵאַחַר שֶׁאֵין שָׁם חֲבָרִים
 חֹסִידֵי בְּרִסְלָב, זוֹהִי טְעוּת גְּמוּרָה הַנוֹבְעַת מִחֲסְרוֹן הָאָמוּנָה; כִּי
 בְּאֵמֶת מְלֹא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִם סִבְּב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא צְרִיךְ
 לְגוֹר בְּאוֹסְטְרָלְיָה אוּ בְּאַנְגְלְיָה אוּ בְּנִיּוֹ-יֹרֵק אוּ בְּנְתִיבוֹת אוּ בְּמְקוֹם
 אַחֵר מֵאֵיזָה חֲלָקֵי עוֹלָמוֹ יִתְבָּרַךְ, צְרִיךְ לִידַע וּלְהֶאֱמִין שֶׁהַכֹּל
 בְּהִשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְעָלָיו לְהַעֲשׂוֹת גֵּר לְהֵאִיר לְכָל הָעִיר כְּלָה — הֵן
 שְׂיִדְפִּים וְיַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּעִיר, וְהֵן שְׂיִמְסֹר שְׁעוּרִים בְּסִפְרֵי
 רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּעִירוֹ, וְיִדְבַּר עִם יְחִידִים וְעִם רַבִּים, וְאִזּוּ בְּאֶפֶן כְּזֶה,
 בְּמְקוֹם שֶׁרַק יְגוֹר — בְּצִרְפַּת אוּ בְּאַפְרִיקָה אוּ בְּנְתִיבוֹת, יַעֲשֶׂה שָׁם
 נְפִשׁוֹת, וְלֹא יִשְׁתַּדֵּל לְבָרַח לְצִפַּת אוּ אֶל מְקוֹם אַחֵר וְכוּ', כִּי הַכֹּל
 דְּמִיּוֹן. וּכְמוֹ-כֵן הָעֲנִין הוּא לְגַבֵּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, מִי שֶׁגֵּר בְּלוּס אֲנְגְלָס
 וַיֵּשׁ סְבִיבוּ כְּמָה בְּחוּרִים וְאַבְרָכִים הַשּׁוֹתִים בְּצִמָּא דְּבְרֵי הַנִּחַל נִוְבַע
 מְקוֹר תְּכֵמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, אוּ בְּקִנְיָה אוּ בְּמִנְצֵסְטֵר אֲנְגְלְיָה,
 אֲסוּר לוֹ לְבָרַח מִמְּקוֹמוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְמֵרוֹן, כִּי הִזָּה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת
 קְבוּץ בְּעִירוֹ, וְהִזָּה מְזִכָּה לְעוֹד אֲנָשִׁים שֶׁיִּתְפַּלְלוּ יַחַד בְּהַקְבוּץ שֶׁל
 רַבְּנֵנוּ ו"ל, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים עֲשֶׂרָה מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שָׁם
 רַבְּנֵנוּ ו"ל מְמַשׁ, וְכֵכָה הִזָּה מְקָרֵב אֲלֵפִים וְרַבְּבוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 אֵלָיו.

וּבְאֵמֶת צְרִיךְ שֶׁתַּדַּע, אֲהוּבֵי, אַחֵי, כִּי עֲנִין הַנְּסִיעוֹת שֶׁחוֹטְפִים
 וְנוֹסְעִים... כָּל זֶה בָּא מִחֲסְרוֹן אָמוּנָה בְּרַבְּנֵנוּ ו"ל וּבְלִמּוּדוֹ הַטּוֹב, כִּי
 בְּאֵמֶת לוֹלֵא שֶׁכָּבֵר יֵצֵא מִפִּי הַקְדוּשׁ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל, שֶׁמְכַרְחִים לְבֵא
 אֵלָיו בְּאוּמָן, לֹא הָיוּ צְרִיכִים לְנִסְעַ לְשָׁם, מֵאַחַר שֶׁאֲוֹרוֹ, שְׁכָלוֹ

וְנִשְׁמָתוֹ וְדַעְתּוֹ גְּנוּזִים בְּתוֹךְ סִפְרוֹ (עֵין לְקוּטִי-מִוֶּהֶר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב); אִךְ יַעַן שְׁגָלָה אֶת מַעֲלַת הָעֲנָן הִזָּה לְבֹא אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, עָלִינוּ לְקַיֵּם אֶת דְּבָרָיו בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֲקִירוֹת וּסְפָקוֹת וְקִשְׁיוֹת כָּלֵל וְכֹלֵל. וְעָלִינוּ לְדַעַת כִּי תְקוּנָנוּ הַנִּצְחִי תְלוּי רַק בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל בְּעִיר אוֹמֵן וְלֹא בְּמָקוֹם אַחֵר כָּלֵל, כִּי אֵין שׁוּם תַּחֲלִיפִין וְתַמּוּרָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְכֹל אֶחָד אֲשֶׁר בְּרַסְלָבֵר חֲסִיד יִתְקַרָּא, עָלָיו לְשֹׁבֵר אֶת כָּל מִיּוֹנֵי מְנִיעוֹת, וְיִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת עַל-כָּל-פְּנִים פֶּעַם אַחַת בְּחַיָּו בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וּמִכָּל שֶׁכֶּן כְּשֵׁיחֵיו פְּתוּחִים הַגְּבוּלוֹת לְבֹא לְשֵׁם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁהַצִּיּוֹן בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, סְגוּר וּמְסֻגָּר, בְּכָל מְקוֹם שֶׁיִּתְקַבְּצוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁם נִקְרָא קְבוּצַת מַמְשׁ, וְדָבָר זֶה לֹא מְשֻׁנָּה בְּאִיזָה חֶלֶק מִחֲלָקֵי הָעוֹלָם שֶׁרַק יִהְיֶה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֹא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וַיְכוּלִים לְמַצֵּא אוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם, וְדָבָר זֶה בְּרוּר כְּשֶׁמֶשׁ בְּצַהֲרִים. הַעֲקֹר רַק לְהִשְׁלִים אֶת שְׁכֻלָּנוּ וְחֻכְמָתָנוּ הַמְּדַמִּית, וְלִקְבֹּל אֶת הָאֱמֶת בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת.

מָה אָמַר לָךְ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! מִי שְׁזוּכָה לִידַע מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וּמְקַיֵּם אֶת עֲצוּתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, תִּפְלָה בְּכַח שְׁחָרִית, מְנַחֵה, מְעַרֵּב, חֲצוֹת, לְמוֹד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה: מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרַשׁ, זֶהר הַקְּדוֹשׁ וְתַקּוּנִים וְכוּ', טוֹר שְׁלַחַן עָרוּף וּסְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, לְהַרְבּוֹת לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וַיִּפְרַשׁ אֶת כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְשִׁמְחָה וְרַקוּדִים, לְשִׁמְעַת בְּכָל יוֹם כְּלִי זִמְרָה, וַיִּרְקַד וַיִּהְיֶה אִךְ וְרַק שְׂמִיחַ וְעֲלִיז תָּמִיד. אַחֵי, אַחֵי! אָדָם כְּזֶה עוֹלָמוֹ רוֹאֶה בְּחַיָּו, וְכֹבֵר לֹא אֲכַפֵּת לוֹ שׁוּם דָּבָר, כִּי זוּכָה לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִכָּל פֶּרֶט וּפְרֵט מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֹתָה צְדִיקִים קְדוֹשִׁים כְּאֵלוֹ הַמְּסֻתוֹבְבִים בֵּינֵינוּ, דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת, וְכֹל הַיּוֹם וְכֹל הַלַּיְלָה רַק בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה שִׁיחָתָם, וּמִיַּחֲדִים יַחְוִדִים קְדוֹשִׁים, בְּטִלִים לְגַמְרֵי בְּנַעַם עֲרֻבוֹת זֵיו שְׁכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵי הַדְּבוּק בָּהֶם, שָׂגַם עָלָיו יִמְשֹׁךְ מִהָאוֹר וְהִזִּיו הִזָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אָשֶׁר ד' רעז בַּנְחַל לַא

אַקוּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂתַרְאָה לְזֶרֶק מִמֶּךָ אֵת כָּל הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁבָנוּ עֲלֶיךָ, וְתִבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּרַגְעֵי זֶה, וְתִסַּפֵּר לְפָנָיו אֵת כָּל לִבְךָ וְכָל מַה שֶּׁעָבַר עֲלֶיךָ מִיּוֹם הַיּוֹתֵף עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְתַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׂזַכִּיתָ לְהַתְּוֹדֵעַ מֵרַבֵּי אֲמֵת.

ד' רעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חַיִּי-שְׂרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים.

הִנֵּה רָאָה לְגַמֹּר עִם הָעֵסֶק שֶׁל הַדְּפֶסֶת סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד, וְתִשְׁלַח אֵת הָאוֹתִיּוֹת לְכֹאֵן, וְאַנְחֵנוּ נִדְפִיס מִזֶּה אֲלָפִים וְרִבְבוֹת טַפְסִים, וְלֹא כְּדַאי לָךְ לְהַכְנִס יוֹתֵר בְּחֻבּוֹת שֵׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּעֵבוֹר זֶה, דִּי שְׂזַכִּיתָ לְסֵדֶר אֵת הָאוֹתִיּוֹת עִם נִקּוּד, אֲשֶׁר זֹהוּ זְכוּת הַרְּבִים לְדוֹרוֹת עוֹלָם. וְעַם הַקּוֹנְטְרַסִּים שֶׁהַדְּפֶסֶת, כְּכֹר אִמְרָתִי לָךְ וְכֵן כְּתַבְתִּי לָךְ, שְׂתַפְּיִצֵם אִךְ וְרַק בְּרֹאשׁ הָעֵינַן, וְאַיִנִּי יוֹדֵעַ לְמָה זֶה צְרִיךְ לְקַחַת כָּל-כֶּף הַרְּבֵה זְמַן, עוֹמְדִים בְּתַחֲנַת הָאוֹטוֹבוֹס, וּמְחַלְקִים לְכָל עוֹבֵר וְשָׁב, וְיִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים הֵם, וְכֻלָּם יַחֲטֹפוּ אֵת זֶה, וְאַחֲרֵי שְׁנֵי יָמִים יִגְמַר לְגַמְרֵי, וּבְפִרְטִיּוֹת שֵׁם בְּרֹאשׁ הָעֵינַן גָּרִים אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַתִּימָנִים, שֶׁהֵם מִשְׂרָשֵׁם וּמְחַצְבֵתֵם קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים טְהוֹרִים, וְשְׂמוֹרִים מִכָּל חַטָּא, עַד שֶׁבָאוּ הָעֲרֵב-רַב, וְעָקְרוּ אוֹתָם מִשְׂרָשֵׁם, וְהִבִּיאוּ עֲלֵיהֶם שׂוֹאָה רוּחַנִית. וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְהַצִּילֵם וּבְפִרְטִיּוֹת אֵת הַנֶּעֱר. וְעַל-כֵּן חֲמַדַּת לְכַבִּי! אַל תִּכְנַס בְּוִפְחִים, וְתַחֲלֶקֶם לְכָל עוֹבֵר וְשָׁב, וּבְמִשְׁךְ שְׁנֵי יָמִים יִגְמַר.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! חֲבַל עַל יָמֵי נְעוּרֶיךָ שֶׁיִּלְכוּ לְאַבוּד. עֲלֶיךָ לְבָרַח לִירוּשָׁלַיִם, וְלְהַכְנִס בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" שֵׁם, וְלְהַתְּחִיל לְלַמֵּד בְּהַתְּמָדָה רַבָּה, כְּמוֹ שֶׁעָשִׂיתָ פֹּה, וְשָׂכַח תִּשְׁכַּח עֲכָשׁוּ מִכָּל

העולם כלו, כי בכמה שנים אתה יכול להתעלות בתכלית המעלה. וראוי לך ללמד עכשו הרבה מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך, ולא יותר, למען שלא תתבלבל, וכך תמשיך כמה שנים להתחיל ולסיים פעמים אין מספר, ומפעם לפעם לברח אל שער השמים, ולפרש שיחתך אליו יתברך.

והנה אודות ביאתך לכאן, לדעתך, כבר אינו פדאי, כי אני מקנה להיות בארץ ישראל בקרוב, ועל-כן חבל על ההוצאות. והעקר — כי אם תפגס בשיבתנו "היכל-הקדש" בירושלים ותלמד בהתמדה רבה כמו שעשית אצלנו, אזי במשך זמן קצר תקבל שם טוב. וכן הישיבה שלנו תקבל שם טוב, ויתרבו שם התלמידים מאד, ויהיה קדוש שם שמים ושם רבנו ו"ל ברבים, וכל זה תזכה אתה. ועל-כן ראה להפגס ב"היכל-הקדש" בירושלים, והשלך ממך הילדות והקטנות, ותפסיק עם החובות, כי יש בך סגלות גדולות, אשר הבעל-דבר רוצה לאבד את זה ממך, ועל-כן תראה לגמר את הקונטרס "סדר-דרך-הלמוד", ותשלחו לכאן, ואנחנו נדפיסם ונפיצם בכל קצוי תבל, בעזרתו יתברך.

חמדת לבכי! כשאני הייתי בגילך, לא הסתפלתי על שום ברנה, רק ישבתי בבית-מדרש שעות על גבי שעות, ולמדתי בחשק נפלא דפי גמרא ופרקים משניות וסימנים שלחן ערוך, והרביתי בהתבודדות, וכן שקדתי על דלתות ספרי רבנו ו"ל, ולא היזה אכפת לי שום ברנה שבעולם כלל — לא מבחוץ ולא מבפנים, וכך עזר לי השם יתברך אחר-כך לזכות לכל מה שזכיתי. ועדין אני עומד ומצפה ומבקש לזכות למה שיש עוד לזכות, ועדין אני רחוק מזה וכו' וכו', אבל בימי נעורי לא נכנסתי בדברים כאלו כלל. ועל-כן גם אתה עשה כן, ותשב כל היום בבית מדרשנו "היכל-הקדש" בירושלים, ותלמד עם הנגון שלך, וממש תחיה את כל המקום.

ואם תצית אותי בזה עוד תזכה לראות דברים נפלאים בחיך.

ואודות כתיבת שיחות ששמעת אצלנו, ראה לסדר בסדר הגון מה שכתב כתבת פה, וכן אגיד להאריך ... גרו יאיר, שישלח לך

אָשׁר ד' רעה בנחל לג

טייפס קסט'ס מהשעורים של אמצע השבוע, ותחשם לעצמך, והעקר ראה להשאר שם ב"היכל-הקדש" בירושלים, ותהיה מגדל אור בשיבתנו, וכל רואיך יקנאו בך, ותהיה דגמא חיה לשאר הבחורים.

הדורש שלומך...

נא לצית אותי לחסל כפר העסק מהספרים, ולהפיצם בראש העין, ולשלח לכאן את האותיות של "סדר-דוד-הלמוד. ושמר את עצמך מחובות, ואתה שלום.

ד' רעה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי-שרה ה'תשמ"ב.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נ'חל נובע מ'קור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

חמדת לכבי! חזק ואמץ מאד מאד, וראה להיות זהיר בטבילת מקנה בכל יום ויום, כי מוהרנ"ת ו"ל הבטיח: מי שיהיה חזק בכל יום בטבילת מקנה למען תשובה, אזי יש לו תקנה טובה לתקן הכל, כי מקנה פרושו גם לשון תקנה, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה ללכת בכל יום ויום למקנה. ומעלת הזוכה לטבל במקנה — אי אפשר לשער בדעתו כלל, כי הקלפות והטמאה שנגאחות באדם בורחות מהמים, כי להן אין שום שיכות עם מים, כי הרוח בורח מהמים. ועל-כן כשאדם נכנס וטובל עצמו במים, על-ידי-זה בורחין ממנו כל הרוחות והטמאות שמסבבין אותו, ועל-כן אם נשאר עדין אפלו רק כמה שערות בחוץ, עדין לא עלתה לו טבילה, כי יש להם במה להתאחו. ועל-כן העקר להכנס לגמרי תחת המים. ורבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות המתקת דין, סימן נד): על-ידי ישיבה במקנה תחת המים, עד שלא יוכל להחזיק הרוח והנשימה — נמתק הדין, עין שם; כי העקר להיות בטל ומבטל אליו יתברך, שכל זה סוד

הַמְקֵנָה, שְׁנֹכְנָס בַּמַּיִם וְסוֹתָם עֵינָיו מִחִיזוֹ דְהָאֵי עֲלָמָא, וְאִזּוּ הִהְכֵרְחַם שְׁיִקְבֵּל חַיּוּתוֹ רַק מְרוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאִף שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְאָדָם לְחַיּוֹת בְּלֵי חַיּוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, אִף מִצַּד הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן יְכוּל הָאָדָם לְחַשֵּׁב כִּי הַכֹּל טֻבֵּעַ וְהַרוּחַ חַיִּים בָּא מֵאֲפִיּוֹ שֶׁהוּא נוֹשֵׁף אֲוִיר, וְעַל-כֵּן בְּהַרוּחַ חַיִּים שֶׁם שְׁיָךְ אַחֲרֵי הַקְּלָפוֹת, שֶׁהוּא הַסְּתֵרֶת הַיְדִיעָה, הֵינּוּ הָאָדָם יְכוּל לְטַעוֹת וְלְחַשֵּׁב כִּי יֵשׁ אִיזוֹ מְצִיאוֹת שֶׁל טֻבֵּעַ, וְרוּחַ חַיִּיו בָּא וְנִמְשָׁף עַל-יְדֵי אֶפֶס, אֲבָל תִּכְרָף-וּמְיָד כְּשֶׁנֹּכְנָס אֶל תוֹךְ הַמַּיִם, וְיוֹשֵׁב שָׁם תַּחַת הַמַּיִם, וּמְחִזִּיק אֶת הַנְּשִׁימָה, בְּזֶה מַרְאֵה לְדַעַת, כִּי הַרוּחַ חַיִּים שֶׁלּוֹ אֵינּוּ מֵאֲוִיר הָעוֹלָם וְלֹא מְרוּחַ פִּיּוֹ וְאֶפֶס, כִּי אִם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְתָּקִים מִמֶּנּוּ הַדֵּינִים; כִּי עַקֵּר אַחֲרֵי הַדֵּינִין הוּא רַק כְּשֶׁחֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ אִיזוֹ מְצִיאוֹת שֶׁל טֻבֵּעַ, אֲשֶׁר אִזּוּ נִשְׁבָּר לְגַמְרִי, וְנִדְמָה לוֹ כִּי הַכֹּל תְּלוּי בּוֹ וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁזוֹכֶה לְבִטּוֹל אֶת עֶצְמוֹ לְגַמְרִי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִמְתָּק הַדֵּינִין, כִּי נִתְגַּלָּה לוֹ, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכֹל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִין שׁוּם אַחֲרֵי הַדֵּינִין כָּלֵל.

וְזֶה אֲשֶׁר הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים הַדְּבֻקִים תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרַךְ, יוֹנְקִים מִמְקֵנָה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁעַר נו"ן (עֵינִין לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נו), כִּי בִינָה אֵימָא עֲלָא נִקְרֵאת מְקֵנָה, כִּי מִשָּׁם יוֹרֵד הָאוּר לְהַחַיּוֹת אֶת זְעִיר אַנְפִּין לְהַזְדַּוֵּג עִם הַמַּלְכוּת, וְעַל-כֵּן טְבִילַת מְקֵנָה הוּא עֲנִינֵן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וּמְסַגֵּל לְנִקּוּת וּלְכַבֵּס אֶת נִשְׁמָתוֹ; כִּי בּוֹ בְּעַת אֲשֶׁר גּוּפוֹ בָּא אֶל תוֹךְ מְקֵנָה מַיִם, נִשְׁמָתוֹ בָּאָה אֶל תוֹךְ מְקֵנָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְכִמוֹ שֶׁהַגּוֹף נִטְהָר לְמַטָּה, כְּמוֹ-כֵן הַנְּשִׁמָּה נִטְהָרֶת לְמַעְלָה, וְעַל-כֵּן הָיוּ צְדִיקִים שֶׁקָּדָם שָׂרְצוּ לְאִיזוֹ עֲצָה, אוֹ לְהַמְשִׁיף אִיזוֹ יְשׁוּעָה, אוֹ לְהַתוֹדֵעַ בְּאִיזָה רוּחָנִי, הֵלְכוּ קָדָם לְטַבֵּל, וּבְתוֹךְ הַמַּיִם נִתְגַּלָּה לָהֶם הַכֹּל וְכוּ"ל; כִּי בּוֹ בְּעַת אֲשֶׁר גּוּפוֹ נִטְבָּל לְמַטָּה, הַנְּשִׁמָּה נִטְבָּלֶת לְמַעְלָה.

וּבְכַאֲמַת יֵשׁ לְהַאֲרִיף הַרְבֵּה בְּעֲנִינֵן טְבִילַת מְקֵנָה, וְסַפּוּרִים רַבִּים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים אִיף שֶׁמְסָרוּ נַפְשָׁם מִפְּשָׁע בְּעֵבּוֹר טְבִילַת

אֲשֶׁר ד' רעט בַּנְחַל לה

מְקוֹה, אֵךְ אֵין לִי הַפְּנָאִי עֲכָשׁוּ. אֲקוּהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עוֹד לְהַרְחִיב
לָךְ אֶת הַדְּבוּר בְּעֵזְבֵן טְבִילַת מְקוֹה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' רעט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי שְׂרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָה,
הַאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאוּי לָךְ לְלַמֵּד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בְּכֹל
יוֹם בְּקִבְעוֹת, הֵינּוּ שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן" וְשְׁעוֹר בְּ"סִפְרֵ-הַמַּדּוֹת"
וְשְׁעוֹר בְּ"סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" וְשְׁעוֹר בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁבְּסִפְר
"חַיֵּי-מוֹהֵר"ן" וְ"שִׂיחוֹת-הַר"ן". וְדַבֵּר זֶה אֶתָּה צְרִיף לַעֲשׂוֹת
בְּקִבְעוֹת בְּכֹל יוֹם, וְגַם אִם אֶפְשָׁר לְחַדֵּשׁ בָּהֶם אֵיזָה דְּבַר, כִּי
הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה עַל תּוֹרַת רַבְּנוּ ו"ל הִיא זְכוּת גְּדוּלָּה לְהַנְּשִׂמָּה,
כְּשׁוֹזָכָה לְשׁוֹטֵט בְּתוֹךְ דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל. וְאֲשֶׁרִי הָאִישׁ הַזּוֹכָה לְלַמֵּד
בְּכֹל יוֹם וְיוֹם בְּקִבְעוֹת בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אִזּוֹ יִזְכָּה לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל
תְּשׁוּבָה גְּדוּל וּבְעַל מַח עֶמֶק, כִּי הַעֲמֻקוֹת שֵׁשׁ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל
בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר כָּלֵל, עֶמֶק עֶמֶק מִי
יִמְצְאוּנוּ. וְהַעֲקָר הַפְּשִׁיטוֹת שֶׁבְּדְבָרָיו הֵם עֲמֻקִּים, עֶמֶק עֶמֶק מִי
יִמְצְאוּנוּ. וּמָה טוֹב וּמָה נָּעִים, שֶׁתְּעִיֵּן בְּכֹל יוֹם בְּסִפְרֵ שְׁאֵלוֹת
וְתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", אֲשֶׁר כָּבֵר נִדְפַס עַד עֲכָשׁוּ יוֹתֵר מְשֻׁלְשֵׁת
אֲלָפִים מִכְּתָבִים, וְשֵׁם תְּמַצֵּא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשָׁךְ. כִּי בְּאַמַּת קִשָּׁה עָלִי
הַכְּתִיבָה מָאֵד, וְאֵינִי כוֹתֵב בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, וְאֵינִי יוֹצֵא יְדֵי חוֹכְתִי
אֶפְלוּ לְאַחוּז אֶחָד כְּפִי רַבּוּי הַמְּכַתְּבִים הַמְּגִיעִים אֵלַי מִכָּל חֲלָקֵי
הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן תִּמְחַל לִי, שֶׁאֵינִי כוֹתֵב לָךְ כָּל-כָּף בְּקִבְעוֹת, וְאֵינִי
יְכוֹל לַעֲמֹד בְּדְבוּרֵי לְכַתֵּב לָךְ בְּכֹל יוֹם, אֲשֶׁר בְּאַמַּת הִיָּה רְאוּי לִי
לַעֲשׂוֹת לָךְ דְּבַר זֶה, מְרַב מִסִּירוֹת נֶפֶשׁ שֶׁמְסַרְתָּ נַפְשָׁךְ בְּעַבּוּרֵי,
וְשִׁלַּחְתָּ לִי סְכוּם גְּדוּל שֶׁל מַעוֹת, אֲשֶׁר, תְּהִלָּה לְאֵל, סִלְקַתִּי

על-ידי-זה סכום גדול מהחובות שאני חייב למדפיסים. חסדי השם יתברך, אשר עד כה עזרני. ומה גם שעל-ידי המעות שלך זכני השם יתברך להדפיס ספר נפלא "אות ברית", ויהיה חדוש גדול, בעזרתו יתברך, ויעזר לכל השבורים והנדכאים וכו'.

ובאמת, חמדת לבבי! אשתדל בכל אופן לחטף איזה זמן לכתב לך, אבל בין כה ראה לעיני בהמכתבים שכבר נדפסו בספרים. ופעם אחת בעת הרקודין דחף את עצמו בחור אחד, ורצה דיקא לאחז בדי, ודחפו אותו, והיתה לו חלישות הדעת. עניתי ואמרתי לו: ראה להתמיד בספרי "אשר בנחל", ושם תמצא את די, ועל-ידי שתאחז בהם, תאחז את די.

ועל-כן ראה לדון אותי תמיד לכף זכות, כי אם היית רואה את הטירות שלי, שמסבבים אותי כל היום ולרבות הלילה — בחורים ואברכים, היית דן אותי לכף זכות.

העקר ראה להרגיל עצמך לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך שמו את כל לבך ואת כל מה שעובר עליך, כי אין לך עוד טוב בעולם מדבר זה, כי כפי שאדם מתמיד בזה, כן נמשכת עליו הארת השכינה; אשרי שיאחז בזה תמיד, ואז ימשך עליו ערכות נעימות זיו ידידות חיות אלקותו יתברך המאירה בכל העולם כלו.

חמדת לבבי! ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים, ואל תהיה בטלן, חס ושלום, חטף ואכל בכל יום ויום ספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך לגצח נצחים.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר ד' רפ בְּנַחֵל לז

ד' רפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר חַיֵּי שָׂרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֹכַח קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יַעַן שְׁיִישׁ לְךָ הַשְּׁפָעָה עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, תִּרְאֶה לְנֹצֵל אֶת זֹאת, כִּי חָבֵל מְאֹד מְאֹד כְּשֵׁרוּאִים שְׂנֵאתָיִם (אֵיכָה ד, א): "תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבֵנֵי קִדְשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת"; וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז), שְׁהַמְאֹרֵי אֵשׁ תּוֹפְסִים אֶת הַנִּפְשׁוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וּמַחְטִיאִים אוֹתָם, כִּי בּוֹעֵר בָּהֶם הַמְאֹרֵי אֵשׁ בְּכַעַס וּרְצִיחָה וְכוּ', שְׂזָה סִימָן שְׁהֵם פְּגוּמִים בְּבִרְיַת וְכוּ', רַחֲמֵנָא לִישׁוּבָן. וְלָכֵן מִצְוָה גְּדוּלָה לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֵלֶיהָ, כִּי כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים וּמְלֵהֵיבִים אוֹתָם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. וְרַבֵּנוּ ו"ל רָצָה שְׁכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִקְנֶה לְעַצְמוֹ סוּס וְעֵגְלָה, וְיִסַּע עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם חוּץ לִישׁוּב (חַיֵּי מוֹהֲר"ן, סִימָן ר"ל). כָּל-כֶּף הִיָּה חָשׁוּב בְּעֵינֵי רַבֵּנוּ ו"ל לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּפְהֵם בָּאִים תַּחַת יָדְךָ. וְלָכֵן לָמָּה לֹא תְדַבֵּר עִם זֶה וְעִם זֶה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ?! וְעֲלֶיךָ לִילֵךְ בְּחִכְמָה עֲמֻקָּה, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה הַבַּעַל תְּפִלָּה, שְׁעַם כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַחַל לְדַבֵּר סֵתֵם דְּבוּרִים, עַד שְׂנוֹכְס לְנִקְדָּה שְׁלֵהֶם וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן עֲלֶיךָ לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד עַל דָּא וְעַל הָא, בְּבַחֲיַנַּת פְּסֻלַּת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ו"ל מְפָרֵשׁ אֶת זֹאת בְּלְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן פֶּא, שְׂזָה קִדְּם סֵתֵם דְּבוּרִים וְכוּ'. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צא), שֶׁהַצְּדִיק מְסַפֵּר סִפּוּרִים, וּמְלַבִּישׁ בְּתוֹךְ הַסִּפּוּרִים אַחֲר־כֶּף יִרְאֵת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה; כִּי כִּיּוֹם זֶה מִצְוָה הַכִּי גְּדוּלָה לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְאֵל יִהְיֶה דְבַר זֶה קַל בְּעֵינֶיךָ, כִּי חָבֵל מְאֹד מְאֹד עַל כָּל יוֹם וְיוֹם שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים; כִּי אֲנִי רוֹאֶה כְּשֶׁמְדַבְּרִים אִתָּם, לָבִם נִמְשָׁף מְאֹד מְאֹד אַחֲרֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר), אֲשֶׁר כָּל זְמַן שֶׁאֶחָד צָעִיר, הוּא עֹדִין שׁוֹמֵעַ אֶת קוֹל הַקְּרִיאָה מִהָעוֹלָם הַבָּא, וְכָכָל שְׁמַתִּישׁוֹן, אֲזִי נִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ קוֹל

לח אֲשֶׁר ד' רפ בַּנְחַל

הַקְרִיאָה. וְהִנֵּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים הֵם כְּבָנֵי אַרְבַּע-עָשָׂר, חֲמֵשׁ-עָשָׂר, שֵׁשׁ-עָשָׂר, וְלָבָם וְנִשְׁמָתָם בּוֹעֲרִים מִבְּפָנִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָבִל אֵין מִי שְׁיִלְהֵב אֶת זֹאת וְכוּ'. וְלָכֵן עָשָׂה כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים שְׁבָעוּלָם לְדַבֵּר עִמָּהֶם, וְזוֹ מִצְוָה הַכִּי גְדוּלָה. וּבִאֲמַת מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל הִיָּה רְגִיל לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִם לֹא הִיָּה מוֹצֵא אֶת מִישֵׁהוּ, הִיָּה יוֹצֵא בַּחוּץ לְרַחוֹב וּפּוֹגֵשׁ אֵינָה עֲגִלוֹן אוֹ חֵט, אוֹ סְגוּלָר וְכוּ', וְדַבֵּר עִמּוֹ עַל דָּא וְעַל הָא וְכוּ', עַד שְׁנַכְנֵס עִמּוֹ בְּשִׂיחָה בְּאִמּוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ. וּבִאֲמַת אֵין עוֹד תְּקוּן לְנִשְׁמָה יוֹתֵר מִזֶּה, שְׂאָדָם זוֹכָה וּמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים, אֲשֶׁר זְכוּת הַרְבִּים תְּלוּי בּוֹ. וְאָמְרוּ (זֶהר נִשָּׂא קַח): וְכֹאֵה מֵאֵן דְּאֶחָיד בְּיָדֵיהּ דְּחִיבָא; אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּחִזוּ בְּיָדֵים שֶׁל חֲבִיבִים. וּבִאֲמַת כָּל נִשְׁמָה שְׁיִוְרְדַת בְּזֶה הָעוֹלָם נִעֲשִׂית חִיבָת, רַחֲמָנָא לְעָלְן, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הַנְּסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, וּבְנֵי הַנְּעוּרִים מְאֹד מְאֹד מִתְּפַתִּים לִילָף אַחַר הַהֶבֶל, וְזֶה מִתְּחִיל מִבְּטוּל תּוֹרָה, כִּי בְּרַגַע שְׁמַבְטְלִים מִתּוֹרָה, אִז הַיֵּצֵר הַרָע נִכְנָס בָּהֶם, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית לו, כד): "וְהַבּוֹר רִיק אֵין בּוֹ מִים", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲגִיגָה ג): מִים אֵין בּוֹ, אָבִל נִחְשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ; וּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן פד), אֲשֶׁר הַנְּחָשִׁים וְהָעַקְרָבִים הֵם הַמְּחַשְׁבוֹת זְרוֹת וְהַהֲרַהוּרִים רָעִים, שְׂמַעְלִימִים וּמְסִתִּירִים אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז שְׂמֵאִיר בְּכָל יוֹם וְיוֹם. וְלָכֵן כָּל מִי שְׂאֵינוֹ לוֹמֵד תּוֹרָה, מִמִּילָא רֵאשׁוּ נִכְנָס בְּהַהֲרַהוּרִים רָעִים וּבְמַחְשְׁבוֹת זְרוֹת, עַד שְׁנוּפֵל לְעַמְקֵי עַמְקִים בְּשְׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתְּחַתִּיו, וְנִחְשִׁים וְעַקְרָבִים תּוֹפְסִים אוֹתוֹ, שְׂזָה כָּלֵל הַמְּחַשְׁבוֹת זְרוֹת הַמְּעַלִּימוֹת וּמְסִתִּירוֹת מִמֶּנּוּ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים דִּיקָא, וְזֶה תְּקוּן גְּדוּל לְפָגַם הַבְּרִית; כִּי כְּנֻגָד זֶה שְׂפָגַם וְכוּ', עָלְיוֹ לְרֵאוֹת לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), אֲשֶׁר כְּנֻגָד זֶה שְׂהַכְּנִסְתִּי בְּדַעְתִּי מִחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְהַהֲרַהוּרִים רָעִים, כְּנֻגָד זֶה אֲכַנִּיס בְּדַעְתִּי חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה. וּבִאֲמַת אֵין עוֹד חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה יוֹתֵר מִזֶּה, שְׁיִכּוּלִים לְחֲדוּשׁ בְּנֵי-אָדָם, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (בְּמִדְבָר יט, יד): "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם" וְגו', הָאָדָם בְּעַצְמוֹ הוּא הַתּוֹרָה. כִּי כָּל אָדָם כְּלוּל מִרַמ"ח אֵיבָרִים וְשֵׁס"ה גִּידִים, כְּנֻגָד רַמ"ח מְצוּוֹת עָשָׂה

אֲשֶׁר ד' רפ בְּנַחֵל לט

וְשִׁסָּה לֹא תַעֲשֶׂה (מכות כג:), וְלִכְּן הַחֲדוּשׁ הַכִּי גָדוֹל שֶׁיְכוּלִים לְחַדֵּשׁ בְּגִי-אָדָם, לְהַחֲדִיר בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתַבְרַךְ, וְחַשֵּׁק לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִקְיָם הַמְצוּוֹת, וְשִׁיְהִיו עוֹבְדֵי הַשֵּׁם. וְצָרִיכִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם הַרְבֵּה מֵעַנְּנֵן הַתְּבוּדוֹת, וּמֵעַנְּנֵן תְּפִלָּה בְּכּוֹנֵה, אֲשֶׁר פְּרוּשׁ הַפְּסוּק הוּא לְקִשֵּׁר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבֹר, אֲשֶׁר עַל זֶה צָרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עג), אֲשֶׁר בְּזֶה שֶׁאָדָם מְקִשֵּׁר אֶת הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַדְּבֹר, מִזֶּה נַעֲשֶׂה כְּלֵי אֲנִי, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשַׁפֵּיעַ עָלָיו כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְנִהְפֵּךְ אֲנִי לְאִי"ן, כִּי נִכְלָל בְּאִיִן סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכְּן עָלֶיךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְעָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁאִם כָּבֵר בָּאתָ לְמָקוֹם שֶׁבָּאתָ וְכוּ', זֶה בְּחֻשְׁבוֹן צֶדֶק מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ, שֶׁתּוֹרִיק אֶת כָּל הַשֵּׁק, כִּי הֵם אוֹצְרוֹת שֶׁל יְרֵאת הַשָּׁמַיִם שֶׁקְּבַלְתָּ מִשֵּׁף הַשָּׁנִים, וְתַחֲדִיר אֶת זֶה בְּבְנֵי הַנְּעוּרִים. וְזוֹ מְצוּנָה גְדוֹלָה מְאֹד. וּבִאֲמַת רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז'), אֲשֶׁר יֵשׁ לְכָל אֶחָד פְּנִימִי וּמְקִיף, וְהַפְּנִימִי הוּא כָּבֵר מֵהַשֵּׁשִׁיג וּמִבֵּין, אֲבָל הַמְקִיף זֶה דְּבַר שֶׁמְקִיף אֶת מַחוּ, שֶׁעֲדִין אֵינוֹ יְכוּל לְהִבִּין, וּכְשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִם אַחֵר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, אָז הוּא מוֹצִיא אֶת הַפְּנִימִי שְׁלוֹ אֶל חֲבֵרוֹ וְנִתְרוֹקֵן וְכוּ', וְאִז נִכְנָס הַמְקִיף וְנַעֲשֶׂה פְּנִימִי, וְיֵשׁ לוֹ מְקִיפִים חֲדָשִׁים. וְלִכְּן בְּכָל פַּעַם בְּפַעַם שֶׁמְדַבֵּר עִם אַחֵרִים, הַמְקִיפִים נִכְנָסִים אֶל הַפְּנִימִיִּים וְהַפְּנִימִיִּים יוֹצְאִים אֶל אַחֵרִים. וְלִכְּן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נג), שֶׁהַצְּדִיקִים רוֹדְפִים אַחֵר בְּגִי-אָדָם לְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, וְאִין זֶה לְהַגְבִּיחַ אֶת כְּבוֹדָם, אֲלֹא לְהַגְדִּיל אֶת שְׂכָלָם וְהַשְׁגָּתָם בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וּבִאֲמַת רַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קפד), אֲשֶׁר יֵשׁ אוֹר יֵשֶׁר וְאוֹר חוּזֵר, כִּי כָּל אֶחָד מֵלֹא דְבוּרִים, וּכְשֶׁמְדַבֵּר עִם אַחֵרִים, אִזִּי זֶה קוֹפֵץ אֵלָיו בְּחֻזְרָה, וְנַעֲשֶׂה אֵלָיו אוֹר חוּזֵר, וּמַעוֹרֵר אֶת לְבָבוֹ לְחֹזֵר אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, כִּי הִנֵּה אֲנִי רוֹאֶה שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁיֵּאֱמָרוּ חֲצוֹת, וְתַכְף-וּמְיָד הוֹלְכִים וְאוֹמְרִים חֲצוֹת, אֲשֶׁר כַּמָּה זְמַן אוֹרְךָ אֲמִירַת חֲצוֹת? עֲשֵׂר חֲמֶשׁ-עֶשְׂרֵה דְקוֹת, וּמַעוֹרְרִים אוֹתָם וְהֵם אוֹמְרִים, וְזֶה גוֹרֵם תְּקוּן גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אִף שֶׁאֵינָנו יוֹדְעִים בֵּין יְמִינָנו לְשְׂמָאלָנוּ וְכוּ' וְכוּ', מָה אֲכַפֵּת לָנוּ?!

אנו מצויים לעשות מה שאמרו לנו. וכמו־כן בכל המצוות, צריכים לזרק את השכל לגמרי, כי רבנו ו"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יב), אֲשֶׁר אֵלוּ שֶׁהֵלְכוּ בְּחֻמּוֹת, לְבִסוּף גַּעְקָרוּ מִן הָעוֹלָם וְנִפְלוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָן, לְנוֹקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּה, וְנֶאֱבְדוּ לְגַמְרִי; כִּי עָקַר הַיְהוּדוּת זֶה תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וְצָרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל דְבָר אִם יֵשׁ שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — יַעֲשֶׂה, וְאִם אֵין שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — לֹא יַעֲשֶׂה; הֵינּוּ שְׂאֵדָם צָרִיךְ תְּמִיד לְחֹשֵׁב: מַה שֶּׁכָּתוּב בְּשִׁלְחַן עֲרוּף זֶה הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה אֲנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת, וּמַה שֶּׁלֹּא כָּתוּב בְּשִׁלְחַן עֲרוּף — אֵינִי מְכַרְח לַעֲשׂוֹת, כִּי אִם אָדָם מוֹסִיף — אֲזִי הוּא גּוֹרֵעַ.

ולכן הזהירנו רבנו ו"ל מאד על למוד שלחן ערוף, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן כט), אֲשֶׁר כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל מְחַיֵּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שִׁלְחַן עֲרוּף, וְעַל זֶה צָרִיכִים לְעוֹרֵר גַּם-כֵּן אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שִׁילְמָדוּ בְּכָל יוֹם הַלֵּכָה, וְתַהֲיֶה הַלֵּכָה בְּרוּרָה לְפָנֵיהֶם, לְדַעַת אִיךְ לְהַתְּנַהֵג. וְצָרִיכִים לְהִתְחִיל בְּדַבְרִים פְּעוּטִים וְקִטְנִים, אֲשֶׁר הֵם דְּבָרִים גְּדוּלִים מְאֹד: לֹא לְלַכֵּת לִישׁוֹן בְּלִי שְׂמֻכִּינִים לַעֲצָמָם וְנִטְלָה עִם מַיִם, כְּדִי שִׁתְּכֶף-וּמְיָד כְּשִׁיתְּעוֹרֵר, לֹא יֵלֶךְ ד' אַמּוֹת בְּלִי נְטִילַת יָדַיִם שְׁחָרִית, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי הַזֵּהָר — חַיֵּב מִיָּתֵהּ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן. וְכֵן הַזְּהִיר לְלַכֵּת לְמַקְוֶה תְּכֶף-וּמְיָד אַחֲרֵי-כֵן, וְלוֹמַר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה, כִּי אֲסוּר לֹאמַר שׁוֹם דְּבָר בְּלִי אֲמִירַת בְּרַכַּת הַתּוֹרָה קֵדָם, וּמִי שֶׁזוֹכֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פֶּרֶק מְשֻׁנִּיּוֹת מְאֹבוֹת, הֵינּוּ מְסַכֵּת אֲבוֹת גַּחְלֵקַת לְשִׁשָּׁה פְּרָקִים, כַּגִּיד שֶׁשָּׂה יָמִים, וְהָיִית שְׂמוּבָא בְּאַחַר־וָיִם, שֶׁצָּרִיכִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מוֹסֵר, וְאֵין עוֹד מוֹסֵר כְּדַבְרֵי חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים. וְלִכֵּן מַה טוֹב וּמַה נָּעִים שְׂאֵחַר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה יֹאמְרוּ פֶּרֶק אֶחָד בְּאֲבוֹת, הֵינּוּ בְּיוֹם רֵאשׁוֹן — פֶּרֶק א', בְּיוֹם שְׁנִי — פֶּרֶק ב', וּבְיוֹם שְׁלִישִׁי — פֶּרֶק ג' וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן יִזְכֶּה לְסַיֵּם בְּכָל שְׁבוּעָה אֶת מְסַכַּת אֲבוֹת. וְכֵן זְכִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יָמִים וְשָׁנִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה זְכִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּר כַּמָּה פְּרוּשִׁים, וּמִי יִתֵּן שְׂאֲזֻכָּה לְהִדְפִּיסָם וְלְהַפִּיעָם בְּכָל תְּפּוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה מְאֹד מְעוֹרֵר, כְּשֶׁמִּתְחִילִים אֶת הַיּוֹם עִם מוֹסֵר חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר דְּבָרֵיהֶם נֶאֱמְרוּ בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ עֲצוּם. וּמוּבָא

בספרים הקדושים, אשר מי שהורג את הנפש, תקונו — שילמד כל ימי חייו מסכת אבות, ואם אדם חטא, בעוונותינו הרבים, אין עוד הריגת נפש יותר גדולה מזו. ולכן עשה כל מיני פעולות שבְּעוֹלָם — לעורר את בני הנְעוּרִים, והכל במתק לשונך ובצחות דבריך, בכל מקום שאתה רק יכול — תדבר עמָהֶם, ואל תסתכל מה שגָה אומר ומה שאחר אומר, אבל צריך להיות בתקמה, שמתחילים לדבר על דא ועל הא, וההוא חושב שגָה גם כמוני, ובאמצע מלביש את הדבורים שלו.

וכך התנהג רבנו ז"ל ביום חפתו, שמאותו היום לקח בני הנְעוּרִים, ודבר עמָהֶם מעסקי העולם הזה, ואיך שאין תכלית אחרת רק לעסק בעסקי העולם הזה, ולעשות פסוף, והיו בני הנְעוּרִים ששמחו לדבריו, והבין רבנו ז"ל שהם מאד פגומים, אבל רק תלמידו ר' שמעון, הוא הָיָה הראשון שאמר לרבנו ז"ל: איני חפץ בכל אלה, אני חפץ רק בעבודת השם יתברך. וענה ואמר לו רבנו ז"ל: אתה שיהי עלי ועוד תהיה איש פֶּשֶׁר. ולכן זכה, שלבסוף רבנו ז"ל הבטיחו, שיהיה המשמש שלו גם בעולם הבא. והוא קבור בצפת בבית העלמין, למרגלותיו של רבנו איש האלקי הבית יוסף ז"ל; כי בסוף ימיו גר בצפת, ונרפו היָתָה לילך להתבודד בין ההרים, ופעם תפסה אותו חבורת שודדים פראיים, ערבים ארורים, ימח שמם, ונתנו לו מכות עזות, עד שהתעלף ונשאר במקום, והלכו לחפש אחריו בני העיר, כי געשה רעש שנעדר ונעלם, ומצאוהו בין אחד ההרים פצוע וזב דם, והוליכוהו לביתו, ואחר כמה שבועות נפטר מפצעיו, והוא קבור בבית העלמין בצפת, ואנשי שלומנו רגילים לילך לקברו ולעשותו שליח אל רבנו ז"ל, כי זכה להיות משמש רבנו ז"ל גם בעולם הבא. וכידוע אצלנו ההבטחה שהבטיחו רבנו ז"ל.

והעולה מכל זה, שגם רבנו ז"ל דבר על דא ועל הא, ואחר-כך נכנס בעבודת השם יתברך. כי באמת אי אפשר לבוא תכף-יומיד ולדבר עם אחד מעבודת השם יתברך, והוא אין לו הכלים לזה, אבל אם אתה מספר לו ספורי מעשיות מהבלי העולם, ובתוכם אתה

מתחיל להבליע מעלת היראת שמים, ולהתפלל במנגן לאט מתוך הסדור, ולקשר המחשבה אל הדבור, וכן מעלת לילך למקנה בכל יום, ולשמר לא לדבר לשון-הרע, רכילות וליצנות, ומעלת התפלה וההתבודדות, לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא — אין למעלה מזה. ולכן עליך לעסק בדברים אלו, וזכותך גדולה מאד בשמים, ואל תהיה בטלן! אם כבר באת למקום שבאת וכו', שם דיקא עליך לדבר עם בני הנעורים, ויש לך השפעה גדולה. ואני מקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא שאתה בעצמך גם-כן תהיה ירא שמים, כי בזה שמשפיעים יראת שמים על הזולת, זה חוזר גם אליך.

נא ונא אל תהיה בטלן, תלמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, וכן תלמד בכל יום ח"י פתקים משניות, ואני יודע שזה קשה, אבל אם שוברים את הטבע — מצליחים לזה. וכן תלמד גמרא בחברותות עם זה ועם זה, כי זהו דבר גדול מאד. ואם תלך בדרך זו — תצליח בגשמיות וברוחניות, ותראה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' רפא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חיי שרה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב פל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך מתי תהיה דבוק אל הקדוש-ברוך-הוא.

מה אמר לך?! בזה בעצמו שאתה שואל ומבקש — מתי אזכה להיות איש כשר, זה בעצמו יעלה אותך למדרגה הכי עליונה, וכמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב): כש'אדם

צוֹעֵק אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדָךְ, אֵיִה, אֵיִה, אֵיִה, אֵיִה הַמְּקוֹם שְׂאֵזְכָּה לְמִצְאָ
 אוֹתְךָ, אִזּוּ הוּא עוֹלָה עַד תְּכָלִית הַעֲלֵיָהּ. וְאֶפְלוּ שְׁנַפְל בְּמִקְוֹמוֹת
 הַמְּטַנְפִים וְהַמְזוֹהָמִים, אֲבָל אִם הוּא מְחַפֵּשׁ וּמְבַקֵּשׁ גַּם מִשָּׁם אֶת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא עוֹלָה עַד מֵאֲמַר סְתוּם שְׁנָה כְּתָר עֲלִיוֹן, כְּתָר
 חֲכָמָה. וְלִכֵּן בְּזָה בְּעֵצְמוֹ שְׂאֵתָה מְבַקֵּשׁ וּמְחַפֵּשׁ הֵיכֵן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, בְּזָה בְּעֵצְמוֹ תַתְּעֵלָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֻלָּן,
 וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ. הַעֲקָר תִּשְׁאֵל בְּכָל יוֹם:
 אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדָךְ, אֵיִה הַמְּקוֹם שְׂאֵנִי יָכוֹל לְמִצְאָ אוֹתְךָ? ! כִּי בְּרַגְעַ
 שְׂאֵדָם חוֹשֵׁב שֶׁהִגִּיעַ לְאִיזוֹ מְדַרְגָּה, עֲלִיו לְדַעַת שְׂעֵדִין לֹא יוֹדַע
 כְּלוּם, כִּי תְכָלִית הִיִּדְיעָה שְׂלֹא גִדַּעַ. וְרַבְנוּ ו"ל גִּלְהָ לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
 חֶלֶק ב', סִימָן פג), אֲשֶׁר זֶה הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, שְׂאֵדָם זוֹכָה לְהַפְּשִׁיט
 מִמֶּנּוּ אֶת גּוּפוֹ הַמְּצַרְעַ, וְלְהַלְבִּישׁ עֵצְמוֹ בְּלְבוּשִׁים שֶׁל שְׂבֵת, לְהַרְגִּישׁ
 אֲמַתָּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַם כָּל זֹאת לִידַע שְׂאֵין יוֹדַע כָּלִל; כִּי
 בְּאֲמַת לְפִי גִדְלָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עֲדִין אֵדָם רְחוּק מְאֹד מְאֹד, וּבִכְרֵט מִי
 שְׂיֹדַע שְׂפָגָם מְאֹד בְּפָגָם הַבְּרִית, רְחֻמָּנָא לִישׁוּבָן, הוּא צְרִיךְ לְצַעֵק
 בְּכָל יוֹם וְיוֹם: אֵיִה, אֵיִה, אֵיִה הַמְּקוֹם שְׂאוּכַל לְמִצְאָ אוֹתְךָ? ! וַיֵּשׁ
 לוֹמֵר, אֲשֶׁר אֵי"ה עוֹלָה י"ו, שְׁנָה בְּחִינַת מַה שְׂאֵמַר רַבְנוּ ו"ל
 (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לר), שְׂצְרִיכִים לְקַשֵּׁר אֶת הַלֵּב עִם הַפֶּה,
 שְׂיִהְיֶה פִּיו וְלִבּוֹ שְׂוִים, שְׁנָה הִי"ו, הִי"ד זֶה הַפֶּה וְהִנּו"ו זֶה הַלֵּב,
 וְצְרִיכִים לְקַשֵּׁר אֶת הַלֵּב אֶל הַפֶּה, אֶל הַנְּקֻדָּה הַשְּׂיֻכָּה לְלִבּוֹ בְּעַת
 הַזֹּאת; הִינּוּ מַה שְׂמַעִיק לָךְ בְּעַת הַזֹּאת, רַק מִזֶּה תְּדַבֵּר אֶל
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַצְעֵק אֵלָיו שְׂיַחֲוִס וִירַחֵם עֲלֶיךָ, כִּי אֵין בְּעוֹלָם
 יוֹתֵר חָשׁוּב מִלְּצַעֵק וְלְצַרֵחַ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל מַה שֶּׁהוּא צְרִיךְ, וּבְנֹדָאֵי
 אִם תִּהְיֶה חֲזָק בְּזָה, תִּרְאֶה גַסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא.

יַעַן שְׂנִדְפָּסוּ כְּכָר כְּמָה כְּרִכִּים שְׂאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל",
 שְׁנָה מְכַתְּבִים שְׂשִׁלְחֵתִי לְבַחֲוִרִים וְאַבְרָכִים בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנִים, כְּנָדָאֵ
 שְׂגַם אֵתָה תַעֲיִן בְּכָל יוֹם בְּכָמָה מְכַתְּבִים, כִּי כָל הַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ
 גַם אֵלֶיךָ, וְאֵל תַּצְפֶּה בְּכָל יוֹם לְמְכַתֵּב מִמֶּנִּי, כִּי אֲנִי טְרוּד מְאֹד מְאֹד,
 גַם אֲנִי צְרִיךְ לְעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה, וְגַם אֲנִי צְרִיךְ לְצַעֵק בְּכָל יוֹם: אֵיִה,

מד אָשׁוּר ד' רַבָּב בְּנַחֲל

אֵיה, אֵיה הַמְקוֹם שְׁאֲזַכֶּה לְמִצָּא אוֹתָךְ! אֲשֶׁרִינוּ, מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, שֵׁשׁ לָנוּ לְמוֹדִים כְּאֵלוּ, לְמוֹדִים עֲמָקִים, עֲמָק עֲמָק מִי יִמְצְאוּנוּ. וְרֵאִיתִי מִכְתָּב שֶׁר' אַבְרָהָם בֶּר' נִחְמָן ו"ל (בְּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוֹר הַלְקוּטִים") כְּתַב: כְּפִי בְקִיאוֹת בְּאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲנִי רוֹאֶה שֶׁרַב רַבָּם גַּם־כֵּן אֵין לָהֶם הַשְׂגָּה בְרַבְּנוּ ו"ל וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וְהַמְכָּתֵב כְּבָר נִדְפַס כְּמֵה פְעָמִים. לְמִדִּים מְכַאן, שְׁצָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, וְאֶפְלוּ מִי שְׁמִסְתוֹבֵב בְּחִדְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, יְכוּל לְהִיּוֹת שֶׁהוּא רַחוּק מִרַבְּנוּ ו"ל, כִּי אִם אָדָם אֵינוֹ לוֹמֵד סֵפֶרִי רַבְּנוּ ו"ל, הוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לְשִׂמְאָלוֹ, כִּי אִם בְּנִגְלוֹת הַתּוֹרָה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת ב.ה): "וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד"; עַל אַחַת כְּמֵה וְכְמֵה בְּנִסְתָּרוֹת הַתּוֹרָה, אִם אָדָם אֵינוֹ לוֹמֵד סֵפֶרִי רַבְּנוּ ו"ל, אֵיךְ יְכוּל לְהִקְרָא עַל שְׂמוֹ?! וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכֶה לְלַמֵּד אֶת "לְקוּטֵי־מוֹהֲרָן" פְּעָמִים אֵין מִסְפֵּר, עַד שֶׁשָּׁגוֹר עַל פִּיו. אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתְּחִיל בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֵז לְלַמֵּד סֵפֶרִי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

ד' רַבָּב.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר חַיֵּי שָׁרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה לְבַחֲרוֹר הַחֲתָן ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵל תְּדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, כִּי כָּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ד.ו): כָּל הַדּוּחֵק אֶת הַשְּׁעָה הַשְּׁעָה דוּחֵקתוֹ, וְכָל הַנִּדְחָק מִפְּנֵי הַשְּׁעָה — הַשְּׁעָה נִדְחָקת מִמֶּנּוּ; וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן קצו), שְׁאֲסוֹר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה גַם בְּתַפְלָה, וְכֵן הוּא (בְּלְקוּטֵי־מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן כ'), שְׁאֲסוֹר לְהַתְעַקֵּשׁ גַּם בְּתַפְלָה, כִּי דְחִיקַת הַשְּׁעָה זֶה מְבִיא אֶת הָאָדָם לְכָל הַעֲבֵרוֹת שְׁבַעֲוֹלָם. צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא. אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְאֹד חֲזָק,

אֲשֶׁר ד' רפג בְּנַחֵל מה

שְׁהוּא לֹא יַעֲזֹב אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל מַחִיר. וּמוֹהֲרָנִי תָּוִ"ל
הַרְבֵּה לְדַבֵּר מִזֶּה בְּסִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, גְּזֵלָה, הַלְכָה ה'),
וְרֵאוּי לָךְ לַעֲיֵן בְּהַלְכָה זוֹ, שֶׁשָּׁם מִפְּלִיא לְדַבֵּר מִעֲנִינֵן לֹא לְדַחֵק אֶת
הַשְּׁעָה, וְאוֹמֵר, שֶׁכָּל הַעֲבֵרוֹת שֶׁל הָאָדָם בָּאוֹת רַק מִחֲמַת דְּחִיקַת
הַשְּׁעָה. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְתַמִּיד לָבוֹא לְפָנָיו
יְתִבְרַךְ וּלְהַתְחַנֵּן: "תֵּן לִי אֶת זֹאת וְכוּ", תֵּן לִי אֶת זֹאת וְכוּ, אֲנִי
רוֹצֵה לְלַמֵּד, אֲנִי רוֹצֵה לְהַתְפַּלֵּל" וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד כְּפִי תִבְעַרְת
לְכֹבוֹ אֵלָיו יְתִבְרַךְ, אֲבָל צְרִיךְ לָזֶה צְמִצּוּם וְעַם חֲשֻׁבוֹן צָדֵק, וְלֹאט
לֹאט, לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה. וְכִמוֹ שֶׁזֶּה בְּתַפְלָה, כִּי צְרִיךְ לְהִיּוֹת גַּם
בְּתוֹרָה, שֶׁבְּכָל יוֹם צְרִיכִים לְהִנָּהֵר לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה. וְהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדָּאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, רַק רְאֵה לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, וְאִז
תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַבּוֹרָא יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' רפג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר חַיֵּי שָׁרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! הַגַּעַת כָּבֵד לְגִיל חֲמִשִּׁים, תַּעֲשֶׂה לַעֲצָמָךְ חֲשֻׁבוֹן:
מָה יַעֲשֶׂה אֲבָרָךְ בְּגִיל חֲמִשִּׁים? ! הֲלֹא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (אֲבוֹת
ה', כ"א): בֵּין חֲמִשִּׁים לַעֲצָה; עַל-כֵּן עָלֶיךָ לְתַן לַעֲצָמָךְ עֲצָה — מָה
הַלָּאָה, מָה עוֹשִׂים, מָה הַתְּכָלִית מִכָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה? ! הִנֵּה אָנוּ
כָּאן, וְעוֹד מַעֲט אָנוּ יוֹצְאִים מִפֶּה, וְצְרִיכִים לַעֲצֵק בְּכָל יוֹם אֶל
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלֵינוּ, כִּי בְּלִי תַפְלָה זֶה לֹא הוּלָךְ.
וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, תִּתְחַיל מִחֲדָשׁ, וְתִתְבוֹדֵד כְּמוֹ שֶׁהַתְּבוֹדָדָת
כְּשֶׁהִיָּת בַּחֹר צָעִיר בְּגִיל שְׁשׁ-עֶשְׂרֵה שְׁבַע-עֶשְׂרֵה, בְּשָׁעָה

מו אֲשֶׁר ד' רַפְד בְּנַחַל

שְׁהִתְקַרְבַּת אֶל רַבְנוּ ו"ל, וְתַחוּס וְתַחְמַל עַל עֲצָמָךְ, כִּי אֵין מִי שְׂיִרְחַם עֲלֶיךָ אֶלָּא אֶתָּה לְבַד.

אָנִי מְאֹד מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּבְּשֶׁר לִי תָמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

אֵל תִּתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר, וְאֵל יִחַלֵּשׁ דַּעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר, הַדְּבָק עֲצָמָךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִדַּע אֲשֶׁר אֵין בְּלַעַדְיוֹ יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרַךְ מִחַיָּה וּמְהִינָה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרַךְ; אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה זוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד מְאֹד...

ד' רַפְד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר חַיִּי שְׁרָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם אֲחֵרִים, וְתַעֲוֹרֵר אוֹתָם עַבּוּר צְדָקָה, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר גָּדוֹל מְלַעֲוֹרֵר אֶת אֲחֵרִים. וְחֲכַמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבָא בְתָרָא ט): גָּדוֹל הַמַּעֲשֶׂה יוֹתֵר מִן הָעוֹשֶׂה; הֵינּוּ גָדוֹל הַמַּשְׁפִּיעַ עַל אֲחֵרִים לַעֲשׂוֹת, יוֹתֵר מִן הָעוֹשֶׂה בְּעֲצָמוֹ. שְׁנַאֲמַר (יִשְׁעִיָּה לֵב, יז): "וְהִיָּה מַעֲשֶׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם, וְעַבְדַּת הַצְּדָקָה הַשְּׁקֵט וְכִטְחַ עַד עוֹלָם"; וְלִכֵּן הוּא דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לַעֲוֹרֵר אֶת אֲחֵרִים — הֵן בְּעַבְדַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְהֵן בְּצְדָקָה. וּמוּבָא בְּסֵפֶר הַחֲסִידִים, (סִימָן קפז), שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שָׂאִין לָהֶם זְכוּת לַחַיּוֹת, אֶלָּא בְּשִׁבִיל אֲחֵרִים שְׁנִינִים מֵהֶם, וְזֶה בְּכֹלֵל מֵה שְׁנַאֲמַר (מְשַׁלִּי יא, ד): "וְצְדָקָה תַצִּיל מִמּוֹת", "יִשְׁמַע חֲכָם וְיוֹסֵף לְקַח" (שֵׁם א, ה); הֵינּוּ

אָשֶׁר ד' רפד בַּנְחַל מו

בְּזֶה שְׁמַעוֹרְרִים אֶת אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹחֲלִים גַּם לוֹ. וְלִכֵּן זֶהוּ דָבָר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְעוֹרֵר אֶת אַחֲרִים בְּתִשׁוּבָה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד חָשׁוּב וְגָדוֹל מִמֶּנּוּ בְּדוֹר הַזֶּה, כִּי עוֹבֵר עַל גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵה שְׁעוֹבֵר, וּבִכְפָּרֵט עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּבְזֶה שְׁמַעוֹרְרִים אוֹתָם וּמְחַזְקִים וּמְעוֹדְדִים וּמְשַׁמְּחִים אוֹתָם, וּמְחַזְרִים אוֹתָם בְּתִשׁוּבָה, בְּזָכוֹת זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לְמִי שְׁמַעוֹרְרֵם. וְלִכֵּן אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וּרְאֵה לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אֶת אַחֲרִים, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ו'ל כְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה!

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּמִּיד תִּהְיֶה מְזוּכָּה אֶת הַרְבִּים, אֲשֶׁר זְכוֹת הַרְבִּים תְּלוּי בְּךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכָּה לְהַנְצִיל מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל גִּנְע וּמִחֲלָה, וְיִשְׁלַח לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה דִידְךָ, וְתַמִּיד תִּבְשֹׂר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַה זֶה זְכוּי הַרְבִּים, הֵייתָ עוֹסֵק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְזוֹ הַמַּעֲלָה שֶׁל הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וּבִכְפָּרֵט בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֱלוֹ, אֲשֶׁר עוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת כְּאֱלוֹ, אֲשֶׁר רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יוֹדֵעַ. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הַזּוּכָה לְהַפִּיץ אוֹר רַבֵּנוּ ו'ל, וְאֵינוֹ מִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵינוֹ מְסַתְּפֵל עַל שׁוּם בְּזִיוּנוֹת וְעַלְבוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים שְׁמַחְרָפִים וּמְבַזִּים אוֹתוֹ, אֲלֵא יוֹדֵעַ שְׁנֵה תִקְוֵנוּ הַנִּצְחִי.

גַּא וְנָא רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְאִזּוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ, שְׁכַל יְמֵי חַיֶּיךָ תַפִּיץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ו'ל.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

מח אשר ד' רפה בנחל
ד' רפה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חיי שנה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וינדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות עיר טשֶהֶרין ששאלת, רבנו ז"ל היה נוסע לשם בחייו,
כי היו לו הרבה תלמידים שם, עצירים גדולים, וכן מוהרנ"ת ז"ל
היה רגיל לנסע לשם. ורב רבם של העשירים היו חסידי ברסלב.
וכן ר' נחמן טולטשינער ז"ל, כשרצה להדפיס את ספרי "לקיטת
הלכות" — נסע לשם, וקבץ סכום הגון להדפסתם, ואחר-כך בא
ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, שהיה בעל רוח הקדש, ועורר את אנשי
שלוֹמנו שבעיר טשֶהֶרין, שהיו עצירים גדולים, ואמר להם:
"תראו לנסע לארצנו הקדושה, כי פה יהיה המצב חמור מאד",
ונחשבוהו לחסר דעת, כי אף אחד לא שער ולא תאר שיקומו
הבולשביקים והקומוניזם, ורק בודדים מאנשי שלוֹמנו פן ציתו
אותו, ונסעו לארץ ישראל, כמו הגביר ר' משה אקסל ז"ל, אשר
קנה המון שטחים בזול מאד בארצנו הקדושה מהערכים, ואחר-כך
נתעשר בעשירות גדולה מאד. אך לבסוף נחמץ וכו', ור' אברהם
ז"ל הקפיד עליו. והיו הרבה אנשי שלוֹמנו עניים, שגם-פן ציתו
אותו, כמו: ר' מאיר אנשין ז"ל ועוד, והשאיירו דורות יראים
ושלמים, שהיום ישנם המון נכדים ונינים ממנו.

ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, היה בעל מתבודד גדול מאד. והיו
עיניו נפוחות תמיד מרב בכי שפכה להקדוש-ברוך-הוא, ובזכות
הבכיות שלו זכה לטהר את המחין, ולהיות דבוק בהקדוש-ברוך-
הוא, עד שתמיד היה מתבודד אליו יתברך, ולא היה אכפת לו
מאומה, אפלו כל העלבונות והבזיונות, חרופים וגדופים שהיו מנת
חלקו לא עשה אצלו שום רשם. וספר לי ר' לוי יצחק (גרו יאיר)

אֲשֶׁר ד' רפה בְּנַחֵל מַט

[ו"ל], שְׁפַעַם לְמַד ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחְמָן ז"ל "לְקוּטֵי-מוֹהָרִין" בְּרַבִּים, וְבָא אַחֲרָיו אַבָּא, בְּנוֹ שֶׁל אַחוֹתוֹ רַחֵל ז"ל, וְדַפַּק עַל הַשִּׁלְחָן וְאָמַר: "מִסְפִּיק דוּדֵי! תִּמְסַר כְּבֹר אֶת הַלְמוּד לְר' שְׁמִשׁוֹן" (כִּי הוּא הִיָּה מִתְלַמְדֵיּוֹ), וְתַכְּף-וּמִיד הַפְּסִיק וְהִפָּךְ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וְהִתְבּוֹדַד אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּאִלוֹ לֹא אָרַע דְּבָר. וְר' לִוי יִצְחָק (גְּרוֹ יְאִיר) [ו"ל], שְׁרָאָה אֶת כָּל זֹאת, הַשְׁתוּמֵם מְאֹד, אִיךָ בֵּן רַגַע אָדָם הִפָּךְ פָּנָיו אֶל הַקִּיר, וְכָבֵר הוּא דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָבֵר אֵינוֹ יוֹדֵעַ דְּבָר.

וּבְאַמַּת רַבְּנוֹ ז"ל גָּלָה לָנוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, אֲשֶׁר כְּשֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵין דְּרָגָה בְּעוֹלָם שְׁלֹא יָבֹא אֵלֶיהָ. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, תִּתְחִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשׂוּ עִמָּךְ מִלְמַעְלָה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, עֲזֹר לִי לְהִדְפִּיס אֶת הַמְּכַתְּבִים שֶׁהִתְחַלְנוּ לְהִדְפִּיס, שֶׁהֵם שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר בְּאַמַּת בֵּיהִתְחַלָּה לֹא רָצִיתִי לְהִדְפִּיסָם, אֶלָּא בָּא אֵלַי אַבְרָהָם, שְׂאֲנִי קִרְבְּתִי אוֹתוֹ אֶל רַבְּנוֹ ז"ל בְּהִיוֹתוֹ בְּחוּר צָעִיר, וְלָקַח מִמֶּנִּי תִשְׁעִים מְכַתְּבִים, וְאָמַר שֶׁהוּלָךְ רַק לְתַקְתָּקָם בְּמַכּוֹנַת תַּקְתּוּק, וְכָלֵל לֹא רָצָה לְהִדְפִּיסָם אֶלָּא לְצַלְמָם, וְלִבְסוּף לֹא עָמַד בְּדַבּוּרוֹ וְהִדְפִּיס מִזֶּה אֶלְף סְפָרִים. וְהוּא קָרָא: "נַעַם אֲשֶׁר בְּנַחֵל". וּמִזֶּה יֵצֵא שְׁאֲחֵר-כָּף הַסְּפָרִי, שִׁיתְחִילוּ לְהִדְפִּיס אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים שִׁישׁ תַּחַת יָדֵי, אֶבֶל רַק עִם הַשֵּׁם "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", שֶׁשֵּׁם מְרַמֵּז שָׁמַי. וּבְאַמַּת יֵשׁ לִי אֶלְפֵי מְכַתְּבִים שֶׁכְּתִבְתִּי לְבַחוּרִים וְלְאַבְרָכִים הַצְּמֵאִים לְדַבֵּר ה', שֶׁכְּתִבוּ לִי מְכַתְּבִים וְאֲנִי עֲנִיתִי לָהֶם. וְהַסְּפָרִים הָאֵלּוּ מְאֹד מְאֹד יִקְרִים בְּעֵינַי, כִּי נִכְתְּבוּ בִישׁוּעַת ה' וּבְתִשׁוּקָה עֲצוּמָה שֶׁל הַבַּחוּרִים וְהַאֲבָרְכִים שֶׁרָצוּ בְּאַמַּת לְצֵאת מִהַחֲשֶׁךְ שֶׁנִּפְּלוּ לָשָׁם.

מָה אָמַר לָךְ?! אֶצְלִי מְאֹד מְאֹד יִקְר שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", אֲשֶׁר הַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ בְּחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִף פַּעַם לֹא הִכְנַתִּי אֶת עֲצָמִי, וְאִף פַּעַם לֹא תִשְׁכַּחְתִּי פְּעָמִים, אֶלָּא תַכְּף-וּמִיד

כְּשֶׁשָׁמַתִּי אֶת הַקּוֹלְמוֹס עַל הַנִּזְר — הִתְחַלֵּתִי לְכַתֵּב, פַּעַם בְּאַרְיֵכוֹת וּפַעַם בְּקִצְרָה. וְאֵנִי רוֹאֶה בְּזֶה נִפְלְאוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שֶׁעָשָׂה עִמָּדִי.

מָה אָמַר לְךָ?! צַעֲרִי גָדוֹל מְאֹד, שְׂנֹכְנִסוּ הַרְבֵּה טְעוּיֹת הַדְּפוּס, שֶׁצָּרִיכִים לְתַקֵּן אוֹתָן, וְכֵן הַדְּפִיסוּ אֶת זֹאת שְׁלֹא פָּסְדָרְן, אֲלֵא בְּכָל כְּרֶךְ מְעַרְב מִכְּמֵה שָׁנִים, וּמִי יִתֵּן שְׁיָבֹא אֶחָד, וְיִסְדֵּר אֶת זֹאת עַל-פִּי סֵדֵר הַשָּׁנִים. וְכֵן יֵשׁ לִי צַעַר גָּדוֹל, שֶׁאֲבֹדוּ לִי הַרְבֵּה מִכְּתָבִים, כִּי לֹא הָיָה לִי הָעֵתֶק מֵהֶם, אֲבָל אֲנִי מְחִיָּה עֲצָמִי מִכָּל הַמְּכַתְּבִים שֶׁעֲדוּן נוֹתְרוּ.

מָה אָמַר לְךָ?! מֵאֲזוּ שְׂנֹדָפֶס סֵפֶר שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחָל", כִּבְרֵי הִתְחִילוּ לְהִסְתַּכֵּל עָלַי בְּעֵין רָעָה וְהִחְלוּ לְחַלֵּק עָלַי. וּבְכַאֲמַת יְדוּעַ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר כְּשֶׁחֲזַר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: "הִבְאֵתִי לָכֶם מִתְּנָה מִחֻלְקָת". וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר בִּשְׁעָה שֶׁהִתְחִילָה הַמְּחֻלְקָת עָלָיו ז"ל, עָנָה וְאָמַר: "לֹא לְזֶה הִתְכַּוְּנֵתִי, אֲלֵא שְׁלֹא יוּכְלוּ לְשַׁבֵּת אֶתִּי עַל סִפְסָל אֶחָד — לְזֹאת הִתְכַּוְּנֵתִי"; הֵינּוּ שֶׁהִמְחֻלְקָת תְּהִיָּה כָּל-כְּרֶךְ גָּדוֹלָה, שְׁלֹא יוּכְלוּ לְסַבֵּל אוֹתוֹ... מָה אָמַר לְךָ?! אֲצִלִּי נִתְקַיְּמָה שִׁיחָה זוּ בְּמֵלֵא מוּבָן הַמְּלָה. הִנְעַתִּי לְמַצְבִּים כְּאֵלוֹ, שֶׁהַשׁוֹנְאִים שְׁלִי שׁוֹטְנִים אוֹתִי כָּל-כְּרֶךְ, שְׁאִינֶם רוֹצִים לְשַׁבֵּת עַל יָדִי, וְלֹא לְעַמֵּד בְּד' אֲמוּתִי, וְאִינֶם חִפְצִים לְדַבֵּר עִמִּי, וְעוֹד מְסִיתִים וּמְדִיחִים אַחֲרָיִם שְׁגָם-כֵּן לֹא יִדְּבְרוּ עִמִּי, וְאֵנִי בְּתַמִּי אֵלֶיךָ לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלַחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה עַל "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְעַל "סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת", וְעַל "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַמוֹעֲדִים, עַל אֲגָדוֹת חַז"ל וְעַל תְּרִי"ג מִצְוֹת, עַל אֲבוֹת וְעַל תְּהִלִּים, יְזַכֵּנִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַדְּפִיסָם עוֹד בְּחַיִּים חַיּוּתִי, כִּי זֶה חֻלְקִי מִכָּל עַמִּלִּי, כִּי אֵין לִי בְּזֶה הָעוֹלָם שׁוֹם דְּבַר כָּלָל.

נָא וְנָא הַרְגַל אֶת עֲצָמֶיךָ לְדַבֵּק אֶת נִשְׁמָתְךָ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתַמִּיד תַּצִּיר בְּדַעְתְּךָ, אִיךָ שְׁפָל הָעוֹלָם כָּלוּ אֱלֻקוֹת, וְאִתָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ אֱלֻקוֹתָו יִתְבַּרְךָ, וְאֲזוּ תְּרַגֵּשׁ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו, חַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ.

הַמֵּאחַל לְךָ שֶׁתִּזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאַמְתָּ...

ד' רפּו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חיי שנה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיַּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

עֲלִידָה לְהַבִּין דְּבַר אֶחָד, כָּל שִׂיחָה שְׁמוֹהֲרַנ"ת ו"ל כְּתַב כְּבַר בְּ"תִי-מוֹהֲרַנ"ן וּבְ"שִׁיחֹת-הֲרַנ"ן" — אָסוּר לְסַתְּרָהּ, וְזֶה בְּנִדְאֵי אֲמַת כְּבַר, מֵהַ שְׁמוֹהֲרַנ"ת ו"ל הֶעֱלָה עַל הַכְּתָב. וּמֵהַ שֵׁישׁ בְּקַבְּלָהּ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אִישׁ מִפִּי אִישׁ, צָרִיכִים לִידַע, שְׂאֵם אֵינָם סוֹתְרִים שִׂיחָה שְׁמוֹהֲרַנ"ת ו"ל כְּתַב, אֲזִי זֶה יָכוֹל לְהִיּוֹת שִׂיחָה אֲמַתִּית, אָבֵל אִם זֶה סוֹתֵר — תִּדַע לָךְ שֶׁזֶּהוּ שְׂקָר. וְהִנֵּה בְּעֵנֶיךָ לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אָנּוּ יוֹדְעִים אִיךָ רַבֵּנוּ ו"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד הָעֵקֶר תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר (שִׁיחֹת-הֲרַנ"ן, סִימָן יט): אֲצִלִּי הָעֵקֶר הוּא עֲשִׂיהָ, שֵׁילְמֵדוּ הַרְבֵּה, וְנִתֵּן לָנוּ סִדְרֵ-הַרְדָּה-הַלְמוּד, כְּמוֹכָא (שִׁיחֹת-הֲרַנ"ן, סִימָן עו), וְאָמַר: מֵהַ יֵּשׁ לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם? רַק לְהַתְּפַלֵּל וְלִלְמַד וּלְהַתְּפַלֵּל. לְמַדִּים מְכַאֵן, שְׂאֲצֵל רַבֵּנוּ ו"ל הִיָּה הָעֵקֶר תּוֹרָה, וּמִי שֶׁיָּכוֹל יוֹתֵר לְלַמֵּד, זֶה יוֹתֵר חָשׁוּב אֲצֵלוֹ. וְלִכֵּן אִי אֶפְשָׁר לְסַתֵּר שִׁיחֹת כְּאֵלוֹ בְּשִׁבִיל בְּרָל אוֹ שְׂמָרָל, שֶׁהֵיוּ סִתָּם עִם-אֲרָצִים, וּבְקִשֵׁי יָכְלוּ לוֹמַר תְּהִלִּים, וְלֹא יָכְלוּ לְסַבֵּל אֶחָד שְׁלוֹמֵד. כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (פְּסָחִים מ:ט): הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְפָנָי עִם הָאֲרֶץ, כְּאֵלוֹ כָּא עַל אֲרוֹסָתוֹ בְּפָנָיו; וְלִכֵּן אֵלוֹ שֶׁהִמְצִיאוּ שִׁיחֹת, אִם זֶה נִגְדַּר שִׂיחָה שְׁמוֹהֲרַנ"ת ו"ל כְּתַב וְהַדְּפִיס, צָרִיכִים לִידַע שֶׁהַכֹּל שְׂקָר וְכֹזֵב, וְאִין לְהַתְּפַעֵל מִזֶּה, וְאִין צָרִיכִים לְחֹזֵר וּלְהִיּוֹת מְעַלָּה גְּרָה עַל שִׂיחַת שְׁטוּת, שְׂגוּבָלֶת עִם אֶפִּיקוֹרְסוּת! כִּי הָעֵקֶר זֶה רַק הַתּוֹרָה. וְאָנּוּ יוֹדְעִים, שְׂרַבֵּנוּ ו"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד שְׁנִלְמַד תּוֹרָה, וְהוּא בְּעֵצְמוֹ בְּהִיּוֹתוֹ בְּגִיל צָעִיר לְמַד גְּזֻמָּאוֹת, וְהֵלֵא כְּשֶׁעוֹד לֹא הִיָּה בְּגִיל שְׂתִים-עֶשְׂרֵה, כְּבַר חֲבֵר אֶת "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת". וּכְשֶׁאֲנִי הַתְּקַנְבְּתִי לְרַבֵּנוּ ו"ל, הַחֲזוּק הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר שְׁלִי הִיָּה בְּשִׁבְחֵי-הֲרַנ"ן, סִימָן ז', מֵהַ שְׂכַתוֹב שָׁם: וְהִיָּה מִתְּמִיד בְּלִמּוּדוֹ מְאֹד, וְלִמַּד הַרְבֵּה מְאֹד ש"ס וּפּוֹסְקִים וְתַנְיָף וְעִין יַעֲקֹב, וְסִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים וְכָל כְּתָבֵי הָאֲרָ"י ו"ל, וְשֶׁאֵר

ספרים הרבה מאד, וספרי מוסר הרבה מאד. ואמר, שכל הספרים קטנים ומדברים ממוסר, כלם היו בבית אביו ולמד בכלם. גם למד הרבה "ראשית חכמה", ואמר בפרוש, שלמד ספר "ראשית חכמה" פעמים אין מספר. וזה עשה אצלי התעוררות גדולה, והכניס בי חשק בתורה. והיתה נרכי להסתפל בשיחה זו כמה פעמים ביום אחד במשך שנה, עד שנגקלט במחיי היטב, שהעקר אצל רבנו ז"ל זה תורה. ומה שמוהרנ"ת ז"ל כתב ואמר בפרוש, שלמד את ספר "ראשית חכמה" פעמים אין מספר, שמעתי מאנשי שלומנו, שזה היה ארבע מאות פעמים. ואין נתן להבין, איך יכולים ללמד ספר אחד ארבע מאות פעמים, ובפרט ספר "ראשית חכמה", שהוא ספר קשה מאד וגדול.

ולכן עליך לזכור, שכל שיחה הסותרת את שיחת מוהרנ"ת ז"ל שהדפיס ב"שיחות הר"ן" וב"חיי מוהר"ן", תדע לך שהכל שקר וכזב, ולא כדאי לחזור על זה כלל, וגובל עם כפירות ואפיקורסות.

לזאת מאד מאד אבקש אותך, מהיום והלאה תהיה זהיר ונזהר מאד! בנדאי שיחות זה דבר גדול מאד, אבל צריכים לדעת מה פן ומה לא. והעקר תדע, שרבנו ז"ל אמר פעם, שעוד יהיה מכל אחד ואחד מאנשי שלומנו מה לספר, וגם מאלו שחיים עכשו, יכולים לספר הרבה ספורים, ולא צריכים לחטט באיזו שיחה מר' משה מלודז', או מר' זלמן מפטרקוב, או מר' זרח ממוסקבה וכדומה, יש נקדת החבר אצל כל אחד ואחד, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד); ויכולים לקבל מכלם. וזה יסוד גדול בשיחות. ואני כותב לך את הדברים הללו, כדי שתחקק אותם היטב בדעתך, ועוד בני הנעורים כמוך, שהם סקרנים בנוגע לשיחות, יזכו לדעת מזה. ותהלה לאל, יש תחת ידי כמה אלפי שיחות ששמעתי מר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ז"ל], והעליתי אותם על הכתב, כי כל מה שדבר — נקלט בי וכתבתי. ופעם שאלתי: למה לא כתב? וענה לי: הזכרון שלי היה טוב, ולא היה לי הפנאי, ממילא לא מצאתי לנכון לרשם על פני הכתב. ושמעתי מאנשי שלומנו, שעוד הפירו את ר' לוי יצחק בשעה שנתקרב אל רבנו ז"ל, שבטבעו היה

סָקַרְן גְּדוֹל, וּבִפְרָט בְּעַת שְׁהֵיָה בְּאוֹמֶן, לֹא עֲזַב אֶף אֶחָד, וְחָקַר וְשָׂאֵל וְדָרַשׁ מִיְהוּ וְאִיף הַתְּקַרְב, וּמִי אֲבִיו וְכוּ', וְכִף יָדַע כָּל שִׁיחָה וְשִׁיחָה עַל בּוֹרְיָה. וְלִכֵּן כָּל הַשִּׁיחוֹת שָׁלוּ הֵן אֲמַת. וְסִפֵּר לִי עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד. וּמָה שְׁהִיּוּם מְדַבְּרִים בְּשִׁמוֹ עָלַי — נוּ, כְּבָר אָמַר לִי בְּפִרוּשׁ לֹא פָעַם אַחַת: "גַּם אֲנִי אֶצְטַרֵּף לְחֵלֶק עֲלֶיךָ וְאֵל תִּתְפַּעֵל". וְהִזְכִּיר אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימֵן רמא, שְׁכַשְׁשִׁישׁ מִדַּת הַדִּין עַל הָאָדָם, אֲזַי כָּא אַחַר וּמִתְחִיל לְחֵלֶק עָלָיו, כְּדִי שְׁיַעֲזֹבוּהוּ. וְאָמַר לִי כַּמָּה פְּעָמִים בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אֵינְן לָךְ מְשֻׁגַּג כַּמָּה שׁוֹנְאִים יֵשׁ לָךְ, וְאֵלְמֵלֵא שְׂאֲנִי הַתְּחִלְתִּי לְדַבֵּר עֲלֶיךָ, הִיּוּ כָּל הַקִּירוֹת בִּירוּשָׁלַיִם מְלֵאִים מוֹדְעוֹת עֲלֶיךָ". וְעֲנִיתִי לוֹ וְאָמַרְתִּי: "אֵינְנִי מִפְּחַד מִהַמְתַּנַּגְּדִים שְׁלִי, אֲנִי יָכוֹל לְהַדְפִּיס וּלְהַדְבִּיק מוֹדְעוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלוֹת מֵהֶם, שֶׁהֵם יִפְחָדוּ מִמֶּנִּי". וְעֲנָה לִי בְּבַת שְׁחוּק: "נוּ, מִזֶּה אֲנִי מִפְּחַד, אֲנִי יוֹדַע שְׂאֵינְךָ מִפְּחַד מֵהֶם, וּמִמֵּילָא אֵיזָה חִלּוּל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל יִהְיֶה, שֶׁהֵם יִדְבִּיקוּ עֲלֶיךָ מוֹדְעוֹת עֲנֻקִיּוֹת, וְאַחַר-כֵּן תָּבוֹא וְתִדְבִּיק מוֹדְעוֹת פְּסִדִּינִים גְּדוֹלִים", וְחִיָּף. אָבַל אָמַר לִי בְּפִרוּשׁ: "אֵל תִּתְפַּעֵל, אֲנִי מִכָּרַח לְדַבֵּר עֲלֶיךָ, וְכִף אֲנִי מִשְׁקִיט מִמֶּךָ כָּל הַמְחַלְקֵת".

בְּאֲמַת הַהֲכָרַח לִי לוֹמַר לָךְ, כְּפִי שְׁשִׁקְדַתִּי בִּימֵי הַבְּחֵרוֹת בְּ"לִקוּטֵי-הַלְכוֹת", שׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוּלָם לֹא תוּכַל לִי. לֹא אָמַר לָךְ שְׁמַחֲלֵקֵת לֹא שְׁבָרָה אוֹתִי, אָבַל, בְּרוּף הַשֵּׁם, יֵשׁ לִי חֶסֶן נֶגֶד כָּל הָרוּחוֹת זְרוֹת, אֶפְלוּ שְׁיִהְיוּ מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לֹא אֶכַּפֵּת לִי, כָּל הָרֹאשׁ שְׁלִי בִּימֵי הַבְּחֵרוֹת הִיָּה הַתְּבוּדוֹת וְ"לִקוּטֵי-הַלְכוֹת", עַד שְׁזַכִּיתִי שְׁלֵשִׁים חֲדָשִׁים רְצוּפִים לְסִיִּם בְּלִי הַפְּסֵק כָּל חֲדָשׁ "לִקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְזֶה נִחְקַק בִּי, מִלְּבַד זֹאת שְׁסִימַתִּי כָּל כְּרֵף וְכְרֵף פְּעָמִים אֵינְן מִסְפֵּר. וְזֶה מָה שְׁהַכְנִיס בִּי הַפֶּחַ וְהַהֲתַחֲזָקוֹת עַד הַיּוֹם הַזֶּה, שְׂאֲנִי רַק צְרִיף לְסַגֵּר אֶת הָעֵינַיִם, וְכְבָר לְהַתְּחִיל לוֹמַר תּוֹרָה בְּלִי שׁוּם חֶפֶר. וְלִכֵּן שׁוּם דְּבַר בְּעוּלָם לֹא יָכוֹל לְנַתֵּק אוֹתִי מִרַבְּנוּ ז"ל, וְאֶפְלוּ כָּל הָעוּלָם כִּלּוּ יַעֲמָדוּ עָלַי, אֲנִי צוֹחֵק מִכֻּלָּם.

אֶת הַכָּלֵל הַזֶּה עֲלֶיךָ לְקַבֵּל מִמֶּנִּי: אִי אֶפְשֶׁר לְהַקְרֵא בְּרִסְלָבֵר חֲסִיד בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֶּן, אִם לֹא בְּקִיָּאִים בְּ"לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן",

"ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", "שיחות-הר"ן", "חיי-מוהר"ן" בעל-פה ממש, ואין זה קשה! אם אזהב את רבנו ז"ל, חוזרים על זה פעמים אין מספר, עד שנגקלט בתוך הדם. ומכל שכן שאדם זוכה וזוכר את ה"לקוטי-הלכות", אז לא יצטרך אף אחד בעולם, ושום ברך לא תוכל לשברו בשום פנים ואופן. ולכן אל תהיה בטלן! שיחות — טוב מאד לשמע מכל יהודי, כי כל אחד מאנשי שלומנו יש לו נקודות טובות, וכדאי להתחבר זה עם זה, וזה הנה רצון רבנו ז"ל — שנתאחד יחד. אף מה לעשות?! שהסמ"ך-מ"ם נכנס בתוך תוכנו, ועושה פרודים 'הפרד ומשל', וזה דבר פלא, כל מי שרוצה להתנשא על חבירו — מדבר רע עליו, כי חושב שבזה שישפיל את זולתו, בזה יהיה יותר גדול. אשר באמת הוא שוטה, ואינו יודע, שבזה שמדבר על השני ורוצה להשפילו, הוא משפיל את עצמו, כי האמת עד לעצמו, וידוע מה שאמר מוהר"ן ז"ל על הפסוק (תהלים קמו, ו): "השומר אמת לעולם", שהקדוש-ברוך-הוא בעצמו שומר את האמת. ויש על זה משל (ואין כאן המקום להאריך בזה). על-כל-פנים זכר היטב את כל אשר אני כותב לך פה, כי הם דברים נחוצים מאד מאד, לא להתבלבל משום דבר, העקר הוא הדבקות באין סוף ברוך הוא, רק לחשב מהקדוש-ברוך-הוא, וכל רגע ורגע שאדם רק חושב ממנו יתברך, הוא מקיים מצות עשה "ובו תדבק" (דברים י, כ), מצות עשה תדירית של יחוד ה'. ורבנו ז"ל כל-כך רצה שנדבר עם אחרים, שבפרוש גלה לנו אם אינה פועל עם הזולת, אלא בשעה שאתה מדבר עמו ממנו יתברך, ונכנס להוא מחשבה — אולי הוא צודק שיש אחד, יחיד ומיוחד — כבר הנה כדאי (עין חיי-מוהר"ן, סימן תקמג); כי לא ישאר רק הדקה הזו, שאדם חושב ממנו יתברך. תתאר לעצמך, אם אדם כל היום רק חושב מהקדוש-ברוך-הוא, ואינו מסית דעת ממנו יתברך, איזו מדרגה זו?! ולכן זו צריכה להיות כל תשוקתך — לזכות להכיר את הקדוש-ברוך-הוא, ללכת עם הקדוש-ברוך-הוא, לראות את הקדוש-ברוך-הוא, לשמע את הקדוש-ברוך-הוא, לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא. וידוע מה שרבנו ז"ל אמר למוהר"ן ז"ל: הנה אני מדבר עם הנשמה שלך. וכן ספר רבנו ז"ל למוהר"ן ז"ל:

אָשֶׁר ד' רפז בְּנַחֵל נה

בהתחלה לא אחזתי במדרגה זו, שאפילו שאני מדבר עם בני-אדם, אני מדבר אז אל הקדוש-ברוך-הוא, ולכן רציתי להיות יותר סגור ומסגר. אבל היום אני מדבר עם כל אחד ואחד, ויש בזה ענין. ומהרני"ת ו"ל דחק עליו שישפר לו הענין. אמר רבנו ו"ל בחייה: אם-כן כבר לא אוכל לדבר עמך... על-כל-פנים מפל אלו השיחות שמדפסות ב"שיחות-הר"ן" וב"חיי-מוהר"ן" רואים מה זו עבודת השם ותברך, מהי תשוקת הבורא ותברך, מה זה נקרא מדרגות, ואל מה צריכים להיות הכסופים והרצונות שלנו לרוחניות גלוי אלקות, שלא נסיח דעת כרגע ממנו ותברך, ואיך יש לנו זמן לשטיות?! אברכים פרחים המלאים נאוף, שקוץ, תעוב וזהו, כי לא ידבר אחד על השני, אלא כשהוא נואף מפרסם, ואינני מפתח להחזיר להם מנה אחת אפים, כי אני יודע שהם פגומים, אלו שקוראים אותם היום ראשים, הם לא יותר מנבנות. וכבר אמר מוהרנ"ת ו"ל, שעמלק היה חותף וזרקן כלפי מעלה, כי זו כל פונתו — לקחת אדם שהוא נוב ולעשותו ראש, ואף שאמר את זאת על אלו שמבחוץ, שהתנגדו על דבר רבנו ו"ל, אבל זה גם סובב בינינו, שהסמ"ך-מ"ם לוקח היום אברכים ונבנות, שהם מלאים נאוף ושקוץ תעוב, ראשם מלא זמה וטנוף וצואה, ועושה מהם מציאות. וזה מובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא, שאין מי שידבר על ספרים קדושים, אלא מי שיש לו צואה בראשו. ולכן למה צריכים להתבלבל ממישהו?!

אקנה שתבין דבר מתוך דבר.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' רפז.

בעזרת השם ותברך יום ראשון לסדר תולדות ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך, אִמְרָתִי לַעֲנוֹת עַל רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן.

במה שבאים באמצע הלמוד לבלבל אותך: בא תעשה מצוה, ואתה שואל: האם עליך להפסיק? תדע, כי כשאדם עוסק בתורה, אִזִּי הוא פטור מהכל, ולא עוד אלא שאמרו חכמינו הקדושים (תגיגה יב:): כָּל הַפּוֹסֵק מִדְּבַרֵי תוֹרָה, וְעוֹסֵק בְּדַבְרֵי שִׁיחָה, מֵאֲכִילִין אוֹתוֹ גַּחְלִי רְתָמִים, עֵינַי שָׁם; וּבְאֵמֶת לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְאֵין לָךְ פְּרָשָׁה בַזֶּהר הַקְּדוּשׁ, שְׁלֹא יִדְבַר מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה. וְעַל-כֵּן עוֹשֶׂה הַבַּעַל-דָּבָר מֵה שְׁעוֹשָׂה, הָעֵקֶר לְמַנַּע אֶת הָאָדָם מִלְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי עַד שֶׁנִּסְתַּבֵּב כָּבֵר עִם הָאָדָם וְיוֹשֵׁב לְלַמֵּד, יֵשׁ עָלָיו מְנִיעוֹת וּבְלִבּוֹלִים וּטְרָדוֹת וּסְפָקוֹת רַבִּים, וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁכָּבֵר יוֹשֵׁב לְלַמֵּד, בָּא הַבַּעַל-דָּבָר בְּנִכְלֵי עֲרֻמוּמִיּוֹת, וּמֵבִיא לוֹ מִצְוָה וְכוּ', הָעֵקֶר שְׁלֹא יִלְמַד.

ופעם אחת ישב בחור אחד וְלַמֵּד בְּבֵית-הַמְדָּרֵשׁ מִשְׁנֵיּוֹת בְּשִׁקְיָה נִפְלְאָה, וּפְתָאם נִכְנַס אִישׁ אֶחָד וְאָמַר לוֹ: "אוֹלֵי תוּכֵל לְקַיֵּם מִצְוָה, יֵשׁ אִשָּׁה זְקֵנָה לֹא רַחוּק מִכָּאן, שְׁצָרִיכִים לַעֲזֹר לָהּ לְהוֹבִיל אִיזוֹ חֲבִילָה", וּמַחֲמַת שֶׁהוּא מְמַהֵר לְמַלְאכָתוֹ, עַל-כֵּן אֵינוֹ יְכוּל לַעֲזֹר לָהּ, לְכֵן מִבְּקֵשׁ אֶת הַבְּחוּר שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה וּמִצְוָה לַעֲזָרָה. וְכָבֵר הָיָה הַבְּחוּר מוֹכֵן לִילָךְ. וְיֹשֵׁב שָׁם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וּמַחָה בּוֹ וְאָמַר לוֹ: דַּע לָךְ, שֶׁזֶּהוּ מִהַמְצוּוֹת שֶׁל הַבַּעַל-דָּבָר, שְׁשׁוּלַח לָךְ מִצְוָה הָעֵקֶר שְׁלֹא תִלְמַד.

ורבנו ו"ל אָמַר (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהֵיָצַר הָרַע מִלְּבִישׁ עֲצָמוֹ בְּמִצְוֹת. וּמוֹבָא שָׁם, כִּי עַל-יְדֵי לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה יְכוּלִים לְשַׁבֵּר אֶת הֵיָצַר הָרַע, וְעַל-כֵּן מִתְחַכֵּם הֵיָצַר הָרַע וְשׁוּלַח לוֹ מִצְוָה, הָעֵקֶר שְׁלֹא יִלְמַד, כִּי הוּא מִפְּחָד מֵאֵד מֵאֵד מִלְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁיִּשְׁבְּרוּ וַיִּבְטְלוּ לְגַמְרֵי. וְאָמַר לוֹ: בְּשִׁלְמָא, כְּשֶׁהֵיָיְתָ הוֹלֵךְ בְּטַל אוֹ מְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים, אִזִּי הֵיָיְתָ מִצְוָה וּמְזָרָז אוֹתָךְ — לָךְ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה וּלְקַיֵּם מִצְוָה, אִךְ אִם אֵתָה יוֹשֵׁב וְלוֹמַד בְּחִיּוֹת וּבְדַבְּקוֹת, וְכֹא הַבַּעַל דָּבָר וּמַעֲכָב עַל יְדָךְ, אֲנִי רוֹאֶה בְּחוּשׁ, שֶׁזֶּה רַק הֵיָצַר הָרַע בְּעֲצָמוֹ, וְדַבְרֵי פִי חֲכָם חֵן.

וּלְיֵתֶר שְׁאֵת אֲמַרְתִּי לְהַעֲתִיק לָךְ מֵה שִׁפְתֵּיב רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ
 מִרְאֵפְשִׁיץ ו"ל בְּסִפֵּר "זֶרַע קִדְשׁ" פְּרָשַׁת שׁוֹפְטִים, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ:
 "לְפַעֲמִים הַנְּשֵׁמָה נִגְשָׁת לַעֲשׂוֹת טוֹב, וְאִי אֶפְשֶׁר לְדַחֲוֹתָהּ לְגַמְרִי,
 וְמָה עוֹשֶׂה הַיֵּצֵר הָרַע, שֶׁמִּתְיָרָא שִׁיִּשְׁב לְלַמֵּד בְּהַתְמַדָּה וְכַדוּמָה
 מַצּוֹת גְּדוּלוֹת, שֶׁמִּמְחִין אֶת הַיֵּצֵר הָרַע, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשִׁין ל.): אִם אֶבֶן הוּא נְמוֹחַ; לְכֵן מְזַמֵּן לוֹ אִיזוֹ מַצָּה,
 כְּדִי שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יִקְרַר אֶת עֲצָמוֹ מִהַתְּלַהֲבוֹתוֹ, לֹא יָבוֹא לַעֲשׂוֹת דְּבַר
 גְּדוֹל, יוֹתֵר טוֹב כִּי יִסְבֵּר שֶׁכִּבֵּר הוּא טוֹב בְּהַמְצָוָה הַזֹּאת" וְכוּ', עֵין
 שָׁם.

אֹדוֹת שֶׁאֲלַתְּךָ אֵיפֹה לְלַכֵּת לְמַכֵּר סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל; מָה אֲמַר
 לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! הֲלֹא כָּל הָאֶרֶץ לְפָנֶיךָ, וְעַלֶיךָ לְלַכֵּת בְּכָל מְקוֹם
 שִׁישׁ רַק אֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלִהְפִיץ בֵּינֵיהֶם סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֶף
 הָעֶקֶר לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִפְּרָאוֹת, וְלֹא לִילֵךְ אֶל מַתְנַגְדִּים, כִּי אֵין
 עֲנִינּוּ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, לְחַלֵּק עִם מִישֵׁהוּ, עַלֵּינוּ לְזִכּוֹת אֶת אֲחֵינוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, הַחֶפֶץ יַחֲפִץ וְהַחֲדָל יַחֲדָל, וְאִם אַתָּה
 רוֹאֶה מַתְנַגֵּד — חֲדָל מִמֶּנּוּ, וְאֵל תִּפְגַּס בְּשׁוֹם וּכְפוּחִים כָּלֵל, יֵאָחַז
 כָּל אֶחָד דְּרַכּוֹ, וְתִהְיֶה לְאֵל, לֹא אֶלְמָן יִשְׂרָאֵל, וְדַרְךָ אֲחֵינוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל לְחֻטָּף אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁאֲנוּ רַק בָּאִים, הֵם
 חוֹטְפִים אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְכֵן הַדְּבַר נוֹגֵעַ בֵּין הַלְּצִים הַמְּסֻתָּבְבִים
 בְּפָנִים — עַלֶיךָ לְהִתְרַחֵק מֵהֶם, כְּמוֹ שֶׁמִּתְרַחֲקִים מִבְּעַלֵּי רֵאֲתָן, כִּי
 הֵם אֵינָם מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּלֵל, רַק לִיצְנֵי הַדּוֹר תַּלְמִידֵי אַבִּימֶלֶךְ,
 שֶׁהֵם אֵלוֹ שְׁרוּצִים לְמֶלֶךְ עַל זִוְלָתָם (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲרֵ"ן, חֵלֶק א', סִימָן י'),
 שֶׁהֵם נִקְרָאִים אַבִּימֶלֶךְ, וּמִמֶּנּוּ יוֹצְאִים לִיצְנֵי הַדּוֹר הַעוֹשִׂים כָּל מִינֵי
 לִיצְנוּת, וְעַל־כֵּן צָרִיכִים לְבָרַח מֵהֶם כְּמוֹ שֶׁבּוֹרְחִים מֵאֵשׁ. וְצָרִיךְ
 שֶׁתִּדַע כִּי אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים, הֵם רַק אוֹתָם שִׁישׁ לָהֶם
 הַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם בְּקַבִּיעוֹת עֲצוּמָה, וּמִי שִׁישׁ לוֹ הַתְּבוּדוֹת הוּא
 כָּאֲחֵר־כֶּף לְדַבְּקוֹת כְּזוֹ, עַד אֲשֶׁר אֶף פֶּעַם אֵין לוֹ זְמַן עִם אֲחֵרִים
 לְדַבֵּר מֵהֶם אוֹ לְהִתְלוּצֵץ מֵהֶם, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, מֵאַחַר שֶׁכִּבֵּר הוּא דְּבוּק
 בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמִת, וְכֵן מִתְמַיִדִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּכָל חֲלָקֵי
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, זֶהר וְתַקּוּנִים, טוֹר

וְשִׁלַּחַן עֲרוּף, וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּמִתְפַּלְלִים אֶת הַתְּפִלּוֹת הַקְּבוּעוֹת
בְּדַבְּקוֹת וּבִמְתִינוֹת, וְקָמִים בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! רַק מִי שֶׁמִּתְנַהֵּג כֵּךְ הוּא מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמִי
שֶׁאֵינּוּ מְקַיֵּם זֹאת, הוּא סֶתֶם לֶץ בּוֹר וְרִיק שֶׁמִּסְתּוֹכֵב בִּיגִינוּ, כִּי אֵין
לוֹ מְקוֹם בְּמָקוֹם אַחֵר, וְעַל-כֵּן חוֹשֵׁב שֶׁבְּבִרְסָלָב הוּא הַפְּקָר, וְעַל-כֵּן
מִסְתּוֹכֵב פֹּה. וּבְאֵמֶת הִיא טְעוֹת גְּמוּרָה, כִּי חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב הִיא
חֲסִידוֹת קָשָׁה מְאֹד, וְלֹא מִסְפִּיק רַק לְבוֹא אֶל "שִׁלַּחַן" וְלַחֲטֹף שִׁירִים
וְכוּ', אוֹ לְבוֹא וְלִהְפָּנֵס אֶל הַרְבֵּי עִם קוֹוִיטֵל וְכוּ', בְּבִרְסָלָב צְרִיכִים
הָעֵקֶר לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְלִרְאוֹת לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מֵה שֶׁעָשָׂה
וְקַיֵּם רַבְּנוּ ו"ל — שֶׁהִרְבֶּה בַּתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, וְהִרְבֶּה בְּכָל חֲלָקֵי
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהִתְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יְתִבְרֵךְ, וְהָיָה עוֹסֵק בַּתְּשׁוּבָה
בְּקָבִיעוּת עֲצוּמָה, וְלֹא הָיָה לוֹ פְּנָאֵי לְשׁוּם דְּבָר, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּצִּית
אֶת רַבְּנוּ ו"ל! וְכֵן אֲשֶׁרֵי הַמִּתְחַבֵּר עֲצָמוֹ אֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר מְקַיֵּמִים אֶת כָּל הַנ"ל. וְתִהְיֶה לָאֵל, לֹא אֶלְמָן
יִשְׂרָאֵל כִּי גַם הַיּוֹם יֵשׁ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים אַנְשֵׁי עַלְיָה,
הַדְּבוּקִים בּוֹ יְתִבְרֵךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּחַפֵּשׁ אוֹתָם, וְיִמְצָא אוֹתָם
בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" שְׁבוּנָה רַבְּנוּ ו"ל (עֵינִי לְקוֹוִיטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט);
הֵינּוּ אֵף שְׂרָבִים נוֹפְלִים וְכוּ', אֵף אֵלּוֹ שֶׁנִּשְׁאַרוּ — קְדוּשׁ יֵאָמֵר לָהֶם
וְכוּ', עֵינִי שָׁם.

וְאוֹדוֹת שֶׁשָּׂאֵלְתָּ בְּעֵינֵי רּוֹפְאִים וְכוּ'; דַּע לָךְ, כִּי מִכָּה פְּנִימִית
צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד, כִּי זֶהוּ עֵינֵי שֶׁל סִפְנַת נַפְשׁוֹת כְּיָדוּעַ,
וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְשִׁמְעַת חַוֹת דַּעַת שֶׁל כְּפָה רּוֹפְאִים מְמַחִים, וְאֲסוּר
לְהִשְׁאִיר עַל דַּעַת רּוֹפֵא אֶחָד, וּבְכַרְטִיּוֹת בְּאֵם צְרִיכִים, חֵס וְשְׁלוֹם,
נְתוּחַ, לֹא עֲלִינוּ, הַהִכָּרַח לְשִׁמְעַת בְּעֲצַת כְּפָה רּוֹפְאִים, אֲבָל מִכָּה
שֶׁמִּבְחוּץ כְּמוֹ אֵיזָה מִכָּה עַל הָעוֹר וְכוּ', אֵין לְחַשֵּׁשׁ מְלַקַּחַת מִשְׁתָּה
וְכוּ', וּבְיָדָאֵי כְּדָאֵי לְלַמַּד קֹדֶם הַתּוֹרָה בְּלְקוֹוִיטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב',
סִימָן ג', וְלוֹמַר עַלְיָה הַתְּפִלָּה, וְהָעֵקֶר לְקַיֵּם מֵה שֶׁפְּתוּב שָׁם — הֵינּוּ
לְתַת פְּדִיוֹן וְכוּ', עֵינִי שָׁם.

וְאוֹדוֹת הַכְּנֶסֶת אוֹרְחִים בְּיִשְׁבָּה וְכוּ'; צְרִיף שֶׁתְּדַע, אִם כִּי

מַצֹּת הַכִּנְסֹת אוֹרְחִים גְּדוֹלָה מְאֹד, כַּאֲשֶׁר הֶאֱרַכְנוּ כָּבֵד הַרְבֵּה בְּזֶה בְּסִפְרֵינוּ הַיְקָרִים שֶׁנִּדְפְּסוּ כָּבֵד, וְעוֹד מֵה שֶׁיִּדְפָּס בְּעֶזְרוֹ יִתְבָּרַךְ — קָחְהוּ מִשָּׁם, אֶךְ בְּהִכָּרַח לִידַע, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְעָרֵב יַחַד יְשִׁיבָה וְהַכִּנְסֹת אוֹרְחִים, כִּי בַחֲוָרִים צְרִיכִים לְלַמֵּד, וְדַרְךְ אוֹרְחִים שְׂבָאִים כָּל אֶחָד בְּזִמְנָן אַחֵר, וְכֵן כָּל אֶחָד בָּא מִטְרְדוֹת דְּרָכּוֹ, וּמִתְחִיל לְסַפֵּר סִפּוּרָיו מֵה שֶׁקָּרָה לוֹ, וְכַמָּה כֶּסֶף אָסַף, וְאִיךְ הִלֵּךְ, וְכֵן מְדַבְּרִים בֵּינָם בְּכָל מִינֵי נוֹשָׂאִים, וּמַחְלִיפִים זֶה עִם זֶה כְּתוֹבוֹת שֶׁל גְּדִיבִים וְכוּ', וְדָבָר זֶה מְפָרֵיעַ וּמְטָרִיד אֶת הַבַּחֲוָרִים, וּבִטְלִים מְדַבְּרֵי תוֹרָה וְכוּ'. וְעַל-כֵּן אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אִפְּן שֶׁבְּעוֹלָם לְעָרֵב שְׁגִיחָם יַחַד. וְהִיָּה רְאוּי לְעֲשׂוֹת כְּרוּזִים בְּכָל עִיר וְעִיר, שֶׁמֵּאֵד מְאֹד נִצְרָךְ לְהַקִּים בְּתֵי הַכִּנְסֹת אוֹרְחִים, וְאֲשֶׁר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אֵין דָּבָר כְּזֶה, כִּי אִם מְעַט דְּמַעַט, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרֵנוּ שְׂיִבְנוּ בְּתֵי הַכִּנְסֹת אוֹרְחִים. אַבְּל בְּיְשִׁיבָה אֵי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אִפְּן, וְהוּא לְטוֹבַת בְּנֵי הַיְשִׁיבָה.

וְאוֹדוֹת הָאֶכָּל בְּיְשִׁיבָה, עֲלִיךְ לְדַעַת, כִּי צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד מֵה שְׂאוּכָלִים, חֵס וְשְׁלוֹם, לֹא לְאָכֵל מֵאֲכָלִים מְקַלְקָלִים אוֹ הַמְּנַחֲחִים מִכַּמָּה יָמִים, אַדְרָבָה צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד בְּמֵאֲכָלִים שְׂיִהְיוּ רַק טְרִיִּים (פְּרִישׁ), וְלְהַקְפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל הַנְּקִיּוֹן; כִּי רַב הַחֲלָאִים הַבָּאִים לְבַחֲוָרִים, הוּא רַק בְּעֵגֶזֶן זֶה, שֶׁלֹּא נִזְהָרִים בָּמָה שְׂאוּכָלִים וְכוּ' וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עֲלִיךְ לְהִזְהַר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאִנִּי מְקַפִּיד עַל דְּבָרִים כָּאֵלוֹ. וּמוּבָא בְּמִגַּן אֲבֵרָהֶם (אֵרַח חַיִּים, סִימָן קנז) בְּשֵׁם הַזֶּהֱרָה לְהִלָּכָה לֹא לְבַעֲי אִינִישׁ לְבַשְׁלָא מְזוֹנָא מִן יוּמָא לְיוּמָא אַחְרִינָא, וְלֹא לִיעֲכָב מִן יוּמָא לְיוּמָא אַחְרָא (עֵינ זֶהֱרָ בְּשִׁלַח קט); הֵינּוּ שְׁלֹא יְבַשֵּׁל אָדָם מֵאֲכָל מִיּוֹם לַחֲבָרוֹ, וְכֵן לֹא יַעֲכָב וַיִּשְׁיֵר מִיּוֹם לַחֲבָרוֹ, עֵינ שָׁם. וְאִנִּי מְעוֹלָם נִזְהָר בְּדָבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאִנִּי אוֹכֵל רַק מֵה שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בְּיוֹם זֶה. וְעַל-כֵּן גַּם בְּיְשִׁיבָה רְאוּי לְהִנְהִיג דְּבָר זֶה, וְאֵל לְהַנִּיחַ מִיּוֹם אֶל חֲבָרוֹ בְּשׁוּם אִפְּן, וּמְכָל שְׂפָן מֵאֲכָל שְׂיִישׁ לוֹ רַק חֲשֵׁשׁ רִיחַ רַע, לְרֵאוֹת תְּכַף-וּמְיָד לְזָרֵק אוֹתוֹ וְלֹא לְאָכְלוֹ, כִּי הוּא סְכָנַת נַפְשׁוֹת, וְרַבִּים רַבִּים רַחֲמָנָא לְצַלָּן, נַחְלוֹ מִמֵּאֲכָלִים מְקַלְקָלִים, וְכָבֵד הֶאֱרִיךְ הַרְמַב"ם בְּפָרֵק ד' מֵהִלְכוֹת דְּעוֹת, אוֹדוֹת הַבְּרִיאוֹת בְּמֵאֲכָלִים — קָחְהוּ מִשָּׁם.

וּאָנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מְסַפְּרִים עַל הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ז"ל (בַּעַל הַמַּחְבֵּר "בְּאוֹר הַלְקוּטִים"), שֶׁלֹּא אָכַל בְּשֶׁבֶת דָּגִים פַּעַם אַחַת בְּקִיץ בִּירוּשָׁלַיִם, וְשָׂאָלוּ אוֹתוֹ: הֲיִתְכַּן?! הֲלֹא הוּא מִכְבוֹד שֶׁבֶת? וְהַשִּׁיב לָהֶם: אַתֶּם הוֹלְכִים אֶל רוֹפְאִים, לְזֹאת אַתֶּם יְכוּלִים לְאָכַל דָּגִים, אָבָל אֲנִי אֵינִי הוֹלֵךְ אֶל רוֹפְאִים, עַל־כֵּן אֲנִי נֹזֶה לֹא לְאָכַל אֶת הַדָּגִים (כִּי אִזּוֹ הָיוּ יְמוֹת הַקִּיץ, וְהִבִּיאוּ אֶת הַדָּגִים מֵעִיר יְפוֹ לְעִיר הַקְּדֹשׁ יְרוּשָׁלַיִם, וְלֹא הָיָה אִזּוֹ עֲדִין קִנְיָן, וְעַל־כֵּן הוּבְאוּ הַדָּגִים תַּחַת חֹם הַשֶּׁמֶשׁ, וְעַד שֶׁהִגִּיעוּ לִירוּשָׁלַיִם — נִתְקַלְקְלוּ, וְכָל מִי שֶׁאָכַל מֵהַדָּגִים, הִכָּרַח לְלֶכֶת אַחַר הַשֶּׁבֶת אֶל הַרוֹפֵא, כִּי נַעֲשֶׂה חוֹלָה, וְעַל־כֵּן אָמַר כַּנִּל). לְזֹאת צְרִיכִים לְשֹׂמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת, כִּדֵּי שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ אַחֲרָיְךָ לִילֵךְ אֶל רוֹפֵא, וְיִצָּא שְׂכָרוֹ בְּהִפְסְדוֹ. וְצְרִיכִים לִהְיוֹת בְּעִנְיָנִים אֵלּוּ חֲכָם הַרוֹאֶה אֶת הַנוֹלֵד.

וְאוֹדוֹת שֶׁשָּׂאֵלְתָּ אוֹדוֹת עֲנִין הַמְּסִירָה, שְׂאָמַר ... שְׁיִלֵּךְ לְמִסֵּר, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּבָר מְפָרֵשׁ דֵּינוֹ בַּשְּׁלֵחַן עֲרוּךְ (חֲשׁוֹן מִשְׁפָּט, סִימָן שַׁפְח), שֶׁהוּא בְּכָלֵל מוֹרִידִין וְאֵין מַעְלִין.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' רפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאבְרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה וְנִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִּי, גַּם אֶת הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, אֲשַׁרְיֵךְ וְאֲשַׁרִּי חֲלָקָךְ, עַל נַעַם עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת הַזְּכוֹת הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת, שֶׁיִּהְיֶה לְךָ חֲלָק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה. וּבִזְהָ אַתָּה מְקַשֵּׁר עֲצָמְךָ עִם רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הַמָּמוֹן הוּא הַנְּפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כד, טו): "וְאֵלֶּיּוֹ הוּא נִשָּׂא אֶת נַפְשׁוֹ"; וּבִזְהָ שְׂמוֹסֵר אֶת מָמוֹנוֹ בְּעִבּוֹר רַבְּנוּ ז"ל, כִּי זֶה

מְרָאָה לְדַעַת, שְׁמוּסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּרוֹ; וְעַל־כֵּן בָּזָה בְּעַצְמוֹ יְתוּדַע
הַתְקַשְׁרוֹת הַנֶּפֶשׁ וּמִסִּירָתָהּ אֶל רַבְּנוֹ ו'ל, כְּפִי הַצְּדָקָה שְׁנוֹתֵן בְּעִבּוּר
רַבְּנוֹ ו'ל. וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַצְּדָקָה — לְהַפִּיץ דַּעַתוֹ בְּעוֹלָם, וּלְהַמְשִׁיךְ
הָאֶרֶתוֹ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי בִפְרוּשׁ הַזֵּהִירָנוּ רַבְּנוֹ ו'ל וְאָמַר
(שִׁיחֹת־הַר"ן, סִימָן ט), שֶׁתְּגַלּוּ וּתְפַרְסְמוּ לְכַנְיָכֶם וּלְכַנֵּי בְּנֵיכֶם אֵייעָרַע
קִינָדַעַר זְאֵלֵט אִיר מוֹדִיעַ זֵיץ נוֹאֵס דָּא הָאֵט זִיךְ גֵּעֲטוּהֵן. וְכֵן אָמַר
(עֵיץ לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סח), שֶׁאֵלּוּ הַתְּלַמִּידִים יַעֲשׂוּ תְּלַמִּידִים
אַחֵרִים, וְכֵן מְדוּר לְדוּר, וְאֶשֶׁר, תְּהִלָּה לְאֵל, אַבּוּתֵינוּ וְאָבוֹת אַבּוּתֵינוּ
סִפְרוּ לָנוּ אֶת הָאֹר כִּי טוֹב; וְעַל־כֵּן עָלִינוּ לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם גַּם
לְדוֹרוֹת הַבָּאִים. וְכַעֲיֵן שֶׁהֵבִיא רַבְּנוֹ ו'ל בְּלְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן ס', אֶת הַמַּאֲמָר מַחֲנֵי הַמַּעֲגָל (תַּעֲנִית כג.): אֲנִי עָלְמָא בְּחֵרוּבָא
אֲשַׁבְּחָתָהּ, כִּי הֵיכִי דְשִׁתְּלִי לִי אַבְּהֵתִי אֲנִי נְמִי שִׁתְּלִי לְכַנְאִי, עֵיץ
שָׁם; כִּי הַהֶכְרַח בְּדַעַת רַבְּנוֹ ו'ל לְמַסֵּר אֶת זֶה מְדוּר דוּר. נְמַצָּא,
שֶׁעַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת בְּהַשְׁאָרַת דַּעַתוֹ הַקְּדוּשָׁה הוּא רַק בְּהַדְּפַסַּת סִפְרֵיו
הַקְּדוּשִׁים וְהַפְּצַתָן בְּכָל קְצוּי תַבֵּל. וְתִהְיֶה לְאֵל, וְכֵן הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ
לְהִיּוֹת שֶׁמֶשׁ אֲצֵל רַבְּנוֹ ו'ל מִשְׁנַת תַּשְׁכַּ"ה, שֶׁאָז הִתְחַלְּנוּ לְהַדְּפִיס
אֶת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו'ל בְּמַרְץ גָּדוֹל, בְּאֵלְפִים וּרְכֻבוֹת טְפָסִים, וְהַפְּצָנוּ
אֶת זֶה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְאִם אֲמַנָּם רַבּוֹת סִבְלָנוּ בְּעִבּוּר זֶה, כִּי
אֲבָדְנוּ אֶת שְׁמֵנוּ, וְנִתְרַבָּה הַמַּחְלָקַת וְהַקְּטוּרֵיגִים עָלֵינוּ, וְרַבִּים רַבִּים
קָמוּ עָלֵינוּ עַל לֹא דָבָר בְּקִנְיָאָה וּבְשִׁנְיָאָה עֲמֻקָּה, וּבְרַצִּיחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין
לְשַׁעַר וְכוּ', וְאֶפְלוּ אֵלּוּ שֶׁזָּכּוּ לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ו'ל עַל יַדֵּינוּ,
נִתְהַפְּכוּ לְהִיּוֹת רוֹדְפִים, אֶף־עַל־פִּי־כֵן כְּדָאֵי וְכְדָאֵי הַכֹּל — בְּשִׁבִיל
שְׁמוּשׁ אֶחָד שֶׁאֵנוּ זוֹכִים לַעֲשׂוֹת לְמַעַן רַבְּנוֹ ו'ל, וְעַד זְקֵנָה וְעַד
שִׁיבָה לֹא יַעֲזֹבֵנוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, וַיִּזְכְּנוּ לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת לְמוּדוֹ
הַטוֹב שֶׁל רַבְּנוֹ ו'ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, יִרְאוּ
שׁוֹנְאֵינוּ וְיִבְשׂוּ, כִּי אִתָּהּ ה' עֲזַרְתָּנִי וְנִחַמְתָּנִי (תְּהִלִּים פו, יז).

וְעַל־כֵּן אֶשְׁרִי וְאֶשְׁרִי מִי שֶׁיַּעֲזוֹר לָנוּ, וַיִּנְדָּב בְּכָל פֶּעַם אֶת
צְדָקוֹתָיו אֲצֵלָנוּ, וְאֲנַחְנוּ נְדַפִּיס וְנַחֲזוֹר וְנַדְּפִיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו'ל,

א) אֵי אֶת הָעוֹלָם בְּחֵרְבָן מִצְאָתָיו; כְּשֶׁם שֶׁשִּׁחְלוּ בְּשִׁבִילֵי אַבּוּתֵי, כִּי אֵי גַם שׁוֹחֵל לְכַנֵּי.

והשם יתברך יצליח ברכנו תמיד.

אודות שאלתך בענין אשתך וכו' וכו'; דע לך, שצריך לרחם עליה מאד מאד ולא לצער אותה. והעקר — לראות לשמח אותה בכל מיני עצות ואפנים. כי מה שברנו ו"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שצריכים לחטף את היגון והאנחה אל תוך השמחה, עין שם, פירש מוהרנ"ת ו"ל, שזה סובב ביותר על האשה, שבדרך כלל היא נמשכת ביותר אל העצבות והדכאון, וצריכים לחטף אותה אל תוך השמחה (עין לקוטי-הלכות, אבן העזר, הלכה ג'); ועל-כן העקר ראה וגם ראה לשמח את אשתך תמיד, ואל תדקדק עליה כל-כף, ואל תמשיך עצבות בבית עם הדקדוקי עניות שלך, כי באמת עליך לדעת, אשר כל הפרנסה באה לך רק מסבת אשתך, כי היא בשרש אחד עם המעות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סט); ואמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): אוקירו לגשיכו, כי היכי דתתערתו; ואמרו (שם): לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם, אלא בשביל אשתו, עין שם; ואמרו (בבא בתרא י:): מה יעשה אדם ויהיו לו בנים זכרים? ישמח את אשתו לדבר מצוה, עין שם; ואמרו (ראש השנה ו): אשה — בעלה משמחה, עין שם; ואמרו (יבמות סב.): האוהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו, עליו הכתוב אומר (איוב ה, כד): "יידעת כי שלום אהלך", עין שם.

ועל-כן, חמדת לבבי! כלך מבלבולי חנם ודקדוקי הבל, אשר באים בדרך כלל מקטנות הדעת, כי המאמין אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, לא ידקדק כל-כף בבית עם אשתו. ובשבת זו סעדה שלישית למדנו בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פ"ו וסימן פ"ז, ודברנו באריכות גדולה, תהלה לאל, בברכנו, והסברנו את ענין האמונה הקדושה בו יתברך, ואיך כשאדם זוכה לבטל את עצמו אליו יתברך, אז תאבה האשה, שיש לה רצון אחריו. והיתה אריכות גדולה, אשר היו יכולים לכתב קונטרס שלם מזה, אף אין לי הפנאי.

חבלים נפלו לנו בנעימים, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה

ומתורות ועצות נוראות ונפלאות כָּאלוּ, וְרֹאֵי לָנוּ לְשִׁמְחָה וְלִרְקֹד מְרֵב שְׂמֵחָה, שְׁאֵנוּ זֹכִים בְּזֶה הָעוֹלָם לְדַבֵּר מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, וּמַעֲצוֹת קְדוֹשׁוֹת כָּאלוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יְתָבָרָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְחָבַל חָבַל מְאֹד, שְׁעֵדִין נִסְתָּר וְגִנוּז אֹרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ; כִּי בְּאֵמֶת אִם הָיָה הָעוֹלָם שׁוֹמְעִים אֶפְלוּ רַק תּוֹרָה אַחַת, הָיָה מְתַבְטְלִים בְּמַצִּיאוֹת וְכוּ', אֲךָ הַכֹּל נִסְתָּר וְנֶעְלָם בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, וְגַם בְּפָנִים הַכֹּל נֶעְלָם וְנִסְתָּר מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי הַמְחַפֵּשׂ עַד שְׂיִזְכָּה לְמַצֵּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' רפ"ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָבָרָךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבָרְךָ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְגִצְחַ נְצֻחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי.

אֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ מֵדוּעַ אֵינִן לָךְ חֵן בְּעֵינַי בְּנִי-אָדָם? וּמֵדוּעַ אֵינִן שׁוֹמְעִין בְּקוֹלְךָ, וְדַבּוּרֶיךָ אֵינָם נִשְׁמָעִים וְנִתְקַבְּלִים? הֲיֵה כְּדַאי לָךְ לְלַמֵּד עִכְשָׁו בְּלִקְוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כט, מִשֵּׁם מוּבָא בְּבֵאֵר הַיֵּטֵב הָעֲצוֹת לָזֶה. וְכֵן רֹאֵי לָךְ לְלַמֵּד בְּלִקְוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א', וְגַם שֵׁם מְבֹאֵר בְּאֵר הַיֵּטֵב הָעֲצוֹת לָזֶה. וְכֵן רָאָה לוֹמֵר הַתְּפִלוֹת מִלְּקוּטֵי-תְפִלוֹת עַל שְׁתֵּי תוֹרוֹת הָאֵלוּ, כִּי שְׂמַעְתִּי בְּשֵׁם הַרֵב הַקְּדוֹשׁ ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ז"ל, כְּשֶׁאָדָם צָרִיךְ לְאִיזוֹ יְשׁוּעָה וְכוּ', יְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקְוּטֵי-מוֹהַר"ן הַמְּדַבֵּרֵת מֵאוֹתוֹ הָעֵנָן שֶׁהוּא צָרִיךְ אֵלָיו, וַיֹּאמֶר הַתְּפִלָּה עָלֶיךָ מִלְּקוּטֵי-תְפִלוֹת, וְאִזּוֹ יִרְאֶה נִפְלְאוֹת.

וְהִנֵּה תְּמַצִּית הַתּוֹרָה בְּסִימָן כ"ט הוּא: לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבֹר שֶׁלֹּא יַעֲלֶה אִיזָה פְתָם וּרְכָב עַל לְשׁוֹנוֹ, וַיִּרְגֵּל עֲצָמוֹ תְּמִיד לְדַבֵּר מִשְׁבַּחוֹ יְתָבָרָךְ וּמִשְׁבַּח הַצְּדִיקִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה לְדַבּוֹר

הַנְּשָׁמַע וְנִתְקַבֵּל, עֵינַי שָׁם. וְכֵן תִּמְצִית הַתּוֹרָה בְּסִימָן א', שְׂיִתְמִיד
בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ חֵן, וְיִתְקַבְּלוּ דְבָרָיו,
עֵינַי שָׁם.

וּבְאֵמַת צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבִי, אָחִי! כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֶל
מִדְרָגָה כְּזוֹ, שְׁלֹא יִרְצֶה לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק עִם הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ
בְּעֲצָמוֹ, וְכָל מְגַמְתּוֹ, רְצוֹנוֹתָיו וְכִסּוּפָיו יִהְיוּ רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
וְאִפְלוּ אֶת חַדוּשָׁיו שְׂיִחַדֵּשׁ יִרְצֶה רַק לֹמַר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוֹ מִמִּילָא
יִמְשָׁכוּ אַחֲרָיו בְּנֵי-אָדָם, וְיִרְצוּ לְשָׁמַע דְּבוּרָיו, כִּי כָל אֶחָד רוֹצֶה
לְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֶל רוּחְגִּיּוֹת, וּפְהוּ רוֹאִים אָדָם שְׁפָל מְגַמְתּוֹ רַק
לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְרוֹצֶה רַק לְהַפְלִיל בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד
יִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֶל שָׂרְשׁוֹ, וְיִרְצוּ לְשָׁמַע בְּקוּלוֹ.

וּבְאֵמַת מִי שְׂזוּכָה לְהִגִּיעַ אֶל מִדְרָגָה זוֹ, שְׁלֹא אִכְפַּת לוֹ שׁוֹם
דְּבַר, כָּל דְּבוּרָיו וְשִׂיחוֹתָיו הֵם רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כְּבָר לֹא אִכְפַּת אִם
מְדַבֵּר לְאֶחָד אוֹ לְאֶלֶף, כִּי מְדַבֵּר לְאֶחָד בְּדִיוֹק כְּמוֹ שְׂמְדַבֵּר לְאֶלֶף
וּמְדַבֵּר לְאֶלֶף בְּדִיוֹק כְּמוֹ שְׂמְדַבֵּר לְאֶחָד, כִּי כְּבָר לֹא עוֹשֶׂה אֲצִלוֹ
שׁוֹם רַשָּׁם מֵרַב אֵמַת שְׂמֵאִיר בּוֹ (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סו);
וּבְזֶה תִּרְאֶה כִּי תִבְתֵּן אֶלֶף יְכוּלִים לְפָרֵשׁ בְּשָׁנֵי אֶפְנָיִם: אוֹ אֶלֶף אוֹ
אֶלֶף (אֶחָד) וְכַנ"ל, וְכָל זֶה אִם הוּא בְּטָל וּמְבַטֵּל אֶל אֱלוֹפּוֹ שֶׁל
עוֹלָם; כִּי מִי שְׂזוּכָה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כְּבָר לֹא
אִכְפַּת לוֹ כְּמָה אֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ, הוּא תְּמִיד רַק מְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבַּרֵּךְ, וְהַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ עוֹזֵר לוֹ, וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל הַמְּדִינוֹת, שְׂמַכְנִיס
הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, בְּבַחֲיַנַּת (אֶסְתֵּר ו, ב): "וַיִּמְצָא כְּתוּב
אֶת אֲשֶׁר הִגִּיד מְרִדְכָי" (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז); בְּזֶה שְׂאִישׁ
כְּבָר יוֹשֵׁב בְּקֶרֶן זְוִית בְּהַתְּלַתְּבוֹת, בְּזֶה מְעוֹרֵר וּמְכַנֵּס הַרְהוּרֵי
תְּשׁוּבָה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ.

וְעַל-כֵּן רָאָה וְהִבִּט מֵהַ לְפָנָיִךְ, וְקַח מוֹסֵר, וְקַיָּם אֶת כָּל זֶה, וְאִזּוֹ
טוֹב לְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...
...

אֲשֶׁר ד' רצ בְּנַחֵל סה
ד' רצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵנִין הַתְּעַנִּיּוֹת; יָדוּעַ כִּי רַבְּנוּ ו"ל הִקְפִּיד מְאֹד שְׁלֹא נִקַּח עַל עַצְמָנוּ תְּעַנִּיּוֹת בְּשׁוּם אִפְּן, כִּי אִם הַתְּעַנִּיּוֹת הַמּוֹבָאִים בְּשִׁלְחַן עֲרוּף. וּפַעַם אַחַת הִתְבַּטָּא: מִי שְׂיִוְדַע מִמֶּנִּי אֵין צָרִיךְ לְהַתְּעַנּוֹת, וּמִי שְׂאֵין יוֹדַע מִמֶּנִּי, לֹא יוֹעִיל לוֹ הַתְּעַנִּיּוֹת (עֵינִי חֵי-מוֹהֲר"ן, סִימָן תצא); וּבְכַאֲמַת צָרִיךְ לְהִבִּין אֶת דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים.

וַיֵּשׁ לֹמֵר עַל-פִּי מַה שְּׁמוּבָא בְּזֵהֶר הַקְּדוּשׁ (תּוֹלְדוֹת מ:): בְּזִמְנָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בְּנִשְׁמַתִּיהָ דְּבֵר נֵשׁ לְאַתְנַהֲרָא בַּהּ מְחִי לְגוּפָא בְּגִין דְּתִשְׁלַט נִשְׁמַתָּא דְּהָא בְּעוֹד דְּנִשְׁמַתָּא עִם גּוּפָא נִשְׁמַתָּא לֹא יִכְלָא לְשִׁלְטָאָה, וְכֵד אֲתַבֵּר גּוּפָא נִשְׁמַתָּא שְׁלֵטָא (הֵינּוּ כְּשֵׁהֲשִׁים יִתְבָּרַךְ רוּצָה לְהֵאִיר לְהַנְשָׁמָה, הוּא מְכָה אֶת הַגּוּף, כִּי בְּעוֹד שְׁהַגּוּף בְּתַקְפוֹ אֵי אִפְשָׁר שְׁתֵּאִיר הַנְּשָׁמָה); וְזֶה כָּל עֵנִין הַתְּעַנִּיּוֹת וְהַסְּגוּפִים שְׁמַסְרוּ לָנוּ הַקְּדֻמוֹנִים בְּעִבּוּר תְּשׁוּבָה; כִּי כְּפִי רַבּוּי הַעֲוֹנוֹת נִתְגַּדֵּל הַגּוּף הַגָּשְׁמִי, וְאֵינוֹ יְכוּל לְקַבֵּל אֶת אוֹר הַנְּשָׁמָה, וְעַל-כֵּן הִתְכַּרַח לְשַׁבֵּר אֶת הַגּוּף כָּל אֶחָד כְּפִי עֵנִינוּ.

וְהֵנָּה רַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ נִפְלְאוֹת חֲדָשׁוֹת לְגַמְרֵי, וְהוּא עֵנִין הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת, לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי שְׂיִהְיֶה חֲזַק בְּזֶה יָמִים וְשָׁנִים בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוּלָּה, אָזִי יִזְכֶּה לְהַפֵּךְ אֶת הַגּוּף שְׂיִהְיֶה כְּסֵא וְנִרְתִּיק לְהַנְשָׁמָה, וְגַם הַגּוּף יֵאִיר, בְּבַחֲיִנַת (אִיּוֹב יט, כו): "וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלוֹקִים" (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כב); וְכָל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי הַתְּבוּדָּוֹת יָמִים וְשָׁנִים. מַה שְּׂאֵין בֵּין, כְּשֵׂאִין מִתְּבוּדָּדִים, כָּל עֵנִין הַתְּעַנִּיּוֹת הוּא רַק בַּחֲיִנַת הַרְקַת שֵׁק, וְהַתְּאֻוֹת עֲדִין בְּתַקְפָּן אֲצִלוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן י'). נִמְצָא, מִי שְׂיִוְדַע מִרַבְּנוּ ו"ל, וּמִתְּבוּדָּד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ תְּמִיד בְּקַבְּעוֹת, הוּא כְּבָר אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַתְּעַנּוֹת, וּמִי שְׂאֵינוֹ יוֹדַע מִרַבְּנוּ ו"ל, וְאֵינוֹ

מתבודד, לא יועיל לו התענית, כי הוא רק הרקת שק פנ"ל.

ועל-פֶּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! הֶעֱקָר לְהִיּוֹת רָגִיל לְשִׁפּוֹף שִׁיחַ וּתְפִלָּה
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וְצָרִיף שֶׁתִּדַּע פִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים וּמְשִׁיחִים
עִמוּ יִתְבַּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית.

הדורש שלומך...

ד' רצא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות התשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִיד נַפְשִׁי, נֵר
לְהַצְדִּיק גִּיחַל נִיבַע מִקוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר
וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצַחִים.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל הָאֲפָנִים, וּבִפְרָטִיּוֹת
עֲכָשׁוּ, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, זְכִיתָ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם לְבָנוֹת "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" וּלְקִרְב
רְחוּקִים, עֲלִיף לְהִיּוֹת חִזּוֹק וְאִמִּיץ מְאֹד מְאֹד, וְשִׁמְרֵ אֶת עֲצָמְךָ שֶׁלֹּא
יֵאָחַז בְּךָ הָרַע שֶׁל אֱלוֹ הַמְּקַרְבִּים (עֵינִי לְקוֹטֵי-מִוְהַרְוֵן, חֶלֶק א', סִימָן גט),
שֶׁזֶה כָּלֵל הָעֲצָבוֹן וְהַדְּפָאוֹן וְכוּ', שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם, שֶׁלֹּא יִמְשִׁיכוּ אוֹתָךְ
אֲלֵיהֶם, חַס וְשְׁלוֹם. וְעַל דְּבָר זֶה צְרִיכִים לְהִתְבּוֹדֵד תָּמִיד עִמוּ
יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי הַתְּמַדָּה בְּהִתְבּוֹדְדוֹת הֵם נִתְבַּטְּלִים לְגַמְרִי, וְאֵין
לְהִרַע אַחֲזִיזָה בְּלֵב הַמְּקַרְבִּים.

וְרֵאוּי לָךְ לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם הַרְבֵּה בִּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ,
וּבִפְרָטִיּוֹת בְּחִדּוֹךְ הַמִּיחָד לָךְ, וְכָל מָה שֶׁתְּרַבֶּה בְּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוֹת,
יֹתֵר יִתְרַחֵב לָךְ, וְתוֹכַל לְדַבֵּר עִם מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזוּה,
כְּפִי שֶׁמְרַבִּים לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן יְכוּלִים לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם.
וְעַקֵּר הַכֹּל רְאֵה לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, וּתְשַׂמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם. וְהֶעֱקָר וְהִסוֹד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ, שֶׁרֵאוּי לְדַבֵּר מְזֵה תָּמִיד
הוּא נִקְדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין בְּלֻעְדָּיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, כִּי
בְּעֵתִים הִלְלוּ זֶהוּ צוֹ הַשְּׂעָה, וְצְרִיכִים לְדַבֵּר רַק מְזֵה, כִּי כְּשֵׁשׁ

להאדם אמונה, הוא נגאל מכל צרותיו והרפתקאותיו. כי להפוך — עקר הגלות והרע והמרירות הוא רק מחמת חסרון אמונה. וצריך שתחקק בעצמך היטב היטב את נקודת האמונה הקדושה, אשר אינך צריך את שום ברירה שבעולם, יהיה איך שיהיה, ובמקום שאתה נמצא שם, שם נמצא השם תברך, וכשהשם תברך אתך, עמך ואצלך, אינך צריך את שום ברירה שבעולם. ונא ונא להיות משפיע ולא משפיע מאחרים.

חזק את עצמך בעזות דקדושה, ואל תתביש מפני המלעיגים, ועל-כל-פנים אל תתקוטט עמם, העקר לישב במקומך, ולדבר רק ממנו יתברך ומהתורה הקדושה ומרבנו ז"ל, ומנקודת האמונה האמתית. וראה להשרות שכונת עזו יתברך בתוך כתיב "היכל-הקדש", שידברו שם רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, אשר דבר זה הוא העקר. וראה להגדיל תורה ולהאדירה בשעורים קבועים בספרי רבנו ז"ל, ולדבר עם כל הבא אליך רק מרבנו ז"ל, ואז תצליח דרכך.

עקר הכל, חמדת לבבי! עליך לדעת, שאסור לחנוף את שום ברירה שבעולם בשום אופן, כי מי שצריך אותך ומה שאתה צריך וכו' — יבוא אליך, ומי שאינו צריך אותך ומה שאין אתה צריך וכו', ממילא לא יבוא אליך, ועל-פן מה ולמה להתבלבל מאחרים?! וצריך שתדע, אהובי, אחי היקר! תכף-ומיד כשתחזק ידיעה זו, תזכה להיות בן חורין ממש, כי עקר שעבוד הגלות הוא רק בשמקבלים על עצמו אילו פחדים וחינפה ושעבודים מאחרים וכו', ואז חושב בכל פעם, פן ואולי לא יהיה לו מה שרוצה וכו', אבל תכף-ומיד כשמסרין את עצמם אליו יתברך, נעשה בן חורין.

הדורש שלומך...

סח אֲשֶׁר ד' רצב בַּנְחַל
ד' רצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֹדוֹת הַעֲצָבִים שְׁלָךְ, הִזָּה טוֹב שֶׁתִּלָּךְ אֶל רוּפֵא, וַיִּתֵּן לָךְ רְפוּאוֹת לְקִרְר אֶת הַעֲצָבִים. וְהֶעֱקֵר רָאָה לִהְיוֹת עֶסוּק. וַחֲכַמֵּינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (אֲבוֹת ב, ב): טוֹב תִּלְמוּד תּוֹרָה עִם הַרְף אֶרֶץ, שִׁיגִיעַת שְׁנֵיהֶם מִשְׂפַּחַת עוֹן; כִּי עַל-יְדֵי שֶׁתִּהְיֶה עֶסוּק, לֹא תִחַשֵׁב כָּל-כָּף מִמֶּךָ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר חֲלֵי הַעֲצָבִים, שֶׁתִּמִּיד חוֹשֵׁב עַל עֲצָמוֹ אֵיךְ שְׂאֵינוֹ שָׁוָה כְּלוּם, וְאֵיךְ שְׂאֵין אוֹהֲבִים אוֹתוֹ וְאֵין צָרִיכִים אוֹתוֹ וְכוּ' וְכִדוּמָה כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת שֶׁחוֹשֵׁב עַל עֲצָמוֹ, וְזֶהוּ סֵם הַמְּנוֹת לַעֲצָבִים. הֶעֱקֵר צָרִיכִים לַחֲשֹׁב רַק טוֹב, שְׂאֵנִי טוֹב וְאֶהְיֶה טוֹב וְכָלֵם טוֹבִים, וְאֹז יִרְאֶה טוֹב וַיִּרְגִּישׁ טוֹב.

וּמָה טוֹב אִם תִּזְכֶּה לִתֵּן בְּכָל יוֹם ע"ב פְּרוּטוֹת לְצַדִּיקָה, וּבְעֶרֶב שַׁבַּת-קֹדֶשׁ תִּתֵּן פְּעֻמִּים אוֹ בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת-קֹדֶשׁ תִּתֵּן בְּמִקּוּם בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ, כִּי רַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר, אֲשֶׁר צַדִּיקָה הוּא תִקּוּן הַבְּרִית (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסד); וְעֵקֶר קְלָקוּל הַדַּעַת בָּא רַק עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָנִים: לו, ס'), כִּי רַב הַמְשָׁגְעִים נַעֲשִׂים עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְיַבֵּשׁ הַלְחָלוּחִית שֶׁבַמַּח, עֵין שָׁם; וְכֵן מָה טוֹב וּמָה נָעִים שֶׁתִּהְיֶה רְגִיל בְּאַמִּירַת גְּמָרָא בְּלֵי רַש"י וְתוֹסֵפוֹת, כִּי אַמִּירַת גְּמָרָא מְסַגֶּלֶת מְאֹד מְאֹד לְהַכְרִית אֶת כָּל הַקְּלוּפּוֹת, כִּי תִלְמוּד בְּגִימְטְרִיָּה כְּמִנְיֵן שְׁמָה וְכוּ' (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ריד).

אַקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁתְּצִיַת אוֹתִי, וְעֵינִן בְּשִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן ס"ז, שֶׁמְבַאֵר שָׁם, שֶׁעֵקֶר הַמְשָׁגְעִים נַעֲשִׂים עַל-יְדֵי שְׂאֵינָם רוֹצִים לְצִיַת וְכוּ', עֵינִן שָׁם, וְדִי לְמַבִּין.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' רצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נִפְשִׁי ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי בְּצִרוּף הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה, וְתִשׁוּאוֹת חַן לְךָ עַל זֶה, כִּי בְּאַמַּת עֵקֶר הַתְּרוּפָה בְּזִמְן הַזֶּה, שְׁנַעֲשֵׂה מִהַפְכָּה בְּעוֹלָם, וְיֵשׁ מַחְלָקַת גְּדוֹלָה אֲפִלּוּ בֵּין הַחֲרָדִים לְדָבָר ה', עֵקֶר הַעֲצָה רַק לְהַפְיִץ סִפְרֵי וְדַעַת רַבֵּנוּ ו"ל בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ.

וּבְאַמַּת, אֶהוּבִי, אַחִי! אֵין לָנוּ עֵסֶק בְּכָל זֶה, וְאָסוּר לָנוּ לְהִתְעַרֵּב וְלִהְיוֹת לְשׁוֹם צַד, וּמִכָּל שְׂכָן לֹא לְחַתֵּם עַל שׁוֹם בְּרִיָּה, אִף שְׁיִגְלוּ לְךָ שֶׁזֶה בְּרוּר כְּשֶׁמֶשׁ בְּצִהָרִים וְכוּ', עֲלִינוּ לְבָרַח מִכָּל עֵסְקֵי מַחְלָקַת. עֲנִינֵנוּ רַק לְהִתְפַּלֵּל תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁיַחֲסֵם וְיִרְחַם כְּבָר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְיַעֲשֵׂה שְׁלוֹם בֵּינֵנוּ. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּזְכֶּה לֹאמַר בְּכָל יוֹם יוֹם תְּפִלָּה זוֹ שֶׁתִּקְנֶה מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל (עֵין בְּלִקוּטֵי תְּפִלוֹת, תְּפִלָּה לט).

"עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם, מְלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁתִּרְחַם עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֵים רַבִּים, וְתִמְשִׁיךְ שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, וְתִשָּׂם שְׁלוֹם בֵּין כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְתִבְטַל כָּל מִינֵי מַחְלֻקוֹת מִן הָעוֹלָם, כִּי אַתָּה יְדַעְתָּ רַבּוֹנוּ דְּעֵלְמָא כָּלָא, כַּמָּה רַעוֹת וְצָרוֹת גָּרְמוּ לָנוּ הַמַּחְלֻקוֹת שֶׁבֵּין יִשְׂרָאֵל, וּבְכַפְרֵט הַמַּחְלָקַת הַעֲצוּמָה שֶׁנִּתְפַּשְׂטָה עֲכָשׁוּ בְּעוֹקְבָא דְּמִשִּׁיחָא בֵּין כָּל הַצְּדִיקִים וְהַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים וְהַכְּשָׁרִים שְׁבִדוּר, וְנַעֲשֵׂה קִטְגוּרְיָה בֵּין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים. רַחֵם עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֵים, וְתִשְׂכַּף כַּעֲסָךְ מֵעֲלֵינוּ, וְתִמְשִׁיךְ רַחֲמֵים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, וְתַתֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׁיִרְחַם עַל חֲבֵרוֹ, וְיֵאָהֵב אֶת חֲבֵרוֹ בְּאַמַּת אֲהַבַת נִפְשׁ, וְנִזְכֶּה לְקַיֵּם בְּאַמַּת מִצְוֹת "וְאֲהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" בְּכָל לֵב, בְּגוּף וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן, אֲשֶׁר מִצְוָה זֹאת הִיא כָּלֵל גְּדוֹל בַּתּוֹרָה, וְתִבְטַל כָּל מִינֵי שִׁנְאָה וְקִנְיָאָה וְקִנְטוּר וְנִצְחוֹן

דִּסְטָרָא אַחְרָא מִן הָעוֹלָם, וְלֹא תַעֲלֶה קִנְאָת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְאָתִי עַל אַחֵרִים, רַק יִהְיֶה שְׁלוֹם גָּדוֹל וְאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְרַעוּת בֵּין כָּל עַמְךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.”

אָחִי, אָחִי! רַק זֶה עָקֵר עֲצוּתֵינוּ — לְבַקֵּשׁ תְּפִלָּה זוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲכַל בְּשׂוֹם אַפֵּן לֹא לְהִתְעַרֵב בְּרִיב לֹא לוֹ. כְּמֵאמֶר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מְשָׁלִי כו, יז): “מִחֲזִיק בְּאֲזְנֵי כָלֵב עֵבֶר מִתְעַבֵּר עַל רִיב לֹא לוֹ”, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ז”ל בְּעוֹלָם, שֶׁהִיא אֲמוּנָה טְהוֹרָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ פְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדְבֹר הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית. וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע כִּי מַעֲלַת הַהִתְבּוֹדָדוֹת, לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִילִים בָּהּ, זֶה אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלֵל, וְעוֹלָה עַל הַפֶּל! וְכִשְׂיִבּוֹא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן שְׂיִגְלָה — עֲגִנָּן זֶה. וּבְזֶה נִגְאָל; כִּי עָקֵר הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַפְּנֵס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' רצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי נַפְשִׁי, וְתִיק וְחֶסֶד הַרַב ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֵת דְּרִישַׁת שְׁלוֹמְךָ קִבַּלְתִּי מֵאֵת יְדִידֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר, אָךְ מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מְצִטְעֵר עַל הַבְּלָבוֹל שֶׁנִּתְהַנֶּה שֵׁם בְּיִשְׁבָּה עַל-יְדֵי רֵאשׁ הַיִּשְׁבָּה הַחֲדָשׁ שְׁנֹכַס.

וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, אָהוּבִי, יְדִידִי! כִּי חֶסֶדוֹת הִיא הַקֵּב חוֹמָטִין שְׂמַחֲזֻקָת אֵת הַתּוֹרָה, כִּי אֹר הַחֶסֶדוֹת הוּא הַחֲמִימוֹת שְׂיִכּוֹל לְחַמֵּם אֵת כָּל הַבְּעָלִי תְּשׁוּבָה, וּבְלִי חֶסֶדוֹת אֵינוֹ פְּלוֹם. וְדַבֵּר זֶה רָאִינוּ בְּחַוֵּשׁ, כִּי הִיְהִדוֹת בְּכָלֵל וּבְכָרֵט נְשִׁאָרָה קִימַת רַק עַל-יְדֵי

אֲשֶׁר ד' רצד בַּנְחָל עא

אור החסידות, ובמקום שיש שם רק איזו התלהבות ואש לזהט, הוא רק תודות להחסידות. ואפלו בישיבות הליטאים, רב רבם של הבחורים, הם בני חסידים או נכדי חסידים, כי בעוונותינו הרבים, אלו שחלקו על החסידות, בכלל לא נשאר מהם זכר, בעוונותינו הרבים.

ועל-כן איני מבין למה ראש הישיבה מתנגד על חסידות וכו', ובפרטי פרטיות אשר אור החסידות שגלה לנו רבנו ז"ל, על ידו יכבש משית צדקנו את כל העולם; כי אצל רבנו ז"ל העקר הוא האמונה הקדושה, להכניס בתוך דעתו בתמימות ובפשטות אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין בלעדיו יתברך כלל. ותכף-ומיד כשנתגלה להאדם אמונה ברוחה ומחלטת כזו, תכף-ומיד פותח את פיו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, כאשר ידבר איש אל רעהו.

וצריך שתדע, ידידי היקר! אשר אין לך עוד רפואה ותרופה לחלאים ולרחוקים, לרוצחים ולגנבים, לנואפים, לירודים ולנפולים וכו' וכו', כי אם הסוד הזה — שיפתחו פיהם לדבר עמו יתברך בלשון שרגילים, הינו בשפת האם שלהם. ובפרטיות אותם שיושבים בבתי אסורים, בחשך ובאפלה, אי אפשר שיאיר להם איזה אור, מבלי אשר ידברו עמו יתברך, ובלי זה האדם מטעה את עצמו מאד מאד ורחמנות גדולה עליו. וזה היסוד והעקר בתדרו של רבנו ז"ל, שהוא בונה "היכל-הקדש" להאיר בלב כל אחד ואחד ממקרביו, שירגילו את עצמם לדבר עמו יתברך, אשר על-ידי-זה נשרפים כל הקלפות והרע ונחשף שגמו על-ידי העוונות; כי עקר הפסויים שנתכסה ונסתר אורו יתברך, זה רק מצד העברות, ותכף-ומיד כשאדם מתחיל לדבר עמו יתברך, בזה מאיר אור על נפשו (עין לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימנים ט', קיב).

ועל-כן, חמדת לבבי! אם אתה רוצה להצלית, אחז בידינו ... גרו יאיר, ואף שהיא עכשו דרך ארצה, אבל לבסוף תהיה דרך קצרה. מה שאין כן, עם דרך אחרת, אף שהיא עכשו נראית כדרך

עב אשר ד' רצה בנחל

קצרה, אבל לבסוף תהיה דרך ארצה מאד מאד; כי כל התלמידים
יברחו, ודי למבין.

וצריך שתדע, כי כל פחנו הוא רק בפנינו, כי בלי תפלה שום
דבר לא הולך.

אני מקנה להשם יתברך שתצית אותי, ותראה להתחבר עם ...
גרו יאיר, ביתר אהבה, וביתר תבנו את "היכל-הקדש", ואז תצליחו
דרךכם תמיד. ובפרט אתה, אחרי שכבר עבר עליך מה שעבר
בחייה, אל תניח להפך את עצמך על-ידי דמיונות ופתויים. וצריך
שתדע, כי עקר תקונך הוא רק אצל רבנו ז"ל, ועל-כך אחז את
עצמך בו בכל נימי נפשך, והשם יתברך יצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך...

ד' רצה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי. ובאמת נבהלתי לשמע דבר כזה מה
שאמר לך המשגיח וכו', אשר צריכים להזהר ממי ששם שמים בפיו
וכו', היתכן שמי שיש לו צלם אלקים, שיאמר דבר כזה?! ואדרבה,
רבנו ז"ל אומר תכלית ההפוך, אשר בשביל זה שם הני"ה ביסוד
צדיק נקוד בנקוד מלאפום, להורות שפה הצדיק מלא מאלקותו
יתברך. וכן פרש רש"י על פסוק (בראשית לט, ג): "וירא אדוניו כי
ה' אתו" וגו' — שם שמים שגור בפיו, עין שם; וכן בפרשתנו
פרש רש"י על פסוק (בראשית כו, כא): "גשה נא ואמשך" — אמר
יצחק בלבד: אין דרך עשו להיות שם שמים שגור בפיו, וזה אמר:
"כי הקרה ה' אלקיך", עין שם; הרי שהצדיקים תמיד מדברים רק
ממנו יתברך. ומה שמפרש את: "ואנשי סדום רעים וחטאים לה'
מאד", אשר הם אנשים רעים וחטאים, ומזכירים את ה', זהו פרוש

אֲשֶׁר ד' רצו בַּנְחָל עג

הַבֵּל, וְגַם נוֹגַע לְכַפִּירוֹת, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ דִּיקָא לְהִיּוֹת רְגִיל לְהִזְכִּיר תָּמִיד שֵׁם שָׁמַיִם בְּפִיו, וְכֵן יִמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה. וְכֵל מִי שֵׁשׁ שָׁמַיִם מְזַכֵּר בְּפִיו, זֶה סִימָן שֶׁהַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה אֶצְלוֹ. וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מִמֶּנּוּ, כִּי שָׂרַץ בְּמַחוֹ וְדו"ק.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' רצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְאִמְרַתִּי הַתְּפִלָּה בְּעֵבֹר פְּדִיוֹן, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַע אֶת תְּפִלוֹתֵינוּ, וְיִמְתִּיק מִמֶּךָ וּמִכָּל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הַדִּינִים, אֲבָל בְּיוֹתֵר מֵהַכֹּל אֶתְּךָ צָרִיךְ לִידַע, כִּי עַקֵּר הַמְתַקֵּת הַדִּינִים עוֹשֶׂה רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, אֲשֶׁר הוּא עוֹמֵד וּמְבַקֵּשׁ עִם כָּל הַצַּדִּיקִים עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל. וְכַמוּבָא בַּזֶּהר הַקָּדוֹשׁ (עֵין חֶלֶק א' קלז. קסז: קסח: וְחֶלֶק ב' קעח.): אֲלֵמָּלֵא תְּפִלוֹת הַצַּדִּיקִים, לֹא הֵיזָה יְכוֹל הָעוֹלָם לְהִתְקַיֵּם כָּלֵל. וּבַפְּרָטִיּוֹת תְּפִלוֹת רַבְּנוּ ז"ל שֶׁמִּתְפַּלֵּל תָּמִיד, כִּי הוּא עוֹמֵד וּמְשַׁמֵּשׁ בְּמִקּוֹם לְהִמְתִּיק אֶת הַדִּינִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת מְאֵלוּ הַזּוֹכִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְהוֹצִיא אֶת הַכְּסוּפִים מִפִּיהֶם וְכוּ', אֲשֶׁר מִהֶם וּמִדְּבוּרֵיהֶם עוֹשֶׂה נּוֹרְאוֹת נְפִלְאוֹת, וְאֵף שֶׁלֹּא נִרְאָה כָּלֵל וְכוּ', כִּי כָּל עַקֵּר הַתְּפִלוֹת מְעַלָּה רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ עִם כָּל הַצַּדִּיקִים, כַּמוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים: ב', ט', נה), אֲשֶׁר בְּשִׁבְלֵי זֶה צָרִיכִים לֹמַר קֹדֶם הַתְּפִלָּה: "הַרְיֵנִי מִקֶּשֶׁר עֶצְמִי בַּתְּפִלָּתִי עִם כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁבְּדוֹרֵנוּ וְעִם כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁוֹכְנֵי עִפְרָיִם וְכוּ'." וְאֵף שֶׁנִּדְמָה לָךְ, שֶׁעֲדִין אֶתְּךָ מִנְּחָ בְּעֵבְיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּמֵה מוֹעִיל דְּבוּרְךָ?! אַל תֹּאמֶר כֵּן, כִּי צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֲשֶׁר בְּיָדֵינוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר טוֹב, וְכֵן אֶחָד צָרִיךְ תָּמִיד לְהַשְׁתַּקֵּק וְלֹמַר: מִתִּי נִגְיַעוּ מַעֲשֵׂי לְמַעֲשֵׂה אֲבוֹתַי?! אֲבָל זֶה לְעַמַּת זֶה עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי מִי יוֹדֵעַ מֵה הֵיזָה נַעֲשֶׂה עִמָּךְ לוֹלֵא אֵלוּ הַדְּבוּרִים וְהַכְּסוּפִים שֶׁלָּךְ,

אשר רבנו ו"ל אמר בפרוש (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן לא), שנעשה מזה למעלה מה שנעשה צרופים ויחודים חדשים וכו', ובפרטיות כי היצר הרע מתגבר על האדם בכל יום ויום מחדש, כי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו — לא יכול לו (קדושין ל:). ועקר העזר הוא ממנו יתברך בעצמו; ועל-כן כל מה שהאדם מתבודד עמו יתברך, ומוציא כסופיו הטובים לפניו יתברך, בזה מקרר ומחליש את כח הרע של יצרו הרע הבוער בו; כי לולא זאת היה נשרף, וכאשר מרגישים זאת בחוש, אשר בלי התבודדות וכסופים אליו יתברך, האדם מבלבל מאד מאד, וכמו שאמר רבנו ו"ל (שיחות ה"ן, סימן פא), אשר יש אנשים פשרים גם בלי התבודדות, אבל אני קורא אותם מבהלים פליטים, עין שם; וצריך שתדע, אהובי, אחי היקר! שהעקר להשתוקק תמיד אליו יתברך, ולבקש ממנו שישיר את כל המחיצות השרויות בינינו לבינו יתברך, כי על-ידי רבוי עוונותינו הרבים, אנו עושים מחיצות בינינו לבינו יתברך, אבל על-ידי כל דבור ודבור וכל הכסופים והכסופים שאנו כוספים אליו יתברך, לאט לאט אנו מורידים את המחיצות, אשר נתהוו בינינו וצריך שתדע, אהובי, אחי! כי יבוא היום והשעה והרגע, אשר אז יתחרטו מאד מאד על כל רגע ורגע ממש, שהיינו יכולים לדבר עמו יתברך ולא דברנו. על-כל-פנים שהיינו יכולים לומר: "רבנו של עולם, חוס ורחם עלי", ולא אמרנו, כי אז כשנפשיט את גופנו הגשמי, אז גדע ונרגיש ואז נראה ונבין אל מה היינו יכולים לזכות על-ידי כסופים ודבורים אלו, אף אז כבר יהיה מאחר. וזה ההפרש בין הצדיקים הקדושים, אשר הם תמיד עוסקים בכסופים טובים, ומתבודדים עמו יתברך בקביעות, בלי שום הפסק כלל. ועל-כן דיקא הם מתענגים בערכות נעימות ידידות חיות אלקותו יתברך. כי כפי שאדם מתגבר ומתחזק בעצמו לדבר עמו יתברך, כמו-כן ממשיך על עצמו ערכות זיו שכינת עזו יתברך, אשר התענוג הזה הוא תענוג נצחי. ואל כל זה יכולים לזכות על-ידי קיום עצות רבנו ו"ל בתמימות ובפשטות גמורה.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר ד' רצז בַּנְחָל עה

ד' רצז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות התשמ"ב.

שלום רב לידיד נפשי, נר להצדיק נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

חמדת לבכי! חזק ואמץ בכל יום ויום מחדש. וצריך שתדע,
פי בכל יום ויום מאיר אור חדש לגמרי, אשר לא האיר מקדם, אבל
כנגד זה היום מעטף גם עם חשף כזה, שלא היה עוד בעולם, ומזה
נתהווה הבלבולים לאדם בכל יום. ובתחלת היום נדמה לו שהיום
הזה אינו יומו, פי בתחילת היום הוא קצר מאד מאד (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'); ורבנו ז"ל גלה לנו עצה נוראה
ונפלאה, איך להרחיב את היום — על-ידי מדת אהבה, שהוא ענין
הותרנות, לא לדקדק כל-כף על כל פרט ופרט (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק
א', סימן פד); ובפרטיות בבית אסור להקפיד על אשתו, רק הכל
באהבה ובחבה יתרה וכו'. וכן בין אדם לחברו, לילה רק מסטרא
דאהבה, שאז מחו חורא ככספא, מחו נתישב. ובפרטיות מי שפכר
נכשל בחייו בחטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה, שאז נצטמצם
מחו ודעתו. פי החטא הזה פוגם במחו, פי מוציא טפי זרעו לבטלה
בדו וכו', ועל-כן נופל בקטנות הדעת, ומזה בא שהוא פעסן גדול
על לא דבר, ונעשה עצבני מאד מאד [עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א',
סימנים: לו, ס']; פי רב המשגעים נעשים על-ידי חטא זה, פי נתיבש
הלחלוחית שבמחו, עין שם]. וחטא זה מביא תמיד לידי פעס
ויקפידה.

על-כן עשה מה שתעשה להיות ותן בממונה, ותן בבית, ולא
לכעס כלל וכלל, פי מי שחטא בחטא המגנה הזה, צריך לעבד על
עצמו שיהיה תמיד סבלן גדול, ולא אכפת לו כלל מה שמביאים
ומתורפים אותו. ובאמת אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ר'),
שזהו עקר התשובה — לשמע בזיונו לדם ולשתק (עין לקוטי-מוהר"ן,
חלק ב', סימן פו); שזה סובב העקר על פגם הברית — הוצאת זרע
לבטלה, עין שם.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה. ורבנו ו"ל אמר לנו בפרוש (שיחות הר"ן, סימן קעז): ראוי לכם לשמח, שזכיתם שיהיה לכם רבי כזה. ואמרו אנשי שלומנו: באם שאין אנו שמחים כזה, הרי אנו פוגמים באמונת חכמים; כי כל דבור מרבנו ו"ל, הוא כפטיש פוצץ סלע, ועלינו לקימו בתמימות ובפשיטות גמור.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לך לילך בכל יום במקום מיוחד, ולשפך שם שיח ותפלה אליו יתברך. ואם אפשר בצעקה — מה טוב ומה נעים; כי בתחלת ההתקרבות עדין המחזין הם בעבור, וצריכים לצעק ע' קלין ממש בכל התבודדות דיקא (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן כא); וכל אנשי שלומנו עובדי ה' האמתיים, קימו זאת בתמימות ובפשיטות גמורה, וצעקו וצעקו וצעקו, כאשר התבטא פעם אחת רבנו ו"ל: אז עס איז גאר שלעכט שרייט מען און מען שרייט, כשכבר רע מאד צועקים וצועקים וצועקים, וכוונאי דבר זה צריך להיות במקום מיוחד שאין שם בני אדם.

מה אמר לך, ידידי! את הנעימות והערבות שמרגישים אז בתחלת ההתקרבות כשמתקיימים זאת, אין לשער ולספר כלל. ורבנו ו"ל ספר: כשאדם בצער ובדחק, אז צועק באפן אחר לגמרי.

ובימי נערוותו לא היה פעם בקו הבריאות, וכאב לו מאד כשילשה ימים. וסיים: אבל צעקתי אז אליו יתברך באפן אחר לגמרי. כי כשיש לאדם יסורים, הוא צועק באפן אחר לגמרי. ומוהרנ"ת ו"ל אמר, שפעם בתענית אסתר צעק אליו יתברך כל-כך, ובהתרגשות כזו, עד שהיה מדמה כאלו המן עומד עליו עם מקל ומכה בו, אשר אז בונדאי צועק האדם, כי כשאחד מקבל מכות, הוא צועק באפן אחר. כך דמה אז בנפשו, כאלו אחד מכה בו. וכך צריכה להיות התפלה וההתבודדות.

ומספר בין אנשי שלומנו, אשר בתו של ר' נחמן טולטשינער ו"ל, אחוזה פעם צירים וילדה בבית, והיא צעקה אז הקולות כדרך יולדות, ועמד אביה מבחוץ על יד החלון ושמע הקולות, ענה

אֲשֶׁר ד' רחצ בְּנַחֵל עז

וְאָמַר: כִּי צָעֲקוּ הַצַּדִּיקִים הַקְּדָמוֹנִים. וְכֵן מְסַפֵּר עַל בְּנוֹ ר' אַבְרָהָם ז"ל (בַּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר "בְּאוֹר הַלְקוּטִים"), שְׂבִימֵי נַעֲרוֹתוֹ הִיָּתְהוּ דְרָכּוֹ לְבָלוֹת הַרְבֵּה בִיעֲרוֹת, וְשֵׁם צָעַק קוֹלֵי קוֹלוֹת אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, שֶׁיַּעֲזְרֵהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. וּפְעַם אַחַת כְּשֶׁעָמַד כִּי וְצָעַק בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת בְּעֵינָיו סְגוּרוֹת, פִּתְאֹם הִרְגִישׁ שֶׁמִּשָּׁהוּ מִתְחַכֵּךְ בְּרַגְלָיו, וְכִשְׁפָּתַח עֵינָיו מָה מְאֹד נִבְהַל, כְּשֶׁרָאָה שֶׁעוֹמֵד עַל יָדוֹ דָּב וּמִתְחַכֵּךְ בְּרַגְלוֹ, וְהִתְחִיל לְצָעַק אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁהִלֵּךְ מִשֵּׁם הַדָּב. וְסֵפֶר אַחֲרֵי-כֵן, שָׂאז קָיָם אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוֹ ז"ל שֶׁאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קיז), אֲשֶׁר כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְצָעַק אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׂאֵת לְבוֹ אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, כְּאֵלוֹ הוּא בְּאִמְצַע הַיָּם תְּלוּי עַל חוּט הַשְּׁעָרָה, וְהַרוּחַ סֹעֵרָה סוֹעֵרֶת עַד לֵב הַשָּׁמַיִם, עַד שֶׁאֵין יוֹדְעִים מָה לַעֲשׂוֹת. וְכַמְעַט אֵין פְּנָאֵי אֶפְלוֹ לְצָעַק. אֲבָל בְּאִמַּת אֵין עֲצָה אַחֲרֵת רַק לְצָעַק. וְכֵן הָיָה אֶצֶל רַבֵּנוֹ ז"ל, כְּשֶׁהָיָה פְּעַם בְּסִפְיָה קְטַנָּה עַל הַנְּהַר, וְכֵן הָיָה אֶצֶל הַיָּם כְּשֶׁהָיָה אֶצֶל יָם כְּנֶרֶת בְּטְבָרְיָה, עֵינֵי שָׁם.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְקַיִם אֶת כָּל הַנְּאָמָר כָּאֵן, וְיִרוּחַ לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' רחצ.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְאַבְרָהָם שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחֵל נִיּוֹבֵעַ מ'קוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ וְגַן עֲלִינוֹ ... נִרוֹ וְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

דַּע לָךְ כִּי אַתָּה צָרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפֶךְ, תֹּאכַל וְתִישָׁן, כִּי אִם תַּעֲשֶׂה חֲכָמוֹת, אֲזִי תַחְלֵשׁ לְגַמְרִי. וְזֶה קָרָן נִפְלְאָה לְהַבְעֵל-דְּבָר, שֶׁתְּהִיָּה, חֵס וְשְׁלוֹם, חוֹלָה, כִּי אֲז לֹא תוּכַל לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

וְאוֹדוֹת מְעוֹת שֶׁפָּתַחְתָּ וְכוּ', דַּע לָךְ כִּי הַכֹּל מְשֻׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה

פְּרִטִי פְּרִטִית, כִּי כָל פְּרוּטָה וּפְרוּטָה שְׁצָרִיכָה לְבוֹא אֵלַיךָ, וְכָל אָדָם שְׁצָרִיךְ שְׁתֵּהֵיָה לוֹ שְׂיִכּוּת עִמָּךְ, הַכֹּל מִהֵאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה, וְעַל-כֵּן אֵל תִּדְאָג דְּאָגַת חַנּוּם, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת וְכוּ'. וְהַכֹּל מִשְׁרָשֵׁי הַגְּלָגוּל, מֵהַ שְׁנֵה הוֹלֵךְ אֶל זֶה וְזֶה הוֹלֵךְ אֶל זֶה, הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן צֶדֶק מֵאֵתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן מֵהַ וְלָמָּה לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרֵים? ! אַתָּה רֹאֵה לְדַבֵּק עֲצָמָךְ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ בְּכַטּוּל כָּל הַרְגָּשׁוֹתֶיךָ, וְאַז תִּזְכֶּה לְהַכְלִיל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאַז תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת וְשִׂדּוּד הַטְּבַע מִמֶּשׁ, אִיךָ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ יִתְבַטֵּל לְפָנֶיךָ. כִּי הָעֶקֶר תְּלוּי כְּפִי מִדַּת בְּטוּלוֹ וְהַכְּלָלוֹתוֹ אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ. וְגִלְיָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן נב), אִיךָ זוֹכִים לָזֶה? עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, עַד שְׁנַעֲשֶׂה אֵין מִמֶּשׁ, עֵינֵי שָׁם.

וְהִיָּה רְאוּי לָךְ לְלַמֵּד עֲכָשׁוּ תוֹרָה זוֹ, וְלוֹמַר עָלֶיךָ הַתַּפְלָה מִלְקוּטִי-תַפְלוֹת, וְתַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָךְ אֵיזוֹ הָאֲרָה מִתּוֹרָה זוֹ.

אֲשֶׁרֵינוּ שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, וּמִתּוֹרוֹת וּתְפִלוֹת כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וּבִפְרִטִיּוֹת שְׁאֲנוּ נִכְלָלִים בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" שְׁבוּנָה רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁיִצְרָךְ עֲצָמוֹ אֵלֵיהֶם, וְיִכְנִים רֹאשׁוֹ בִּיגִיָּהֶם — אֲשֶׁרֵי לוֹ כְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ כְּעוֹלָם הַבָּא.

...הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' רַצַּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מֵהַ אִמַּר לָךְ? ! כְּבָר רְאוּי לָךְ לְהַשְׁלִיךְ מִמָּךְ הַיְלָדוֹת וְהַקְּטָנוֹת, וּבְרַח לָךְ אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת-גְּמוּרָה לְדַבֵּר וּלְצַעֵק

הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, שְׂיִזְכֶּךָ אֶת מַחְךָ. וְכֵן רָאָה לְהִתְמַיֵּד מְאֹד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּסִדְרָן דִּיקָא: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, שְׁלִחַן עָרוּךְ וְכוּ' וְכוּ'. וְרַבְנֵי וי"ל אָמַר (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן נ'): לַמּוּד הַתּוֹרָה הוּא מְכַפֵּר; וְעַל־כֵּן עָלִיד לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד יוֹתֵר טוֹבָה מִימֵי הַיְלָדוּת וְהַבְּחָרוּת, אֲשֶׁר רַבְנֵי וי"ל אָמַר (שָׁם, סִימָן עג): הַעֲבֹדוֹת שְׂאָדָם עוֹבְדֵי אֶת ה' בְּבַחְרוּתוֹ, כָּל יוֹם עָרְכוּ רַב מְשָׁנִים רַבּוֹת שֶׁל עֲבוּדָה לְעֵת זְקֻנָתוֹ; וְכָל הַעֶסֶק שְׂאִתָּה רוּצָה, יֵשׁ לָךְ זְמַן אַחַר הַחֲתָנָה, בְּעֹנֶרְתּוֹ יִתְבַרֵךְ, שְׂאִז תִּזְכֶּה לְחֹזֵר וְלְהַדְפִּיס אֶת כָּל חֲלָקֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְתַפְיֵצֵם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֲבָל לְעֵת עֲתָה בִּימֵי בַחְרוּתְךָ, הַתְּמַד מְאֹד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִם אִתָּה רוּצָה לְקַרֵּר אֶת עֲצָבֶיךָ, רָאָה לַעֲשׂוֹת מִפְתָּחוֹת עַל סְפָרֵי שְׂאֵלוֹת וְתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל" בְּאִיזָה אִפֶּן שְׂתַרְצָה. וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְזַהֵיר אוֹתְךָ שְׂתִשְׁמַר עַל בְּרִיאוֹת גּוּפְךָ, כִּי רַבְנֵי וי"ל, אָמַר (שָׁם פד): תְּקוּן הַגּוּף קִדְּם תְּקוּן הַנְּפֶשׁ; וְאֵל תִּהְיֶה חֲכָם בְּעֵינֶיךָ, חָס וְשָׁלוֹם, כִּי רַבּוֹת רְעוֹת הֵבִיא אוֹךְ הַחֲכָמוֹת שְׁלָךְ.

וְשִׁמַּר אֶת עֲצָמְךָ מִהַיּוֹם וְהַלָּאָה לֹא לְהַכְנִס בְּחוֹבוֹת, כִּי (שָׁם סִימָן מו): מִי שְׂרוּצָה לְשׁוּב, יִזְהַר מִלְּהִיּוֹת בְּעַל חוֹב; וְאַחַר חֲתָנָתִי הֵייתִי גִזְהַר בְּדַבָּר זֶה מְאֹד מְאֹד, לֹא לְלוֹוֹת אֶפְלוּ פְרוּטָה, וְהַלְכָתִי יוֹתֵר טוֹב עַל פְּנֵי הַבָּתִּים מֵאֲשֶׁר לְהַכְנִס בְּחוֹבוֹת, אֲשֶׁר הִיא קְלִפָּה וְתַאֲוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וּפְעַם אַחַת הֵייתָ חֲסֵרָה לִי בַּק פְּרוּטָה אַחַת לְמַעַן דְּמִי גְסִיעָה, כְּדִי לְלַכֵּת לְקַבֵּץ מְעוֹת בְּעִבּוּר פְּרֻנְסַת בֵּיתִי, וְהַרְבֵּה בְּכִיתִי לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ בְּשִׁבְרוֹן לֵב, שְׁלֹא אֲצַטְרִיךְ לְלוֹוֹת, וְהַפְכָתִי אֶת כָּל הַבֵּית כְּמוֹ בְּדִיקַת חֲמֵץ, וְלֹא מְצָאתִי אֶפְלוּ פְרוּטָה אַחַת. וְאִז הֵצְרַכְתִּי לְלוֹוֹת, וְהַלְכָתִי בְּכָאֵב לֵב נוֹרָא אֶל חֲנוּת אַחַת, וְאִמְרַתִּי לוֹ: אוּלַי אַתֶּם יְכוּלִים לְהַלוֹוֹת לִי פְרוּטָה אַחַת, וְהוּא עֶמֶד וְצַחֵק עָלַי, אַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא הִסְתַּפְּלַתִּי עַל זֶה, וְלוּיִתִּי פְרוּטָה אַף שְׂרָצָה לְהַלוֹוֹת לִי יוֹתֵר. וְכִשְׂתִּזְרַחְתִּי, הַדְּבַר הַרְאִשׁוֹן — הַחֲזוּרְתִּי לוֹ אֶת הַפְּרוּטָה. כָּל־כֶּף הֵייתִי גִזְהַר לֹא לְלוֹוֹת. וּמְכָל שְׁכָן אִתָּה בְּחוּר צָעִיר, בּוֹדֵאי עָלֶיךָ לְבָרַח מִחוֹבוֹת.

וּרְאָה מְאֹד מְאֹד לְהִזְהַר בְּכַבּוּד אָב וְאִם. וּבַמְדָּרֶשׁ פְּרָשָׁה זוֹ (עִין בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה סה, סִימָן טז) אָמְרוּ, שְׁעָשׂוּ הִיָּה נִזְהָר מְאֹד בְּכַבּוּד אָב, בְּשָׂעָה שֶׁהִיָּה מְשַׁמֵּשׂ אֶת אָבִיו, לֹא הִיָּה מְשַׁמֵּשׂוֹ אֶלָּא בְּבִגְדֵי מַלְכוּת. אָמַר: אֵין כְּבוֹדוֹ שֶׁל אָבָא לְהִיּוֹת מְשַׁמֵּשׂוֹ אֶלָּא בְּבִגְדֵי מַלְכוּת, עֵינֵי שָׁם; וּמְכַל שְׂפָן, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אֶתְהָ מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְיֵשׁ לָךְ אָבָא יָקָר, עֲלֶיךָ לְהִזְהַר יוֹתֵר בְּכַבּוּד אָב וְאִם, אֲשֶׁר הִיא חֲמוּרָה שֶׁבְּחֲמוּרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ב').

אַתָּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁתַּצִּיֵּת אוֹתִי, וְאֵז טוֹב לָךְ לְנִצָּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' ש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לִיל שְׁשֵׁי לַסֵּדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּיְחַל נ'וֹבַע מ'קוֹר ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְנָא לְדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, פִּי רַבּוּי הַמִּכְתָּבִים שְׁאֵנִי מְקַבֵּל בְּכָל יוֹם וְיוֹם — עוֹמֵד עָלַי, לְהַשִּׁיב לָהֶם, וְאֵין לִי הַפְּנָאִי.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִימָה, רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת נִפְשְׁךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם. וְהַעֲקֹר — עַל-יְדֵי הַעֲצָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבֵּנוּ ו'ל הַנוֹבַע מֵעֲתִיק וְכוּ', וְהִיא הַתּוֹרָה "אֲזַמְרָה לְאֵלֶיךָ בְּעוֹדִי" (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַפְכ'), לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, יְהִיָּה אִיךָ שְׂיִהְיָה, פִּי אֵין זֹו עֲצָה וְחִכְמָה לְהַמְשִׁיךְ תְּמִיד אַחַר הַצַּעַר וְהַמְרִירוֹת, וְלִהְיוֹת בְּעֲצָמוֹ שְׁבוּר כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבָר, אִם אֲמַנָּם מְעַשִּׂינוּ אֵינָם עוֹלִים יָפָה כָּלָל, אַף-עַל-פִּי-כֵן דְּרָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַסְתַּפֵּל רַק עַל הַטּוֹב (עִין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יז); וּבְפִרְטִיּוֹת שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת

אָשֶׁר ד' ש בַּנְחַל פּא

בְּזֶה, נִהְרַה הַמַּטְהָר מִכָּל הַכֹּתָמִים (חַי־מִוֶּהֲרִין, סִימָן שֶׁלֵב), אֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת פְּאֵלוֹ, רָאוּי לָנוּ לְצִיַּת אוֹתוֹ וּלְהַכְנִיס אֶת מַחֲנוֹ וּדְעַתָּנוּ וְשַׁכְּלָנוּ וְחוֹשֵׁינוּ וְכִסּוּפֵינוּ וְרִצּוֹנוֹתֵינוּ רַק בְּתוֹךְ תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! עֵקֶר הָאָדָם הוּא הַמַּח וְהַשְׁכָּל, כִּי הַנְּשָׁמָה הִיא בַּמַּח, וְשֵׁם מִשְׁפָּנָה, וְעַל-כֵּן בְּמָקוֹם שְׁחוֹשֵׁב הָאָדָם, שֵׁם כָּל הָאָדָם (עֵין לְקוּטִי-מִוֶּהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן כּא); וְעֵקֶר הַשְּׁאֲרוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם, הוּא רַק שְׁכָל הַנִּקְנָה (עֵין לְקוּטִי-מִוֶּהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן כה), מֵה שְׂזָכָה לְקִנּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם. וְעֵקֶר שְׁבַח הָאָדָם בְּעוֹלָם הַבָּא, הוּא רַק כְּפִי קִדְשָׁת וְטָהֳרַת הַמַּחְשָׁבָה. וְכִשְׁאָדָם בָּא לְמַעַלָּה לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן עִם מַח נְקִי, מִתְּפָאָרִים עִמּוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: רָאוּ נִשְׁמָה נְקִיָּה; כִּי כָּל יָמָיו שְׁהִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם חָשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי מִחֲשָׁבוֹת טוֹבוֹת זֶהוּ הַיִּצָּר טוֹב וּמִחֲשָׁבוֹת רָעוֹת זֶהוּ הַיִּצָּר הָרַע (עֵין לְקוּטִי-מִוֶּהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן מט). וְעַל-כֵּן כְּפִי מֵה שְׁחוֹשֵׁב — זֶה מְגַבִּיר וּמְשַׁרָּה עַל עֲצָמוֹ; אִם חוֹשֵׁב רַק טוֹב, אֲזִי הַיִּצָּר טוֹב שׁוֹרָה בּוֹ, וְאִם, חָס וְשָׁלוֹם, חוֹשֵׁב בְּרַע, אֲזִי הַיִּצָּר הָרַע שׁוֹרָה בּוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וּמֵהוּ הַיִּצָּר הַטוֹב וְהַיִּצָּר הָרַע? אֵלָּא הַיִּצָּר טוֹב יוֹצֵר טוֹב, וּמִסִּית אֶת הָאָדָם תָּמִיד רַק לְטוֹב: "אִתָּה טוֹב, וְתַעֲשֶׂה טוֹב, וְתִהְיֶה טוֹב, וְאִין שׁוֹם יֵאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל!" וְלִהְפֹּךְ הַיִּצָּר הָרַע יוֹצֵר רָע, וּמִסִּית אֶת הָאָדָם תָּמִיד רַק לְרָע: "אִתָּה כָּלָךְ רָע, וּכְבָר לְעוֹלָם לֹא תַעֲשֶׂה טוֹב, וְתִהְיֶה תָּמִיד בְּרַע" וְכוּ' וְכוּ'. כִּי הוּא מְשַׁבֵּר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי בְּכָל מֵינֵי אָפְנִים. וְעַל-כֵּן עֵקֶר עֲבוֹדָתוֹ שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק קִדְשָׁת וְטָהֳרַת מִחֲשָׁבָה: "אוֹיֵס פּוֹצֵעַן דָּעַם טְרַאכְט" — "לְנִקּוֹת אֶת הַמַּחְשָׁבָה". וּלְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, לַהֲיֹוֹת רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וְדַבֵּר זֶה הוּא כְּמוֹ סְבוּן שְׁמִנְקָה וּמְכַבֵּס אֶת מַח הָאָדָם, שְׁיִהְיֶה לוֹ "א שְׁעִנְעֵרֵן גְּדַאנְק" — "מִחֲשָׁבָה יוֹתֵר יָפֵה". וְכָל מֵה שְׁמַרְבֵּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, יוֹתֵר נְתַרְחֶצֶת וְנִתְכַפֶּסֶת נִשְׁמָתוֹ, שְׁהִיא מִחֲשָׁבוֹתוֹ.

וְהַעֵקֶר שְׁתִּהְיֶה הַתְּפִלָּה מְעַרְבֶת עִם שְׁמַחָה; כִּי (סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת

פב אָשׁר ד' ש בנחל

שמחה, סימן עה): תפלה שהיא בשמחה, היא ערכה ומתקה להשם
יתברך; (שם, סימן ע'): על-ידי שמחה, תבוא תפלתך בהיכל-המלך,
עין שם. ועל-כן ב'ש'מ'ח'ה' אותיות מ'ח'ש'ב'ה', כי כפי שהאדם
שמח, כמו-כן יכול להוליך ולהטות את מחו. כי געשה בן חורין
ממש (עין לקוטי-מזהר"ן, חלק ב', סימן י').

ועל-כן, חמדת לבבי! ראה להיות תמיד בשמחה, ועל-ידי-זה
יהיה לך נקל לדבר עמו יתברך, כי השמחה מרחבת את הדעת
והמחין, כמוכא (ספר-המדות, אות שמחה, סימן ב'): מחמת שמחה —
נפתח הלב.

וראה, ידידי היקר! לשמר על בריאות גופך, שתאכל ותשתה
ותישן. ורבנו ז"ל אמר (שם, סימן ג'): ברבות השמחה — נתחזק כח
השכלי, והמאכל והמשטה הם סבה גדולה לשמחת הלב ולהרחיק
העצבות והדאגות, עין שם.

וראה להתמיד ביותר בלמוד התורה הקדושה, כמוכא פבר
באריכות בקונטרס "סדר-דרך-הלמוד", ועליו אין מה להוסיף;
אשרי מי שיקים באמת ובתמימות ובפשיטות כל הנאמר שם, ואז
טוב לו לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

מה שכתבת שנתת כסף בעבור הדפסה, ראה לךקדק אם באמת
הדפיס עם הכסף ספרים. ומה טוב ומה נעים אם הייתם מדפיסים
איזה חלק "אשר בנחל", ואז זכותכם תהיה גדולה מאד מאד אצלו
יתברך.

אָשֶׁר ד' שֵׁא
בְּנַחֵל פּג
ד' שֵׁא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ...
גֵּרוּ זְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הֲלֹא יְדוּעַ, שְׁאַצֵּל רַבְּנוּ ו"ל הִנֵּה
הַעֲקָר אֲמוֹנָה, וְרַבְּנוּ ו"ל לֹא הִחְזִיק מִדְּבָרִים כְּגוֹן דָּא שְׁאַתָּה אוֹמֵר,
כִּי זֶה נִכְנָס בְּגֵדְךָ שֶׁל חֲקִירוֹת, וְאָנוּ מְצוּיִים (דְּבָרִים יח, יג): "תָּמִים
תִּהְיֶה עִם הַנְּי"ה אֱלֹקֶיךָ", אוֹמֵר עַל זֶה רַש"י הַקְּדוֹשׁ: הַתְּהַלֵּךְ עִמוּ
בְּתַמִּימוֹת. וְזֶה הִנֵּה הַעֲקָר אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל. וּבְקֹאֶמֶת עֲלֶיךָ לְדַעַת,
שְׁיִכּוּלִים לַעֲבֹד עַל בְּנֵי־אָדָם מְאֹד מְאֹד בְּנִקְלָה, וּבְכַפְרֵט בְּדוֹר הַזֶּה,
שְׁהֲאֲמוֹנָה רוֹפֶפֶת מְאֹד, וּבְנֵי־אָדָם שְׂבוּרִים וְרַצּוּצִים, וַיֵּשׁ לָהֶם מִחַ
קָטָן, וְכֹל דְּבַר שׁוֹבֵר אוֹתָם, וְלִכֵּן נִתְפָּסִים אֶפְלוּ בְּקֶשׁ.

הַעֲגִינֵן שֶׁל שְׁמוֹת הָאָדָם זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְלִכֵּן הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ
ו"ל עַל עֲגִינֵן הַשְּׁמוֹת, וְאָמַר, שְׁשְׁמוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל זֶה חֲשׁוֹב לְאִין
עֲרֹךְ, וְצָרִיכִים לְהַשְׁמֵר אֵיזָה שֵׁם נוֹתְנִים לְאָדָם, כִּי הַשֵּׁם הוּא
הַנְּשִׁמָּה, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְכַנֵּס בְּפִי הַהוֹרִים אֶת הַשֵּׁם שֶׁל
הַיְלָדִים, וּבְנֹדְאֵי צָרִיכִים לְתַת לִיְלָדִים שְׁמוֹת שֶׁל צְדִיקִים, וְלֹא סֶתֶם
שְׁמוֹת בְּדוּיִים שְׁנוֹתְנִים הַעֲרִב־רַב, אֲשֶׁר אִין לָהֶם שׁוּם מְקוֹר, כְּגוֹן:
טל, אֵילָן, שַׁחַר, שְׁמוֹת עַל עֲצִים וְאֲבָנִים, עַל צְמָחִים, עַל יָמִים
וּנְהָרוֹת וְכוּ', כִּי אִזּוּ הַנְּשִׁמָּה מְסַכְּנָה, אִין לָהּ שֵׁם. וְהַשְּׁמוֹת הֵם דְּבָרִים
גְּדוֹלִים מְאֹד, וַיְכּוּלִים לְהַפִּיר אֶת הָאָדָם כְּפִי הַשֵּׁם שֶׁלוֹ, אֲבָל לַעֲשׂוֹת
מְזָה עֲקָר, עַל־פִּי דַעַת רַבְּנוּ ו"ל זֶה אֲסוּר בְּהַחֲלוֹט, וְאִין בְּזָה שׁוּם
מִשְׁמַעוֹת, וְאֶפְלוּ אֵלוּ שְׁלוֹקְחִים אֶת הַשֵּׁם, וּמְצַרְפִּים מְזָה צְרוּפִים,
מְגַלְגְּלִים עִם גְּלִגּוּלִים, זֶהוּ מְשַׁחַק מְלִים, מְשַׁחַק אוֹתִיּוֹת, אֲבָל זֶה
חֲסֵר מִשְׁמַעוֹת. כִּי הֲלֹא יֵשׁ לָנוּ בְּזִהַר פְּרִשְׁת יִתְרוֹ, וְכֵן בְּפִרְדָּס
רְמוֹנִים, שְׁשֵׁם מְגַלָּה אֶת חֲכָמַת הַפְּרָצוּף וְחֲכָמַת הַיָּד, שְׁהִיא חֲכָמָה
עֲמֻקָּה מְאֹד, אֲשֶׁר יֵשׁ לָזֶה מְקוֹר בְּקַדְשָׁה. עִם כָּל זֹאת אוֹמְרִים

המפרשים שמפרשים את חכמת היד והפרצוף, שכל זה נאמר לגויים, אשר זה קובע אצלם כפי שרואים את שרטוטי היד או הפרצוף, אבל יהודי הוא מעל המזל, וכשפא אל הקדוש-ברוך-הוא ומוריד דמעות, ושופך לבו לפניו יתברך, משנה את עצמו, ואת מזלו עוקר לגמרי, וזוכה לישועה גדולה. ולכן אמר מוהרנ"ת ז"ל, בשעה שהדפיסו אז בפעם הראשונה את המהר"ם שיף, שהוא פרוש על כמה מסכתות קשות, אמר בזו הלשון: אני יכול לפרש את המהר"ם שיף הקשה ביותר, אבל לומר פשוט על יהודי — אינני יכול. כי אצל יהודי כתוב (תהלים נא, יט): "לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה"; הינו יהודי יכול לשנות את עצמו בן רגע, אם בא ומתחנן לפניו יתברך, ומגלה לו כל מצפוני לבו וכל אשר עשה, הכל משתנה. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות חתון, חלק ב', סימן ט), שעל-ידי תפלה יכולים לשנות זיוגו הנכרז בשמים, כי תפלה יש לה כח עצום ורב מאד, אשר שום דבר בעולם אינו יכול לפעל כל-כף בתפלה. וזו מעלת האדם המקרב אל רבנו ז"ל, שנוכנס בו אמת כזו, ששום דבר בעולם אינו יכול לשבר אותו, והבן למעשה. הדורש שלומך...

ד' שב.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תולדות ה'תשמ"ב.

שלום רב אל ... נרו ואיר.

מכתבך משבוע שעבר — לנכון קבלתי.

אודות מה ששאלת וכו', אם יכולים לכתב כל בקשותיו ותפלותיו על הנזיר במקום לאמרן וכו', זה אפשרי, אבל תקרא אחר-כך את כל מה שכתבת, ותאמר בפה דיקא, כי רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד): למה אדם צריך להתפלל, הלא הקדוש-ברוך-הוא יודע מחשבות, ועל-כן מה שאדם צריך יתרכז במחשבה, ויבקש דרך כף את הקדוש-ברוך-הוא, ויראה ישועה,

אָשׁר ד' שֵׁב בְּנַחֵל פה

לְמָה צְרִיכִים לְהַעֲלוֹת עַל מוֹצָא שְׁפָתָיו אֶת הַבְּקָשׁוֹת וְהַתְּפִלוֹת?
 אֵלָּא עַל-יְדֵי הַדְּבוּר שְׁאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזֶה בּוֹנֶה
 כְּלִי, וְהַכְּלִי מְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַשְּׁפָע. וְלָכֵן צְרִיכִים תְּפִלָּה דִּיקָא, שֶׁהִיא
 כְּלִי הַשְּׁפָע. וְלָכֵן, אִם אֵינָךְ יָכוֹל לְהַתְּבַטֵּא בְּדְבוּרָךְ מֵאִיזוֹ סִבָּה
 שֶׁהִיא, אַתָּה יָכוֹל לְהַעֲלוֹת אֶת דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה עַל הַכֶּתֵב, וְאַחַר-כֵּן
 לְקַרֵּא אֶת הַתְּפִלָּה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אָבֵל הָאָמֶת הִיא לְבַקֵּשׁ כְּפִי צָחוֹת לְשׁוֹנוֹ, וְאִךָ שְׁנֵדָמָה לוֹ
 שֶׁהַדְּבוּרִים מְבַלְבְּלִים, דִּיקָא אֵלּוֹ הַדְּבוּרִים מֵאֵד חֲשׁוּבִים אֲצִלוּ
 יְתַבְּרֵךְ, כְּשֶׁאָדָם מְבַקֵּשׁ דְּבָרִים מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵתוֹךְ בְּלְבוּלָיו,
 מְפָנִימִיּוֹת לְבוֹ, וְנֵדָמָה לוֹ, שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ אֵיךְ לְבַקֵּשׁ, וְהַדְּבוּרִים מְלֵאֵי
 מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת וְכוּ', אֵל יַחֲשֵׁשׁ לָזֶה, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אֶת
 הָאָמֶת שְׁלָךְ, וְרוֹצֵה לְשִׁמְעַע אֵיךְ אַתָּה מְגַמְגֵּם אֶת הַדְּבוּרִים, רַק תֵּאמַר
 לוֹ מָה אַתָּה רוֹצֵה. כְּדִגְמַת אֵב וְאִם הָרוֹצִים וּמִשְׁתַּוְּקָקִים לְשִׁמְעַע
 מִשְׁאֵלֶת בָּנָם אוֹ בָתָם, וַיֵּשׁ לָהֶם נַחַת-רוּחַ לְשִׁמְעַע אֲפֵלוֹ גְּמִגּוּם: אַבָּא,
 אַבָּא, אֲנִי צָרִיךְ אֶת זֶה וְכוּ', וּמוֹכְנִים לְתַן הַכֵּל, רַק שְׂיִבְקָשׁוּ. כְּמוֹ-כֵן
 בְּאִין עֲרַךְ אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְאוֹדוֹת שְׁשֵׁאֲלֶת וְכוּ', רַבְּנֵי וי"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָנִים: כ' קצ"ז), שְׁאָסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה אֲפֵלוֹ בַּתְּפִלָּה, שְׁאָדָם אוֹמֵר,
 מְכַרְח שְׁתַּהֲיֶה לוֹ יְשׁוּעָה, אֵלָּא לְבַקֵּשׁ בְּתַחֲנוּנִים וּבְרַחֲמִים, וְאִם אָדָם
 בָּא וְדוּחֵק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂמַכְרַח לַעֲשׂוֹת לוֹ אֶת חֲפָצוֹ
 בְּרַגַע זֶה, הוּא בְּכָלֵל (בְּרַכּוֹת נה.). הַמְעַיֵן בַּתְּפִלָּתוֹ בָּא לְכָאֵב לֵב, וְאוֹמֵר
 רַש"י: כְּשֶׁרוֹאֶה שְׂאִין מִתְּקַבְּלֶת תְּפִלָּתוֹ. וּבְאָמֶת כָּל בְּקָשָׁה שְׁאָדָם
 מוֹצִיא מִפִּיו — כְּבָר נַעֲנֶה, וְלְמָה אֵין רוֹאִים אֶת הַיְשׁוּעָה? מִסְּבִיר
 רַבְּנֵי וי"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עו'), שְׁלֹוֹקֵם זְמַן עַד שְׂיִוְרְדֶת, כִּי
 הָאָמוּנָה בּוֹ יְתַבְּרֵךְ עַדִּין אֵינָה בְּשִׁלְמוֹת, שְׂאִינוּ מְסַתְּפֵל לְגַמְרֵי אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָכֵן לוֹקֵם זְמַן עַד שְׂבוּנָה אֶת הַכְּלִי וְעַד שְׂיִקְבֵּל
 אֶת צְרִכּוֹ, אָבֵל אָסוּר לְהַתִּיאֵשׁ. וּבְאָמֶת כְּשֶׁאָדָם דוּחֵק אֶת הַשְּׁעָה,
 שְׂמַכְרַח שְׂיִמְלָאוּ בְּקָשָׁתוֹ, וְהִנֵּה רוֹאֶה שְׁלֵא נַעֲנֶה, גּוֹרֵם בְּזֶה שְׁעוֹנוֹב
 הַכֵּל, כִּי אוֹמֵר: הִנֵּה הַתְּפִלָּתִי וְלֹא נַעֲנִיתִי; אִךְ אֵין זֶה נְכוֹן כָּלֵל
 וְעַקֵּר, כִּי כָּל דְּבוּר שְׂמַתְּפִלָּלִים — כְּבָר נַעֲנִים, רַק אוֹרְךָ

זמן, ולפעמים יהודי מבקש בקשות, והוא עדין אינו רואה ישועה, אבל יהודים אחרים נושעים על-ידי תפלתו. ולכן אסור להתיאש כלל וכלל מתפלה, אלא לבוא בכל יום ובכל שעה בתפלה לפניו ותברך, ולהיות מוכן שהקדוש-ברוך-הוא ימלא לו משאלתו ובקשתו בעתו ובזמנו.

הדורש שלומך...

ד' שג.

בעזרת השם ותברך, ליל ששי לסדר תולדות ה'תשמ"ב.

שלום וברכה ...

אודות שאלתך וכו', אשיבך בקצרה, מחמת טרדותי פי רבו.

רפנו ו"ל אומר (תי-מוהר"ן, סימן רל), ראוי לאיש כשר שיהיה לו סוס ועגלה, שיוכל לצאת בחוץ ולהתבודד להקדוש-ברוך-הוא; ובדאי פהיום שאין סוס ועגלה, הכונה לרכב, הינו שאדם יקנה לעצמו רכב, ותמיד יוכל לנסע למקום מרחק ממקום ישוב ולהתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא, ויראה ישועות גדולות. ובפרט שעל-ידי-כך בנקל לו לשמור על קדש העינים, כיון שלא יצטרך להשתמש בתחבורה צבורית וכו'.

הדורש שלומך...

ד' דש.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר ויצא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

ידידי היקר! אודות הבן שלומד בישיבה והוריד את הזקן והפאות וכו', בודאי יש לזה סבה, פי לכל סבה מסובב; ההורים צריכים לשים לב היטב מי הם חבריו, ומה עושים עמו. וכן אודות הבת שמתלוננת ואומרת שמתנכלים לה במקום למודה, הורים

רַחֲמָנִים צְרִיכִים לְעוֹב הַכַּל, וְלִילֵךְ וְלִהְתַּעֲנֵן מֵה מְלַחֵץ אוֹתָהּ, וּמֵה הַגּוֹרֵם לְהִתְמַרְמְרוֹתָהּ, וְלִהְזַדְרֹז בְּזֶה קָדָם שְׁיִהְיֶה מְאָחַר מִדָּאִי. כִּי לְדַאֲבוּנָנוּ הָרַב, כְּשֵׁרוּאִים יְלָדִים הַיּוֹצְאִים לְתַרְבוֹת רְעָה, בְּצִוָּאָר מִי תְלוּי הַקּוֹלָר? בַּהוֹרִים. כִּי עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֵרְנָיִים לְיַלְדֵיהֶם, וְלִהְתַּעֲנֵן בְּיִסּוּרֵיהֶם וּבְמַצָּבָם, לְתַן לָהֶם אֶזֶן קְשֻׁבָת וּתְשׁוּמַת לֵב רְאוּיָהּ, וְלֹא לְהִמָּתִין שְׁיִהְיֶה מְאָחַר מְאֹד, שְׁאֵז מוֹרְטִים שְׁעֵרוֹת רְאִשֵׁיהֶם בְּעֶצֶב, וּמְמַרְרִים בְּכִכִּי, עַל מֵה וְלָמָּה בָּא לָנוּ הַדְּבָר?!

כִּי עֲלֵיךְ לְדַעַת, אֲשֶׁר יִסוּד גָּדוֹל בְּחַנוּף — לֹא לְתַן לְיַלְדִים לִילֵךְ הַפְקָר, וְלִהְתַּעֲנֵן בָּהֶם בְּעִסּוּקֵיהֶם, בְּצַרְכֵיהֶם, וְלָמָּה הֵם יְקוּקִים, וְאִם מִתְעַנְיָנִים בְּיַלְדִים בְּעוֹדָם קְטַנִּים, וְשָׂמִים לֵב אֲלֵיהֶם, זוֹכִים לְיַלְדִים טוֹבִים וּמְצַלְחִים. אִךְ לְצַעֲרָנוּ הָרַב, רַב הַהוֹרִים עִסּוּקִים בְּעִסּוּקֵיהֶם, הָאִם טְרוּדָה עִם מְשַׁפְּחָתָהּ הַבְּרוּכָה, וְאִין לָהּ כַּח וּמַח לְיַלְדִים, הָאֵב טְרוּד בְּפִרְנֶסָה, וְאִינוּ שָׂם עַל לֵב לְמַעֲשֵׂי יַלְדָיו, וְלִבְסוּף הַמְצִיאוֹת טוֹפַחַת עַל פְּנֵיהֶם. וְלִכֵּן מְטַל עַל הַהוֹרִים לְהוֹרִיד עֶצְמָם לְיַלְדֵיהֶם, לִילֵךְ לְבַקֵּר אֶת הַמְלַמֵּד בְּתַלְמוּד תוֹרָה וְאֶת הַמוֹרֶה בְּבֵית-הַסֵּפֶר, וְלִהְתַּעֲנֵן בְּמַצַּב הַיַּלְדִים וְכוּ', וְלֹא לְחַכּוֹת שְׁיִהְיֶה מְאָחַר.

וְיָדוּעַ שְׁמוֹהֶרְנָת ז"ל הִיָּה חוֹלָה בְּחָלִי מַעֲיִם, וְסָבַל סָבַל גָּדוֹל, וְהִיָּה רָגִיל לִילֵךְ לִישָׁן מְקַדָּם וְלִקְוֹם לְחִצּוֹת, עִם כָּל זֹאת אָמַר שְׁעַבּוּדַת חַנוּף הַיַּלְדִים חֲשׂוּבָה אֲצִלוּ בְּעַבּוּדַת חִצּוֹת, וְהִיָּה מִמָּתִין לִילְדָיו שְׁיִשׁוּבוּ מִהַחֲדָר, וְרָאָה שְׁנוּטָלִים יְדֵיהֶם לְאָכֵל, וּמְבַרְכִים בְּרַפְת־הַמּוֹזֵן, וְקוֹרְאִים קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְטָה, וְדָבָר זֶה צְרִיף לִהְיוֹת בְּרֵאשׁ מְעִנְיָנוּ — הַחַנוּף לְיַלְדֵינוּ. וְגַם אֵז צְרִיכִים לְהַרְבּוֹת בְּתַפְלוֹת וּבְקִשׁוֹת, שְׁנוֹזְכָה לְיַלְדִים טוֹבִים, וְאִם מִתְעַנְיָנִים בְּצַרְכֵי הַיַּלְדִים וּמְבַקְשִׁים עֲלֵיהֶם, אֵזִי זוֹכִים לְיַלְדִים מְצַלְחִים מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

פח אשר ד' שה בנחל
ד' שה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויצא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל הבחורים היקרים, הרוצים להאיר נפשם באור האורות, צח הצחצחות הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

חסדי השם יתברך שיש לנו שבוע חדש, שבוע שאנו מצפים למלאותו עם הרבה חסד וצדקה, הרבה תורה, הרבה תפלה ומעשים טובים לרב. כתוב בשם המגיד ממעזריטש זי"ע, שכל שבוע יונק מפרשת השבוע שקוראים אותה, והנה שבוע זה שבוע חדש, שעדין לא היה לנו, פרשת ויצא, לכן עלינו להתכונן לשבוע זה ולהרבות בו בצדקה וחסד, וללמד הרבה תורה, ולהתפלל לפניו יתברך, ולהזהר להתפלל במנין ערב ובקר וצהרים, שזהו דבר חשוב מאד לילה לבית הכנסת, ולא להתפלל ביחידות. ואומרים חכמינו הקדושים (מגלה כד): "ואהי להם למקדש מעט" — אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות; אף שאין בית המקדש, אבל בתי כנסיות ומדרשות הם כעין בית המקדש. וכן אומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה יא) על הפסוק (שיר השירים ב, ט): "הנה זה עומד אחר כתלנו" — אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. הקדוש ברוך הוא נמצא בתוכם. וכן אומרים חכמינו הקדושים (ברכות טז): מה נחלים הללו בני אדם יורדים לתוכם כשהם טמאים וטובלים ועולים טהורים, כך בתי כנסיות ובתי מדרשות נכנסים לתוכם מלאי עברות ויוצאים מלאי מצוות. אדם יכול להיות רחוק מהקדושה, אבל כשנכנס לבית הכנסת להתפלל, ועונה: "אמן יהא שמיה רבה", קדושה וברכו, וזוכה ללמד תורה, אזי יוצא טהור וזך.

על-כן היות שנכנס שבוע חדש, עלינו לנצל עם הרבה טוב. להתחזק באמונה ברורה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (נלקוט הושע, רמז חק"ט): אתה מוצא שאין הגליות מתכנסות אלא בשכר אמונה, וכן אתה מוצא שלא נגאלו אבותינו ממצרים אלא בזכות אמונה בבורא עולם; זה החשוב ביותר. וכן אמר דוד המלך (תהלים קיט, פו): "כל מצוותיך אמונה". אדם צריך להכניס בעצמו שאין שום מציאות,

וְהַכֵּל זֶה אֱלֹקוֹת וְאֱלֹקוֹת זֶה הַכֵּל, וְהַכֵּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְכַמְּאֲמָרָם ו'ל (חֲלִין ז'): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אֶלֶּא אִם-כֵּן מְכַרְזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה; אָדָם אֵינוֹ מְקַבֵּל מִכָּה בְּאֶצְבָּעוֹ הַקְּטַנָּה, אִם לֹא קָבְעוּ עַל כָּף תְּחִלָּה בְּשָׂמִים. וְלִכֵּן לָמָּה לָנוּ לְהִסְתוֹבֵב מִמְרַמְרִים, שְׂבוּרִים וְרִצּוּצִים, וְכָאֵלוֹ אָבֵד מְנוּס וְתִקְוָה מֵאֲתָנוּ? ! הֲלֹא אָנוּ נִמְצָאִים תַּחַת יָדוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְהִנֵּה מְצִינוּ בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ, יַעֲקֹב אָבִינוּ חָלָם: "וְהִנֵּה סֵלָם מֵצֵב אֲרָצָה וְרֵאשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׂמִימָה, וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ". כְּתוּב בְּתַקוּנֵי זֶה֩ר (תַּקוּן סט): סוּל"ם עוֹלָה בְּגִימְטְרִיָּה קו"ל. הַקּוֹל שֶׁל הָאָדָם הוּא פְּסֵלָם הַמֵּצֵב אֲרָצָה וְרֵאשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׂמִימָה, הֵינוּ עַל-יְדֵי שְׂאָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקוֹלוֹ, וְלִבְקַשׁ כָּל צְרֻכָיו, אִף שִׁיְהִי עֲדִין בְּאֶרֶץ — בְּאֲרָצִיּוֹת שָׁלוֹ, בְּגִשְׂמִיּוֹת שָׁלוֹ, אֲבָל זְכוּת הַתְּפִלָּה שֶׁמִּתְפַּלֵּל לְבוֹרֵא עוֹלָם, זֶה מְבִיא "וְרֵאשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׂמִימָה", שֶׁמִּגִּיעַ מֵעֵלָה לְרוּם גְּבוּהֵי מְרוֹמִים. כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ חֲשׂוּבָה מְאֹד תְּפִלָּה, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ל', סִימָן ג'): בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ, שְׂאִין לָהֶם לֹא מִלֶּךְ וְלֹא נְבִיא, לֹא כֹהֵן וְלֹא אוֹרִים וְתַמִּים, וְאֵין לָהֶם אֶלֶּא תְּפִלָּה זוֹ בְּלָבָד, אָמַר דָּוִד לְפָנָיו הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵל תְּבֹזֶה תְּפִלָּתָם.

וְלִכֵּן הָיִיתָ שְׂנוֹכְנָס שְׁבוּעַ חֲדָשׁ, שֶׁלֹּא הִיָּה עֲדִין בְּעוֹלָם, אִם נִנְצְלוּ הֵיטֵב לְהַתְּפַלֵּל עֲרַב, בְּקֶרֶב וְצִהְרִים, שְׁחֲרִית, מְנַחֵה וְעֲרַבִּית בְּמִנְיָן דִּיקָא, נִקְבַע עֵתִים לְתוֹרָה, נִקְיָם מִצְוֹת, וְנִרְבָּה בְּחֻסְדָּא עִם הַבְּרִיּוֹת, אֲזַי נִזְכָּה לְשְׁבוּעַ מְלֵא טוֹב אִמְתִּי וְנִצְחִי, וְלֹא נִתְחַרַט כָּלֵל וְכָלֵל. וּבְפִרְט כְּשֶׂאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִשְׁחַח וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל הַמַּעֲיֵק לוֹ, זֶה מְצַדִּיקוֹ בְּשָׂמִים, וְלֹא זוֹ בְּלָבָד, אֶלֶּא בְּזְכוּת הַקּו"ל שֶׁהוּא סוּל"ם, "וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים", יְכוֹל עַל יָדוֹ לְעֲלוֹת וְלִרְדֹת, לְרַדֵּת וְלְעֲלוֹת, וְכַמְּאֲמָרָם ו'ל (מִנְחוּמָא וַיֵּרָא א'): אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, הֲוֹו זֵהִירִים בְּתְּפִלָּה, שְׂאִין מְדָה אַחֲרֵת יָפָה הֵימְנָה, וְהִיא גְּדוּלָה מְכֹל הַקְּרַבְנוֹת, וְאֶפְלוֹ אֵין אָדָם כְּדָאֵי לְעֲנוֹת בְּתְּפִלָּתוֹ וְלְעֲשׂוֹת חֻסְדָּא עִמוֹ, כִּינֵן שְׂמִרְבָּה בְּתַחְנוּנִים, אֲנִי עוֹשֶׂה חֻסְדָּא עִמוֹ;

ואם-כן מאחר שאנו שומעים דבורים באלו, שחכמינו הקדושים מתזקקים ומעוררים ומשמחים אותנו, ובפרט עתה, שעם ישראל נמצאים במצב של פחדים ויראות, ואינם יודעים מה יהיה ואיך יהיה, אם נכניס עצמנו באמונה פשוטה בו יתברך, ונדבר אליו יתברך, אזי נהיה שמונים מהכל; כי אין עוד מקום בטוח היכן לברח כמו אצלו יתברך. ולכן אשרי האדם שמקבל על עצמו, ששבוע זה יהיה השבוע שלו, וינצלו רק לעשות טוב, להשמר לא לדבר לשון-הרע, רכילות וליצנות, לעזר לזולת, וזה יביא לו הרגשה טובה ומרוממת; כי אין נעם וערכות יותר מזה שאדם מדבק עצמו בחי העולמים, ואז אינו מפחד מאף אחד. ואומרים חכמינו הקדושים (יומא לח): בשמך יקראוך ובמקומך יושבוך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא; בדרך כלל אדם מפחד — מה יהיה ומי ואימת?! אני פותח עסק, והנה יבוא אחר ויהרס לי ויתחרה עמי וכו', אבל כשהוא חזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, לא יפחד משום בריה שבעולם שתזיקו.

על-כן אני פונה אליכם, הנה יש לנו שבוע חדש, הבה ננצלו כדבעי, ונשתדל מאד שלא יחסר לנו בו מצוות ומעשים טובים והרבות בגמילות חסד וצדקה, שזה חשוב מאד בשמים, וכמאמרם ז"ל (ילקוט הושע, רמז תקכב): אמר הקדוש-ברוך-הוא, חביב עלי חסד שאדם גומלים זה עם זה יותר מכל הזבח שזבח לפני שלמה; שלמה המלך הקריב בכל יום אף קרבנות, וכל קרבן היה עם שמות ויחודים, עם כל זאת אומר הקדוש-ברוך-הוא, שהחסד שבר ישראל עושה, חשוב יותר מכל זה. על-כן הבה נחזק ונעודד יהודים, ונרבה עמיהם בחסד, ונתחזק אנו בעצמנו בשמחה עצומה, כמאמרם ז"ל (תנחומא שמיני ב): אין השמחה ממחנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר; ולכן באו נרבה בתפלה, וכל צרכינו נבקש ממנו יתברך, ועל-ידי-זה נהיה בטוחים שימלא לנו הקדוש-ברוך-הוא משאלות לבנו, וישפיע עלינו שפע גדול. אף העקר הקפדה על שמירת שבת בשמחה עצומה, וצריך לספר את הימים:

אָשֶׁר ד' שו בנחל צא

"היום יום ראשון בשבת, היום יום שני בשבת", וכן יום אחר יום עד שבת-קדש, אשר כתוב בזהר הקדוש (חלק ב' פח:), שכל ההשפעות הבאות לאדם בששת ימי החל הן בזכות השבת. וכמאמרם ז"ל (בראשית רבה, פרשה יא, סימן א'): ברפת הנו"ה היא תעשיר — זו השבת.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנוזקה באמת לחדש עצמנו, חדש מינו כקדם, ונעשה התחלה בשבוע חדש זה, ונרבה בתורה ובמצוות, עדי נזקה במו עינינו לראות בשכינת עזו ותברך. הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

ד' שו.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר ויצא ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר ויזרח לגנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

והנה לכתב לך הוא דבר קשה לי, בפרטי פרטיות שאפה נמצא סמוך אלי; אף אמנם שייכולים לשבת אחד על יד השני, וזה ירגיש הש"י עולמות וכל התענוגים, והשני לא ירגיש פלום (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצא); וכן אמר רבנו ז"ל בפרוש, כי לפעמים יש שנחשף אצל אחד אור הצדיק, ואינו זוכה להבין ולראות אורו הגדול, אף שהוא אצל הצדיק, אינו יכול לטעם ולהבין ולראות אורו הגדול של הצדיק, שעל ידו יוכל לבוא לתכלית הטוב (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז), אף-על-פי-כן ידוע הכלל: "צדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם" (הושע יד, י); ואמרו חכמינו הקדושים (יומא עו:): זכה — נעשה לו סם חיים, לא זכה — נעשה לו סם המות.

ובאמת הסטרא אחרא עושה כל מיני פעולות מבית ומבחוץ בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות להסתיר ולהעלים את האור שבמקום

צב אֲשֶׁר ד' שו בְּנַחֵל

הִזָּה מְכַל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי עַל מְקוֹם הַזֶּה יְכוּלִים לוֹמַר מֵאֲמָרָם ו"ל (מְגִלָּה כד): אֲלֵמָלֵא נִשְׁתִּיר בְּמַעֲרָה שְׁעֵמֶד בְּהַ מִשָּׁה וְאֵלֶיהוּ כְּמֵלֵא נִקְבַּח כְּמַחֲט סְדָקִית, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְעַמֵּד מִפְּנֵי הָאוֹרָה, עֵינַי שָׁם; אִם הִזָּה יוֹצֵא לְהָעוֹלָם רַק כְּמַחֲט סְדָקִית מִמֶּה שְׁאֲנוּ מְדַבְּרִים בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ בְּלֵיל רְבִיעֵי אוֹ בְּשַׁבַּת־קֹדֶשׁ בְּבִקְרָה וּבִסְעֵדָה שְׁלִישִׁית, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְעַמֵּד מִפְּנֵי הָאוֹרָה מְרַב אוֹר הָאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, גְּלוּי שְׂכִינָה, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מֵאִיר וּמִשָּׁרָה כָּאֵן. וְעַל־כֵּן סָבַב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁתִּהְיֶה מַחְלָקֶת עֲלֵינוּ, כִּי הִיא טוֹבָה, כִּי הַמַּחְלָקֶת הִיא כְּמוֹ מְכֻסָּה שְׁלֵא יִתְגַּלֶּה וְיִתְפָּרְסֵם יוֹתֵר מִכְּדֵי הַצָּרָף (עֵינַי לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רח).

עַל־כֵּן־פְּנִימִים אֵיךְ שֶׁהוּא צָרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי קָשָׁה לִי הַכְּתִיבָה מְרַב טְרֻדוֹתֵי הַרְבּוֹת שְׁעוֹבֵר עָלַי בְּעֶסֶק הַרְבִּים, בְּאֲשֶׁר אֶתָּה רוֹאֶה בְּמוֹ עֵינַיךְ אֵילוֹ טְרֻדוֹת יֵשׁ לִי בְּכָל יוֹם וְיוֹם וּבְכָל לַיְלָה וְלַיְלָה מֵעֶסֶק הַהִדְפָּסָה וְהַהִפְצָה וּבְעֶסֶק לְדַבֵּר עִם אַחֵרִים, וּבְכַפְרָטִיוֹת לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, אֲשֶׁר סָבַב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁאֵתְעַסֵּק עִם עֶסֶק זֶה, וְלִפְעָמִים לוֹקַח הַדְּבָר שְׁעוֹת שְׁעוֹת אַרְכּוֹת. וְכֹאֲשֶׁר הִזָּה אֶתְמוּל, שֶׁהַצָּרְכָּתִי לְשִׁבַּת עִם זוג צָעִיר שְׁבַע שְׁעוֹת רְצוּפוֹת, וְכוּלֵי הָאֵי וְאוּלֵי אֲזַנְּהָ לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְכֵן הַדְּבָר סוֹבֵב חֲלִילָה, וּמִמָּשׁ אֵינִי לִי זְמַן, עַל־כֵּן אֵל תְּבַקֵּשׁ מִמְּנֵי לְכַתֵּב.

וּבְאֵמֶת כָּל הַהִתְנַצְלוֹת הַזֶּה שְׁאֲנִי כּוֹתֵב לָךְ הִיא בְּשִׁבִיל שְׁאֲנִי רוֹאֶה וּמְרַגֵּשׁ אֶת הַמְּסִירוֹת נִפְשׁ שֶׁהִיְתָה לָךְ לְבוֹא עַד הַנְּהָ, וּלְבִסּוֹף יֵשׁ לָךְ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת... עַל־כֵּן אֶמְרָתִי לְבוֹא בְּשׁוֹרוֹתִים אֵלוֹ, אִם תִּעֲזֵב וְתַחַקֵּר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת. הֶעֱקַר הַטָּה אֲזַנְּיךְ אֵל הַלְמוּדִים, וְרֹאֶה לְרִשְׁמָם עַל פְּנֵי הַכְּתֵב, וְאֵז בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת.

וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי שְׁמַעְתִּי מִהַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר מְסֵרוּ נִפְשָׁם אַחֲרֵי כְּסוּפִים וְרְצוּנוֹת שֶׁל יָמִים וְשָׁנִים לְזָכוֹת לְהַגִּיעַ אֵל צִיוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וּלְבִסּוֹף כְּשֶׁזָּכּוּ לְהוֹצִיא חֶשְׁקָם וְכְסוּפָם, וְכִשְׁהִגִּיעוּ אֵל צִיוֹן רַבְּנוּ ו"ל, לֹא הִרְגִישׁוּ שׁוֹם דְּבָר וְכוּ', אֲדַרְבֵּה

תְּכַלִּית הַהַפּוּךְ נִדְמָה לָהֶם וְכוּ', וְכֵן נִכְנַס בְּלִבְכֶם סִפְקוֹת וּבְלִבּוֹלִים — לָמָּה הָיָה כִּדְאֵי כָּל הַטְּרָחָה וְהִיגִיעָה הַזֹּאת... אֲבָל בְּאַמַּת אוֹתָם מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלֹּא הִטְעוּ אֶת עַצְמָם, רָאוּ וְהִרְגִישׁוּ נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת וְכוּ'.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַה, כִּי כֵן הָיָה בְּזִמְנֵי שְׁבִית־הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם, כָּל אֶחָד הִרְגִישׁ שֶׁם אִירֹו יִתְבָּרֵךְ כְּפִי הַכְּנֹתוֹ שֶׁהֵכִיֵּן אֶת עַצְמוֹ וְכוּ'. וְעַל־כֵּן בֵּין תְּבִין אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ, וְרֵאָה לְהִתְחַבֵּא בְּכָל יוֹם בְּאַיִזָּה מִהַחֲדָרִים, וְשֵׁם תִּדְבֹּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׁאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְכֵן תִּתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, אֲשֶׁר כָּבֵר דְּבַרְנוּ מְזֵה בְּשִׁבְתֵי שְׁעַבְרָה מִהַמְּדָרָשׁ שֶׁבִּרְךְ יִצְחָק אָבִינוּ אֶת יַעֲקֹב: 'וַיִּתֵּן לָךְ אֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם (זֶה מִקְרָא) וּמִשְׁמַנֵי הָאָרֶץ (זֶה מִשְׁנָה) וְרַב דָּגָן (זֶה גְּמָרָא) וְתִירוֹשׁ' (זֶה אֲגָדָה מִדְּרָשׁ), עֵינֵי שָׁם; וּבְאַמַּת מִי שֶׁמְרַגִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּעִנְיָן הַזֶּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, מְרַגִּישׁ כָּל מִינֵי נְעִימוֹת בְּחַיִּים; אֲשֶׁרִי הַזֹּכֵה לְשִׁקֵּד וּלְהִתְמִיד בָּהֶם, וּבִפְרָטִיּוֹת בַּחֲזוֹר צָעִיר כְּמוֹתָךְ, עֲכָשׁוּ עָקֵר הַזִּמְנֵי הַכִּי יִפְּהַ בְּחַיִּיךָ לְהַשְׁלִים אֶת עַצְמְךָ בְּתוֹרָה וּבְכוּדָה וְיִרְאָת שָׁמַיִם, וְעַל־כֵּן רֵאָה וְגַם רֵאָה לֹא לְבָלוֹת אֶת הַזִּמְנֵי הַיָּקָר לָךְ, וּבְזִמְנֵי הַפְּנוּי רֵאָה לְרָשָׁם כָּל מֵה שְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֵה כְּאֵן, כִּי יִצְטָרֵךְ לְיָמִים הַבָּאִים.

עַל־כֵּן רֵאָה לְמַחֵל לִי שֶׁלֹּא אֶכְתֹּב לָךְ עוֹד, וְאִם אֵתָה דְּוִקָא מִשְׁתוֹקֵק אַחַר כְּתִיבַת יָדִי, רֵאוּי לָךְ לְהִתְמִיד בְּכָל חֻלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ. וְכֵן רֵאוּי לָךְ לְלַמֵּד וּלְעֵיֵן בְּלִקְוֹטֵי־מוֹהַר"ן עִם פְּרוּשׁ "שִׁפְתֵי הַנַּחַל", וְגַם בְּסִפְרֵי "פְּעֻלַת הַצַּדִּיק".

וְאוֹדוֹת שְׁאֵלוֹתֶיךָ עַל זֶה נֶאֱמַר (תְּחִינָה יג.): "בְּמִפְלָא מִמֶּךָ אֵל תִּדְרוֹשׁ" וְכוּ'. וְאוֹדוֹת הַסּוֹפֵר הַצַּדִּיק גְּנוּז ר' אֶפְרַיִם ו"ל, שֶׁרָצָה רַבְּנוּ ו"ל שְׁאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִנְיָחוּ הַתְּפִלִּין שְׁלוֹ, וּמוֹהַר"ן ת"ו"ל יָדַע מִמֶּנּוּ זֶה עִנְיָן בְּרוּר, שֶׁאַחַר־כֵּךְ נִתְּנָדַע מִי הוּא, אֵךְ יַעֲן שֶׁרַבְּנוּ ו"ל הִנִּיחַ פַּעַם אַחַת הַטְּלִית וְהַתְּפִלִּין שְׁלוֹ כְּשֶׁהָיָה עַל הַדְּרָךְ, כְּבָר לֹא רָצָה מוֹהַר"ן ת"ו"ל לְקַחַת הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל הַסּוֹפֵר הַנ"ל. כָּל זֶה שֶׁמַּעֲתִי

מאַנשי שלומנו, ועל-פֿן אין זו סתירה פֿלל.

והשם יתברך יעזר לך, שתראה לנצל פֿאן אַת הזמן היקר, ויקים אָצִיךְ (מליצה על-פי רות א, כא): "ריקם באתי ומלאה הלכתי"; שתראה לחזור לארץ ישראל בעוד שנה או שנתים מלא עם תורה ויראת שמים, ותזכה להיות משפיע מהאור הגנוז גם על אחרים.

נא ונא תכניס מחך באור האמונה הקדושה, ותמיד תציר לפני עיניך אמתת מציאותו יתברך, וכל זמן שאין שם הני"ה ברוך הוא מאיר לפני עיניך, תדע כי עדין רחוק אתה ממנו יתברך, ואפלו שפֿכר מאיר על האדם שם הני"ה ברוך הוא בקביעות, ובכל עת ורגע מיחד יחודים נוראים, בבחינת (תהלים טז, ח): "שויתי ה' לנגדי תמיד", צריף לידע כי הוא עדין רחוק ממנו יתברך, בבחינת: "לנגדי תמיד", שהוא עדין מתנגד לי, כמו שפרש רבנו ו"ל (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רכא בסופו; ובפרוש שפת הנחל על זה); ראה לחזור הרבה בספרי רבנו ו"ל, עד שיהיו שגורים על פיך, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

ד' שז.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר ויצא התשמ"ב.

שלום רב לידיד נפשי, נר להצדיק נ'חל נובע מקור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות.

מה אמר לך, אחי היקר! עליך לשמר מאד מאד על הזמן היקר, כי זמן אי אפֿשר לקנות בשום מֿמון שבעולם, ואי אפֿשר להחליפו בשום הון דעלמא, ועל-פֿן עליך לקחת דְבַר זֶה תמיד בחשבון ולרחם על עצמך, כי אם לא תרחם על עצמך, אף אַחַד לא ירחם עליך. וצריף שתדע, כי כל אנשי שלומנו האמתיים דאגו

אָשֶׁר ד' שז בַּנְחָל צה

תמיד היטב היטב בעבור נשמתם, ועל-כֵּן שָׁמְרוּ אֶת דְּבוּרָם, וְתָמִיד דְּבָרוֹ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהִלְכוּ בְּכִסּוּפִים עֲצוּמִים. וּמִסְפָּר, שְׁתַּלְמִידֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל הָיוּ מְסֻתּוֹכְבִּים וְנוֹהֲמִים תָּמִיד כְּמוֹ הָאֲרִיּוֹת בַּיַּעַר (גִּיבְרוּמָט ווי די לייבן), מֵרַב דְּבִקּוֹת וְכִסּוּפִים אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ.

וגם בדורות האחרונים מספרים על הרבה מאנשי שלומנו, שלא פסק פניהם מגִּרְסָא, כְּמוֹ הַרְבֵּ הַחֲסִיד ר' מַתְתִּיָּהוּ כֶּהֵן ו"ל מאומן, שֶׁהִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְשָׁמַעְתִּי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שְׂזוֹכֵר עוֹד אֵיךְ שִׁכְמָה פְּעָמִים עָלָה הַרְבֵּ הַחֲסִיד ר' מַתְתִּיָּהוּ כֶּהֵן ו"ל אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּתַחֲלִילַת הַלַּיְלָה, וְיָשַׁב שָׁם עַד קֵדָם עֲלוֹת הַשָּׁחַר בְּהַשְׁתַּוְּקָקוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, וְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְכֵן אֲנִי זוֹכֵר אֶת הַרְבֵּ הַחֲסִיד ר' שְׂמוּאֵל הוֹרְכִיץ ו"ל, שֶׁתָּמִיד הָיָה דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּדְבִקּוֹת אֲמֶת, וְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְכֵן הִלְכְּתִי פַּעַם אַחַת עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו בְּדַרְךָ, וְהָיָה דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּדְבִקּוֹת אֲמֶת בְּבִטּוּל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, וְרַק שָׁמַעְתִּי מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּכָל עַת וְרָגַע: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֶה לְמַסֵּר נַפְשִׁי אֵלֶיךָ וְכו', אֲנִי רוֹצֶה לְהַשְׁרִיף עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ" וְכו'; וְהָיָה מוֹצִיא מִפִּי הַשְׁתַּוְּקָקוֹת וְכִסּוּפִים נוֹרָאִים וְעֲצוּמִים אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ עַד כְּלוֹת הַנֶּפֶשׁ, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאָתָה זֹאת!

ותדע, אֶהוּבִי, בְּנֵי וְאָחִי! כִּי הַבְּחִירָה חֲפָשִׁית, וְגַם אֶתָּה יְכוֹל לְזַכּוֹת לָזֶה, וְרַבְּנוּ ו"ל רוֹצֶה לְזַכּוֹת אֶת כָּל תַּלְמִידָיו, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַקְּדוֹשִׁים, בְּמִדְרָגָה זוֹ — לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּדְבִקּוֹת אֲמֶת; אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְדַבֵּק עֲצֻמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְסִימָן הַדְּבִקּוֹת הוּא חֲדוּשֵׁין דְּאֲוִרֵיִתָּא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה); כִּי כְּפִי עֲרַף סוּד הַבִּטּוּל שֶׁמְבַטֵּל אֶת עֲצֻמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, מֵרַב יִסּוּרֵין שֵׁישׁ לוֹ, כְּמוֹ-כֵן חוֹזֵר וּמִמְשִׁיף תּוֹרָה.

וְצִרִיף שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר לִי מְאֹד, אֲשֶׁר לְפַעְמִים מִתְגַּבְּרִין הַיִּסּוּרִין, חַס וְשָׁלוֹם, פַּעַם אַחַר פַּעַם כְּמָה פְּעָמִים, עַד שֶׁקָּשָׁה לוֹ לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן וּלְקַבֵּל הַכָּל בְּאַהֲבָה כְּרְאוּי, וְלִידַע וּלְהֶאֱמִין שֶׁהַכָּל לְטוֹבָתוֹ הַנִּצְחִית. וְכִמוֹ-כֵן הוּא בְּכָל עֲנִינֵי הַמְּנִיעוֹת

והבלבולים שיש להאדם מעבודת השם יתברך, שזה עקר יסורי האדם, ועליו להתגבר עליהם, על-ידי שישתפל אל התכלית, אבל אחר-כך מתגברין עוד ביותר וכן בכל פעם, עד שיכול להכשל ולפל על-ידי-זה, חס ושלום. וכמו שמצינו באיוב, שקבל היסורין באהבה, ואמר (איוב א, כא): "יהי שם ה' מברך" וכו', אבל אחר-כך התגרה בו הפעל-דבר כל-כך, עד שהטיח דברים כלפי מעלה, על-ידי רבוי היסורים שבאו עליו בכל פעם ביותר. וכן הוא בשאר מיני יסורין ומניעות, אף-על-פי שהמלחמה גדולה גם-כן, אף-על-פי-כן יכול כל אחד לחזק דעתו ולהסתפל אל התכלית פעם אחר פעם, עד שיזכה על-ידי-זה להמשיך חדושי תורה משם, כדי לנחם עצמו, עד שיבטל היסורין לגמרי; כי בזה בעצמו שמנחם את עצמו על היסורין, על-ידי-זה יזכה לדחותם ולפטורם לגמרי, כי הנמשך אחר צערו — צערו נמשך אחריו (עין מועד קטן טו), ולהפך — להפך; ואפלו מי שאינו בר הכי להמשיך חדושי תורה בעצמו, יכול לנחם עצמו בכל פעם על-ידי החדושי תורה שפבר קבל מרבו, שיתחדשו אצלו, וירגיש נעימות מתיקותם מחדש, שגם זה בכלל חדושי תורה. אבל המניעות והיסורים שבאים על האדם מבני-אדם המונעים — זה קשה יותר מכל מיני יסורים, כי הם יכולים להטות דעתו, חס ושלום, מן האמת, מחמת שהם בעצמם גם-כן בעלי בחירה, עד שלא יכול להסתפל על התכלית באמת כראוי, ועל-ידי-זה יש יכלת בידם לדחותו לגמרי, חס ושלום; כי אי אפשר להנצל משום יסורין שבעולם, כי אם על-ידי הסתכלות על התכלית. וזה שמוכא בדברי רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן פ'), שבני-אדם הם מונעים גדולים יותר מהיצר הרע בעצמו, אבל אף-על-פי-כן כשהאדם חזק בדעתו, ומסתפל בכל פעם על האמת לאמתו, אז אינו מתירא גם מבני-אדם. וזה בחינת (ישעיה נא, יב): "אנכי אנכי הוא מנחמכם, מי את ותיראי מאנוש ימות"; וכן כתוב (תהלים קיח, ו): "ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם".

ועל-כן העקר להיות חזק מאד מאד בהאמת שקבלנו מרבנו ז"ל ומתלמידו הקדוש מוהר"ן ז"ל, וכן מתלמידי תלמידיו בכל

אָשֶׁר ד' שח בנחל צו

דורך דורך עד דורך הנה. והעקר עלינו לברח מכל מיני לצים
המסתובבים בינינו, אשר בנקל מאד מאד שידחו אותנו מהאמת,
כי התם הקדוש (עין בספורי-מעשיות, מצשה ט'), הקפיד ביותר על
ליצנות, ובכל דבר וענין התנה תנאי קודם למעשה: נאהר אן
ליצנות (אבל רק בלי ליצנות); ותכף-ומיד ששמע בודאי בלי
ליצנות, היה מוכן להתחבר ולדבר וכו' עין שם.

ועל כלם, חמדת לבבי! העקר ראה להתחבר עם אנשי שלומנו
היקרים והתמימים, אשר אינם מטעים את עצמם, ועוסקים בחדושי
תורה, ומתמידים בתורה ובהתבודדות, אשריהן ואשרי המדבק
עצמו עמם, יהא חלקי עם חלקם.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

ד' שח.

בעזרת השם ותברך, אור ליום שלישי לסדר ויצא התשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

תדע כי רבנו ז"ל גלה לנו בפרוש, אשר עקר חרב של איש
הישראלי הוא תפלה והתבודדות, וכל הפכוש שצריכים לכבש וכל
המלחמות שצריכים להלחם וכל הנצחונות שצריכים לנצח הם רק
על-ידי תפלה. ולזכות אל זה אי אפשר להגיע, כי אם על-ידי תקון
הברית, שהוא תקון המוח (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'); וכל מה
שזוכה יותר לתקון המוח והדעת, הינו שהעביר את העננים המכסים
מענינו, כמו-כן יותר רואה ומרגיש את שכירת עזו ותברך, ויותר
מתפלל ומדבר עמו ותברך. ועל-פן עקר כל עבודת הצדיקים
ופעלתם שפועלים שמנצחים את המלחמה, הוא רק על-ידי תפלה
ובקשה, שהם תמיד מדברים עמו ותברך.

ועל-פן, חמדת לבבי! ראה לבקש בכל יום ממנו ותברך:

"רבונו של עולם, חוס ורחם עלי, ותעזרני בכח ובזכות כל הצדיקים האמתיים שזכו לתקון הברית בשלמות, שנוזקה להוציא החצים, שהיא התפלה בתכלית השלמות, שנוזקה תמיד להתפלל בכונה גדולה ועצומה באמת ובאמונה שלמה, בחיות ובהתלהבות גדולה דקדושה, ותהיה תפלתנו שגורה בפנינו תמיד, עד שנוזקה להוציא דבורים הקדושים של התפלה בחיות גדולה, פחצים ביד גבור, שיפרח הדבור הקדוש מפנינו בחיות נפלאה כמו חץ מקשת, ויעלה למעלה למעלה, ויפעל ויעשה בשלמות כל התקונים שצריכין לתקן על-ידי תפלותינו בכל העולמות כלם, עד אשר נזכה על-ידי התפלה, שתצמיח לנו מהרה קרן משיח בן דוד, ויקים מהרה מקרא שכתוב שם: 'אצמיח קרן לדוד ערכתי גר למשיחי, ועל-ידי-זה נזכה לצאת מעבדות לחרות'".

אחי, אחי! מה שתפלה פועלת שום דבר לא פועל. ועל-כן ראה להיות רגיל לספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות כל מה שמעיק לך. וצריך שתדע כי אין עצה אחרת לתן לך, ומי שאומר שיש עצה אחרת — או שהוא בעצמו שוטה וכו', או רוצה לשטות בך וכו'. ועל-כן נא ונא חזק ונאמץ רק לברח אליו יתברך, ותהיה רגיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וחזק ונאמץ שלא יעזב אותך השם יתברך, כי פד חס גבה איתהפך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג'), כשיכמרו רחמי יתברך, תתהפך מדת הדין לרחמים גמורים, אמן בן יהי רצון.

הדורש שלומך...

ד' שט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויצא התשמ"ב.

שלום רב לידיד נפשי ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך בצרוף המעות להדפסה — לנכון קבלתי, אשריך ואשרי חלקך, שיש לך חלק בהפצת מעינות החכמה חוצה, והיא

אָשֶׁר ד' שט בְּנַחֵל צט

זכות הרבים גדולה מאד מאד, וְכֵל הַמִּזְכָּה אֶת הַרְבִּים, אֵין חָטָא בָּא עַל יָדוֹ. ובפּרטיִיות אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי מוֹהַרְנ"ת ו"ל (לקוטי־הלכות, ברכת השחר, הלכה ה', אות לה), זוהי הַצְדָּקָה הַכִּי גְדוֹלָה, וְנִשְׁאַרְתְּ לְנִצָּח, בְּבַחֲיִנַת (תהלים קיט, קמב): "צְדָקְתָּךְ צְדָק לְעוֹלָם" (איזו צְדָקָה נִשְׁאַרְתְּ לְעוֹלָם?) "וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת" (אם נוֹתְנִים לְהַדְפִּיס וְלְהַפִּיץ תּוֹרַת הָאֱמֶת מִהַצְדִּיק הָאֱמֶת), עֵינֵי שָׁם.

ובְּאֵמֶת אֵין לְשַׁעַר וְלִסְפָּר כָּלֵל מַעֲלַת הַזּוֹכָה לִילָף עִם רַגְלֵיו וְלֶאֱסֹף עִם יָדָיו צְדָקָה בְּעִבּוֹר הַדְּפָסַת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְנּוֹ ו"ל בְּעוֹלָם, כִּי רַבְנּוֹ ו"ל אָמַר (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסד): צְדָקָה הוּא תְּקוּן הַבְּרִית, עֵינֵי שָׁם; וְעַל־כֵּן עִם הַיָּדִים וְהַרְגְּלִים שְׁחָטָתִי בְּפָגַם הַבְּרִית, עָלִי לִילָף וְלִהְיוֹתוֹבֵב בְּעִבּוֹר צְדָקָה, וְאִם לְפַעֲמִים אֲנִי מִקְבֵּל בְּזִיווֹן — מַה בְּכַף?! הַבְּזִיוּנוֹת וְהַחְרוּפִין וְהַגְּדוּפִים, הֵם כְּדִי לְהַכְנִיעַ אֶת הַדָּם שֶׁבְּחֻלְלֵי הַשָּׁמַאֲלִי, שְׁעַדִּין בְּתַקְפּוֹ (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), וְאֲשֶׁר מִשָּׁם בּוֹעֵר בִּי הַיָּצָר הָרַע (שָׁם, סִימָן עב).

וְעַל־כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! אָמַר מוֹהַרְנ"ת ו"ל (לקוטי־הלכות, קדושיִן, הַלְכָה ג', אות כב): מִי שֶׁנּוֹתֵן צְדָקָה לְהַדְּפָסַת סִפְרִים — אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ! שְׂזָכָה וּמִזְכָּה אֶת הַרְבִּים, כִּי עַל־יָדֵי־זֶה יִזְכָּה שְׁתַּמְשֵׁף עָלָיו הַשְּׂגָחַתוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית, וְיִמְשֵׁף עָלָיו וְעַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל שְׁפַע טוֹבָה וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב, עֵינֵי שָׁם; וְאֶפְלוּ בְּשֵׁרוּצִים לַתֵּן צְדָקָה לְעֵנֵי הַגּוֹן, מוֹבָא בְּלְקוּטֵי־הַלְכוֹת (כְּבוֹד אָב וְאִם, הַלְכָה ב', אות ח'), הוּא מִי שֶׁמְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וּמַגְלֶה וּמַגְדִּיל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל־כֵּן טוֹב עֲשִׂיתָ עִם הַצְדָּקָה שְׁלָךְ, וּמִי יִתֵּן שְׂתַקְיָם (דְּבָרִים טו, י'): "נִתּוֹן תִּתֵּן", וְכִדְרָשׁת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִש"י, וְהוּא מִסְפְּרֵי טו, קלט): אֶפְלוּ מֵאָה פְּעָמִים, יִתֵּן וְיִחְזֹר וְיִתֵּן. עַד שֶׁנּוֹזָפָה לְמֵלֵא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם סִפְרֵי וְדַעַת רַבְנּוֹ ו"ל, וּבְפְרִטִיּוֹת בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נַעֲשֶׂתָה מִהַפְּכָה רּוּחָנִית, מִמָּשׁ שׂוֹאָה רּוּחָנִית, עַל־יָדֵי הַפְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת שֶׁנִּתְּהַנְּהוּ בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר כָּמָהוּ לֹא נִהְיִתָה מֵאֵז וְנַעֲשָׂה עִם יִשְׂרָאֵל לְגוֹי, כִּי מִהַפְּכִים אֶת כָּל הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְהַעֲבִירוּ כְּבָר עַל הַדַּת אֱלֹפֵי וּרְכֻבוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל

ובְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ. וְכֵן לְאַחֲרוֹנָה הַשְּׁנֵאת חָנָם שְׁנֵת־הָיָה אֶפְלוּ בֵּין הַיְרָאִים וְהַכְּשָׁרִים, זֶה גַם־כֵּן אֵיִם וְנוֹרָא, אֲשֶׁר רַק מִגְּבִיר אֶת הַכְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן שָׁגַם עַל רַבְּנוּ ו"ל לְקַחוּ עִצְמָם כָּל מִינֵי לְבָלְרִים טְמֵאִים, וְכוֹתְבִים וּמְדַפְּיִסִים כָּל מִינֵי כְּפִירוֹת וְהַבְּלִי הַבְּלִים וְלִיִּצִי לִיִּצְנוֹת כִּידוּעַ דְּבָר זֶה, אֲשֶׁר לְאַחֲרוֹנָה יֵצְאוּ לְאוֹר כַּמָּה חֲבוּרִים טְמֵאִים עִם רְעִיוֹנוֹת טְמֵאִים, מְלֵאִים כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת וְלִיִּצְנוֹת עַל רַבְּנוּ ו"ל, וְנִכְתְּבוּ עַל־יַדֵּי לְבָלְרִים טְמֵאִים, כּוֹפְרִים וּמִינִים, נוֹאֲפִים וְאוֹכְלֵי חֲזִיר וּמְחַלְלֵי שְׂבָתוֹת, וּבְכָל הַעֲתוֹנוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְלֵאִים מֵהֶם וְכוּ' וְכוּ'.

ועל־כֵּן זֶה לְעֲמַת זֶה עָלִינוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָאֲמַת כְּמוֹת שְׁהִיא, בְּלִי כַחַל וּשְׂרָק, רַק לְגִלוֹת אֶת הָאֲמוּנָה הָאֲמִתִּית בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִיךָ שְׂאִין שׁוֹם תְּכָלִית אַחֲרָת, רַק לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בַּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, כְּאֲשֶׁר גָּלָה הַבַּעַל תְּפִלָּה (עֵין בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשֵׂי־יִשׁוּת, מַעֲשֵׂה יב), אֲשֶׁר רַק זֶהוּ עֵקֶר הַתְּכָלִית — לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בַּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה.

וְשָׁמַעְתִּי לְסִפּוּר בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר עוֹד לִפְנֵי חֲמִשִּׁים שָׁנָה, הָיוּ רְגִילִים לִילָךְ כַּמְנַן אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת אֶצֶל הַכֹּתֵל הַמַּעֲרָבִי, וְשֵׁם אֲמָרוּ תְּקוּן חֲצוֹת, וְאַחַר־כֵּן יֵצְאוּ מִהַחֹמָה (כִּי הֵם גָּרוּ בְּעִיר הַעֲתִיקָה) אֶל אַחַד הַהָרִים כְּדֵי לְהִתְבַּדֵּד, וְאִזּוֹ הָיוּ זְמַנִּים שְׁהִיָּה עֶצֶר, שְׁלֵא הָרָשׁוּ הָאֲנָגְלִים וְהַעֲרָבִים, יִמַּח שָׁמָּם, לְצֵאת חוּץ לְהַחֹמָה, אִךְ בְּלַיְלָה כָּלֵם יִשְׁנוּ וְלֹא הִרְגִישׁוּ בָהֶם, וְלִפְעָמִים כְּשֶׁעָצַר אוֹתָם אִיזָה שׁוֹטֵר עֲרָבִי, וּבִקֵּשׁ מֵהֶם פְּאֶסְפוֹרְט (דִּיקוּמְעֵנֵט), עָנוּ וְאָמְרוּ לוֹ בְּשִׁפְהָ עֲרָבִית אֶת דְּבוּרוֹ שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה: "אוֹן וּוִיטְעֵר אִיז קִיִּין תְּכָלִית נִישְׁט נָאֵר גָּאט בְּרוּךְ הוּא צוֹ דִּינְעֵן"^ב, וְהוּא הִתְחִיל לְצַעֵק עֲלֵיהֶם: אֲנִי רוֹצֵה לְרָאוֹת אֶת הַפְּאֶסְפוֹרְט שְׁלָכֶם! וְהֵם בְּאַחַת: (אוֹן וּוִיטְעֵר אִיז קִיִּין תְּכָלִית נִישְׁטָא נָאֵהֵר גָּאט בְּרוּךְ הוּא צוֹ דִּינְעֵן) אִין שׁוֹם תְּכָלִית אַחֲרָת, רַק לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ. אַתָּה אָדָם פְּשוּט כְּמוֹנוּ, תוֹרִיד אֶת בְּגֵדֵי הַמַּשְׁטָרָה שְׁלָךְ, וְתִהְיֶה אָדָם כְּמוֹנוֹ וְתִבְּאוּ

(ב) אִין שׁוֹם תְּכָלִית אַחֲרָת, רַק לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ.

אָשֶׁר ד' שט בַּנְחָל קא

עֲמָנוּ יַחַד, אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים עִכְשָׁו לְהִתְבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל אַחַד הַהָרִים. וְהוּא עוֹמֵד וּמְשַׁתּוֹמֵם עֲלֵיהֶם, עַד שֶׁהַפְּלִיט מִפִּיּו בִלְשׁוֹן עֲרַבִית: (אֵינְטוּ מֵאֲגִנוֹן לְכוּ מִיְנַהוֹן) אַתֶּם מְשַׁגְּעִים, בְּרַחוּ וְתִסְתַּלְקוּ מִכָּאן, וּפְטַרְם לְשָׁלוֹם...

חֲמַדַּת לְכַבִּי! עֵתָה בְּמָקוֹם שְׂאֵתָה נִמְצָא שָׁם, עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי נִשְׁלַחְתָּ לְשֵׁם לְשְׁלִיחוֹת מִרְבֵּנוּ ו"ל בְּעֲצָמוֹ, כְּדֵי שֶׁתַּעֲשֶׂה שָׁם בְּמָקוֹמָךְ מַגְדֵּל אוֹר בְּעֵבֹר רַבְּנוּ ו"ל, וְתִבְנֶה שָׁם "הַיְכַל-הַקִּדְּשׁ" לְקִרְבֵּי נִפְשׁוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט); וְעַל-כֵּן "אִם קָטַן אַתָּה בְּעֵינַיִךְ רֹאשׁ שְׁבִטִי יִשְׂרָאֵל אַתָּה" (שְׁמוּאֵל-א' טו, יז); וְאִף שְׂאֵתָה מְרַגֵּישׁ אֶת עֲצָמָךְ הַכִּי גְרוּעַ שְׁבַעוּלָם לְפִי מַעֲשִׂיךָ, אַף-עַל-פִּי-כֵן כָּבֵד אֶמַר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד): לְקִרְבֵּי רְחוּקִים הוּא תְּקוּן פָּגַם הַבְּרִית, אִם תּוֹצִיא יְקָר' מְזוּלָל, מְזוּלוֹתָא דְגְלוּתָא, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת חֵיל, וּלְדַבֵּר עִם חֲבֵרִים מִדְּבוּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה אוֹר יִשְׂרָאֵל חוּזֵר (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קפד), וְהַדְּבוּרִים יִחְזְרוּ עֲלֶיךָ. כִּי עַל-פִּי-רַב כָּל אַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים מְלֵא דְבוּרִים, דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, אִף הַדְּבוּרִים יִשְׁנִים אֲצִלוּ, וְתִכְף-וּמִיד כְּשׁוֹזֵכָה לְדַבֵּר עִם אַחֵרִים, אֲזִי נִתְעוֹרְרַת גַּם אֲצִלוּ אוֹתָהּ הַרְשִׁימוּ. וְעַל-כֵּן רְאֵה גַם רְאֵה לְהַרְבּוֹת בְּדְבוּרִים עִם חֲבֵרִים, וְתַעֲשֶׂה נִפְשׁוֹת אֶל "הַיְכַל הַקִּדְּשׁ" שְׁבוּנָה רַבְּנוּ ו"ל. וְעֲלֶיךָ לְדַעַת, בְּאִפְּן שְׁתִּזְכֶּה לָזֶה, שְׂיִהְיוּ לְךָ דְבוּרִים חֲמִים לְהַחֲיוֹת נֶפֶשׁ כָּל חֵי, עֲלֶיךָ לְקִדְּשׁ וּלְטַהֵר וּלְצַחֲצַח מִחֲשַׁבְתְּךָ, כִּי (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'): עַל-יְדֵי שְׂמִכְנִיעֵינִי תֵּאֲוֹת נֶאֱוָף, וְאִין יוֹצֵאִין לַחַוֹת וְשִׁמְנוּנִית הַגּוּף לַחוּץ, רַק עוֹלִין אֶל הַמַּח, וּמִזְכְּכִים אֶת הַמַּחֲשָׁבָה, וּמְאִירִים בָּהּ אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הֵינּוּ שְׁחוּשְׁבִים תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר קִדְּשַׁת הַמַּחֲשָׁבָה וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂין דְּבוּרִים כְּשֵׁרִים לְהַחֲיוֹת וּלְהַשִּׁיב אֶת הַנְּשָׁמוֹת שְׁנַפְלוּ, שְׁצָרִיכִין לְהַחֲיוֹת וּלְהַשִּׁיב אוֹתָם בְּכָל מִיָּנִי מִטְעָמִים הַמְּשִׁיבִין אֶת הַנְּפֶשׁ, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבִּי! עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַעֲקָר הוּא קִדְּשַׁת

המחשבה, וכל מי שמסתובב בזה העולם המלא דמיונות וקלפות והסתרות וכו' עם מחשבות נקיות, שחושב רק ממנו יתברך, איך שאין בלעדיו יתברך כלל, הוא חשוב מאד מאד למעלה, והשם יתברך מתפאר עצמו עמו: "ראו יש לי נשמה למטה בעולם הפתוח, ואשר מסתובב בין החשף וההסתרות וכו', וחושב תמיד רק ממני" וכו', ואין לשער שבח ומעלה הזאת כשאדם רק חושב תמיד ממנו יתברך. ומכל שכן אלו שפבר באו ונכנסו אל סוד ה', ומטיילים בשמות ויחודים קדושים, פי על-ידי רבוי תפלה ובקשה של ימים ושנים, נתעבר העינים המכסין את העינים, עיני השכל, וזוכים לתקון הברית, תקון המחשבה, ורואים את השמות של הנוקבא דפרדשקא, שהם השמות מכלל הד' עולמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, והפתרין שלהם: אס"ק קמ"ג קנ"א (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'). ומפרש ומסבר באריכות בספרי "יחוד השם" עם פרוש "מקור חכמה", יזבני השם יתברך להדפיסו. פי באמת צריך שתדע, אהובי! כפי שהאדם זוכה לדבק עצמו בזה העולם, וחושב במחשבה זו, כמו-כן בשעה שנסתלק מזה העולם, נכנס באותם המקומות שחשב עליהם, פי במקום שהאדם חושב — שם כל האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא). ועל-כן עקר התשובה — להשיב את נשמתו, הינו חכמתו, למקום שנטלה משם, ורקא דאזדריקת לאתר דאתגטילת מתמן (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה). ולהפוך — מהו עולם התהו? רחמנא לצלן, אם חשב כל ימי חייו בשטיות והבלים, וכשמגיע זמנו לצאת מזה העולם, נכנס אל אותן המחשבות שחשב מהן כל ימי חייו. וכמספר אצלנו הספור מעולם התהו, איך שרב הסתובב כ"ח שנים, עד שנתודע שהוא נפטר, עין בספר "נר להצדיק" על חנכה, את הספור באריכות.

ועל-כן צריכים להרגיל את עצמו בכל יום ויום לזכר בעלמא דאתי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), ולהיות רגיל בתפלה והתבודדות ודוויים ושירות ותפלות, באופן כשיגיע היום האחרון, שילך תכף-ומיד אל הקדשה, אל רבנו ז"ל, באשר התפאר מוהרנ"ת ז"ל לפני חברו ר' נפתלי ז"ל, ששאלו אחר הסתלקותו: להיכן אתה

אָשֶׁר ד' שט בַּנְחָל קג

רץ? והשיב: אני — יָשָׁר אֶל רַבְּנֵי ו'ל (איך, גְּלִיּוֹף צוֹם רַבִּי'ן), כְּמוֹכָא סְפוּר זֶה בְּיַרְחֹן "אוֹר הַצַּדִּיק", חוֹכְרֵת ד' — קָחָהוּ מִשָּׁם.

וְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפְּרִים עַל ר' נַחֲמָן בְּר' יִצְחָק לֵיב ו'ל, שֶׁהָיָה אִשׁ שׁוֹרֵף, כִּידוּעַ עֲבוּדָתוֹ וְהִתְלַהֲבוּתוֹ, וְכִשְׁהִגִּיעַ יוֹמוֹ הָאֲחֵרוֹן, וּבָאוּ הַחֲבֵרָא קַדִּישָׁא וְאָמְרוּ לוֹ: ר' נַחֲמָן, הַתּוֹדוּ! עָנָה וְאָמַר לָהֶם: אֲנִי לֹא חִפְיִיתִי עֲלֵיכֶם עִם וְדוּי, אֶלָּא כָּל יְמֵי חַיֵּי הַתּוֹדִיִּיתִי לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וְכִּי צָרִיף הָאָדָם לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ, לֹא לְחִכּוֹת עַד הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, רַק בְּכָל יוֹם וְיוֹם צָרִיף לְהַכִּין אֶת עֲצָמוֹ לַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְכִמוֹ שֶׁהִתְפָּאֵר הַתַּנָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּר' יוֹחָאי בְּאִדְרָא זוּטָא: 'אֶסְהַדְּנָא עָלַי כָּל יוֹמָא תְּאִיבְנָא לַיּוֹמָא דָּא'; הֵינּוּ קִדְּם הַסְתַּלְקוּתוֹ הַתְּפָאֵר: אֲנִי מַעֲיֵד עַל עֲצָמֵי שְׁכָל יְמֵי הַשְּׁתוֹקֵקָתִי לַיּוֹם הַזֶּה, וְהֶעֱקַר הַכֹּל בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָךְ לְחַשֵּׁב בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּעִלְמָא דְאַתִּי, וְלְחַטֵּף נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת — צְדָקָה וּמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת וְלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלַדְּבַר עִם חֲבֵרִים בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלַדְּבַר עִם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל אֵלוֹ הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, הֵם מֵעוֹלָם הַתְּקוּן. וְרַבְּנֵי ו'ל סְפֵר (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יב), שֶׁהִבְעֵל תְּפִלָּה הוֹצִיא אֶת אֲנָשָׁיו חוּץ לְיִשׁוּב וְכוּ', וּבְאֵמַת מַהוּ חוּץ לְיִשׁוּב? אֶלָּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הֵטְבִיעַ הָעוֹלָם בְּגִלְגָּלִים וּמְזֻלוֹת, הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה, וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר וְכוּ' כְּדֶרֶךְ הָעוֹלָם, אִךְ הַתְּפִלָּה הִיא מְשַׁדְּדַת אֶת הַטְּבַע, כִּי הַטְּבַע מְחִיבֵת כִּי וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנֵּה אֶת הַטְּבַע (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנ); וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרָגִיל בְּתְפִלָּה, וְנִעֲשֶׂה מִכַּת הַבְּעֵלִי תְּפִלָּה, יוֹצֵא מִיִּשׁוּב הָעוֹלָם, הֵינּוּ מְטַבַּע הָעוֹלָם, וְעָלָיו מְאִירָה הַשְּׁגָחַתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִי פְּרָטִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

קד אָשֶׁר ד' שי בַּנְחָל
ד' שי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה' תְּשֻׁמָּ"ב.

שְׁלוֹם רַב יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ... אָבֵן יָקָרָה, גֵּרוּ
יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כָּעַל כָּל הוֹן עַל נֶפֶשׁ
חֲדָשָׁה, שְׂזַכְתָּהּ לְהַתְּנוּדַע מֵהַנַּחֵל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אִם תִּתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, יִתְגַּלֶּה
לָךְ טַעַם חֲדָשׁ בְּחַיִּיד, וַיִּפְתַּח לָךְ הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַיְאִיר
לָךְ. כִּי הַצַּדִּיק הָאֵמֶת פּוֹתַח אֶת הַדְּבָקוֹת לְאֲנָשִׁים, עַד שֶׁכָּל אֶחָד
וְאֶחָד מִתְּלַמִּידָיו גַּם-כֵּן זוֹכֵה לְהַרְגִּישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נַעֲיֻמוֹת יְדִידוֹת זֵיו
חַיּוֹת אֱלֹקוֹתָיו? תְּבָרַךְ (עֵין בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'); וּמְאֹד מְאֹד
אֲנִי שֹׂמֵחַ שֶׁאַתָּה נוֹסֵעַ לִירוּשָׁלַיִם לְ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" לְשִׂמְעַ דְּבָרֵי
אֱלֹקִים חַיִּים, אֲשֶׁרִיד וְאֲשֶׁרִי חֶלְקָךְ, וְעוֹד לְרַב הַצָּפוֹן תִּזְכֶּה, שְׂיִתְגַּלֶּה
לָךְ בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן, אִם תִּתְמַיֵּד עַל דְּלִתוֹתֵינוּ. אֶךְ בּוֹדְאִי עָלֶיךָ לְדַעַת,
כִּי קָדָם שְׂזוֹכִים לְהַכְּנִס אֶל הַקֹּדֶשׁ, הַהֲכָרַח לְשִׂמְעַ כָּל מִינֵי מַחְלָקַת
וּסְפָקוֹת. וְכָל זֶה מִפְּנֵי שֶׁהָאֲדָם חֲטָא וְכוּ', וְרוּצָה לְהַכְּנִס אֶל הַקֹּדֶשׁ,
וְעַל-כֵּן מִשְׁמִיעִין לוֹ מַחְלוּקוֹת עַל הַצַּדִּיקִים הָאֵמֶתִּים, בְּשִׁבְלֵי
בְּחִירָתוֹ (עֵין לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'): וְתִאֶמְרִין כִּי כָּל מִצְוֹתָא
וּמְרִיבָה שֵׁישׁ בֵּין הַצַּדִּיקִים הַשְּׁלֵמִים, אֵין זֶה אֱלָא כְּדִי שְׂיִגְרָשׁוּ
סֹטְרִין אֶחְרָנִין. וְזֶה פְּרוּשׁ (מִשְׁלֵי טו, לא): "אֵינִן שֹׂמְעִים תּוֹכַחַת חַיִּים
בְּקָרֵב חֲכָמִים תְּלִיז", לְשׁוֹן תְּלוּנָה וּמְרִיבָה, כְּשֶׁאַתָּה שׁוֹמֵעַ מְרִיבוֹת
שְׂבִין הַצַּדִּיקִים, תִּדַע שֶׁזֶה מִשְׁמִיעִין אוֹתָךְ תּוֹכַחָה עַל שֶׁפְּגַמְתָּ בְּטַפִּי
מִתְּךָ וְכוּ', וּבּוֹדְאִי אִם לֹא הָיָה נִפְגָּם מִתְּךָ, לֹא הָיָה נִשְׁמָעוֹת לָךְ
מְרִיבוֹת שְׂבִין הַצַּדִּיקִים, וְאֵין הַמְרִיבוֹת אֱלָא בְּשִׁבְלֶךָ, כְּדִי שֶׁתָּשׁוּב
מִמֶּנּוּת לְחַיִּים, עֵין שָׁם.

וּמִסְבָּר בְּלִקוּטֵי-הַלְּכוֹת, תְּפִלִּין הַלְּכָה ד', כִּי כָּל עֲנִנֵן מַחְלָקַת
שֵׁישׁ עַל גְּדוּלֵי מִבְּחָרֵי הַצַּדִּיקִים, כִּי עַל הָאֲדָם שֶׁחֲטָא יָמִים וְשָׁנִים,

אֲשֶׁר ד' שִׁי בְּנַחֵל קה

וּכְשֶׁרוּצָה לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, יֵשׁ עָלָיו קְטְרוּגִים, שְׂאִינוּ רְאוּי לָזֶה, וּבְאֵמֶת עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, אֶפְלוּ הֵכִי גְרוּעַ יְכוּל לַחֲזֹר, אֲךָ מִחֲמַת הַקְּטְרוּג שֶׁהוּא אֵינוּ רְאוּי, עַל-כֵּן מְקִימִים מַחְלָקֶת עַל הַצְּדִיק הַגָּדוֹל, נִקְדַּח הָאֵמֶת שֶׁבֵּין הַצְּדִיקִים, וּמִי שְׂאִין לוֹ שֶׁכֵּל, בּוֹרַח מִפְּנֵי הַמַּחְלָקֶת, וּמִי שְׂיֵשׁ לוֹ שֶׁכֵּל — נִשְׁאָר. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן קטו, וְסִימָן רכח, עַיִן שָׁם וְתַבִּין.

אודות שאלתו בענין התבודדות בחצות; באמת עליך לדעת כי השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ויכולים למצא אותו בכל מקום, ועל-כֵּן גם בתדרו בביתו יכולים להתבודד, ובכפִּרְטוּיִת כְּשֶׁמְגִיעַ עַת חֲצוֹת, שְׂאֵז מִתְעוֹרֵר לְמַעַלָּה עַת רְצוֹן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְאֵז הוּא הַזְּמַן הֵכִי טוֹב לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן נד). אֲבָל לְזִכּוֹת לְבוֹא לָזֶה, שְׂיִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי לְפָנָי עַיִנָיו חִיזוּ דְהָאֵי עֲלֵמָא, עָלָיו לִילָךְ לְשֹׁדָה (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן נב); וְעַל-כֵּן אִם אֵי אֶפְשָׁר — אֵין עָלָיו לְהִתְבַּלְבֵּל, רַק יִתְבּוֹדֵד בְּכָל מְקוֹם; כִּי בְּאֵמֶת מֵהוּ עַנְיָן הַתְּבּוֹדָדוֹת? זֶה עַנְיָן אֵיתְדַבְּקוֹת רוּחָא בְּרוּחָא. הָאֲדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֶל מְדַרְגָּה קְדוּשָׁה בְּזֶה הָעוֹלָם, עַד אֲשֶׁר לֹא יִרְאֶה לְפָנָי מְרָאָה עַיִנָיו, כִּי אִם אֵמֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵז כְּשֶׁמְרַגֵּשׁ אֶת זֶה, יִדְבַּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂמֵדְבַר בָּהּ, כָּל אֶחָד בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלוֹ, וְכָל זְמַן שְׂאִינוּ עוֹסְקִים בְּזֶה, זֶה סִימָן שְׂעֵדִין אֲמוּנָתוֹ אֵינָה בְּרוּחָה וּמַחְלָטָה, כִּי אִם הִיָּה יוֹדֵעַ הָאֲדָם יְדִיעָה בְּלִב שְׁלָם, שְׂמֵלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהַקְּדוּשָׁה בְּרוּחָה-הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה, וְדָאֵי הִיָּה מִתְּפַלֵּל בְּהִתְלַהֲבוֹת גְּדוּלָה, וְהִיָּה מְדַקְדֵּק לְכוּן אֶת דְּבָרָיו, וּבִשְׂבִיל שְׂאִין הָאֲדָם יוֹדֵעַ זֹאת יְדִיעָה בְּלִב שְׁלָם, בְּשְׂבִיל זֶה אֵינוּ מִתְּלַהֵב כָּל-כָּף (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן סב).

ועל-כֵּן, חֲמַדָּת לְכַבִּי! הִרְגַּל עֲצָמְךָ לְדַבַּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכָל דְּבָר וְדְבָר שְׂמֵדְבַר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֶתָּה בּוֹנֵה אֶת קוֹמַת הַשְּׂכִינָה, בְּגִיָּן הַקְּדוּשָׁה, שְׂאֶתָּה צָרִיךְ לְהַכְּנִס אֵלָיו (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן כ'), וּכְשֶׁשְׂשָׁלֵם הַבְּגִיָּן אֵז תְּרַגֵּישׁ אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ פְּנִים אֶל פְּנִים מִמֶּשׁ.

אודות פגם המקרה, חס ושלום, רבנו ו"ל גלה לנו, שהדבר הראשון הוא מקנה, ואחר-כך לומר העשרה מזמורי תהלים, ולא צריך מעין, ואשר זהו רק פתוי היצר, כי דרכו להוסיף על הצווי, כדי שאחר-כך יגרע, כי כל המוסיף גורע. כי המקנאות, תהלה לאל, יש בכל מקום, ומעיינות אין בכל מקום, כי אינו שכית, ועל-כן טוב להזהר רק במקנה, כמו שצונו רבנו ו"ל. ובכלל עליך לדעת, מי שרוצה להפגס אל תוף הקדשה, עליו להיות טהור בכל פעם. ועל-כן אשרי המרגיל את עצמו לילה בכל יום למקנה, ועקר טהרת ומדרגת האדם נמדד כפי שנוהר בטבילת מקנה. ואנשי שלומנו רגילים מאד לילה למקנה בכל יום ויום.

והעקר לא לחשב הרבה בענין הפגם, כי כל זה בא מפגם המחשבה, וצריכים לקדש ולטהר את המחשבה ביותר, כי במקום שהאדם חושב — שם כל האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא). ועקר האדם הוא מחשבתו. וכמוכא בזהר הקדוש (חלק ג' ה:): מחשבה דבר נש הוא רישא דכלא, ואמרו חכמינו הקדושים (שפת קב.): פיון דקא מכון מחשבתו, משוניה ליה מקום; ועקר המקום הוא השם יתברך, כי הוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו, והנהי"ה בהכאה עולה מקו"ם. כי באמת מי שזוכה לשוב הדעת אמת, רואה ומרגיש ומבין כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, רק התלבש עצמו בדומם, צומח, חי, מדבר, אשר נראה למראה עינינו לדבר נפרד, חס ושלום. ובאמת הכל לכל אלקותו יתברך, כי הוא מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה בלה. ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה לשמר את מחשבתו, קדוש יאמר לו.

חמדת לבבי! ראה להתחבר עם החברים היקרים שב"היכל-הקדש". ועקר החבר טוב הוא מי שמתוק ומאמץ אותי, ועל חברים כאלו ראוי לומר (תהלים קיט, טג): "חבר אני לכל אשר יראוך". והעקר ראה להיות חכם הרואה את הנולד (תמיד לב). ועקר התכמה — לחטף בכל יום טוב הרבה. והיה טוב לך לחזר הרבה בקונטרס "סדר-הדרך-הלמוד", אשר מוכא דרך ועצה קלה במה לבלות את

אָשֶׁר ד' שׂיֵא בְּנַחֵל קז

הַזְמַן הַיְקָר. כִּי בְּאַמַּת הַבְּטָלָה מְבִיאָה לַיָּדִי שְׁעֵמוּם (כְּתוּבוֹת נט:);
וְהָאָדָם צָרִיךְ לְרֹאוֹת שְׂאֵף פֶּעַם לֹא יִהְיֶה לוֹ זְמַן, רַק אוֹ שְׂיִישׁוּן, אוֹ
שְׂיֵאכֵל, אוֹ שְׂיֵלְמַד, אוֹ שְׂיֵדְבַר עִם בְּנֵי-אָדָם מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
אוֹ שְׂיֵקִים מְצוּוֹת, בְּטַל לֹא יֵלֶךְ. וְאִזּוֹ דִּיקָא יִצְלִיחַ דְּרַכּוּ — אִם יֵלֶךְ
בְּאַפְן כְּזֶה.

אודות שְׂאֵלְתוֹ בְּעֵנִין מְחִיאַת כְּפִיִּים, אֵיפֹה הַמְקוֹר לָזֶה, עֵינַי
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָנִים: מד, מה, מו; וְשֵׁם מוֹכָא כָּל
הַעֲנִין בְּשֵׁלְמוֹת, שְׂמֵמְשִׁיף קַדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִמֶּתִיק אֶת הַדֵּינִים.
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל שְׂיִמְתְּקוּ כְּכָר כָּל הַדֵּינִים
מֵעַלְנוּ, וְיִמְשְׁכוּ עֲלֵינוּ רַק רַחֲמִים וְהַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמָה...

ד' שׂיֵא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂלִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ...
גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְגַנְצַח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרֶךָ,
שְׂבֵאוֹ גּוֹיִים אֲרוּרִים, יִמַּח שְׂמֵם, וְהִכּוּ אוֹתְךָ, חֶסֶד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
שְׂנֹשְׂאָרְךָ בְּחַיִּים, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים, שׁוֹמְעִים בְּעֵתִים הַלְלוּ מַה
שְׂשׁוֹמְעִים, וְעַל-כֵּן עָלִיךָ לְהִיּוֹת רְגִיל לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, שְׂהַשְׂאִיר אוֹתְךָ בְּחַיִּים. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נְדָרִים מֵא:):
אֵין הַחוּלָה עוֹמֵד מִחֲלִיו עַד שְׂמוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו; וְעַל-כֵּן
כְּזֶה בְּעֶצְמוֹ רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית, שְׂתִּהְלֶה לְאֵל,
מִחֲלוּ לָךְ כָּל עוֹנוֹתֶיךָ, וְעַכְשָׁו בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ תִּזְכֶּה לְמִצָּא אֶת בַּת
זוּגָךְ, אִם לֹא תִהְיֶה בְּטָלָן, לְהִיּוֹת שְׂפֵל וְשָׁבוּר בְּעֵינֶיךָ, חַס וְשְׁלוֹם;
כִּי בְּאַמַּת עֵקֶר מְנִיעוֹת מְצִיאַת הַזְּיוּג הוּא מְחַמַּת פָּגַם הַבְּרִית (עֵין
לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פז); וְעַל-יָדֵי כְּוִנוֹת אֱלוֹהִים, בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת
דְּמַיִם, זוֹכִים לְמִצָּא אֶת זְוִוגוֹ. וְאַצְלָךְ כְּכָר נִתְקַיֵּם כְּפִשׁוּטוֹ שְׂנִיָּהֶם

— הן בזיונות והן שפיכות דמים ממש.

ועל-כן, חמדת לבבי! אל תפל ברוחך פלל, וכוונאי ישלם השם
 יתברך את נקמתך בגויים, ויקבלו ענשם. ואתה צריך לשוב
 בתשובה, ולקבל רמזים מכל מה שנאמר עמך. והעקר בענין
 הפחדים יתרים שנשארו אצלך, זה תולדות והפעל יוצא מההפאות.
 ועל-כן עליך לדעת שזהו רק עצבים — גערוון, ועל זה אני מברך
 אותך: "והסיר ה' ממך כל חלי" (דברים ז, טו), ודרשו חכמינו
 הקדושים (ירושלמי שבת, פרק יד, הלכה ג') זהו הרעיון; כי הרעיונות
 של האדם מבהילים ומבלבלים אותו מאד מאד, פי עקר האדם הוא
 המחשבה, ובמקום שאדם חושב — שם כל האדם (עין לקוטי-מוהר"ן,
 חלק א', סימן כא) ועל-כן הרגל עצמך לחשב מהיום והלאה רק ממנו
 יתברך, ושכוח תשכח את העבר, ואף שזה דבר קשה לך, ובפרטיות
 שקבלת מכות אכזריות, ותמיד אתה חושב מהגויים, פן ואולי יחזרו
 אליך וכו' וכו', כל זה פחדים של הבל, כי מה דהנה — הנה, ורבנו
 ז"ל אמר (שיחות-ה"ן, סימן פג): כשיזכה האדם לידי ישוב הדעת
 באמת, ויסתכל על עצמו, יראה האמת, שכל היראות והפחדים
 שהיה מתירא מאיזה בני-אדם שעמדו כנגדו, היה הפל שטות והבל,
 ובחנם היו לו יראות ופחדים מהם, כי מה יעשה לו אדם וכו', עין
 שם; ובאמת, אחי היקר! ראוי לך ללמד ולעין עכשו בספר-המדות,
 אות פחד, ולקיים כל הנאמר שם בתמימות ובפשטות, כי "ספר
 המדות" הוא מדיק מאד מאד, וכל סעיף וסעיף הוא רפואה וסגולה
 בפני עצמה, ועל-כן אשרי המקיים כל אשר נאמר בו, ואז יהיה איש
 כשר באמת.

והנה מובא שם (באות פחד, סימן לג): מי שיש לו פחד, זהו סימן
 שהקדוש-ברוך-הוא הסתיר פנים ממנו, וסימן שדינין שורין עליו.
 ומובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן טו): כדי להמתיק את היראה
 חיצונית, צריכים לשפט את עצמו, הינו שישפט וידון את כל עסקיו,
 וכו' יסיר מעליו כל הפחדים, ויעלה בחינת יראה ברה ונקייה,
 ותשאר אף יראת ה' ולא יראה אחרת; כי כשאין אדם דן ושופט
 את עצמו, אזי דנין ושופטין אותו למעלה, כי אם אין דין למטה,

אָשֶׁר ד' שׂיֵא בְּנַחֵל קט

יש דין למעלה (מדרש רבה, שופטים, פרשה ה', סימן ה'); וכששופטין את האדם במשפט דלעילא, אזי הדין נתלבש בכל הדברים, וכן הדברים נעשים שלוחים למקום, לעשות בזה האיש משפט וכו'. וזה שהאדם מפחיד את עצמו מאיזה דבר, מגנבים ושאר פחדים, הינו שהיראה נתלבשה בזה הדבר, כי אם לא הייתה נתלבשת היראה בזה הדבר, לא היה כח בזה הדבר להפחיד את האדם וכו', עיין שם; וכל התורה הזו שיכת לעניניה.

ועל-כן מה טוב ומה נעים אם תהיה רגיל עכשו במשך ארבעים יום ללמד תורה זו, ולומר אחריה התפלה מ"לקוטי-תפלות", ולראות לחדש בכל יום איזה חדוש, ודבר זה יועיל לך מאד מאד להפטר מהפחדים של הכל. והעקר לקיים בתמימות ובפשטות מה שפתוב שם, הינו להיות רגיל לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ותמיד בין בשבתו בביתו ובין בלכתו בדרך, תמיד תמיד יהיה רגיל רק לדבר עמו יתברך, ועל-ידי-זה יזכה לדבק עצמו בו יתברך, וימתקו מך כל הדינים, כי התפלה וההתבודדות פותחים פתחים בחשך לצאת משם (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימנים: ט, קיב), ומאירים לו את אור השם יתברך. ותכף-ומיד פשאוור השם יתברך מאיר עליך, אין לך ממה לפחד, כי עקר הגנבים באים רק בלילה, וחושבים בעת שחשך להאדם.

ועל-כן ראה לדבר תמיד עמו יתברך בבית וברחוב, וזה יועיל לך מאד מאד להנצל מכל הפחדים. וכל זמן שיש לך פנוי, לך לדבר עמו יתברך. וכן עליך לשמר את הזמן מאד מאד, ולהתמיד ביותר בתורה ובתפלה, ולחשב תמיד בעלמא דאתי. ודבר זה יביאך אל השמחה האמתית, כי תבין איך שכל החיים הם רק כרבע שעה ממש (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), ועל-כן מה ולמה לי לפל בדעתי ולפחד ממישהו כרבע שעה?! הלא עוד מעט יעבר וכו'. ותדע כי מוהר"ן ת"ו"ל אמר למי שאין מסתפל על היום האחרון שיהיה מת: "אליו אני לא מדבר, כי הוא נדמה בעיני כבהמה, שגם-כן אינה יודעת שתמות, אבל לאלו אשר חושבים מהיום האחרון, ואיך שיצטרכו למות, ועובר עליהם מה שעובר, אליהם

אני מדבר בספרי 'לקוטי-הלכות'. והרב הקדוש ר' אברהם בר' נחמן ז"ל (בעל המהבר "באור הלכות") היה רגיל לומר בשם מוהרנ"ת ז"ל: אין עוד נדאות כיום המיתה, ואין לה עוד הסתרה ושכחה כעל יום המיתה, ועקר הנזרון הוא רק על-ידי שמחה, כי כל עצבות היא הסטרא אחרא, והקדוש-ברוך-הוא שונא אותה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מח); ותהי' וימיד כש'אדם נכנס בעבודת השם יתברך, עברה גדולה כשהוא בעצבות. ומוכא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כג), שעצביהם כסף וזהב, כי הכסף והזהב עושה את האדם בעצבות, עין שם. וצריך שתדע, כי כמו שבטמאה אמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה א', סימן לד): יש לו מנה רוצה מאתים וכו', אשר באמת זוהי קללה שמביאה את האדם תמיד לידי עצבון ומרה שחורה וכו', זה לעמת זה בקדשה ראוי תמיד לומר: יש לי מנה, אני רוצה מאתים, למדתי דף גמרא, פרק משניות, סימן שלחן ערוך, אני רוצה ללמד שנים, למדתי שנים אני רוצה ללמד ארבעה. וזהו עקר השמחה והחידוה, ולא הכסף הגשמי.

ומספר על ר' אייזיקל מאומן, שהיה עשיר גדול. וקדם הסתלקותו היה אומר: זה בזיון, שישאר מאיזיקל איזה סף, וחלק הכל לצדקה, אף שכל ימי חיי הרבה בצדקה, אף אז חלק הכל לצדקה. וכשאמרו לו, למה אינו משאיר לבניו, ושיחלק רק מעשר, השיב: אני מחלק את הכל לצדקה, ולבני אני משאיר מעשר.

חמדת לבבי! כשיש לאדם אמונה והתבודדות בכל יום ויום, אזי יש לו דעת אחרת. ושמעתי פעם מר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ז"ל], שספר לי, שחמיו ר' אהרן קובליטשער ז"ל, היה פעם חולה, ושכב בביתו, ולא היה לו מה לתן לו לאכל מרב עניות ששררה בביתו, והלה אף ר' אייזיקל, וספר לו ר' לוי יצחק, נען שחנתנו חולה, ושוכב בביתו, ובבית אין שום דבר, אולי יתן משהו לצדקה, שיקנה אכל לאכל, ונתן לו ר' אייזיקל סכום גדול. ושאלו ר' לוי יצחק: אולי תוכלו להוסיף? והשיב: אברהם, תאמין לי, שיש לי בכל יום התבודדות, וגם על חלקת הצדקה יש לי התבודדות, אם נתתי לה סכום זה, מסתמא כף האיר לי בשעת התבודדות. וסיים ר' לוי

אָשֶׁר ד' שׁיב בְּנַחֵל קיֵא

יִצְחָק: שְׁמַעְתִּי דְבוּרִים כְּאֵלוֹ, כְּבָר לֹא הָיָה לִי מֵה לֹדְמָר; אָדָם שְׂאוֹמֵר, שְׂמַאִיר לֹו כֶּךָ בְּשַׁעַת הַהִתְבוּדוֹת, מֵה אָנִי יְכוֹל לְהַשִּׁיב לֹו? ! וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה, אִיךָ צָרִיךְ לִילֵךְ בְּחַיִּים, רַק עִם תְּפִלָּה וְהִתְבוּדוֹת. וְעַל-כֵּן כִּלְךָ מִפְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל וְקִטְנוֹת הַמַּחִין שֶׁל קִמְצָנוֹת וְדַחִיקַת הַשַּׁעֲה, הַדְּבִק עֲצָמְךָ בֹו יְתַבְרֵךְ, וְכֹל מֵה שְׁתִּזְכֶּה לְהַדְּבִק עִמּוֹ יְתַבְרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן יִשְׁפַע עֲלֶיךָ שְׁפַע דְקַדְשָׁה, כִּי כָל מִי שְׂבוּרַח אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, נִשְׁפַע עֲלָיו שְׁפַע שֶׁל כֶּסֶף.

אוֹדוֹת שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, בְּנֻדְאֵי רְאוּי לְאַמְרָם תְּמִיד, וְזֶה מוֹעִיל בְּנֻדְאֵי. וּמֵה שְׁשֹׂאֵלְתָּ עַל כְּמָה שְׁנִכְתְּבוּ שֵׁם וְהָיוּ רְשָׁעִים, תִּדְעַ כִּי בַתְּחִלָּה הָיוּ צְדִיקִים, כְּמוֹ הַמְּרַגְלִים, כִּי הָיוּ רְאוּשֵׁי אֱלוֹפֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וַיֵּשׁ לְהַאֲרִיךְ בְּזֶה, אִךָ כְּבָר קִשָּׁה עָלֵי הַכְּתִיבָה, עַל-כֵּן אֶקְצָר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' שׁיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֵת מִכְתְּבְּךָ לְנִכוֹן קִבַּלְתִּי.

וּפֵה תְקַבֵּל חוֹבֶרֶת כְּסֵלוֹ: "אוֹר הַצְּדִיק" שְׁבִקְשָׁתָּ, וְשֵׁם תִּמְצָא אֵת הַסְּפוּר אִיךָ שְׁאַחַד זָכָה לְנִסְעַ לְצִיּוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל. וּבְאַמַּת צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יְכוֹל לְרַשֵּׁם סֵפֶר כְּזֶה, כִּי כָל אֶחָד וְאַחַד מִי שְׁזָכָה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֵל הַפְּעַל לְהַגִּיעַ אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, יֵשׁ לוֹ סְפוּרִים כְּאֵלוֹ, מֵה שְׁנִגְאָרַע עִמּוֹ. אֶקְוֶה לְהַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ, שְׁגַם אֶתְּה תוֹצִיא מִהַכַּח אֵל הַפְּעַל רְצוֹנְךָ וְכִסּוּפֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְכוּא אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְהוּא תִקּוֹן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד. וְעַקֵּר הַדְּרָךְ לְכוּא לְשֵׁם, הוּא עַל-יַדֵּי תְּפִלָּה. וְעַל-כֵּן חִזַּק וְאַמֵּץ לְבַקֵּשׁ עַל זֶה בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, וְאַז תִּזְכֶּה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֵל הַפְּעַל

קיב אָשֶׁר ד' שיג בְּנַחֵל

מחשבתך לטובה. ואני מאחל לך הצלחה רבה בדרךך, שתפגס בשלום ותחזור בשלום, ואתה שלום וביתך שלום, וכל אשר לך שלום.

הדורש שלומך...

נא ונא להתחבר עם חסידי ברסלב האמתיים, הדבוקים בו תברך בדבקות אמת, ואז טוב לך לנצח נצחים.

ד' שיג.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויצא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידיד נפשי, גר להצדיק נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד באמונה פשוטה בו יתברך, ועקר הדבקות הוא רק על-ידי אמונה ברוחה, לידיע ולהודיע ולהתנדע כי השם יתברך מנהיג את עולמו, ואין בלעדיו יתברך כלל, שמכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, כמו-כן מאיך עליו דעתו, וזוכה לדבר עמו יתברך, אשר זה עקר השלמות שהאדם צריך להגיע אליה בזה העולם — לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ואלמלא זכינו להתקרב אל רבנו ו"ל, אלא בשביל זה — די, ומכל שכן שזכינו לעוד טובות רבות, כאשר יודע כל אחד בנפשו מה עשה רבנו ו"ל עמו, על-כן ראוי לחזור הרבה בספרי רבנו ו"ל, עד שיזכה שיהיו שגורים על פיו ממש בעל פה. וכן מה טוב ומה נעים להתמיד ביותר בכל יום בתורה הקדושה, ולהרגיל את עצמו בכל יום במקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותקונים, רמב"ם, טור ושלחן ערוך. ובפרט אתה, ידידי היקר! אברך אחר החתנה, אתה יכול להשלים את עצמך עכשו מאוד מאוד, אם לא תהיה בטלן, ולא תבלה את הזמן היקר בהבל וריק.

אָשֶׁר ד' שִׁיג בְּנַחֵל קִיג

חֲמַדַּת לְכַבִּי! מֵאַחַר שְׁזָכָה אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְהַתְּנוּעַ מֵרַבִּי
אָמֵת כְּזֶה, עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְצִיַּת אוֹתוֹ, וְהוּא
בְּפִרוּשׁ אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן יט): נִכְסַפְתִּי מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם
אֶל עֲשִׂיָּה, שְׂיִהְיֶה חַיִּיב אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמַּד כָּךְ וְכָךְ בְּכָל יוֹם
חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, עַיִן שָׁם; וְלֹא פֶּאֶשֶׁר נְהוּג עֲכָשׁוּ, שְׁבַעוּנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
נִתְקַרַּר עֲנָנֵי הָעֲשִׂיָּה, עַל־יָדֵי כַּמָּה פְּרָחִים שְׂאוּמְרִים גַּם־כֵּן דַּעוֹת
בְּחִסְדוֹת בְּרַסְלָב... וּבְאָמֵת אֵין לָנוּ רַק דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּעֲצָמוֹ,
אֶצְלָנוּ אֵין אֲדַמוּ"ר זְקָן וְלֹא אֲדַמוּ"ר צָעִיר וְלֹא אֲדַמוּ"ר אֲמָצְעִי,
וְאִפְלוּ לֹא "זְקָנִים", אֶצְלָנוּ רַק מֵה שְׂאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל וְתִלְמִידוֹ הַקְּדוֹשׁ
מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, אֲשֶׁר הִשְׁלֵמוֹת הִיְתָה בְּהֵם, וְרַק בְּדְבָרֵיהֶם עָלִינוּ
לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְסַלֵּס, וְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ שְׁבָכָל דוֹר וְדוֹר הַהוֹלְכִים
בְּדַרְכֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וּמְדַבְּרִים מִתּוֹרַת רַבֵּנוּ ו"ל, עָלִינוּ לְצִיַּת אוֹתָם, כִּי
כְּפִי הַקְּטָנוֹת וְהִירִידוֹת שְׁעוֹבֵר בְּכָל דוֹר, הַהֲכָרַח לְכָלִים חֲדָשִׁים,
שְׂשִׂאָבוּ בְּהֵם דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל.

וּבְאָמֵת נִיתִי סֵפֶר וְנַחֲזָה הוּא, הֵינּוּ יְכוּלִים תִּכְף־וּמְיָד לְרֵאוֹת
אִם הֵלֶךְ וְהִטָּה מִדְּרָכֵי רַבֵּנוּ ו"ל... וּבְפִרְטִיּוֹת בְּעֲנָנֵי זֶה שְׂרַבֵּנוּ ו"ל
רְצָה, שְׂיִהְיֶה כָּל אֶחָד וְאֶחָד רְגִיל לְלַמַּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּךְ וְכָךְ, וְכָל
אֶלֶף מִתְנַגְּדִים יֵאבְדוּ, וְאֵל יֵאבֹד דְּבוּר אֶחָד מִדְּבָרָיו, מֵאַחַר שְׂשִׂי
דְּבוּר כְּזֶה, הַדְּבוּר מְכַרַח לְפּוֹצֵץ אֶת הַרְעַ וְהַחֲמֵר שְׁמַסְבֵּב אֶת הָאָדָם.
וְאִם רַבֵּנוּ ו"ל רְצָה שְׁכָל אֶחָד יִלְמַד כָּךְ וְכָךְ, אֵין עַל זֶה שׁוֹם תְּרוּץ
כָּלֵל, וְאֵל נִחְדָּשׁ וְלֹא נִגְרַע שׁוֹם דְּבַר, רַק לְקִימוֹ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשִׁטוֹת. וּבְאָמֵת רָאוּ אֶצֶל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ הָאֲמַתִּיִּים, אֲשֶׁר לְכָל
אֶחָד וְאֶחָד הָיָה עַל שְׁלִחְנוֹ עֲרָמָה מְלֵאָה סְפָרִים, שְׁלֵמַד בְּהֵם בְּכָל
יוֹם: תַּנ"ךְ, מִשְׁנָיוֹת, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, עַיִן יַעֲקֹב, זֵהר, תְּקוּנִים וְכוּ' וְכוּ',
כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁבַחַר לְעֲצָמוֹ, אֲשֶׁרֵי עַיִן רְאָתָה זֹאת! וְכֵן רָאוּ,
אֲשֶׁר כָּל בַּחוּר וּבַחוּר מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ, שְׂתִהְיֶה לְפָנָיו עֲרָמָה מְלֵאָה
סְפָרִים, וּכְשִׁיִּסִּים יִתְחִיל עוֹד פְּעַם, וְכֵן יִקַּח בְּכָל פְּעַם סְפָרִים אֲחֵרִים.
כִּי רַבֵּנוּ ו"ל רְצָה שְׁנִטִּיל וְנִהְיֶה בְּכָל מְקוֹמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה
(עַיִן שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן כח); וְהַעֲקָר שְׁלֵא יִהְיֶה מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל בְּשִׁבִיל
זֶה, וְיִזְכֹּר גַּם אֶת שִׁיחַת רַבֵּנוּ ו"ל שְׂאָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן שה): מְעַן

קטז אשר ד' שיד בנחל

"וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ" — שִׁיחַ שֵׁם שָׁמַיִם מִתְאַהֵב עַל יְדֶךָ, שִׁיחַ קוֹרָא וְשׁוֹנֶה וּמְשַׁמֵּשׁ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, וַיְהִי מִשְׁאוֹ וּמִתְנוּ בְּנִחַת עִם הַבְּרִיּוֹת, מַה הַבְּרִיּוֹת אוֹמְרוֹת עָלָיו? אֲשֶׁרֵי אָבִיו שֶׁלְּמִדּוֹ תוֹרָה, אֲשֶׁרֵי רַבּוֹ שֶׁלְּמִדּוֹ תוֹרָה, אוֹי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת שֶׁלֹּא לְמִדּוֹ תוֹרָה, פְּלוֹנֵי שֶׁלְּמִדּוֹ תוֹרָה, רְאוּ כַּמָּה נְאִים דְּרַכְיוֹ, כַּמָּה מִתְקַנְגִים מְעַשְׂוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (יִשְׁעִיָּה מֵט, ג): "וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֵתָּה, יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר", עֵינֵי שָׁם.

וּבְאֵמַת עָלֶיךָ לְדַעַת, אִם תִּקְנִים אֶת כָּל הַנַּ"ל, אֵינן אֵתָּה צָרִיךְ לְצִיַּת אֶת אֵף אֶחָד, וּלְבַסּוֹף יוֹדוּ אָבִיךָ וְאִמְךָ וַיִּהְלְלוּ אוֹתְךָ, אֵף וְרַק כְּשֶׁתִּקְנִים כָּל הַנַּ"ל; אֲבָל אִם לֹא, חָבֵל עַל הַזְּמַן, אֵינן לָנוּ מְקוֹם בְּשִׁבִיל אַרְחֵי פְּרָחֵי, בְּשִׁבִיל מוֹשֵׁב לְצִיִּים, בְּשִׁבִיל יוֹשְׁבֵי בְּטֹל וְכוּ' וְכוּ'.

עַל-כֵּן, יְדִידֵי הַיִּקָּר! הַשְּׁלֵף מִמֶּךָ הַיְלִדוֹת וְהַקְּטָנוֹת, וְקַח עִכְשָׁו מִשְׁנֵיּוֹת בְּיָדְךָ, וְתֹאמֵר פָּרַק אַחַר פָּרַק, כִּי לְמוֹד וְנֹאמִירַת מִשְׁנֵיּוֹת פּוֹתַח אֶת הַמַּחַ וּמִטְהַר וּמְזַכֵּךְ אֶת הַנְּשֻׁמָּה, (תַּתְּחִיל מִהַתְּחִלַּת בְּרֻכּוֹת, וְתֹאמֵר כְּסִדְרָן, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנֵה, וְתַתְּחִיל עוֹד פַּעַם). וְכֵן בְּגִמְרָא, וְכֵן בְּשִׁלְחַן עָרוֹף, וְתִרְאֶה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ וְתִבְרַךְ. וְיֵמָּה טוֹב וְיֵמָּה נְעִים לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוֹד הָאָדָם, וּכְלֵי מִדּוֹת הָאָדָם רַק חִיָּה בְּצוֹרַת אָדָם, וְהַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ יִצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּצְלִיחַ.

בְּזֶה שֶׁאֵתָּה מִשְׁתַּוְּקֵק כָּל-כָּף אַחַר מִכְתָּבִים, תִּדַע לָךְ, כִּי יֵשׁ לִי הַרְבֵּה טְרָדוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּבְפִרְטוּיּוֹת לְהַשִּׁיב לְרַבִּים דְּבָרִים נְחוּצִים, הִנֵּה טוֹב מְאֹד שֶׁתַּעֲיִן בְּכָל יוֹם בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ, כִּי הַמִּכְתָּבִים נִכְתְּבוּ לְכָל־לִיּוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תִּרְאֶה אֶת מִכְתָּבֵי זֶה לְכָל הַחֲבָרִים תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ".

אֲשֶׁר ד' שטו בַּנְחַל קיז
ד' שטו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום רביעי לסדר ויצא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַתְּחִזְקוֹת וְעוֹד פְּעַם הַתְּחִזְקוֹת וְעוֹד פְּעַם
הַתְּחִזְקוֹת.

רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁתּוֹדָה וְהוֹדָאָה
זֶה שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא; וַיַּעַן שְׁאֵתָה פּוֹתֵב לִי, שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ כָּל-כָּף
הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים וּגְלִים, אֵינן עֹצָה אַחֲרַת, אֲלֵא לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתַת
תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הִיָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת יוֹתֵר גְּרוּעַ,
רַחֲמָנָא לְצַלָן, מֵה שְׁאֲנוּ רוֹאִים הַיּוֹם, בְּגִי-אָדָם עוֹבָרִים מִשְׁבָּרִים
מִיִּלְדִיָּהֶם וְכוּ', יֵשׁ כְּאֵלוֹ אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם יְלָדִים בְּעֲלֵי מוּמִים, רַחֲמָנָא
לִישְׁזַבֵּן, וְהַהוֹרִים אוֹכְלִים עֲצָמָם חַיִּים, וְכֵן יֵשׁ הוֹרִים שִׁילְדִיָּהֶם יֵצְאוּ
לְתַרְבוֹת רָעָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְהַהוֹרִים מוֹרְטִים שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁם, כִּי
אֵינן עוֹד צֶעֶר כְּצֶעֶר גְּדוּל בָּנִים, וְעַל-כֵּן הַרְגֵּל עֲצָמָךְ לְתַת תּוֹדָה
וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֵה שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא. וְאִם תִּרְגֵּיל
עֲצָמָךְ לִילֶךְ בְּדַרְךָ זוֹ — לְתַת תְּמִיד תּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, הַכֹּל יִשְׁתַּנֵּה
לְטוֹבָה.

רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצ"ה) עַל הַפְּסוּק:
"בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי", שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ מָצָא הִרְחַבּוֹת בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת,
וּצְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט בְּחַיִּים, לֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל הָרַע, אֲלֵא עַל הַטוֹב.
וְלָכֵן רָאָה לְמַצָּא הִרְחַבּוֹת בְּתוֹךְ צְרוּתֶיךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק
מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים. הָעֵקֶר תְּחִזִּיק מְעַמָּד, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים וּנְגִלִים
שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד ...

קִיחַ אֲשֶׁר ד' שטז בַּנַּחַל

ד' שטז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי מִכְּתָבְךָ עִם הַפֶּסֶף לְהַדְפָּסָה.

רָאָה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַמִּיד תִּשְׁתַּוְּקָה
רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְעָלֵינוּ תַמִּיד לְחֹשֶׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה הִיָּה הַרְצוֹן שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל,
שְׁכָל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה רַק נִחְשָׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וַיִּגְדַּבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
וַיֵּשׁ דְּבוּר שֶׁרַבֵּנוּ ו"ל רָצָה, שְׁכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיֶה נוֹהֵם
כְּמוֹ חַיָּה, שְׂקוּרָאִים: בְּרוּמָעַן, שְׁתַּמִּיד יִנְהֵם לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּתַפְלוּת וּבְשִׂיחוֹת וּבְקִשּׁוֹת. וְאֲנִי הַכְּרַתִּי כְּפָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
שְׁתַּמִּיד דְּבָרוֹ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ הַרֵב הַחֲסִיד ר' שְׁמוּאֵל
הוֹרְבִיץ ו"ל, שְׁתַּמִּיד הִיָּה מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנוֹהֵם כְּחַיָּה
הַמִּשְׁתַּוְּקֶקֶת אַחַר טָרֶף. וְרֵאוּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה לְלַמֵּד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַתַּמִּימִים, שְׁלֶקְחוּ אֶת עֵנֶן רַבֵּנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד.
וּצְרִיכִים לְבָרַח מִכָּל אֱלוֹ הַלִּיצָנִים, שְׁמִסְתַּוְּבָכִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
כִּי הָעֵקֶר אֲצֵל רַבֵּנוּ ו"ל זֶה רַק תַּמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת;
אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

נָא וְנָא תִזְכֹּר, אֲשֶׁר יָבוֹא הַיּוֹם שְׁנֹצֵטְרֶךָ לְעֻזֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם,
וְלָכֵן לָמָּה לְהִסְתַּבֵּךְ בְּמַחְלָקָת וּבְמַרְיָבוֹת וּבּוֹכּוּחִים?! יוֹתֵר טוֹב
לְחֹשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ נִצְלִיחַ דְּרַבֵּנוּ תַמִּיד.

פַּעַם שְׁמַעְתִּי מִר' הֵירֶשׁ לִיב לִיפֵל, שְׁדַבֵּר עִמִּי הַרְבֵּה אִיךָ
שְׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָיוּ בְּקִיאִים בְּ"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן" בְּעַל-פֶּה. וְסִפֵּר לִי,
שֶׁר' יִשְׂרָאֵל מִטִּירְהוּוִיָּצָא ו"ל, הִיָּה מְדַבֵּר וּמְעוֹרֵר לְכַמָּה מִבְּנֵי
הַנְּעוּרִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂאִזּוּ נִתְקַרְבוּ, שְׁיִלְמְדוּ הַרְבֵּה "לְקוּטִי-
מוֹהֲר"ן" בְּעַל-פֶּה. וְאָמַר עַל עֲצָמוֹ: בְּהִיוֹתִי בְּגִיל שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה, כְּבָר

אָשׁר ד' שׂיז בְּנַחֵל קִיט

יְדַעְתִּי הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּעַל-פֶּה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! מִי שְׂיֻדַּע אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּעַל-פֶּה, רַבְּנוּ ו"ל אֵינוֹ נוֹתֵן לוֹ לִישׁוֹן, אֶלָּא מְעוֹרֵר אוֹתוֹ מִהַשְּׁנָה. כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), שְׂהַצְדִּיק מְעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה, וְלָכֵן כָּל מִי שְׁלוֹמֵד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, רַבְּנוּ ו"ל מְעוֹרְרוּ מִהַשְּׁנָה. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַרְבּוֹת בְּלְמוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, עַד שֶׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּיךָ, וְאָז תִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ גְּדוּלָּה מְאֹד. הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' שׂיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תש"מ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

עֲלִיךָ לְהִתְחַזֵּק וּלְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה זֶה הַגְּאֻלָּה, אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּתוּב (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' טז, כז): "עֲזוּ וַחֲדָדְוּהָ בְּמִקְוָמוֹ"; אֶצֶל יִתְבָּרַךְ שְׂרוּיָה רַק הַשְּׂמִחָה. וְלָכֵן עֲלִיךָ לְהִיּוֹת רַק שְׂמִחַת, וּלְשִׂמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ. כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ראשׁ הַשָּׁנָה ו'): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשִׂמְחָה. וְכֵן עֲלִיךָ לְשִׂמַח אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּלְהַקְיֵדָם, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּעוֹרְרוֹת בִּינֵיהֶם, שְׂיֵצְאוּ לְהַפְצִיָּה וַיִּקְרְבוּ יְהוּדִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּגְלוּ לְכֻלָּם אֲשֶׁר אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ, וְזֶה הַיְסוּד! וְאִם תַּעֲשֶׂה כְּזֹאת, אֵין מְאֲשֶׁר יוֹתֵר מִמֶּךָ.

וְאֵנִי רוֹצֶה בְּמְאֹד מְאֹד, שְׂכַכֵּל יוֹם תֵּצֵא לְהַפִּיץ, וּתְקַרֵּב מֵהַ שְׂיֻתֵר יְהוּדִים לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּתְחַדִּיר בָּהֶם שְׂאֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ! וְכֵן תְּחַדִּיר בְּאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲמוּנַת חֲכָמִים, וְאֲשֶׁר אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת רַבְּנוּ ו"ל! הוּא מְכִיֵּן אוֹתֵנוּ, הוּא מְחַזֵּק אוֹתֵנוּ, הוּא מְעוֹדֵד וּמְשִׂמַח אוֹתֵנוּ. וְאֶת זֹאת עֲלִיךָ לְלַמֵּד עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִם תִּנְהַג כֵּךְ — תִּהְיֶה

קב אֲשֶׁר ד' שׁוֹז בְּנַחֵל

המאֲשֶׁר בְּיוֹתֵר! רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, לְרַגֵּעַ שְׁלֵא יֵרְאוּ אֵיזוֹ עֲצוּבוֹת עַל פְּנֵיךָ, תָּמִיד תֹּאִיר פָּנִים, וְהַשְׂמֵחָה תִּבְצָבֵךְ מִפְּנֵיךָ, וְתִשְׂמַח אֶת כָּל הַנִּקְרָה בְּדַרְכָּךָ. אִם אַתָּה רוֹאֶה יְהוּדֵי שְׂבוּר, תִּרְאֶה לְשִׂמְחוֹ וְלְהִצְחִיקוֹ, אֲשֶׁר זֶה דְּבָר חָשׁוּב בְּיוֹתֵר, כִּי כָּל אֶחָד הוֹלֵךְ בְּפָנִים נִפְּלוּת, כְּאִלוֹ הַכֹּל נִפְּלָה עָלָיו וְעוֹלָם חֲשׁוֹךְ בְּעֵדוֹ, וְכָל הַצָּרוֹת נִחְתּוּ עַל רֹאשׁוֹ וְכוּ', וְדָבָר זֶה צְרִיכִים לְהִסִּיר וּלְבַטֵּל. וְרַבֵּנוּ ו"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד שְׁנֵהִיָּה בְּשִׂמְחָה וּנְשַׂמַּח אֶת עַם יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן הִכְפֵּל הַדְּבָר, רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, תִּשְׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ, תִּשְׂמַח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְאֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל.

וּמִכָּל שְׂכֵן שְׁלֵא תִכְנַס בְּוִכּוּחִים עִם אִף אֶחָד, וְאִפְּלוּ עִם פּוֹרְקֵי הָעַל, אַתָּה תִּדְבֹּר אֶת דְּבוּרֶיךָ — אֲשֶׁר אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, אֵל תִּתֵּן לוֹ לְרַגֵּעַ פֶּתַח לְהִסְבִּיר אֶת עֲצוּמוֹ, אֵין מִשְׁגַּל שֶׁל כְּפִירוֹת וְכוּ'. הַבְּעַל הַתִּנְיָא בְּסוּף לְמִי הִיָּה כְּבֹד שְׂמִיעָה, וְהַתְּלַמִּידִים אָמְרוּ לוֹ: "רַבִּי, לְמָה אֵינְכֶם עוֹזְרִים לְעֲצָמְכֶם?!" אֲזַי עָנָה: "מָה אֲנִי צָרִיךְ לְשַׁמְעַע?!" מָה שֵׁיִשׁ לִי לוֹמַר — אֲנִי אוֹמֵר, וּמָה שְׂאַתֶּם אוֹמְרִים — לֹא אֶכְפֵּת לִי" וְכוּ'. וְכֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — רַק לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא מְעַנֵּן אוֹתִי מָה שְׂאַתָּה אוֹמֵר, אֲנִי רוֹצֶה רַק לְפָרְסֵם אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְזֶה עֲנִינִי!

וְאֵין צְרִיכִים לוֹמַר אֶת זֹאת, אֲלֵא לְחַשֵּׁב מִזֶּה, הֵינּוּ לְדָבָר שׁוֹטֵף כָּל-כָּף מֵאֲמוּנָה, מְשִׂמְחָה, מֵאַהֲבָה, עַד שֶׁהִרְעַ מִמִּילָא יִתְבַטֵּל, וְאֵז נִתְחִיל לְרַקֵּד בְּיַחַד. וְכֵן תַּעֲשֶׂה, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן.

רְאֵה לְצֵאת מֵהַקְּטָנוֹת שְׁלֶךְ. רַבֵּנוּ ו"ל סִפֵּר (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה יג, מִיּוֹם הָרֵאשׁוֹן), שְׂבָא הַנְּשֹׂר הַגָּדוֹל, וְדָפַק עַל הַמַּגְדָּל וְצָעַק: "תִּפְסִיקוּ לְהִיּוֹת עֲנִיִּים, תִּתְחִילוּ לְהִשְׂתַּמֵּשׁ עִם הָאוֹצְרוֹת שְׁלָכֶם", שְׁנֵה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂדוּפַק עַל הַמַּגְדָּל שְׁלָנוּ: "תִּפְסִיקוּ לְהִיּוֹת עֲנִיִּים, יֵשׁ לָכֶם אוֹצְרוֹת, יֵשׁ לָכֶם רַבִּי כְּזֶה, דְּבוּרִים כְּאִלוֹ, חֲדָלוּ לְהִיּוֹת אֲבִיוֹנִים, חֲדָלוּ לְחַלֵּם, הִפְסִיקוּ לְדַמְּנָן, תִּתְחִילוּ לְחִיּוֹת עִם

אֲשֶׁר ד' שיח בְּנַחֵל קבא

הַאוֹצְרוֹת שְׁלָכֶם, וְתַחֲלָקוּ וְתַתְּנוּ מֵהַאוֹצְרוֹת שְׁלָכֶם גַּם לְאַחֵרִים.
וְאִם תִּלְךְ בְּצוּרָה כְּזוֹ — תִּצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' שיח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אודות סדר הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל שְׁאַתָּה שׁוֹאֵל, שְׁצָרִיכִים לְהִבִּין וְכוּ', כְּדַאי לָךְ לְלַמֵּד כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים אֶת הַשִּׁיחָה בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו, וְזוֹ עֲצָה נּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד; כִּי בְּאַמַּת רַבְּנוּ ו"ל הוּא הַרוֹפֵא בְּדוֹר הַזֶּה, וְאֵת נִשְׁמָתוֹ הוֹרִידוּ בְּדוֹר הַזֶּה, כִּי הוּא בָּא לְתַקֵּן אֶת כָּל אֱלוֹ שְׁנֹכְשָׁלוֹ בַּפְּגָם הַבְּרִית, וְקִלְקְלוּ אֶת הַמַּחִין, וְאִי אֶפְשֶׁר לָהֶם לְתַפֵּס אֶת אֲשֶׁר לוֹמְדִים. וְהִנֵּה רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ט): אִפְלוּ אוֹתָם הָאֲנָשִׁים שְׁנִפְלוּ לְעַמְקֵי עַמְקִים, לְשֹׂאֵל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו, וְאִפְלוּ עֲכָשׁוּ עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שְׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, אִם יִקְחוּ לְעֲצָמָם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כֶּף וְכָף, הַתּוֹרָה תּוֹצִיא אוֹתָם. וְהִנֵּה אָנוּ יוֹדְעִים, שְׁמִי שְׁנֹכְשָׁל בַּפְּגָם הַבְּרִית, הַמַּחֲשֵׁל שְׁלוֹ מְלֵא טְנוּף וְצוֹאָה, וְאִין עוֹד דְּבַר שְׁמַכְבֵּס אֶת הַנִּשְׁמָה כְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן בְּהַתְחַלָּה, בְּחוֹר אוֹ אַבְרָהָ שְׁרוֹצִים לְהַפְּגֵם לְקַדְשָׁהּ, וַיִּצְרָם רוֹדֵף אַחֲרֵיהֶם, כִּי מִי שְׁנֹכְשָׁל אִפְלוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית אַחַד בְּחַיִּים, כְּבָר הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוֹ עוֹזֵב אוֹתוֹ, וְכָבֵר לוֹכְדוֹ. לְכֵן רַבְּנוּ ו"ל נִתֵּן לָנוּ עֲצָה — לְקַחַת מְשֻׁנּוּת, וְלְלַמֵּד פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק, וְלַגְרֵם וְלִילֵף קְדִימָה וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל אַחֲרֵנִית, אֲלֹא עוֹד פֶּרֶק וְעוֹד פֶּרֶק, עַד שְׁיִסִּים מִסְכָּתָא, וַיִּתְחִיל עוֹד מִסְכָּתָא וְעוֹד מִסְכָּתָא, וַיְבִין כֶּף הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רַץ אַחֲרָיו, וְהוּא בּוֹרַח לְתוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן הוּא כְּלַמּוּד גְּמָרָא, שְׁאָדָם צָרִיף לְבָרַח רַק לְתוֹף הַתּוֹרָה, וְכָכֵל שְׁהִיצֵר הָרַע גּוֹבֵר עָלָיו, הוּא צָרִיף לְבָרַח וְלְלַמֵּד עוֹד דָּף וְעוֹד דָּף, וְאַצֵּל רַבְּנוּ ו"ל הִנֵּה לַמּוּד כְּסֻדְרָן מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב. כִּי כְּשֶׁאָדָם

קכב אֲשֶׁר ד' שיח בנחל

מתחיל ללמד משניות, ויש לו שאיפה שצריך לסיים עכשו ששה סדרי משנה, זה נותן לו ספוק, כי יודע שעליו להתקדם ולהתמיד עד שייסיים את כל ששה סדרי משנה, כמו־כן לגבי למוד ש"ס, אם בונה לעצמו שאיפה: אני מכרח עכשו לגמור את כל הש"ס כסדרן, זה נותן לו אתגר בחיים, ולכן ילמד בכל יום עמוד, או דף, או שני דפים, או חמשה דפים, או עשרה, או עשרים דפים, כי יש לו יעוד — לסיים את כל הש"ס. וכן הוא בד' חלקי שלחן ערוך, להתחיל מתחלת הארח חיים, ואחר־כך לסיים, ולהתחיל יורה דעה ולסיים, ולהתחיל אבן העזר ולסיים, ולהתחיל חשן המשפט ולסיים, ולהתחיל הכל שוב. בפעם הראשונה צריך ללמד מחבר רמ"א, כדי שיהיה בקי בכל ד' חלקי שלחן ערוך, היכן כל סימן וסימן נמצא, וזה נקרא אצל רבנו ז"ל "שלחן ערוך הקטנים", כי מימי רבנו ז"ל היה מדפס שלחן ערוך מחבר רמ"א, וידוע שהבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע אמר לתלמידיו, שילמדו הרבה מחבר רמ"א, כי זה נתחבר ברוח-הקדש גדול מאד מאד. ולכן בפעם הראשונה צריכים ללמד ד' חלקי שלחן ערוך על-כל-פנים מחבר רמ"א, וכן לגרס הרבה ביזהר גם־כן כסדרן מהתחלה, ולא יזוז אפלו בעד כל הון דעלמא, רק קדימה להמשיך, ולא להסתפל על כך ששוכח, וכן בתקוני זהר וכו'. ובאמת אמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה א', סימן לד): זה שפוטה של תורה, שאדם לומד ושוכח, לטובתו אדם לומד ושוכח, שאלו היה האדם לומד תורה ולא שוכחה, היה מתעסק בתורה ב' וג' שנים וחוזר ומתעסק במלאכתו, ולא היה משגיח בה לעולם, אלא מתוך שאדם לומד תורה ושוכחה, אין הוא מזיז ואין הוא מזיע את עצמו מדברי תורה; הינו כי כשאדם לומד בצורה כזו, והשאיפה שלו היא רק לסיים עכשו את כל המדרש רבה מהתחלה עד הסוף ואת כל המדרש תנחומא מהתחלה עד הסוף, וכן עוד מדרשי חז"ל, זה נותן לו ספוק, ואף שבין כך הוא שוכח, אמר האר"י ז"ל (לקוטי-תורה, פרשת עקב), שכל מה שאדם לומד ושוכח בזה העולם, מזכירים לו בעולם הבא. ולכן אסור להתבלבל מזה, וזה נותן לאדם תמריץ, שיש לו במה למלא את הזמן; כי באמת עליך לדעת, אם אדם מתבודד להקדוש-ברוך-הוא, אז נכלל

אֲשֶׁר ד' שיח בְּנַחֵל קכג

בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּבְנֻדָּאי אֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים עַד שְׁעוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מְהֵבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְעַד שְׁאֵין לוֹ כְּבֹר שׁוּם הַסְּתַפְּלוּת וְשִׁמְיָעָה וּנְשִׁימָה וְדַבּוּר וְהִלִּיכָה בְּזֶה הָעוֹלָם, כַּמּוּבָא (סְפֹרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה יג), שְׁסַפֵּר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל מֵהַשְּׁבָעָה בְּעֵט לִירֵס, שְׁכַלְמֵם סוֹבְבִים עַל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁזָכָה לְמָה שְׁזָכָה, עַד שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ שׁוּם זְכָרוֹן בְּזֶה הָעוֹלָם וְשׁוּם שְׁמִיָּעָה בְּזֶה הָעוֹלָם וְשׁוּם הַסְּתַפְּלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם. וְדַבֵּר זֶה רוֹצֵה לְהַחְדִּיר בְּכָל תַּלְמִידָיו. וְלִכֵּן מִי שְׁרוּצָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, הַהִכְרַח לוֹ לְלַמַּד הַרְבֵּה סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

וְכֵן עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עָקַר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, זֶה הַרְבֵּה לְהַתְּבוּדָד אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרַךְ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר. וְאִם תִּזְכֶּה לְהַתְּבוּדָד בְּלִילָה בְּמָקוֹם יְחִידִי שְׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם — אֵין טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה; כִּי כְּשֶׁאָדָם יוֹצֵא בְּלִילָה לַחוּץ לְהַתְּבוּדָד, נוֹפֵל עָלָיו יִרְאָה וְפַחַד וְנִשְׁבָּר, עַד שְׁמַדְבֵּק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

מָה אָמַר לָךְ?! כְּשֶׁהֵייתִי בַּחוּר צָעִיר, וְנִכְנַסְתִּי בְּאֵיזָה שְׂדֵה אוֹ יַעַר, הֵאָמַת אֶגִּיד לָךְ, שֶׁהָיוּ לִי פְּחָדִים, וְנִטְלַתִּי עִמִּי מִקָּל. אֲבָל כְּדֵי לְחַזֵּק עֲצָמֵי בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרַךְ, חִבְּרַתִּי אֶת הַשִּׁיר: "מִמְּלֵא כָל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֶיךָ יִתְבַּרַךְ כָּלֵל, וְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שָׁם אֶלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם"; כִּי רְצִיתִי לְהַחְדִּיר בְּעֲצָמֵי שְׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֶה אֶתִּי עִמִּי וְאֶצְלִי, וְשֶׁלֹּא אֶפְחַד — לֹא מַחִיּוֹת רְעוּת וְלֹא מְלַסְטִים וְעַכּוּ"ם. וְזֶה הִנְגוֹן שְׁאֲנִי שָׂר כְּבֹר שְׁנִים, כִּי הִרְגַּלְתִּי אֶת עֲצָמֵי בִימֵי נְעוּרַי. וְעַקֵּר הַמָּקוֹם שֶׁתָּמִיד בְּלִיתִי יָמֵי הַתְּבוּדָדוֹתַי, הָיָה זֶה בְּאֵיזָה מְרַתֵּף שְׁמִצָּאתִי, אֲשֶׁר לֹא הָיוּ שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְלֹא בְּלִבְלָנִי שׁוּם דְּבָר, וְשָׁם יִשְׁבַּתִּי שְׁעוֹת. אֲבָל כְּשֶׁאָדָם מִתְּבוּדָד הַרְבֵּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סח): כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְבִטּוּל, כְּשֶׁחוֹזֵר מֵהַבִּטּוּל, עָלָיו לְלַמַּד תּוֹרָה, וְלַחְדָּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה. וְאָמַר מוֹהַר"ן ז"ל (הַשְּׂכֵמֶת הַבְּקָר, הַלְכָה ד'), שְׁאֶפְלוּ אֵלָיו שְׁאֵינָם זוֹכִים לְחַדָּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, עַל-כֵּל-פָּנִים אִם מִתְּחִילִים לְלַמַּד אֶת הַתּוֹרָה בְּהִתְחַדָּשׁוֹת חֲדָשָׁה, זֶה גַם-כֵּן נִקְרָא חֲדוּשֵׁין דְּאוֹרֵי־תָא, כִּי לוֹמְדִים אֶת הַתּוֹרָה בְּהִתְחַדָּשׁוֹת חֲדָשָׁה.

קכד אָשֶׁר ד' שִׁיח בְּנַחֵל

וְלָכֵן מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אַחֲר־כֵּן מְרַגֵּישׁ אָדָם אַחֲרֵי לְגַמְרֵי, אֲבָל חֵשׁ עֲצָמוֹ רִיק, כִּי הוֹצִיא מִתּוֹכוֹ אֶת כָּל הַרְעָה וְהִלְכָלוֹף, וְעַתָּה צָרִיךְ לְמַלֵּא עֲצָמוֹ בְּמִשְׁהוֹ, וְלָכֵן הִתְכַּרַח לֹא לְלַמֵּד תּוֹרָה. וּבְאֵמֶת מוֹהֲרֵנִי"ף ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, רֹאשׁ חֲדָשׁ, הַלְכָה ה'), שֶׁבִשְׂבִיל זֶה הִתְפַּלֵּה נִקְרָאת בְּחִינַת לְאָה, עֲלֵמָא דְאִתְכַּסֵּיא. כְּשֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד לְהִשָּׂם יִתְבַּרֵךְ וּמְדַבֵּר אֵלָיו, הוּא בָּא אֶל בְּטוּל אֵמֶת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲבָל אֵינוֹ יוֹדֵעַ הֵיכָן הוֹלְכוֹת תְּפִלוֹתָיו; כִּי כָל תְּפִלָּה וְתְפִלָּה שֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד, הַלְכָה וּפְרָחָה לְמַעַלָּה, וְלָכֵן הוּא מְרַגֵּישׁ עֲצָמוֹ רִיקָנִי. לֹא-כֵן הִתּוֹרָה נִקְרָאת רַחֵל, שְׁלוֹמֵד וְרוֹאֶה מַה הַצְּלִיחַ: זְכִיתִי לְלַמֵּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י, זְכִיתִי לְלַמֵּד מִשְׁנֵיּוֹת, זְכִיתִי לְלַמֵּד גְּמָרָא, זֹהר, תְּקוּנִים וּשְׁאָר לְמוֹדִים. וְלָכֵן כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כט, יח): "וַיֵּאָהֵב יַעֲקֹב אֶת רַחֵל" וְגו', כִּי רַחֵל הִיא תּוֹרָה שֶׁבְעַל-פִּיהָ, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן יב), כָּל אֶחָד רֵץ אֵלֶיהָ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן לְאָה, הִיא בְּחִינַת הַסֵּתֶר, אֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹאֶה מַעַלְתָּהּ, שְׂזוֹ בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כט, יז): "וַעֲיַנִּי לְאָה רַכּוּת, וְרַחֵל הִיָּתָה יִפְתָּה תֹאֵר וַיִּפְתָּ מִרְאֶה", כִּי תְפִלָּה לֹא כָל אֶחָד רוֹצֵה לְהִתְבּוֹדֵד, כִּי אֵינוֹ רוֹאֶה אֶת הַתּוֹצְאָה, וְלָכֵן לְאִ"ה רַאשֵׁי תְבוֹת (דְּבָרִים כט, כח): "הַיְגִסְתָּרוֹת לְהַגְנוּ"ה אֵלֵינוּ", שְׂזָה דְבַר גִּסְתָּר מִכָּל הָאָדָם, וְלָכֵן לֹא כָל אֶחָד חֲפֵץ לְהִתְבּוֹדֵד, כִּי רוֹצֵה לְרֹאוֹת מִשְׁהוֹ, אֲשֶׁר בְּתְפִלָּה אֵין רוֹאִים כָּלֵל, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּתוֹרָה — רוֹאִים. וְלָכֵן יַעֲקֹב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, רוֹצֵה יוֹתֵר תּוֹרָה מִתְפַּלֵּה, וּבְאֵמֶת צָרִיכִים אֶת שְׂגִיָּהֶם. עַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ בִּלְהָ אֶת הַזְּמַן, חֵס וְשָׁלוֹם, וְאִז עַל-יְדֵי שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה, הוּא מְמַלֵּא אֶת עֲצָמוֹ. וְכֵן צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְלָכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רפז): מַה יֵּשׁ לְאָדָם לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם? לְהִתְפַּלֵּל, לְלַמֵּד וּלְהִתְפַּלֵּל, וְהַעֲקָר הוּא שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ. וְאָמַר מוֹהֲרֵנִי"ף ו"ל, שֶׁמְשִׁיחַ יַחֲדִיר אֶת עַנְיָן הַתְּפִלָּה בְּעוֹלָם, שִׁיחָהּ אֲצֵל כָּל אֶחָד חֹק וְלֹא יַעֲבֹר לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ שֶׁהוֹלֵךְ עִם טְלִית וְתַפְלִין.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, רְאֵה מַה לְפָנֶיךָ! אֵל תִּפְגַּס בְּכּוֹחוֹתֶיךָ עִם אֵף אֶחָד, יִמְיָנוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אָנוּ פֹּה וְעוֹד מֵעַט

אֲשֶׁר ד' שיח בְּנַחֵל קכה

יוצאים מפה, אם ברצוננו או שלא ברצוננו. הנה אדם בחור צעיר מאד, ונדמה לו שיש לו את כל העולם, והנה מתחתו, והנה כבר נולדים לו ילדים, והנה צריך כבר לחתנם, והנה הוא כבר יהודי זקן, והנה כבר מוליכים אותו, ולמה להפגס בוכיחים?! בנדאי ללמד תורה בעיון — אין למעלה מזה, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עה), שזה סוד שמחת תורה, שמרגישים את התענוג של התורה, אבל עליך להבין שלא כל אחד מסגל לזה, ולכן נתן לנו רבנו ז"ל עצה, שקדם צריכים הרבה לצעק בתורה, בחינת הושענא רבה, ולבקש הרבה ממנו יתברך שביבין, וילמד כף בלי הבנה, עד שיוזקה לשמחת תורה — שביבין את הלמוד; כי בחור צעיר שעובר עליו מה שעובר, ויצרו בוער בו, אזי קדם כל יקח משניות ולא ישאל שאלות, ויגרס פרק אחר פרק, עד שייסיים מסכתא, ואחר-כך עוד מסכתא ועוד וכו' עד שייסיים ששה סדרי משנה, ואחר-כך יקח גם את כל הש"ס ויתחיל מהתחלה, דף אחר דף, וכן ד' חלקי שלחן ערוך, וזה יביאו לסיים. אני יודע שיש רבים שחולקים על זה, אבל זה בא מ'חכמות', רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכב): הנצחון אינו סובל את האמת. מי שמכיר את הדור הזה מה שעובר על בחורים צעירים, שאם תאמר להם שלא ילמדו כף, אזי ילכו ויקראו עתונים, ויעשנו סיגריות, וידברו דברים בטלים, והבטלה מביאה לידי זמה ולידי שעמום ושגעון, כמוכא (כתבות נט.); ולכן מי שבאמת אינו רוצה להטעות עצמו, משליך את שכלו ונדעתו ומצית את רבנו ז"ל, וזו עבדה! ואין על מה להתנפח, וחבל להתנפח! אני יודע שזו האמת של רבנו ז"ל — לקחת שיחה ולקימה בפשיטות גמורה, ואף שאחרים אינם רוצים לקבל את זאת, יהיה להם מה שיהיה, כל אחד צריך לדאג בשביל עצמו, וכל אחד מכיר את עצמו, ואם אינו מטעה עצמו, אזי מצליח בזה העולם. אשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתקבל את האמת ממי שאמרה. אני יודע, כשהתקרבותי אל רבנו ז"ל, לא היה לי אף אחד להתנפח עמו, ולכן כל שיחה ושיחה שרבנו ז"ל אמר — הצרכתי

קבו אָשֶׁר ד' שיט בנחל

לקימה, ולא ענין אותי מאומה! ולכן ראה גם ראה אתה ללמד
הרבה "שיחות-הר"ן" ו"חיי-מוהר"ן", שהם השיחות של רבנו ז"ל,
ועל-ידי-זה תצליח דרךך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' שיט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויצא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל הבחור ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אשר בו אתה מתלונן שנעשית חולה.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד): מצוה גדולה
להיות בשמחה תמיד, והשמחה היא רפואה לכל. ולכן עליך לעשות
כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, לרקוד ולעזוב את כל
ההבזלים והדמיונות. רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה),
שהדמיונות של האדם שוכרים אותו לגמרי, ואין עוד דמיון כמו
שאדם תמיד חושב שהוא חולה; עקר החוב על כל אחד לזכר תמיד
רק בעלמא דאתי, וכך גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן
נד), שפך הוא מנהג יראי ה', שתכף-וימיד כשקמים בבקר, הם
נזכרים בהקדוש-ברוך-הוא, וחושבים רק ממנו יתברך. וכך ראוי
לכל האדם — לחשב רק מהבורא יתברך שמו, וממילא לא יחשב
מהמחלות והחלאים רעים שיש לו; ובאמת כל אדם מלא מחלות,
כי כל מי שחטא הוא מלא חלאים, ועקר העצה — רק לחשב
מהבורא יתברך שמו! ומה יכול להיות, שהקדוש-ברוך-הוא יוציא
מזה העולם? ! ממילא צריכים לצאת מזה העולם, אז מה אכפת לי
אם אצא מתר או היום? ! ולכן חבל לדבר כל יום מהמחלה שלו,
יותר טוב תמיד לדבר רק מהקדוש-ברוך-הוא! וכך כל זמן שהוא
יתברך נותן לך יום — תנצלו לדבר רק עמו יתברך.

מספר על הרב הקדוש מצאנו זי"ע (בעל מחבר שו"ת "דברי

אֲשֶׁר ד' שֵׁט בְּנַחֵל קָזוּ

חיים"), שְׁהִיָּה לְעַת וְקִנְתּוֹ חֵלֶשׁ מְאֹד, וּבְנֵי קָרְאוּ לְרוּפָא אֲשֶׁר בְּדָקוּ. וְאַחֲרֵיכֵן הִחֵל הַרוּפָא לְהִתְלַחֵשׁ עִם בְּנָיו. שָׁאַל הַרְבֵּי אֶת בְּנָיו: מָה אָמַר הַרוּפָא? וּמַחֲמַת שְׁלֹא רָצוּ לְצַעְרוֹ, כִּי הַרוּפָא אָמַר, שְׁאִין לוֹ תִקְנֶה, לְכֵן לֹא הִשִּׁיבוּ לוֹ. וְהוּא הִתְעַקֵּשׁ לְכַנּוּ הַרְבֵּי הַקְדוּשׁ ר' בְּרוּךְ מְגַאֲרְלִיץ זי"ע, שְׁיִגְלֶה לוֹ, וּבְתוֹר כְּבוֹד אָב — גְּלֶה לוֹ, שְׁהַרוּפָא אוֹמֵר, שְׁאִין לָךְ תִּקְנֶה לְחַיּוֹת. תִּכְף כְּשִׁשְׁמַע הַרְבֵּי דְבַר זֶה — הִתְלַהֵב וְאָמַר: אִם-כֵּן, "אֲנִי צָרִיךְ לְהַכִּין עֲצָמֵי לְמִסַּר נַפְשִׁי עַל קְדוּשׁ הַשֵּׁם", וְהִחֵל לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְלָכֵן זֶה כְּבָר חֲדָשִׁים שְׁאַתָּה בּוֹכָה לִי בְּכָל יוֹם, שְׁהַרוּפָא אוֹמֵר שֵׁשׁ לָךְ הַמַּחֲלָה הַיְדוּעָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְנִתְפַשֵּׁט בְּכָל הַגּוּף, וְאֵינְךָ מִפְסִיק לְדַבֵּר מְזֶה בְּכָל יוֹם עִם כָּל אָחָד, מִבְּקָר עַד עָרֵב, לְפָנֵי כָּל אֶתָּה קוֹבֵל וְכוּ' וְכוּ', שְׁהַרוּפָא אוֹמֵר שְׁאִין לָךְ תִּקְנֶה, וּכְבָר חֲלָפוּ חֲדָשִׁים שְׁבִלִית שְׁשִׁים יוֹם עִם אֲנָחוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה וּוְכוּחִים וְכוּ' וְכוּ'. לְכֵן אֲנִי נוֹתֵן לָךְ עֲצָה, הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם חֲדָשׁ, תִּתְחִיל לְדַבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תְּדַבֵּר רַק עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה מוֹכֵן שְׁהַיּוֹם אֶתָּה יוֹצֵא מְזֶה הָעוֹלָם, וְתִתְאַר לְעֲצָמְךָ וְתִחַשֵּׁב הַיֵּטֵב, שְׁהַיּוֹם הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שֶׁלָּךְ, אֲנִי תִקְפֹּץ בְּתוֹךְ הַמִּקְנָה, וְתִלָּךְ לְהִתְפַּלֵּל שְׁחֲרִית מְלֶה בְּמֶלֶה בְּכֹנֶנָה וּבְכִיּוֹת עֲצוּמוֹת, וְאַחֲרֵיכֵן תִּלָּךְ לְאָכַל פֶּת שְׁחֲרִית, וְתִתְבָּרַךְ בְּרַפְת־הַמְזוֹן בְּמַתִּינּוֹת וּבְמַתִּיקוֹת, וְאַחֲרֵיכֵן תִּקַּח סֵפֶר תְּהִלִּים, וְתִסִּים אֶת כָּל בְּכִיּוֹת, וְתִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁיַחֲוֶס וְיִרְחַם עַל גִּשְׁמִתְךָ הַפְּגוּמָה, וְתִקְבֵּל עַל עֲצָמְךָ תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְעַדִּין לֹא נִסְתַּלְקַת מְזֶה הָעוֹלָם, אֲנִי תִמְשִׁיךְ לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַדִּין לֹא נִסְתַּלְקַת מְזֶה הָעוֹלָם — תִּקַּח חֲבִילָה סְפָרִים וְתַפִּיצֵם, וְעַדִּין לֹא נִסְתַּלְקַת מְזֶה הָעוֹלָם — תִּפְגַּס לְבַיִת-הַפְּנֹסֶת לְהִתְפַּלֵּל מִנְחָה בְּמַתִּינּוֹת וּבְמַתִּיקוֹת, וְעַדִּין לֹא נִסְתַּלְקַת מְזֶה הָעוֹלָם — תִּתְפַּלֵּל עֲרֵבִית בְּמַתִּינּוֹת וּבְכֹנֶנָה, וְתִתְבּוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִלְמַד כְּמָה פָּרָקִים מְשֻׁנוֹת כְּסִדְרוֹ, תִּתְחִיל מִמַּסְכַּת בְּרָכוֹת, וְתִגְרַס פָּרָק אַחַר פָּרָק וְעוֹד פָּרָק, וּבֵין כֵּן אֶתָּה מְרַגֵּשׁ יְסוּרִים, תִּצְעַק: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תַּעֲזֹר לִי, אֲנִי רוּצָה כְּבָר לְהַפְּלִל לְגַמְרֵי בָּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי רוּצָה לְצַאת מְזֶה הָעוֹלָם עֲכָשׁוּ,

רבונו של עולם, אני אוהב אותך ולא אעזב אותך". והנה הגיע הזמן
 שאֵתָה צְרִיף לִילֶךָ לִישׁוֹן, אִז תִּקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה
 בְּמַתִּינוּת, וְתִכְוֵן שְׁהֵנָה אֶתָּה הוֹלֵךְ לִישׁוֹן, וְאֶתָּה עוֹמֵד עִתָּה לְמוֹת,
 וְתִתְוַדֶּה אֶת הַיְהוּדִי שֶׁל הָאָרֶץ ו"ל, וְתִלְךָ לִישׁוֹן וְתִדְבֵר עִמוּ יִתְבָּרַךְ,
 וְכִךְ תִּישָׁן בְּתוֹךְ הַתְּבוּדוֹת, עַל דַּעַת שְׁהֵנָה נִשְׁמָתְךָ עוֹלָה לְמַעְלָה.
 וְהֵנָּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָמַל עָלֶיךָ, וְהִחְזִיר לְךָ אֶת הַנְּשָׁמָה עוֹד
 פַּעַם בְּבִקְרָה, אִז תֹּאמֶר: "מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם שֶׁהִחְזַרְתָּ בִּי
 נִשְׁמָתִי בְּחִמְלָה רַבָּה אֲמוּנָתְךָ", וְתִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, שֶׁהִחְזִיר לְךָ אֶת הַנְּשָׁמָה, אַף שֶׁהָרוּפָא הָאֵוִיל, הַגּוֹי הָעֶרְל
 הַטָּמֵא אָמַר שְׂאִין לְךָ תִּקְנָה. וּבְכַאֲמַת הוּא שׁוֹטֵה גְדוֹל, כִּי חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת ס.) עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כ"א, י"ט): "וְרַפָּא וְרַפָּא"
 — מִכַּאֵן שְׁנִתְּנָה רְשׁוּת לְרַפָּא, וְאָמַר הַגֵּר"א ו"ל, שְׁנִתְּנָה רְשׁוּת
 לְרוּפָא לְרַפָּא, אָבָל לֹא לִיֵּאֵשׁ אֶת הַחוּלָה. אָסוּר לְרוּפָא לומר שְׂאִין
 לְאָדָם תִּקְנָה. וְהֵנָּה חָס עָלֶיךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִתֵּן לְךָ עוֹד יוֹם,
 אִזִּי אַל תִּדְבֵר כָּל הַיּוֹם מִמַּחְלָתְךָ, אִין לְךָ מַחְלָה! וְשׁוּב תִּלְךָ לְמִקְנָה,
 וְתִתְחִיל לְהַתְּפַלֵּל בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שְׂיֵשׁ לְךָ עוֹד יוֹם בְּזֵה הָעוֹלָם,
 וְשׁוּב תֹאכַל פֶּת שְׁחָרִית, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים, שְׂיִשְׁנֵן
 פ"ג מַחְלוֹת, וְעַל-יְדֵי פֶת שְׁחָרִית מְבֹטְלִים הַפ"ג מַחְלוֹת. וְתִשְׁמַח
 וְתִרְקַד, שְׁהֵנָּה נִתְּנָה לְךָ עוֹד יוֹם, וְתִלְךָ עִם צִיצִית וְתִנְשֵׁק אֶת הַמְּזוּזָה
 וְתִקְיֵם כְּבוֹד אֵב וְאֵם, וְהֵנָּה יֵשׁ לְךָ עוֹד יוֹם לְבָלוֹת בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה,
 וְאַל תִּתְעַקֵּשׁ שׁוּב וְשׁוּב עִם שְׁטִיּוֹתֶיךָ וְדַמְיוֹנוֹתֶיךָ שְׂאֵתָה חוּלָה וְכו',
 כִּי כְּלָנוּ חוּלִים, וְכְּלָנוּ אִין לָנוּ רַק יוֹם אֶחָד, כִּי כִךְ אָמַר הַרְבֵּי הַגְּדוֹל
 ר' אֱלִיעֶזֶר: שׁוּב יוֹם אֶחָד לְפָנֶי מִיתְתְּךָ. שְׂאֵלוּהוּ תִלְמִידָיו: וְכִי כִיצַד
 גִּדַע אֵיזָהוּ הַיּוֹם הָאֶחָדוֹן? עֲנָה לָהֶם: שׁוּב הַיּוֹם שְׂמָא לְמַחַר תָּמוּת.
 נִמְצָא, שְׂכָל יָמָיו בְּתִשׁוּבָה (שְׁבֵת קִנְג.). וְאֶתָּה זְכִיתָ, שֶׁהָרוּפָא אָמַר לְךָ
 שְׂאִין לְךָ שׁוּם תִּקְנָה, כִּי אֶתָּה חוּלָה בְּמַחְלָה הַיְדוּעָה, רַחֲמָנָא
 לִישְׁזֹכֵן, שְׂתַפַּל עַל הַגּוֹיִים, וְהֵנָּה כְּבָר חָלְפוּ שָׁשִׁים יוֹם, וְכָל יוֹם
 וְיוֹם אֶתָּה מְבַלְבֵּל אֶת הָאֵב וְהָאֵם וְהָאֲחִים וְהָאֲחִיוֹת שְׂיֵשׁ לְךָ
 הַמַּחְלָה וְכו', וְאֶתָּה מְבַלְבֵּל כָּל אָדָם, שְׂיֵשׁ לְךָ הַמַּחְלָה הַמְּמַאֲרֵת,
 וְכִךְ חוּלְךָ לְךָ כָּל יוֹם וְיוֹם בְּשִׁטְיוֹת וְהַבְּלִים, בְּוִכּוּחִים וּפְחָדִים,
 בְּשַׁעַת שְׂאֵתָה יְכוֹל כָּל יוֹם וְיוֹם לְנַצְלוֹ בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה. אֲשֶׁרֶיךָ

אָשׁר ד' שׁיט בְּנַחֵל קַכְט

וְחִלְקָהּ, שְׂרֹפָא אָמַר לָהּ שְׁנָה הַיּוֹם הָאֶחָדוֹן שְׁלָךְ. לֹא כָּל אֶחָד זֹכֶה שְׂיֵאמְרוּ לוֹ, שְׁנָה הַיּוֹם הָאֶחָדוֹן שְׁלוֹ. וְכָל שְׁכֵן לֹא כָּל אֶחָד זֹכֶה לְחֹשֶׁב מִכָּף, שְׁנָה הַיּוֹם הָאֶחָדוֹן שְׁלוֹ. הַרֹפֵא שְׁלִי אָמַר לִי לְפָנַי עֲשֵׂרִים שְׁנָה: תִּדַע לָךְ שְׂאֵתָה בְּמִצָּב מְסַכֵּן, וְזֶה הַיּוֹם הָאֶחָדוֹן שְׁלָךְ. וּכְרוּף הַשָּׁם, סְחַבְתִּי כְּבָר עֲשֵׂרִים שְׁנָה, וּמִדּוּעַ? כִּי יֵשׁ אַרְבָּעָה רוֹפְאִים שְׂשׂוּמְרִים אוֹתִי, הַרֹפֵא הַרְאִשׁוֹן: דּוֹקְטוֹר פְּרִיילֵךְ. הַרֹפֵא הַשֵּׁנִי: דּוֹקְטוֹר פֶּלְדֵּמָן. הַרֹפֵא הַשְּׁלִישִׁי: דּוֹקְטוֹר לֶרְנֵר. הַרֹפֵא הַרְבִּיעִי: דּוֹקְטוֹר וּוּסְרָמָן, אָז יֵשׁ לִי אַרְבָּעָה רוֹפְאִים, שְׂאֶחָד אוֹמֵר לִי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֶחָד אוֹמֵר לִי לִילֵךְ לְמִקְנָה, אֶחָד אוֹמֵר לִי לְלַמֵּד וְאֶחָד אוֹמֵר לִי לְהִתְפַּלֵּל, וְאֵלּוּ הָאֲרָבָעָה רוֹפְאִים שְׂאֲנִי מְצִיֵּת לְהֵם כְּבָר עֲשֵׂרִים שְׁנָה, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק עָלַי: אֵתָה הוֹלֵךְ לְמוֹת, מָה אֵתָה? ! מִדּוּעַ אֵינְךָ שׂוֹמֵר עַל עֲצֻמָּךְ? ! וְלְבִסוּף אֲנִי צוֹחֵק מִכֵּלָם, כִּי יֵשׁ לִי אַרְבָּעָה רוֹפְאִים טוֹבִים מְאֹד, פְּרוֹפֶסוֹרִים גְּדוֹלִים, אֲשֶׁר הִרְפוּאוֹת שְׁלֵהֶם מְצַלְחוֹת מְאֹד. וְלִכֵּן חִדַּל מִשְׂטִיּוֹתֶיךָ, אֵינְךָ חוֹלָה, לֹא חֹסֵר לָךְ שׂוֹם דְּבָר! זְכִיתָ שְׂרֹפָא אָמַר לָךְ שְׂיֵשׁ לָךְ הַמַּחְלָה הַיְדוּעָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאֵינְךָ לָךְ רַק יוֹם אֶחָד, עֲזוֹב אֵת הַהֶבְלִים, עֲשֵׂה כְּפִי שְׂהוֹרִיתִי לָךְ, כָּל יוֹם וְיוֹם יִהְיֶה אֶצְלָךְ יוֹם חֲדָשׁ. הֵנָּה הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם חֲדָשׁ, תִּשְׁכַּח מִהַמַּחְלָה הַיְדוּעָה, שְׂתַּפַּל עַל הַגּוֹיִים הַמַּחְלָה הַזֶּה, וְאֵתָה תִּפְגַּס לְבֵית-הַכְּנִסֵּת, אֵל תִּדְבַּר עִם אַף אֶחָד, רַק תֹּאמֵר אֵת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וְתִבְכֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתֹאמֵר לוֹ, שְׂאֵתָה רוּצָה שְׂנִשְׁמַתְךָ תִּצָּא בְּדַבְּקוֹת אֲמָת, וְתִצְרִיר בְּדַעְתְּךָ אֵיךְ שְׁכַל הָעוֹלָם כָּלוּ זֶה רַק אֶלְקוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַיֶּה וּמְחַיֶּה וּמְקַיֵּם אֵת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְאִם תִּצִּיֵּת אוֹתִי, אָז כָּל יוֹם וְיוֹם יֵאִיר עָלֶיךָ מְלֶךְ הַכְּבוֹד בְּהָאָרֶז נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֵק א', סִימָן פד), שְׂכַל יוֹם וְיוֹם מְאִיר הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲבָל לֹא כָּל אֶחָד זֹכֶה לָזֶה, וּמִדּוּעַ? כִּי יֵשְׁנִים נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים, שְׂהֵם מְבַלְבְּלִים אֵת הָאָדָם, כְּדִגְמַת הַרֹפֵא שְׁלָךְ, שְׁנָה גוֹי אָרוּר טָמֵא, שְׂמִפְחִיד אוֹתְךָ, שְׂיֵשׁ לָךְ הַמַּחְלָה הַיְדוּעָה, וְאֵתָה שׂוֹטָה מְפַחֵד מְמַנּוּ, וְהוֹלֵךְ לְבַלְבֵּל

ד) פְּרִיילֵךְ בְּאִידִישׁ זֶהוּ "שְׂמַחָה", פֶּלְדֵּמָן זֶהוּ "אִישׁ שְׂדָה (הַיְנִיּוֹ הַתְּבוּדוּת), לֶרְנֵר זֶהוּ "לוֹמֵד", וּוּסְרָמָן זֶהוּ אִישׁ מֵיִם (הַיְנִיּוֹ מִקְנָה).

קל אֲשֶׁר ד' שכ בנחל

כָּל הַיּוֹם אֶת בְּנֵי-הָאָדָם וּמְכַנִּיָּסִם בְּמִרְהָ שְׁחוּרָה, שְׁכַלְמִם מְצַטְעָרִים
בְּצַעֲרָךְ, בְּשָׁעָה שְׁאֵתָה הַכִּי מְאֹשֶׁר, כִּי אֵתָה כְּבָר מִמֶּשׁ יוֹם לְפָנַי
שְׁאֵתָה נִכְנָס לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. וְאִם תַּחֲיָה בְּצוּרָה כְּזוֹ, אֲנִי מִבְּטִיחָךְ,
שְׁעוֹד תַּחֲיָה סָבָא וְזָן מְאֹד, וְתִרְאָה עוֹד בְּתַתְּנָה שְׁל נְכַדִּיךְ. אֲכַל אִם
תִּבְלַבֵּל אֶת הַמַּחַח לְכָל אֶחָד, אִז תִּצָּא מִדַּעְתְּךָ, וְרַחֲמָנָא לְצִלָּן, מִי
יִודַע לְהִיכֵן תִּגִּיעַ.

וְלִכֵּן עֲצַתִּי, שְׁתַּצִּית אֶת רַבְּנוּ ו'ל, וְתַתְּחִיל לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה,
וְתַפְסִיק לְהַתְּלוֹנֵן, וְרַק תַּתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר
רַבְּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שְׁתּוֹדָה וְהוֹדָאָה זֶה
שְׁעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא; אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזּוֹכֵה לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חֲנֻם שְׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ. וְתַעֲזֹב אֶת כָּל
הַשְּׁטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שְׁלָךְ, אֵינְךָ חוֹלָה, אֵינְךָ חָסֵר לְךָ מְאוּמָה, חָסֵר
לְךָ רַק שְׁכָל, וְכִשְׂיִהְיָה לְךָ שְׁכָל, אִז תַּחֲיָה קָרוֹב אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְאֵיזָה שְׁכָל? "אֵתָה הִרְאִיתָ לְדַעַת כִּי הַנְּיָ"ה הוּא אֱלֹקִים אֵינְךָ
עוֹד מְלַבְּדוֹ" (דְּבָרִים ד, לה); אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקְךָ, אִם תִּקְבֵּל דְּבָרֵי
אֱלוֹ, אִז כָּל יָמֶיךָ יִהְיוּ בְּתִשׁוּבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' שכ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסִדְר וַיִּצָּא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נַפְשִׁי, גַּר לְהַצְדִּיק גִּיחַל גִּיבַע מִקּוֹר ח'כָּמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגַנְצַח נְצַחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וְשִׁמְחָתִּי לְשִׁמְעַע עַל דְּבַר פְּעִילוּתְךָ, מַה
שְׁאֵתָה פּוֹעֵל בְּמַתִּיבְתָא "הַיִּכְל-הַקְדָּשׁ" בְּעִיר אֲשֶׁדוֹד. וְהִנֵּה לְדַעַתִּי,
תַּצִּית אֶת אֲשֶׁתְּךָ, אֲשֶׁר אֵינָה רוֹצָה שְׁתַּסַּע לְמִרְחָקִים וְכוּ', כֵּן הוּא
אֲמַת, עֲלִיךָ לְהִשָּׂאָר בְּבִיתְךָ, וְתַעֲשֶׂה שֵׁם בֵּית וְעַד לְחַכְמִים.

רְאֵה לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית וְעֲצוֹת רַבְּנוּ ו'ל,

אֲשֶׁר ד' ש"ב בְּנַחֵל קלא

ובְּזֶה תִּבְנֶה אֶת "היכל-הַקֹּדֶשׁ", אֲשֶׁר בְּוַנְתָּנוּ לְהִכְנִיס בְּעוֹלָם עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּבִפְרָטִיּוֹת — תִּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתָרָךְ, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יְתָרָךְ, וְכֵן לְהִרְבוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּסִדְרֵ-דִרְךָ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּסִדְרֵן דִּיקָא: מְקָרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, שְׁלֵחָן עָרוּךְ וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעוֹד — כָּל אֶחָד מֵה שִׂיבְחָר לְעֲצָמוֹ, הָעֵקֶר לֹא לְבָלוֹת אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּשִׁטִּיּוֹת וְהַבְּלִים.

ואגודות הַבְּלָבוּל שֶׁמְבַלְבֵּל אוֹתָךְ הֵרָאשׁ יְשִׁיבָה הַחֲדָשׁ, שְׂאִינוּ רוֹצִה שְׂיִלְמְדוּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', דַּע לָךְ, כִּי תִכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁקְּבַלְתִּי מִכְתָּבְךָ, כְּתַבְתִּי מִכְתָּב לְהֵרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר, אֶקְנֶה שְׂיִצִּית אוֹתִי בְּזֶה, כִּי בְּלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל אֵינּוּ כְּלוּם, כִּי רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הוּא זָרֵם הַחֲשֵׁמֶל, אֲשֶׁר עַל יָדוֹ כָּל חוּט בְּרִזָּל נַעֲשֶׂה אוֹר חַי, כִּי עַל-פִּי הַהַקְּדָמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מְאִיר כָּל הַלְמוּד בְּאוֹר מְבַהִיק, כִּי הוּא שְׂרָשֵׁי הַתּוֹרָה, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְלַמֵּד תּוֹרָה מִתְּבַלְתַּת עִם הַקְּדָמוֹת רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאִזּוּ מְאִירָה הַתּוֹרָה בְּאִפְּן אַחַר לְגַמְרֵי, כְּאֲשֶׁר מְרַגֵּישׁ כָּל אֶחָד בְּנִפְשׁוֹ.

עַל-כָּל-פָּנִים, יְדִידֵי הַיָּקָר! עֲלֶיךָ לְבָרַח אֶל הַשֵּׁם יְתָרָךְ, וְאַל תִּנְיַח אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂכַעוֹלָם, אִם אַתָּה רוֹאֶה שְׂזָה לֹא הוֹלֵךְ, לְדַעְתִּי, בְּנֶה בְּעֲצָמְךָ "היכל-הַקֹּדֶשׁ", כִּי עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אַתָּה נִשְׁלַחְתָּ לְעִיר אֲשֶׁדוּד מִמֶּנּוּ יְתָרָךְ בְּשְׁלִיחוֹת מִיַּחַדָּת — לְבָנוֹת שֵׁם "היכל-הַקֹּדֶשׁ".

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, חַס וְשְׁלוֹם, וְתִרְאֶה לְנַצֵּל אֶת הַהִזְדַּמְנוֹת, כִּי בְּעִיר הַזֹּאת יְכוּלִים לְפַעַל נִפְלְאוֹת, וְעַל-כֵּן עֲלֶיךָ לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת, שְׂיִהְיֶה לָכֶם מְקוֹם מִיַּחַד לְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ז"ל וּמְעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, וְתִרְאֶה לְקַיֵּם מַה שְׂאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עֲלִיו הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים ק"ט, מו): "וְאֲדַבְּרָה בְּעַדְתֶּיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ", שְׂתַדְבֵּר עִם כָּל מִידְעֶיךָ וְכָל הַמְּקַרְבִּים רַק מְעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וְאַל תִּתְבַּשֵּׂשׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים בְּאִיזוֹ צוּרָה שָׂרַק לֹא יִהְיוּ... הָעֵקֶר רְאֵה לְקַדֵּשׁ אֶת דְּבוּרֶיךָ, כִּי הַדְּבוּר הוּא כְּלִי הַשֹּׁפַע (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק

קלב אָשֶׁר ד' שֵׁכ בְּנַחֵל

א', סימן לד), ופיו של הצדיק הוא תמיד מלא מאלקות, כי אינו מדבר בדבורים אחרים רק ממנו יתברך, ועל-כן גם אתה צריך להתנהג כך, כמו שקבלת אצלינו. ובכלל עליך לדעת, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך — הוא הצלחה נצחית, ועל-כן חבל מאד על הדבורים, לבזבזם בהבל וריק, רחמנא לצלן, ועל-כן או שצריכים לדבר עמו יתברך, או שצריכים לדבר עם חברו בדבורי אמונה ויראת שמים, ואפלו עם אשתו צריכים לדבר דבורי התחזקות ואמונה פשוטה, לחזקה ולאמצה ולשמחה בכל מיני אפנים וכו' וכו', ואם היה האדם יודע יקרת הדבור, ואיך שיכולים אפלו ללחש על קני שרפה בהם, כמו שאמר רבנו ז"ל (חיי-מורה"ן, סימן תלח), אז היו שומרים מאד מאד על הדבור. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן כט), שעקר הנפילה ברוחניות ובגשמיות — הכל בא מפגם הדבור, שאז הדמים לוחצים את המחין וכו', עין שם.

ופעם הלכתי עם אחד מאנשי שלומנו, וכמעט בכל רחוב שראה טלפון, עמד ובקש לחכות עליו כמה רגעים, כי הוא מכרח לעשות שיחה נחוצה... והבנתי תכף-ומיד פונתו, כי רצונו לדבר עמו יתברך, אף הוא מתבייש ממני, ועל-כן בכל רחוב הוא משתמט ואוחז את הטלפון בידו ומדבר אליו יתברך... ואמרתי לו: בני, צריכים להגיע אל בטול כזה אליו יתברך, עד שלא אכפת לו אם עומדים סביבו אנשים או לא, עליו לדבר תמיד עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה. כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הכל לכל אלקות גמור הוא, ואפלו דומם, צומח, חי, מדבר, הם גם-כן לבושים ממנו יתברך, כי אין בלעדיו יתברך כלל, וכשאדם מכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, אזי כבר אינו מתבייש ואינו מתפעל משום ברירה שבעולם, כי הוא יודע בידיעה ברורה ומחלטת, אשר רק הוא יתברך נמצא ואין בלעדיו נמצא. על-כל-פנים רואים מזה מהו ברסלבר חסיד, שכל תשוקתו היא רק לברח מפעם לפעם לדבר עמו יתברך. וכן ראוי להרגיל את עצמו לדבר תמיד עמו יתברך — בין בבית, בין ברחוב, בין בשוק, בין

אֲשֶׁר ד' שָׁב בְּנַחֵל קִלְג

בַּחֲנוּת וְכוּ' וְכוּ', בְּכֹל מְקוֹם שֶׁרָק יִגִיעַ, יִהְיֶה רָגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

וּכְבֹר אֲמַרְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים לְאַבְרָכִים שֶׁמְתְּלוֹנְנִים כְּשֶׁבָּאִים לְבֵיתָם, שֶׁהָאִשָּׁה רוֹצֶה לְצֵאת לְשׁוּק לְקַנּוֹת אֵיזָה דְבָר וְהֵם עֲיִפִים, וְעַל-כֵּן אֵין לָהֶם סְבָלְנוּת לְהִשָּׂאָר עִם הַיְלָדִים בְּבֵית וְכוּ', וּמִזֶּה נִתְהַוֶּה הַרְבֵּה פְּעָמִים רִיב וּמַחְלָקֶת עִם אִשְׁתּוֹ וְכוּ' וְכוּ'. וְהַסְּבָרְתִּי לָהֶם — קִדְּם עֲלֵיהֶם לְדַעַת, כִּי הָאִשָּׁה סְגוּרָה וְכִלּוּאָה בְּבֵית כָּל הַיּוֹם עִם הַיְלָדִים, וְדַבֵּר זֶה יָכוֹל לְפּוֹצֵץ אֶת הָעֲצָפִים וְכוּ', הֵן אָמַת שָׁגַם עֲלֵיכֶם עֶבֶר יוֹם קָשָׁה בְּעִבּוּדָה וּבְמִשְׁאָ וּמִתָּן, אֲבָל עֲלֵיכֶם לְהִבִּין גַּם אֶת הָאִשָּׁה. וְשֵׁנִית — אֲדַרְבֶּה, כְּשֶׁאַתֶּם בָּאִים אֶל בֵּיתְכֶם, עֲלֵיכֶם לְשַׁלַּח אֶת הָאִשָּׁה שֶׁתִּלְךָ לַחוּץ קֶצֶת, וּלְהַרְגִיעַ אֶת הָעֲצָפִים, וּבִין כֶּה אַתֶּם יְכוּלִים לְבַלּוֹת בְּתַפְלָה וּבְהַתְּבוֹדָדוֹת וְכוּ'; כִּי מִי שֵׁיִשׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמַחְלָטֻת, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבַּרֵךְ, יָכוֹל לַעֲשׂוֹת גַּם בְּבֵית יַעַר אוֹ שָׂדֵה, וְיָכוֹל לַצַּעֵק גַּם בְּבֵית אֱלֹו יִתְבַּרֵךְ, וּמָה יִהְיֶה? הַבְּנִים הַקְּטָנִים יִרְאוּ וְיִשְׁמְעוּ וְכוּ', וּמָה יִהְיֶה? יִהְיֶה לָהֶם חֲנוּךְ טוֹב, אִיךָ יִהְיֶה צְרִיף לְהַתְּנַהֵג.

וּמִסְפָּרִים עַל הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחְמָן ז"ל (בַּעַל הַמַּחְבֵּר "בְּאוֹר הַלְקוּטִים"), אֲשֶׁר הֶעֱקֵר נִתְעוֹרֵר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, כִּי הִזָּה רָגִיל לְרְאוֹת אֶת אֲבִיו" עוֹד בִּימֵי קְטָנוּתוֹ מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְשׁוֹכֵב עַל הָאֶרֶץ בְּפִשׁוּט יָדַים וְרַגְלִים, וּבּוֹכָה אֱלֹו יִתְבַּרֵךְ, וְצוֹעֵק: "אָבִי, אָבִי, רַחֵם עָלַי" וְכוּ' וְכוּ'. וּמִזֶּה נִתְעוֹרֵר וְנִתְלַהֵב כָּל יְמֵי חַיּוֹ הַקְּדוּשִׁים.

חֲמֻדַת לְבָבִי! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לְהַתְּנַדֵּעַ מִרְבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הוּא חַיּוּתָנוּ, הוּא תְּקוּנָתָנוּ, כִּי הוּא מְפִיחַ בָּנוּ רוּחַ חַיִּים (עַן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח'); וְהֶעֱקֵר הַזְּהִיר אוֹתָנוּ לְהִיּוֹת רָגִיל לְהַתְּאַנֵּחַ וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה מְמַשִּׁיכִים אֶת הַרוּחַ חַיִּים אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר בְּאַמַּת אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבַּרֵךְ כָּלָל, וְגַם הָאֹוִיר שֶׁאָדָם נוֹשֵׁף זֶהוּ אֹוִיר י' (אֲוִי"ר), אוֹר

(ה) ר' נַחְמָן מְטוּלְטְשִׁין תְּלִמִיד מוֹהַר"ת ז"ל.

קלד אָשֶׁר ד' שְׂכָא בְּנַחֵל

הַחֲכָמָה הָעֲלִינָה, עֲצָם הָאֲצִילוֹת. וְהִיא רְאוּי לָךְ לְלַמֵּד וּלְעִיֵּן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח', וּמָה שֶׁזָּכִינוּ לְחַדֵּשׁ בָּהּ ב"שִׁפְת הַנַּחֵל", וְלוֹמַר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה מ"לִקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְאֵז תַּרְגִּישׁ גְּעִימוֹת בְּחֵיף.

וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי מוֹהַר"ן ת"ו"ל הִתְבַּטָּא פַּעַם וְאָמַר: חֲשַׁבְתִּי תָמִיד שֶׁרַק הַחֲדוּשִׁים שֶׁל הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי ר' שְׁמִשׁוֹן מֵאוֹסְטְרֹפּוֹלִי ו"ל (שְׁפֹאֲלֵטֵן דְּעַם מַח), מְשַׁבֵּר אֶת הַמַּח, מְרַב עִמָּק הַשְּׂגָתוֹ כִּידוּעַ, אֲבָל כְּשֶׁזָּכִיתִי לְשַׁמַּע בְּשִׁבְת חֲנֻכָּה הַתּוֹרָה: "רְאִיתִי מְנוֹרַת זָהָב" (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח'), רְאִיתִי אֲז עַם אִיז דָּא טִיפְעַר (שֵׁישׁ עוֹד יוֹתֵר עִמָּק); וְעַל-כֵּן רָאָה לְלַמֵּד עֲכָשׁוּ קִדְּם חֲנֻכָּה הַתּוֹרָה הַנ"ל, וְתִהְיֶה מִפְּלָה לְשׁוֹנְאֵיךְ, וְאִתָּה תִּזְכֶּה לְבָנוֹת "הַיִּכְל-הַקֶּדֶשׁ".

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' שְׂכָא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר וַיִּשְׁלַח ה'תַּשְׁמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה אֵל .. גִּירוֹ יְאִיר.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר. רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו): אֲצֹל הָעוֹלָם שְׁכַחָה הִיא מְדָה רְעָה מְאֹד, בְּרִגְעַ שְׁאָדָם שׁוֹכַח, יֵשׁ לוֹ צַעַר גְּדוֹל מְאֹד — אֵיךְ שְׁכַחְתִּי?! אֲבָל, אָמַר רַבְּנוּ ו"ל, אֲצֹלִי שְׁכַחָה הִיא מַעֲלָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁעֲבַר — אֲנִי שׁוֹכַח אֶת כָּל מָה שֶׁעֲבַר. וְזוֹ עֲצָה וְדֶרֶךְ טוֹבָה מְאֹד בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ; כִּי עַל-פִּי-רַב יֵשׁ לְאָדָם בְּלִבּוֹלִים: מָה הִיא, מָה עֲשִׂיתִי וְכו', וְלִכֵּן עָקַר הַתְּשׁוּבָה זֶה שְׁכַחָה — לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר שְׁלוֹ. וְאֵיךְ זוֹכִים לָזֶה? אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד), שְׁאָדָם צָרִיף לְזַכֵּר בְּעֵלְמָא דְאִתִּי, לְזַכֵּר שֵׁישׁ עוֹד עוֹלָם, וּלְבַסּוֹף גְּצִטְרָךְ לְחֹזֵר לְשֵׁם. וְכִכֵּל שְׁאָדָם זוֹכֵר יוֹתֵר מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ-כֵן שׁוֹכַח מִהֶבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. וְלִכֵּן אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צו),

אֲשֶׁר ד' שכא בַּנְחַל קלה

שְׁאֵדָם צָרִיף לְהַרְגִיל עֲצָמוּ לְחַיּוֹת בְּזָה הָעוֹלָם כְּדַגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא.
בְּעוֹלָם הַבָּא מִתְעַנְּגִים בְּזִיו הַשְּׂכִינָה, וְלִכֵּן גַּם כְּשֶׁאֲתָה בְּזָה הָעוֹלָם
תִּתְעַנֵּג בְּזִיו הַשְּׂכִינָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרָךְ וְנָתַן לְךָ אִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה יִרְאֵת ה',
שֶׁלֹּא תֵאָרֵת וְלֹא שֶׁעֲרַת כָּלֵל, וְקִבַּלְתָּ מִתְּנָה גְדוּלָה מְאֹד. וְלִכֵּן עָלֶיךָ
לְהַקְפִיד מְאֹד מְאֹד עַל הַשְּׁלִחַן עֲרוּךְ, וְלִלְמַד הַרְבֵּה הַלְכוֹת נְדָה, כִּי
מִסְפָּר עַל הַצְּדִיק הַקְדוּשׁ רַבִּי אוּרֵי מִסְטֵרְלִיסק זי"ע, שֶׁלְמַד הַלְכוֹת
נְדָה אֶלֶף פְּעָמִים, אֵף שֶׁזָּה נִרְאָה כְּגִזְמָא, וְאֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר אֵיךְ אָדָם
יְכוּל לְלַמַּד הַלְכוֹת אֵלּוּ אֶלֶף פְּעָמִים, עִם-כָּל-זֹאת עֲשֵׂה כֵן, וְכֹךְ
הַתְּפָאֵר לִפְנֵי תַלְמִידָיו. וְאִם אָדָם צְדִיק קְדוּשׁ כְּמַהוּ, שֶׁקָּרְאוּהוּ
"הַשָּׁרֵף מִסְטֵרְלִיסק", לְמַד הַלְכוֹת נְדָה אֶלֶף פְּעָמִים, מַה יַעֲשֶׂוּ אֲזוּבֵי
הַקִּיר, שֶׁעֲכָשׁוּ רַק חֲזָרוּ בַתְּשׁוּבָה, אֵיךְ הֵם צְרִיכִים לְלַמַּד הַלְכוֹת אֵלּוּ
וּלְשַׁמְרָן מְאֹד מְאֹד! כִּי, רַחֲמָנָא לְצַלְן, אִם לֹא שׁוּמְרִים עַל נְגִיעוֹת,
וְכֵן אֵין נִזְהָרִים בְּדַבָּרִים אַחֲרִים וְכוּ' וְכוּ', חַס וְשְׁלוֹם, יְכוּל לְקַרֹּת
אֲסוּן גְּדוֹל, כִּי רַחֲמָנָא לְצַלְן, עַל אֲסוּר נְדָה בָּאִים, רַחֲמָנָא לְיִשְׁזַבְן,
לְדִים לֹא בְרִיאִים. וְלִכֵּן צָרִיף לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּכָל יוֹם וְיוֹם, שִׁיְהִי שְׁמוֹר מִחֻטָּא, וְרַאוּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁזָּכָה אוֹתוֹ לְהַתְחַתֵּן. וְעַל-כֵּן תִּקַּח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְךָ,
וְתִמְצָא חֲבֵרוֹתָא וְתִלְמַד אִתּוֹ בְּכָל יוֹם טוֹר וּבֵית יוֹסֵף וְשְׁלִחַן עֲרוּךְ,
הַלְכוֹת נְדָה, וְזֶה יִקַּח זְמַן עַד שֶׁתִּזְכָּה לְסִיַּם אֶת זֹאת. וְלִכֵּן כְּדָא
לְלַמַּד אֶת הַקְצוּרֵי הַלְכוֹת, שִׁישׁ הַיּוֹם מִכְּמַה חֲכָמִים, שֶׁסִּדְרוּ בְּדֶרֶךְ
קְצוּר מְאֹד אֶת הַהַלְכוֹת מִעֲנִין הַפְּסָקוֹת וּפְרִישָׁה וְכוּ' וְכוּ', וּבְזָה אֲתָה
צָרִיף לְהִיּוֹת בְּקִי. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

מְלַבֵּד זֹאת עָלֶיךָ לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
נָתַן לְךָ אִשָּׁה טוֹבָה וּמִשְׁפָּלַת שֶׁשְׂמַחָה עִמָּךְ, וְעָלֶיכֶם לְשַׂמַּח בְּצִוְתָא,
כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְרוּשְׁלָמֵי בְּרִכּוֹת ט, א): אֵי אֶפְשָׁר
לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאֵי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאֵי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶם
בְּלֹא שְׂכִינָה. וְלִכֵּן עָלֶיכֶם לְרַאוֹת שֶׁהַשְּׂכִינָה תְּהֵא בְּתוֹף בֵּיתְכֶם.
וּכְשֶׁהַשְּׂכִינָה בְּתוֹף הַבַּיִת, אֲזוּ הַבְּרָכָה מְצוּיָה בּוֹ. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
אוֹמְרִים (ראשׁ הַשָּׁנָה ו:): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשַׂמְחָה. וְלִכֵּן רַאֵה לְשַׂמַּח

קלו אשר ד' שכא בנחל

את אשתך, ובכפרט עכשו בשנה ראשונה, יש מצוה מיחדת לשמח את אשתו כל השנה, ולתן לה מחמאות, ובזכות זה שתשמחה, הקדוש-ברוך-הוא יעזר שיהיה לה שפע, כמאמרם ו"ל (בבא מציעא טז.): אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעתרו; תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתתעשרו. ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טז), שכל העשירות באה לאדם רק בזכות אשתו. ולכן צריכים לכבד וליקר מאד מאד את אשתו, ואז תהיה לה פרנסה בשפע.

העקר אל תהיה בטלן, יש לה כחות בלתי רגילים, תראה לעשות התעוררות בין האברכים, ותדבר עמהם רק מעבודת השם יתברך, רק מאמונה, ותראה שירקדו אחר כל תפלה, ושיהיה שמח מאד. ובזכות זה נזכה כבר להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא. כי כן אמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד): כשאדם זוכה לעשות מצוה בשמחה, אפילו שנמצא במדור הקלפות, בעולם העשייה הגשמי והחמרי, הוא יוצא משם, ועולה לעולם היצירה, ומעולם היצירה עולה לעולם הבריאה, ומעולם הבריאה זוכה לעלות לעולם האצילות, ומרגיש חיות אלקות בבחינת מטי ולא מטי. אשרי אדם הזוכה לעלות למעלה מנפשו, רוחין ונשמתין, שזה עשייה, יצירה, בריאה, ומשיג את הקדוש-ברוך-הוא, אשר אין עוד תענוג גדול יותר מזה, שאדם מתענג בזיו השכינה. אבל ההכרח ללמד בכל יום שלחן ערוך, ובכפרט ההלכות האלו. אני מקווה שתעשה התעוררות בין האברכים, והקדוש-ברוך-הוא ישמר אותך מכל רע.

והעקר שלא תדבר מדבורים אלו, כי רבנו ו"ל אמר, שצריכים לשמר מאד מאד את הדבור, כי הדבור יש לו כח גדול מאד — לטוב או להפך. וזהו שאמר התנא (אבות ה, כו): לפום צערא אגרא; לפי הפה — כן הצער וכן השכר. לפום — הפה, כמו-כן צערא או אגרא. וזה מה שאמר החכם מכל האדם (משלי יח, כא): "מנות וחיים ביד לשון"; כי הכל תלוי בפני הלשון, אם אדם מדבר רק דבורי אמונה, אז יש לו חיים, ואם, חס ושלום, מדבר שטיות, לשון הרע, רכילות וליצנות, אזי יש לו מות. ולכן ראה לקחת עצמך בידך, ואז תהיה הכי מאשר.

אֲשֶׁר ד' שֵׁכֵב בְּנִחָל קִלְז

וְאֵנִי שָׁמַח מְאֹד שֶׁזִּכְיִיתִי לְהִיּוֹת שְׁלִיחַ טוֹב וְשִׁדְכָן בְּשִׁדּוּךְ שְׁלֶךְ,
וְעַל-כֵּן רָאֵה לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל הַמַּתְנָה שְׁנַתֵּן לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְתַתְּנֶהג עַל-פִּי הַתּוֹרָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' שֵׁכֵב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וּיְשֻׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר עָקַר הַהֲצִלָּה בְּדַבָּר רַבְּנוּ ז"ל — לְסַלֵּק אֶת
הַחֲכָמָה וְהַדַּעַת לְגַמְרִי, אֵין לִי שֶׁכֶּל וְאֵין לִי דַעַת כָּלֵל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר
מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּשַׁעֲרֵי שְׁהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ז"ל: הַשְּׁלֵכְתִי כָּל הַדַּעַת
וְהַשְּׁכָל שְׁלִי, כְּאֵלוֹ אֵין לִי שׁוּם שֶׁכֶּל כָּלֵל. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר דְּבוּר —
עוֹד דַּעַת, עוֹד דְּבוּר — עוֹד דַּעַת וְעוֹד שֶׁכֶּל, וְכֵךְ מְקַבְּלִים מֵרַבְּנוּ
ז"ל, אֲסוּר לְהִיּוֹת חָכָם, צְרִיכִים לְדַעַת, שְׁמַעְלַת הַתְּמִימוֹת
וְהַפְּשִׁיטוֹת עוֹלָה עַל הַכֹּל. וְלָכֵן צְרִיכִים לְהִיּוֹת אִישׁ תָּם וִירָא
אֱלֹקִים, וְלֹא לְהִתְבַּלְּבֵל מִשׁוּם דְּבָר, וְאִז מְצַלִּיחִים.

בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל הַדְּבָר שֶׁמֵּרַחֵק בְּיוֹתֵר זֶה פָּגַם הַלִּיצְנוּת. וְלָכֵן
לֹא בְּחִנָּם שֶׁאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שֶׁעָקַר פְּתַח הַטְּמְאָה הוּא הַלִּיצְנוּת.
כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת קד.): בָּא לְטַמְּא — פּוֹתְחִין לוֹ,
שֶׁנֶּאֱמַר (מְשִׁלִּי ג, לד): "אִם לִלְצִים הוּא יִלְיִץ", וְלָמָּה מְצָאוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים רָמְזוּ מִפְּסוּק זֶה דִּיקָא? אֵלָּא כִּי עָקַר פְּתַח הַטְּמְאָה זֶהוּ רַק
לִיצְנוּת. וְהַלִּיצְנוּת הִיא אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. הִנֵּה יְכוּלִים לְדַבֵּר
מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהִנֵּה עוֹשִׂים לְפִתְעַל לִיצְנוּת. וְלָכֵן רָאֵה לְכַרֵּחַ
מִכָּל מִינֵי לְצִים, אֲפִלוּ אֵלוֹ שְׁמִסְתּוֹבְבִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בְּרַגְעַת
שְׁמַתְלוּצְצִים מִמִּישָׁהוּ, תִּדְעַ לָךְ שֶׁהַכֹּל שֶׁקָּר וְכֹזֵב. וְלָכֵן לֹא כְּדָא
לְדַבֵּר מֵאַף אֶחָד, כִּדִּי לֹא לְהַפְשִׁיל בְּעֶזֶן הַלִּיצְנוּת וּבְלִשׁוֹן-הָרַע,
שֶׁהוּא כְּעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְרֵאוּי לוֹ לְעַבֵּד עַל עֲצָמוֹ
הַרְבֵּה לְצִאת מִלִּשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת וּדְבָרִים בְּטָלִים, אֲשֶׁר

קלח אָשֶׁר ד' שֵׁכֵב בְּנַחֵל

חֲכַמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (יוֹמָא יט:): רַבָּא אָמַר: הִשָּׁח שִׁיחַת חֲלִין — עוֹבֵר בְּעִשָּׂה, ר' אַחָא בֶן יַעֲקֹב אוֹמֵר: עוֹבֵר בְּלֹא. וְלִכְּזֵן צְרִיכִים לְהִשְׁמַר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי עַל-יַדֵי דְבָר בְּטֹל יְכוּלִים לְעֵבֵר בְּלֹא וּבְעִשָּׂה, וּמִכָּל שֶׁכֶּן שְׂמֵדְבָרִים דְּבוּרִים אָסוּרִים: לְשׁוֹן הֶרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, אֵין עוֹן חַמּוּר הֵימְנוּ. וּבְנֻדָּי צְרִיכִים לְדוֹן אֵת כָּל אַחַד לְכַף זְכוּת, וְלֹא לְמִצָּא בּוּ רַע וְדָפִי, כִּי מָה אָדָם יוֹדֵעַ מָה קוֹרָה אֲצֵל הַשְּׁנִי?! מוֹהֲרֵנָּה ו"ל אָמַר: אֲנִי יְכוּל לֹאמַר פֶּשֶׁט בְּסִפְרֵי מִהֲרִים שִׁיף הַכִּי קָשָׁה, אָבָל אֵינִי יְכוּל לֹאמַר פְּרוּשׁ עַל יְהוּדֵי; כִּי כְּתוּב (תְּהִלִּים נא): "לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְבָה אֱלֻקִּים לֹא תִבְזֶה", וּמִי יוֹדֵעַ מִיְהוּ בַעַל לֵב נִשְׁפָּר בְּאַמֶּת?! אָדָם חוֹשֵׁב עַל הַזּוּלַת שֶׁהוּא בַעַל גְּאוּנָה, וְיֵשׁ לוֹ כָּל מִינֵי רְאִיּוֹת לְזֶה, שֶׁהוּא מְלֵא יִשׁוֹת וְגֵאוּת וְגִבּוֹר וְכוּ' וּשְׂאָר מִינֵי חֲשָׁדוֹת שְׁחוּשְׁדִין בּוּ וְכוּ' וְכוּ', וּבְאַמֶּת אֵין בּוּ וְלֹא מִנִּיה וְלֹא מִקְצָתִיה, אָלָּא אָדָם זֶה דְבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשְׁבוּר לְגַמְרֵי כְּתָרֵס הַנִּשְׁפָּר, וְאֵין לוֹ כְּלוּם בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאוּי לוֹ לְמִי שְׂמֵדְבָר עַל אָדָם בְּזֶה. וְלִכְּזֵן אֵין לְדַבֵּר עַל שׁוּם בְּרִיָּה, כִּי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ!?

וְלִכְּזֵן הַיְסוּד בְּהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנֵי ו"ל, שְׁלֵא יְהִיָּה לָךְ עֶסֶק עִם אַף אַחַד, וְתִלָּךְ וְתִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֲלִיו יִתְבַּרְךָ, וְתִתְפַּלֵּל אֵת הַתְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחֵה, מְעַרִיב, בְּמַגְנֵן דִּיקָא, מְלָה בְּמְלָה, וְתֵאמַר בְּכָל לֵילָה תִקְוֵן חֲצוֹת בְּבִכּוּיֹת עֲצוּמוֹת, וְתִתְבּוֹדֵד כָּל הַיּוֹם כְּלוּ, וְתִלְמַד כָּל הַיּוֹם כְּלוּ אֵת הַשְּׁעוּרִים שְׁלָךְ: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, הִלְכָה, זֵהֵר וְתִקְוֵנִים וְסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְתִהְיֶה בְּשִׂמְחָה וְתִרְקַד, אֲשֶׁר אֵין עוֹד חַיִּים טוֹבִים יוֹתֵר מִזֶּה.

וְהַעֲקֵר — אַל תִּתְעַסֵּק עִם שׁוּם בְּרִיָּה, וְאַז תִּהְיֶה הַכִּי מְאֲשֶׁר בְּחַיִּים, אָבָל בְּרַגַע שְׁיֵשׁ בְּרִצּוֹנָךְ לְהַכְּנֵס בְּחִשְׁבוֹנוֹת הַזּוּלַת, אַתָּה אֲמַלֵּל הַכִּי גְדוֹל, וְרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עֲלֶיךָ, כִּי כְּנֹרָאָה שְׁפִימַתְּ כְּבָר עִם עֲצָמָךְ, וְיֵשׁ לָךְ עֵתָה פְּנָאֵי לְאַחֲרִים.

וְלִכְּזֵן כְּלָךְ לָךְ מְדַרְךָ זוּ, אִם רִצּוֹנָךְ לְהַצְלִיחַ בְּדַרְכֵי רַבְּנֵי ו"ל, הַשְׁלֵף שְׁכָלָךְ, אֵין לָךְ שְׁכָל כְּלָל, וְתִהְיֶה תָם, וְאַז תִּעֲבֵר אֵת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוּם.

אֲשֶׁר ד' שֵׁכֶב בְּנַחֵל קֶלֶט

וְהִיָּה רְאוּי מְאֹד שֶׁתִּלְמַד הַרְבֵּה "סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", כִּי הָאִיִּדִישׁ שָׁם מְעוֹרָר מְאֹד מְאֹד אֶת הַלֵּב וּמוֹשְׁכוֹ אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְאַצֵּל מִי הָאִיר בְּכָל הַדּוֹרוֹת אֹר רַבָּנוּ ו"ל? אֵלּוּ שִׁדְעוּ אֶת "סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת" בְּעַל־פֶּה, וְהִיָּה שְׁגוּר עַל לְשׁוֹנָם. וְהָיוּ תָּמִיד אוֹמְרִים פִּתְגָּמִים בְּאִיִּדִישׁ מִסְפָּר זֶה.

הִיָּה יְהוּדֵי בְּשֵׁם ר' יַעֲקֹב מְזִיטוּמִיר ו"ל, וְהוּא הִיָּה מְיַחֵד בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְהִיָּה יוֹשֵׁב תָּמִיד בְּצִיּוֹן רַבָּנוּ ו"ל, וְקוֹרֵא "סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת" כְּשֶׁעָה שְׁעֵתִים, וְאַחֲר־כֵּן יֵרֵד וְהִלֵּךְ עִם שֶׁק וְאַסְף לְחֵמִים וּשְׂגִירֵי אֶכָּל שֶׁעָלָה בְּיָדוֹ, וְאַחֲר־כֵּן בָּא לְקַלּוּזוֹ וְחָלַק אֶת זֹאת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְהִיָּה בַּעַל צְדָקָה גָּדוֹל, אִף שֶׁהִיָּה עָנִי מְרוּד, וּמְסַר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר הַזּוֹלָת. וּלְבִסּוֹף לְקַחְוֵהוּ לְחֻקֵּי־רַחֲמֵי, כִּי אֶצֶל הַקּוֹמוֹנִיסְטִים הִיָּה אָסוּר לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד, כִּי הָעֶקֶר אֶצְלָם הִיָּה, שֶׁבְּגִי־אָדָם יֵלְכוּ לַעֲבֹד וְיִהְיוּ עֹבְדִים, וְאוֹתוֹ תִּפְסּוּ — אוֹ עַל־יְדֵי מְסִירוֹת שֶׁהָיוּ עָלָיו וְכו', אוֹ שֶׁנִּתְּוָדְעוּ וְכו', וְלְקַחְוֵהוּ לְבֵית־סֵהַר בְּאוֹמֵן וְנַחְרֵוֹהוּ, וְרָאוּ שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ דָּבָר, אֲזִי הַכְּנִיסוּהוּ בְּתוֹךְ דוּד מֵיִם קְפוּאִים, וְרַגְלָיו שֶׁהָיוּ מְנַחֹת בְּפָנָיִם — קְפָאוּ, וְרַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן כְּרַתּוֹ לוֹ אַחֲר־כֵּן אֶת שְׁתֵּי הַרְגָּלִים, וּבִיסוּרֵי תַּפְתַּת כְּאֵלוֹ נִפְטָר. וְהוּא הִיָּה בְּקִי בְּ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", וְאִיָּה נַעַם הִיָּתָה הַהֲתַעֲוֹרְרוֹת שְׁלוֹ. וּמִכָּאֵן לְמִדֵּים מַה נִּקְרָא אָדָם הַמְּקַרֵּב לְרַבָּנוּ ו"ל בְּאַמְתָּ, שֶׁעוֹשֶׂה צְדָקָה וְחֶסֶד עִם הַזּוֹלָת, וְאִין לוֹ עֵסֶק עִם אִף אֶחָד, וּמִתְמִיד הַרְבֵּה בְּ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", שֶׁזוֹ הַתְּמִימוֹת שֶׁל רַבָּנוּ ו"ל. כִּי בְּתוֹרוֹת הַגְּדוֹלוֹת בְּ"לְקוּטִי־מוֹהֲרָן", יְכוּלִים לְהִיּוֹת לְמַדָּן, אֲבָל בְּ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת" בְּגִי־אָדָם שׁוֹחֲקִים — מַה אֶתָּה קוֹרֵא כָּאֵן סְפוּרִים וּבְאִיִּדִישׁ וְכַדוּמָה, כְּמוֹ אִשָּׁה וְכו'?! אֲבָל בְּאַמְתָּ בְּתוֹךְ הַ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת" מְנַחֵת תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת עֲמָקָה.

וְאַתְּמוֹל בְּלִילָה הֵיִתִּי בְּחַתְנָה, וְנִגַּשׁ אֵלַי אַבְרָהָ וּשְׁאַלְנִי, אִם אֲנִי יוֹדֵעַ פְּרוּשׁ עֲמָק עַל הַ"לְקוּטִי־מוֹהֲרָן"? עֲנִיתִי לוֹ: כִּפִּי שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ, רַבָּנוּ ו"ל רָצָה רַק פְּשִׁטוֹת, וְלִכֵּן אֲנִי אוֹהֵב פְּרוּשׁ פְּשׁוּט בְּלִי חֻכְמוֹת,

קמ אָשֶׁר ד' שִׁכַּג בְּנַחֵל

בְּלִי עֲמָקוֹת, פְּשׁוּט לְקַיִם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל כְּמוֹת שְׁהִם. וְאִם-כֵּן אַתָּה מְחַפֵּשׂ סֵפֶר עֲמָק בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן"? ! אֲנִי מְחַפֵּשׂ סֵפֶר פְּשׁוּט עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", שְׂאֵזְכָּה לְקַיִם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל.

וְלָכֵן עָקַר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ו"ל זֶה רַק תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת פְּלִל, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' שִׁכַּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תש"מ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר הַחֲתָן תְּמִיִם הַמְעַלּוֹת ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂעִזֹר לָךְ עַד כּהֵ, שְׂזָכִיתָ לְמַצֵּא אֶת בֵּית זוּגָךְ, אָךְ מְאֹד מְאֹד אֵינִי נִרְאֶה בְּעֵינַי, שְׂאֵתָה דוֹחֵק אֶת עֲצָמָךְ לְהַקְדִּים אֶת הַחֲתָנָה, בְּוֹדָאֵי כָּל יוֹם וַיּוֹם שְׂעוֹבֵר וְעַדִּין לֹא הִתְחַתְּנוּ זֶה הַפֶּסֶד מְרַבֵּה וְכוּ', וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׂרָגִיל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּעֵבְרוֹת וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן רַבְּנוּ ו"ל כָּבֵר גְּלָה לָנוּ אֶת עֲבוֹדַת הַהִמְתָּנָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), כִּי לֹא בְּכָל פְּעַם יְכוּלִים לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה, אֲדַרְבֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ לָנוּ (בְּרִכוֹת סד.): כָּל הַדּוֹחֵק אֶת הַשְּׂעָה שְׂעָה דוֹחֵקתוֹ, וְכָל הַנִּדְחָה מִפְּנֵי הַשְּׂעָה — הַשְּׂעָה נִדְחִית מִפְּנֵיו, עֵין שָׁם.

וְהוּא יְסוּד גְּדוֹל אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל, כְּמוֹכָא בְּאַרְיִכוֹת בְּסֵפֶר "חֵי-מוֹהַר"ן, אוֹת "שְׁלֵא לְהִתְעַקֵּשׁ", עֵין שָׁם דְּבָרִים נִפְלְאִים, כִּי לֹא בְּכָל פְּעַם מֵה שְׂרוּצִים יְכוּלִים לְהַשִּׁיג תְּכֵף-וּמִיד עַל הַמְּקוֹם, וְהַהֲכָרַח לְחִכּוֹת הַרְבֵּה וְכוּ'. וּבִפְרָט בְּעֵגִין שְׁלָךְ, חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂכָבֵר זָכִיתָ וּמַצֵּאתָ אֶת בֵּית זוּגָךְ. עֲלִיךְ עֲכָשׁוּ לְחִכּוֹת הַרְבֵּה, וְאֶף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂפּוֹאֵב לָךְ מְאֹד מְאֹד וְכוּ', מֵה אִמַּר לָךְ?! הַעֲקָר הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְלְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם

אָשֶׁר ד' שְׂכָד בְּנִחַל קִמָּא

יְתַבְרַךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ עַד עַכְשָׁו. וּבְזֶה רְאוּי לְךָ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד.

וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! כִּי מִדַּת הַשְּׂמִיחָה מְכַנְסֶת בְּאָדָם סְבָלְנוּת גְּדוֹלָה, שְׂיִזְכָּה לְסָבֵל וּלְחִכּוֹת הַרְבֵּה. וְעַל-כֵּן עָשָׂה כָּל מָה שֶׁבְּכַחֲךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד אִיךָ וְרַק בְּשְׂמִיחָה עֲצוּמָה, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂזִכָּה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ שְׂנִתְּתָ צְדָקָה בְּעִבּוּר הַפְּצַת דַּעַת הָאֵמֶת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, רְאוּי לְךָ לְשַׂמַּח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדָקָה, סִימָן נח): הַשְּׂמִיחָה בְּצְדָקָה הִיא סִימָן עַל לֵב שְׁלָם, עֵינֵי שָׁם; וּבְזֶה רְאוּי לְךָ לְשַׂמַּח, וּמִי יִתֵּן שְׂתִזְרַק עֲצֻמָּךְ לְתוֹךְ עֲבוֹדַת הַכֶּלֶל, וְתַפְיץ אֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְאִזּוּ טוֹב לְךָ לְנַצַּח נְצָחִים.

וּמִחֲמַת שְׂמוֹסֵר כָּתַב זֶה אֵץ לְדַרְכּוֹ לְנִסְעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֲמַרְתִּי לְקַצֵּר, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוּמְךָ...

ד' שְׂכָד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיִּשְׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי, אִיךָ טְרַדוֹתֵי רַבּוּ מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן קָשָׁה עָלַי הַפְּתִיבָה.

מָה אָמַר לְךָ, אֵין אֶתָּה יְכוֹל לְשַׁעֵר אֶת גְּדֹל זְכוּתְךָ בְּזֶה שְׂזִכִּיתָ לְהַדְפִּיס אֶת קוֹנְטֵרַס "מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה" עִם נִקּוּד, כִּי הַסְּפָר כָּבֵד עוֹשֶׂה פְּעֻלוֹת גְּדוֹלוֹת בְּעוֹלָם, וְהַכֹּל לְזְכוּתְךָ. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֲהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר, גַּם-כֵּן לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמִיחָה, וְאִיךָ שְׂמַרְבַּת הַמְּרִירוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת וְהַנְּסִיוֹנוֹת שֶׁלְּךָ, קָשָׁה לְךָ לְשַׂמַּח, אִיךָ-עַל-פִּי-כֵן עָלִיךָ לְעֲשׂוֹת כָּל מִיַּנִּי פְּעֻלוֹת לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמִיחָה. וְרַבְּנוּ

קמב אָשֶׁר ד' שְׂכַד בְּנַחֵל

ו"ל אָמַר (ספֿר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְמוֹן, סִימָן מו): הַשְּׂמֵחָה הַתְּמִידִית מְסַגֵּלֶת לְהַצְלָחָה, עֵינֵי שָׂם; וְכֵן אָמַר (שָׂם אוֹת שְׂמֵחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שְׂמֵחַ תְּמִיד, עַל־יַד־זֶה הוּא מְצַלִּיחַ, עֵינֵי שָׂם.

וְעַל־כֵּן רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה כָּל יוֹם וַיּוֹם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ פִּנְחֹמָא, פְּרַשְׁת שְׂמִינֵי ב'): אֵין הַשְּׂמֵחָה מִמְתַּנֵּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשְּׂמֵחַ הַיּוֹם — שְׂמֵחַ לְמַחֵר, עֵינֵי שָׂם; כִּי בְּאֵמֶת עוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כְּמָה מִינֵי מְנִיעוֹת וּמְרִירוֹת, וְאֶצֶּל כָּל אֶחָד מִתְחִיל הַיּוֹם קָצָר מְאֹד (עֵינֵי לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'); וְעַל־כֵּן בְּעִנְיָן הַשְּׂמֵחָה, הָאָדָם הוּא בְּסִפְנֵי גְדוּלָה עַד מְאֹד, כִּי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יֵשׁ עַל זֶה מְנִיעוֹת וּבִלְבוּלִים חֲדָשִׁים, וְעַל־כֵּן לֹא כָּל מִי שֶׁשְּׂמֵחַ הַיּוֹם — שְׂמֵחַ לְמַחֵר, כִּי מִי יוֹדֵעַ בְּאֵילוֹ עֲצָבִים יָקוּם בְּבִקְרָ? ! וְעַל־כֵּן הֶעֱקָר לְהִיּוֹת בְּרִיָּה, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת תְּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּבִפְרָט אֶתָּה, שְׂזָכִיתָ לְהִיּוֹת שְׂמֵשׁ אֶצֶּל רַבֵּנוּ ו"ל, עֲלֶיךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עִם זֶה, כִּי אֵין עוֹד שְׂמֵחָה בְּעוֹלָם מְאֹשֶׁר זוֹכִים לְשִׂמְשׁ אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר זוּהִי הַשְּׂמֵחָה הַכִּי גְדוּלָה בְּעוֹלָם, וְאֲשֶׁרִי מִי אֲשׁוּכָה לְזֶה. וְעֵקֶר הַשְּׂמוּשׁ הוּא בְּהַפְצַת סִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים. וְאֶתָּה זָכִיתָ לְזָכוֹת הַרְבִּים בְּזָכוֹת גְּפִלְאָה כְּזוֹ — לְהַדְפִּיס אֶת "מְקוֹר הַשְּׂמֵחָה" בְּנִקּוּד, בְּזֶה אֶתָּה יְכוֹל לְשִׂמְחַת כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, כִּי בְּשִׂתְּזוּכָה לְהַדְפִּיס גַּם אֶת סֵפֶר "אֶרְךָ אֶפְיָם" עִם נִקּוּד, תְּזָכָה לְמַצֵּא תִּכְף־וּמְיָד אֶת בֵּית זוּגָךְ בְּעִזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הֶעֱקָר רָאָה לֹא לְהִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם, כִּי הַשָּׂם יִתְבָּרַךְ אֶתָּה, עֲמָךְ וְאֶצֶּלְךָ. וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר (ספֿר־הַמִּדּוֹת, אוֹת פֶּחַד, סִימָן יא): מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ פְּחָדִים, יִזְמַר זְמַר שֶׁל שְׂמֵחָה; וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׂיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רַעג), שְׂטוֹב לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם אִיזָה נִגּוֹן שֶׁיִּגְנֹן לְעֲצָמוֹ נִגּוֹן שֶׁל שְׂמֵחָה, אֵף שֶׁהוּא אֵינוֹ בְּעַל מְנַגֵּן, אֲבָל בֵּינוֹ לְבֵין עֲצָמוֹ יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְשִׁיר. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שָׂם, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן עה): מִי שֶׁשְּׂמֵחַ אֶת הַצַּדִּיק — תְּפִלְתּוֹ נִשְׂמַעַת; וּמִי עוֹד מְשִׂמַח אֶת רַבֵּנוּ ו"ל כְּמוֹ שֶׁאֶתָּה, בְּחוּרֵי צְעִיר, אֲשֶׁר עוֹשֶׂה

אֲשֶׁר ד' שְׂכָה בְּנַחֵל קִמַּג

על-ידי הדפסת והפצת ספריו הקדושים, ועל-פני בזה ראוי לך
להחיות את עצמך, וזה יפתח וירחיב לך לבך לדבר עמו ותברך, אשר
כל דבור ודבור שמדברים עמו ותברך — הוא הצלחה נצחית,
אשרי שיאחז בזה!

ומחמת שמוסר כתב זה אץ לדרכו, כי נוסע היום חזרה לארץ
ישראל — אמרתי לקצור.

הדורש שלומך...

ד' שְׂכָה.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר וישלח ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד ...
גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי כבר פעמים.

מה אמר לך?! גדל שמחתי שזכית למצא בת זוג — אין
לשער ולספר כלל. חסדי השם ותברך על כל הטוב שעשה עמך,
וראוי לך לתן לו ותברך בכל יום תודה והודאה על הכל. ובפרטיות
שגם זכית להיות על ציונו הקדוש של רבנו ז"ל בעיר אומן, בזה
ראוי לך להחיות את עצמך ולהיות בשמחה עצומה כל ימי חיך.

ובכלל — כפי מה שעבר עליך בחיך, הנה ראוי שתהיה רגיל
מאד בכלי זמר לגרש ממך העצבות, ולהיות תמיד בשמחה עצומה.
והיום קל מאד מאד להשיג כלי זמר, כי קונים קסטה לטייפ, ושם
כבר מוכן כל מיני כלי זמר: נבל, תוף וכנור וכו' וכו'. פעם היו
צריכים לילך ולקנות כלי זמר בפשוטו, וגם אז לא הנה יכול לנגן
או עם כנור או עם נבל או עם כלי אחר, ואם הנה רוצה גם כמה
מיני כלי זמר, הנה צריך לשכר בנגי-אדם וכו', וזה הנה דבר
קשה במוכן. אבל היום בדורותינו אלה, אשר עובר על כל אחד
ואחד קטנות וירידות ונפילות וכו', לזאת הקדים לנו השם ותברך

קמד אשר ד' שכה בנחל

רפואה למכה, וסבב שכל אחד יכול לקנות בעבור כמה דולר כל מיני כלי זמר נגונים וזמירות מצמצמים בקסטה אחת, ועל-פן עליך לראות לשמע בכל יום כלי זמר, וגם בביתך ראה להכניס תמיד אוריה של שמחה, וישמע בביתך תמיד קול ששון וקול שמחה, ותניח את הקסטה לשיר בביתך, כי צריכים לשמח את עצמו ואת אשתו. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות בנים, סימן י): על-ידי שמחת יום טוב, ועל-ידי הנחת תפלין כראוי, תלד אשתו בנים זכרים.

ועל-פן ראה להזהר מאוד מאוד בהנחת תפלין בכל יום, ולהקפיד בכל יום להניח שני זוגות רש"י ורבנו תם, וכן להיות שמח בכל יום, ובפרטיות ביום טוב ובפרטי פרטיות אשר עכשו מתקרבים ובאים ימי חנכה, ראה להיות רק בשמחה, ותשמח את אשתך, ותקנה לה מתנה יפה לכבוד חנכה, ועל-ידי-זה תזכה לבנים זכרים, בעזרתו יתברך. העקר ענינו הוא רק שמחה, ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד רק בשמחה, ואל תסתפל על אחרים כלל, מה לך עם אחרים?!

וראה להרגיל את עצמך ללמד הרבה "עין יעקב" (אתה יכול לקנות עם פרוש אידיש), כי רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות עצבות, סימן לו): אננה משמח את האדם, עין שם; וכשתזכה לסיים את כל ה"עין יעקב" תתחיל עוד פעם ועוד פעם, וכך תתנהג כל ימי חיך — להתמיד בלמוד "עין יעקב". וגם רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל וכל אנשי שלומנו התמידו בספר זה, אשר הוא אננת חכמינו הקדושים, ואז טוב לך לנצח. גם ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בכל יום ויום בתמימות ובפשיטות, אפלו רק כמה דבורים, ואז תראה ישועות, נסים ונפלאות.

ההכרח לקצר, כי מוסר כתב זה נחפו לדרכו.

הדורש שלומך...

תדע פי חכרך ... גרו יאיר, הוא אצלנו, ואנחנו מקרבים אותו מאד כרצונך.

אֲשֶׁר ד' שְׂכוּ בְּנַחֵל קָמָה
ד' שְׂכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תּשׁמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד בְּפֶשֶׁי ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי כְּכָר כְּמָה פְּעָמִים, וְקָשָׁה וְכִבְד עָלַי
הַפְתִּיבָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּעֵנִין שְׁלֹף כְּכָר
הַרְבִּיתִי לְכַתֵּב מִזֶּה הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל"
— קָחֶם מִשָּׁם, וּבְקָרוֹב יֵצֵא לְאוֹר סֵפֶר "אוֹת בְּרִית", וְשֵׁם מְלַקְטִים
מִכְתָּבִים מִכָּל חֻלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", שֶׁנִּדְפְּסוּ עַד כּהֵּ, הַמְדַבְּרִים מִפְּגָם
הַבְּרִית.

הַעֲקָר עָלֶיךָ לְדַעַת דְּבוּרוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאָמַר לְאֶחָד
עַל מָה שֶׁסִּפֵּר לְפָנָיו שֶׁהָיָה מְרַגֵּל בְּעֵבְרוֹת גְּדוּלוֹת, עַד שֶׁכִּמְעַט לֹא
הָיָה בְּיָדוֹ לְמַנַּע עֲצָמוֹ מִלַּעֲשׂוֹתָם. הַשִּׁיב לוֹ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁיֵּשׁ בְּחִינַת
הַתְקַשְׁרוֹת, לְקַשֵּׁר וּלְחַבֵּר עֲצָמוֹ יַחַד בְּהַתְקַשְׁרוֹת חֲזָקָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה
יְכוּלִין לְהַתְגַּבֵּר וּלְהִנָּצֵל (עֵינַי מִי-מוֹהַר"ן, אוֹת עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, סִימָן ו'):
מוֹהַר"נ"ף ז"ל הֵאָרִיךְ לְבָאֵר זֹאת בְּלִקְוֵי-הַלְכוֹת, רֹאשׁ חֹדֶשׁ, הַלְכָה
ו', אוֹת כ', שֶׁזֶּה סוֹבֵב עַל קִשׁוֹר הַמְרַכְּבָה, קִשׁוֹר הַמְחַשְׁבָּה. כִּי
בְּאֵמַת עֲקָר הַפְּגָם הַזֶּה הוּא רַק עַל-יְדֵי קְלִקוּל הַמְחַשְׁבָּה, שֶׁרַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, מְכַנֵּס מַחְשַׁבְתּוֹ בְּהַרְהוּרִים מְגִנִּים, וּמְהַרְהֵר אַחַר נְשִׁים וְכוּ',
וּבְזֶה נִכְנָסֶת בּוֹ חֲמִימוֹת הַיָּצָר, עַד שֶׁבְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מוֹצִיא וְרַעוּ
לְבַטְלָהּ וְכוּ'. וְכָל מָה שֶׁמוֹצִיא יוֹתֵר וְרַעוּ, יוֹתֵר נִתְעַקֵּם לְכָבוֹ
וְנִתְבַּלְבַּל דַּעְתּוֹ וְכוּ', וַיּוֹתֵר מְהַרְהֵר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַד שֶׁאֵין לוֹ שׁוֹם
עֲצָה אֵיךְ לְצַאת מִזֶּה.

וְעַל-כֵּן עֲקָר הַעֲצָה — לְקַשֵּׁר וּלְשַׁלֵּב מַחְשַׁבְתּוֹ אֶל מְקוֹם אֶחָד,
וַיִּרְאֶה שֶׁלֹּא תִתְפַּזֵּר לַחוּץ רַק תִּהְיֶה אַחוּזָה וְקִשׁוּרָה יַחַד, בְּהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ וּבְהַתּוֹרָה הַקָּדוֹשָׁה בְּקִשְׁרֵי אֲמִיץ וְחֻזֵק וְזֶהוּ נִקְרָא קִשׁוֹר
הַמְרַכְּבָה, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ עַד
שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְמִרְאֵה עֵינָיו, כִּי אִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, וְזֶה נִקְרָא
שֶׁנַּעֲשֶׂה מְרַכְּבָה לְהַמְקוֹם בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַמְחַשְׁבוֹת טְהוּרוֹת, הֵם

קמו אשר ד' שכו בנחל

החיות טהורות שבמרכבה וכו'.

ועל-כן מי שרואה שאצלו מתגבר יצרו עקר עצתו לקשר יחד את מחשבתו ולא יניח אותו לצאת, חס ושלום, אל מקום שהוא, ובמקום שאדם חושב, שם כל האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא).

ועל-כן עשה זאת, איפוא, בני, והנצל מיד, שתרגיל עצמך לקשר את מחשבתך אל מקום אחד, ואל תתחיל לחשב שום רעה. ובדבר פגם הברית הזהירנו רבנו ז"ל העקר לבל יחשב בזה "גישט איבער טראכטיין".

והנה מאנשי שלומנו שמעתי, שהעצה הנ"ל, שצריך לקשר עצמו בהתקשרות חזקה, שזה סוכב על רבנו ז"ל, מי שרואה שבוער בו יצרו ונופל בכל פעם יותר וכו', עקר עצתו, שיקשר את עצמו אל רבנו ז"ל, וזה יועיל בודאי. ועל-כן ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ומה טוב ומה נעים שתחזר הרבה בהקדמה של ספר "שמירת הברית", ולקיים את כל אשר נאמר שם, וזה יועיל לך בודאי.

עוד שמעתי מאנשי שלומנו, שהפונה לקשר ולחבר עצמו יחד, הינו עם אנשי שלומנו היקרים; כי בודאי לאחד קשה וכבד להתחזק בשרואה שמתגבר עליו יצרו בפגם הברית, עקר עצתו שיתקשר ויתחבר יחד עם אנשי שלומנו, וביוחד יחזקו את עצמם. וזה שאמר התנא (אבות ב, יג): "ואל תהיה רשע בפני עצמך"; כי ההכרח להתחבר עם חבריך אנשי שלומנו היקרים.

ועל-כן מאחר שזכה אותך השם יתברך, שאתה בצותא עם אנשי שלומנו היקרים, עליך לשמח מאד מאד, כי בודאי יועיל לך. והעקר הרגל עצמך לשבת רק בבית-המדרש, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (עין סנה נב:): אם פגע בך מנוול זה (אם ראית שיצרך

אָשֶׁר ד' שָׁכו בְּנַחֵל קִמְז

מתגבר עליך), משכהו לבית-המדרש, ואל תצא לחוץ כלל, כי רבוי הנסיעות (אפלו למקומות הקדושים) רק מבלבל את המח והמחשבה, ומביאו לידי הסתכליות רעות, ואשר העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים וכו' (עין טור ארח חיים, סימן א'). ועל-כן עליך לשבת בין כתלי בית-המדרש, ולהרבות שם בלמוד התורה הקדושה, ואשר אור התורה גדול כל-כף, שיכול לשרף את כל הרע שונכנס בך.

ועל-כן העקר ראה לשבת בבית-המדרש, ושם תתמיד מאד מאד בכל יום בחמש רש"י והתרגום, ח"י פרקים משניות, כמה דפים גמרא, והמדרש רבה מפרשת השבוע ושלחן ערוך וכו', וכל מה שתחפץ, וראה גם ראה להתמיד בספרי "אשר בנחל", ושם תמצא מרגוע לנפשך. העקר לא לצאת מכתלי בית-המדרש כלל, ואם אתה רוצה לילה אל שער השמים, העקר הוא בלילה בשעה שאין הרבה אנשים מצויים.

ושמעתי פעם מאחד מאנשי שלומנו, שפעם אחת נסע עם הרב החסיד ר' שמואל הורביץ ז"ל, שהיה אש לוחט, דבוק בו יתברך, ונסע אז מעיר טבריה אל מרון. ובאמצע הדרך עלו כמה פרוצות וכו', ואחז הרב החסיד ר' שמואל ז"ל בשערות ראשו, וענה ואמר בבכיה: אוי, אוי, איידער הסתכליות רעות האט מען גישט געדארפט אראפקומען אויף דעם עולם'. ואמר זאת בבכיה רבה, עד שהלה נשתומם איך שיהודי מתמרמר מספק ספקא של הרהור והסתכלות רעה. ועל-כן, אהובי, אחי! ראה לשבת תמיד רק בכתלי בית-המדרש, ושם תתמיד בלמוד התורה הקדושה, וזה יקרר את חמימות יצרך הבוער בך.

אני מקווה להשם יתברך להיות בקרוב בארץ ישראל ואז נדבר פה אל פה, אבל לעת עתה אל תחשב מלבא לכאן, כי חבל על המחשבות זרות. ולעת עתה הכנס מתך רק באמונה פשוטה, שמלא

(ז) אם להסתכליות רעות לא היה פדאי לירד אל זה העולם כלל.

קמח אָשֶׁר ד' שְׂכֹז בְּנַחֵל

כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, אֲשֶׁר יָדִיעָה זֶה הִיא עֵקֶר תְּקוּנַת הַבְּרִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

נָא וְנָא אֵל תִּחְשַׁב מְלֵכָא לְכָאן, כִּי בְּקִרְוֹב אֲזַכֶּה לְהִיּוֹת בְּאָרֶץ
יִשְׂרָאֵל.

ד' שְׂכֹז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תּשׁמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְרְאוֹת אֶת תְּשׁוּבַת לְבָבְךָ
אֶל דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת מְנִיעוֹת, עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עַל כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ בְּתַחֲלִילַת הַהִתְקַרְבוּת יֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת, כָּל אֶחָד כְּפִי
הַכְּלִי שְׁלוֹ. וְכֹאֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
קפ"ה), שְׁכָל מִי שֵׁיִשׁ לוֹ יִגִּיעוֹת וְטִרְחוֹת יוֹתֵר בְּתַחֲלִילַת הַהִתְקַרְבוּת
לְהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, דֵּהִינּוּ שֵׁיִשׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת וְגִדּוּלוֹת, כְּגוֹן: מֵאַבְיוֹ
וְאַשְׁתּוֹ, אוֹ מִחֻתָּנוּ אוֹ מִשְׁאָר בְּנֵי-אָדָם שְׂמוֹנְעִים וּמַעֲכָבִים אוֹתוֹ
וְכוּ', כָּל אֵלּוּ הַמְּנִיעוֹת וְהַטִּרְחוֹת שֶׁהֵיוּ לוֹ מִקֵּדָם, הֵם לוֹ טוֹבָה
גְּדוּלָה לְהָאָדָם, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה אַחֲרֵי-כֵן לְקַבֵּל הַרְבֵּה קִדְשָׁה
וְדַעַת, כִּי הַמְּנִיעוֹת וְהַיִּגִּיעוֹת עוֹשִׂין לוֹ כְּלִי וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

מָה אָמַר לָךְ, וּמָה אָסַפְרָ לָךְ מִמָּה שֶׁעָבַר עֲלֵי? בְּתַחֲלִילַת
הַהִתְקַרְבוּתִי קִבְּלָתִי מִכּוֹת רִצָּח, דִּרְסוּ אוֹתִי בְּרַגְלִים וְכוּ', וְרָקוּ אוֹתִי
מִהִישִׁיבָה וְכוּ', סְבִלְתִי בְּזִיוּנוֹת רַבִּים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן
מָה שֶׁעָבַר — אֵין לְשַׁעַר עוֹד עַד הַיּוֹם, שִׁיּוּרְקִים וּמִדְּבָרִים וְכוּ',
אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי בְּאַחַת — לֹא אֶעֱזֹב אֶת מְקוֹר חַיּוּתִי שֶׁהוּא רַבְּנוּ
ז"ל.

אֲשֶׁר ד' שָׁבוּ בְּנַחֵל קָמַט

וְעַל-כֵּן, אֶהְיֶיךָ, אָחִי הַיָּקָר! אֵל יִפֹּל רוּחְךָ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאֶפֶן.
וְצָרִיךָ שְׂתַדַּע, כִּי עֲנִין רַבְּנוּ ו"ל הוּא עֲנִין רוּחְנִי, וְדָבָר רוּחְנִי לֹא
שֶׁיָּד לְצַמְצָמוֹ בְּמָקוֹם אֶחָד, וְעַל-כֵּן כָּל מִה שְׁיִכּוֹלִים לְמַעַט הַמְּנִיעוֹת
— אֲשֶׁרֵי לוֹ, כִּי לֹא כָּל אֶחָד יָכוֹל לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן, וְרַבִּים רַבִּים נִפְלוּ
וְנִתְרַחְקוּ בְּשָׁבִיל זֶה.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! הֶעֱקָר וְהִיָּסוּד אֶצְל רַבְּנוּ ו"ל הוּא תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי הַצְּדִיק פּוֹתַח אֶת הַפֶּה וְהַלֵּב לְהַרְגִּישׁ אֶת אֱלוֹפוֹ שֶׁל
עוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְתָּח הַפֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתָבְרָךָ (עֵין לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן ס'), כִּי אִם אָדָם מְרַגֵּשׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאָאוֹתוֹ יְתָבְרָךָ,
שֶׁהוּא עוֹמֵד עָלָיו, עַל-יְדֵי-זֶה הִיָּה מְדַבֵּר עִמּוֹ יְתָבְרָךָ (עֵין לְקוּטֵי-
מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב).

וְעַל-כֵּן רָאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתָבְרָךָ בְּמָקוֹם מְיָחָד,
יְהִיָּה בְּאִיזָה מְקוֹם שְׁיִהְיֶה, וְתִפְרָשׁ אֶת כָּל שְׂיַחְתָּךְ עִמּוֹ יְתָבְרָךָ, וְדָבָר
זֶה אֵף פֶּעַם לֹא יִתְוַדַּע לְאָבִיךָ אוֹ לְאַחֵר וְכוּ', אֲדַרְבֶּה, עָקֵר הַשְּׁלֵמוֹת
בְּזֶה הוּא, שְׁלֹא יֵדַע שׁוֹם אָדָם דְּבוּרוֹ וְשְׂיַחְתּוֹ שֶׁהוּא מְדַבֵּר וּמְשִׂיחַ
עִמּוֹ יְתָבְרָךָ, שֶׁזֶהוּ כָּל הָאֲמַת. כִּי אִם יֵשׁ בּוֹ אִיזוֹ כְּוָנָה עֲצֻמִּית,
שְׂרוּצָה שְׂאֵחֵר יִשְׁמַע אוֹ אַחֵר יִתְוַדַּע וְכוּ', כְּכֹר חֶסֶר מְהֻאָמַת, עַל-כֵּן
עָקֵר הָאֲמַת הוּא רַק כְּשֶׁהוּא גָּנוּז וְסִתּוּם. וְכַעֲיִן שְׂאֵמְרוֹ רַבְּנוּ ו"ל
(סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עז): בְּזֶה יוֹדַע הָאָדָם שֶׁבְּאֲמַת הוּא רוּצָה
לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יְתָבְרָךָ כְּשֶׁאִינוֹ רוּצָה בְּפִרְסוּמוֹ, עֵין שָׁם.

וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה מְרַגֵּשׁ שְׂיַתְרָבוֹ עָלֶיךָ הַמְּנִיעוֹת כְּשֶׁתְּסֻתּוֹבֵב
בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, אֵל תְּסֻתּוֹבֵב בֵּינֵיהֶם. וְתִהְיֶה לָּאֵל, בְּכָל בֵּית-
הַמְּדֻרָשׁ יֵשׁ כְּכֹר הַיּוֹם סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אַתָּה יָכוֹל לֹאמַר, שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ
לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ לְלַמֵּד, וְשָׁם תִּלְמַד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּהֻצָנַע, וְאֵף אֶחָד
לֹא יֵדַע מְזֶה. וּבְפִרְטוּת כִּי יָכוֹלִים תְּמִיד לְמַצֵּא חֲבָרִים טוֹבִים
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיָּקָרִים, וְלְדַבֵּר עִמָּהֶם וּלְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְאֵף אֶחָד לֹא
יֵדַע מְזֶה.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — כִּי עָקֵר יָסוּד דְּעַתּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל הוּא
לְלַמֵּד הַרְבֵּה הַרְבֵּה תוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְזִכְרוֹת לְהִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה

קנ אֲשֶׁר ד' שכה בַּנְחַל

(עין שיחות-ה"ן, סימנים: כח, עו; ובקונטרס "סדר-דבר-הלמוד"); ועל-כן מה שיך להתפחד? אדרבה, הוריקן היקרים כשיראו שאמה לומד בהתמדה — יעזבו אותך.

וכן אודות שדוכים גם-כן, ענין זה בודאי לכתחלה טוב מאד להודיע שהוא מקרב אל רבנו ו"ל, אף כשמטרבות המניעות, למה צריכים להודיע ולפרסם, כדי שיתרבו המניעות? העקר לא לדבר מזה, ונגמרו המניעות; פי עקר המניעות הוא רק כשמדברים מהדבר, ותכף-ומיד כשלא מדברים מזה — לא שיך מניעות.

על-כן, חמדת לבכי! פלך מכל מיני בלבולים ופחדים של הבל, והרגל עצמך לדבר עמו יתברך, ועל-ידי-זה תזכה להמשיך על עצמך ערבות נעימות ידידות זיו חיות אלקותו יתברך; פי כל דבור ודבור שדוכים לדבר עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית עד אין סוף. ודבר זה יכולים לעשות ולקיים גם אחר החתנה, ואפלו אשתו אף פעם לא תתנדע מזה, פי הוא דבר רוחני. ועל-כן העקר ראה לצאת מהקטנות, ותפנס בגדלות המחין, להרגיש את השראת השכינה, שמלא כל הארץ כבודו, ואין בלעדיו יתברך כלל.

מחמת שמוסר כתב זה נוסע היום — אמרתי לקצור.

הדורש שלומך...

ד' שכה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם... גרו ואיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך, חמדת לבכי! אסור להסתפל על שום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, באשר גלה לנו רבנו ו"ל להתגלות של "אתה היה אברהם" (עין בהשמטה לתחלת חלק ב' בלקוטי-מורה"ן).

אֲשֶׁר ד' שִׁכַח בְּנִחָל קִנּוּא

שְׁאֲבָרְהֶם אָבִינוּ עֲבַד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהִיא בְּדַעְתּוֹ תָּמִיד שֶׁהוּא אֶחָד יְחִידֵי בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן לֹא הִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, יְהִיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה. וּבְאֵמַת מַה לָּךְ לְהִתְבַּיֵּשׁ מֵאַחַר?! אַתָּה לָךְ בְּתַמִּימוֹת כְּפִי שֶׁמֵאִיר לָךְ, וּבְיִדְאֵי אַתָּה צָרִיךְ לְכוּן מַעֲשֶׂיךָ שִׁיְהִיָּה רַק עַל-פִּי שְׁלַחַן עֲרוּךְ דִּיקָא, כִּי אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אָסוּר לוֹ לַעֲשׂוֹת אֲפִלוּ זִיו כְּלָשְׁהוּ בְּלֹא הַשְׁלַחַן עֲרוּךְ, כִּי זֶה אַרְךָ יָמֵינוּ.

וְאוֹדוֹת ... רְאֵה מַה שֶׁכָּתַב הַרְב"ח בְּשְׁלַחַן עֲרוּךְ שְׁלוֹ (הַלְכוֹת תְּפִלִּין, סִימָן כה, סַעִיף כח): "כָּל דְּבַר שֶׁבְּעֲלֵי הַקְּבָלָה וְהַזְהָר חוֹלְקִים עִם הַגְּמָרָא אוֹ הַפּוֹסְקִים הַנִּמְשָׁכִים אַחַר הַגְּמָרָא, הוֹלֵךְ אַחַר הַגְּמָרָא אוֹ הַפּוֹסְקִים הַנִּמְשָׁכִים אַחֲרֶיהָ. וּמִכָּל מְקוֹם אִם בְּעֲלֵי הַקְּבָלָה מִחֲמִירִים, יֵשׁ לְהַחְמִיר גַּם-כֵּן, אָבֵל אֵין אָנוּ יְכוֹלִים לְכוּף אֶת הַצְּבוּר לְהַחְמִיר, וְכֵן כָּל דְּבַר שֶׁלֹּא הַזְּכָר כָּלֵל בַּגְּמָרָא וּפּוֹסְקִים, אֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּזְכָּר בַּקְּבָלָה, אֵין אָנוּ יְכוֹלִים לְכוּף אֶת הַצְּבוּר לְנַהֵג כֵּן", עֵינֵי שֵׁם. וְזֶה יְסוּד גְּדוֹל, וּבַפְּרָטִיּוֹת כִּי גַם הִיא מִמְאָרֵי דְרָזִין, כִּיְדוּעַ וּמְפָרָסִם בְּעוֹלָם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן כָּתַב כֵּן, שֶׁאֵין יְכוֹלִים לְכוּף אֶת הַצְּבוּר לְהַתְנַהֵג עַל-פִּי הַקְּבָלָה. וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מִמְחַלְקַת, וְדַע לָךְ, שֶׁהַרְבֵּי ר' שְׁמוּאֵל וִיטָאֵל ז"ל הַעִיד, שֶׁרָאָה אֶצֶל אָבִיו הַרְבֵּי ר' חַיִּים וִיטָאֵל ז"ל מְדָה נִפְלְאָה, כִּי לְעוֹלָם לֹא הִתְעַרַב בְּשׁוֹם עֵסֶק וּכְפִי אוֹ דִּין וּדְבָרִים עִם אַחֲרִים, וְאֶף שֶׁהִיא בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְעָשׂוּ נֶגֶד הַהֲלָכָה, וְכָאֵב לוֹ מְאֹד, לֹא הוֹכִיחַן כָּלֵל, כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְהַוֶּה מִזֶּה מִחַלְקַת. וְאָמַר: מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ רַב הוּא פְּטוּר.

וְעַל-כֵּן הַחֲכָם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מִחַלְקַת וְסִכְסוּכִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת כִּי הַמְּפָקִיר אֶת פִּיו, נוֹפֵל מִהַדְּבָקוֹת שֶׁזָּכָה כְּבָר.

אֲקוּוֹה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁתִּקְרָא כָּל מַה שֶׁכָּתַבְתִּי לָךְ, וְאֲזוֹ תַעֲלֶה וְתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַדּוּרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

(ח) הוּא רַבְּנֵי שְׁנֵיאוֹר וְלָמָן מְלִיאָדִי בְּעַל הַפְּנֵיָא זי"ע, שֶׁחֲבַר סֵפֶר הַלְכוֹת הַגְּמָרָא שְׁלַחַן עֲרוּךְ הַרְבֵּי.

קנב אָשֶׁר ד' שֵׁכֶט בְּנַחֵל

יְדִידֵי הַיְקָר! אֵין לָךְ עוֹד נֶעֱמַם וְעִרְבוּת בְּעוֹלָם כְּמִי שְׂזוּכָה לְקַדֵּשׁ
וּלְטַהֵר דְּבוּרוֹ, וּמְדַבֵּר תְּמִיד רַק עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, אֲשֶׁר הִדְבּוּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ
מִמְשִׁיךְ שְׁפַע, וּמֵאִיר אֹרֹו יְתַבְרַךְ בּוֹ וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאִם הָיָה
בְּגִי-אָדָם יוֹדְעִים מָה יְכוּלִים לַפְעֵל עַל-יְדֵי דְבוּרָם אֵלָיו יְתַבְרַךְ, אֲזִי
הָיָה עֲסוּקִים בְּזֶה כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה כְּרָצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁנִּתְבּוֹדֵד
תְּמִיד.

ד' שֵׁכֶט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח ה'תְּשִׁמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וּמָה שְׂאֵתָה דוֹחֵק עָלַי כְּמַעֲט בְּכָל יוֹם לְכַתֵּב לָךְ מִכְתָּב, מָה
אִמַר לָךְ? ! הַזְמַן אֵינּוּ בְּיָדִי, וְטְרִדוֹתַי רַבּוּ כְּמוֹ שָׂרְבוּ. רְאֵה לְעֵינַי בְּכָל
יוֹם וַיּוֹם בְּכַמָּה מִכְתָּבִים הַגְּדִפְסִים כְּבָר, וְכֵן רְאֵה לְעֵינַי בְּכָל יוֹם
בְּ"עֵלִים לְתְרוּפָה", מִכְתָּבֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וּבְזֶה תַחֲיָה אֶת עֲצָמְךָ.

וְהַעֲקָר רְאֵה לְהִיּוֹת קְבוּעַ בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֵק
וְלֹא יַעֲבֹר, שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן" וְשְׁעוֹר בְּ"סִפְרֵי-הַמֵּדוּת" וְשְׁעוֹר
בְּהַשִּׁיחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, וּבְזֶה יִהְיֶה לָךְ עִם מָה לְהַחֲיּוֹת אֶת עֲצָמְךָ.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — הַרְגֵּל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וְלֵץ. אֵתָה, אָחִי!
הַדְּבֵק עֲצָמְךָ בּוֹ יְתַבְרַךְ, אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ד' שֶׁל בְּנֵי חָל קִנְיָן
ד' שֶׁל

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ה'תּשׁמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ אֲשֶׁר בּוֹ אֵתָה שׁוֹפֵךְ לְבָבְךָ מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ
— לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מָה אָמַר לָךְ?! זֹהִי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, קִלְפָּה עֲצוּמָה לְהִסְתַּפֵּל
עַל גִּשְׁמִים, וּכְבֹּד זְכִיתִי לְהִדְפִּיס קוֹנְטֵרס קָטָן: "הַעֲיֵן רוֹאָה", וְרֵאווִי
לָךְ לְעֵינַי בּוֹ וּלְהֵיוֹת רְגִיל לֹמֵר הַתּוֹרָה וְהַתַּפְּלָה עָלֶיךָ, וּלְקַיֵּם אֶת
כָּל מַה שְׁנֹאֲמַר שָׁם, וּבְעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ יוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה.

חֹסֶם וְרַחֵם עַל יָמֵי נְעוּרֶיךָ, וְהַרְגֵּל עֲצָמְךָ לֹמֵר בְּכָל יוֹם
מִשְׁנֵיאוֹת, תְּהִלִּים, אֲשֶׁר יִנְקָה אוֹתְךָ מִטְּמֵאת מֵת', שֶׁהִיא זְהֵמַת
הַנְּחָשׁ, אֲרִיף אֲנִפִּין דִּקְלָפָה, שֶׁהוּא אָבִי אָבוֹת הַטְּמֵאָה (עֵינַי בְּלִקוּטֵי
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמב); וְרֵאָה לְתַנּוּ צִדְקָה הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְזֶה
צִדְקָה תִּצִּיל מִמָּוֶת (מִשְׁלֵי י, ב) רֵאשִׁי תְּבוֹת מִצֵּת': מִשְׁנֵיאוֹת,
תְּהִלִּים, צִדְקָה. וְזֶה בּוֹדָאֵי יוֹעִיל לָךְ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיתוֹת-הַר"ן,
סִימָן כג): אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְאָכַל פְּרָקִים מִשְׁנֵיאוֹת וּלְשִׁתּוֹת אַחֲרֵי-כֵן
אֵיזָה קִאֲפִיטְלֵךְ תְּהִלִּים וּלְהַתְּלַבֵּשׁ בְּאֵיזָה מִצּוֹת, עֵינַי שָׁם.

וְעַל-כֵּן, בְּנֵי וְאָחִי, מֵאַחַר שְׁנִלְפַדְתָּ כְּבֹר בְּזֵהמָא לְהִסְתַּפֵּל עַל
גִּשְׁמִים, וְזֶה הוֹרֵס אוֹתְךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, עָלֶיךָ לְהֵיוֹת רְגִיל הַרְבֵּה
לְאָכַל מִשְׁנֵיאוֹת, וּלְשִׁתּוֹת תְּהִלִּים, וּלְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמִצְוֹת צִדְקָה, וְאֵל יְהִי
דְּבַר זֶה קַל בְּעֵינֶיךָ, כִּי יָבוֹא הַיּוֹם, אֲשֶׁר תִּחְיֶה אֶת עֲצָמְךָ עִם זֶה.
וְרוֹאִים, כִּינּוֹן שְׁנִפְטֵר אָדָם לֹמְדִים בְּעִבּוּרוֹ מִשְׁנֵיאוֹת, וְאוֹמְרִים
בְּעִבּוּרוֹ תְּהִלִּים, וְנוֹתְנִים בְּעִבּוּרוֹ צִדְקָה לְטוֹבַת נַשְׁמָתוֹ.

וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם הָאָדָם זוֹכָה בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ
לְעֲשׂוֹת כָּל זֶה לְטוֹבַת נַשְׁמָתוֹ, וְאֵינוֹ מַחְכֵּה לְטוֹבַת מִשְׁפַּחְתּוֹ אוֹ
לְטוֹבַת זוּלָתוֹ, רַק הוּא בְּעֲצָמוֹ עוֹשֶׂה טוֹבָה לְנַשְׁמָתוֹ.

אֲקַוֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִם תִּקְרִים זֹאת, אֲזַי בְּמִשְׁךָ הַזְּמַן תִּנְצֵל

קנר אֲשֶׁר ד' שלא – ד' שלב בנחל

מהרע והקלפה הזו שנדבקה בך.

הדורש שלומך...

ד' שלא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיענו וירדפו אל ידי ... גרו יאיר
ויזרח לגצח נצחים.

תראה לקחת ספרים "גר להצדיק" וקונטרס "סדר-דרך-הלמוד"
ושיחה בינו לבין קונו באנגלית, וסע לקראון הייטס, ושם תראה
להפיץ אף ורק להיהודים דשם ולבעלי תשובה, והשם יתברך יהיה
בעזרך, שתזכה תמיד לעסק בעסק הקדוש והנורא הזה של הפצת
ספרי רבנו ז"ל בעולם.

ראה להיות בשמחה עצומה על נעם חלקך, שזכית למצא אשה
משפלת, והשם יתברך יעזר לכם שתפקדו בפקדת ישועה בזרע של
קומא בקרוב, אמן.

העקר ראה לחטף בכל יום ניום מקרא, משנה, גמרא, מדרש,
אפלו מעט דמעט מכל אלו הלמודים, וכן קצת שלחן ערוך ותהלים
וספרי רבנו ז"ל.

והשם יתברך יצליח דרכך, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

הדורש שלומך...

ד' שלב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב ה'תשמ"ב.

שלום וברכה לידידי היקרים ... גרם יאיר ויזרח לגצח נצחים.

אֲשֶׁר ד' שלב בנחל קנה

אודות שאלתכם היכן ללכת, איני יודע עכשו מה לייעץ אתכם, העקר ראוי לקחת ספרים ולהפיצם, והשם יתברך יצליח דרככם תמיד.

העקר עליכם לדעת, כי מעלת הפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם אין לשער ולספר כלל, והוא תקון הברית, כמוכא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד): להחזיר בני-אדם למוטב, הוא תקון פגם הברית. ועקר העצה להחזיר בני-אדם הוא על-ידי יפוצו מעינותיהם חוצה, להשקות את אותם שהם בחוץ עם תורה וכו', עין שם.

העקר עליכם להיות שמחים מאוד מאוד על גדל זכותכם שאתם זוכים בזכות הרבים, ואף שאתם רואים שאחרים אינם עוסקים בזה — מה בכך?! ר' נחמן טולטשינר ז"ל היה רגיל לומר: ספרי רבנו ז"ל הם כמו מת מצוה, אשר לא שיק לומר לחברו: אפה לך וקנים את המצוה, רק כל אחד אשר מוצא אותו, עליו מטל החוב, וכמו-כן בהפצת ספרי רבנו ז"ל, לא צריכים להסתפל על אחרים כלל, אדרבה יבוא היום ויקנאו במי שזכה להתיגע בהפצת ספרי רבנו ז"ל, אף אז יהיה כבד מאחר.

ועליכם לדעת, כי כל מי שעוסק ועוזר בהפצת ספרי רבנו ז"ל, יש לו חלק בגאולה העתידה.

על-כל-פנים איה שהוא אל תסתכלו על שום מונע ומעכב, יהיה איה שיהיה, ואל תבלבלו את עצמכם משום ברירה שבועולם, אף מאלו אשר מסתובבים בבית מדרשנו. בכל עת שיש לכם פנאי ראו לחטף מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך, תהלים, לקוטי-מוהר"ן, לקוטי-הלכות וכו' וכו'. והשם יתברך יעזר לכם שעוד תבואו על שכרכם בזה ובכא לגצח נצחים.

הדורש שלומך...

ד' שלג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב ה'תשמ"ב.

שלום רב אל תלמידי מתיבתא "היכל-הקדש", גרם יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

באתי לבקש את כלכם תלמידי "היכל-הקדש", שמרו מאד
מאד על שמנו הטוב, ועל-פן הזנהרו מאד מאד לא לענות למחרפי
ולמבוי נפשנו כלל, כי אחד מסימני פשרות הוא כפשוטק על
בזיונו, ואחד מסימני פסול — שהוא עז פנים, פמוכא (בטור ושלחן
ערוך אבן העזר, סימן ב'), עיין שם.

ועל-פן שמרו היטב להיות מעבירים על מדותיכם, ואל תכנסו
בשום וכוח עם שום ברךה שבְעוֹלָם, רק כל דבורינו צריך שיהיו
אמונה פשוטה בו יתברך, ולהרבות בלמוד התורה הקדושה בכל
יום ויום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש. וזה צריך להיות לנו לחק
קבוע, מלבד שלחן ערוך והתבודדות, אשר בלעדס אינו נקרא יהודי
כלל. כי להיות יהודי צריך לקיים על-פל-פנים השלחן ערוך, ובלי
זה רחמנות גדולה וכו'. ועקר גלוי האמונה הקדושה הוא רק על-ידי
שמדבר עמו יתברך, וכל המרבה לדבר עמו יתברך, ביותר נתחזקת
ונתעלית האמונה הקדושה אצלו. ועל-פן כל עקר דבורינו צריך
להיות רק מזה: תורה ותפלה, ואם רואים עז פנים, צריך לברח
ממנו כמו שבורחים מאש שורף.

והשם יתברך יצליח דרכנו.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר ד' שלד - ד' שלה בְּנַחֵל קְנִי
ד' שלד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיב ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגִצְחַ נְצָחִים.

אָחִי הַיְקָר! תֵּאֱמִין לִי כִּי לֹא כְּדַאי כָּל הָעֲגָמַת גִּפְשׁ שֵׁישׁ לָךְ
בְּחִנָּם עַל לֹא דָבָר, יוֹתֵר טוֹב שְׁתַּקְבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה לְכַפֵּרֶת
עֲוֹנוֹת וְכוּ', מֵאֲשֶׁר תִּקַּח אֶל לְבָבְךָ, וְתִהְיֶה שְׂרוּי בְּעֶצְבוֹן וּבְמִרְיוֹת
גְּדוּלָה כָּל-כָּף. רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא), אָשֶׁר
בְּשִׂכְל הַגְּדוּל כָּל הַשָּׁבָעִים שָׁנָה הֵם כְּרַבַּע שָׁעָה מִמָּשׁ, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן אֲשָׁאֵל אוֹתְךָ, הָאֵם בְּשִׂבִּיל רַבַּע שָׁעָה, כְּדַאי לַעֲשׂוֹת כָּל
הָעֵסֶק... כִּלְךָ מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבְךָ, וְאִז טוֹב לָךְ לְגִצְחַ נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' שלה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגִצְחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת. וּמָה
טוֹב וּמָה נָעִים לְהִתְמִיד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אֶת הַהִתְחַזְקוֹת
שֵׁישׁ שָׁם לֹא תִמְצָא בְּשׁוּם מְקוֹם שְׁפָעוּלָם.

וְצָרִיךְ שִׁתְּדַע, כִּי כָּל תּוֹרָה מ"לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן עִם הַהֲלָכוֹת
עָלֶיהָ מ"לְקוּטִי-הֲלָכוֹת", הִיא סִגְיָה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁרִי הַחֲזוֹר בְּכָל פַּעַם
בְּסִגְיָה אַחֲרָת, וְאִז יִרְגִישׁ טַעַם אַחֵר בְּחַיָּיו.

וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים כְּשׁוֹזָכָה גַּם לְקִשֵּׁר עֲצָמוֹ יַחַד עִם אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד הוּא חֶלֶק מִרַבְּנוּ ו"ל, וּבְהִתְקַשְׁרוּתָם
יַחַד, יְכוּלִים לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ו"ל בְּאִפְּן אַחֵר לְגַמְרִי. וְהַעֲקָר בְּשָׁעָה

קנה אשר ד' שלו בנחל

שִׁמְקָשְׁרִים יַחַד, צְרִיכִים לְדַבֵּר מַעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, כִּי בַּקֵּץ בָּזָה אָנוּ
מִקְשָׁרִים יַחַד.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהִתְקַשֵּׁר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו,
וַיִּדְבְּרוּ יַחַד מַעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיכִים אֶת אֹרֹחַ
הַגְּנוּז עָלֵינוּ. וְדַבֵּר זֶה רוֹאִים וּמְרַגִּישִׁים בְּחוּשׁ, בְּשָׁעָה שֶׁמְדַבְּרִים
מִרְבֵּנוּ ז"ל, נִכְנָס בְּאָדָם הַרְהוּר תְּשׁוּבָה נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוּר הַיְקָר לִי בְּיָמֵי חַפְזִים ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה כָּכָר פְּעַמִּים וְשָׁלֵשׁ, וְקָשָׁה עָלַי
הַכְּתִיבָה בְּכָל פַּעַם, אַךְ אֲמַרְתִּי לְנִטּוֹת יְדֵי אֱלֹהִים, מֵאַחַר שְׁזָכִיתָ
וּמִסֵּרָת נִפְשֶׁךָ, וְנִכְנַסְתָּ בִּישִׁיבְתָנוּ מִתִּיבְתָא "הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ", בָּזָה רְאוּי
לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה תּוּכַל בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ לְהַשְׁלִים
אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, וְתַעֲלֶה עַל בְּמַתִּי הַתּוֹרָה וְהַיְרָאָה, וְתַהֲיֶה לְשֵׁם
וְלַתְהִלָּה בְּעֵינֵי כָּל מְשֻׁפְחָתֶךָ, וּבִפְרִט בְּעֵינֵי זְקֵנְךָ שְׁלִיט"א.

צְרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי אֲצַלְנוּ לֹא צְרִיכִים מְשָׁגִיחַ, רַק הַמְשָׁגִיחַ שְׁלָנוּ
הוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ה, ט): "הִנֵּה זֶה
עוֹמֵד אַחֵר כְּתָלָנוּ 'מְשָׁגִיחַ' מִן הַחֲלוּנוֹת, מְצִיץ מִן הַחֲרָכִים" וְגו',
וְאִם הָאָדָם מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי יִזְהַר מְאֹד
מְאֹד בְּדַבּוּרֵי פִּי, כִּי עֵקֶר נְפִילַת וִירִידַת הָאָדָם הוּא רַק עַל-יְדֵי
שִׁמְפָקִיר פִּי לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ וְכוּ'. וּבְאֲמַת אִם הָאָדָם יוֹדַע,
אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוּבָב כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוֹם
מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֲזִי הוּא שׁוֹמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת פִּי, וְלֹא
הִיָּה מְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים. וּמִכָּל שְׁכֵן לְשׁוֹן הָרַע, חָס וְשְׁלוֹם.

אֲשֶׁר ד' שְׁלוּ בַּנַּחַל קִנְט

ועל-כן, חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְעַבְדְּךָ עַל גְּקֻדָּה זוֹ לְשָׁמֹר דְּבוּרֵי פִיךָ, וְאַפְלוּ כְּשִׂאתָהּ כָּבֵר מְדַבֵּר, רְאֵה לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהִתְחַזְקוֹת וְעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל וְלֹא יוֹתֵר, כִּי הַשִּׁיחָה בְּטִלָּה מְכִיאָה אֶת הָאָדָם לְכָל הָרְעוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וּמְקַרְרֶת אֶת לֵב הָאָדָם מִלְּעַבְדֹת אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! שָׁמֹר אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וּרְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֲמֵשׁ רִש"י, מְשֻׁנּוּת, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, וְזֶה שֶׁבְּרַךְ יִצְחָק אָבִינוּ אֶת יַעֲקֹב: "וַיִּתֵּן לָךְ אֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם" — זֶה מְקַרָּא, "וּמְשַׁמְּנֵי הָאָרֶץ" — זֶה מְשֻׁנָּה, "וְרֹב דָּגָן" — זֶה גְּמָרָא, "וְתִירוֹשׁ" — זֶה אַגְדָּה מְדָרָשׁ (עֵין מְדָרָשׁ רַבָּה תוֹלְדוֹת, פְּרָשָׁה סו, סִימָן ג').

ועל-כן אל יחסר לך יום מלמודים אלו ובפֶּרֶט עֲכָשׁוּ בְּעוֹדֶךָ בְּבַחְרוּתֶךָ, אַתָּה יָכוֹל לְהַשְׁלִים אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד, אִם רַק תִּשְׁלִיךְ מִמֶּךָ הַיְלָדוּת וְהַקִּטְנוּת וְהַהֶבֶל וְכו'.

זכר כִּמָּה בְּנֵי-אָדָם הָיוּ מְשֻׁלְמִים כָּל הַזֶּן דְּעֵלְמָא לְחֹזֵר וְלִהְיוֹת בְּגִיל שְׁלֵף וְכו', אֲבָל כָּבֵר מְאַחֵר... וְכַמוֹ-כֵּן עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי יָמִים יִדְּבֹרוּ, אִם תִּזְכֶּה לְהִתְמִיד עֲכָשׁוּ הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם בְּמְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, שְׁלַחַן עֲרוּף, אִזּוּ בְּמִשְׁפָּךְ כִּמָּה שָׁנִים תִּזְכֶּה לְסִימָם כִּמָּה וְכִמָּה פְּעָמִים.

ועל-כן, חֲמַדַּת לְבָבִי! כָּלֶךְ מִהֶבֶל שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, אֲשֶׁר יֵשׁ בָּהֶם מִדַּת הַנְּצִיחוֹן לְנִצְחַת תְּמִיד אַחֲרֵיהֶם. יוֹתֵר טוֹב לְהַכְנִיֵס אֶת מִדַּת הַנְּצִיחוֹן בְּעֲצֻמוֹ, לְנִצְחַת אֶת יִצְרוֹ הַבּוֹעֵר בּוֹ לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ וְכו', וְלִבְטֹל תוֹרָה וְכו'. וְעָלֶיךָ לְדַעַת מְאַמְרָם ז"ל (סְנֵהדְרִין צט): כָּל הָעוֹסֵק בַּתוֹרָה לְשִׁמְיָהּ, מְשִׁים שְׁלוֹם בְּפִמְלִיָּה שֶׁל מַעֲלָה וּבְפִמְלִיָּה שֶׁל מַטָּה, וּמִגֵּן עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּמְקַרְבֵּת אֶת הַגְּאֻלָּה וְכו', עֵינֵי שָׁם. וּבְאִיזָה לְמוֹד כְּוָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, אִם לֹא אֶל סְדֵר-דְּרָף-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, לְהִתְמִיד כְּסִדְרָן דִּיקָא "בְּמְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ".

אָחִי, אָחִי! אֵינִי לָךְ עוֹד עֲרֻבוֹת וְנִעִימוֹת יוֹתֵר מִלְמוּד הַתוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְאִם תִּתְמִיד בְּזֶה, אֲזִי יֵצֵא לָךְ שֵׁם טוֹב בֵּין כָּל אַנְשֵׁי

קס אֲשֶׁר ד' שְׁלו בְּנַחֵל

שְׁלוֹמֵנוּ וּבֵין כָּל מִשְׁפַּחְתְּךָ, וּתְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ וְשֵׁם רַבְּנוּ ז"ל
בְּעוֹלָם.

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי כָּל אֱלוֹ מַאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁזָכוּ
לְהִתְחִיל מְגִיל צָעִיר, וְחָסוּ מְאֹד מְאֹד עַל הַזְּמַן הַיְקָר, הֵם עָלוּ
וּנְתַעֲלוּ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהִשְׁאָר בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְשָׁב לְךָ
בְּקֶרֶן זְיוֹת, וְהִתְמַד בַּתּוֹרָה בְּחִשְׁק נִפְלָא, וּרְאֵה לְהִתְפַּלֵּל הַתְּפִלוֹת
הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, חֲצוֹת מְלָה בְּמְלָה בְּדַבְּקוֹת מִתּוֹךְ
הַסְּדוּר דִּיקָא, וְהַרְגַּל עֲצֻמָּה לְעֵינַי בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר
בְּנַחֵל", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ. וְעַל כָּל־כֵּן — הַרְגַּל עֲצֻמָּה לְדַבֵּר
עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, וְאִם הָיוּ
בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַדְּבוּר וְהַשִּׁיחָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הָיוּ מִתְמַיִדִים
בְּזָה בְּיֹתֵר.

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי אֲנִי הַפְּרָתִי בְּחוּר צָעִיר מַאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁזָכָה
לְהִתְקַרֵּב בְּגִיל צָעִיר מְאֹד מְאֹד, וְלֹא בְּלִבָּל אֶת עֲצָמוֹ כָּל־כָּל מִפְּלֵ
הַחֲלוּקֵי דַעוֹת שֵׁישׁ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמִפְּלֵ שְׁפָן בְּעוֹלָם וְכוּ', וְרָצָה
לְעֲשׂוֹת רַבְּנוּ ז"ל מִמֶּשׁ, וְלִקְחַת אֶת הַ"שְּׂבַח־הַר"ן", וְכָל הַנְּהַגָּה
שֶׁעָשָׂה רַבְּנוּ ז"ל עָשָׂה (מִלְּבַד תַּעֲנִיּוֹת וְסִגּוּפִים אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל
בְּעֲצָמוֹ אָמַר בֵּימֵי זְקֻנָּתוֹ, שְׂאֵם הָיָה יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַהִתְבּוֹדָדוֹת בְּעוֹדוֹ
בְּגִיל צָעִירוֹתוֹ, לֹא הָיָה מְאֻבָּד אֶת גּוּפוֹ). רַבְּנוּ ז"ל אָמַר לְהִתְבּוֹדֵד,
אִז לֹא הָיָה אֲצִלוֹ שׁוּם חֲכָמוֹת, וְהִתְחִיל לְהִתְבּוֹדֵד יָמִים שְׁלָמִים,
וְהָיָה נִדְמָה לוֹ שְׂאֵף אֶחָד לֹא צָרִיךְ אוֹתוֹ וְכוּ', הַסְּתַפֵּל בְּ"שְׂבַח־
הַר"ן" רְאֵה שְׁכָף נֶאֱרָע גַּם אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וְחִזַּק אֶת עֲצָמוֹ. רַבְּנוּ ז"ל
הִרְבֵּה בְּצַדִּיקָה — עָשָׂה כְּמָהוּ, רַבְּנוּ ז"ל הִתְמַיֵּד בְּשַׁעֲוִירִים קְבוּעִים
כְּסִדְרָן: מְקָרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, זֵהר הַקְּדוּשׁ, תְּקוּנִים, עֵינַי יַעֲקֹב
וְכוּ' — עָשָׂה כְּמָוֵתוֹ, וְכֵן הִתְנַהֵג שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים רְצוּפוֹת, עַד
שֶׁעָזְרוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּמָה שֶׁעָזְרוּ וְכוּ', עֵינַי לֹא רָאִתָּה וְכוּ'.

מָה אָמַר לְךָ, אַחֵי הַיְקָר! אַתָּה עֹכְשׁוֹ בְּגִיל צָעִיר מְאֹד מְאֹד,
וַיֵּשׁ לְךָ הַזְּדֻמְנוּת נִפְלְאָה לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה, וּבְפְרָטִיּוֹת כִּי

אָשֶׁר ד' שֶׁלז בְּנַחַל קסא

נְכַנְסֶתָּ בְּמַתִּיבְתָּא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְשֵׁם אֵין אֹמְרִים לָךְ שׁוּם דְּבָר מַה לַעֲשׂוֹת, רַק רוֹצִים שְׁתַּקְּזִים בְּשִׁלְמוֹת רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל — לְהַתְמִיד בְּהַתְּבוּדוֹת, וּלְהַתְמִיד וְלִהְיוֹת בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלְהַתְּפַלֵּל בְּכַוְנָה שְׁחָרִית, מְנַחֵה, מְעָרִיב, חֲצוֹת, וְלִהְיוֹת בְּחֹר רְצִינִי.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְנַצֵּל אֶת הַהֲזָדְמָנוֹת, וּמַה מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלַבֵּל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִלְּבוֹא לְכָאן, כִּי חֲכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרַאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה טו, סִימָן ד'): אֵין תּוֹרָה כְּתוּרַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּבַפְּרָטִיּוֹת לְלַמֵּד בִּירוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ, אֵין לְשַׁעַר גְּדֹל הַזְּכוֹת וְהַמַּעֲלָה הַנּוֹרְאָה וְהַנְּפִלְאָה הַזֹּאת. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְנַצֵּל אֶת הַהֲזָדְמָנוֹת, וְהַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ יִצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ לְנַסֵּעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּמוֹצָאֵי-שַׁבָּת-קֹדֶשׁ וַיְחִי, וּבְעֶזְרַתוֹ יִתְּבַרֵךְ, נִתְרַאֶה אֲזוּ, וְיִנְדַּבֵּר פְּנִים אֶל פְּנִים.

ד' שֶׁלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָ וְנִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלָתִי יוֹתֵר מִמְּעֻשְׂרִים פְּעַם, וְעוֹד לֹא עָלָה בְּיָדִי לְהַשִּׁיבֶךָ. וּבְאֵמַת אֵינִי יוֹדֵעַ עַל מָה אַתָּה מְרַבֵּה כָּל-כָּף לְכַתֵּב לִי כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, הֲלֹא יוֹתֵר טוֹב שְׁתִּהְיֶה רְגִיל לְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְּבַרֵךְ בְּכָל פְּעַם מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה, כְּאֲשֶׁר הַתְּבַטָּא פְּעַם אַחַת אַחַד מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְאָמַר: רַבְּנוּ ז"ל לְמַד אוֹתִי מְסַפֵּר טַלְפוֹן סוּדִי... אֲשֶׁר תִּכְּף וּמְיָד כְּשְׁעוֹבֵר עָלֵי מַשְׁהוּ, אֲנִי מְטַלְפֵן אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ... וְהוּא סוּד הַהַתְּבוּדוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לִילְךָ לְמִקּוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּגִי-אָדָם, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו

קסב אֲשֶׁר ד' שֶׁלֹּו בְּנַחֵל

בְּרוּחַנִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

ועל-כן, אהובי, אחי! מדוע לא תשתמש עם מספר הטלפון הסודי הזה... כי גם לך יש המספר, ואם תעשה בכל שעה ושעה טלפון אליו יתברך, אז ירוח לך בעזרתו יתברך. ואף שאני יודע שכלל העולם צוחקים מדבורים אלו... אנו אין לנו אלא דברי רבנו ז"ל! אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ומקימו בתמימות ובפשיטות גמורה, וממשיך על עצמו ערכות, נעימות, זיו אור וחייות אלקותו יתברך. כי אין לך עוד נעם וערכות בעולם מדבר זה, הינו מלהיות רגיל לדבר עמו יתברך, אשר זה מטהר ומזכך את האדם מבית ומבחוץ.

ורבנו ז"ל גלה לנו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צג), אשר בשביל זה יש עליו מחלקת ומבזים אותו, מאחר שמגלה את ענין התפלה. ונחמנו הקדושים אמרו (ברכות ו:) על הפסוק (תהלים יב, ט): "כרם זלת לבני-אדם" — אלו דברים העומדים ברומו של עולם ובני-אדם מוזלזלין בהם, ומאי ניהו? תפלה ומחמת שהוא מגלה ענין התפלה, כי רק בזה הרבה רבנו ז"ל לדבר עם אנשי שלומנו, על-כן יש עליו המחלקת והבזיונות מכלל העולם, שכל ענינו הוא עדין לצחוק בעיני העולם. אבל מי שמסתפל בעין האמת, ומחבר עצמו עם אנשי שלומנו הקדושים, וגם מתחיל לעסק בתפלה והתבודדות, ומרגיל עצמו לפרש שיחתו אליו יתברך, מרגיש כל מיני נעם וערכות.

ועל-כן, חמדת לבבי! זרק ממך כבר הילדות והקטנות, ותרגיל את עצמך לדבר רק עמו יתברך, ולא להפגס בוכוחים עם שום בריה שבעולם, ואז תצא מכל מיני שגיונות וכו' שנדבקו בך, ולא תצטער ולא תצער אחרים וכו'.

ועליך לדעת, כי אנשי שלומנו רגילים לומר: אלמלא לא זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, אלא בשביל שיגלה לנו עצה נוראה ונפלאה זו, שהיא תפלה והתבודדות, גם-כן הנה פבר פדאי להתקרב אליו, ומכל שפן שגלה לנו עוד ועוד המון עצות על כל פרט ופרט

אָשֶׁר ד' שֶׁלַח בְּנַחֵל קֶסֶג

בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם, וּבִפְרָטֵי פְּרֻטִיּוֹת אֶת סִדְר־דֶּרֶךְ-הַלְמוּד, אֲשֶׁר אֶפְלוּ בּוֹל עֵץ, אִם יִקְיִם אֶת דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים, יִזְכֶּה לְהַתְעַלּוֹת בְּמַעְלֹת הַתּוֹרָה. וְעַל-כֵּן רָאָה לְעֵינַי הַיָּטֵב עֲכָשׁוּ בַקּוֹנְטֵרַס "סִדְר־דֶּרֶךְ-הַלְמוּד", וַתִּקְיִם כָּל הַנְּאָמַר שֶׁם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרֵשׁ", וְהִרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְדַפִּים גְּמָרָא וְכוּ' וְכוּ' אִזּוּ בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן יִזְדַּבֵּר מִחֶדֶד וְכוּ', וַתְּבִין הַכֹּל.

אָחִי, אָחִי! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: אֵיךְ אֶפְשָׁר שְׁלֵא יִחְלְקוּ עָלַי?! מֵאַחַר שֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ חֲדָשׁ, שְׂעֵדִין לֹא הֵלֵךְ אָדָם בּוֹ מֵעוֹלָם, אַךְ-עַל-פִּי שֶׁהוּא דֶּרֶךְ יִשְׁן נוֹשֵׁן מְאֹד, אַךְ-עַל-פִּי-כֵן הוּא חֲדָשׁ לְגַמְרֵי (עֵין חַיִּי-מוֹהַר"ן, מַחֲלָקַת שְׁעָלִי, סִימָן א'), וּבְזֶה תִּתְרַץ גַּם הַמַּחֲלָקַת עָלֵינוּ, כִּי מֵאִילוֹ סְבוּת פְּרֻטִיּוֹת נִשְׁתַּכַּח וְכוּ', וְלֹא קִיְמוּ עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת וְכוּ', וּכְשֶׁבָּאנוּ וְהִזְכַּרְנוּ אֶת הַדֶּרֶךְ הַחֲדָשׁ הַזֶּה — הַתְּבוּדָּרוֹת וְסִדְר־דֶּרֶךְ-הַלְמוּד, אֲשֶׁר הוּא בְּאֵמַת הַדֶּרֶךְ יִשְׁן נוֹשֵׁן מְרַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֵיךְ אֶפְשָׁר שְׁלֵא יִחְלְקוּ עָלֵינוּ, כִּי אִךְ פַּעַם לֹא דִּבְרוּ מִזֶּה בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ ... וְכוּ' וְדו"ק.

אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן! וְחֻטֵּף וְאָכַל בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ לְנִצָּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שֶׁלַח.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי זֶה פְּעַמִּים, אִךְ טְרַדוֹתֵי רַבּוֹ בְּעֶסֶק הַרְבִּים; כְּאֲשֶׁר אַתָּה בְּעֶצְמָךְ יוֹדֵעַ וְרֹאֵת בְּהִיוֹתְךָ אֶצְלִי.

מָה אָמַר לָךְ, אָחִי! רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׂזִכִּיתָ לְהַתּוֹדֵעַ מְרַבְּנוּ ז"ל, וְלִהְיוֹת בְּחִלְקוֹ חֵלֶק בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" שְׁבוּנָה רַבְּנוּ ז"ל

קסד אָשֶׁר ד' שלח בַּנְּחָל

(עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), ויצריכים התחזקות עצומה עד מאד מאד להיות נשאָר קָיָם על מעמדו ומצבו, ומה טוב ומה נעים שתשאָר לעת עתה ב"היכל-הקדש" בירושלים עיר הקדש, עד עת באי לשם בעזרתו יתברך בשבוע הראשון של ימי השוכבי"ם, אם עד אז לא ימצא לה שדוף, אז תחזר עמי לכאן אם תרצה.

העקר ראה להחיות את עצמך מאד מאד בספרי רבנו ז"ל, אשר פניו שכלו וחקמתו שם גנוזים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב). ורבנו ז"ל התפאר, שאין שום אבר באדם שלא אמר עליו תורה, כי כבר אמר תורה על כל אבר ואבר שיש להאדם (עין חיי-מוהר"ן, מעלת תורתו, סימן לג); הינו כי הבעל-דבר אורב על האדם בכל מיני אפנים, ורוצה להפילו איך שרוצה וכו', בכל מיני אפנים, פעם בא אליו על-ידי אבר זה, שפוגם בבְּרִית, ופעם בא באבר זה שפוגם בעיניו, ופעם בא באבר זה שפוגם בדבור וכו', וכו', פי אין לה שום אבר ואבר, שלא ירצה הבעל-דבר להתאחז את עצמו בו ולהפיל את האדם, והקדוש-ברוך-הוא הקדים לנו רפואה קדם למכה, ושלח לנו את רבנו ז"ל, עד שאין אבר ואבר שלא אמר על זה רבנו ז"ל תורה.

ועל-כן ראוי ונכון ללמד הרבה הרבה בספרי רבנו ז"ל, ושם ימצא את התורה וההתחזקות והעצות על כל אבר ואבר, ומה גם שיהיו לו דבורים לחזק ולאמץ את חבריו.

ועל-כן חמדת לבבי, היקר לי מאד מאד, לא רק שאתה צריך לחזק את עצמך בכל אבר ואבר, אלא אתה צריך לחזק גם את אחרים, ובפרטיות אשר רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפר), שיש אור ישר ואור חוזר. בזה שאתה תחזק את אחרים, יאירו חזרה הדבורים עליך, עין שם.

ועל-כן מאחר שסבב השם יתברך שאתה נמצא עכשו ב"היכל-הקדש" בירושלים עיר הקדש, ראה לחזק שם את בני הנעורים, והעקר שיתמידו בלמוד התורה הקדושה בכל יום ויום, כי רק זה תפצנו, כי מלבד זאת הכל הבל ורעות רוח. ומה טוב ומה נעים אם תרגיל את עצמך ללמד בכל יום מצוה אחת מהתרי"ג מצוות,

אֲשֶׁר ד' שלט בַּנְחַל קסה

כפי סדר החנוכה, וְכַל מִצְוָה היא כְּנֻגַד אֶבֶר אֶחָד או גִּיד אֶחָד, ועל־כֵּן בְּלִמּוּד מִצְוָה אַחַת יִחַזַק אֶת הָאֶבֶר אֲשֶׁר כְּנֻגַד אוֹתָהּ הַמִּצְוָה.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִזְכְּנוּ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי שֵׁישׁ לִי מִזְמַן רַב עַל תְּרִי"ג מִצְוֹת, עִם חֲדוּשִׁים עַל־פִּי דָרְךָ רַבְּנוּ ו"ל, לְהַמְשִׁיךְ אֶת לֵב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְגַם לְרַבּוֹת סְפּוּרִים מִרַבְּנוּ ו"ל וּמְמוֹהַרְנ"ת ו"ל וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, הַשְּׂיָכִים לְכָל מִצְוָה. תִּתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׂאוּכַל לְהוֹצִיא אוֹ לְאוֹר. בֵּין כֶּף רֵאָה לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא אוֹתִי, כְּאֲשֶׁר אִמְרַתִּי לְבַחֵר אֶחָד, שֶׁהַקִּפִּיד דִּיקָא לְאַחֵז אֶת יָדֵי בְּעַת הַרְקוּדִין: חֲזוֹר הֲרַבָּה בְּסִפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא אֶת יָדֵי, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הדורש שלומך...

רֵאָה לְחַזַּק אֶת הַבְּחוּרִים, וְאֶקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְנִסְעַ מִכָּאן בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת־קֹדֶשׁ וַיְחִי, וְלִהְיוֹת שָׁם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל שְׁבוּעַ הַרְאֵשׁוֹן שֶׁל הַשׁוֹכְבִּי"ם.

ד' שלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, לִיל שְׁשֵׁי לְסֵדֵר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִתְמִיד בְּ"לְקוּטִי־הַלְכוֹת" כְּסִדְרָן, כִּי כָּל אֵלוּ מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו שֶׁהִתְמִידוּ בְּ"לְקוּטִי־הַלְכוֹת" גְּדִלוֹ וְהַצְּלִיחוּ בְּעֵבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְגַם אֲנִי בַּהִיוֹתִי בַּחֹר צְעִיר זְכִיתִי בְּמִשְׁפָּךְ תְּקוּפָה אֲרַפָּה לְסִים בְּכָל חֲדָשׁ אֶת כָּל הַ"לְקוּטִי־הַלְכוֹת". וְעַקֵּר הַתְּחִזְקוֹתֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה הִיא רַק עַל־יָדֵי שְׁלֵמַדְתִּי הֲרַבָּה בִּימֵי הַנְּעוּרִים בְּ"לְקוּטִי־הַלְכוֹת".

וְר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ו"ל אָמַר, שֶׁהַיּוֹם צְרִיכִים לְשַׁקֵּד יוֹתֵר בְּ"לְקוּטִי־הַלְכוֹת" מִבְּ"לְקוּטִי־מוֹהַר"ן", כִּי דִיקָא מוֹהַרְנ"ת ו"ל זָכָה

להוריד ולהסביר לנו את דברי רבנו ו"ל. ובאמת צריכים ללמד בשניהם, כי זה בלא זה — אי אפשר, פידוע למי שפקי בדבריו הקדושים.

ואודות ה"לקויטי-עצות החדש" שעשה הרב הקדוש מטשעהרין ו"ל, שמעתי בזה כמה שיחות מאנשי שלומנו.

(א) פעם נאה הרב הקדוש מטשעהרין ו"ל את מוהרנ"ת ו"ל בחלום, איך שסוחר ספר עבה מאד, ענה ואמר: נחמן, העלה מיר ארויס דאס צו טראגן (עזר לי לשאת את זה). והספר הזה היה ה"לקויטי-הלכות", ואז נסכס בדעתו לעשות קצור מספרי מוהרנ"ת ו"ל.

(ב) הרב הקדוש מטשעהרין ו"ל בימי געוריו היה נכנס אל מוהרנ"ת ו"ל, אבל לא היה פרוץ אחריו כשאר התלמידים, ואחר-כך כשנסתלק מוהרנ"ת ו"ל, התחרט מאד מאד — למה לא שמש את מוהרנ"ת ו"ל, ועל-פן קבל על עצמו תשובה, לעשות את ה"לקויטי-עצות החדש".

(ג) פעם אחת בשעה שדבר מוהרנ"ת ו"ל בלקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יב, והציע אז מוהרנ"ת ו"ל את חדושי שחדש בהלכות ראשית הגז, הלכה ה', ועמד הרב הקדוש מטשעהרין ו"ל מן הצד, כי היה אז צעיר, ולא הטה אז אָזְנוּ כַּל-כָּף אֶל דְּבוּרֵי מוהרנ"ת ו"ל. ענה ואמר מוהרנ"ת ו"ל: נחמן, אולי כל ההתקרבות שקרב רבנו ו"ל כַּל-כָּף אֶת זְקֵנָהּ, היתה רק בעבורך. ולבסוף אפה עומד מן הצד וכו'. ומאז התחיל להמשיך את עצמו יותר אל מוהרנ"ת ו"ל. וכן אחר הסתלקותו קבל על עצמו לעשות את ה"לקויטי-עצות החדש" כמו שעשה מוהרנ"ת ו"ל "לקויטי-עצות" על ה"לקויטי-מוהר"ן". אף-על-פי-כן ידוע אצלנו שר' נחמן טולטשינער לא אחז מנה, ופעם אחת התבטא בזה הלשון: "פון צאפין איז בעסער ביר צו טרינגען"^ט; (הינו מהמקור). ובאמת צריכים לידע, כי מה שמוכא

(ט) מהפך יותר טוב לשמות בירה.

אֲשֶׁר ד' שלט בְּנַחַל קסז

בְּשִׁיחוֹת-הַרְ"ן, שֵׁישׁ אֹר שֶׁהוּא אֹר אֶלְף, וְצָרִיכִים לְחַלְקוֹ לְמֵאוֹת וְלַעֲשִׂירִיּוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם, זֶה סוֹבֵב עַל הַ"לְקוּטֵי-עֲצוֹת הַחֲדָשׁ" שֶׁחִבֵּר הָרַב הַקְּדוֹשׁ מִטְשַׁעְהָרִין ו"ל. כִּי בְּאֵמַת הַדְּרוּשִׁים שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל מִתְרַחֲבִים מְאֹד מְאֹד, וְאֵין מִחַ הָאָדָם יָכוֹל לְסַבֵּל דְּרוּשׁ גְּדוֹל כָּל-כָּף, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּגֵי הַנְּעוּרִים, וְעַל-כֵּן טוֹב וְיָפָה עֲשֵׂה עִם הַ"לְקוּטֵי-עֲצוֹת הַחֲדָשׁ" שֶׁלוֹ, כִּי חֵלֵק אֶת דְּבָרָיו מִכְּלָלִיּוֹת אֶל פְּרָטִיּוֹת וְכוּ'. וְרוֹאִים שֶׁהָרַב הַחֲסִיד ר' אֶלְטֵר טֵעֶפְלִיקֶעֶר ו"ל, הֵלִיף בְּפַעַם הַרְאֵשׁוֹנָה וְהוֹצִיא אֶת כָּל אוֹת הַתְּחִזְקוֹת מִ"לְקוּטֵי-עֲצוֹת" וְהִדְפִּיס אֶת זֶה בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, וְקָרָא אֶת זֶה בְּשֵׁם: "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ", וְעַל-יְדֵי סֵפֶר זֶה נִתְקַרְבוּ רַב בְּגֵי הַנְּעוּרִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים. וְגַם אֲנִי זָכִיתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ו"ל עַל-יְדֵי סֵפֶר זֶה. וְעַל-כֵּן אֶסוּר לְלַעֵג עַל שׁוֹם סֵפֶר, כִּי אֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְּנוֹ ו"ל (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֵלֵק א', סִימָן סא); וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי רוֹאִים בְּחוּשׁ מַה שֶׁעֲשֵׂה הַסֵּפֶר הַקָּטָן הַזֶּה "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ" בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִתְחִזֵּק בְּחִשְׁבֹּת מְאֹד מְאֹד אֶת הַ"לְקוּטֵי-עֲצוֹת" שֶׁלוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹכֵנֵנוּ לְהִתְמִיד בְּזֶה.

אֲנִי אֲמַרְתִּי לְכַתֵּב לְךָ, לְמַה חִבֵּר אֶת סֵפְרִי "לְשׁוֹן חֲסִידִים", "דְּרָף חֲסִידִים", אֲשֶׁר הֵם כְּמוֹ "לְקוּטֵי-עֲצוֹת", קְצוּר מִסֵּפְרֵי חֲסִידוֹת מִתְלַמְּדֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע וְתִלְמִידֵי הַמַּגִּיד זי"ע, כִּי הָעוֹלָם הָיוּ לָהֶם טְעֵנוֹת עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, לְמַה אֵינָם עוֹסְקִים גַּם בְּשָׂר סֵפְרֵי חֲסִידוֹת, וְדָבְרוּ מַה שֶׁדָּבְרוּ, עַל-כֵּן חִבֵּר אֶת הַסֵּפְרִים הַנִּ"ל, לְהִרְאוֹת שֶׁאֲנוּ לוֹמְדִים גַּם סֵפְרִים אֲחֵרִים. וּבְאֵמַת הִיא שְׁטוֹת גְּדוֹלָה לְחַשֵּׁד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁאֵינָם לוֹמְדִים שָׂר סֵפְרֵי חֲסִידוֹת, כִּי בְּפִרוּשׁ הִזְהִירָנוּ רַבְּנוֹ ו"ל, לְהִיּוֹת וּלְטִיֵּל בְּכָל מְקוֹמוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן כח).

וְכֵן רָאִיתִי אֶצֶל הַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שְׁזוֹכִים לְסֵיִם הַמוֹן סֵפְרֵי חֲסִידוֹת, וְאֲשֶׁר בְּאֵמַת עַל-פִּי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל יְכוּלִים לְהִבִּין בָּהֶם בְּאִפְּן אַחַר לְגַמְרֵי, כִּי עַל-יְדֵי הַהִקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוֹ ו"ל, אֲנוּ מְבִינִים שֶׁכָּל מַה שֶׁכָּתְבוּ וְחִדְּשׁוּ הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים, שִׁיף גַּם לָנוּ.

קסח אָשֶׁר ד' שֵׁם בְּנַחֵל

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הַמִּתְמַיֵּד בְּכָל סִפְרֵי חֲסִידוֹת, וּכְבָר
הַאֲרֻכְתִּי בְּעֵנֶיךָ זֶה בְּמִכְתָּב אַחֵר, עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא חֲזַק וְאַמֵּץ
מְאֹד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' שֵׁם.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לֵיל שְׂשִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יָדֶיךָ נִפְשֵׁי ... גֵּרוֹ
יְאִיר וַיִּזְרַח.

אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִפְרֵי נֶשָׂא): אֵין מְחֻזְקִין אֱלָא לְמְחֻזְקִין.
יֵשׁ לוֹמֵר בְּדִרְבָּךְ צַחוּת, אֱלוֹ שְׁעִסוּקִים לְחֻזַּק אַחֲרִים, הֵם צְרִיכִים
הַתְּחַזְּקוֹת בְּעֶצְמָם, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
נט), שְׁצְרִיכִים לְשֹׁמֵר שְׁלֵא יִתְאַחַז בּוֹ הֶרֶע שֶׁל אֱלוֹ הַמְּקַרְבִּים שֶׁהוּא
בוֹנֶה מֵהֵם "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ". וְעַקֵּר הֶרֶע שְׁלֵהֶם הוּא הַמְּרִירוֹת וְהַמְּרָה
שְׁחוּרָה שֶׁמִּנְחָה עֲלֵיהֶם; כִּי כָל אֶחָד כְּפִי שֶׁחֲטָא וּפָגַם, כְּמוֹ-כֵן שׁוּרָה
עָלָיו רוּחַ הַטְּמֵאָה, שֶׁהִיא רוּחַ נִכְאָה, עֲצָבוֹת, רוּחַ רָעָה, וְעַקֵּר
עֲבוֹדָתָנוּ הִיא לְהֵאִיר בְּאֱלוֹ הַנְּפָשׁוֹת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא אוֹר
הַשְּׂמֵחָה, רוּחַ טוֹבָה, רוּחַ חַיִּים.

וּכְבָר יִדְעָתָ דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל שֶׁהַתְּפָאָר, שֶׁכָּל הַשְּׂגוֹת הַגְּבוּהוֹת
שֶׁהוּא מְשִׁיג, אֵינָן חֲשׁוּבוֹת אֲצֵלוֹ כָּל-כָּף, רַק הַעֲקָר כְּשׁוֹזָכָה לְהַכְנִים
אֵיזָה דְּבוּר בְּהַעוֹלָם, כִּי בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהוּא מְדַבֵּר בְּפָנֵי הָעוֹלָם,
תְּלוּיִים בּוֹ כָּל הָעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים (עֵין טֵי-מוֹהַר"ן, מַעֲלָה
תּוֹרָתוֹ, סִימָן לה).

כִּי בְּאֵמֶת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֱלוֹ הַמְּקַרְבִּים הַחֲדָשִׁים שְׂבָאִים
וּנְכַנְסִים בְּ"הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ", עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מֵה שְׁעוֹבֵר, אֲשֶׁר רַק הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ יוֹדֵעַ זֹאת, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְסַלֵּק הַפֶּל, וּלְהֵאִיר בְּהֵם
אֶת אוֹר הַשְּׂמֵחָה שֶׁהוּא אוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וּכְפִרְטוּיֹת בְּבַחֲוָרִים

אֲשֶׁר ד' ש מ בְּנַחֵל קֶסֶט

צְעִירִים, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מוֹכָא בְּפִסְקֵתָא דְרַב כְּהֵנָא): אֵין מְלַחְמָה נְאָה לְעִשׂוֹת, אֶלָּא עַל-יַדֵּי בְּחוּר, וְהוּא עַל דְּרָף שְׁמוּכָא בְּזֵהַר הַקְדוּשׁ (פְּרָשַׁת פְּנַחֵס רַכּוּ): בְּעֵי קַדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְבַר נֶשׁ לְאַהֲדָרָא בְּתִיּוּבְתָא בְּבַחְרוּתִיהָ קִדְם דִּינְזִקִין בִּיהַ יִצְר הַרְע, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (וַיִּקְרָא יט, לב): "מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּקּוּם", עֵינֵי שָׁם; הֵינּוּ שְׁעָקָר הַתְּשׁוּבָה הִיא דִּיקָא בְּעוּדוֹ בְּבַחְרוּתוֹ.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַּת לְכָבִי! רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזֵק בְּעִצְמָךְ לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ עֲצוּמָה, וְתִלְךָ עַד הַסּוּף, וְתִמְשִׁיף עַל עִצְמָךְ כָּל יוֹם וְיוֹם נַעַם עֲרֻבוֹת זִיו אִוְרוֹ יִתְבַּרְךָ, וּבְכַח זֶה תִּמְסַר נֶפְשְׁךָ לְהָאִיר אֶת הַדְּבוּרִים בְּתוֹךְ הַתְּלַמִּידִים שְׁבִי"ה־הַקְדוּשׁ". וְהַעֲקָר — אַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ, רַק לֶךְ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְתֵאִיר וְתַחֲזֵק אֶת הַבְּחוּרִים עַל שְׂמֻחָה וְעַל אֲמוּנָה וְעַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּוֹת וְעַל שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף וְסִפְרֵי רַבְנּוּ ו"ל רַכּוּ". הַעֲקָר רְאֵה אִתָּה בְּעִצְמָךְ לְהִיּוֹת חֲזֵק בְּזֵה, וּבְכַח זֶה תִּזְכֶּה לְהָאִיר גַּם בְּאַחֲרִים. וְצָרִיף שְׂתַדַּע, כִּי הַעֲקָר תְּלוּי בְּמִדַּת מִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, כִּפִּי שְׂזוּכָה לְמַסַּר נֶפֶשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ-כֵן זוּכָה שְׁנַפְתָּח לוֹ הָאֲרַת אֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְיִכּוֹל לְהָאִיר אִוְרוֹ גַּם לְאַחֲרִים.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִצְלִיחַ דְּרַכְךָ, אֶקְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְנִסֵּעַ מִכָּאן בְּמוֹצָאֵי-שְׁבַת-קַדְשׁ פְּרָשַׁת וַיַּחֲזִק, וְלְהַגִּיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שְׁמוֹת, וְאִזְכֶּה לְהִיּוֹת שָׁם הַשְּׁבוּעַ הַרֵאשׁוֹן שֶׁל יָמֵי הַשׁוֹכְבִים, וּבְשְׁבַת-קַדְשׁ שְׁמוֹת אֲשֻׁבוֹת בִּירוּשָׁלַיִם.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִצְלִיחַ דְּרַכְּךָ וַיַּרְחִיב גְּבוּלֵנוּ בְּתַלְמִידִים, וַיְהִיּוּ לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

נָא לְמַסַּר אֶת הַמְּכַתְּבִים הָאֵלוּ אֶל הַתְּלַמִּידִים.

(1) מִבְּקַשׁ הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא מֵאָדָם שֶׁיַּחֲזֵר בְּתְשׁוּבָה לְפָנָי שֶׁיִּזְקִין בּוֹ הַיִּצְר הַרְע, זֶה מָה שְׁכָתוּב: "מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּקּוּם" (הֵינּוּ לְפָנָי שְׁתְּבוּא לְזִמְן "שִׁיבָה" — תִּקּוּם וְתַתְּעוּרָר בְּתְשׁוּבָה).

ד' שמא.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר וישב ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד, יִנִּיק וְחַפִּים
... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

מִכְתָּבְךָ קִבְּלֹתִי הִרְבֵּה פְעָמִים, אִף מְרֹב טְרִדוֹתֵי קָשָׁה לִי לְהָשִׁיב
לְךָ בְּכָל פַּעַם, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי יֵשׁ בְּיָדְךָ כָּל חֲלָקֵי שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת
"אָשֶׁר בְּנַחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא דְבוּרִים חַמִּים כְּגַחְלֵי אֵשׁ, הִתְמַד בָּהֶם,
וְכָבֵר לֹא תִצְטָרֵךְ בְּכָל פַּעַם לְמִכְתָּבִים חֲדָשִׁים. אִם אֲמַנָּם שְׁעוּבָר
עָלֶיךָ מֵה שְׁעוּבָר וְכוּ', אִף-עַל-פִּי-כֵן אֵין זֶה עֲצָה לְהִמָּשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ
כִּלְכָּף אֶל הַצָּעֵר בְּכָל פַּעַם, וּבִפְרָט שְׁאֵתָה עוֹד בְּחוֹר צָעִיר, וְכָל
הַחַיִּים לְפָנֶיךָ, אִם תִּזְכֶּה לְצִיֵּת אֶת רַבְּנוֹ ו"ל, אֵתָה יָכוֹל לְהִתְעַלּוֹת
בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה בְּתוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם וְכוּ'.

מֵה אִמַּר לְךָ, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהִתְעַקֵּשׁ בְּמִתִּיבְתָא "הֵיכַל-
הַקֹּדֶשׁ" וְאִז תִּצְלִיחַ. וְלִמְעַן טוֹבְתָךְ הַנּוֹצְחִית אֵל תִּלְךָ מִשָּׁם, הָעֵקֶר
שָׁמַר עַל הַבְּרִיאוֹת, שְׁתֹּאכַל דִּיקָא וְתִישֵׁן דִּיקָא וְאֵל תִּסְגֵּף אֶת עֲצָמְךָ
כָּלֵל, כִּי זֶה לֹא דָרֵךְ רַבְּנוֹ ו"ל, כִּי בְּפִרוּשׁ אִמַּר רַבְּנוֹ ו"ל (סְפָר-הַמִּדּוֹת,
אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן פד): תִּקְוֵן הַגּוּף קוֹדֵם לְתִקְוֵן הַנַּפֶּשׁ, עֵינֵי שָׁם.

אֲנִי מִקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ לְבוֹא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם א' שְׁמוֹת,
יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הַחַיִּים.

הָעֵקֶר אֵל תִּתְעַקֵּשׁ לְבוֹא לְכָאן, אֲנִי מִקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁתִּזְכֶּה
לְהִתְעַלּוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ד' שִׁמְב בְּנִחַל קַעֵא
ד' שִׁמְב.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְקַץ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר, שׁוֹתָה
מִמֵּי הַנִּיחַל נִוְבַע מ'קוֹר ח'כָּמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גִּירוּ זְאִיר וַיִּזְרַח
לְנִצָּח וְנִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

חֲמֵדַת לְכָבִי! אַף שְׁמֵצֵד אֶחָד לְכָךְ בּוֹעֵר מְאֹד מְאֹד אֲלִיו
יִתְבָּרַךְ, אַתָּה צְרִיךְ לְהִתְחַזֵּק, מֵצֵד שְׁנִי, לֹא לִפְלִ בְּדַעְתְּךָ, וּמְכַל שְׁפָן
לֹא לִפְלִ בְּכַעַס וּבְקַפְיִדוּת, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי אַז מוֹרָה שְׁהַעֲלִיָּה אֵינָה
כְּסֵדֶר וְהִירִידָה אֵינָה כְּסֵדֶר וְכו'. הַעֲקָר צְרִיכִים לְצַמְצֵם עֲצָמוֹ וְגַם
הַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּצַמְצוֹם עֲצוֹם, וְאִז יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ. וְעַקָר
הַעֲצָה לְהִיּוֹת מְצַמְצֵם הוּא שְׁמִירַת הַדְּבֹר, לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל
רוּחוֹ, כִּי הִפָּה הוּא הַיָּם שְׁכָל הַנִּחָלִים הוֹלְכִים אֲלָיו (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן לח), וְכָל הַחֲלוּמוֹת נִפְתָּרִים כְּפִי פִיו, כִּי כָל הַחֲלוּמוֹת
הוֹלְכִים אַחַר הַפָּה (בְּרִכּוֹת נה:).

וְעַל-כֵּן, חֲמֵדַת לְכָבִי! הַעֲקָר שְׁמֹר אֶת פְּתָחֵי פִיךָ, וְאִז תִּצְלִיחַ
דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה): הַתְּבוּדָּדוֹת
הִיא מַעֲלָה עֲלִיוֹנָה מִהַפֵּל, לְשִׁיחַ וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יִדְבֹר
אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְכו', עֵינֵי שָׁם. וְעֵינֵי (בְּלְקוּיטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב),
וְיוֹתֵר טוֹב לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יַחֲדֵי וּבְלִילָה, שְׂאִז לֹא יִבְלָלוּהוּ, וַיִּזְכָּה
לְהַתְּבַטֵּל אֲלָיו יִתְבָּרַךְ בְּבִטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו וְכו', עֵינֵי שָׁם. וְרַבְּנוּ ז"ל
מְדִיק שָׁם לִילָךְ בְּמִקּוֹם שְׂאִינֵי הוֹלְכִים שָׁם אֲנָשִׁים אֲפֵלוּ בִּיּוֹם וְכו',
עֵינֵי שָׁם, וְהוּא יַעַר כְּמוֹכֵן.

וַיֵּשׁ לּוֹמֵר יַעַר עוֹלָה פ"ר, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּבוּדָּדוֹת בִּיעֵר, שְׁהוּא

קעב אָשר ד' שמג בַּנְחַל

מקום שאין הולכים שם, אפלו ביום, יכולים לבטל את פ"ר דינים.

גם יש לומר, ידוע בזהר הקדוש (חלק ב' קג.), כי פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה נקרא ר"ע, וכן על-ידי חטא זה מאבד את המח שנקרא יו"ד. ועקר התקון הוא על-ידי התבודדות, שאז ממשיך מחין חדשים שהוא יו"ד, כדי לתקן את פגמו בברית שנקרא ר'ע, ונעשה צרוף יע"ר, כי סגלת היצר הוא לתקון פגם הברית.

והנה כשאחד מרגיל את עצמו בנעוריו בתפלה והתבודדות ימים ושנים, אז כבר אין חלוק אצלו בין שהוא בעמקי היצר, או הוא בין אלפי אנשים, כי הוא תמיד דבוק בו יתברך בדמיון, הולך במדברות וביערים ובמערות צורים, ותמיד מדבר אליו יתברך, אשרי הזוכה לזה!

ושמעתי מר' לוי יצחק (ו"ל) [גרו יאיר], שזו הייתה מדרגת ר' אברהם בר' נחמן ו"ל, בעל מחבר "באור הלקוטים", שהיה תמיד דבוק בו יתברך, ותמיד דבר עמו יתברך, אף שהיה בין אנשים, היו תמיד שפתותיו מרחשות תפלות ובקשות, ושום בריה לא שמעה, רק היה נוהם תמיד תפלות ושיחות בינו לבין קונו.

ד' שמג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ התשמ"ב.

שלום רב להבחור היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

חמדת לבכי! עקר התגברות היצר הרע — בהרהורים רעים וכו', עד שבא לידי עברות חמורות וכו', כל זה בא על-ידי הבטלה, שמבטל את זמנו בהבל נריק. ואמרו חכמינו הקדושים (כתבות נט.): הבטלה מביאה לידי שעמום (שגעון) ולידי זמה (נאוף), ועל-כן

אֲשֶׁר ד' שִׁמְג בְּנַחֵל קֶעַג

רָאָה לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמָּה קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּאִמִּירַת מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, בְּכָל יוֹם וְיוֹם חָק וְלֹא יַעֲבֹר. וְדָבָר זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת לָךְ כְּמוֹ סֵעָדָה שְׁלֵמָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי רַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר: יֵשׁ מְזוֹנָא דְּגוּפָא וְיֵשׁ מְזוֹנָא דְּנִשְׁמָתָא (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), וְצָרִיךְ לְתַן לְאָכֵל לְנִשְׁמָתוֹ גַּם-כֵּן כְּמוֹ שְׁנוֹתָנִים לְגוּפּוֹ (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כג); וְכֵן עָלֶיךָ לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּף, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִירוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל עַל זֶה בְּיוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט).

וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, אַל תִּבְלֶה אֶת זְמַנְךָ הַיָּקָר בְּהֵבֵל וְרִיק, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי חָבֵל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ בַיָּמֵי הַנְּעוּרִים, אַתָּה יְכוּל לְהַשְׁלִים אֶת עֲצֻמָּה מְאֹד מְאֹד, וְהַעֲקָר רָאָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֲצֻמָּה בְּעַת הָאֲכִילָה, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל הִזְהִיר מְאֹד (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יז), שֶׁלֹּא לְאָכֵל בְּהִלְעָטָה, הֵינּוּ בְּמַהִירוֹת כְּדֶרֶךְ גְּרַגְרָן וְרַעֲבָתָן, כִּי זֶה בְּחִינַת אֲכִילַת עֵשׂוֹ הַרְשָׁע (בְּרֵאשִׁית כה, ל): "הִלְעִיטְנִי נָא", רַק לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְאָכֵל בְּמִתְיָנוּת וּבִישׁוּב הַדַּעַת וּבְדֶרֶךְ אֶרֶץ, כְּדֶרֶךְ שְׂאוּכָלִין בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ כְּשִׁישׁוּב אָדָם חָשׁוּב עַל הַשְׁלַחַן, כֶּף יֹאכֵל תָּמִיד אֶפְלוּ כְּשִׂאוּכֵל לְבַד (עֵינֵי חַיֵּי-מוֹהַר"ן, עֲבוּדַת הַשֵּׁם, סִימָן סט); וְדָבָר זֶה רָאוּ תָּמִיד אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, אֵיךְ שֶׁהִשְׁתַּוְּקָקוּ מְאֹד מְאֹד אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ בְּעַת הָאֲכִילָה, כִּי אַז נִשְׁפָּע עַל הָאָדָם אוֹר גְּדוֹל הָאֶרֶת הַרְצוֹן (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'); וּבְעַת הָאֲכִילָה יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת מַהוּת הָאָדָם מֵהָ הוּא. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲכִילָה, סִימָן ב'): שְׁלַחְנוּ שֶׁל אָדָם מְטַהֵר אוֹתוֹ מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו.

וְעַל-כֵּן, תְּמַדַּת לְבָבִי! מֵאַחַר שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כְּבָר בְּחַיֶּיךָ מֵהָ שְׁעֵבֶר, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּפָגַם הַבְּרִית, רָאָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֲצֻמָּה בְּעַת אֲכִילָתְךָ, וְתֹאכֵל לְאֵט לְאֵט וּבְדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וְאִם אֶפְשָׁר לְלַמֵּד אֵיזָה לְמוּד בְּעַת הָאֲכִילָה, אֵינִי לָךְ דְּבָר גְּדוֹל מְזֵה. וְתִבְחַר לַעֲצֻמָּה אֵיזָה שְׁעוֹר שְׁתַּרְצָה. וְחִכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (פְּסָחִים קיב.): הַשֵּׁם וְאָכֵל בְּקִיץ מִפְּנֵי הַחֲמָה וּבְחֶרֶף מִפְּנֵי הַצְּנָה, כִּי פֶת שְׁחָרִית הוּא עֲקָר גְּדוֹל לְבְרִיאוֹת הָאָדָם.

קעד אָשר ד' שדמ בנחל

ומאד מאד אני מזהיר את תלמידי מתיבתא "היכל-הקדש", שיאכלו וישנו דיקא, כדי שיהיו להם כחות לעסק הרבה בעבודת השם יתברך, כי כל תפצנו הוא רק להרבות בתורה ובתפלה והתבודדות, ועל-פן צריכים לשמר את הבריאות, ולא כמו שהבעל-דבר רוצה להסית את הבחורים הצעירים שצריכים לסגף את עצמם, ועל-ידי-זה תופס ולוכד אותם אחר-כך במצודתו, ונגחלשים ואינם יכולים ללמד ולהתפלל. ועליך לדעת, כי עקר מגמתנו הוא רק תורה ותפלה והפצת דעת רבנו ז"ל, לא פחות ולא יותר. ועל-פן אל תסתכל על שום בריה שפעולם שאומרת להפך.

וצריכים לברח מפל מיני חכמות שיש עכשו, "אנו אין לנו אלא דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, אשר השלמות היתה רק אצלם", ועל-פן עלינו לקיים רק מה שמוכא בספרי רבנו ז"ל, ועל-פן ראה להתמיד מאד מאד בספרי רבנו ז"ל, ותחזר כל שיחה מרבנו ז"ל, עד שאפלו באמצע השנה פשיעירו אותך, תוכל לענות תכף-ומיד בלי שום גמגום. ובפרוש אמר רבנו ז"ל, אשר עם כל שיחה שלו יכולים להיות איש כשר כל ימי חייו.

אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, נחל הנובע בו מקור חכמה הקדומה מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו', טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ובפרט עמך, שזכית ללמד ב"היכל-הקדש" בירושלים, ראה להשאיר שם, ולהתמיד מאד מאד בתורה ועבודת השם יתברך, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

ד' שדמ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ ה'תשמ"ב.

שלום רב אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות,

אָשֶׁר ד' שדמ בְּנַחֵל קעה

ובפּרטיטיות בענגן שְׁלֵף וכו'. אף עֲלִיף לְדַעַת, פּי כְּלָנוּ בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה, אֲדַרְבָּה, כָּל מִי שֶׁבָּא וּמִתְקַרֵּב יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא צָרִיף לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה הֶרְאֵנוּהָ, פּי רוֹאֵה שֶׁהִיא בְּגִשְׁמִיּוֹת עַד עֲכָשׁוּ, וְעַל-כֵּן הַצְּדִיקִים עוֹסְקִים תָּמִיד בְּתְשׁוּבָה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהָרִין, חֵלֶק א', סִימָן ר'); וְהֵם הֵם הַנִּקְרָאִים בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה. וְעַל-כֵּן לֹא יָפָה הַדְּבָר שֶׁנַּעֲשֶׂה בַּעֲתֵימֵי הַלָּלוּ, שֶׁקוֹרִין אֶת פֶּת מְסִימַת בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה, וְכֵן עוֹשִׂים יְשִׁיבוֹת לְבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה, זֶה פָּגַם עֲצוּם בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה; פּי בְּאַמַּת כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל אַחִים וְרַעִים יַחַד, וְכָלנוּ צָרִיכִים לְחַזֵּר בְּתְשׁוּבָה בְּכָל רִגַע וְרִגַע מִמָּשׁ, כְּפִי הָאוֹר אֵין סוּף הַשׁוֹפֵעַ תָּמִיד בְּעוֹלָם, כָּל אֶחָד וְאֶחָד צָרִיף לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה חֲדָשָׁה, וּלְהִתְחִיל לְהַשְׁתַּקֵּק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּתְשׁוּבָה חֲדָשָׁה לְגַמְרֵי, כְּאֵלּוּ עוֹד לֹא עָשָׂה תְּשׁוּבָה מִיָּמָיו וְכו'.

וְעֵינֵי בַּסֵּפֶר "עוֹלְלוֹת אֶפְרַיִם", (עֲמוּד לַד), שֶׁהַפְּלִיא לְדַרֵּשׁ בְּעֵינֵי אַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁהִיא רֵאשׁוֹן לְבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה. וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ שֵׁם: וְזֶה סוּד הַתְּשׁוּבָה לְחַזֵּר לְאַחֲרָיו וְלָשׁוּב אֶל הַשֵּׁם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְלֶאכִי ג, ז): "שׁוּבוּ אֵלַי וְאֶשׁוּבָה אֵלֵיכֶם"; וְעַל דֶּרֶךְ (שִׁיר הַשִּׁירִים ו, ג): "אֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי", בְּזֶה נִשְׁתַּבַּח אַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית יג, ג): "וַיֵּלֶךְ לְמַסְעָיו מִנֶּגֶד עַד בֵּית אֵל", וּפְרָשׁ רַש"י: בְּחִזְרָתוֹ פָּרַע הַקְּפוּתָיו, דְּבָר אַחֵר: לְמִדָּה תוֹרָה דֶּרֶךְ אֶרֶץ, שֶׁלֹּא יִשְׁנֶה אָדָם מֵאֲכַסְנֵיהָ שְׁלוֹ. אִם נֹאמֵר שֶׁמֶרְאָה שְׁנֵי פְרוּשִׁים אֵלּוּ אֶחָד וְנִכּוֹן הִנֵּה, עַל-פִּי שְׁנַיִם אֵלּוּ יָקוּם לָנוּ בְּאֵר הַיֵּטֵב סוּד הַתְּשׁוּבָה; פּי יֹאמֵר הַנִּחַת הַתְּשׁוּבָה עַל שְׁנֵי פָּנִים. א) הַדֶּרֶךְ הֶרְאֵנוּ שֶׁהַנִּחַתוֹ שֶׁהוּא לְהִשְׁיֵב מִיָּנִי שַׁחַת הַנֶּפֶשׁ, וְלְהִשְׁיֵב לְמָקוֹם חֲצֻבָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים יט, ח): "תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ", לְאַפּוֹקֵי מִנִּשְׁמַת הַרְשָׁעִים אֲשֶׁר רוּחָם כְּרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיּוֹרְדָת הִיא לְמִטָּה (עֵינֵי קִהְלַת ג, כא), וְהַשְּׁלֵם בִּישָׁר מַעֲשָׂיו, הוּא מְשִׁיבָה לְמָקוֹם קְדֻשָּׁתָהּ כְּאֲמוּר. ב) הוּא הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבְרָנוּ, שֶׁהַרְשָׁעִים מִתּוֹךְ קְלָקוּל דְּרָכֵיהֶם, נִזְרוּ אַחֲזוֹר עֲרֵף, כְּאֲמֹר וּבְתְשׁוּבָה זֹו יִחְזְרוּ נִכַח ה', וַיֵּלְכוּ לְאַחֲזוֹר מִן הַדֶּרֶךְ הַרַע הַהוּא, הוּא הַנֶּאֱמָר בְּאַבְרָהָם: "וַיֵּלֶךְ לְמַסְעָיו" וְגו', פּי הוּא הִיא הֶרְאֵנוּ אֲשֶׁר פֶּתַח פֶּתַח אֶל הַתְּשׁוּבָה לְעוֹבְרִים וְשָׁבִים, הִינּוּ לְעוֹבְרֵי

עבֵרָה וְשָׁכִים בְּתִשׁוּבָה. וּבְתִשׁוּבָה זֶה לְמַד דַּעַת אֶת הָעַם וְדַרְךְ הַלִּיכָתָם לְאַרְץ, שֶׁהוּא סוּף כָּל הָאָדָם, שְׁלֵא יִשְׁנֶה מֵאֲכַסְנֵיהָ שְׁלוֹ, הֵינּוּ לְבִלְתִּי הָיִית בְּכֻלָּל הַרְשָׁעִים הַמְשֻׁנִּים אֲכַסְנֵיהָ שֶׁל הַנְּשֻׁמָה, כִּי מְקוֹם חֲצֻבָה מְשֻׁמִּים מִמַּעַל, וְסוּפָה לְעֶפֶר, וְהַשְׁלֵם מְשִׁיבָה לְמִלּוֹנָה — לְבֵית אֵל, מְקוֹם אֲשֶׁר שָׁם אֶהְלֶה בְּתַחֲלָה.

וְהַדַּרְךְ הַשְּׁנֵינִי הוּא שְׂאֲמָרוֹ: בְּחִזְרָתוֹ פָּרַע הַקְּפוּתִיו; כִּי הַחֲזִיר בְּתִשׁוּבָה הוּא הַפּוֹרֵעַ הַקְּפוּתִיו, שֶׁהַחֲנֻנִי הַגָּדוֹל מִקִּיף, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֲבוֹת, פָּרָק ג'): הַחֲנֻנִי מִקִּיף וְכוּ', וְעַל חוֹבוֹת אֵלּוֹ אָנוּ מְבַקְּשִׁים בְּתַפְּלָה: מִחֶק בְּרַחֲמֶיךָ כָּל שְׁטָרֵי חוֹבוֹתֵינוּ; וּבְפָרְעוֹן חוֹבוֹת אֵלּוֹ הַחֲזִיר הַנֶּפֶשׁ לְמִלּוֹנָה כְּאִמּוֹר, עֵינֵי שָׁם.

וְדַבֵּר זֶה צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְחַקֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ, וְעַל קֶטֶב זֶה הוּא צָרִיךְ לְשׁוּב, לְהַחֲזִיר אֶת נַשְׁמָתוֹ לְאַתֵּר דְּאִיתְנַטִּילַת מִתְּפָן, וּמֵאַן הָאֵי אֶתֵּר? חֲכָמָה (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן לֵה); כִּי הַנְּשֻׁמָה שְׂרָשָׁה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וּכְשִׁינְרֵדֶת לְמַטָּה, כָּל עֲבוּדָתָנוּ הִיא לְחִזּוֹר וְלִהְשִׁיבָה אֶל מְקוֹם שְׂמִשְׁם חֲצֻבָה. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לֹא לְשִׁנוֹת אֶת הָאֲכַסְנֵיהָ, וְלִפְרֹעַ הַקְּפוּתִיו, הֵינּוּ לְחִזּוֹר אֶל מְקוֹם שְׂבָא מְשָׁם, וּלְשַׁלֵּם אֶת מַה שְׁלָנָה וְכוּ', אוֹ מַה שְׁנִתְלַכְלַךְ, כָּל אֶחָד כְּפִי תִשׁוּבָתוֹ וּמִדְּרַגְתּוֹ, אֲבָל עֶקֶר כְּלָלִיּוֹת הַתִּשׁוּבָה — לְחִזּוֹר אֶלִּיו יִתְבַּרְךְ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ. וְדַבֵּר זֶה צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה — לְחִזּוֹר אֶלִּיו יִתְבַּרְךְ. וְאָנוּ רוֹאִים אֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁאֲחִז וְהִגִּיעַ לְמְקוֹם שֶׁאֲחִז וְהִגִּיעַ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עַד הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהַרְגַע הָאֲחֵרוֹן, לֹא עֲזַב דְּרָכּוֹ הַתְּמִימָה וְהַפְּשׁוּטָה, וְהִזָּה מִתְּבוּדָה בְּשִׁפְלוֹת רוּחַ מְאֹד מְאֹד, כְּמִי שֶׁלֹּא טָעַם עוֹד טָעַם תִּשׁוּבָה מִיָּמָיו.

וּבְזֶה הַזֶּה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל דְּרָכֵי הַתִּשׁוּבָה תְּמִיד. וְעַל-כֵּן כָּלֵנוּ בְּעֵלֵי תִשׁוּבָה, וְכָלֵנוּ צָרִיכִים לְחִזּוֹר בְּכָל יוֹם וּבְכָל רֵגַע בְּתִשׁוּבָה, וּמִחֲמַת רַב הַטְּרָדוֹת, הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

עֶקֶר הַתִּשׁוּבָה הוּא רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי דְּבוּרִים אֶלִּיו יִתְבַּרְךְ, לְהִיּוֹת

אֲשֶׁר ד' שמה בְּנַחֵל קעז

רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו
כְּדָרְךָ שְׁמַשִּׁיחִים וּמְסַפְּרִים לְפָנַי חֵבֵר טוֹב. וְזֶהוּ עֵקֶר מְצֻנֹת וְדוּוּי,
אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי הַרְמַב"ם בְּהִלְכוֹת תְּשׁוּבָה (עַן שֵׁם בְּפָרֶק שְׁנֵי, הִלְכָה ד'),
עַד שְׁלֹא הִתְוַדָּה, עַד־כֵּן אֵין תְּשׁוּבָתוֹ תְּשׁוּבָה, וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא רַק
הַדוּוּי דְבָרִים, שְׁזֶהוּ כָּל עֲגִינֵי הַהִתְבּוֹדְדוֹת שְׁהוֹרָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל. וְכַפִּי
שְׂזוּכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, כְּמוֹ-כֵן נִמְשָׁךְ עַל הָאָדָם אוֹר רוּחָנִי
עַד מָאד, לְחֹזֵר וּלְהִדְבִּיק מִחֲשַׁבְתּוֹ, שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ, אֲלֵיו יִתְבַּרֵךְ.

ד' שמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר מַקְצֵן, א' דְּחִנְכָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְיַדִּידֵי הַיְקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְגִצְחַת נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! חֹזֶק וְאַמֶּץ מָאד מָאד לְהִתְמַיֵּד בְּסַפְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל,
וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ.

מַה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה בְּכָל
יוֹם לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂזָכִינוּ לְהִתְוַדַּע
מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה, אֲשֶׁר מְחִיָּה אוֹתָנוּ מִמֶּשׁ, וּמַה שְּׂאִין רַב הָעוֹלָם
מְחִיִּים אֶת עֲצָמָם בְּזֶה, וְכֵן אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמָנוּ וְכוּ', מַה לַּעֲשׂוֹת?! עָלִינוּ
רַק לְשַׁמַּח כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּזֶה שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי כְּזֶה וּמַעֲצוֹת כְּאֵלוֹ,
טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

אוֹדוֹת חֲצוֹת, בְּיַדֵּי צְרִיכִים לְקַיֵּם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת דְּבוּרֵי
רַבְּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן שא): עֵקֶר עֲבוֹדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הִיא
בְּחִרְךָ, לְקוֹם בְּחֲצוֹת לִילָה. וְיָדוּעַ שְׂאָחָד שְׂאֵל אֶת מוֹהֲרָנ"ת ו"ל:
הָאֵם יָכוֹל לְהִיּוֹת עַר עַד חֲצוֹת וְלוֹמַר תְּקוּן חֲצוֹת? וְהַשִּׁיב לוֹ
מוֹהֲרָנ"ת ו"ל: "דְּעַר עֵקֶר אִיז אוֹיִפְּשִׁיטִין פּוֹן שְׁלֵאָף", הָעֵקֶר הוּא
לְקוֹם וּלְשַׁבֵּר הַשְּׁנָה. וּבְכַאֲמַת זֶהוּ לֹא דְבַר קֶשֶׁה, הָעֵקֶר צְרִיכִים לִילֵךְ
לִישָׁן מְקַדָּם מָאד מָאד. וְכִמוֹ שֶׁהִיָּתָה דְרָכּוֹ שֶׁל הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר'

קעח אָשׁר ד' שמה בַּנְחָל

אברָהם בְּר' נחֲמַן ו"ל (בעל מחבר ספר "באור הלכותים"), שְׁהִיָּה מתפלל מעריב תַּכְף־ומִיד בְּצֵאת הַכּוֹכָבִים בִּינוּנִים, וְהִלֵּךְ לִישׁוֹן, וְהִיָּה מְרַבֵּה לְדַבֵּר מִזֶּה עִם מְקַרְבֵּיו תָּמִיד. וּבְאַמַּת צְרִיף שְׁתַּדַּע כִּי כַמְעַט אֵין פְּרָשָׁה בַזֶּהר הַקָּדוֹשׁ, שְׁלֹא יִדְבֵּר מִמַּעַלַת הַזּוֹכָה לְקוּם בַּחצוֹת.

וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְקִימוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, שְׁיִלֵּךְ לִישׁוֹן מִקֵּדָם מְאֹד, וְאִזּוּ מִמִּילָא יִתְעוֹרֵר בַּחצוֹת, אוֹ עַל־כָּל־פְּנִים קָצַת יוֹתֵר מֵאַחֵר, הָעֵקֶר תְּלוּי הַהֲכָנָה, אִיף שְׁמַכִּין אֶת עֲצָמוֹ עִם הַשְּׁנָה. כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל־כַּאֲשֶׁר בָּאָה עֵת שְׁנָה, הַבְּעַל־דְּבָר מְבִיא לְאָדָם כָּל מִינֵי טְרִדוֹת לְהַטְרִידוֹ וּלְבַלְבְּלוֹ וּבַלְבָּד שְׁלֹא יוּכַל לִילֵךְ לִישׁוֹן, וּמִמִּילָא לֹא יוּכַל לְקוּם.

וְהִנֵּה אִם אָף־עַל־פִּי־כֵן אֵינוֹ יָכוֹל מֵאַיְנָה טַעַם לִילֵךְ לִישׁוֹן מִקֵּדָם, צְרִיף לְדַעַת כִּי אֵינוֹ פְּטוּר מִחצוֹת, אַדְרָבָה, יְהִיָּה עַר עַד נִקְדַּת חצוֹת, וַיֹּאמֶר אִזּוּ חצוֹת, כִּי בְּשַׁעַת חצוֹת הוּא עֵת רְצוֹן גָּדוֹל מְאֹד, כִּי אִזּוּ הוּא זְמַן שֶׁל הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמט); וְעַל־כֵּן חָבַל חָבַל לְבַלּוֹת אֶת הָעֵת רְצוֹן בְּהֶבֶל וְרִיק.

וְעַל־כֵּן, אַחֵי הַיְקָר! בְּוַדַּאי צְרִיכִים לִילֵךְ לִישׁוֹן מִקֵּדָם, כְּדִי לַעֲמֹד בַּחצוֹת לִילָה, אִף כְּשֶׁאֵינוֹ יָכוֹל, כְּגוֹן שֶׁהוּא עוֹבֵד וְכוּ', אוֹ שְׂאָר מְנִיעוֹת כְּמוֹ שְׂיֵשׁ לָךְ וְכוּ', עַל כָּל פְּנִים אֲסוּר לְפִטֵּר אֶת עֲצָמוֹ מִזֶּה, רַק כְּשֶׁיִּגִיעַ זְמַן חצוֹת, אִזּוּ יֹאמֶר הַתְּקוּן. וְהָעֵקֶר לְהַתְּבוּדָה הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ אִזּוּ, כִּי עֵקֶר זְמַן הַהַתְּבוּדוֹת הוּא בְּשַׁעַת חצוֹת (עֵין לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד).

אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן הַיְקָר, וְחוּס וְתַחַמַּל עָלֶיךָ, כִּי אִם לֹא תַחוּס וְתַחַמַּל עָלֶיךָ, שׁוּם בְּרִיָּה לֹא תַחַמַּל עָלֶיךָ. רְאֵה וְגַם רְאֵה כְּשֶׁיִּגִיעַ הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְהַשְּׁעָה הָאֲחֵרוֹנָה וְהַרְגַע הָאֲחֵרוֹן, אֵיזָה נַעַם, אֵיזוֹ עֲרֻבוֹת יְהִיָּה לָךְ אִזּוּ, כְּשֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, כָּל יוֹם מִימֵי חַיֶּיךָ הֵייתָ גֹזֵהר לֹא מְרַבֵּה חצוֹת, וְהַתְּבוּדָתָּ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוּ בְּאוֹתוֹ הַרְגַע כְּשֶׁתִּצָּא נִשְׁמָתְךָ, כְּכֹר לֹא תִסְתַּכֵּל וְלֹא תִשְׁמַע עַל שׁוּם מְתַנַּגֵּד שֶׁהַתְּנַגֵּד עָלֶיךָ, רַק אִזּוּ יִתְקַבְּצוּ כָּל הַמַּאוֹת וְאֶלְפִים אֶלְפִים

אָשֶׁר ד' שמו בְּנַחֵל קעט

פּרָקִי מִשְׁנִיּוֹת וּמִזְמוֹרֵי תְהִלִּים וְסִימָנִים שֶׁלַחַן עֲרוֹף וְדַפִּים גְּמָרָא שְׁזָכִיתָ לְחֹטֵף בְּזֵה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי סֵדֶר-דְּרָדָר-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ כָּבֵר לֹא תֵאבָה וְלֹא תִשְׁמַע וְלֹא תִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם תְּנוּעוֹת מִשְׁנׁוֹת וְצָבִיעוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְשִׁקְרִים שְׁמַעְרָבִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִחֲדָרִים אַחֲרִים וְכוּ' וְכוּ'. אִי, אִי וּוי גוֹט וְוַעֲט דְעַמְאֵלֵט זִיין, אִיזֵה טוֹב יְהִיָּה לָךְ אִזּוּ, כְּשִׁזְכִּיתָ לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת שֶׁל הַבַּל, וְיֹוֹתֵר מִזֵּה אֵין לִי עֲכָשׁוּ עוֹד דְּבוּרִים לְהַסְבִּיר לָךְ מַה יְהִיָּה בְּאוֹתוֹ הַרְגַע כְּשֶׁתְּצַטְרֵף לְהַשִּׁיב פְּקוּדוֹנָךְ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַחוּס עֲלֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְהַתְעוֹרֵר עוֹד מֵעַכְשָׁו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שמו.

בְּעֹזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקֵּץ, ב' דְּחִנְכָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָבוֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.

בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁלְבַל תַּעֲשֶׂה הָעֵתֶק מִמֶּה שֶׁדְּבַרְתִּי עִמָּכֶם אֶתְמוּל בְּלִילָה, וְכֵן אֵל תִּשְׁלַח אֶת הַטֵּיִפ, כְּדֵי שְׁלֹא לְהִרְבּוֹת בְּמַחְלָקֶת. וּמִצִּינּוּ גַם אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, בְּשַׁעַה שֶׁדְּבַר עַל הַחֹלֶק שְׁלוּ, שֶׁהַתְּבִטָּא בְּזוֹ הַלְשׁוֹן (עֵין פְּעֻלַת הַצַּדִּיק, סִימָן שְׂמֵא): "אֲגַלֶּה לָכֶם סוּד, וְתִצְנִיעוּ אֶת הַסוּד, כְּדֵי שְׁלֹא לְהִרְבּוֹת בְּמַחְלָקֶת". וְיֵשׁ תַּחַת יְדֵי כָּל הַשִּׁיחָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּכַתֵּב יָד מִהֲרַב הַחֲסִיד ר' אֵלְטֵר טַעֲפֵלִיקֵר ז"ל, וְהוּא מְבַהֵיל עַל הַרְעִיּוֹן, מַה שֶׁדְּבַר רַבְּנוּ ז"ל.

עַל-כָּל-פָּנִים עֲכָשׁוּ שְׂאֲנֵי רוּאָה שֶׁהַבְּעַל-דְּבַר אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, אֵין לִי עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְהִזְהִיר אֶתְכֶם אִיךָ שְׂיִהְיֶה, עַל-כָּל-פָּנִים אֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת עֲנִיָּן הַהַתְּבוּדוֹת בְּשׁוּם אִפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁתִּהְיֶה רְגִילִים לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק תִּהְיֶה בְּזֵה הָעוֹלָם, וְלֹא יְהִיָּה אֲכַפֵּת לִי אִם תִּשְׁאַרוּ כָּאֵן אוֹ תִלְכוּ מִכָּאֵן, אִינִי צָרִיף אֶתְכֶם כָּלֵל. הַעֲקֵר רְאוּ לְהַתְּבוּדָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם חַק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכִמוֹ

שְׁאֲדָם נוֹשֵׁף אֲוִיר, וּבְלִי זֶה אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְחַיּוֹת, כְּמוֹ-כֵן צָרִיף לְהִיּוֹת אֶצְלָכֶם קְבוּעַ דְּבָר זֶה בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ — לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְכֵן תִּרְאוּ שְׂלֵא יַחֲסֹר לָכֶם שְׁעוֹר בְּשִׁלְחַן עָרוּף, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הַזְהִיר רַבְּנוּ ז"ל עַל זֶה יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים. כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כְּשֶׁאָדָם מִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי מִתְחִיל אֶצְלוֹ לְהִתְבַּטֵּל כָּל הַגְּשָׁמִיּוֹת, עַד שֶׁהַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הִתְבַּטְּלוּ מִלְּפָנֶיהֶם חִיזוּ דְּהֵאִי עֲלֵמָא, וְהֵם זֹכִים לְהַגִּיעַ לְהַשְׁגַּת לְמַעְלָה מִהַמְּקוֹם וּלְמַעְלָה מִהַזְּמַן, מִקִּיפֵי יָמִים נֶעֱשֶׂה אֶצְלָם מִקִּיפֵי רְגָעִים, וּמִקִּיפֵי שָׁנִים נֶעֱשֶׂה אֶצְלָם מִקִּיפֵי יָמִים (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'), וַיְכוּלִים לְשַׁפֵּחַ לְגַמְרֵי הַיֶּכֶן נִמְצְאוּ. לְזֹאת צָרִיכִים לְלַמֵּד גַּם שִׁלְחַן עָרוּף, שֶׁזֶהוּ הַצְּמָצוּם, לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם.

וּבִאֲמַת בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל זֶה נִקְרָא יַחֲוֹד פְּנִימִי וְיַחֲוֹד חִיצוֹנִי; יַחֲוֹד פְּנִימִי זֶה עֲנִין הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׁאֲדָם כּוֹלֵל אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּמַקּוֹם שְׁכוּלָל וְכו', וְיַחֲוֹד חִיצוֹנִי זֶהוּ קִיּוּם הַמְּצוּוֹת, כָּלֵל דֵּינֵי הַשִּׁלְחָן עָרוּף. וּבִאֲמַת צָרִיכִים אֶת שְׁנֵי הַיַּחֲוֹדִים, כִּי הָאָדָם נִבְרָא גּוּף וּנְשָׁמָה, חֲמֹר וְצוּרָה, וְצָרִיכִים לְקַשֵּׁר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה אֶל הָעוֹלָם הַבָּא, וּבְשִׁבִיל זֶה כָּל הַבָּא לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, עָלָיו לְהִתְמַיֵּד בְּשִׁנְיָהֶם, כִּי זֶה בְּלֹא זֶה אִי אֶפְשָׁר, וְזוֹהִי הַנִּקְדָּה הַפְּנִימִית שֶׁל חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלַב — לְהַכְּלִיל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְצִאֵת מִסְעִיף קָטָן בְּשִׁלְחַן עָרוּף. וְעַל-כֵּן אֵיךְ שִׁיְהִיָּה אַתָּה עוֹד לֹא יוֹדֵעַ מַה שְׁיִכּוֹל לְעַבֵּר עָלֶיךָ בְּחַיִּיךָ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה שֶׁהַבַּעַל-דְּבָר מִתְנַפֵּל עָלֶיךָ לְהַמִּיתְךָ, וְיוֹרָה בְּךָ כָּל מִינֵי חַצִּים וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה.

עַל-כָּל-פָּנִים אֶפְלוּ כְּשִׁתְּלֶךָ מִכָּאן, רְאֵה וּרְאֵה עַל-כָּל-פָּנִים לֹא לְהַנִּיחַ שִׁלְחַן עָרוּף וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי בְּלֹא זֶה אַתָּה מְטַעֵה אֶת עֲצָמְךָ, וְזוֹ הַדְּרֶךְ הָאֲהוּבָה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא דְבָר אַחֵר, וְדִי לְמַבִּין.

הִנֵּה כְּבֹר הַזְּהִרְתִּי אוֹתְךָ מְאֹד לְעֹזֵב עֲכָשׁוּ הַכֹּל, הִינּוּ לֹא לְקַחַת עַל עֲצָמְךָ שְׁעוּרִים רַבִּים, רַק בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמֵרָא, מְדֻרָשׁ, וּשְׂאֵר כָּל הַיּוֹם רַק סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְסַיֵּם אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְהַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר, כִּי כָּל בְּרֶסֶלַבֵּר חֲסִיד מְכַרַח

אָשֶׁר ד' שמו בְּנַחֵל קפא

להיות בקי בספרי רבנו ז"ל, כי אם לא, אינו מטעה אלא את עצמו; כי עקר דעת רבנו ז"ל הוא בספרי הקדושים. ועל-כן מי שאינו יודע מה רבנו ז"ל אומר, איך יכול להתפאר שיש לו דעת רבנו ז"ל, וכבר יכול לומר דעות, כל אחד כפי טנוף מחו?!

מה אמר לך! יש מאמר העולם: כְּשִׁמְזַקִּינִים נַעֲשִׂים יוֹתֵר חֲכָם, אז מען ווערט עלטער ווערט מען קלוגער; ובאמת הוא מאמר ז"ל (סוף מסכת קנים): זקני תלמידי חכמים, כל מה ששמזקינים — דעתם מתישבת עליהם ונתוספת עליהם. וכן הוא מאמר החכם: מה שיעשה הזמן, לא יעשה השכל; פי ברבות הימים ממילא נתגלה מה בלב ונהלך מחשבתו של אדם; פי לא לנצח יכולים להטעות את הבריות, ועל-כן היתה אצלי הפתעה גדולה, אדם שמסר נפשו לנסע כל-כף הרבה פעמים אל ציון רבנו ז"ל, אדם שמפרסם עליו שיושב בלילה בשדה אחרי כמה ימים וישנים רצופות של עבודות, לא יהיו לו דאגות אחרות, רק לעזב הכל, ויקח את עצמו עליך לעקרך מחייה?! ... הוי, הוי! פי משהו לא בסדר... פי באמת האדם צריך שיהיה כל כסופו ורצונו תמיד רק להפלל בו יתברך, ולא ירצה שום רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, אשר דבר זה נקרא בדברי רבנו ז"ל: עלית המלכות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעז); וכן למדנו בסעדה שלישית שבת זו בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן עב, שרבנו ז"ל מתבטא: "כי מי שנכלל במקום שצריך להפלל, הינו באין סוף, שם פלו טוב וכו', עין שם". והנראה, שרק אל זה צריכים להיות כל מיני כסופים של האדם — להפלל במקום שצריך להפלל, הינו באין סוף ברוך הוא, ושם פלו טוב, ואין שם שום דין כלל. ועל-כן מי שרודף אחר השגה זו, כבר לא אכפת לו שום דבר. וזו צריכה להיות כל מגמתנו — רק להפלל במקום שצריכים להפלל, הינו באמת מציאותו יתברך, ולא יהיה לנו עסק עם שום ברירה בעולם. ועל-כן הבחירה בידיך.

וכבר אמרתי לך, כי מה שאני מדבר וכותב מהמתלקת, הוא רק כמשל שאחד עומד ומכה הבה ופצוע, וההכרח לצעק מרב הכאב, ואחר-כך בא הרוצח וצועק לכל ההמון: ראו את זה הרשע

קפב אָשֶׁר ד' שמו בנחל

שהוא צועק עלי... כמו־כן מפנים ויורים חצים בכל יום ויום אל תוך בני הנעורים, ואף אחד לא אכפת לו מה שעובר עליהם... העקר תתרחקו משם... ובשביל זה הבחורים חוזרים לאחור, וכל אחד נופל יותר ויותר בטנוף מעשיו, פֶּאֶשֶׁר הם מודים בעצמם ומפסיקים מהלמוד שזכו להתחיל אצלנו, וכשמתחילים לצעק על הרוצח שמכה — "הוי, זה כואב מאד מאד, הלא אתה מכשיל את אחרים בעברות חמורות", אז בא הרוצח בדמות מסכן, ומדבר ומשיח לפי תמו: "ראו איך זה צועק עלי?!"

ובעוונותינו הרבים, כִּף הִיָּה בכל הדורות, פי הגויים הרוצחים הכו ופצעו את עם ישראל, וכשהתחילו לצעק עליהם, אזי עוד לקחו אותם בגושפוט, ואמרו: "ראו איך היהודי הזה צעק ודבר עלי"... וכמו־כן הוא בנדון הערב־רב הטמאים, אשר כל פונתם היא לעקר את נקדת היהדות והאמונה התמימה מעם ישראל, פֶּאֶשֶׁר כָּבֵר עָשׂוּ עַד עַכְשָׁו, שֶׁהֶעֱבִירוּ עַל הַדַּת אֲלֵפִים וְרֹב רַבּוֹת רַבּוֹת נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל מֵהָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִפְרֻטוֹת שֶׁעָשׂוּ "שוֹאָה" רוחנית על אחינו בני ישראל הספרדים, וכשמתחילים לצעק עליהם ולגלות את פנימיות מחשבתם הטמאה... אזי הם מתחילים לצעק: רשעים... שונאי ישראל... מדברי לשון הרע... מוסרים וכו'... אתם מוסרים את "ישראל" אל העכו"ם, ומי שאין לו שכל, הוא נמשך אחר טענתם, עד שנותן להם צדק, כן הוא האמת; מי שמדבר עליהם הוא שונא ישראל... שונא ציון... מדבר לשון הרע... ומוסר... ומי שעיני שכל לו, רואה תכף־ומיד את השקר, אבל צריכים לעיני שכל.

כמו־כן הוא בנדון דידן, רב רבם של הבחורים שבדור הזה פגומים בפגם הברית, ועוברים עליהם כל מיני בעיות בחיים, פֶּאֶשֶׁר כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ בְּעֵצְמוֹ, וּכְשֶׁאֲנַחְנוּ מְפִיעִים לָהֶם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, ועוזרים להם לצאת מהחשך, ונותנים להם עצות אמתיות איך לצאת, ואשר בחסדי השם יתברך עזר כבר למאות בחורים עד עכשו, והתחילו להתמיד בשעורים כסדרן, וזכו לסיום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך, זהר ותיקונים וכו' וכו', כל אחד

אֲשֶׁר ד' שמו בְּנַחֵל קפג

כְּפִי רְצוֹנוֹ וְכִסּוּפָיו, כְּאֲשֶׁר דָּבַר זֶה הוּא מִפְרָסֵם לְכָל, וְכִשְׁבָּאוּ
 רְשָׁעִים צְבוּעִים, וְעָקְרוּ אוֹתָם מִכָּל זֶה, וְחָזְרוּ וְנִפְלוּ בְּפַח יְקוּשׁ,
 וְנִכְשְׁלוּ בַעֲבֻרוֹת חַמּוּרוֹת, כְּאֲשֶׁר רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ מְזֵה... וְהִכּוּ
 אוֹתָם מִכּוֹת רֵצַח הַכֹּהֵן וּפְצוּעַ בְּרוּחַנִיּוֹת, וְגַם כָּבַד נֶאֱרַע שֶׁהִכּוּ גַם
 בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְכֵן קִפְחוּ לְכַמָּה אַבְרָחִים פְּרַנְסָתֵם, הַכֹּל בְּשִׁבִיל שְׂרוּצִים
 לְקַיֵּם אֶת כָּל הַנִּלְ, וְכִאֲשֶׁר הַמֶּכֶה הַנֶּרְצָח צוֹעֵק מֵרַב הַהִפְאוֹת...
 פִּתְאוֹם מִתְחִיל הַמֶּכֶה הַרוֹצֵחַ לְצַעֵק לְפִי תָמוּ הַטְּמָאָה: רָאוּ זֶה
 מְדַבֵּר עָלַי... זֶה גּוֹרֵם מִחֻלְקָת... וְזֶה מְדַבֵּר עַל "זְקָנִים" "וְנִעְזְרִים"...
 זֶה מְדַבֵּר עַל זֶה אוֹ עַל זֶה... וּמִי שֶׁאֵינָן לוֹ שְׂכָל, הוֹלֵךְ וְנִמְשָׁךְ עַל
 טַעֲנָתָם הַצּוֹדְקָת... כְּדֶרֶךְ שְׂשׁוּפְטֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם שֶׁשִּׁפְטוּ אֶת עַם
 יִשְׂרָאֵל הַמְּכִים, מֵאֲחַר שֶׁהִיָּתָה לָהֶם ה'חֻצְפָּה' לְצַעֵק עַל הַגּוֹי הָעָרֵל,
 שֶׁצָּעֵקוּ עָלָיו מֵרַב כְּאַבֶּם שֶׁהַכְּבִיד הַתְּעַלְלוּתוֹ בָּהֶם...

וְכֵן לְגַבִּי הָעֶרְב־רַב הָאֲרוּרִים, כְּשֶׁמְגִלִים לְעוֹלָם אֶת פְּנוֹתָם
 הַטְּמָאָה, אֲשֶׁר רוֹצִים לְהַפִּיף הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ (הִיָּה לֹא תִהְיֶה), וְלַעֲקֹר
 אֶת הָאֲמוֹנָה הַתְּמִימָה, וּמְמַלְאִים אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִינֵי
 גְלוּלִים וְעַבּוּדָה זָרָה, גְלוּי עֲרִיּוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים מִמָּשׁ, וּמְמַלְאִים
 אֶת הָאֶרֶץ בְּבָשָׂר הַגָּמֵל וְהַחֲזִיר, וּמְחַלְלִים אֶת הַשֶּׁבֶת בְּרִישׁ גְּלִי,
 וּמְחַטְטִים שְׂכָבִי, וּמְנַתְּחִים מֵתִים וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי צוֹעֵקִים שׁוֹנְאֵי
 יִשְׂרָאֵל... אַתֶּם מְדַבְּרִים לְשׁוֹן הָרַע וְעוֹשִׂים מִחֻלְקָת... כְּמוֹ-כֵן נִתְּהַוָּה
 אֲצִלְנוּ, שׁוֹנֵתְעָרְבוּ אֵילוּ עֶרְב־רַב עֲזִי פָּנִים, בְּנֵי בְלִיעַל, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ
 רַש"י (דְּבָרִים יג, יד): אֲנָשִׁים בְּלִי שׁוֹם עַל, וְכִשְׁבִיל גְּאוֹת וְכּוֹנְנוֹת
 פְּרֻטִיּוֹת וְחֻשְׁבוֹנוֹת עֲצָמִיִּים, הֵם מְגַרְשִׁים בְּנֵי הַנְּעוּרִים אֲשֶׁר הִתְחִילוּ
 לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבָּנוּ ז"ל. וּמִי יוֹדֵעַ וְרוֹאֶה לְהִיכֵן נוֹפְלִים אַחֲר־כָּף? !
 כְּאֲשֶׁר יֵשׁ תַּחַת יְדֵי כְּמָה אֶלְפֵי מְכַתְּבִים, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד שׁוֹפֵף אֶת
 לְבוֹ הַמֶּר וְהַשְּׁבוּר. וְכִשְׁמִתְחִילִים לְצַעֵק עַל גְּדֹל הַפָּאָב וְהַמְּכּוֹת, אֲזִי
 אֵינָם מִתְבַּיְשִׁים אֵילוּ הַנוֹאֲפִים כְּכֻלְבִּים, לְהִתְחִיל לְצַעֵק: רָאוּ הוּא
 מְדַבֵּר עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ... הוּא מְדַבֵּר עַל זְקָנִים...

מַה לַעֲשׂוֹת?! זֶהוּ מַחְקֵי הַבְּחִירָה, וּשְׂכַנְתִּיהָ בְּגִלוּתָא, וְכִמוֹ
 שְׂכָלֵל יִשְׂרָאֵל עֲדִין עֲלֵיהֶם לְסַבֵּל מֵעֲלָם שֶׁל הַגּוֹיִים וְכֵן מִכָּלֵל
 הָעֶרְב־רַב, עַד בֹּא עֵת דְּבָרוֹ וַיִּגְאָלְנוּ גְּאֵלֵת עוֹלָם, כְּמוֹ-כֵן הַהִכְרַח

קפד אשר ד' שמז בנחל

לסבל מהערב-רב שנתערבו בינינו, עד שישוענו השם יתברך.

ולעת עתה עלינו רק לברח להשם יתברך בתורה ובתפלה והתבודדות, בתמימות ובפשיטות גמורה, והתפז — חפז והחדל — יחדל, ואנחנו את נפשנו הצלנו, והבחירה חפשית; ויגיע היום והשעה והרגע האחרון, אז נתודע דבר מי יקום, ומי אחז בדרך האמת... אבל לעת עתה עלינו לשים יד לפה ולדם ולשתק.

יש דבור מרבנו ו"ל: כל מה שהצדיק אומר — צריכים לקיים, אבל אם מגרש — אין צריכים לשמע אותו. ודבר את זאת רבנו ו"ל לגבי ראש השנה (עין בחיי-מוהר"ן, סימן תו), ומהכלל יוצא למוד גם על הפרט, כל מה שיאמר לך בעל-הבית — עשה, חוץ מצא (פסחים פו:).

והשם יתברך ימשיך עלינו אורו האין סוף ברוך הוא, ונזכה להכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם.

הדורש שלומך...

הכפל הדבר, אל תעשה העתקה מהטייפ, רק ישאר אצלך, ולעת עתה אל תספר את זה לאף אחד.

ד' שמז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, ב' דחנכה ה'תשמ"ב.

שלום רב אל ... תחי'.

את מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לראות את תשובת פנימיות נשמתך לחזור אליו יתברך, ולתקן את כל העבר וכו'.

והנה הכנסת בי שמחה בהשורות שכתבת, שאת מספרת את כל לבך אליו יתברך, מה אמר לך — אין דבר ומעלה יותר גדולה

אֲשֶׁר ד' שמו בְּנַחֵל קפה

מזו! וְאֲשֶׁר לְדַעַת הַרְמַב"ם (הלכות תשובה, פ'ק א', הלכה א') וְהַחֲנוּךְ (פ'רשת נשא) וכו', עקר מצוות התשובה הוא הודוי, להתודות לפניו יתברך, ולספר לו את כל לבו, וכל המרבה בזה, הרי זה משבח.

ועל-כן טוב מאד עשית שאת מדברת עם הקדוש-ברוך-הוא, מה טוב ומה נעים אם תמשיכי בעבודה הקדושה הזו, אשר אין למעלה מזה, וכל דבור ודבור ממש שמדברים לפניו יתברך — בוקע רקיעים. ואם היו בני-אדם יודעים מה שזה גורם בכל העולמות, היו מתמידים בדבר זה מאד מאד, פי למעלה חשוב מאד כל דבור ודבור שמדברים ומשיחים לפניו יתברך, פי בזה העולם הלביש עצמו, כביכול, בכל מיני לבושים והסתרות על הסתרות וכו', וכשאדם המסתובב בזה העולם, מפשיט את ההסתרות והלבושים, ומגלה את אמתת מציאותו יתברך, זהו חשוב מאד מאד למעלה, וככל שהמדרגה יותר נמוכה, והלבוש וההסתרה יותר גדול, אם זוכים להפשיט ולגלות את הלבוש וההסתרה יותר, מעלתו גבוהה יותר.

ועל-כן הפליגו חכמינו הקדושים ואמרו (ברכות לד'): במקום שבצלי תשובה עומדים, צדיקים גמורים אינם יכולים לעמד; פי הם היו כבר בהסתרה ובלבוש עב בזה וכו', אף-על-פי-כן זכו להפשיט ולגלות את ההסתרה והלבוש, על-כן הם כל-כף חשובים אצלו יתברך.

ומכל זה יש לך לקבל רמזים בעבור הענין שעבר ועובר עליך במעלת התשובה, ואיך שהשם יתברך מחפה ומקנה על זה, שפתחורי בתשובה שלמה אליו יתברך.

והנה מה שכתבתי לבעלך, שזכה לאשה טובה וכשרה, כן היא האמת, מצד שרש נשמתך, אף במה שנתלכלך, יכולים עדין לתקן וכו'.

בענין השם שלך, בודאי אין טוב לתן לאשה שם על שם איש, וכן להפוך שם האיש על האשה, פי גורם להאדם בלבול וירידה

קפו אָשֶׁר ד' שמוּ בַנְחָל

גְּדוּלָה, אֲבָל הַעֲשׂוּי כְּבָר עֲשׂוּי, וְעַלֶּיךָ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְשֹׁכַח אֶת
הַעֲבָר, כִּי זְכוּרֹן הַעֲבָר רַק גּוֹרֵם דְּכֹאֹן פְּנִימִי וְעֲצָבוֹן גְּדוּל, וּמְמִילָא
נִתְרַחֲקִים עַל־יַד־זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ.

וְאוֹדוֹת מְעוֹת הַגְּנֵבָה וְכוּ', עַל הַכֹּל יֵשׁ תְּשׁוּבָה, וּבִפְרָטִיּוֹת
בְּעֵנִין כְּזֶה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בִּיצָה כט.): גְּזוּל וְאִינוּ יוֹדְעֵ לְמִי
גְּזוּל, יַעֲשֶׂה מִזֶּה צְרָכֵי רַבִּים, וְאִיזֶה צְרָכֵי רַבִּים יֵשׁ עוֹד יוֹתֵר מִהַדְּפָסֶת
סְפָרֵי רַבָּנוּ ז"ל, שְׁנֵתִפְשָׁטִים בְּכָל תְּפּוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל
בָּהֶם, נִתְעוֹרֵר בַּתְּשׁוּבָה. נִמְצָא, שֶׁיֵּשׁ לָךְ חֵלֶק בְּכָל הַהֲרַהוּרֵי תְּשׁוּבָה.

וְיִדוּעַ כִּי כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה אֲמִתִּית, נִמְחָל לוֹ הַכֹּל. וְעַקֵּר
הַתְּשׁוּבָה — שֶׁבָּא תַחַת יָדוֹ עוֹד פֶּעַם נִסְיוֹן זֶה, וְהוּא פּוֹנֵה עֲרָף
מִמֶּנּוּ, וְאִינוּ עוֹשֶׂה דְבָר זֶה, זֶהוּ עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
ב', סִימָן מט), וְרַק זֶה נִקְרָא תְּשׁוּבָה — כְּשֶׁחֹזַרְתָּ וְנִתְעוֹרַרְתָּ בּוֹ אִיזוֹ
תַּאֲוָה שְׁנִפְלָבָהּ, וְיֵשׁ בְּיָדוֹ לְמַלֵּא תַאֲוֹתוֹ, וְהוּא מִתְגַּבֵּר עָלֶיהָ, וְאִינוּ
עוֹשֶׂה, זֶהוּ עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה.

וְעַל־כֵּן תְּשׁוּבָתְךָ בְּצַדִּיק, הַעֲקֵר לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה,
וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁנֵתִתָּ סְכוּם הַגּוֹן כְּזֶה עַל הַדְּפָסֶת סְפָרֵי רַבָּנוּ ז"ל, בְּנִדְאֵי
יִמְחַל לָךְ הַכֹּל, כִּי זֹהֵי זְכוּת הַרַבִּים נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד.

אוֹדוֹת מִדַּת הַעֲצָלוּת, הִיא מִדָּה רְעָה מְאֹד, וְרַבָּנוּ ז"ל אָמַר
(סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָלוּת, סִימָן א'): עַל־יַד־יְדֵי תַאֲוֹת שֶׁאָדָם תֹּאֵב וְאִינוּ
מְשִׁיג אוֹתוֹן, עַל־יַד־זֶה בָּא עֲצָלוּת, עֵינֵי שָׁם; וּבְאֲמַת מִדַּת הַעֲצָלוּת
בָּאָה עַל הָאָדָם שֶׁתֹּאֵב בְּדַבְרֵים שֶׁלְּמַעַלָּה מִיְכַלְתּוֹ, וְדַבָּר זֶה מְבִיאֵו
אֲחֵר-כֵּף אֶל טֹבַע הַעֲצָלוּת, כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁלֹּא יוּכַל לְהַשִּׁיג מֵהַ שֶׁתֹּאֵב.
וְעַל־כֵּן אָמַר הַחֶכֶם: הַזְרִיזוֹת הִיא שֶׁתִּשְׁמַר מֵהַ שְׁצִינִית בּוֹ לַעֲשׂוֹת
וְתַעֲזוֹב מֵהַ שֶׁלֹּא צְנִיָּתוֹ. וְהוּא יְסוּד גְּדוּל לְאִישׁ בְּטֹבְעוֹ שֶׁהוּא עֲצֵל
— שֶׁיִּשְׁפִּיל עַל מִדְתּוֹ וְהַנְּהַגוֹתָיו, וְאִזּוֹ יִרְאֶה כִּי כָל עֵנִין הַעֲצָלוּת
אֲצִלוֹ נִמְשָׁף כִּי רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים יוֹתֵר מִכַּחֲסוּתָיו וְרִצּוֹנוֹתָיו וְכוּ',
וּכְשֶׁרוֹאֶה שֶׁזֶה אִינוּ הוֹלֵךְ, אִזּוֹ נַעֲשֶׂה עֲצֵל, כִּי נוֹפֵל בְּיָאוֹשׁ, כִּי
הַעֲצָלוּת בָּאָה מִיָּאוֹשׁ.

אָשׁר ד' שמח בְּנַחַל קפז

וְעַל-כֵּן רָאִי לַעֲשׂוֹת רַק מַה שְּׁאַתָּה יְכוּלָה וְלֹא יוֹתֵר. וּבְכָל־ל טוֹב
לָךְ לְהִיּוֹת רְגִילָה לְשִׁמְעַע כְּלִי זִמְרָה, וְתִרְאִי שְׂבִיבִית תְּמִיד יִנְגְּנוּ כְּלִי
זִמְרָה, כִּי בֵּית שְׂיִישׁ בּוֹ שְׂמֵחָה, יֵשׁ בּוֹ הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה.

וְאוֹדוֹת שְׁהֶכְרַח לָךְ לְצֵאת מֵהַדִּינָה עֲכָשׁוּ, לְדַעֲתִי, הִיָּה טוֹב
לָךְ מְאֹד מְאֹד לְחֹזֵר לְמִשְׁךָ זְמַן לְעִיר צְפַת, וּבְכַפְרֵטִיּוֹת כִּי יֵשׁ לָךְ שָׁם
כְּבָר מְפִירִים וְאוֹהֲבִים אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, וְאַתָּה יְכוּלָה גַם לְהַסְתִּיד עִם
פְּרָנְסָה, וְעַל-כֵּן מַה טוֹב שְׁתַּחֲזְרִי תַּכְף-וּמִיד לְעִיר צְפַת עַד אַחֵר
הַלְדָּה בְּשַׁעַה טוֹבָה וּמְצַלַּחַת.

מָה אָמַר לָךְ, רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד לְהֶאָרִיךְ, אַךְ טְרֵדוֹתֵי רַבּוֹ כָּמוֹ
שְׂרַבּוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְגַם עַל כְּתִיבַת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה יֵשׁ לִי מְנִיעוֹת
רַבּוֹת וְכוּ', אֲנִי מְקַנְהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁתַּצְאוּ לְדִירָה בְּעִיר צְפַת,
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יָרִים אֶת רוּחְךָ, וְתִרְגִּישִׁי אֲשֶׁה אַחֲרַת לְגַמְרִי, בְּזִכּוֹת
הַצְּדָקָה שְׂזָכִיתְ לַעֲשׂוֹת בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ כְּזוֹ.

הַמְצַפָּה לְשִׁמְעַע מִכֶּם רַק בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁבוּעַ שֶׁל פְּרֻשַׁת
שְׁמוֹת, וְאֲזוֹ נְדַבֵּר מִכָּל הָעִנְיָן.

ד' שמח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר מַקְצֵ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לִיְדִיד נַפְשִׁי ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

מְכַתְּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי, וְלְהַשִּׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבְכַפְרֵטִיּוֹת
כִּי אֲנִי יְכוּל לַעֲמֹד בְּדַבְּרוֹרֵי מַה שְׁהֶבְטַחְתִּי לָךְ לְכַתֵּב בְּכָל פַּעַם, כִּי
טְרֵדוֹתֵי רַבּוֹ מְאֹד מְאֹד, וְנִרְבִּים צוּבָאִים עַל פֶּתַח בֵּיתִי כָּל הַיּוֹם
וְלְרַבּוֹת הַלְלָה, וְכֵן מְרַבִּים לְכַתֵּב לִי, וְכֵן הֶהְכְּרַח לְחַבֵּר כְּפֹה סְפָרִים
יְקָרִים וְכוּ', וְנְדַבֵּר זֶה לּוֹקַח מִמֶּנִּי כָּל הַזְּמַן.

קפח אֲשֶׁר ד' שמה בַּנְחָל

חֲמַדַּת לְבָבִי! הָעֵקֶר וְהַיְסוּד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ הוּא שְׂמִיחָה, וְצָרִיכִים לְעֵבֶד עַל נִקְדָּה זוֹ יוֹתֵר מֵהַכֹּל, כִּי כְּשֶׁאָדָם שָׂמַח תָּמִיד, הָרִי זֶה מְצַלִּיחַ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. וְהָעֵקֶר כִּי הַשְׂמִיחָה מֵרַחֲבֵת אֶת הַמַּחַ וְהַדַּעַת, וּכְשֵׁיִשׁ לְאָדָם הֵרַחֲבַת הַדַּעַת, בְּנָקַל לוֹ לְעֵבֶר עַל הַכֹּל.

וְאוֹדוֹת קִדְשָׁהּ, עֲלֶיךָ לְדַעַת מֵה שְׂדוּרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת דָּרְשׁוּ (בְּרֵאשִׁית לַח, כ"א): "אִיִּה הַקִּדְשָׁה הִיא בְּעֵינַיִם", עֵקֶר הַקִּדְשָׁה שֶׁל הָאָדָם תְּלוּיָהּ בְּעֵינַיִם, כִּי הָעֵינַן רוֹאֶה וְהַלֵּב חוֹמֵד וְכָלִי הַמַּעֲשֶׂה גּוֹמְרִים, וְהַהִסְתַּכְּלוּיּוֹת הָרַעוֹת הֵן קִלְפָה עֲצוּמָה, וְעַל-כֵּן אִיִּה' רָאשֵׁי תְבוֹת: הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצָרוֹ; הֵינּוּ אִיִּה' הַקִּדְשָׁה בְּעֵינַיִם, עַל זֶה צָרִיךְ לֵהִיּוֹת גְּבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצָרוֹ (אֲבוֹת ד, א). וְאָמַר הַחֶכֶם: מִי הוּא הַחֲלָשׁ שְׂבֹאֲנָשִׁים? זֶהוּ הַהוֹלֵךְ אַחַר תְּאוֹת נָשִׁים.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! עֲלֶיךָ קִדְּם לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבֻעוֹלָם לֵהִיּוֹת שְׂמִיחַ תָּמִיד, כִּי עֵקֶר הַהִתְגַּבְּרוּת שְׂבִתְאוֹת נֶאֱוָף בָּא רַק בְּלֵב עֲצוּב.

מֵה אָמַר לָךְ! גְּדֹל שְׂמִיחָתִי שְׂאֵתָה מְרֻבָּה בְּלִמּוּד מְקַרָּא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ בְּכָל יוֹם, אֵינן לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר לְכֹל, כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוּל מְאֹד מְאֹד, וְרַק זֶה יִשְׁאָר אֲצִלְךָ, וְרַק זֶה יִטְהַר אֶת נִשְׂמָתְךָ.

הָעֵקֶר לְהִכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִיךָ שְׂאֵינן שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל. וּכְנִגֵּד זֶה שְׂנַבְלַת פִּיךָ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, רָאֵה לֵהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִפְרָשׁ כָּל שִׂיחַתְךָ וְכֹל מֵה שְׂעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּפָרְטֵי פָרְטִיּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאֲשֶׁר אֵינן לָךְ עוֹד תִּקּוּן הַדְּבֹר יוֹתֵר גְּדוּל מִעֲנִינָן זֶה.

וְלִמְעַן טוֹבְתְךָ הַנְּצַחִית הִרְחַק הַרְעָה וְהַכְּעַס מִבֵּיתְךָ וּמִגּוֹפְךָ, כִּי מִדַּת הַכְּעַס מְגַנֶּה מְאֹד מְאֹד, וּבְפָרְטִיּוֹת בְּבֵיתוֹ זֶה אֲשֶׁתּוֹ (יוֹמָא ב.), זֶה הוֹרֵס אֶת הַבַּיִת, אֲדַרְבָּהּ, עֲלֶיךָ לְאַהֵב אֶת אֲשֶׁתְךָ עַל שְׂתֵהֲלָהּ לְאֵל, אֵתָה נִשְׁמֵר עַל יְדֵה מְכַל רַעֲיָה', וְעַל-כֵּן רָאֵה רַק לְדַבֵּר עִמָּה דְבוּרִים טוֹבִים וּבְאֵהֲבָהּ וּבְחַבְּבָהּ יִתְרָה. שְׁמֹר אֶת עֲצֻמָּךָ מִכְּעַס

אָשֶׁר ד' שִׁמְט בְּנַחֵל קִפְט

וְעֶצְבָנוּת, שֶׁהוּא חֲלֵי רַע. וְאָמַר הַחֶכֶם: מִי שֶׁאֵינוֹ מוֹשֵׁל בְּכַעֲסוֹ, אֵין שְׂכָלוֹ שָׁלֵם.

וְעַל־כֵּן הָעֶקֶר רַק לְעַבֵּד עַל שְׁתֵּי מַדּוֹת אֱלוֹ: פָּגַם הַדְּבּוּר וְהַכַּעַס, כִּי שְׁנֵי דְבָרִים אֱלוֹ בִּיּוֹתֵר מְצוּיִים אֶצֶל מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִיתוֹ, וְהוּא מְלֵא עֶצְבוֹת; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל־כַּעַס וְדְבָרִים בְּטָלִים בָּאִים מֵיֵאוּשׁ וְעֶצְבוֹת וְחֶסְרוֹן הַדַּעַת.

וְעַל־כֵּן רָאָה לְהִרְבּוֹת בְּשִׂיחָה בֵּינָךְ לְבֵין קוֹנֶךָ, וְרָאָה לְשַׁמַּח אֶת עֶצְמְךָ בְּכָל מִיּוֹנֵי אָפְגִים, כִּי עֶקֶר תְּקוּוֹנֶךָ הוּא רַק שְׂמִחָה.

וּמַחֲמַת טְרִדוֹתֵי עֶכְשׁוֹ אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' שִׁמְט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רַב־יְעִי לְסֵדֶר מַקְצֵ, ג' דְּחִנְכָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

אֲחֵי הַיְקָר! שְׂמַר אֶת עֶצְמְךָ מִמָּמוֹן גְּנֻבָה... וְתִרְאֶה לְבַקֵּשׁ תְּמִיד מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּשְׁמַר אוֹתְךָ מִצְבוּעִים, וְיִהְיֶה תְּמִיד תַּחַת יָדְךָ רַק מִמּוֹן בְּשֵׁר.

וְאֶבְקֵשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד לְשַׁמֵּר אֶת פְּתָחֵי פִּיךָ, וְתִרְאֶה לְהִיּוֹת צְנוּר הַמְשַׁפִּיעַ שְׁפַע לְכָל־יִשְׂרָאֵל, וְתִמִּיד תִּבְקֵשׁ עַל כָּל־נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּזְכּוּ לְבָנִים וְלְרִפּוּאָה וְלְפִרְנֻסָּה וְכוּ', וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (הוֹבָא בְּיַלְקוּט פְּקוּדֵי, רַמְזוֹ תִּיד): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת" (מְשַׁלֵּי כַח, כ), אֲתָה מוֹצֵא כָּל מִי שֶׁהוּא נְאֻמָּן, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא בְּרָכוֹת עַל יְדוֹ, וּמִי שֶׁאֵינוֹ נְאֻמָּן וְאֵץ לְהַעֲשִׂיר, לֹא יִנְקָה, עֵין שָׁם.

קצ אֲשֶׁר ד' שֵׁן בְּנַחֵל

וְעַל-כֵּן עָלִיף לְדַעַת, כִּי הָעֶקֶר הוּא הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִמָּה שְׁצָרִיף לָךְ יְבוֹא לָךְ לְבִיתְךָ, וְעַל-כֵּן שְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מִחֲנֻפָּה, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִתֵּן לָךְ מַעֲוֹת כְּשָׂרִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' שֵׁן.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר מִקֵּץ ג' דְּחֻנְפָּה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

כְּתִיב (תְּהִלִּים צד, יא): "ה' יוֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי הֵמָּה הִבְל", כִּי בְּאֵמַת הַנְּשֻׁמָּה הִיא מְלַבֶּשֶׁת בְּתוֹךְ הַמַּח אֲשֶׁר שָׁם הוּא הַמַּחְשָׁבָה, וְעַל-כֵּן הַצְּדִיקִים הַזּוֹכִים לְקִדְשׁ וְלִטְהַר עֲצָמָם, וְלִזְכּוֹף אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת שֶׁהֵם: הַעֲיִנִּים, הָאֲזָנִים, הַחֻטָּם וְהַפֶּה, שֶׁהֵם כְּלֵי הַמַּחֲיִן (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן כא), עַל-יְדֵי-זֶה זּוֹכִים שְׁשִׁלְהֶבֶת ה'ל'ב' עוֹלָה מֵאֲלֵיהָ, כִּי נִתְלַהֵב לְבָם תָּמִיד אֱלֹו יִתְבַּרֵךְ בְּאַתְעָרוֹתָא דְלִתְתָא, וּמִמִּילָא נִשְׁפָּע עֲלֵיהֶם אַחֲר־כֵּן רִוַח-הַקִּדְשׁ, שֶׁהוּא שְׁפָע גְלוּי אֱלֹוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ מֵאַתְעָרוֹתָא דְלְעִילָא. כִּי כְּפִי מַה שֶׁהָאָדָם מְכִיֵּן אֶת עֲצָמוֹ וּמִשְׁתַּוֵּקֵק לְזֶה, כְּמוֹ-כֵן נִמְשָׁךְ וְנִשְׁפָּע עָלָיו. וְעַל-כֵּן הַזְּהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַמַּחְשָׁבָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן מט), כִּי הַמַּחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת הֵם יֵצֵר הַטוֹב וּמַחְשְׁבוֹת רָעוֹת הֵם יֵצֵר הָרַע, הֵינּוּ כְּשֹׁאֲדָם זּוֹכָה לְחֻשָׁב תָּמִיד רַק בְּטוֹב, בְּזֶה הוּא מְכָרִיחַ אֶת נִשְׁמָתוֹ לְחֹזֵר וְלְהַדְּבִיקָה אֱלֹו יִתְבַּרֵךְ, וְאִם, חַס וְשָׁלוֹם, לְהַפּוֹף וְכוּ', הוּא מְכָרִיחַ אֶת נִשְׁמָתוֹ לִירֵד לְמַקּוֹמוֹת מְטַנְּפִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

וְעַל-כֵּן כְּשֹׁאֲדָם תָּמִיד חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְיוֹדֵעַ אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בִּיְדִיעָה בְּרוּרָה, אֲזִי ה'ל'ב' הוּא תָּמִיד בְּל'ה'ב' אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִמִּילָא נְתָרוֹקֵן תָּמִיד מַחוּ מִכָּל מִיַּי ה'ב'ל', וְזוֹכָה לְרַפּוּאָה שְׁלָמָה, כִּי עֶקֶר הָאָדָם הוּא הַמַּח, שְׁדָרְךָ שָׁם עוֹבְרִים כָּל הַדְּמִים שְׁבָגוּף הָאָדָם. וְתַכְף-וּמִיד כְּשֹׁנְסָתָם בְּאִיזָה מְקוֹם תְּהִלּוּכוֹת הַדְּמִים, וּמִכָּל

אֲשֶׁר ד' שָׁנָה בְּנִחַל קִצָּא

שָׁכַן כְּשֶׁעֲצִירוֹת הַדְּמִים נַעֲשִׂים בְּהַמַּח, אֲזִי כָּל הַדְּמִים בָּאִים
 וּמִתְכַּנְּסִים אֶל ה' לְב', וּמִשָּׁם נִמְשָׁכוֹת כָּל הַצְּרוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
 חֵלֶק ב', סִימָן ב'); וְעַל-כֵּן רוּפָא בּוֹדֵק בְּכָל פֶּעַם בְּאִיזָה מְקוֹם שְׁבֹאֵיבְרִי
 וְגִידֵי הָאָדָם נֶעְצְרָה תְּהַלּוּכַת הַדְּמִים, וְאִזּוּ יוֹדֵעַ אַחֲרֵי-כֵן לְחַקֵּר אַחֵר
 סִבַּת הַחוֹלָאָת, וְלַהֲפֹדָה, חֵס וְשִׁלּוּם, כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס צָרָה בְּמַחוּ,
 וְחוֹשֵׁב בְּדַבְּרִים רָעִים וּבְלִמֵי רְצוּיִים, אֲזִי גוֹרֵם לַעֲצָמוֹ גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת
 כָּל מִינֵי מַחְלוֹת רָעוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵל הַ'בְּל', שְׁנֹדָבֵק בְּהָאָדָם וְכוּ'.
 וְעַל-כֵּן הַעֲקָר רַק לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְחַשֵּׁב תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְאִזּוּ
 יִתְלַהֵב לְבוֹ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ. וְלַהֲפֹדָה כְּשֶׁחֵס וְשִׁלּוּם, מְכַנֵּס צָרָה
 בְּתוֹךְ מַחוּ, וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה מְגַרֵּשׁ כְּבִיכּוֹל, אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ מִמֶּנּוּ (עֵין
 לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לה), כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב בְּמַחְשְׁבוֹת זְרוֹת,
 עַל-יְדֵי-זֶה מְגַרֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשָׁה, עֵין שָׁם. וְזֶה ה' יוֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת
 אָדָם, כְּשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב בְּמַחְשְׁבֹתוֹ תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְיוֹדֵעַ אֶת
 מַחְשְׁבוֹת ה', מַחְשְׁבוֹת אָדָם ה' יוֹדֵעַ, הֵינּוּ שְׁבִמְחַשְׁבֹתוֹ הוּא תָּמִיד
 רַק יְדִיעַת ה', עַל-יְדֵי-זֶה "כִּי הִמָּה ה'בְּל'", זֶה גוֹרֵם שִׁיתְלַהֵב תָּמִיד
 לְבוֹ, כִּי הִמָּה ל'ה'ב', שֶׁמִּתְלַהֵב תָּמִיד אַחֲרָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִזּוּ כְּשֶׁמְכַנֵּס
 אִמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בּוֹ, אֲזִי נִתְנַקֵּה כָּל הַהֲבָלִים רָעִים שְׁעוֹצְרִים
 אֶת דְּמָיו, וְהוֹלְכִים כְּסֻדְרָן. מֵה שְׁאִין כֵּן כְּשֶׁמְכַנֵּס צָרָה בְּתוֹךְ מַחוּ,
 שְׁכְּבִיכּוֹל מְפָה וּמְגַרֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת,
 עַל-יְדֵי-זֶה נִתְמַלֵּא עִם ה'בְּל', וְנִגְרָם לוֹ כָּל מִינֵי מַחְלוֹת, רַחֲמָנָא
 לְצִלָּן. וְזֶה ה' יוֹדֵעַ, בְּחִינַת (שׁוֹפְטִים ח, טז): "וְיֹדֵעַ בֵּהֶם אֶת אֲנָשֵׁי
 סְפוֹת", הֵינּוּ לְשׁוֹן הַפְּאָה, עֵין שָׁם; שְׁכְּבִיכּוֹל מְפָה וּמְגַרֵּשׁ אוֹתוֹ
 יִתְבַּרְךָ, הֵינּוּ "מַחְשְׁבוֹת אָדָם ה' יוֹדֵעַ", שְׁמִפָּה וּמְגַרֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ
 עַל-יְדֵי הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה "כִּי הִמָּה ה'בְּל', נִתְמַלֵּא מְלֵא
 ה'בְּל', וְנִגְרָם לוֹ כָּל מִינֵי צְרוֹת.

וְהִנֵּה מוּבָא בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק ב', סִימָן ב'), כִּי בְּחִנְכָה נִמְשָׁכַת
 רְפוּאָה בְּה'לְב', שְׁלִשָּׁם נִתְקַבְּצִים כָּל הַדְּמִים, וּבְכַרְט עַל-יְדֵי שְׁמֹן
 שֶׁל חִנְכָה, כִּי הַשְּׁמֹן מְלַחֵלֵחַ, וְעַל-כֵּן הַשְּׁמֹן הוּא תְּקוּן הַצָּרָה, עֵין
 שָׁם.

וּמְבֹאָר בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן (חֵלֶק א', סִימָן נד), כִּי הַדְּלָקַת גֵּר חִנְכָה

הוא לאִמְשָׁכָא מִשַׁח רְבוּת קִדְשָׁא וְלֹאֲדַלְקָא בּוֹצִינָא (זהר חלק א' לא; חלק ג' ז, לו, פת, קד, קנד), שֶׁהוּא "שֶׁמֶן מִשַׁחַת קִדְשׁ" (שמות ל, כה), שֶׁהוּא הַדְּעַת, הֵינּוּ לְהַמְשִׁיף אֹרֹר יִתְבַּרֵּךְ לְמִטָּה, אֶפְלוּ בְּרַגְלִים. וּבְזֶה יוֹבֵן גַּם מַה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעַת אֲמִירַת הַתּוֹרָה הַזֶּה, שֶׁלְּפַעֲמִים לְרַפּוּאָת כָּאֵב הָרֹאשׁ מְקִיזִין גִּידֵי הַרְגֵל (וְעֵין בְּפַרְפְּרָאוֹת לַחֲכָמָה, מַה שֶׁבָּאָר בְּזֶה). אָבָל לְפִי הַזֶּה"ל יְכוּלִים לֹאמַר גַּם בְּפִשְׁטוּת, כִּי לְכֹאֵב הָרֹאשׁ טוֹב גַּם-כֵּן לְמִשַׁח עִם שֶׁמֶן, וּבְפִרְט שֶׁמֶן זֵית שֶׁל חֲנֻכָּה, כִּי הַשֶּׁמֶן מְלַחֵלֵחַ (וְכֵן רְאִיתִי אֶצֶל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ אִישׁ אֶלְקִי, בְּאַמְצַע הַשָּׁנָה לְכֹאֵב הָרֹאשׁ מִשַׁח עִם שֶׁמֶן זֵית שֶׁל הַנֵּר תְּמִיד).

וְעֵין שֶׁם בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חלק א', סימן נד) מַה שֶׁפָּרַשׁ רַבֵּנוּ ז"ל אֶת הַפְּסוּק (תהלים קמו, יח): "יֵשֵׁב רוּחוֹ יִזְלוּ מַיִם", שֶׁמְלַקֵּט וּמְאַסֵּף הַרוּחַ בְּיָדוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְלוּ מַיִם, בְּחִינַת (מְשָׁלִי ל, ד): "מִי צָרַר מַיִם", שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'ל'ב', בְּחִינַת (איכה ב, יט): "שֶׁפְּכִי כַמַּיִם לְבָרֶךְ", עֵין שֶׁם. הֵינּוּ כִּי לְפַעֲמִים נִתְעַכֵּב הַדָּמִים בְּמַחַ עַל-יְדֵי שְׁנִתְאַסֵּף שֶׁם מַיִם. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי מְשִׁיחַת הַמַּחַ עִם שֶׁמֶן — יִזְלוּ מַיִם וַיֵּצְאוּ. וְהַעֲקָר לְקַיִם בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה "שֶׁפְּכִי כַמַּיִם לְבָרֶךְ נִכַח פְּנֵי ה'", לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים, כִּי מַה שֶׁתִּפְּלֶה פּוֹעֵלֵת, שׁוֹם דָּבָר לֹא פּוֹעֵל, כִּי הַטָּבַע מְחַיֵּב כָּף וְהַתִּפְּלֶה מְשַׁדְּדַת אֶת הַטָּבַע (עֵין לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן רנ), וְרָאוּ בְּחוּשׁ כְּשֶׁאָדָם הֵיזָה בְּעַת צָרָה, וּבִכָּה הִרְבָּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲזִי בִטֵל אֶת הַגְּזֵרָה. וּבְפִרְטוּת כְּשֶׁהַחוּלָה בְּעֶצְמוֹ מִתְּפַלֵּל, כָּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה נג, סימן יט): יָפָה תִּפְּלַת הַחוּלָה לְעֶצְמוֹ, וּבִטֵל אֶת הַגְּזֵרָה שְׁנִגְזְרָה עָלָיו.

וְהֵנָּה רַבֵּנוּ ז"ל אֹמֵר (שיחות-הַר"ן, סימן צח), אֲשֶׁר אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּלֵת מְאֹד לְרַפּוּאָת הַחוּלָה, וְהַעֲקָר שְׂיִהְיֶה לוֹ בְּטָחוֹן רַק עַל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁעַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים יוֹשִׁיעוּ ה', עֵין שֶׁם. וּבְדִרְבָּה כָּל רֹאִים, שֶׁקֹּדֶם רְצִים תְּכַף-וּמְיָד אֶל רֹפֵא, וְאֹמְרִים: אִם-כֵּן, עַל מִי אֶסְמָךְ?! כִּי בְּהִכָּרַח לְעֶסֶק אֵיזָה עֶסֶק בְּדִרְבָּה הַטָּבַע, וְאִיךָ אֲנִיחַ אֶת הַחוּלָה וְלֹא אֲשַׁתְּדֵל בְּהַצֵּלָתוֹ (עֵין שיחות-הַר"ן, סימן נ)?! אָבָל אַחֲר־כֵּן כְּשֶׁהָרֹפֵא מִיָּאֵשׁ אֶת הָאָדָם, אֲזִי לֹקְחִים תְּהִלִּים וְחוֹזְרִים

אָליו יתְבַרְךָ. וּבְאַמֶּת היא שְׁטוּת גְּדוּלָה, כִּי קִדְם צְרִיכִים לִילֵךְ אֶל הַשֵּׁם יתְבַרְךָ, וְלַעֲשׂוֹת פְּדִיּוֹן וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יתְבַרְךָ, וְאַחֲרֵי-כֵן יְכוּלִים לֵלְכֵת אֶל הַרוֹפֵא (עֵינֵי בְּלָקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ג'); כִּי הַכֹּל בְּגִזְרַת הַמַּאֲצִיל עַל-יְדֵי אִישׁ פְּלוֹנִי וְסֵם פְּלוֹנִי וּכְיוּם פְּלוֹנִי וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן כְּשֵׁישׁ לְאָדָם חוֹלָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, עֶקֶר הָעֵצָה פְּנ"ל, וְלִכְרַח אָליו יתְבַרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים רַבִּים שְׂיִחוּס בְּרַחֲמָיו אֲמֵן. כֹּל זֶה כְּתַבְתִּי לְמַעַן רְפוּאֵת שִׁבְא' בְּתוֹךְ שְׂאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל.

וְהִנֵּה, חֲמַדַּת לְבָבִי! הַמַּחֲמֶשֶׁבָה שֶׁל הָאָדָם הוּא עֶקֶר הָאָדָם, וּבְמִקּוּם שְׂאָדָם חוֹשֵׁב — שָׁם כָּל הָאָדָם (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כא); וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת מַחֲךָ וְלִהְיוֹת רְגִיל לְחֹשֶׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יתְבַרְךָ, וְאִם תּוֹכָה לְצַיֵּר לְפָנַי עֵינֶיךָ תָּמִיד שָׁם הַנְּי"ה בְּרוּךְ הוּא בְּמַלּוּי, אֵינִי לְשַׁעַר וְאֵינִי לְסַפֵּר מְעַלֵּת עֲגִינֵי זֶה, כִּי בְּזֶה אַתָּה מְמַשִּׁיךְ אוֹתוֹ יתְבַרְךָ לְמַטָּה, וְהַשֵּׁם יתְבַרְךָ מִתְפָּאֵר בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת עִם אָדָם הַזּוֹכֶה לְחֹשֶׁב מִמֶּנּוּ תָּמִיד: "רְאוּ בְּנֵי פְלוֹנִי הוּא בְּעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן, מְלֵא קְלָפוֹת וְהִסְתְּרוֹת, וְתָמִיד חוֹשֵׁב מִמֶּנִּי". וְעֶקֶר הָעֵצָה לְזִכּוֹת לְזֶה הוּא עַל-יְדֵי שְׂמִירַת הַדְּבֹר, כְּמוּבָא (בְּלָקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רלד), כִּי עֲלִית הָעוֹלָמוֹת כְּוָנְתָם עֲלִית הַמַּחֲשָׁבָה (הֵינּוּ שְׂיִזְכָּה לִיחַד תָּמִיד הַשְּׂמוֹת שֶׁל הַד' עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן); כִּי הַמַּחֲשָׁבָה גְבוּהָה מְאֹד, וּמִי שְׂרוּצָה לְהַכְּנִס אֶל עוֹלָם הַמַּחֲשָׁבָה — צְרִיךְ לְשַׁתֵּק, וְאֶפְלוּ אִם יְדַבֵּר אֹז דְּבֹר הַגּוֹן, הוּא מִפְּסִיק הַמַּחֲשָׁבָה, כִּי הַמַּחֲשָׁבָה הוּא דָּבָר גְּבוּהָה מְאֹד, שְׂאֶפְלוּ דְּבֹר הַגּוֹן מִפְּסִיקָה, עֵינֵי שָׁם. וּמוּבָא בְּהַקְדָּמַת הָעֵץ חַיִּים: תְּנַאי הָרֵאשׁוֹן לְהַשְׁגַּת הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה — הוּא שְׂתִיקָה, לְשַׁתֵּק וְלֹא לְדַבֵּר כֹּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְעַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְזִכּוֹת לְעַבּוּדָה קְדוּשָׁה זֹו שֶׁל עֲלִית הַמַּחֲשָׁבָה, שֶׁהוּא עֲלִית הָעוֹלָמוֹת, שְׂיִהְיֶה רְגִיל לִיחַד יְחוּדִים קְדוּשִׁים תָּמִיד, וְיַעֲלֶה מְעוֹלָם אֶל עוֹלָם, מִשָּׁם אֶל שָׁם, כִּי ב"ן נִתְחַלֵּק בְּעֶצְמוֹ לְאַצִּילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וְכֵן מ"ה נִתְחַלֵּק לְאַצִּילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וְכֵן בְּפִרְטֵי פְּרָטִיּוֹת עַד אֵינִי סוֹף. עֶקֶר הָעֵצָה הוּא לִהְיוֹת רְגִיל בְּשְׂתִיקָה, וְלֹא

קצד אָשֶׁר ד' שְׁנא בְּנַחַל

לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כט), שְׁעַלְיָדֵי פָּגַם הַדְּבֹר, הַדְּמִים עוֹלִים וּמַתִּיזִים אֶל הַמַּח, וּמִזֶּה בָּא חֵלֶל נוֹפֵל, שְׁנוּפֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, עַיִן שָׁם. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן לח), שְׁעַקֵּר הַרוּחַ סְעָרָה שְׁנַעֲשֶׂה בְּמַחֲוֹ שֶׁל אָדָם הוּא עַל-יָדֵי פָּגַם הַדְּבֹר, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עֲשֶׂה דְבָרוֹ", עַיִן שָׁם. וְעַל-כֵּן הִרְגֵּל עֲצָמָה לֹא לִישֵׁב לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטִלִּים כְּדָרְךָ בַּחוּרִים צְעִירִים, שְׂיֵשׁ לָהֶם תְּאֵנָה לְדַבֵּר שְׁעוֹת שְׁעוֹת אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, וְעַל-יָדֵי-זֶה נִפְגְּמִים אַחֲרֵי-כֵן בְּקִלְקוּל הַמַּח, פָּגַם הַבְּרִית, כִּי בְרִית הַלְּשׁוֹן וּבְרִית הַמַּעֲוֹר תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, וּכְפִי שְׁמַקְדִּים אֶת דְּבוּרוֹ, כְּמוֹ-כֵן נִתְקַדֵּשׁ מַחֲוֹ (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט), עַיִן שָׁם.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת דְּבוּרֵי פִיךָ, וּרְאָה שְׁלֵא יִהְיֶה לְךָ עֶסֶק עִם אַחֲרִים כָּלֵל, רַק הַתְּמִד בַּתּוֹרָה שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף, וְסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְתַרְבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת. וְכֵן חֲטַף בְּכָל יוֹם אִיזוֹ שְׁעָה לְעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֹסֵד עִם בְּנֵי-אָדָם, וְתַפְיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרַמ"ח אֵיבָרֵינוּ וְשִׁס"ה גִּידֵינוּ וּבְכָל טְפִי דְמִינוּ, וְהַדְּמִים יִלְכוּ כְּסִדְרָן, בְּלִי שׁוּם עֲכוּב כָּלֵל תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...

ד' שְׁנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר מִקֵּץ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אֲחִי הַיְקָר! הָעֵקֶר רָאָה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֶלְקֶךָ אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם גּוֹרְלֶךָ וּנְחִלְתֶךָ, וְהַתְּמִד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ז"ל, עַל מְנַת לְשִׁמּוֹר וְלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם. וְהָעֵקֶר רָאָה לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי

אָשֶׁר ד' שָׁנָא בְּנַחֵל קִצָּה

רַבְּנוּ ו"ל שְׁבַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב, לְדוֹן אֶת עֲצָמוּ לְכַף זְכוּת וְכֵן אֶת אַחֲרִים.

וּמַעֲלַת עֲגִיבָה זֶה אֵין לְשַׁעַר וְלִסְפָּר כָּלֵל, כִּי בְּאַתְעָרוּתָא דְלִתְמָא אֲתַעַר דְלַעֲיָלָא (זֶהר חֵלֶק א' פ.ח.), כְּמוֹ שְׁאָדָם דֵּין אֶת עֲצָמוּ לְכַף זְכוּת וְכֵן אֶת אַחֲרִים, כְּמוֹ-כֵן דְּנִים אוֹתוֹ מְלַמְעֵלָה (עֵין שַׁבַּת קכג.), וְלֹא עוֹד אֶלָּא עַל-יַדֵּי שְׁרָגִיל לְדוֹן אֶת עֲצָמוּ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, נִשְׁפָּע עַל הָאָדָם שְׁפַע הַדַּעַת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי בְּאַמְתָּ מֵהוּ עֲגִיבָה שֶׁל כַּף זְכוּת? שְׁמַכְנִים בְּאָדָם אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁיִוְדַע שְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בּוֹ, וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לִי לְכַעַס וְלִהְקַפִּיד? ! מֵאַחַר שְׁיִשׁ כְּאֵן יַד ה'. וְאִזּוּ כְּשֶׁאָדָם מִסְתִּיר עֲצָמוּ בְּצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא תַּחַת יַד ה', שׁוּם בְּרִיָּה לֹא יִכּוּלָה לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דְּבָר, וְלֹא עוֹד אֶלָּא זוֹכֵה לְשַׁפַּע הַדַּעַת, שְׁהוּא רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ; כִּי בְּאַמְתָּ צְרִיף לְהַגִּיעַ אֶל בְּטוּל כְּזֶה, עַד אֲשֶׁר לֹא יִרְצֶה שׁוּם רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא אֲכַפֵּת לִיהַ שׁוּם אָדָם שְׁבַעוּלָם, וְיֵאָהֵב אֶת כָּל אֲחֵד, וְיִתְפַּלֵּל בְּעַדוֹ; כִּי אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צְרִיף תְּמִיד לְהִתְפַּלֵּל בְּעַבּוֹר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, וְלִידַע תְּמִיד כִּי צְעֵרוֹ שֶׁל חֲבָרִי הוּא צַעַר עֲצָמִי. וְאִזּוּ כְּשֶׁאָדָם כּוֹלֵל אֶת עֲצָמוּ תְּמִיד עִם כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, נִשְׁפָּע עָלָיו רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, שְׁהוּא שְׁפַע גְּלוּי אֱלֻקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְזֶהוּ שְׁפָרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מֵב, יג): "כְּלָנוּ בְּנֵי אִישׁ אֶחָד נַחְנוּ", נִצְנָצָה בְּהֵם רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, וְכָלֵלוּהוּ עִמָּהֶם, שְׁאֵף הוּא בֵּן אֲבִיהֶם וְכַנ"ל, שְׁבִזָּה שְׁכוּלָלִים יַחַד אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, זֶה בְּעֲצָמוּ בְּאֵ, כִּי נִצְנָצָה בּוֹ רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, כִּי 'אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, וּמִי כְּעִמָּךְ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצֵךְ' (תְּפִלַּת מְנַחֵה דְשַׁבַּת-קֹדֶשׁ). וְאִם אַתָּה אוֹחֵז בְּמַקְצָת, אַתָּה אוֹחֵז בְּהַכֵּל.

וְעַל-כֵּן עָקַר הַקֹּדֶשׁה וְהַטְּהָרָה וְהַשְׁפָּע יוֹרֵד עַל הָאָדָם דִּיקָא, כְּשֶׁתְּמִיד אוֹחֵז אֶת עֲצָמוּ בְּיַחַד עִם כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאִיף אוֹחֵזִים אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד? עַל-יַדֵּי שְׁתְּמִיד מִתְפַּלֵּלִים עַל כָּלָם, וּבְכָל צְרָתָם לוֹ צָר (עֵין יִשְׁעִיהַ סג, ט), וְהוּא בְּדַגְמַת הַשְּׁכִינָה, כִּי נַעֲשֶׂה מְרַכְבָּה אֲלֵיהֶ; כִּי בְּאַמְתָּ בְּזֶה יַדַע הָאָדָם אִם בְּאַמְתָּ אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל הוּא —

אם מתפלל תמיד עליהם. וזה שאמרה חנה לעלי: לאו איפא שכינה ורוח-הקדש גבך שדנתני לכף חוכה ולא דנתני לכף זכות (ברכות לא:); הרי לך סימן ברור, איך יודעים אם יש בהאדם רוח-הקדש והשכינה שורה בו? כשתמיד דן את כלם לכף זכות ומתפלל בעבורם, כי זה מורה אשר הוא נכלל יחד עם כלל נשמות ישראל, שכלליותם הם בעצמם השכינה, כי הוא יתברך השפין שכינתו על כלל נשמות ישראל.

ועל-כן מה טוב ומה נעים להתפלל תמיד על כלל נשמות ישראל, ואז יועיל לו הרבה בעבודת השם, כי אי אפשר להתפלל עם לב נקי ועם נקדת האמת, אם לא שמקשר את עצמו עם כלל נשמות ישראל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלט); וכן אי אפשר ללמד תורה בהתמדה, אם לא שמקשר עצמו יחד עם כלל נשמות ישראל, ואינו מדבר עליהם (עין שיחות-הר"ן, סימן צא).

ועל-כן לא טוב הדבר לישב ולדבר מזה על זה ומזה על זה, כי הוא סתם בטול תורה ותפלה, ועניננו הוא רק זה — להתמיד בתורה, ולשקד בתפלה, וכשיש זמן פנוי, כי אי אפשר לעסק בזה בקביעות, כי ההכרח לבטל קצת בשביל קיום המחין, כי לפעמים בטולה של תורה — זה קיומה (מנחות ט:); ועל-כן בזמן המבטל עלינו לילה ולהפיץ ספרי רבנו ז"ל, ולזכות את בני ישראל עם דעת רבנו ז"ל. כי שמעתי פעם אחת מאנשי שלומנו, כי רבנו ז"ל אמר: כשנתנגע המח מרב עבודה, אזי צריכים לבטל קצת ולילה ולדבר שיחות חלין (עין חיי-מוהר"ן, אות שלא להתעקש כלל, עין שם); ואמרו על זה אנשי שלומנו: מה טוב שהשיחות חלין האלו גם-כן יהיו רק מרבנו ז"ל, שזה בעצמו יחזר ויהיה עבודת השם יתברך, כמו-כן אם ההכרח לבטל קצת מפני קיום המחין — מה טוב כשהבטול הוא בהפצת דעת רבנו ז"ל בעולם, אשר אין למעלה מזה, כי מחזיר בתשובה גם אחרים, אשר זהו עקר תקון התשובה, כמוכא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן יד), עין שם בענין "יפוצו מעינתיהך חוצה" (משלי ה, טז), 'חוצה' דיקא, כי אי אפשר להשקות את אלו הנמצאים 'חוצה', כי אם על-ידי תורה וכו', עין שם. ועל-כן מה

אָשֶׁר ד' שָׁנָא בְּנַחֵל קִצּוֹ

טוב להיות חזק בזה בכל יום כשתי שעות, אבל יותר, הזמן עליך עכשו בימי הנעורים רק לחזור הרבה הרבה מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, שיהיו שגורים על פיך, וכל זמן שאינם שגורים על פיך, סימן שעדין לא התמדת בזה.

וצריך שתדע, כי בתורה ובתפלה הנריז והמרבה — הרי זה משבח. ועליך לדעת, כי לבני הנעורים יש טבע רע של בטול זמן בכל מיני אפנים: הן בכתיבה והן בדבור וכו', ועל-כן צריכים להיות משכיל על דבר זה מאד מאד, וכל זמן שלא זכה לסיים על-כל-פנים פעם אחת מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, אסור לבטל רגע.

וכשהייתי בגיל צעיר, הייתי עקשן גדול לעמד על עמדי במקום אחד שש שעות רצופות, ואפלו שהיה הפסק, פי היה הכרח לצאת לצרכי וכו', אבל תכף-ומיד חזרתי חזרה אל מקומי. וכן נמשך כמה שנים רצופות, כי זרקו אותי משיבה בשביל שהפצתי שם ספרים מספרי רבנו ז"ל, ועל-כן נכנסתי לישיבה כזו, שלא יבלבלו אותי, והייתי יכול ללמד מה שרציתי, ועל-כן למדתי בסדר-דרך-הלמוד בלי מונע ומעכב כלל.

ועל-כן עכשו כשאתה עוד בגיל צעיר, חבל לבלות את הזמן היקר בהבל וריק, אשרי השומע לשקד על דלתות התורה הקדושה בהתמדה ובשקינה נפלאה, לסיים ולהתחיל, להתחיל ולסיים, ולטיל במקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לו לנצח.

ותדע כי מכתב זה הוא גם לחבריך היקרים, אשרי מי שיקים את כל זה.

הדורש שלומך...

קצח אֲשֶׁר ד' שֵׁנב בְּנַחַל

ד' שֵׁנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי – עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִקֶּץ ה' דְּחֻנְכָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם שְׁלוֹם אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

הִנֵּה יַעַן שְׁאֵנִי רוֹאֶה שֶׁהַבְּעַל־דָּבָר מְכַנִּים בִּינִינוּ תָּמִיד רוּחַ שְׁטוּת, רוּחַ מַחְלָקָת, רוּחַ קִנְיָה וְשִׁנְיָה, רוּחַ הַבָּלִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל־כֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת עֲגוּל כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה הַחֶכֶם, כְּדִי שְׁלֹא יוּכְלוּ לְהַכְנִס אֵלָיו הַשְּׂדִים שֶׁהֵם הַלְּצִים (עֵינֵי סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ג' מִהַחֲגָר, עֵינֵי שָׁם), וְהָעֲגוּל הַזֶּה הוּא מִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פט, ט): "וְאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ", שְׁנֵהִיָּה מְסַבְּכִים עִם הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְרֹאוֹת שֶׁכַּד' אֲמוֹת שְׁלָנוּ נִדְבָר רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, וְזוֹהִי חוֹמָה חֲזָקָה נֶגֶד כָּל הַרוּחוֹת רְעוֹת הַנִּל, כִּי אֱמוּנָה הִיא חוֹמָה חֲזָקָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּאֱמוּנָה פְּשוֹתָה בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת כָּלֵל.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, כִּי מִי שֶׁמְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִדַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדוֹ יִתְבָּרַךְ, הָאֲדָם הַזֶּה אֵינוֹ צָרִיךְ לְשׁוּם עֲבוּרוֹת קָשׁוֹת (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹתֵרֵנוּ, חֶלֶק ב', סִימָן פו); כִּי הַמְּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֱמוּנָה פְּשוֹטָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּכְכֹל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהוּא צוֹפֶה וּמַבִּיט עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֲזִי כְּכֹר לֹא יַעֲשֶׂה שׁוּם תְּנוּעָה מְשֻׁנָּה, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁכְּדָרְךָ כָּלֵל בָּאָה מִהַעֲצָבִים שֶׁקוֹרִין נַעֲרָוּוּיִן.

וְעֵינֵי בְּשִׁלְחַן עֲרוּף הָרֵב (אֵרַח חַיִּים, סִימָן צה, סְעִיף ג'): "וְאוֹתָן הַמְּגַבִּיחִים רֹאשֵׁיהֶם וְעֵינֵיהֶם לְמַעַלָּה כְּמַבִּיטִים עַל הַגֵּג, הַמְּלֹאכִים מְלַעֲיָגִים עֲלֵיהֶם", עֵינֵי שָׁם; וְהוּא לְשׁוֹן הַמְּגִן אֲבָרָהֶם בְּשֵׁם סֹפֵר חֲסִידִים, עֵינֵי שָׁם בְּסְעִיף קָטָן א'; כִּי בְּאֲמַת מִי שְׁזוֹכָה כְּכֹר לַעֲבוֹר עַל הַכֹּל, אֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת. הֵן אֲמַת שְׂרַבְנוּ וְ"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹתֵרֵנוּ, חֶלֶק ב', סִימָן ד'): כְּפֹה מִינֵי הַטְּיוֹת צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת קֹדֶם שֶׁעוֹשִׂין אֵיזוֹ עֲבָדָא וְכוּ', כָּל זֶה הוּא רַק בְּהַתְחַלַּת הָעֲבוּדָה, עֵינֵי שָׁם. אֲבָל אַחֲר־כֵּן כְּשֶׁאֲדָם זוֹכָה כְּכֹר לְהַכְנִס בְּפָנִים הַקְּדוּשָׁה,

אֲשֶׁר ד' שֵׁנָב בְּנִחַל קֶצֶט

הִינּוּ בְּתוֹךְ הָאָמוּנָה, שְׁזָהוּ עֵקֶר עֲבוּדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שִׁיְכָלֵל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְעַלֶּה בְּמַדְרָגָה יוֹתֵר מִהַמְּלֹאכִים (עַיֵן לְקוּסֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן א'), עַל-כֵּן כָּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה אֵילּוּ תְּנוּעוֹת וְהֻטִיּוֹת, אֲזִי הַמְּלֹאכִים לוֹעֲגִים עָלָיו, כִּי רוֹאִים, מֵאַחַר שְׁעֵדִין אֲתָה עוֹשֶׂה תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת, אֲנַחְנוּ עוֹד יוֹתֵר גְּדוֹלִים מִמֶּךָ, וְהִבֵּן.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְבֵרַח מִכָּל מִינֵי דִמְיוֹנוֹת וְשֻׁטִיּוֹת וְתְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת וְקוֹלוֹת שֶׁל הֶבֶל, וּמִכָּל מִינֵי גְּלוּגוּלִים לְגִלְגָּל אֶת עֲצָמוֹ עַל הָאָרֶץ, כִּי דָבָר זֶה אֵינוֹ בְּכָלֵל עֲנֻה וְשִׁפְלוּת כָּלֵל, רַק שִׁטוֹת וְדִמְיוֹן גְּדוֹל; כִּי הַמְּאֲמִין בְּאָמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי יַעֲמֵד תְּמִיד בְּאִימָה וּבְפִחַד, בְּרַתֵּת וּבְזִיעַ.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכָבִי! הֵעֵקֶר הוּא אָמוּנָה, לְהִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מָה שִׁיְכַנֵּס בְּתוֹךְ הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ-כֵן יְכָלֵל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל מָה שֶׁנִּכְנָס יוֹתֵר בְּמַדַּת הָאָמוּנָה, יוֹתֵר נִכְנָס אֶל תוֹךְ הַקְּדוּשָׁה.

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁעֲדִין עוֹשֶׂה הָאָדָם תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת, הַמְּלֹאכִים דִּיקָא לוֹעֲגִים עָלָיו: מָה אֲתָה חוֹשֵׁב שְׁאֲתָה כָּכָר יוֹתֵר גְּדוֹל מֵאֲתָנוּ?! אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים בְּאִימָה וּבִירָאָה, בְּרַתֵּת וּבְזִיעַ, כִּי יֵשׁ אֲצִלְנוּ יוֹתֵר הַדְּרַת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, מָה שְׁאִין כֵּן אֲתָם צְרִיכִים עֲדִין לַעֲשׂוֹת תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת. וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַתְּכָלִית שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לְהִגִּיעַ אֶל דְּרָגָה כְּזוֹ, שִׁיְהִיָּה גְּדוֹל יוֹתֵר מִהַמְּלֹאכִים, וְהִבֵּן לְמַעֲשֶׂה.

וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְרְאוֹת לְדַבֵּר בֵּינֵינוּ רַק דְּבוּרֵי אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּלְגַלוֹת אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז מִמִּילָא יִדְחָה כָּל הַשְּׁקָרִים וְהַתְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת וְהַטִּיּוֹת וְהַצְּעָקוֹת וְכוּ' מֵאֲתָנוּ. וְהֵעֵקֶר לֹא לְהִכְנִיס בְּשׁוּם וּכְפוּחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה, וְאֶפְלוּ עִם חֲבֵרִיךְ אֵל תְּתַכַּתֵּב עִמָּהֶם בְּכוּפִיחִים, רַק דְּבוּרֵי אָמוּנָה פְּשׁוּטָה, כִּי בְּכוּפִיחִים חֲבָל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, וְהַקָּץ לְדַבְרֵי הֶבֶל וְכוּ'. וְעַל-כֵּן רַק לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אָמוּנָה פְּשׁוּטָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' שנג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש ראש חדש טבת, ז' דחגכה ה'תשמ"ב.

שלום אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי, חוק! צריך שתדע, כי עקר הנפילה והחלישות הדעת שיש בעבודת השם, עד שעל-ידי-זה נופל ביותר, רחמנא לצלן, כל זה רק על-ידי גדלות, שמחמת גסותו נדמה לו שכבר נתיגע בעבודת השם, ועל-ידי-זה נופל בדעתו מאד, כי נדמה לו שהוא מתיגע בתנם, ואזי נופל לגמרי, חס ושלום.

אבל מי שחפץ באמת, יודע שפלותו באמת וגדלת הבורא יתברך, עד שכדאי אצלו כל היגיעות והעבודות שבעולם, בשביל נקדה אחת של התנוצצות אלקות, ומשמח את עצמו בכל נקדה ונקדה שמוצא בעצמו מקדשת ישראל, וכל מה שרואה רחוקו יותר, הוא בא לשפלות ונענה יותר באמת, ועל-ידי-זה הוא בא לשמחה יותר, כמו שנאמר (ישעיה כט, ט): "ויספו ענוים בה' שמחה" וכו'; כי מי שיש לו גסות, אזי כשבא לאיזו ירידה ושפלות, חס ושלום, בעבודת השם, אזי אינו יכול לסבל השפלות והירידה שלו, כי היה רוצה לעבד את ה', אם היה זוכה להיות צדיק וחסיד גדול וכו', אבל כשרואה שאינו זוכה לזה, והוא רחוק כל-כך, ומנח בשפלות כזו, שוב אינו רוצה כלל, חס ושלום, ומבקש תואנה לפרש, חס ושלום, מאחרי המקום לגמרי (עין שופטים יד, ד). אבל מי שרוצה לחוס על חיי האמתיים באמת, אזי הוא רוצה לעבד את ה' בכל מה שיכול, אפלו אם, חס ושלום, לא יזכה לשום מעלה, רק שיגל מעליו מעט מעט ענשי הגיהנום וכו', או שיזכה לאיזו נקדה טובה בעלמא. ועל-ידי כל הירידות וכו', הוא בא לשפלות אמתית, ואז זוכה לשמחה גדולה, ומתקרב יותר להשם יתברך, בבחינת: 'ירידה תכלית העליה', כי השם יתברך שוכן את דכא (עין ישעיה נו, טו); כי באמת יש חסדים כאלו אצל השם יתברך, שיכולים להתהפך הכל

אָשֶׁר ד' שָׁנָה בְּנִחָל רָא

לְזָכוֹת וְלִטּוֹבָה, וּבִלְבָד שְׁלֵא יָנוּחַ הָאָדָם לְהַשְׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ, וַיִּקְנֶה וַיִּצְפֶּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּקוּוֹי אַחַר קוּוֹי, "עַד יִשְׁקִיף וַיֵּרָא ה' מִשְׁמַיִם" (אֵיכָה ג, ג).

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁתִּכְנִים יְדִיעָה זֹאת בְּדַעְתְּךָ, אֲזֵי תִצְלִיחַ תְּמִיד וְלֹא תִפְּלֵ בְּדַעְתְּךָ, וְלֹא יִחְלַשׁ כֹּחְךָ וַרְצוֹנְךָ, בַּקִּי תְּמִיד תִּתְּלֵהֵב וְתִבְעַר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' שָׁנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכוֹן קִבְּלִתִּי.

הָעֵקֶר רָאָה לְהִיּוֹת מִיִּשְׁבַּב בְּדַעְתְּךָ, וְאֵל זֶה תִּזְכֶּה עַל-יְדֵי רַבּוּי תִּפְּלֶה וְהַתְּבוּדָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכוֹת כ): מִתּוֹן מִתּוֹן אֲרָבַע מְאוֹת זִוְזֵי שְׁוִיא; כִּי הַמְּתִינּוֹת הֵיא יִסּוּד הַהֲצֻלָּחָה בְּחַיִּים. וּכְבָר אָמַר הַחֲכָם: הַמְּתוֹן — אַחֲרִיתוֹ טוֹבָה וְהַמְּהִירוֹת אַחֲרִיתוֹ רָעָה; וְרֵאִיתִי אֶצֶל אֱלוֹ מַאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהִיָּתָה טְבוּעָה בָּהֶם הַמְּתִינּוֹת, הַצְּלִיחוּ מְאֹד מְאֹד בְּחַיִּיהֶם. וּבְאֵמַת עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נ' מוֹבָן, שֶׁעַל-יְדֵי שְׁאוּחַז בְּתַקּוֹן הַבְּרִית, אוּחַז בְּמִיִּין מְתִיקִין, שֶׁתִּפְּלְתוּ בְּעִרְבוּת וּבְנֻעָם, וְכִשְׁתִּפְּלְתוּ הֵיא בְּעִרְבוּת וּבְמְתִיקוֹת, גַּם כָּל הַתְּנַהֲגוֹתָו הֵיא כְּבָר בְּמְתִיקוֹת וּבְנֻעִימוֹת נִפְּלָאָה, אֲשֶׁרֵי הָאוּחַז בְּזֶה.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, שֶׁתְּרַגֵּיל אֶת עַצְמְךָ לְמַעַט בְּדַבּוּר, וְלֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ, וְאֲזֵי תִצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רב אֲשֶׁר ד' שנה — ד' שנו בנחל
ד' שנה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש, זאת חנכה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

ראה לנצל את הזמן היקר לתורה ולתפלה, כי כל זמן שאתה פה חבל מאד מאד לבלות את הזמן בהבל ובדברים בטלים, חס ושלום, ומכל שכן בנפוחים ובסכסוכים. העקר לידיע כי הוא יתברך אין סוף, וגם הזמן הוא נכרא, ועל-כן צריכים להפך את הזמן אליו יתברך, להפוך את הגשם לרוחני, כי כפי קטנות הדעת נדמה הזמן למציאות. אבל כשזוכים להפוך את הזמן אליו יתברך, רואים שאין זמן כלל, והכל לכל אין סוף. ועל-כן העקר לדבר דבורי אמונה והשגחה, ותפלות ובקשות, ונאפלו כשמדבר עם בני-אדם, תהיה אז מחשבתו תקועה בו יתברך. ואז גם-כן יפרש שיתתו אליו יתברך, ובני-אדם יחשבו שהוא מדבר סתם דברים בטלים, והוא בפנימיות מחו ומחשבתו דבוק לגמרי בו יתברך, ומתבודד אז עמו יתברך, ומספר לפניו יתברך כל מה שעובר עליו מזה או מזה, כי באמת הזוכה להיות דבוק בו יתברך, אין לה עוד נעם וערכות יותר מזה.

הדורש שלומך...

ד' שנו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר, הרב הקסיד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבו לנכון קבלתי, ומרב הטרדות שבכל יום, שאני מסבב עם הרבה אנשים, וכן מרב כותבים וכו', נתעכב עד עכשו.

אודות מה שעורר אותי להשתדל בבית-המדרש החדש "היכל הקדש" חסידי ברסלב, שיניחו ללמד את וכו', האמת אגיד לכם, כי

אָשֶׁר ד' שָׁנָה בְּנִחָל רַג

אין לו שום עסק בדבר פֶּזֶה, והטוב בעיני הגבאים יֵעָשׂוּ, וְאֲנִי פֶה
וְהֵם שָׁם. וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מַה נֶאֱרָע אָז וְכוּ'.

ואודות הלמוד; בְּאֵמֶת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָל לְמוֹדְנוּ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ
וְלֹא הוּא רַק לְעַבְדָּא וְלִמְעֻשָׂה, לְהוֹצִיא לְעֲצָמָנוּ עֲצוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת אִיךָ
לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּחַיֵּי הַיּוֹם יוֹם, אֲשֶׁר הִבְעַל-דְּבָר אֹרֵב עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד, וְהִתְקַרֵּב לְעֲצוֹת אִיךָ לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ.

אודות השדוף לכתו תחי', עֲדִין לֹא בָּא תַחַת יְדֵי בַחֹר כְּמוֹ
שְׁהוּא מְחַפֵּשׁ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא
יִפְלֵא לְעֲשׂוֹת פְּלֵאִי פְּלֵאוֹת, הָעֵקֶר הוּא רַק תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, לְבַקֵּשׁ
מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְכַד חָם גְּבַה אֶתְהַפִּיף (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן
ג'), שְׁתַּתְּהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְרַחֲמִים.

הָעֵקֶר חֲזָקוֹ וְאִמְצוֹ תָּמִיד לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, כִּי הַדְּבוּר מְקַשֵּׁר וּמַיַחֵד אֶת הָאָדָם אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָנּוּהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁבוֹעַ הָרֵאשׁוֹן שֶׁל
הַשּׁוֹכְבִּים בְּפִרְשֵׁת שְׁמוֹת, וְאִזּוֹ נִתְרָאָה פָּנִים אֶל פָּנִים.

ד' שָׁנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח נְצַחִים.

הִנֵּה חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזָכִינוּ לְהִתְוַדֵּעַ מִרַבְּנוּ וְלֹא, וּבְזֶה רְאוּ
לָנוּ לְשִׂמְחָה כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ. וְעַלֵּינוּ לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל
שְׁעָה וּבְכָל רֵגַע מִמֶּשׁ, שְׁנַצֵּא מִכָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת הַנִּדְבָּקִים בְּאָדָם,
כִּי אֶחָד כְּפִי דְמִיוֹנוֹ. וְהָעֵקֶר אֶתְהַ צְרִיף לְהִזְהַר, שְׁלֹא יִהְיֶה לָךְ שׁוֹם

עֶסֶק עִם שׁוֹם בְּנֵי-אָדָם, כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד הוּא הַסְּתֵרָה, שְׁמִסְתִּיר אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִזָּהֵר מִבְּנֵי-אָדָם, אֲלֵא מִי שְׁדָבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא יָכוֹל לְהַכְנִס אֶל תּוֹךְ צְנוּרוֹת שֶׁל הַסְּטֵרָא אֲחֵרָא (עֵינִי לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח'); אֲבָל הוּא דָּבָר מְסֻכָּן מְאֹד מְאֹד כַּמוֹכֵן.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְבָרַח מִכָּל מִינֵי בְּנֵי-אָדָם, רַק לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּשִׂיחָה זֹו תְּפִלָּה (בְּרִכּוֹת כו:), וְלַעוֹלָם לֹא יִלָּךְ לְשִׁמְעַע מֵהַ שְׂאֲחָרִים מְדַבְּרִים. וְעַל זֶה רָמְזוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֵינִי יוֹמָא פג:): סִימָן לְכָלֵב שׁוֹטָה — אֲזַנְיוֹ גְּדוּלוֹת; כִּי כָל אֱלוֹ אֲשֶׁר תָּמִיד מְטִים אֲזָנָם לְשִׁמְעַע מֵהַ שְׂאֲחָרִים מְדַבְּרִים, אַחֲר־כֵּף נַעֲשִׂים כַּכְּלָבִים הַנוֹבְחִים וּמְפָרְסְמִים הַכָּל וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הֶעֱקָר בְּזֶה הָעוֹלָם לְהַדְבִּיק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא תִהְיֶה לוֹ שׁוֹם שְׂיָכוֹת אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק יִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד רַק עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא יִטָּה שׁוֹם אֲזַן קִשְׁבָּת אֶל שׁוֹם עֲנִיָּן וְשׁוֹם גְּבָרָא מְזֶה הָעוֹלָם, כָּל רְצוֹנוֹ וְכַסּוּפִיו יִהְיֶה רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּחַשֵּׁב תָּמִיד מַחֲשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת, וּמִכָּל שְׂכָן כָּל אֱלוֹ שְׂכָבָר זָכוֹ לְבוֹא בְּסוּד ה', וּמִיִּחְדִּים יַחֲוִידִים, לָהֶם כְּבָר לֹא נוֹגַע שׁוֹם דָּבָר, אֲדַרְבָּה, כָּל מִי שְׁמִסְפָּר לָהֶם אִיזָה עֲנִיָּן, הֵם מְקַשְּׂרִים אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבְדַקּוֹת יֵשׁ לָהֶם הַתְּבוּדָדוֹת, כִּי הֵלֵא הֵם בְּטָלִים וּמְבֻטָּלִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין כָּאִין יִשׁוּת כָּלֵל, כִּי אִם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ (עֵינִי לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ד'), אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא עֲנִיָּן וְדוּי דְּבָרִים לְפָנַי הַתְּלִמִּיד חָכָם, כִּי נַעֲשֶׂה בְּחִינַת אִין מִמֶּשׁ, וּמִמִּילָא כָּל מֵהַ שְׁמִדְּבָרִים, מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְדָבָר זֶה לֹא יִרְגַּשׁ כִּי אִם לְזַפֵּי הָרְאוּת, לְמִי שְׁזוֹכָה לְהִיּוֹת בְּטָל וּמְבֻטָּל לְגַמְרִי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂאִם תְּתַמִּיד מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף וְסִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל. וְכֵן לְהַרְבּוֹת בְּהַתְּבוּדָדוֹת יָמִים וְשָׁנִים מִמֶּשׁ, בְּהַתְּמַדָּה וּבִשְׂקִידָה רַבָּה, אֲזוֹ גַם-כֵּן תִּזְכָּה לְהַגִּיעַ אֶל בְּטוּל כְּזֶה, עַד שְׁשׁוּם דְּבָר שְׂפָעוּלָם לֹא יִבְלָבֵל אוֹתָךְ. אֲבָל לַעֲתָ עֲתָה אָסוּר לָךְ לְהַטוֹת

אֲשֶׁר ד' שָׁנָה בְּנַחֵל רַה

אֲזַנִּיךָ לְמָה שְׁאַחֲרִים מְדַבְּרִים, כִּי זֶה רַק יִזְיַק לְךָ. הֶעֱקַר הַכֶּגֶס אֶת
עֵינֶיךָ בַּתּוֹרָה וּבְאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְהֵשִׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁפִיעַ עֲלֶיךָ אוֹר
וְדַעַת וְשִׁפְעַ אֱלֹקֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שָׁנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנֶכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

וְהִנֵּה לֹא כְּדַאי לְהִיּוֹת מְעַצֵּב מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי זוֹהֵי קִלְפָּה עֲצוּמָה,
כִּי לֹא דֵי שֶׁהִבְעַל-דְּבָר הַכְּשִׁיל אוֹתְךָ בְּמָה שֶׁהַכְּשִׁיל, עוֹד זֹאת מִכְּנִיס
כֶּךָ בְּכָל פֶּעַם מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת עֲצוּמָה, וּבְזֶה הוֹרֵג אוֹתְךָ, רַחֲמָנָא
לְעֻלְן. וְעַל-כֵּן עֲלֶיךָ לְהִסְתַּכֵּל תְּמִיד רַק עַל עֲצָמָךְ וְלִרְאוֹת בְּכָל פֶּעַם
מָה טוֹב לְךָ. וּכְעֵין שְׁפָרֵשׁ מוֹהֲרֵנִי"ת ו"ל אֶת הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית יב, א)
"לֶךְ-לְךָ", הֵינּוּ שְׁתַּמִּיד צָרִיךְ הָאָדָם לִילֵךְ לְעֲצָמוֹ לִרְאוֹת מָה טוֹב
בְּשִׁבִילוֹ, וְלֹא יִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל. וּבְאֲמַת זֶהוּ יְסוֹד וְעֵקֶר גְּדוֹל
בְּעִבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבְקִיּוֹם הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת, שְׁלֹא יִתְבַּלְבֵּל
מֵאַחֲרִים כָּלֵל, רַק יִהְיֶה חֲזָק וְאֲמִיץ עַד מְאֹד עִם נִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה
הַמְּשֻׁרְשֶׁת בּוֹ. וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גְּדוֹל עִם נִקְדָּתוֹ, וְלִילֵךְ עִמָּה
עַד הַסּוּף מִמֶּשׁ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ.

וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה לְךָ לְהִיּוֹת שְׂבוּר, מֵאַחַר שְׂכָבֶר שְׁמַעְתָּ
וְהִבְנַתָּ, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן בְּכָל יוֹם
וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה אֲתָה יְכוֹל לִפְתּוֹחַ פִּיךָ, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲפִלוּ
רַק בְּמָה דְבוּרִים בְּלִשׁוֹן שְׂאֲתָה רְגִיל בָּהּ, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה נִקְרָא אֲצֵל
רַבֵּנוּ ו"ל "הַתְּבוּדוֹת", וְכָל הַמְּרַבֶּה בְּזֶה הָרִי זֶה מְשַׁבַּח.

וְהִנֵּה עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית ח, כא): "כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם
רַע מִנְּעוּרָיו", כִּי הֵיֵצֵר הָרַע מִתְּחִיל לְבָעַר בּוֹ עוֹד מִימֵי הַנְּעוּרִים,

וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְלַחֵם עִמּוֹ עוֹד בַּיָּמֵי גְעוּרָיו, וְאֵז יִזְכֶּה לְמִנוּחָה וּלְשִׁלּוֹה מִמֶּנּוּ, כִּי כְשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ אֲשֶׁר זֶה מְלַחֲמָה עוֹד מִיָּמֵי הַנְּעוּרִים, אֵיזִי מִתְחִיל לְלַחֵם עִמּוֹ, וְאִיךָ? עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשִׁין ל'): בְּרֵאתִי יֵצֵר הָרַע בְּרֵאתִי תּוֹרָה תְּבַלִּין כְּנֶגְדּוֹ; וְעַל-כֵּן מִיָּמֵי הַנְּעוּרִים דִּיקָא צְרִיכִים לְאַחֵז בְּסִדְרֵ-דִּרְךָ-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל.

וְאוּלַי יְכוּלִים לְפָרֵשׁ עַל-פִּי זֶה אֶת הַמְּסוּרָה "יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעוּרָיו", "וְהוּא אִישׁ מְלַחֲמָה מִנְּעוּרָיו" (שְׁמוּאֵל-א' יז, לג), "שֶׁאֲנִי מוֹאֵב מִנְּעוּרָיו", וְהוּא עַל-פִּי הַנִּ"ל; אִם מִתְחִילִים לְהִלָּחֵם עִמּוֹ מִנְּעוּרָיו, דִּיקָא אֵז "שֶׁאֲנִי מוֹאֵב מִנְּעוּרָיו" (יְרֵמְיָה מַח, יא), תִּהְיֶה לוֹ אַחֲרֵי-כֵן מְנוּחָה. וְהִנֵּה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עַזְרָא וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה יד, סִימָן סה), כִּי הֵיֵצֵר הָרַע בָּא מִכַּח אָ"ב וְא"ם, וְעַל-כֵּן יֵשׁ לוֹמֵר כִּי מוֹאֵב אֹתִיּוֹת אָ"ב וְא"ם, הֵינּוּ אִם לּוֹחֲמִים עוֹד מִנְּעוּרָיו עִם הַיֵּצֵר הָרַע, אֵיזִי יֵשׁ לוֹ מְנוּחָה מִחֲלָק הָרַע שֶׁנִּטְבַּע בּוֹ מֵאֵב וְאִם, וְכָל זֶה עַל-יְדֵי שֶׁקִּיָּדָה רַבָּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְהֶעֱקָר לֹא לֵהִיּוֹת בְּטָלָן, כִּי לְחִטּוֹף בְּכָל יוֹם: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ. וְזֶה צְרִיךְ לֵהִיּוֹת אֶצְל הָאָדָם סְעֵדָה שְׁלֵמָה בְּכָל יוֹם חַק וְלֹא יַעֲבֹר, הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁנּוֹתְנִים לְגוֹפּוֹ לְאָכֵל בְּכָל יוֹם לָחֵם, דְּגִים וּבִשָּׁר וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן צְרִיכִים לְתַן לְאָכֵל לְנִשְׁמַתּוֹ מִן הַמֵּיטָב, וְאֵז כְּשֶׁתִּהְיֶה חֹזֵק בְּזֶה, אֵיזִי תִכְנִיעַ אֶת יֵצֵר הַבּוֹעֵר בְּךָ עוֹד מִנְּעוּרֶיךָ, וְתִהְיֶה לְךָ מְנוּחָה וְשֶׁאֲנָנוּת מִמֶּנּוּ.

עֵקֶר הַכֹּל — רָאָה לֵהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמֵחַ, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְעוֹלָם לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלִשְׂמֵעַ כְּלֵי זִמְרָה, אֲשֶׁר מְגַרֵּשׁ אֶת הַרוּחַ נִכְאָה, עֲצָבוֹת רוּחַ, וּמְכַנֵּס בְּהָאָדָם רוּחַ חַיִּים, רוּחַ שְׂמֵחָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נד); וְהִנֵּה טוֹב לְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת הַתּוֹרָה: "אֲזַמְרָה לְאֵלֶיךָ בְּעוֹדֶיךָ" (בְּלְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב), וְלוֹמֵר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטִי-תְּפִלוֹת", וְהֶעֱקָר לְקַיֵּם כָּל מַה שֶׁנֶּאֱמָר שָׁם, לְמַצָּא בְּעֲצָמוֹ נִקְדוּת טוֹבוֹת, יִהְיֶה אִיךָ שִׂיחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶיךָ...

אָשֶׁר ד' שֵׁנֵט בְּנַחֵל רז

ד' שֵׁנֵט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיִּגַּשׁ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידֵיד נִפְשֵׁי, הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְגִצָּח נִצְחִים.
מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וַיִּמְרַב טְרַדוֹתֵי קֶשֶׁה לְהֶאֱרִיךְ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְרַדֵּעַ מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר
בְּוִדְאֵי עַל-יְדֵי עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת, גִּזְכָּה סוּף כָּל סוּף לְצֵאת מֵהַחֲשָׁךְ
וְהִטִּיט שְׁנַפְלָנוּ לְשֵׁם. הָעֵקֶר חֲזַק וְאַמֵץ לְאַחֵז אֶת עֲצָמָנוּ בְּרַבְּנוּ ו"ל
בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, עַל-יְדֵי הַתְּמַדַּת סִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, וְהָעֵקֶר —
לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלָא הַמַּעֲשֵׂה (אָבוֹת א, יז), לְרֵאוֹת לְקַיֵּם אֶת
כָּל הַנְּאֻמָּר שָׁם, וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזַק עַד הַסּוּף.

וּכְבָר יְדוּעִים דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל שֶׁאָמַר (שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן רמ"ד),
שֶׁלְּפַעֲמִים אֵין מְרֵאִים לְהֶאָדָם בְּכָל יְמֵי חַיָּו מַה שֶׁפָּעַל, וְעַל-כֵּן
עָלִינוּ לְהַשְׁלִיךְ אֶת שְׁכָלְנוּ וְחִכְמָתָנוּ הַמְדַמִּים, וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת
עֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, בֵּין שְׂרוּאִים מִשֶּׁהוּ
וּבֵין שְׁלֹא רוּאִים שׁוֹם דְּבָר, עָלִינוּ רַק לַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת — הֵן
בְּשִׁקְיָה נִפְלְאָה בְּשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר כָּל דְּבִוּר וְדְבִוּר מִמֶּשׁ
מִקְשָׁר וּמִיַּחַד וּמִשְׁלַב אֶת נִשְׁמַת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַדְּבִוּר אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ מִמְּשִׁיךְ אֶת שִׁפְעַ גְּלוּי אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהֵן בְּהַתְּמַדָּה רַבָּה
בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְהֵן בְּזִהִירוֹת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת שְׁחֵרִית,
מְנַחָה, מְעֵרִיב, חֲצוֹת, וְהֵן בְּקִיּוֹם הַמְּצוּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת בְּתַכְלִית
הַשְּׂמִחָה, שְׂאִין שְׂמִחָה אַחֲרֶיהָ. וְהָעֵקֶר — לֹא לְהַסְתַּפֵּל אַחֲרָיו כָּלֵל,
רַק לְהַתְקַדֵּם בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע מִמֶּשׁ כְּדָרְךָ חֵל
בְּמִלְחָמָה כְּבִדָּה, שְׂאִין לוֹ אֵף רִגַע אֶחָד לְהַסְתַּפֵּל אַחֲרֵינִית, וְאֵי
אֶפְשָׁר לוֹ לְהִסְתַּיֵּחַ דַּעְתּוֹ כְּרִגַע, פֶּן יָבוֹא עָלָיו הַשׁוֹנֵא וַיִּהַרְגֵהוּ, כְּמוֹ-כֵן
עָלִינוּ תְּמִיד רַק לְהַתְקַדֵּם, וְלֹא לְהַסְתַּפֵּל אַחֲרֵינִית כָּלֵל, אֶפְלוּ שְׂאֵנוּ
מְלֵאִים כְּשִׁלוֹנוֹת וְכוּ' — מַה בְּכָךְ?! זֶה לֹא יַעֲזוֹר לְהַמְצִיב, רַק אִם
נִתְקַדֵּם בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ, אִזּוּ בְּכָל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה רַק מִנְּצָחִים.

והנה בענין הנפילות שיש לה, עליך לידע, כי יש מסורה, שלש פעמים התיבה נשׁו"ב: "יצוא נשׁו"ב" (בראשית ח, ז), "הלוך נשׁו"ב" (שם ח, ג), "והחיות רצוא נשׁו"ב" (יחזקאל א, יד); כי צריך לידע, אם אני יוצא מהקדשה, עלי תקף-ומיד לשוב אליו ותברך, וזה "יצוא נשׁו"ב" — אם אני יוצא עלי לשוב, "הלוך נשׁו"ב" — אם אני כבר בעיני הולך בדרךי התשובה, עלי לידע כי גם אז עלי לשוב לעשות תשובה על תשובה, וזה הלוך — אפלו אני כבר בבחינת הליכה, אף-על-פי-כן נשׁו"ב — עלי לשוב (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן י). ואם יקשה לה, למה הייתי צריך להברא במצב קשה כזה — קדם לצאת ואחר-כך לשוב, ואפלו כשאני הולך, עלי לשוב בכל פעם? כי "והחיות רצוא נשׁו"ב", הינו כי רק בדרך זה ממשיכים על עצמו בכל פעם חיות חדשה, כי תענוג תמידי אינו תענוג, ורצה הקדוש-ברוך-הוא לזכות את ישראל מזיו נעם ערכות אלקותו ותברך, ועל-כן זרקו במקום שזרקו, ואם יש להאדם קצת שכל ומתישב — על מה ולמה הצרכתי לצאת בתחלה רחוק מהקדשה, אז תקף-ומיד מבין ומשפיל, כי הוא ותברך רוצה לראות איך אשוב אליו ותברך מירידה כזו שנפילתי לשם, ואפלו כשאני הולך כבר בעיני על דרך הישר לפי דעתי, עלי לדעת, כי צריכים תמיד לעשות תשובה על תשובה, כי אי אפשר להמשיך את החיות ממנו ותברך רק באפן כזה שיהיה "רצוא נשׁו"ב", כי על-ידי שהוא בבחינת נשׁו"ב, אני יכול להיות בכל פעם רצוא יותר גדול, וכן לעולם.

ועל-כן כל מה שהאדם מקטין את עצמו בכל פעם, ויודע שעדין לא התחיל כלל, ומשתדל לשוב אליו ותברך, על-ידי-זה זוכה לבחינת רצוא יותר גדול (רצוא אותיות ארו"ץ), כי כל מה שהאדם מקטין את עצמו, יותר חוזר ורץ אחריו ותברך, כי אם מחזיק את עצמו לאיזו מציאות, כבר לא שיה שיעלה לאיזו מעלה, כי כבר השיג הכל לפי דעתו. ועל-כן עלינו לבטל את עצמנו לגמרי לגמרי, ועל-ידי-זה נזכה לעלות בכל פעם יותר ויותר. ועקר העליה — לזכות להפירו ותברך יותר ויותר בגלוי יותר גדול, עד שגזפה

לְהַרְגִישׁ בְּדַעַתְנוּ וּבְלִבֵּנוּ, בְּמַחֲנוּ וּבְשִׁכְלָנוּ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאֵין שׁוּם יְאוּשׁ כָּלֵל, כִּי מַה שֵׁיךְ אִיזוּ יְרִידָה?! "אִם אָסַק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה" (תְּהִלִּים קֹלֵט, ז), גַּם אִם אֲזַכֶּה כָּבֹד לְאִיזוּ דְרָגָה שְׂנִקְרְאת שָׁמַיִם, אֵין עָלַי לְעַמֵּד וְכוּ', וְכֵן לְהַפּוֹךְ "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַגֶּבֶה", אִף שְׂנַפְלָתִי כָּבֹד בְּמִקּוֹם מְגִנָּה כְּזֶה, שְׂנִדְמָה לִי שֶׁהֲצַעַתִּי לְעֲצָמֵי מִטָּה בְּהַשְׂאוֹל, כְּמוֹ שְׂמִפְרָשִׁים אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ: "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל" — "אִיךְ הָאֵב זִיךְ אוֹסְגֶעֱבַעַט אַ בַּעַט אֵין שְׂאוֹל תַּחֲתִית", עָלַי לְדַעַת כִּי גַם שָׁם "הַגֶּבֶה", כִּי אֵין בְּלִעְדֵי יִתְבָּרֵךְ.

וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת רַק אִם הָאָדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי. וְעַקֵּר הַבְּטוּל הוּא רַק אֶת עֲצָמוֹ, וְתַכְף־וּמְדֵי כְּשֶׁמְבַטְלִים אֶת עֲצָמוֹ, כְּאֵלוֹ אֵינוֹ נִמְצָא כָּלֵל בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲזוֹ דִּיקָא מְרַגִּישִׁים כָּל מִינֵי עֲרָבוֹת וְנֵעָם וְזִיו וְחִיּוֹת בְּכָל רִגְעַ וְרִגְעַ, וְכָל בְּרָכָה וְתַפְלָה וּמִצְוָה וְדַבּוּר תּוֹרָה יְקָר אֲצִלוֹ עַד מְאֹד מְאֹד, כִּי יוֹדַע אֲשֶׁר רַק זֶה חֶלְקוֹ לְנִצַּח נִצְחִים.

וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ גַּם אֶת הַמְּסוּרָה "הֵלוֹ"ךְ וְנוֹסֵעַ הַנְּגַבָּה" (בְּרֵאשִׁית יב, ט), "הֵלוֹ"ךְ וְגִדְל" (שָׁם כו, ג), "הֵלוֹ"ךְ וְחִסּוֹר" (שָׁם ת, ה), "הֵלוֹ"ךְ וְשׁוֹב" (שָׁם ת, ג); אִם הָאָדָם הוֹל"ךְ וְנוֹסֵעַ תָּמִיד אֵל הַנְּגַב שֶׁהוּא הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הָרוּצָה שִׂיחֲכִים — יְדָרִים (בְּכָא בְּתָרָא כה:), אֲזִי עַל-יְדֵי-זֶה הֵלוֹ"ךְ וְגִדְל וְהוֹל"ךְ מִדְּרָגָה לְדְרָגָה, אֲכָל אִם מִמַּעַט בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הֵלוֹ"ךְ וְחִסּוֹר, אֲזִי עָלִיו תָּמִיד לְפַל, הוֹל"ךְ וְשׁוֹב מֵאַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ הֵלוֹ"ךְ וְשׁוֹב.

וְעַל-כֵּן עַקֵּר הָעֲצָה תָּמִיד רַק הֵלוֹ"ךְ וְנוֹסֵעַ הַנְּגַבָּה, לְנוֹסֵעַ אֵל הַחֲקָמָה, שֶׁהוּא דָרוֹם, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵלוֹ"ךְ וְגִדְל, כִּי אִם, חֵס וְשְׁלוֹם, הֵלוֹ"ךְ וְחִסּוֹר, אִם נַחֲסֵר בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי יִהְיֶה הֵלוֹ"ךְ וְשׁוֹב, תָּמִיד נוֹפֵל וְשׁוֹב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְכַבִּי! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְאֵל יִכְנַס בְּךָ שׁוּם חֲלִישוֹת הַדַּעַת כְּרִגְעַ, כְּמוֹ אוֹתוֹ חֵיל אֲשֶׁר עוֹמֵד בְּקִשְׁרֵי הַמְּלַחְמָה הַכְּבֹדָה, וְאֵין לוֹ זְמַן לְהִסְתַּפֵּל אַחֲרָנִית כָּלֵל.

רי אֲשֶׁר ד' שם בַּנְּחָל

ובכפרט אחרי שזכה אותך השם יתברך, שבשכונתך נפתח בית-המדרש על שם רבנו ז"ל, ואתם זוכים לעשות "היכל-הקדש" לקרב נפשות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), עליכם להתחזק בכל מיני אפנים, ולראות שבבית-המדרש הזה ידברו רק דבורי תורה ותפלה, דבורי אמונה והשגחה פרטית, ואז תצליחו דרכיכם תמיד. הדורש שלומך...

אקווה להשם יתברך להיות בארץ ישראל בקרוב, ובצורתו יתברך נשבות בשבת-קדש פרשת שמות במחניכם.

ד' שם.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש ה'תשמ"ב.

שלום רב אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

העקר הוא האמונה הקדושה, וצריכים לחדש בכל יום ויום את מחו באמונה פשוטה בו יתברך, וזהו עקר המשכת המחין, שנמשכין על-ידי כל ברכה שפע מהברכה העליונה שהיא סוד המלכות (עין זהר חלק ב' רלה.), ועל-ידי כל מזמור ותפלה ושיחה בינו לבין קונו, נמשכים על האדם מחין חדשים, ופרוש של המחין הוא דבקות ואמונה מזככת, עד שמרגיש את אמתת מציאותו יתברך בגלוי רב, כל מה שמרבה לדבר ולהתפלל אליו יתברך ולעשות ברכות, כמו-כן נשפע עליו שפע גלוי אלקותו יתברך, שמרגיש את אמתת מציאותו יתברך, ואז יכול כבר לקבל רמזים מכל פרטי הבריאה, כי השם יתברך מצמצם עצמו מאין סוף ועד אין תכלית, לרמוז לאדם רמזים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד).

ואין לך דבר מפרטי הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, שלא יגלה להאדם אמתת מציאותו יתברך, ומכל פרט ופרט מעסקי העולם הזה צריכים לקבל הוראה פרטית, ומכל הלמודים שאדם

לומד צְרִיכִים לְקַבֵּל לְעֵצְמוֹ עֲצוֹת וְהוֹרְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ (עין לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן סא), וְכָל מֵה שֶׁהָאָדָם זוֹכֶה לְהִכְנִיֵס אֶת עֵצְמוֹ בְּדִבְרֵי זֶה — לְהִסְתַּפֵּל עַל הַחַיּוֹת אֲלֵקוֹת הַמְּחַיֶּה אֶת זֶה הַדְּבָר, יוֹתֵר מְאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּשֶׁמֶשׁ בְּצִהְרִים (עין לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן א'). וְהַעֲקָר שְׂיָבִיא אוֹתוֹ לְעִבְדָּהּ וּלְמַעֲשֶׂה; כִּי כָל זְמַן שֶׁאֵין הָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, זֶה מוֹרָה עַל הַסְּפָקוֹת וְהַבְּלוּלִים שֶׁמְסַבְּבִים אוֹתוֹ, כִּי הַמְּאָמִין שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ עוֹמֵד עַל יְדוֹ, בְּנִדְאֵי יְדִבֵּר תְּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ (עין לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן סב). וְצְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּתַחֲלַת הַיּוֹם, שֶׁאֵז מִתְחִיל הַיּוֹם בְּצִמְצוּם וּבְקִטְנוּת גְּדוֹל (עין לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן ס), וְצְרִיכִים לְהִרְחִיב אֶת הַיּוֹם בְּתוֹסֶפֶת קִדְשָׁה וְנִדְעַת וְהַפְּרַת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן צְרִיכִים לְהִיּוֹת מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּזִקְנָה דִקְדוּשָׁה, זִקְנָן — זֶה קִנְיָה חִכְמָה (קְדוּשִׁין לב), כִּי בְּכָל יוֹם וְיוֹם צְרִיכִים לְהוֹסִיף קִדְשָׁה וְעִבּוּדָה, תוֹרָה וּתְפִלָּה (עין לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סימן ד'); וְזֶה לְעַמַּת זֶה יֵשׁ יֵצֵר הַרַע גְּדוֹל אֲצֵל בַּחוּרִים לְבָלוֹת אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּשִׂיחוֹת שֶׁל מַה בְּכָף, עַד שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת, פָּרָק ג'): שִׂיחַת הַיְלָדִים וְשִׁנָּה שֶׁל שַׁחֲרִית מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִהָעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן כָּל בַּחוּר צָרִיף לְהִיּוֹת זָהִיר וְזָרִיז בְּדִבְרֵי זֶה, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּבִקְרֵי אַחַר הַתְּפִלָּה, אֲשֶׁר אֵז עֲדִין הַמַּחֲזִין מִיִּשְׁבִּין, שֶׁצְרִיכִים לְחַטֵּף הַרְבֵּה תוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד מִבְּטוּל הַזְּמַן. וּמִי שֶׁזוֹכֶה לְשַׁמֵּר דְּבוּרוֹ, לֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְזוֹכֶה לְשַׁמֵּר אֶת עֵצְמוֹ מִכַּעַס וּקְפִידוֹת, וְזוֹכֶה לְקַדֵּשׁ אֶת אֲזוּנָיו לֹא לְשִׁמְעַ מַה שֶׁלֹּא שָׁפָף לוֹ, וְזוֹכֶה לְקַדֵּשׁ אֶת עֵינָיו לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם תּוֹעֵבָה וְכוּ', אָדָם כְּזֶה זוֹכֶה שְׂיֵאִיר עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוֹי נִפְלָא, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר, כִּי הָעֵינַיִם, הָאֲזוּנַיִם, הַחֻטִּים וְהַפֶּה, הֵם הֵם הַכֹּפִים שֶׁל הַמַּחֲזִין, וּכְפִי שֶׁזוֹכֶה לְקַדֵּשׁ, כְּמוֹ-כֵן מְאִירִים עָלָיו הַמַּחֲזִין וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְצַאת מִגְּדֵר אָדָם, וְלַהֲתַעֲלוֹת לְגֵדֵר מְלֶאךָ, כִּי נִתְבַּטְּלַת אֲצֵלוֹ הַבְּחִירָה (עין לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימן כא).

וְעַל כָּלֵם — בִּימֵי הַנְּעוּרִים טוֹב מְאֹד מְאֹד לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי

רַבְּנוּ ז"ל, כִּי יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְיִוְרְדָא (שַׁבַּת קנב.), וּמָה שְׂזוּכִים לְלַמֵּד
בִּימֵי הַנְּעוּרִים, נִשְׁאָר וְנִזְכָּר כָּל יְמֵי חַיָּיו.

וְעַל-כֵּן בְּחֹר צְעִיר אָסוּר שְׂיִהְיֶה לוֹ זְמַן פְּנוּי, וְאִין צְרִיךְ מְשָׁגִיחַ
אֲצִלְנוּ, רַק לִידַע כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ "מְשָׁגִיחַ מִן הַחֲלוּנוֹת וּמְצִיץ מִן
הַחֲרָכִים" (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, ט), וְהוּא יִתְבָּרַךְ צוֹפֶה וּמְבִיט עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מֵה מַעֲשָׂיו. וּבִידִיעָה זֹו כָּבֵר לֹא יִצְטַרֵּף לְמְשָׁגִיחַ, רַק יִהְיֶה
הַמְשָׁגִיחַ שֶׁל עֲצָמוֹ.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים לְבַחֲוֹר צְעִיר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ
וְרַש"י, וְלַחֲטוֹף בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה הוֹרֵג אֶת
הַיָּצָר הָרַע הַבוֹעֵר בּוֹ. וְכֵן יֵאמֵר בְּמָה דַפִּים גְּמָרָא (וְכָל הַמְרַבֵּה הָרִי
זֶה מְשַׁבַּח), וַיִּשְׁתַּדַּל לְסִיִּים אֶת הַמְדַרְשׁ רַבָּה עַל פְּרָשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְכֵן
יִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּלַמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּף, שְׁנֵיהֶם הַעֲקָר בִּיְהוּדוּת. וְרַבְּנוּ
ז"ל הַזֵּהִיר עַל זֶה יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים (עֲיֵן שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן כט).

וְעַל כָּלֵם — לַחֲזוֹר עַל הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע כִּי אִין אָדָם
נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלָא אִם-כֵּן מְכַרְזִין עֲלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז:);
וְאִין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׂמוּכָן לַחֲבָרוֹ, וְאִין מְלָכוֹת נוֹגְעַת בְּמְלָכוֹת
חֻבְרָתָהּ אֲפִלוּ כְּמֵלֵא גִימָא (יומָא לח.); וְאֲפִלוּ רִישׁ גְּרַגְיָתָא מִן שְׂמִיָּא
מִנּוּ לִיָּה (בְּרֻכּוֹת נח.); וּבִידִיעוֹת אֱלוֹ לְעוֹלָם לֹא יִלָּף לַחֲנֵף אֶת שׁוֹם
בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, שְׁעַנְיָן הַחֲנִפָּה הוּא עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, כִּי כּוֹרַע
וּמְשַׁתַּחֲוֶה לְפָנֵי בָשָׂר וְדָם, וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ עֲבוּדָה זָרָה. הַעֲקָר —
לְשַׁרְשׁ מַעֲצָמוֹ וּמְסָבִיבוֹ כָּל מִינֵי שְׁקָרִים וּכְזָבִים, שֶׁהוּא עֲבוּדָה זָרָה
מִמֶּשׁ. וְצְרִיכִים לְרֵאוֹת, שֶׁהִד' אֲמוֹת שְׁלָנוּ בְּ"הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ" יִהְיוּ
נִקְיִים מְכָל זֶה. וְצְרִיךְ לְשַׁרְשׁ אֶת הַבְּטוּל זְמַן מְכָאן לְגַמְרֵי, אוֹ
שְׂיִתְפַּלֵּל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעֲרִיב, חֲצוֹת, אוֹ
שְׂיִלְמַד שְׁעוּרָיו הַקְּבוּעִים בְּכָל יוֹם: מְקָרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, אוֹ
שְׂיִתְבּוֹדֵד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אוֹ שְׂיֵאכֵל וַיִּשְׁתֶּה וַיִּישָׁן, אוֹ שְׂיִלָּף לְהַפְיץ
סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא בְּכָלֵל אֲזַהְרַת רַבְּנוּ ז"ל לְדַבָּר וּלְקַרֵּב אַחֲרֵים
לְעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלְהוֹסִיף בְּתֵים בְּבֵית הַתְּפִלָּה (עֲיֵן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
חֲלָק ב', סִימָן ח'), וְלְהוֹסִיף שְׂכָנִים רַבִּים, הֵינּוּ נְפִשׁוֹת, שְׂגָם-כֵּן יִדְבָּרוּ

אָשֶׁר ד' שם בְּנַחֵל ריג

אָלוּ יתְבַרְךָ. אָבֵל לִילְךָ בְּטֵל, זֶהוּ שֶׁרֶשׁ הַטְּמֵאָה וּפְתַח לְהִיָּצֵר הָרַע, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִיַּדֵּי שְׁעֵמוֹם (שְׁגֵעוֹן) וְלִיַּדֵּי זְמָה (נֶאֱוָה) (כְּתוּבוֹת נט.).

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי זֶה יָמִים וְשָׁנִים אָנִי מְקוּהָ לְהֵשֵׁם יתְבַרְךָ, שְׂיִהְיֶה לָנוּ אַרְבַּע אַמּוֹת נְקִיִּים, הֵינּוּ שְׂיִשְׁבוּ בְּמַחְנֵנוּ בַּחוּרִים שְׂיִקְיִמוּ כָּל הַנֶּ"ל. וְצָרִיכִים לְגַרֵשׁ מֵאַתָּנוּ כָּל מִינֵי לְצִים, כְּמוֹ שְׂמִגְרָשִׁים חֵיוֹת רַעוֹת הַדּוֹרְסוֹת וְטוֹרְפוֹת. כִּי הֵם הֵינּוּ הָךְ; זוֹ חִיָּה דוֹרְסַת וְטוֹרְפַת, רַק עוֹמְדַת עַל שְׂתֵי רַגְלִים, וְזֹאת חִיָּה דוֹרְסַת וְטוֹרְפַת עוֹמְדַת עַל אַרְבַּע רַגְלִים, אָבֵל הַזֶּקֶן שְׁוִים. אֲדַרְבֶּה רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁחוֹת-הַר"ן, סִימָן פֶּא), שְׂבַנֵי-אָדָם הֵם מוֹנְעִים גְּדוֹלִים בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יתְבַרְךָ יוֹתֵר מֵהִיָּצֵר הָרַע וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְגַרֵשׁ מִכָּאן כָּל לֵץ וְכָל בַּעַל לְשׁוֹן-הָרַע וּמַדְבֵּר דְּבָרִים בְּטֵלִים וְכוּ', שְׂיִלְךָ לְמָקוֹם אַחֵר, אֵין לוֹ מָקוֹם אֲצִלְנוּ כָּלֵל. וְצָרִיכִים לְמָסַר נַפְשׁוֹ בְּעַבּוֹר זֶה מְאֹד מְאֹד. הָעֶקֶר לְהִתְחִיל לְגַרֵשׁ אֶת הַלֵּץ וּבַעַל לְשׁוֹן-הָרַע וּמַדְבֵּר דְּבָרִים בְּטֵלִים מֵעַצְמָנוּ, כִּי כָּל אָדָם צָרִיךְ לְדַאֵג בְּעַבּוֹר עַצְמוֹ, כְּשִׂיזְכֶּה לְגַרֵשׁ אֶת הָרַע מִמֶּנּוּ, אֲזִי מִמִּילָא יתְגַרֵשׁ הָרַע מֵהַסְּבִיבָה, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּהָאָדָם בְּעַצְמוֹ. וְעֶקֶר נִקְדַּת הָאֱמֶת — לְרֹאוֹת וּלְחַפֵּשׁ וּלְמַצֵּא אֶת מוֹמֵי עַצְמוֹ וּלְנַקוּתָם וּלְטַהֵרָם, וְאִזּוּ מִמִּילָא יתְנַקֶּה וְיִטְהַר מוֹמֵי אַחֵרִים. אָבֵל הָעֶקֶר לְהִסְתַּכֵּל עַל עַצְמוֹ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן טו.).

וְהֵשֵׁם יתְבַרְךָ יַעֲזֹר לָךְ וּלְכֻלָּנוּ, שְׂנַזְכֶּה לְצִיַּת כָּל הַנְּאָמֵר כָּאן, וְאִזּוּ נִשְׁבַּח חוּץ לְיִשׁוּב דִּיקָא, כְּמוֹ אֲנָשֵׁי הַבַּעַל תְּפִלָּה (עֵינֵי סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיוֹת, מַעֲשֵׂה יב), וְנַחֲיָה חַיִּים טוֹבִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ריד אשר ד' שסא בנחל
ד' שסא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מ'קור ח'כמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך עם הטלית קטן ברגע זה קבלתי, ואף שפני הנראה שלחתי אלי עוד קדם ראש השנה, אבל עכשו הביאו את זה לידי, ובנדאי יש בזה השגחה שלמה.

והנה במכתבך פתבתי, שעכשו אתה מכניס לבית-הדפוס את הקונטרס "מקור השמחה". מה אמר לך! חסדי השם יתברך, שאתה כבר הדפסת את זה, וגם אני הדפסתי חמשת אלפים גדולים ועשרת אלפים קטנים, וגם מסרתי להשלוחים שהביאו לי את הטלית קטן, שני ספרים.

חסדי השם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ועכשו אני מדפיס את הקונטרס "שמירת הזמן" מנקד, והשם יתברך יצליח דרכנו תמיד, ובכל אשר נפנה — נצליח, בזכות שאנו זוכים לשמש את רבנו ז"ל, אשר עקר השמוש הוא בהדפסת ספריו הקדושים.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד להיות רגיל לשפך נפשך אליו יתברך בכל יום ויום, כי אלמלא לא זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, אלא להתודע מהעצה הנוראה והנפלאה הזאת של התבודדות, גם-כן היה כבר כדאי. ומכל שכן שזכינו עוד לסדר דרך הלמוד, ועוד לאלפים ורכבות עצות, אשרי מי שיתמיד בהן! אבל העקר הוא התבודדות, שנקראת מים, כמו שכתוב (איכה ב, יט): "שפכי כמים לבך נכח פני ה'", והמים רוחצים מהאדם כל מיני רגילות רעים, שנתרגל בהם מנעוריו. ובפרטיות כל מיני מחשבות זרות והרהורים רעים, רחמנא לצלן, ופגמי הברית, חס ושלום.

ואולי יש לרמוז "יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם" (בראשית יח,

ו), לַקַּח קֶצֶת הַתְּבוּדוֹת הַנִּקְרָאת מִיָּם, וְלַרְחֹץ אֶת הַרְגִּילוֹת הַרְעָה שְׁלֵנוּ, "וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעֵץ". וּמוֹבָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (עֵין תְּקוּנֵי-זֵהר, דף כ"א. צד.): עֵץ דָּא צְדִיק; לְזִכּוֹת לְזֵה צְרִיכִים לִהְיוֹת מְקַרְב אֶל צְדִיק, אֲשֶׁר רַק הוּא פּוֹתַח אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'); גַּם מוֹבָא בְּסִפְרִים: ר' גְּלִיכִם וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעֵץ רָאשֵׁי תְבוֹת וְסוּפֵי תְבוֹת תּוֹרְיָה מְצוּרֵי תְבוֹת; הֵינּוּ עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, זוֹכִים לְהַתְּבוּדָה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַתְּפִלָּה מְכַנְּסֶת בְּהָאֲדָם תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְקַיֵּם מְצוֹת צִיצִית בְּשָׁלְמוֹת, אֲשֶׁר הִיא כְּנֻגָד כָּל הַתְּרִי"ג מְצוֹת (עֵין בְּמַדְבָּר רְבֵה, פְּרָשָׁה י"ח, סִימָן יז), וְנִזְכָּה לְאוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, וְלִהְרָגֵשׁ תְּמִיד עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, זִיו שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תְּשׁוּאוֹת חֵן לָךְ בְּעִבּוֹר הַטְּלִית קֶטֶן עִם הַתְּכֵלֶת, אֲקַוֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁבְּקֶרֶב תְּקַבֵּל טְלִית גְּדוֹל עִם תְּכֵלֶת מִהַפְּלֵה שְׁלָךְ, אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

ד' שֶׁסֶב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיִּגַּשׁ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכָל יוֹם חֲדָשׁ שָׁבָא צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ אֶת עִבּוֹדָתוֹ מְחֻדָּשׁ כְּאִלוֹ לֹא הִתְחִיל כָּלָל. וּבְאֵמֶת מִי שֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּעֵינֵי הָאֵמֶת רוֹאֶה שְׁעַדִּין לֹא הִתְחִיל כָּלָל כְּפִי גְדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁאִין לָנוּ שׁוֹם הַשְּׂגָה וּתְפִיסָה בּוֹ כָּלָל. וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת בְּכָל רִגַע וְרִגַע הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמֵנוּ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

וּבְאֵמֶת אֲסוּר לְחַשֵּׁב רִגַע שְׁיֵשׁ לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם יוֹתֵר מְרַגֵּעַ, כִּי

אחַרְת עֲלִינוּ לַפֵּל בְּאִיזוֹ מְצִיאוֹת וַיִּשׁוּת, אֲשֶׁר בְּאֶמֶת כָּל זֶה הוּא חֲטָא הַנְּחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי, שֶׁהַכְּנִיס גְּאוֹת בְּאָדָם; כִּי עַקֵּר הַגְּאוֹת בָּא רַק מִהַנְּחָשׁ, כִּי אָמַר (בְּרֵאשִׁית ג, ה): "וַהֲיִיתֶם כְּאֱלֹקִים" וְגו', וּפִרְשׁ רַש"י: יוֹצְרֵי עוֹלָמוֹת, עֵינֵי שָׁם. אֲנִי אֶמְלֹךְ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פב); וּמִהַגְּאוֹת וְהַיִּשׁוּת, מִשֵּׁם נִתְהוּוֹת כָּל הַצְּרוֹת וְהַמְרִירוֹת שֵׁשׁ לְכָל אָדָם; כִּי בְּאֶמֶת תְּכַלִּית בְּרִיאַת הָאָדָם הֵיחָד, שִׁיזְכֶּה לְחֹזֶר וּלְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ וְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב), אֲךָ מֵאִז חֲטָא הַנְּחָשׁ, הַכְּנִיס גְּאוֹת וַיִּשׁוּת בְּעוֹלָם, וּמִשֵּׁם נִשְׁתַּלְשְׁלוּ כָּל הַצְּרוֹת וְהַמְרִירוֹת שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד; כִּי לֹא תִמָּצֵא צְרוֹת וּמְרִירוֹת בְּאָדָם שֶׁהוּא כְּטַל וּמְבַטֵּל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי אִישׁ כְּזֶה אֵינוֹ צָרִיךְ שׁוּם דְּבָר, רַק נוֹשֵׁף אֲוִי"ר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אוֹר"ר י', אוֹר הַחֲכֵמָה הָעֲלִיוֹנָה, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה מְרַגֵּישׁ אֶת אֲמַתּוֹת מְצִיאֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה סוּד הַמ"ם סְתוּמָה שֶׁל "וּלְמַרְבֵּה הַמְשָׁרָה וּלְשָׁלוֹם אֵינִי קָיָן עַל כֶּסֶף דָּוָד" וְגו' (יִשְׁעִיָּה ט, ו), אֲשֶׁר פְּסוּק זֶה נֶאֱמַר עַל גֵּמַר הַגְּאֻלָּה, עֵינֵי שָׁם; כִּי בְּאֶמֶת נִתְאַוָּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁיְהִיָּה לוֹ דִּינָה בַּתְּחִלָּה (תְּנַחֲמוּמָא נְשֵׂא ג'); הֵינּוּ שֶׁכֵּלֶם יִפְרִיזוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁנֵה בְּחִינַת: "וְאֶמְוַנְתֶּךָ סְבִיבוֹתֶיךָ" (תְּהִלִּים פט); שִׁיְהִיָּה הָאָדָם סְגוּר וּמְסוּגָר סְבִיב עִם הָאֶמְוִנָה הַקְּדוּשָׁה כְּדִגְמַת ס' סְתוּמָה, אֲךָ עַל-יְדֵי חֲטָא הַנְּחָשׁ פִּתַּח אֶת הַמ"ם וְנִעְשׂוּ שְׁתֵּי דְלַתִּין (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קלה, הַמ"ם נִחְתָּד לְשְׁתֵּי דְלַתִּין, עֵינֵי שָׁם).

וְהִנֵּה מוּבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, כִּי הַנְּחָשׁ לָקַח אֶת הָאוֹת ד' מִשֵּׁם שְׁד"י וְאוֹת ד' מִשֵּׁם אֲדֹנָי וְנִשְׁאַר י"ש אֲנִי.

וַיֵּשׁ לוֹמַר, כִּי הַנְּחָשׁ שָׁבַר אֶת הַמ"ם סְתוּמָה וְנִעְשָׂה ב' דְּלַתִּין, וְזֶה הִב' דְּלַתִּין מִשֵּׁם שְׁד"י וּמִשֵּׁם אֲדֹנָי; כִּי הָעוֹלָם הִנֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיגוּ בְּשִׁנֵּי שְׁמוֹת אֱלֹוֵי, כִּי כְּשֶׁבְרָא אֶת הָעוֹלָמוֹת, וְהִתְחִילוּ לְהִתְפַּשֵּׁט (עֵינֵי חֲגִיגָה יב. וְהֵר חֶלֶק ג' רנא:), אָמַר לָהֶם שְׁד"י שְׁד"י לָכֶם לְהִתְפַּשֵּׁט, שְׁזָהוּ סוּד הַצְּמִצּוּם כִּידוּעַ. וְכֵן מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָמוֹת בְּשֵׁם אֲדֹנָי, עַל שֵׁם שֶׁהוּא אֲדוֹן הַכָּל (אַרְח חִיִּים, סִימָן ה'); וְעַל-כֵּן הַנְּחָשׁ שֶׁהַכְּנִיס גְּאוֹת, וְאֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִים לְדוֹר (עֲרֻכִין טו:), וְעַל-כֵּן שָׁבַר אֶת הַמ"ם סְתוּמָה, וְלָקַח לְעֲצָמוֹ הַשְּׁנֵי דְלַתִּין, וּמִמֵּילָא נִשְׁאַר י"ש אֲנִי,

שהוא הישות והגאות שנוכנסו באדם מהנחש — אנ"י י"ש. והתקון
 יהיה על-ידי משי"ח, שהוא עולה מספר נח"ש, כי הוא יהיה תקון
 הפגם של הנחש, כי משיח יכניס את אמת מציאותו יתברך בעולם,
 ואז ממילא יתבטלו לגמרי אליו יתברך, ולא יהיה שום זמן כלל (עין
 לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא); כי עקר התהוות הזמן הוא רק מחמת
 גאות וישות, כי כל הזמן הוא שחושב שיש עוד איזה זמן וענין, חס
 ושלוש, בלעדיו יתברך, ועל-כן כשאדם זוכה לבטל את ישותו
 וגאותו, אזי אין לו זמן כלל, והוא תמיד עסוק באיזה עסק דקדושה,
 מה שאין כן כשהוא י"ש אנ"י, ישות וגאות, הוא הולך בטל, ומבטל
 את הזמן בהכל, ומר ומרור לו החיים מאד מאד.

ועל-כן העקר לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ואז ירגיש
 כל מיני תענוגים בחייו, כי ישפע עליו שפע אלקותו יתברך, ויהיה
 מסבב עם האמונה הקדושה.

הדורש שלומך...

ד' שסג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויגש ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל החתנים היקרים,
 הרוצים להאיר את נפשם באור האורות, צח הצחצחות, הנחל נובע
 מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרם יאיר.

רבנו ז"ל גלה לנו (שיחות-הר"ן, סימן רסג), שהסמ"ך-מ"ם גורם
 פרודים בין זוגות צעירים. כי גדול רצונו ועז, שיהיה קלוקל
 שלום-בית, ולכן עושה כל מיני מאמצים ותחבולות העקר שיהיו
 ביניהם חלוקי דעות. וחקמינו הקדושים אמרו (סנהדרין ז): האי
 תגרא דמיא לבדקא דמיא, בין דרוח — נוח. מחלקת גדמית פנהר,
 אשר מתחיל משביל קטן, עד שמתרחב לנהר גדול. כן מחלקת
 מתחילה עם כמה דבורים וכוותים על דברים פשוטים, ואחר-כך
 מתרחבת ונעשה מזה נהר גדול, עד שרחמנא לישזבן, באים לידי

גרושין. וְלִכֵּן הִחָכֵם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ, אִף פַּעַם אָסוּר לְתַתּ שְׁהָאֵי הַבְּנוֹת וְהוֹפּוּחִים יֵאָרְכוּ יוֹתֵר מִדָּקָה. וּבְנֻדָּאֵי מִי שְׁזוּכָה לְדַעַת שְׁלֵמָה, אֶצְלוּ אֵין אִף פַּעַם חֲלוּקֵי דַעוֹת וּמַחְלָקָת. שְׁנָה מַה שְּׁאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן נו): מַחְלָקָת לְשֵׁם שְׁמַיִם — אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים. כִּי מַה זֶה שְׁמַיִם? אֵשׁ וּמַיִם (תְּהִיגָה יב.), אִף שֶׁהֵם שְׁנֵי הַפְּכִים — זֶה אֵשׁ וְזֶה מַיִם, עִם כָּל זֹאת אִם בּוֹנִים בַּיִת לְשֵׁם שְׁמַיִם, תְּמִיד לֹא תִהְיֶינָה מְרִיבוֹת וְאֵי הַבְּנוֹת בְּתוֹךְ הַבַּיִת, כְּמוֹ שֶׁתַּבַּח שְׁמַיִם כְּלוּלָה מֵאֵשׁ וּמַיִם, כִּךָּ הַבַּיִת אִף שֶׁהֵם שְׁנֵי הַפְּכִים, הַבַּעַל הוּא בְּדֶרֶךְ כָּלָל מַיִם — חֶסֶד (זֶהר חֶלֶק ג' רנח.), וְהָאִשָּׁה הִיא בְּדֶרֶךְ כָּלָל אֵשׁ — גְּבוּרָה (שם), אִךְ מִתְאַחֲדִים יַחַד. וְכִמוֹ שְּׁאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִמָּן פ'): שְׁעָר הַשְּׁלוֹם — כְּשֶׁשְׁנֵי הַפְּכִים מִתְאַחֲדִים יַחַד, כִּי כְּשֶׁשְׁנֵיהֶם מִתְזַיְקִים אוֹתוֹ הַדְּבָר, אֵין שִׁיךְ שְׁלוֹם, שְׁלוֹם שִׁיךְ רַק כְּשֵׁיִשׁ שְׁנֵי הַפְּכִים וּמִתְאַחֲדִים. וְלִכֵּן אִם הַבַּעַל אֵשׁ וְהָאִשָּׁה מַיִם, אוֹ לְהִפְּךָ הַבַּעַל מַיִם וְהָאִשָּׁה אֵשׁ, שְׁנָה חֶסֶד וּגְבוּרָה, עָקַר הַשְּׁלָמוֹת — לְחַבְרָם יַחַד.

וּמוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲר"י ו"ל, אֲשֶׁר חֶסֶד וּגְבוּרָה כְּשֶׁמִּתְאַחֲדִים יַחַד, זֶה דַּעַת (עֵין זֶהר חֶלֶק ג' קלו.). כִּי דַּעַת אֵינָה סְפִירָה מְהַעֲשֶׂר סְפִירוֹת, אֲלֹא כְּשֶׁמִּתְחַבְּרִים יַחַד חֶסֶד וּגְבוּרָה זֶה נִקְרָא דַּעַת, הֵינּוּ זֶה עָקַר הַדַּעַת — לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. כִּי אֵין זֶה חֶכְמָה לְהַחְרִיב בַּיִת, לְבְנוֹת בַּיִת אוֹרֶךְ זְמַיִם וְשְׁבוּעוֹת וְחֻדָּשִׁים וְאֶפְלוּ שָׁנִים, עַד שֶׁנִּכְנְנָה הַבַּיִת בְּשְׁלָמוֹת. לְהַחְרִיב — רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, עֲלוּלִים עַל־יְדֵי סִבָּה קִטְנָה, גְּפֻרָר אֶחָד שׁוֹרֶף אֶת כָּל הַבַּיִת. וְלִכֵּן הִחָכֵם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ, וּמִשְׁתַּדֵּל מְאֹד שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּתוֹךְ הַבַּיִת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת י'): שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁלוֹם; צְרִיכִים לְרֹאוֹת לְהַכְנִיס אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, שְׁנָה מַה שְּׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה י'): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׁכִינָה בֵּינֵיהֶם, לֹא זָכוּ — אֵשׁ אוֹכְלֵתָן, כִּי אֶצְלָה הָאִישׁ יֵשׁ י' וְאֶצְלָה הָאִשָּׁה יֵשׁ ה', וּבְיַחַד זֶה י"ה הַמַּחֲזִין — שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. בְּרַגַּע שְׁמוֹצִיאִים אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא י"ה מְהֵאִישׁ וְהָאִשָּׁה, נוֹתֵר אֵשׁ וְאֵשׁ, וְשׁוֹרְפִים זֶה אֶת זֶה. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת הַשְּׁלוֹם שֶׁהוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּתוֹךְ

הבית, וְזֶה נִקְרָא שְׁלוֹם-בַּיִת. וְזֶה הַיְסוּד בַּהֲצִלָּחָה שֶׁל בְּנֵי בַּיִת — שְׁתַּמִּיד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִהְיֶה בַּבַּיִת. וְכִיצַד אָנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אֲצֵלִי? אִם אָנִי וּתְרַן, וּמִתָּר עַל הַכֹּל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד חֲכָמָה גְּדוּלָּה יוֹתֵר בְּעוֹלָם כְּמוֹ לִהְיוֹת וּתְרַן, וְהוֹתְרָן תַּמִּיד מִנְצַחַת, עַל כָּל דְּבַר אוֹמֵר: "כֵּן", אִף שֶׁפָּנַתּוּ לְהַפֵּךְ, אָבֵל בְּרַגְעַ שְׁמַחֲלִיט שְׁפָן, מִמִּילָא הֵצִד שֶׁכָּנְגַד רוּאָה שֶׁהוּא נִצַּח. כִּי זֶה נִטְבַּע בְּאָדָם — שֶׁחָפֵץ לִהְיוֹת הַמְּנַצַּח, וְלֹא יוֹעִיל דְּבַר, אָדָם מְכַרַח לְנִצַּחַת. וְלָכֵן אִם הַבַּעַל רוּצָה תַּמִּיד לִהְיוֹת מְנַצַּח, מַה קוֹרֵה לְבִסּוּף? הִיא נֶעֱשִׂית מְנַצַּחַת וּמִשְׁפָּלַת וּנְשַׁבְּרַת, וְלְבִסּוּף בּוֹרַחַת, אוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, יִשְׁנֵן מְרִיבוֹת, עַד שֶׁבָּאִים לִיְדֵי גְרוּשִׁין, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן. אָבֵל אִם נוֹתְנִין לְאִשָּׁה הַרְגָּשָׁה שֶׁהִיא צוֹדֶקֶת וְנֶעֱשִׂים וּתְרָנִים, אָזִי הִיא מִמִּילָא תְּכַנְעָה. וְזֶהוּ שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבֵא מְצִיעָא נט.): אַתְתָּךְ גּוֹצָא גְחִין וְלַחִישׁ לָהּ, וּפְרַשׁ רַש"י: שָׁמַע בְּעֶצְתָּהּ. הֵינּוּ לִהְיוֹת וּתְרַן, וְזֶה סוּד הַחַיִּים, אִם אָדָם וּתְרַן בַּבַּיִת, אֵין עוֹד שְׁלוֹם-בַּיִת גְּדוּל יוֹתֵר מִזֶּה, וְלְבִסּוּף הִיא מְתַבְּטֶלֶת לְגַבֵּי הַבַּעַל, אָבֵל אִם הַבַּעַל רוּצָה לְהִרְאוֹת שָׂרָק הוּא בַּעַל-הַבַּיִת וְרַק לוֹ יֵשׁ דְּעָה, וְהַכֹּל צָרִיךְ לִהְיוֹת רַק כְּפִי שֶׁהוּא רוּצָה, לְבִסּוּף מִתְפּוֹצֵץ הַבַּיִת, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וּבָאִים לִיְדֵי גְרוּשִׁין. וְזֶה כָּלֵל גְּדוּל, שֶׁצָּרִיכִים לְנַהֵג עַל-פִּיּו בְּחַיִּים, אִף מִי שֶׁחָכַם בְּעֵינָיו — יִשְׁלַם מִחִיר גְּבִיָּה מְאֹד.

וְלָכֵן הָיוּ פְּקָחִים, וְתַקְבְּלוּ אֶת דְּבָרֵי, אֵין לִי פַּה שׁוֹם כְּפִנְיָה, רַק לְקַיֵּם אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל. וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד), שֶׁצָּרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת אִשְׁתּוֹ, כִּי הָרִי יֵשׁ לָהּ הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים: צַעַר הָעֵבֹר וְהַלִּידָה וְהַגְּדוּל. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֵא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיָכּוֹ, כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ; תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדִי שֶׁתְּתַעֲשְׂרוּ. הָעֵקֶר תְּלוּי בְּכַבּוּד שְׁנוֹתְנִים לְאִשָּׁה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רב): הַנְּשִׁים יֵשׁ לָהֶן מַחִין דְּקֻטְנוּת, וְלָכֵן מְקַפִּידוֹת מְאֹד עַל הַכְּבוֹד, וְצָרִיכִים לְתַן לָהֶן אוֹתוֹ. וּכְכֹל שֶׁהַבַּעַל נוֹתֵן לָהּ אֶת הַכְּבוֹד, עַל-יְדֵי-זֶה מְתַבְּטֶלֶת אֵלָיו. וְלָכֵן אִם אַתֶּם רוּצִים לְהַצְלִיחַ בְּחַיֵּי הַנְּשׂוֹאִין, עֲלֵיכֶם לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הָאִשָּׁה, וְלִדְעַת, שֶׁכָּל מַה שֶׁהִיא עוֹשָׂה — הַצְּדָק עִמָּהּ.

וְאִף שְׂכוֹאֵב לְכֶם וְהִרְבֵּה פְעָמִים אַתֶּם נוֹכְחִים לְרֵאוֹת שְׁהֵפֶה, עִם כָּל זֹאת הַחֶכֶם — עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ, וְנוֹתֵן לָהּ אֶת הַצֶּדֶק. כִּי יוֹדֵעַ מַה יִּקְרָה לְבִסּוֹף, בְּאֲשֶׁר אִם יִתְעַקֵּשׁ וַיִּלְךָ נִגְדָה רֵאשׁ בְּרֵאשׁ, לְבִסּוֹף זֶה יִתְפּוֹצֵץ, וַיָּבֹא לִיְדֵי גְרוּשִׁין, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְלֹא בַחֲנָם שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְבָמוֹת סב:): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ וְהַמְּכַבְּדָה יוֹתֵר מְגוּפוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד): "וַיִּדְעָתָ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה". אָדָם צָרִיךְ לְאַהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ, כָּל אָדָם אוֹהֵב אֶת גּוּפוֹ, וְרוֹצֵה רַק אֶת הַטוֹב בְּשִׁבְלּוֹ, אֲזַי כֶּף צָרִיךְ לְאַהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ לְכָל הַפְּחוֹת כְּגוּפוֹ, אֲבָל לְכַבְּדָה צָרִיךְ יוֹתֵר מְגוּפוֹ, תָּמִיד צָרִיךְ לְרֵאוֹת שְׁלֵאֶשָׁה יֵהִיוּ בְּגֵדִים וְשִׁפְעַת מְזוֹן, כִּי זֶה מַה שֶׁהִיא חֲפָצָה, שְׁיֵהִיָּה לָהּ מִכָּל טוֹב, וְצָרִיכִים לָתֵן לָהּ אוֹ לְהַבְטִיחָהּ עַל כֶּף. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (עֵין רֵאשׁ הַשְּׁנֵה ו:): אִשָּׁה — בַּעֲלָהּ מְשַׁמְחָה. טָבַע הָאִשָּׁה שְׁנַעֲשִׂית בְּדֶרֶךְ כָּלָל עֲצוּבָה, וּבַפֶּרֶט בְּכָל חֵדֶשׁ כְּשֶׁמְקַבְּלַת וְכוּ' וְכוּ', אֲזוֹ נִכְנָסַת בְּדַכְּאוֹן פְּנִימִי וּמִתְרַגְּזַת וְכוּ' וְכוּ' וּבְצֶדֶק וְכוּ' וְכוּ', כִּי עוֹבְרַת דְּבָרִים לֹא נְעִימִים וְכוּ', וְלִכֵּן הַבְּעַל צָרִיךְ לְהִיּוֹת פֶּקֶח וְלִחְזֵק וְלַעֲוֹדֵד וְלִשְׁמַח אֶת אִשְׁתּוֹ, וְאֲזוֹ יֵהִיָּה מְבֹטָח וּבְרוּר שְׁיֵהִיָּה לוֹ שְׁלוֹם-בֵּית אִמְתִּי.

יֵשׁ דְּבַר שְׁבִדְרָךְ כָּלֵל חֲתָנִים אֵינָם יוֹדְעִים אוֹתוֹ; לְכַבֵּד אֶת הוֹרֵי הָאִשָּׁה — זֶה חֲשׂוֹב בְּמֵאֵד מְאֵד. וְאִף שְׂאֲבִיָּה יְכוּל לְהִיּוֹת רַמְאִי, צְבוּעַ, גִּנְבַּת וְכוּ' וְכוּ', אִף פְּעַם אָסוּר לֹאמֹר אֶת זֹאת לְאִשָּׁה, וְאִף שְׁיֵהִיָּה יוֹדְעַת, אָסוּר לְהִזְכִּיר לָהּ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף זֶהוּ אֲבִיָּה. וְעַל-כֵּן עָלִיכֶם לְכַבֵּד מְאֹד אֶת חֲמִיכֶם וְחֲמוֹתְכֶם, וְזֶהוּ יְסוּד גְּדוֹל בְּשְׁלוֹם-בֵּית. אִם יְכוּלִים לְקַרֵּא אֶת הוֹרֵי הָאִשָּׁה "אֲבָא וְאִמָּא" — אֵין לְמַעַלָּה מְזֵה, וּבַפֶּרֶט לְנִשְׁקֵק אֶת הַיָּד לְחֲמִיו, בְּזֵה קְנִייתָם אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם תִּכְף-וּמִיד, כִּי הִיא חֲשָׁה שֶׁהַבְּעַל נִעְשָׂה חֵלֶק מִמְשַׁפְּחָתָה, וְהִיא מְאֹד אוֹהֶבֶת אֶת זֹאת, וּבְזֵה נִגְרָם קְרוֹב לְכַבּוֹת מְאֹד גְּדוֹל. וְאִף שְׁלַעֲתִים אֲבִיָּה צוֹעֵק וְכוּ', אוֹ מִתְפָּרֵץ עַל הַחֲתָן וְכוּ', אֵין לְהִגִּיב בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, צָרִיכִים לְהִבִּין שְׁמִסְתַּמָּא עוֹבְרִים עָלָיו אֵילוֹ מְשַׁבְּרִים, וּמְחַפֵּשׁ אֵיזָה קֶרֶבֶן לְהוֹצִיא עֲצָבִיו, וּמוֹצִיאֵם עַל חֲתָנוּ, וְאִם מְבַלְיָגִים וְשׁוֹתְקִים, נִסְתִּים הַסְּפוּר וְנִשְׁכַּח, וְהַשְּׁלוֹם-בֵּית פּוֹרַח וּמְשַׁגְּשֵׁג. וַיַּעַן

אֲשֶׁר ד' שסג בְּנַחֵל רכא

שָׂרֵב רַבָּם שֶׁל הַחֲתָנִים אֵינָם יוֹדְעִים מְזֵה, אָזִי תִכְףּ־וּמִיד מִתְחַצְּפִים
נֶגֶד הוֹרְיָה וְזֶה כּוֹאֵב לָהּ, וְאֵט אֵט מִחֲלֻחֶלֶת בְּלִבָּהּ שֶׁנֶּאֱמַר כָּל־פִּי
בַּעֲלָהּ, וְאֵף שִׁיְהִיָּה הַבַּעַל הַטּוֹב בְּיוֹתֵר וַיִּתֵּן לָהּ מִכָּל טוֹב: כֶּסֶף וְזָהָב
וּשְׂמֵלוֹת וְכִבּוּד וּמַחְמָאוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל בְּרָגַע שֶׁשׁוֹמַעַת שְׂמִדְבָּרִים
עַל הוֹרְיָה, וְאֵף שִׁיּוֹדַעַת שֶׁהַצֶּדֶק עִם בַּעֲלָהּ, זֶה כָּבֵר גּוֹרֵם לָהּ בְּמִקּוֹם
כָּל־שֶׂהוּ זְלוּל כָּל־פִּי בַּעֲלָהּ. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיוּ בְּטַלְנִים, אִם רְצוֹנְכֶם
בְּשָׁלוֹם־בַּיִת, וְשִׁיְהִיו כָּל חַיֵּיכֶם עֲרֹבִים וְנִעְיָמִים, תִּרְאוּ לְכַבֵּד אֶת
נְשׁוֹתֵיכֶם.

עֲלִיכֶם לְזִכֹּר, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (עֵין יְכָמוֹת קִי): כִּלְהַ
וּחְמוֹתָהּ אֵינָן מְשִׁתּוֹת, וְאִם חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אֹמְרִים כֶּף, צָרִיכִים
לִידַע שֶׁזֶהוּ זֶה! וְאֵין יְכוּלִים לְשַׁנּוֹת אֶת זֹאת. הָאֵמָא שְׁלָכֶם אֵף פַּעַם
לֹא תֵאָהֵב אֶת הַכֶּלֶה, וְאֵף שֶׁתִּרְאוּ שֶׁהִיא אוֹהֶבֶת אוֹתָהּ, זֶה יִהְיֶה רַק
כָּל־פִּי חוּץ, וְזֶה טַבַּע שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְשַׁנּוֹתוֹ כָּל־ל! כִּי הָאֵמָא תָּמִיד
חוֹשֶׁבֶת שֶׁהַכֶּלֶה לְקַחָהּ לָהּ אֶת הַבֵּן שֶׁהִיא הַשְּׂקִיעָה בּוֹ וְגִדְלָהּ אוֹתוֹ.
וְלִכֵּן כִּלְהַ וּחְמוֹתָהּ אֵינָן מְשִׁתּוֹת אֵף פַּעַם, וְעַל הַבְּעָלִים לְהִיּוֹת
פְּקָחִים, וְתָמִיד לִתֵּן אֶת הַצֶּדֶק לְאִשָּׁה בְּלֹא יְדִיעַת הָאֵמָא, כְּדֵי שֶׁלֹּא
תִּפְגַּע. וְכֵן צָרִיכִים לִתֵּן צֶדֶק לְאֵמָא בְּלֹא יְדִיעַת הָאִשָּׁה, כְּדֵי לֹא
לְעֵבֵר, חֵס וְשָׁלוֹם, עַל אֶסוּר כְּבוֹד אִם, שֶׁהוּא מְדַאֲרִיתָא, וְזוֹ עֲבוּדָה
מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, אֲבָל מִי שֶׁפָּקַח — מִפְּרִיד בִּינִיָּהֶן, וְנוֹתֵן אֶת
הָאֵהָבָה לְאִשְׁתּוֹ, כִּי כֶף כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב, כד): "עַל־כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת
אָבִיו וְאִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד". אֲבָל מֵאִדָּךְ גִּיסָא —
מִצְוֹת כְּבוֹד אִם חֲמוּרָה מְאֹד וְצָרִיכִים לְכַבֵּד אֶת הָאֵמָא, וְלְדַאֵג כָּכֵל
הָאֶפְשָׁר שִׁישְׁלִימוּ בִּינֵיהֶן, וְלְהוֹצִיא אֶת הַכַּעַס וְהַשְׁנָאָה בִּינֵיהֶן, אֲשֶׁר
אֵין מִצְוָה גְּדוּלָה מְזוּ, כִּי כֶף יִהְיוּ מִבְּטָחִים שֶׁהַנְּשׂוֹאִין יַצְלִיחוּ מְאֹד.

וְלִכֵּן אִם רְצוֹנְכֶם לְהַצְּלִיחַ בְּחַיֵּי נְשׂוֹאֵיכֶם, עֲלִיכֶם לְקַבֵּל אֶת
דְּבָרֵי, כִּי זוֹ הַמְּצִיאוֹת, וְזוֹ חֲכַמַת הַחַיִּים, וְכֵל זֶה אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הִקְדוּשִׁים (וְרוֹשְׁלָמִי בְּרִכּוֹת ט, א): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי
אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה. וּבְשַׁעֲהָ
שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָאת בְּתוֹךְ הַבַּיִת, הַבְּרָכָה מְצוּיָה בּוֹ, תָּמִיד צָרִיכִים רַק
אֶת הִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִם מִמְּשִׁיכִים אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתוֹךְ הַבַּיִת, אָזִי

אין הצלחה גדולה יותר מזו. ראו לחקק דבורים אלו היטב היטב עמק בלבכם, ואף שבדרך כלל אדם רוצה להיות צודק, אבל יש כלל: "תהיה חכם ואל תהיה צודק"; כי אם רוצים להצליח, צריכים להיות חכמים גדולים מאד, ואף פעם לא להיות צודקים, אזי מצליחים לעבר את זה העולם בשלום, והבית הוא גן-עדן, ומי שחכם בעיניו ואינו רוצה לקבל דברים אלו, אזי מסכן, יעבר מרירות דמרירות עד אין סוף, ותמיד יתלונן שאשתו מרשעת, ובאה ממשפחה של קשי לב וכדומה כפי שמצוי עכשו. ובאמת יכולים להציל את כל הנשואין, אם רק לוקחים בעצמם ידיעות אלו. וזה היה רצון רבנו ז"ל; העקר בשלום-בית לשמר מאד מאד על הבית, כדי שלא להכשל, חס ושלום, בעון פגם הבית, אשר לא כדאי להיות בזה העולם אפלו רגע אחד לפגם בבית. ובשביל זה מתחתנים — כדי להנצל מחטאים (יבמות ג.). ולכן לא בחנם שאומרים חכמינו הקדושים (יומא עב.): נושא אשה ואחר-כך לומד תורה — זה הלומד תורה בטתרה. כי אם חיים עם האשה באהבה ובהבנה הדדית, ונותנים לה מחמאות, ובאמת אוהבים אותה, כי הרי סוף כל סוף זכה אתכם הקדוש-ברוך-הוא להתחתן, על-ידי-זה המח נקי, ויכולים ללמד הרבה תורה. ומי ששם את הנשואין לנגד עיניו בצורה כזו — שמתחתן כדי שיוכל ללמד הרבה תורה בקדשה ובטתרה — אין למעלה מזה.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתקבלו דברים אלו בתמימות ובפשיטות, ואז לא תתחרטו — לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, ויהיו לכם חיים טובים ונעימים, ותוכלו ללמד הרבה תורה, כי סוף כל סוף ימי חיינו הבל וריק, והכל פורת. וכמו שאמר דוד המלך (תהלים צ, ט): "ימי שנותינו בהם שבעים שנה"; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), ששבעים שנה הם כרבע שעה, כי הכל פורת כצל. וכמאמרם ז"ל (בראשית רבה, פרשה צט, סימן כ) על הפסוק (דברי-הימים א' כט, טז): "כצל ימינו על הארץ", והלואי כצלו של כחל או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף; הינו החיים פורחים ביצף כצל צפור הפורחת באויר, כהרף

אֲשֶׁר ד' שסד בְּנַחֵל רכג

עֵין, וְדָבָר זֶה אֵינְכֶם יְכוּלִים לְהַבִּין, כִּי עֲכָשׁוּ אַתֶּם חֲתָנִים צְעִירִים, וְאַתֶּם עוֹמְדִים לְהִתְחַתֵּן, וְנִדְמָה לָכֶם כְּאִלוּ יֵשׁ לַפְּנִיכֶם עוֹד שְׁבָעִים שָׁנָה, וְאֵינְכֶם קוֹלְטִים שְׁהֵנָה מִתְחַתְּנִים, וְהֵנָה כְּבָר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן יְלָדִים, וְהֵנָה כְּבָר מְטַפְּלִים בְּיְלָדִים, וְהֵנָה עֲסוּקִים בְּפִרְנֻסָּה, וְהֵנָה הַיְלָדִים בְּגִי מְצוּהָ, וְהֵנָה כְּבָר צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ בְּעֵבוּרָם שְׂדוּכִים, וְהֵנָה אַתֶּם כְּבָר סַבָּא וְסַבְתָּא, וְהֵנָה אַתֶּם כְּבָר זְקֵנִים, וְכֵן עוֹבְרִים חַיִּים. וּמִי שְׁזוּכָה — מְנַצֵּל כָּל יוֹם וַיּוֹם, וּמִתְפַּלֵּל עֲרַב וּבֹקֵר וְצֹהֲרַיִם בְּמִנְיַן דְּיָקָא, וְגוֹנֵב עֵתִים לְתוֹרָה, וְכָל יוֹם וַיּוֹם יוֹדֵעַ שְׁנֵיהֶם אוֹצֵר שְׁלָם, לוֹמֵד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, הַלְכוֹת וְאַגְדוֹת, בְּרִיתוֹת וְתוֹסֵפּוֹת — הוּא הַכִּי מְאֹשֶׁר, וְאַף שְׂצָרִיף לְעֵסֶק בְּעֵסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, הוּא גוֹנֵב זְמַן לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְעַל-כֵּן רְאוּ לְקַיֵּם כָּל זֹאת, וְאִזּוּ יִהְיֶה לָכֶם טוֹב בְּזֶה וּבְכָּא כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' שסד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיְגַשׁ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל .. גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאַתָּה שׁוֹאֵל, לְמָה אֵינְנִי מִבִּין וְכו', מָה אִמַּר לְךָ?! מְאֹד שְׁהִתְקַרְבְּתִי אֵל רַבְּנֵי ו"ל, הַשְּׁלַכְתִּי שְׁכָלִי וְדַעְתִּי וְחֻכְמָתִי לְגַמְרִי, אֵין לִי שְׁכָל, אֵין לִי דַעַת אֵין לִי חֻכְמָה, כְּלוּם, רַק מָה שְׂרַבְּנֵי ו"ל אוֹמֵר, זֶה מָה שְׁאַנִּי מִבִּין, אֵינְנִי קוֹלֵט מְאוּמָה! וְהָיִית שְׁהִיִּסוּד אֲצֵל רַבְּנֵי ו"ל זֶה אֲמוּנָה, וְכֵן מוּבָא בְּדַבְּרֵי ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לג): אֲצֵל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא דְבָר פְּשוּט, אֲבָל אֲצֵלִי הָעֶקֶר הוּא אֲמוּנָה, מְאֹד הַכְּנֻסְתִּי עֲצָמִי רַק בְּאַמוּנָה בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת כָּלֵל. וְאִמַּר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שְׂאַדָּם צְרִיף לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֲצָמוֹ הֵיכָן אוֹחוֹז בְּאַמוּנָה, כִּי כָּל הַסּוּבְלֵי חֲלָאִים שְׁסוּבְלִים מְחִלוֹת נוֹרְאוֹת, זֶה רַק בְּשִׁבִיל חֲסְרוֹן אֲמוּנָה. וּבְאַמַּת הָאֲמוּנָה הִיא רְפוּאָה לְכָל. כְּשְׂאַדָּם מְכַנִּים עֲצָמוֹ בְּהַקְּדוֹשׁ-

בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא אֶכְפַּת לוֹ שׁוּם דְּבַר, אֲזַי הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים
 נְצַחִים. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לה), אֲשֶׁר אֲמוּנָה
 זֶה בְּחִינַת שְׁנָה, שְׁאָדָם נִכְנָס בְּאֲמוּנָה, הוּא כְּמִי שֶׁיִּשָּׁן טוֹב. וְלִכְּנֹן
 צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַשֶּׁכֶל וְהַדְּעַת,
 אֲשֶׁר בְּאֲמַת אֵין לְאָדָם דְּעַת וְשֶׁכֶל — זֹה טְעוּת, אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא
 בַּר דְּעַת, אֲךָ בְּאֲמַת אֵינוֹ כֵּן, כִּי אִם הִיָּה לוֹ מְעַט שֶׁכֶל, הִיָּה מְדַבֵּק
 עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי נִשְׁמָתוֹ זֶה רוּחַנִיּוֹת אֶלְקוּת. וְלָמָּה
 אֵין בְּגִי-אָדָם מְדַבְּקִים עֲצָמָם בְּאֲמַת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ? כִּי אֵין לָהֶם
 שֶׁכֶל, וְאֶפְלוּ הַמְּעַט שֶׁחוֹשְׁבִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם, צְרִיכִים גַּם-כֵּן לְהַשְׁלִיךְ,
 וְלַדְּעַת שֶׁאֵין לָהֶם שׁוּם דְּבַר רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכְּנֹן הַרְגָּלִיתִי
 עֲצָמִי זֶה עֲשָׂרִים שְׁנָה וְיֹתֵר, שֶׁאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ כְּלוֹם רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְלֹא אֶכְפַּת לִי מְאוּמָה, וְאֶף שֶׁבְּלִיתִי יָמִים וְשָׁנִים, וּבְטָלִיתִי זְמַנִּי
 הַיְקָר כְּדֵי לְקַרֵּב בְּגִי-אָדָם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהַחֲדִיר בְּהֶם
 אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, שֶׁזֶה הַדְּבַר הַקָּשֶׁה בְּיֹתֵר, כִּי נְדַבְּקִים בְּאָדָם חֲכָמוֹת,
 וּבִפְרָט כְּשֶׁפָּגַם בְּבְרִית, רַחֲמָנָא לְצַלְן, כְּפִי שֶׁנִּמְצָא כְּהִיּוֹם, שֶׁבְּגִי
 הַנְּעוּרִים פְּגוּמִים מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלְן, בַּחֲטָא הַיְדוּעַ שֶׁל הוֹצָאת זְרַע
 לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה מְטַמְטֵם אֶת הַמֶּחַ וְהַדְּעַת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר
 לַעֲבֹר עַל חֲטָא זֶה אֲלֹא כְּשֶׁמְהַרְהַר הַרְהוּרִים מְגַנִּים, וְעַם אֲנָשִׁים
 כְּאֵלוֹ עָלִי לַעֲסֹק, וְלְהַחֲדִיר בְּהֶם אֲמוּנָה. וְזֶה כָּל-כְּפֹךְ קָשֶׁה, אֲבָל אִם
 מַחֲדִירִים בְּהֶם אֲמוּנָה וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם יוֹם אַחַר יוֹם, יוֹם אַחַר יוֹם,
 לְבִסּוּף פּוֹעֲלִים. וּמָה קוֹרֵה אַחֲרֵי-כֵן? אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים לְבִסּוּף בּוֹרְחִים,
 וּמְדַבְּרִים עָלִי כָּל דְּבַר אֲסוּר, וּמַחֲלִישִׁים אֶת אַחֲרִים. וּבְאֲמַת זֶה
 כּוֹאֵב, הַשְׁקַעַת בְּאָדָם כָּל-כְּפֹךְ הַרְבֵּה שְׁעוֹת וְיָמִים, שְׁבוּעוֹת וְחֻדְשִׁים
 וְאֶפְלוּ שָׁנִים, וּלְבִסּוּף בּוֹעֵט בָּךְ, וּמְדַבֵּר עֲלֶיךָ כָּל דְּבַר רַע; אֲזַי
 בַּהֲתַחֲלָה דְּבַר זֶה שֶׁבַר אוֹתִי, אֲנָשִׁים שֶׁהוֹצֵאתִים מִהַבּוֹץ וְהַלְכָלוּךָ
 וְכו', וְכו', וְאַחֲרֵי-כֵן מְדַבְּרִים עָלִי כָּל דְּבַר אֲסוּר, שֶׁכֶּל מָה שֶׁהֵם עֲשׂוּ,
 רוֹאִים אֶת זֹאת בִּי וְכו', אֲבָל אַחֲרֵי-כֵן הַתִּישְׁבְּתִי בִּינִי לְבֵין קוֹנִי, אֲנִי
 אֶת שְׁלִי אֲמַשִּׁיף לַעֲשׂוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה מָה שֶׁהוּא רוֹצֵה.
 כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (תַּנְחוּמָא נְשֵׂא ג'): מִיּוֹם שֶׁבָּרָא הַקְּדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עוֹלְמוֹ נִתְאַוָּה שִׁיְהִיָּה לוֹ דִּירָה בַּתְּחֻתוֹנִים; הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא רוֹצֵה לְגוֹר פֶּה בְּנֵה הָעוֹלָם עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הֵינּוּ שֶׁבְּאֲמַת

אֲשֶׁר ד' שסד בְּנַחֵל רכה

הוא יתברך נמצא פה, ובלעדיו יתברך אין לעולם קיום כלל, וזו שטות גדולה, שאדם מחפש את הבורא יתברך שמו בשמים, בשעה שאינו שם על לב, שהוא הולך על אלקות, אוכל אלקות, מסתכל אלקות, שומע אלקות, נושם אלקות, מדבר אלקות וכו', אכל לא כל אחד מסגל להבין את זאת, אשר דומם, צומח, חי, מדבר, זה לבד לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא. ולכן צריכים לעבד רק על נקדה זו — לחפש ולבקש את הקדוש-ברוך-הוא, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב), אשר זו עבודת כל בר ישראל — לחפש איה מקום כבודו, איה המקום שאוכל למצא אותו, איפה אתה, רבנו של עולם?! ואם מחפשים ומבקשים, אזי מוצאים אותו יתברך. ולכן אל תתמה עלי, שאני שוכח ואינני יודע ומבין, כי באמת אינני מבין, ואין זו גזמה כלל, אין לי בזה העולם אף אחד — רק הקדוש-ברוך-הוא. עבר בתי כל-כף הרבה צרות ויסורים מרורים — מבית ומבחוץ, שאינני יכול להסבירך, ומה החזיק אותי כל השנים? נכנסתי בתוך האמונה, שזו שנה טובה, אדם ישן, והשנה הזו היא מגלה את הקדוש-ברוך-הוא, כי אין עוד דבר שמגלה אותו יתברך כמו אמונה. ומוהר"ן ז"ל מצא רמז נורא ונפלא מאד, שהנביא יחזקאל, שהיה ממבחר הנביאים, שראה את כל המרובה העליונה התחיל לומר (יחזקאל א, א): "נפתחו השמים וראוהו מראות אלקים", שנה ראשי תבות אמונה, איך זכה שנתגלו אליו מראות אלקים, עד שראה כל המרובה עליונה? רק על-ידי אמונה. ולכן אשרי האדם שזוכה להגיע לזה! ותאמין לי, שרבות עבר עלי, דברים כאלו שאיני יכול להסבירך כלל, ובפרט אדם שיש לו עסק עם הרבים, זה הדבר הגרוע ביותר, כי בני-אדם הם בעלי בחירה, אחרי שיגעת עם פלוני ימים ושנים, הוא ירק לך בפנים, ועליך עוד לחיך לו... עם כל זאת יעיד עלי הקדוש-ברוך-הוא, שנה רק עזר לי — כל אלו הבזיונות והשפיכות דמים, החרופין והגדופין שהיו לי מאלו שהסתובבו סביבי, זה אשר סיע בידי לבוא לאמונה יותר גדולה; כי כשאתה עוזר למישהו ומוסר נפשך בעבורו, ואחר-כך יורק לך בפנים, ומדבר עליך כל דבר אסור, שכלל לא תארת ושערת, אתה נשבר לגמרי. וכרגע שאדם זוכה

לֵב נִשְׁבֵּר, אֵין דְּבַר בְּעוֹלָם שְׁלֵא יִשְׁיג. וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל פְּעַם:
 אִם הִצְדִּיקִים שְׁהִפְרַתִּי אוֹתָם, שְׁבֹאֲמַת הָיוּ צְדִיקִים, אִם הָיָה לָהֶם
 לֵב נִשְׁבֵּר כְּמוֹ שֵׁשׁ לִי, אֵין גִּן-עֵדֶן מִסְפִּיק לָהֶם. וּבִאֲמַת מִי
 שְׁמִתְבוֹנֵן וּמַעֲיֵן הֵיטֵב בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", מִתְפַּלֵּא אֵיךְ יְלוּד
 אִשָּׁה הָיָה יָכוֹל לִכְתֹּב דְּבָרִים כָּאלוֹ. וְרֵאִיתִי מִכְּתָב מֵאֶחָד מִתְלַמְּדֵי
 מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: ר' נֶתָן בֶּר' יְהוּדָה, שְׁכּוֹתֵב: כְּשֶׁאֲנִי לוֹמֵד "לְקוּטֵי-
 הַלְכוֹת", אֲנִי מִתְבוֹנֵן הֵיטֵב וּמִתְפַּלֵּא, אִם בִּאֲמַת זֶה כְּתִב יְלוּד אִשָּׁה
 אוּ מִלְּאָךְ; כֹּל-כֵּן הִיָּתָה לוֹ הִרְגָּשָׁה בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וּלְכֹל זֶה זָכָה
 מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל דִּיקָא, עַל-יְדֵי הַלֵּב נִשְׁבֵּר שְׁהָיָה לוֹ. וּבִכְרִיט שְׁרַדְפוּ
 אוֹתוֹ וְדִבְרוּ עָלָיו כֹּל דְּבַר אָסוּר. וְהִיָּתָה תְּקוּפָה שְׁהָיוּ לְמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל
 שְׁמוּנִים תְּלַמְּדִים עוֹבְדֵי ה' בִּאֲמַת, וּלְבִסוּף כָּלֵם בְּרַחוּ מִמֶּנּוּ
 וְהִתְחַבְּרוּ לְמַתְנַגְדִּים, הֵיִשׁ כָּאֵב וְצַעַר גְּדוֹלִים מְזֵה?! עִם כָּל זֹאת
 מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל הִתְחַזַּק וְלֹא נִשְׁבֵּר.

וּבִאֲמַת יְדוּעַ אֶצְלָנוּ הַסְּפוּר, שְׁקִדָּם הֵהֱסֵתְלָקוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
 כְּשֶׁהָיָה כָּכָר מְאֹד מְאֹד חֲלָשׁ, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְדַבֵּר, כִּי סָבַל עַל
 הַרְאוֹת מִמַּחֲלַת שְׁחֻפָּת, וְהָיָה קָשָׁה לוֹ הַדְּבוּר מְאֹד, וְהִשְׁתַּעַל שְׁעוֹל
 עִם דָּם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל שְׁמָשׁוּ בְּלֵילוֹת הָאֲחֵרוּנִים שֶׁל
 יְמֵי חַיָּו הַקְּדוּשִׁים בְּעֵלְמָא הַדִּין. וְרַבְּנוּ ז"ל הִסְתַּפַּל עַל מוֹהֲרַנְ"ת
 ז"ל כֹּל הַזְּמַן, וְהוּא הִבְחִין הֵיטֵב, שְׁרַבְּנוּ ז"ל מִסְתַּפַּל עָלָיו. וְאַחַר
 הִסְתַּלְקוֹת רַבְּנוּ ז"ל אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: בְּחַיָּו שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הִחְיִיתִי
 עֲצָמֵי עִם הַדְּבוּרִים שְׁלוֹ, וְעַכְשָׁו אַחַר הִהֲסֵתְלָקוֹת אֲנִי מְחִיָּה עֲצָמֵי
 בְּזֵה שְׁהִסְתַּפַּל עָלַי, כִּי הִבְנֵיתִי מִהִהֲסֵתְפָלוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁיַעֲבֹר
 עָלַי מֵה שְׁיַעֲבֹר, וְתִהְיֶה רַחֲמָנוֹת גְּדוֹלָה עָלַי, וּמִי יוֹדֵעַ אִם אֲחֻזֵּק
 מֵעַמָּד, כֵּן הִבְנֵיתִי רַק מִהִהֲסֵתְפָלוֹת שְׁרַבְּנוּ ז"ל הִסְתַּפַּל עָלַי.

וּבִאֲמַת אִם נִרְצָה לְהִתְבוֹנֵן הֵיטֵב בְּדְבוּרִים אֵלוֹ, שְׁהֵם עֲמָקִים
 מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵלֵא מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל קִבֵּל מִרַבְּנוּ ז"ל כֹּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה,
 כִּי הֵ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן" זֶה סִפֵּר שְׁפָלוֹל מִכָּל הַסְּפָרִים, זֶה הִמְפָּתַח
 שְׁפוּתַח אֵת כָּל סִתְרֵי תּוֹרָה שְׁבִזְהָר וּבִתְקוּנִים וּבְכָל כְּתָבֵי הָאֶרֶץ ז"ל
 וּבְכָל גְּלוּיֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וּמִכָּל שְׁפָן
 בְּ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת", שְׁזֵה בָּא מַעֲתִיק, וְכֵן "סְפָר-הַמְּדוּת" שְׁהֵם

השגות נוראות, שרַבְנוּ ו"ל השיג עוד בימי ילדותו, עם כל זאת אָמַר מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל, שְׁהֵסְתַּפְּלוּת שְׁרַבְנוּ ו"ל הִסְתַּפַּל עָלָיו הִיָּתָה יוֹתֵר מֵהַכֵּל, הַכִּיצָד? אָלָא רַבְנוּ ו"ל אָמַר (לקוטי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן טו), שְׁהַצְדִּיק הוּא בְּחִינַת רֵאִיָּה, מְסַתַּפֵּל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהֵהִסְתַּפְּלוּת שְׁלוֹ אַחֲר־כֶּף, שְׁמְסַתַּפֵּל בְּבְנֵי-אָדָם, וּמְכַנִּים בָּהֶם שְׁגָם הֵם יִפְקָחוּ אֶת הָעֵינַיִם. וְכֵן אָמַר רַבְנוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עב), אָשֶׁר הֵהִסְתַּפְּלוּת שְׁהַצְדִּיק מְסַתַּפֵּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, נוֹתֵן לוֹ גְּדֻלָּה, וְעָקֵר הַגְּדֻלָּה זֶה שְׁפִלוּת. נִמְצָא, שְׁבִזָּה שְׁהַצְדִּיק מְסַתַּפֵּל, כְּבִכּוּל, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתַּפֵּל דְּרַכּוּ. שְׁזָה מָה שְׁאָמַר דּוֹד הַמְּלֶךְ (תְּהִלִּים לג, יד): "מִמְּכּוֹן שְׁבִתּוֹ הַשְּׂגִיחַ אֶל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ". וּמוּבָא בַּזֶּה־ר (חֶלֶק ג' רעג): "מִמְּכּוֹן שְׁבִתּוֹ הַשְּׂגִיחַ — רֵאשֵׁי תְבוֹת מִשְׁ"ה, שְׁפֵל הֵהִסְתַּפְּלוּת כְּבִכּוּל שְׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתַּפֵּל בְּזֶה הָעוֹלָם, זֶה דִּיקָא דִּרְךָ הַצְדִּיקִים. וְלִכֵּן "מִמְּכּוֹן שְׁבִתּוֹ הַשְּׂגִיחַ" רֵאשֵׁי תְבוֹת: מִשְׁ"ה דִּיקָא, כִּי דִּיקָא עַל-יְדֵי מִשְׁה שְׁהִסְתַּפֵּל עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הוּא הַמְּשִׁיף אֶת הַהִשְׁגָּחָה עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן זֶהוּ דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד לְהִסְתַּפֵּל תָּמִיד עַל פְּנֵי הַצְדִּיק, שְׁזָה בְּעֶצְמוֹ מְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם, כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט); אֲבָל צְרִיכִים זְכוּת גְּדוֹלָה מֵהַשְּׂמַיִם, כִּי הִרְבֵּה פְּעָמִים אָדָם מְטַעֵה אֶת עֶצְמוֹ. וְלִכֵּן "אֶל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ" רֵאשֵׁי תְבוֹת: אִיכָ"ה. הִינּוּ שְׁזָה מָה שְׁמִבְּקֵשׁ דּוֹד הַמְּלֶךְ: הֵן אָמַת אָשֶׁר "מִמְּכּוֹן שְׁבִתּוֹ הַשְּׂגִיחַ אֶל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ", רֵאשֵׁי תְבוֹת מִשְׁ"ה, אֲבָל גַּם רֵאשֵׁי תְבוֹת אִיכָ"ה, שְׁאָדָם צָרִיף תָּמִיד לְבַקֵּשׁ אִיכָ"ה — הֵיכָן הַצְדִּיק הָאָמַת שְׁאֲנִי יְכוּל עַל יְדוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא?! וְכֵמוֹ שְׁאָמַר רַבְנוּ ו"ל (לקוטי-מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח), אָשֶׁר צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ מְאֹד מֵהַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ לְזָפוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְדִּיק הָאָמַת, כִּי אֲשַׁרִּי מִי שְׁזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ, אֲשַׁרִּי לוֹ וְאֲשַׁרִּי חֶלְקוֹ! כִּי אַחֲר־כֶּף הִינּוּ לְאַחַר הַמִּיתָה קָשָׁה אֲזוּ מְאֹד לְהִתְקַרֵּב, וְצְרִיכִים לְהִרְבוֹת מְאֹד בְּתַפְּלָה וּבְתַחֲנוּנִים, שְׁיִזְכֶּה בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְדִּיק הָאָמַת, כִּי הַבְּעַל-דְּבָר שָׁם לְבוֹ עַל זֶה מְאֹד עֲכָשׁוּ, לְבַלְבֵּל אֶת הָעוֹלָם, כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם עֲכָשׁוּ קְרוּבִים אֶל הַקֵּץ מְאֹד, וַיֵּשׁ עֲכָשׁוּ לְיִשְׂרָאֵל גְּעוּגוּעִים גְּדוֹלִים וְכַסּוּפִים לְהַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, אָשֶׁר לֹא הִיָּתָה

כִּזְאת מִימֵי קֶדֶם, וְכָל אֶחָד נִכְסֵף מְאֹד לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, עַל־כֵּן הִרְעִים
הַבַּעַל־דָּבָר וְהַסֵּמ"ך־מ"ם, וְהַכְּנִיס מַחְלָקֶת בֵּין הַצְּדִיקִים, וְהַקִּים
בַּעוֹלָם מִפְּרִסְמִים הִרְבֵּה שֶׁל שֶׁקֶר, וְגַם בֵּין הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּים
הַכְּנִיס מַחְלָקֶת גְּדוֹל, עַד שֶׁאִין אֶחָד יוֹדֵעַ הֵיכֵן הָאֲמֶת, עַל־כֵּן
צָרִיכִים לִבְקֹשׁ מְאֹד מִהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ לְזִכּוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק
הָאֲמֶת. וְכֵן מְצִינוּ עוֹד לִפְנֵי אֲלֹפִים שָׁנָה, קֶדֶם שֶׁנִּסְתַּלַּק שְׁמֵעוֹן
הַצְּדִיק, שֶׁהָיָה מְשֻׁנְרֵי כְּנִסְתַּת הַגְּדוֹלָה, הַנִּיחַ אֶת שְׁנֵי בְּנָיו: חוֹנִיו
וְשְׁמַעִי, וְצִוָּה שֶׁהֵבִן הַצֶּעִיר — חוֹנִיו יִהְיֶה כֹהֵן גְּדוֹל. וְאַחֲר־כֵּן
נִסְתַּלַּק, וְנִתְקַנָּא הָאֵחַ הַגְּדוֹל שְׁמַעִי בְּאֵחַ הַקָּטָן, וְהִטְעָה אוֹתוֹ
שִׁילְבִישׁ עֲצָמוֹ בַּכְּגָדִים, וְהִעֲלִיל עָלָיו עֲלִילַת שְׂוָא, עַד שֶׁהִצְרִיךְ
לְבִרְחָה, וּבְרַח לְמִצְרַיִם, וְשָׁם בָּנָה מִזְבֵּחַ (עַיֵן מְנַחֲתוֹת ק.). לְמִדֵּים מְכָאֵן,
שֶׁכָּבֵר הָיָה דָּבָר זֶה לְעוֹלָמִים, שֶׁשְׁנֵי אֲחִים לֹא הִתְפָּשְׂרוּ, וְכָל אֶחָד
רָצָה לְהִיּוֹת מְנַהִיג, אִף שֶׁהָאָבָא צִוָּה שֶׁהֵבִן הַצֶּעִיר יִהְיֶה תַּחְתּוֹ, הֵבִן
הַגְּדוֹל הִעֲלִיל עַל הַקָּטָן מִהַיְעֲלִיל וְכוּ', עַד שֶׁהִצְרִיךְ לְבִרְחָה, וּמְרַב
חֲלִישוֹת הַדַּעַת הֵלֵךְ וּבָנָה בָמָה. וְדָבָר זֶה נוֹהֵג כְּכָר אֲלֹפִים שָׁנָה,
וְאִין זֶה דָּבָר חֲדָשׁ. וְכַפִּי שֶׁאֲנִי רוֹאִים הַיּוֹם מִפְּרִסְמִים רַבִּים בִּינֵיהֶם,
לְזֶה יֵשׁ אֲלֵפֵי אֲנָשִׁים וְלְזֶה יֵשׁ אֲלֵפֵי אֲנָשִׁים, וּמְטַעִים אֶת הָעוֹלָם,
רַחֲמָנָא לִישׁוֹכֵן. וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שֶׁבִקֵּשׁ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁנִּתְפַּלֵּל הִרְבֵּה
לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁנִּזְכֶּה לְמִצְאָה אֶת הָאֲמֶת, כִּי יְכוּלִים לְהִטְעוֹת
עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד — זֶה דָּבָר אֶחָד. וְדָבָר שְׁנֵי לְמִדֵּים, שֶׁאֲדָם אִף
שֶׁהָיָה בְּמִדְרָגָה גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי אִם שְׁמֵעוֹן הַצְּדִיק הוֹתִיר צְנוּאָה
שֶׁבְנוּ חוֹנִיו יִהְיֶה כֹהֵן גְּדוֹל, בְּיָדָאֵי הָיָה בַּעַל מְדֻרְגָה, אִף מְרַב
חֲלִישוֹת הַדַּעַת שֶׁסָּבַל מִשְׁמַעִי אֲחִיו וְכוּ', נִפְל וּבָנָה בָמָה וְכוּ'. אֲשֶׁר
מְכַל זֶה לְמִדֵּים, שֶׁאֲסוּר לוֹ לְאָדָם לִפְלֵי בְּחִישוֹת הַדַּעַת, יִהְיֶה מִי
שִׁיְהִיָּה, אֲפִלוּ כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ יִרְדְּפוּ אוֹתוֹ, הָעֵקֶר לְבִרְחָה אֶל
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְרַבְּנוּ ז"ל מְבִיא (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן לט),
אֲשֶׁר הַצְּדִיק הַגְּדוֹל בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, יֵשׁ לוֹ כַּח לְהַכְּנִיס
אֲפִלוּ בְּקִטְנֵי עֲרֵב גְלוּי אֲלֵקוּת, יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר רָאוּ הַנְּבִיאִים. אֲבָל עֲלִינוּ
לְבִקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ לְמִצְאָה אֶת הַצְּדִיקִים הַלְלוּ. וְרָאוּ לָנוּ לוֹמַר זֹאת
בְּכִכָּיָה וּבְדַמְעוֹת שְׁלִישׁ, לְבִכּוֹת וּלְהִתְנַעֵנֵעַ, לְבִקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו
יִתְבָּרֵךְ, מְתִי נִזְכֶּה לְזֶה, שִׁיְהִיָּה לָנוּ זֶה הַדַּעַת שְׁנוּכַל לְדַעַת וּלְהַכִּיר

את הבורא יתברך שמו מכל דבר של זה העולם בפרטי פרטיות, וכפי המדרגה הפחותה שלנו עתה, וכלנו אין פנינו יפות כלל, אנו צריכים שירחם עלינו השם יתברך, לתן לנו מנהיג רועה נאמן, שיוכל להאיר בנו ידיעה הזו, כדי שנוכל להכיר את הקדוש-ברוך-הוא מכל דבר בזה העולם. רואים איך שרבנו ז"ל בעצמו מעורר אותנו, שנוזפה למצא איש כזה שיש לו כח להחזיר בנו אמונה וגלוי אלקות, ואם זה נאמר בחוץ, מכל שכן וכל שכן גם בפנים נעשה בלבול הדעת, שבין אנשי שלומנו נעשות מריבות ואי הבנות, ואחד רוצה לבלע את רעהו חיים. שכל זה בא מפגם הברית, רחמנא לישזבן. וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), אשר הצדיק בונה "היכל-הקדש", וצריכים מאד לשמור מאלו האנשים, כי הרע שבהם רוצה להדבק במקרבם. ובמה הם מדבקים? כי הם פגומים, ובמקום שידו במעשיהם, הם עוד שופכים את הלכלוך שלהם על אלו שמקרבים אותם, ואם לא די בזה, הם גורמים שגם אחרים יתרחקו, שזה מה שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שזו המחלקת שיש בין הצדיקים, כדי לרחק את בני-אדם שנופגמו בפגם הברית, אשר עליהם נאמר (משלי ב, יט): "כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים". אבל הקדוש-ברוך-הוא מרחם על נשמות ישראל, והקים מחלקת, אבל לא כל אחד יכול לעמד במחלקת, וברגע שאדם שומע שיש מחלקת — הוא בורח, ואינו יודע להיכן, ולמעשה בורח יותר אל הבוץ והזהמה, ונדמה לו שבורח אל הקדשה. כי באמת צריכים הרבה לבקשו יתברך, שיהיה נקי מכל מיני דמיונות והבלים. ומה אנו רואים? שדיקא בני-אדם מסכנים, שחושבים שיודעים מה זה שכל ומה זה כח המדמה, ובאמת הם נופלים בדמיון; כי על זה בעצמו צריכים הרבה לבקשו יתברך, שישנה לברור וזכוף המדמה, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'), אשר הצדיק הגדול במעלה נוראה ונפלאה מאד, זכה כבר לברור וזכוף המדמה, ומי שרק מקרב אליו, גם-כן זוכה אל ברור וזכוף המדמה. ומהו ברור וזכוף המדמה? שזוכה להארת חדוש העולם, שיודע ועד אשר הקדוש-ברוך-הוא מחדש את עולמו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע,

וְאִז כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְהִגִּיעַ לְדַרְגַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, זֶה סוּד הָאֲמוּנָה. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אִיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנַתְךָ"; כְּשֵׁיט לְאָדָם הַרְבֵּה אֲמוּנָה, אִז נִתְחַדֵּשׁ בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, וְשׂוֹכַח בְּכָל דְּקָה מֵהַ שְׁהִיָּה מִקֶּדֶם, וְזֹכֶה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, שְׁזֶה סוּד אֲמוּנָה הַמְּלֻכּוֹת דְּלִית לָהּ מַגְרָמָא כְּלוּם, רַק מֵה שְׁמַאִיר בֵּה הַשְּׁמֵשׁ, הַשְּׁכָל. כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁהֶצְמָצוּם זֶה מֵה שְׁמַאִיר בּוֹ הַשְּׁכָל, כֹּל מֵה שֶׁאָדָם מְצַמָּצֵם עֲצָמוֹ יוֹתֵר, נַעֲשֶׂה בְּחִינַת מְלָכוּת, וְאִז מְאִירָה בּוֹ הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה. אוֹמֵר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן צא) עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת יז, יב): "וַיְהִי יָדְיוֹ אֲמוּנָה עַד בּוֹא הַשְּׁמֵשׁ", אִם אָדָם חֲזָק בְּאֲמוּנָה, זֹכֶה אַחֲר־כֵּן לְגִלּוֹי אֱלֻקוֹת, שְׁמַאִיר לוֹ כְּשֵׁמֵשׁ בְּצַהָרִים.

וְלִכֵּן אַל תִּתְפַּלֵּא שֶׁאֲנִי אוֹמֵר לְךָ שֶׁאֵינֶנִּי מִבֵּינ, כִּי רַבּוֹת עֲבַר עָלַי בְּחַיִּי, שָׁבְרוּ אוֹתִי כְּחֶרֶס הַנְּשֻׁבָר, וְאֶלְךָ טַעְמֵי מִיְתָה טַעְמֵי בְיוֹם אֶחָד, עַד שֶׁנִּמְלָה בְּלִבִּי הַהֲחֻלָּה, שֶׁאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא אֶכְפַּת לִי מִשׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם, אֲנִי בּוֹרַח רַק אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכֹל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלַי, אֲנִי מוֹסֵר עֲצָמִי לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזֶה מֵה שֶׁדוּד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר (תְּהִלִּים לג, ה): "אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, חֶסֶד הַנְּוִי"ה מְלֹאָה הָאָרֶץ"; אָדָם צָרִיךְ לְאַהֵב אֶת הַצְּדָקָה וּמִשְׁפָּט, שְׁזֶה הַדִּין הַקָּשֶׁה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְצָרִיךְ לְזַכֵּר אֲשֶׁר חֶסֶד יְיָ מְלֹאָה הָאָרֶץ, רֵאשֵׁי תְבוֹת חֵימ"ה, בְּתוֹךְ הַחֵימָה — חֶסֶד הַנְּוִי"ה מְלֹאָה הָאָרֶץ, שֶׁהַכֹּל חֶסֶד. וְאֶף שֶׁאֵין יְכוּלִים לְהִבִּין דְּבַר כְּזֶה, כִּי לְמַעֲשֵׂה הַרִי יֵשׁ לִי צַעַר וַיִּסּוּרִים וּמְרִירוֹת, אֲנִי עוֹבֵר מִשְׁבָּרִים וְגִלְגִּים, חוֹבוֹת עֲצוּמִים, שֶׁבְּעָלֵי הַחוֹבוֹת מְעִיקִים אוֹתִי מְאֹד, וְאֶף שֶׁאֵלוֹ הַחוֹבוֹת אֵינָם הַחוֹבוֹת שְׁלִי, אֲלֹא הַשְּׁלֻכְתִּי עֲצָמִי בְּחוֹבוֹת, הַדְּפֻסְתִּי סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְהַמְדְּפִיסִים בָּאִים וְדוֹרְשִׁים לְפָרַע חוֹכְם, וְכֵן שֶׁאֵר חוֹבוֹת שֶׁלְקַחְתִּי עַל עֲצָמִי לְעֹזֵר לְאֲנָשִׁים עֲנִיִּים אֲמֻלָּים, אֲלֻמְנוֹת וַיִּתּוּמִים, וְאֵין לִי מְמוֹן, לוֹיְתִי מִהִבְרִיּוֹת, וְעַתָּה עָלַי לְפָרַע חוֹבִי. עַם-כָּל-זֹאת אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה, וְלִכֵּן לֹא יִפְלֵא בְּעֵינַיִךְ שֶׁאֲנִי כּוֹתֵב לְךָ שֶׁאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ, כִּי בְּאֻמַּת אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ.

וְאֲנִי זֹכֵר בְּהִיּוֹתִי בְּחוּר צָעִיר, קָרָאתִי אֶת הַסְּפוּר שֶׁכָּתוּב

אֲשֶׁר ד' שסד בַּנְחָל רלא

מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל לַפְּנֵי שְׁהִיַע לְרַבְּנוּ ו"ל, אֶת הַמַּאֲמָר הַעֲמֵק הַנּוֹפֵלָא
מָאד, אֲשֶׁר כָּל חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב תְּלוּיָה בְּזֵה (לקוטי-מוֹהֲרַן, חֶלֶק ב', סִימָן
עח), רַבְּנוּ ו"ל נִשְׁבַּע בְּשֶׁבֶת, שְׂאִינוּ יוֹדַע כְּלוּם. וּלְבִסוּף גְּלָה סוּדוֹת
נוֹרָאִים כְּאֵלוֹ, שְׂיִישׁ צְדִיקִים שְׂאִין לָהֶם שׁוּם חֵיוֹת, אֶלָּא מִהַדְרָךְ
לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, עַל מַה שְׁהִיָּה קִדְּם קִבְּלַת הַתּוֹרָה, שְׁהִרְגִישׁוּ עֲצָמָם
לֹא כְּלוּם, שְׁבִקְשׁוּ מִתַּנַּת חֲנָם כְּמִשֶׁה רַבְּנוּ, שְׂזָכָה לְמַה שְּׁלֹא זָכָה
אִף אֶחָד בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְעִידָה, אֲשֶׁר "לֹא קָם
כְּמִשֶׁה" (עֵין דְּבָרִים לֵד, י), אִף-עַל-פִּי-כֵן בִּקְשׁ מִתַּנַּת חֲנָם, כִּי הִרְגִישׁ
שְׁלֹא מִגִּיעַ לוֹ, וְאִז גְּלָה לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל אֶת הַסוּד הַנּוֹפֵלָא, אֲשֶׁר אִין
שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, שְׁהַקּוֹל הִזָּה נִשְׁמַע בְּכָל דוֹר וְדוֹר יוֹתֵר חֲזָק,
וּבִפְרָט בְּדוֹרוֹת אֵלוֹ, כְּלָם שׁוֹמְעִים אֶת הַקּוֹל שְׂרַבְּנוּ ו"ל צָעֵק אִז
בְּקוֹל עֲמֵק מָאד: "אִין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל!" שְׂזָה דְּבַר פֶּלֶא, כִּי
רַבְּנוּ ו"ל מְגַלָּה לְנוּ, שְׂאִפְלוּ אָדָם שְׁעֵבֵר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, אֲסוּר
לוֹ לְהַתְּיָאֵשׁ, כִּי אִין דְּבַר כְּזֵה יְאוּשׁ. אֲשֶׁר זֵה בְּעֲצָמוֹ סוּד נִפְלָא.
וְקִדְּם זֵה נִשְׁבַּע שְׂאִינוּ יוֹדַע כָּלָל. אִזִּי כְּשֶׁהִיִּיתִי בַּחוּר צָעִיר הַתְּפִלָּאִיתִי
מָאד, אִיךְ בְּאַמַּת יְכוּל לְהִיּוֹת דְּבַר כְּזֵה? ! אֲבָל עֲכָשׁוּ אַחַר גִּיל אַרְבָּעִים
שָׁנָה, שְׂאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲבוּדָה זְרָה ה:): לֹא קָאִי אִינִישׁ
אֲדַעֲתִיָּה דְרַבִּיָּה עַד אַרְבָּעִין שָׁנִין, אֲנִי מִבִּין אֶת זֹאת הַיֵּטֵב; כִּי רַבְּנוּ
ו"ל סָבַל לְפִי עֲרָךְ גְּדֻלָּתוֹ, שְׂאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי נִשְׁמָה
כְּמוֹ רַבְּנוּ ו"ל לֹא הִיָּתָה שְׂיִכְתָּ לְגַמְרֵי לְזֵה הָעוֹלָם, אֶלָּא הַקְּדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא הַכְּרִיחָה לְרַדַּת לְמִטָּה וּלְגַלוּת מַה שְּׁגִלָּה. וְלִכֵּן אָנוּ
הַתְּלַמִּידִים, עֲלִינוּ לְהַתְּעַמֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר רַק
זוֹ נִקְרָאת הַתְּקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל — לְלַמַּד הַרְבֵּה לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן,
הַרְבֵּה "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", הַרְבֵּה "סְפָר-הַמִּדּוֹת", הַרְבֵּה שִׁיחוֹתֵינוּ
הַקְּדוּשׁוֹת בְּ"שִׁיחוֹת-הַרְ"ן" וּבְ"תִי-מוֹהֲרַן", עַד שְׁיִהְיָה שְׁגוּר בְּפִינוּ
בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, וְאִז כּוֹלֵי הָאִי וְאוּלֵי נִזְכָּה לְהַקְרָא תְּלַמִּידֵינוּ, וְאִז גַּם
אֲנַחְנוּ נִרְגִישׁ אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז כִּי טוֹב.

וְלִכֵּן אֵל תְּתַפְּלָא שְׂאִנִּי אוֹמֵר לָךְ, שְׂאִינִי מִבִּין, כִּי בְּאַמַּת אִינִי
מִבִּין, וְהַאֲמַת אֲגַלָּה לָךְ, שְׂאִנִּי בְּאַמַּת אִינִי מְעַנֵּן לְהַבִּין, אֲנִי רוֹצֵה
רַק אֶת הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא! זֵה כָּל רְצוֹנִי וְכִסּוּפִי, אֲנִי רוֹצֵה לְגַלוּת

וּלְפָרְסִים לְכֻלָּם אֶת הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל. וְלִכְּנֵן בְּזֶה שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי לְתַקֵּן אֶת הַמְּכֻוֹנוֹת וְלִסְדֵּרָן, כְּדֵי שְׁנַזְכֶּה לְהִדְפִּים, זֶה זְכוּת גְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁהַיּוֹם יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים לְאֵלִפִּים וּרְבֻבוֹת רְבֻבוֹת וְכוּ' וְכוּ', שְׂמִשְׁתַּוְּקָקִים לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וּלְהֵאִיר נִפְשָׁם בְּהֶאֱרַת אֹר זִיו וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ, אֲבָל לֹא מוֹצְאִים אֶת הַכְּלִים לָזֶה, וְלִכְּנֵן בְּזֶה שְׂאֵתָה מְסִיעֵ בְּיָדֵי, הַהֶכְרַח לִי לֹאמַר לָךְ, שְׁזֶה זְכוּי הַרְבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם; וְעַל-כֵּן אֵל תַּחֲלֵשׁ דַּעְתְּךָ שְׂאֵנִי אֹמֵר לָךְ שְׂאֵנִי מְבִין, אֲנִי בְּאֶמֶת אֵינִי מְבִין, אֲבָל אֵתָה כֵּן מְבִין, אֲזִי תַעֲזֹר לִי, וְתַהֲיֶה לָךְ זְכוּת הַרְבִּים גְּדוּלָּה מְאֹד, כִּי נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל מְאֹד מִשְׁתַּוְּקָקוֹת עֲכָשׁוּ אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל גַּם בְּזֶה יֵשׁ כָּל מִינֵי חֻכְמוֹת שֶׁל הַכֵּל, כִּי גַם בְּלְמוּד קִבְּלָה אָדָם יְכוּל לְטַעוֹת מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שְׁגָלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (סִימָן מוה"ר"ן, סִימָן תַּקכ"ו): קִבְּלָה גִימְטְרִיָּה נוֹאָף; כִּי מִי שְׂאֵינִי זֹכֶה לְהִבִּין עִמָּקָם, רַק מְדַבֵּר מִן הַשֵּׁפָה וְלַחֲוִץ, הוּא מְגַשֵּׁם אֶת הַלְשׁוֹנוֹת, וְזֶה אֲצִלוּ נֹאֵף, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וְזֶה כָּלֵל הַחֻכְמוֹת שְׁנִדְבָקוּ בָּאָדָם. וּבְאֶמֶת עֵקֶר סוּד הַקִּבְּלָה, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֹטָל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלְדַעַת אֲשֶׁר בְּכָל רִגַע הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחֲדִּישׁ אֶת עוֹלָמוֹ, שְׁזֶה חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, וְזֶה זֹכִים עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֵל רַבֵּנוּ ו"ל.

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵינֶךָ מְקַפִּיד עָלַי, שְׂאֵנִי מְגַלָּה לָךְ פְּנִימִיּוֹת לְבָבִי, אֵין לִי שׁוּם כְּוָנָה אַחֲרַת, וְאֶשְׁרִיךְ שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַמּוֹן נִשְׁמֹת, כִּי עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת לְעֶצְמְךָ חֲשׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ אֲמִתִּי בְּלִי שׁוּם דְּמִיוֹנוֹת — הִנֵּה אָנוּ כָּאֵן מְדַבְּרִים יַחַד, מְדַפְּסִים בְּיַחַד, וְעוֹד מַעֲט אָנוּ עוֹזְבִים אֶת זֶה הָעוֹלָם, וּכְבָר יִהְיֶה עוֹלָם אַחֵר, אֲנָשִׁים אַחֲרִים, אֲבָל הַסְּפָרִים יִשְׁאַרוּ, וְכֻלָּם יַחֲיוּ אֶת עֶצְמָם, וְלִכְּנֵן רָאָה לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד. וְלֹא בְּחִנָּם שְׂאֵמַר מוה"ר"ן ת"ו"ל אַחֵר הַסְּתַלְקוֹת רַבֵּנוּ ו"ל, שְׂעַכְשׁוּ מִתְחַרֵּט לָמָּה לֹא יָשַׁב תְּמִיד אֲצֵל רַבֵּנוּ ו"ל וְתַמִּיד כָּתַב, כִּי מָה אִם רַק הַזְּמַן הַקָּצֵר שְׁהִיָּה אֲצֵל רַבֵּנוּ ו"ל, כָּתַב כָּל-כַּף הַרְבֵּה, כִּי לֹלֵא הוּא, לֹלֵא הִיָּה לָנוּ לֹא "לְקוּטֵי-מוה"ר"ן", וְלֹא "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" וְלֹא "סְפָר-הַמִּדּוֹת" וְלֹא הַשִּׁיחוֹת, מְכַל שְׁכָן אִם הִיָּה יוֹשֵׁב בְּקַבִּיעוֹת, הָיוּ לָנוּ

אֲשֶׁר ד' ששה בְּנַחֵל רלג

פִּי מָאָה סִפְרִים שֵׁשׁ לָנוּ הַיּוֹם. וְדָבָר זֶה חוֹזֵר עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם.

יְעוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂנֵזֶכָה לְהִיּוֹת דְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהִטְעוֹת עֲצֻמְנוּ, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֵת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי שְׁלֹא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעָה מְאֹד מְאֹד, וְחָבֵל לְהִכָּנֵס בְּכּוֹפּוּחִים עִם זְקֵנִים טְפָשִׁים, תִּישִׁים וְכוּ' וְכוּ', יוֹתֵר טוֹב לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלִצְחַק מִכָּל הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' ששה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְגִשׁ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם לְתַלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", הַיּוֹי"ה עֲלֵיכֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ תְּמִיד, וַיִּזְכּוּ לִינֵק דְּבִשָּׁא וְחִלְבָּא מֵהַאי גַּחְלָא עֲמִיקָא וּטְמִירָא דְּנִבְיַע בֵּיהּ מְקוֹרָא דְּחִכְמָתָא עֲלָאָה מְסוּד שְׁלֹשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעִתִּיק וְכוּ'.

הִנֵּה אָנִי רוֹאֶה שֶׁהַבְּעַל-דְּבָר אֹרֵב עֲלֵיכֶם מִבֵּית וּמִבְּפָנִים בְּכָל מִינֵי גְּכָלֵי עֶרְמוּמִיּוֹת לְעַקְרָכֶם מִשְׂרָשְׁכֶם, וְעַל-כֵּן בָּאתִי לְבַקֵּשׁ וְלַעֲוֹרֵר וְלַחֲזֹק אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ, כִּי כְּמוֹ שִׁיְצְרוּ שָׁל אָדָם מִתְּחִלָּה עָלָיו בְּכָל יוֹם וַיּוֹם (קְדוּשֵׁין ל.), כְּמוֹ-כֵן זֶה לְעֻמַּת זֶה עָלֵינוּ לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, לְחַתֵּר וְלַחֲפֹשׂ בְּאוֹצְרוֹתֵינוּ שֶׁהוֹרִישׁ לָנוּ רַבְּנּוּ ו"ל יִרְשָׁה עֲצוּמָה, וְלַהוֹצִיא לְעֲצֻמְנוּ עֲצוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

עַל-כֵּן כָּל תְּלָמִיד וְתַלְמִיד הַלּוֹמֵד בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" עָלָיו לִידַע, כִּי הַיְסוּד אֲצֻלְנוּ הוּא רַק מֵה שְׂרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר כְּפִי שֶׁהוֹרֵנוּ וּפְרָשׁ לָנוּ תְּלָמִידוֹ מוֹהֲרָנִי ת"ו"ל. וְלָכֵן עַל כָּל תְּלָמִיד מִתְּלָמִידֵינוּ הַיְקָרִים לְחֹזֵר קָדָם הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, עַד שִׁיְהִיָּה בְּקִי בָהֶם בְּעַל-פִּהּ מִמֶּשׁ, הֵינּוּ לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמוֹ שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּכָל יוֹם בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן", וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לֹמַר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה מְ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת",

רלד אָשֶׁר ד' ששה בַּנְחָל

אָשֶׁר אֵין לַמַּעֲלָה מִזֶּה, כִּי נַעֲשִׂים מִזֶּה שְׁעֲשׂוּעִים כְּאֵלוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אָשֶׁר לֹא עָלוּ שְׁעֲשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִיְמֹת עוֹלָם, כְּמוֹ שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (עֲנֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן; וּבִלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה); וְכֵן לַעֲשׂוֹת לְעֲצָמוֹ קְבִיעוֹת עֲצוּמָה בְּ"סֵפֶר הַמַּדּוֹת", אָשֶׁר רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל הִיָּה שְׁנַחֲזֹר בְּזֶה תָּמִיד, כִּי הַמַּדּוֹת הֵן יְסוּד כָּל הָאָדָם, וּבְמַדָּה שְׁאָדָם מוֹדֵד — בָּה מוֹדֵדִין לוֹ (סוֹטָה ח:); וְכֵן לַהֲיוֹת קְבוּעַ בְּשִׁעוֹר כְּסֻדְרָן בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אָשֶׁר דִּיקָא עַל-יְדֵי מוֹהַרְנ"ת ו"ל הוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ רַבְּנוּ ו"ל אֶל הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן עָלִיכֶם לַהֲתַמִּיד מְאֹד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי כָּל אֵלוֹ מְאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמְנוֹ שְׁזָכוּ לַהֲתַמִּיד בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", גְּדָלוֹ וְהִצְלִיחוֹ בַּעֲבוּרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם.

וְעַל כָּלֵם — לַרְאוֹת לַהֲתַמִּיד הַרְבֵּה בְּשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל וּמוֹהַרְנ"ת ו"ל, אָשֶׁר עִם כָּל שִׁיחָה וְשִׁיחָה אַתֶּם יְכוֹלִים לַהֲיוֹת אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, אִם תִּקְיָמוּ זֹאת בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה כְּמוֹ שְׂיָצָא מִפִּיהֶם הַקְּדוֹשׁ.

וְהִנֵּה עֵקֶר אַחִיזַת הַבַּעַל-דְּבָר, שְׂרוּצָה לַהֲתַאֲחַז בְּכֶם, הוּא דִיקָא עַל-יְדֵי סְפִטוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים וְשִׁיחוֹת שֶׁל הֶבֶל וְשֶׁל מַה בְּכַף מְזַקְנִים וּנְעָרִים טְפָשִׁים, אָשֶׁר נִתְרַבֶּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בִּיְגִינוּ, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מְדַמֶּה בְּדַעְתּוֹ דְּמִיּוֹן אַחֵר, וּמִזֶּה נִתְהוּוּ הַבְּלָבוּלִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן עָלִיכֶם לַהֲיוֹת קְבוּעִים רַק בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּמַה שְׂרַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר וּמַה שְׁתַּלְמִידוֹ מוֹהַרְנ"ת ו"ל אוֹמֵר, עָלִיכֶם לְקַיֵּם בְּמַסִּירוֹת נַפֶּשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְיֹתֵר מִזֶּה — הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוֹת רוּחַ וְדַמְיוֹנוֹת שְׂאִין לָהֶם שַׁחַר כָּלֵל, רַק כָּל אֶחָד הַמְצִיא מַדְעָתוֹ דְּמִיּוֹן אַחֵר. וְעַל כָּלֵם — לֹא לְסוּר אֶפְלוֹ מִסְעִיף קָטָן בְּשִׁלְחָן עָרוּף, שְׂזָה הִיָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל.

עַל-כֵּן תִּרְאוּ לַהֲזַהֵר מְאֹד מְאֹד לַהֲתַמִּיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וּלְקַיֵּם אֶת דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, אַחֲרַת אֵין לְכֶם מְקוֹם אֲצָלְנוּ כָּלֵל, כִּי אֲצָלְנוּ הָעֵקֶר רַק מַה שְׂרַבְּנוּ ו"ל רוּצָה מְאֻתָּנוּ, וְזֶה כָּל חֲפִצָּנוּ וּמַגְמוֹתֵינוּ, שְׁנִזְכָּה לְקַיֵּם אֶת דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה —

אֲשֶׁר ד' שֶׁסָּה בְּנַחֵל רְלָה

הֵן שְׁנֵי זֶהָר בְּאַמִּירַת תִּקּוּן חֲצוֹת בְּכָל לַיְלָה, אֲשֶׁר אֵז הוּא עֵת רְצוֹן
גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד בְּשִׁמְיִם, וּמְאִיר אֵז הָאוֹר הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁרִי
מִי שְׁזוּכָה אֵז לְהַתְּבוּדָד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ,
הֵן שְׁנֵי תַפְלֵל הַשָּׁלֵשׁ תַּפְלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעֲרִיב בְּצַבּוּר וּבְכַנּוּת
פְּרוּשׁ הַמְלוֹת מִתּוֹךְ הַסְּדוּר בִּזְקָא, הֵן לְהַתְּמִיד וּלְטַיִל בְּכָל חֲלָקֵי
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, זֶהר וְתַקּוּנִים. וְעַל
כָּל־ם — לְהַתְּמִיד בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ, וְלֹא לְנִטּוֹת מִמֶּנּוּ אֶפְלוּ כִּי הוּא זֶה,
וּבְכָל זֶה עֲלִיכֶם לְהִיּוֹת חֲזָקִים מְאֹד מְאֹד.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ו"ל אָמַר: אִם הָיוּ אַנְשֵׁי הָעוֹלָם יוֹדְעִים אֵיךְ שְׂאֲנִי
לוֹמֵד דֶּרֶךְ אֶרֶץ עִם אַנְשֵׁי, הָיוּ קִיסָרִים וּמְלָכִים שׁוֹלְחִים אֶת בְּנֵיהֶם
אֵלַי לְלַמַּד דֶּרֶךְ אֶרֶץ.

וְעַל־כֵּן עֲלִיכֶם לְהַתְּנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל עַד מְאֹד, כְּרָאוּי וְיָאוּת
לְאַנְשֵׁי רַבְּנוּ ו"ל, וְחִתְּךָ-וּמִיד כְּשִׂאתֶם רוּאִים אֵיזָה עֵז פָּנִים וְחֲצוּפָה,
רְאוּ לְכַרַח מִמֶּנּוּ כְּמוֹ שְׁבוּרְחִים מְאֹשׁ, כִּי בְּנֵדָאֵי פְּסוּל הוּא, נוֹלָד
בְּפְסוּל וְחֵי חַיִּים פְּסוּלִים. וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן אַתֶּם צְרִיכִים לְרְאוּת
שְׁלֹא יִתְעַרֵב בֵּינֵיכֶם אֵיזָה חֲצוּפָה וְעֵז פָּנִים, וּמִתָּר לְרַחֲקוֹ בְּשִׁתֵּי יָדַיִם.
וּבְכָל־ל מִי שְׂאִינוּ רוּצָה לְצִיַּת וְלִשְׁבֵר אֶת מְדוּתָיו הַרְעוֹת וּלְתַקֵּן אֶת
עֲצָמוֹ, וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת עֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל
רַבְּנוּ ו"ל, עֲלִיכֶם לְגַרְשׁוֹ וּלְרַחֲקוֹ, כְּאֲשֶׁר בְּפְרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ו"ל
(סְפָר־הַמְּדוּת, אוֹת צִדִּיק, סִימָן פּו): צִדִּיק שֶׁקָּרַב אֶת הָאָדָם, וְהָאָדָם הִזָּה
לֹא רָצָה לְקָרַב אֶת עֲצָמוֹ, מִתָּר לוֹ לְדַחֲוֹתוֹ בְּיָדַיִם. וְדָבָר זֶה רְאִיתִי
אַצֵּל גְּדוּלֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, צִדִּיקִים קְדוּשִׁים, דְּבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵף
שְׂצֻמְצָמוֹ עֲצָמָם בְּכָל מִינֵי צְמֻצוּמִים, וְהוֹרִידוּ אֶת עֲצָמָם לְכָל מִינֵי
נְפֻשׁוֹת פְּגוּמוֹת, וְהִזָּתָה לָהֶם אֲרִיכוֹת אֶפְסִים עֲצוּמָה, וְקָרְבוּ אוֹתָם
בְּכָל מִינֵי הַתְּקַרְבוֹת, אֲבָל כְּשֶׁרְאוּ לְבִסּוֹף שֶׁהֵם אֵינָם רוּצִים לְהַתְּקַרֵב,
דַּחּוּ אוֹתָם בְּשִׁתֵּי יָדַיִם.

הַעֲקָר תִּרְאוּ שְׁתֵּהִיָּה בֵּינֵיכֶם תְּמִיד אֶהְבָּה, אַחְנֶה וְרַעוּת, וְאַחַד
יַעֲזוֹר לְשָׁנִי — הֵן בְּתַקּוּן וּבְשׁוּל הַמְּאֲכָלִים, וְהֵן בְּגִקוּי הַמְּקוֹם, וְהֵן
בְּכָל דְּבָר, אִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמַר חֲזָק. וְתִרְאוּ לְשִׁמַח מְאֹד בְּכָל־י זְמַר.

רלו אֲשֶׁר ד' שסה בנחל

ובכלל — עליכם לראות שתשרה רוח שמחה במקום, והשמחה תרחיב לכם את המחין, להתנהג בכל דבר בזהירות ובמתניות גדולה. ועל כלם — לא להסתפל על אחר כלל, אדרבה, כל אחד צריך להתחיל מעצמו, באפן שאחרים יסתכלו עליו.

וכל תלמיד צריך לעבד על עצמו דיקא ולא על זולתו, באפן שהוא יהיה דגמא חיה להתלמד ממנו — הן במדות טובות, בדרך ארץ גדול בכלליות בין אדם לחברו, ובפרטיות בעת האכילה ושתיה ובפרטי פרטיות בעת התפלה והלמוד, שכל המסתפל עליו, יראה שהוא עגן אחר לגמרי.

והנה כל מי שיכול לקיים דבר זה — מה טוב ומה נעים, ומי שלא יכול לקיים את זה — ישתדל לקימו. ובפרטיות התמדת ספרי רבנו ז"ל, שיראה בעיניו מה שרבנו ז"ל רוצה מאתנו, כי לא עם הארץ חסיד (אבות ב, ה), ואי אפשר להיות ברסלבר חסיד כשעדין לא למד ולא יודע מה שרבנו ז"ל רוצה ממנו. ומי שלא רוצה לקיים את כל הני"ל, שילך מאתנו, כי אין אנו צריכים אותו, אין אצלנו מקום מקלט של לצים ופוחזים וכו' וכו', כל למודנו הוא רק האמונה הקדושה, להאיר על נפשנו מאור וזיו וחיות השם יתברך, ולזכות להרגישו יתברך תמיד — בין בפית, בין ברחוב, בין בהליכה ובין באכילה ובין בשיחתנו עם חברינו, כל דבורינו צריכים להיות רק אמונה והשגחה פרטית.

והשם יתברך יצליח דרככם תמיד, ובכל אשר תפנו — תצליחו מעתה ועד עולם, אמן כן יהי רצון.

הדורש שלומכם...

ד' שסו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שָׁלוֹם אֶל ... נְרוֹ וַאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה וְנִצְחִים.

הַעֲקָר צְרִיכִים לְהַשְׁכִּיל בְּזֶה הָעוֹלָם מְאֹד מְאֹד, וְלִהְיוֹת זָרִיו גְּדוֹל, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ ו'ל: "אִיר דְּאַרְפֹּט זִיף זַיִיעַר זָאגן אִיר זְאָלֶט נֶאֱדָף קַענען עֲפִיס כֶּאֱפֹן"^ב (עִינן לְקוּטִי־מוֹהֶר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מַט), עִינן שָׁם. כִּי רוֹאִים בְּחֹשׁ, אִיף שֶׁהֵימִים וְהִלְלוֹת פּוֹרְחִים מְמַשׁ, כְּמוֹבֵא בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה צַט, סִימָן ב') פָּרָשָׁה זֹו עַל פֶּסוּק (דְּבָרֵי־הַיָּמִים־א' כַּט, טו): "כִּי גָרִים אָנַחְנוּ לְפָנֶיךָ, וְתוֹשָׁבִים כָּכָל אֲבוֹתֵינוּ, כָּצַל יָמֵינוּ עַל הָאָרֶץ", וְהִלְוֵאֵי כָצַלוּ שֶׁל כְּתָל אוֹ כָצַלוּ שֶׁל אֵילָן, אֲלֵא כָצַלוּ שֶׁל עוֹף בְּשַׁעֲהָ שֶׁהוּא עָף, דְּכִתִּיב (תְּהִלִּים קַמַּד, ד): "יָמֵינוּ כָצַל עוֹבֵר", "כָּצַל יָמֵינוּ עַל הָאָרֶץ וְאִין מְקוּהָ", וְאִין מִי שִׁיקוּהָ שְׁלֵא יָמוֹת, הַפֶּל יוֹדְעִין וְאוֹמְרִים בְּפִיהֶם שֶׁהֵם מֵתִים וְכו', עִינן שָׁם.

וְעַל־כֵּן אֲשַׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְחַטָּף בְּכָל יוֹם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, שֶׁהוּא דְבוּרֵי תוֹרָה וְדְבוּרֵי תְּפִלָּה וְדְבוּרֵי אֱמוּנָה, כִּי רַק זֶה יִשְׁאָר עִמּוֹ לְנִצְחָה וְנִצְחִים, וְכָל הַמְרַבֶּה הָרִי זֶה מְשַׁבַּח. וַיְפָה שַׁעֲהָ אַחַת קֶדָם, כִּי לֹא תִדַע מַה יִּלְד יוֹם (מִשְׁלֵי כו, א).

וְעַל־כֵּן אֲשַׁרִי מִי שֶׁמְזַדְּרָו וּמְרַבֶּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹתֵר וַיּוֹתֵר תוֹרָה וְתְּפִלָּה וּמְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי רַק זֶה יִשְׁאָר אֲצִלוֹ לְנִצְחָה וְנִצְחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

כ) אֲתָם צְרִיכִים לְהַזְדַּרֵּז מְאֹד, שְׁתוֹכְלוּ עוֹד לְתַפְס מִשְׁהוּ.

רלח אָשֶׁר ד' שסז בַּנְחַל
ד' שסז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לַסֵּדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם אֵל ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

אודות עֶסֶק הַיְחִוּדִים שְׁשָׂאֵלָתָּ, תִּדְעַ עַיִן יֵשׁ בְּזֶה לַמּוֹד עֶמֶק עַד מְאֹד מְאֹד, כִּי עֵקֶר וַיִּסּוֹד הַמְּשַׁכֵּת שְׁפַע גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתוֹךְ הַכְּלִים וְהַצְּמֻצוּמִים תְּלוּי בְּזֶה, וְלֹא יוֹבֵן כִּי אִם עַל-יְדֵי הַקְּדָמוֹת רַבּוֹת, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי טְהוֹרַת הַמְּחַשְׁבָּה. וְצָרִיךְ לַעֲבֹד עַל זֶה הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, עַד שְׁיִזְכֶּה שְׁיִהְיֶה מַחוּ נְקִי מִכָּל מִינֵי פְּסוּלוֹת וּמְחַשְׁבוֹת זָרוֹת. וְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי תַקּוּן הַבְּרִית (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהַר"ו, חֶלֶק א', סִמָּן ב'); וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה יָמִים וְשָׁנִים, לַהֲיִוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, עַד שְׁתַּדַּבֵּק מִחֻשְׁבָּתוֹ לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ דְּבָק, וְלֹא יִתְפָּרֵד כָּלֵל.

וּמוֹבָא שֵׁם בְּעֵנָנִין (בְּרֵאשִׁית מֵט, כב): "בֵּן פּוֹרְ"ת יוֹסֵף, בֵּן פִּרְ"ת עֲלֵי עֵינִין", שֵׁהֵם הַשְּׂמוֹת מִהַד' עוֹלָמוֹת, שֵׁהֵם בְּחִינַת דָּג', כְּמוֹבָא בְּשֵׁפֶת הַנַּחַל שֵׁם, וְעַל-כֵּן זָרְעוּ שֶׁל יוֹסֵף אֵינִן עֵינֵי הָרַע שׁוֹלְטֵת בָּהֶם (בְּרֵכוֹת כ.), כִּי הֵם מְשׁוּלִים לְדָגִים הַנִּחְבָּאִים בֵּינֵם, וְשֵׁם אֵינִן שׁוֹם עֵינֵי רָעָה שׁוֹלְטֵת בָּהֶם, כִּי הֵם מְכַסִּים וְנִסְתָּרִים תַּחַת הַמַּיִם, כְּמוֹ-כֵן הַצְּדִיקִים שְׂמַחֵם דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בֵּינֵם הַחֲכָמָה, יֵם עֲלֵאָה, וְשֵׁם אֵינִן שׁוֹם תְּפִיסָה כָּלֵל בְּיַד בְּשָׂר וְדָם, וְאֵינּוּ יוֹדַע הֵיכֵן הֵם וְכוּ'. אִךְ הַעֲקָר תְּלוּי כְּפִי קִדְשַׁת הַדְּבוּר, כִּי כָּלֵל גְּדוֹל בְּהַשְׁגַּת הַחֲכָמָה הוּא שְׂמִירַת הַדְּבוּר, וְלַהֲיִוֹת רְגִיל לַשְּׂתַק, סִיג לַחֲכָמָה שְׂתִיקָה (אַבוֹת ג, יג).

וּבְזֶה יוֹבֵן הַמְּדַרְשׁ (פְּרָשָׁה זו, פְּרָשָׁה צו, סִמָּן ג'): מַה הַדָּגִים הַלְלוּ אֵינִן נִתְפָּסִין אֲלָא בְּגֵרוֹנֵם, כִּי בְּגִיף אֵינִן נִתְפָּסִין אֲלָא בְּגֵרוֹנֵם; הֵינּוּ כִּי כְּמוֹ הַדָּג', שֶׁהוּא הָאֶרֶץ הַשְּׂמוֹת שֶׁל הַנּוֹקְבָא דְּפִרְדֵּשְׁקָא, נִתְפָּסִין אֲלָא עַל-יְדֵי "קִרְא בְּגֵרוֹן" (יִשְׁעִיָּה נח, א), עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, כְּמוֹ-כֵן לַהֲפוּף — בְּגִיף אֵינִן נִתְפָּסִין אֲלָא בְּגֵרוֹנֵם, אִם, חַס וְשָׁלוֹם, מִפְּקִירִים אֶת הַדְּבוּר — נִתְפָּסִין, כִּי אֵינִן לָךְ עוֹד דְּבַר אֲשֶׁר עוֹקֵר אֶת הָאֲדָם מִיַּם הַחֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, כְּמִי שְׂמִפְקִיר פִּיּוֹ לְדַבֵּר כָּל הַעוֹלָה עַל רוּחוֹ.

אֲשֶׁר ד' שסח בְּנַחֵל רלט

וְהַכָּלָה הוּא, כִּי לְעֶסֶק הַיְחֻדִים צְרִיכִים לְמוֹד עֲמֵק, כִּי הַהֲכָרַת
הַהֲקַדְמוֹת רַבּוֹת. עַל-כֵּן רְאֵה קִדְּם לְהַתְמִיד הַרְבֵּה בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא,
מִדְּרָשׁ, וְהַעוֹלָה עַל הַכָּל — שְׁלַחַן עֲרוּף, וּבְמִשְׁךְ הַזְּמַן כְּשֶׁתְּמִיד
הַרְבֵּה בְּזֶה, אֲזִי תִזְכֶּה לְכָל טוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' שסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְכָבוֹד יְדִידִי ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגִצְחַ נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרֵיעוֹת,
וְטִרְדוֹתֵי עֲכָשׁוֹ רַבּוֹ כְּמוֹ שְׂרָבוֹ.

אֲקַוֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁבוּעַ הַבָּא,
וּבְעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ אֲנִי רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אֲצִלְךָ לִינֵת לִילָה אַחַת אִוֵּר לְיוֹם
שְׁלִישֵׁי שְׁמוֹת, כִּי בְּקוּרֵי עֲכָשׁוֹ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל הוּא רַק לְשָׁבוּעַ אֶחָד,
וְעַל-כֵּן לֹא אוֹכַל לְהִיּוֹת בְּעִיר הַקִּדְּשׁ צְפַת, כִּי אִם יוֹם אֶחָד. וְאֲבַקֶּשְׁךָ
מְאֹד לֹא לַעֲשׂוֹת רַעַשׁ וּפְרָסוֹם וְכוּ', וּבְפִרְטִיּוֹת כָּל אֵלוֹ הַפְּנוּיִים
שְׂאֵתָה כּוֹתֵב עָלַי וְכוּ', אֲסוּר לְכַתֵּב דְּבָרִים כְּאֵלוֹ עַל בְּשׂוֹר וְדָם, אֲשֶׁר
הַיּוֹם כָּאֵן וּמִחֵר בְּקִבְרֵי (בְּרִכּוֹת כח:). וְאֲצִל רַבְּנוּ ו"ל הַעֲקָר הוּא
הַאֲמַת.

אֲקַוֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְשָׁבוֹת שְׁבַת-קִדְּשׁ פְּרִשְׁת שְׁמוֹת
כִּירוֹשָׁלַיִם, וְתַכְּף-וּמְיָד לְמַחֲרַת לְחִזוֹר לְכָאֵן.

חַס וְשְׁלוֹם, אֵינִי בְּקַפְדוֹת עֲלִיךָ, אֲדַרְבֶּה אֲנִי שְׂמַח מְאֹד מְאֹד
שְׂאֵתָה זּוֹכֶה לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֵת דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, כִּי רַק זֶה
יִשְׂאֵר מֵאַתְּנוּ. וְכֵן צְרִיכִים בְּעֲצָמְנוּ לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל מִחֲדָשׁ,
וּבְפִרְט כִּי הַלִּילָה יְהִיָּה עֲשָׂרָה בְּטַבַּת, יוֹמָא הַלּוּלָא שְׁל מוֹהֲרַנְיָתָ
ו"ל, אֲשֶׁר רְאוּי לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּ"לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת" שְׁלוֹ,

רמ אשר ד' שסט בנחל

וְלִלְמַד בְּכָל יוֹם כְּסֻדְרָן וְלִסְיָמוֹ, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַל-כָּל-פָּנִים בְּשָׁנָה
הַבָּאָה עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְכֵן נוֹהֲגִים הַרְבֵּה מְאֹד שְׁלוֹמֵנוּ, לַעֲשׂוֹת
סִיּוּם בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּכָל שָׁנָה בְּיוֹמָא דְהִילּוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת
ז"ל.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! הֶעֱקָר הוּא הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ
אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכָל מָה שְׁיִדְבִּיק בְּזֶה מִחֲשַׁבְתּוֹ, יוֹתֵר יִצְלִיחַ
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

אֲקוּהָ לְהִתְרַאוֹת עִמָּךְ פָּנִים אֶל פָּנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

בְּעֵנִין שְׂדוּףָ לְ... גְרוֹ יְאִיר, הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עוֹזֵר לְכָל יִשְׂרָאֵל, יַעֲזֹר
גַּם לוֹ לַעֲשׂוֹת עִמּוֹ שְׂדוּףָ הַגּוֹן, אֲשֶׁר שִׁיף לְשַׁרְשׁ נִשְׁמַתּוֹ.

ד' שסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרָן וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֵלַי יְדִידֵי ... גְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח
לְנִצָּח נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכוּן קְבֻלָּתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד שְׁלֹא עֲזַבְתָּ אֶת אִשְׁתְּךָ
וּבָאתָ לְכָאן, כִּי שְׁלוֹם-בֵּית חָשׁוּב מֵהַכֹּל, וְהַחֲכָם מִכָּל אָדָם אָמַר
(מְשַׁלֵּי טו, יז): "טוֹב אֲרַחַת יָרֵק וְאַהֲבָה שָׁם, מִשׁוֹר אָבוּס וְשִׁנְאָה בּוֹ",
וּכְתִיב (קֹהֶלֶת ד, ו): "טוֹב כֶּף נֹחַת מִמְּלֵא חֲפָנִים עֲמֵל וּרְעוֹת רוּחַ".

אֲקוּהָ לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ לְהִתְרַאוֹת עִמָּךְ. בְּיוֹם שְׁלִישֵׁי בְּעָרְב,
בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲגִיעַ לְעִיר אֲשֶׁדוּד, וּבְשִׁבְת־קֹדֶשׁ פְּרֻשַׁת שְׁמוֹת
אֲשֻׁבוֹת בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם. הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ יִזְכְּנוּ לְהִתְרַאוֹת פָּנִים
אֶל פָּנִים, וְאֲזוּ נְדַבֵּר מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

אֲשֶׁר ד' שֵׁע בְּנַחֵל רמא

הַעֲקֹר רְאֵה אֶתְּה לְהִיּוֹת חֶזֶק מְאֹד מְאֹד בְּעֵינֵינוּךְ, לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם
אֶת דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל לְכָל בְּאֵי בֵיתְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' שֵׁע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי עֲשָׂרָה בְּטַבַּת, הַלּוּלָא רַבָּא דְּמוֹהֲרַנְיָת
ז"ל ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם ... גְּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזַכֵּינוּ עוֹד שָׁנָה לְחוּג אֶתְמוּל בְּלִילָה
הַהַלּוּלָא רַבָּא שֶׁל מוֹהֲרַנְיָת ז"ל, אֲשֶׁר הִיא לָנוּ זְכוּת גְּדוּלָה וְנוֹרְאָה
עַד מְאֹד, לְזְכוּת לְהִתְאַסֵּף וּלְהִתְקַבֵּץ יַחַד בְּיוֹם הַזְכָּרוֹן (אֶרְצִיִּיט)
שְׁלוֹ, וּלְדַבֵּר מְגֻדְלָתוֹ וּמִיגִיעָתוֹ וְטַרְחָתוֹ לְמַעַן רַבְּנוּ ז"ל.

וּבְאֵמַת הַיְתֵה אֶתְמוּל חֲתֻנָּה יְפֵה, וּמַה שְׂדַבְּרָנוּ הִנֵּה רְאוּי
שְׂיִכְתָּב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים, כִּי "דוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא" (קִהְלַת א, ד). וְרוֹאִים
מַה שְׂנִשְׂאָר מְדוֹרוֹת שְׂעֵבְרוּ — נִשְׂאָר, וּמַה שְׂנִנְאָבָד — חֲבָל וְהַפְּסֵד
גְּדוֹל וְכו'.

עַל-כָּל-פְּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא הַעֲקֹר עוֹרְרָנוּ עַל הַתְּמִדַּת "לְקוּטֵי-
הַלְּכוֹת", אֲשֶׁר ר' נַחֲמָן טוּלְטְשִׁינְעֵר ז"ל אָמַר, כִּי הַיּוֹם רְאוּי לְלַמֵּד
יּוֹתֵר בְּ"לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת", כִּי הוּא הוֹרִיד אֶת דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל יּוֹתֵר וַיּוֹתֵר
אֶל הָעוֹלָם, בְּאִפְּן שְׂיִהְיֶה מִשְׁגַּ וּמִסְבָּר לְכָל. וְכֵן רְאוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת,
שְׂכָל אֱלוּ מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר הַתְּמִידוֹ בְּ"לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת", גְּדָלוּ
וְהִצְלִיחוּ, וְאֱלוּ שְׂלָא לְמָדוּ וְהַתְּמִידוֹ בְּ"לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת", אֵין לְהֵם
שׁוּם הַשְׂגָּה וְתַפְיִסָּה כָּלֵל בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְהֵם הוֹלְכִים בְּדַרְךְ עֲקֻלְתוֹן,
דְּרַךְ טוֹעִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי כָּל לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל מוֹהֲרַנְיָת ז"ל
הוּא בְּעֵבוֹר דְּרֵי מִטָּה, אֵיךְ שְׂגָם הֵם יִשְׁיִגוּ עֲבוּדַת דְּרֵי מַעְלָה, גַּם
בְּעוֹדֵם מְלַבְּשִׁים בְּגוּפָם הַגְּשָׁמִי, וְהֵם בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, עֲסָקֵי הָעוֹלָם
הַזֶּה וְכו' וְכו', וְאֵךְ-עַל-פִּי-כֵן לְמוּדוֹ הַטּוֹב לּוֹמֵד עִמָּהֶם, אֵיךְ שְׂגָם

רמב אָשׁר ד' שׁעא בַּנְחָל

מִזֶּה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ וּלְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִפְלוּ אֵלָיו בְּנֵי-אָדָם שֶׁהֵם מְשַׁקְעִים בְּעִבְרוֹת חַמּוּרוֹת וְכוּ', וִירִידוֹת וּנְפִילוֹת וְכוּ', גַּם מִמְקוֹמָם יְכוּלִים לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

וְעַל קֶטֶב זֶה נִבְּנוּ וְנִתְחַדְּשׁוּ כָּל סִפְרֵי הַ"לְקוּי־הַלְכוֹת" הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ת"ו לַעֲשׂוֹת מְכַל עֲגִינָן וְעֲגִינָן תּוֹרָה, בְּכָל שָׁבוּעַ חֲדָשׁ עַל פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ, בְּכָל יוֹם בְּאִיזָה מְאַמֵּר ח"ו לְשִׁלְמַד חֲדָשׁ בּוֹ חֲדוּשִׁין, וּבְכָל הַלְכָה בְּשִׁלְחָן עָרוּף שְׂאֵחֻז אֲז בְּלַמּוּדוֹ עָלֶיהָ קִשְׂרָה, וְכֵן כָּל מִי שֶׁנִּכְנָס וּכְאֵלּוּ אֶחָד מִבְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְדַבֵּר עִמּוֹ הִתְחַזְּקוֹת, וְנִתֵּן לוֹ יַעֲצוֹת וְכוּ', הַכֹּל נִכְלָל אַחֲר־כֵּן בְּתוֹךְ הַהֲלָכָה שֶׁבְ"לְקוּי־הַלְכוֹת" שְׂאֵחֻז אֲז, וְכֵן כְּשֶׁבָּא כָּל חֵג, חֲדָשׁ חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים עַל כָּל חֵג. וּבְדַבָּר זֶה עָסַק אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁבְּכָל יוֹם חֲדָשׁ מִשְׁהוּ, וּמִזֶּה נַעֲשׂוּ כָּל שְׂמוֹנֵה כְּרָכִים "לְקוּי־הַלְכוֹת" שֵׁישׁ לָנוּ עֲכָשׁוּ, הֵינּוּ מְכַל חֲדוּשִׁיו. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הַשׁוֹקֵד עַל דְּלִתּוֹת סִפְרֵי "לְקוּי־הַלְכוֹת", וְשֵׁם יִרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת — אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ, אִף שֶׁהִיָּה בְּדַעְתִּי לְהִרְחִיב לָךְ עֲכָשׁוּ מִמַּעֲלַת סִפְרֵי "לְקוּי־הַלְכוֹת".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שׁעא

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

הַיֵּטֵב חָרָה לִי מְאֹד עַל אֲשֶׁר אֶתָּה מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ בְּכַלְבוּלֵי חֲנָם, לִילָךְ אֶל מוֹכְרֵי סִפְרִים, וּלְבִקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן בְּפִנְיָהֶם שִׁיקְחוּ אִיזָה סִפֵּר אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם וְכוּ', מִי צָרִיךְ זֹאת?! הֲלֹא כָּל הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ, תְּהִלָּה לָאֵל, אֵינָן אָנוּ צָרִיכִים לְחַנֵּף אֶת אִיזָה בֶּן אָדָם, תְּהִלָּה לָאֵל, בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק הוֹלְכִים וְדוֹרְכִים, יֵשׁ מְאַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן

אָשֶׁר ד' שַׁעֲב בְּנַחֵל רַמְג

יְכוּלִים לְגַשֵּׁת אֶל כָּל יְהוּדֵי עַל הַרְחוֹב אוֹ בְּכַתֵּי מְדַרְשׁוֹת וְיִשְׁיִיבוֹת,
וְלִהְפִיץ סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, כַּאֲשֶׁר אָנוּ נוֹהֲגִים כִּן זֶה מִכְּבָר יוֹתֵר
מִשְׁבַּע-עֶשְׂרֵה שָׁנִים. וְתִהְיֶה לָּאֵל, בְּשָׁנִים אֵלוֹ נִתְגַּלָּה וְנִתְפָּרְסָמָה
דַּעַת רַבְּנֵנוּ ו"ל מֵאֵד מֵאֵד בְּעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן מָה וְלָמָּה לָךְ לִילָךְ וְלִבְקַשׁ וְלִהְתַּחַנֵּן וְכוּ', שְׂעִיעֵשׂוּ לָךְ
טוֹבָה, וְלִקְחַת שָׁנֵי סִפְרִים?! הֲלֹא בְּפַעַם אַחַת אָנוּ מְפִיצִים כְּמָה
מְאוֹת סִפְרִים בְּיָדוּעַ לָךְ.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ זְכַנִּי לְבַחֲוִרִים וְאֲבָרְכִים מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר
עוֹזְרִים לִי בְּהַפְצַת הַסִּפְרִים, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזָרְנוּ לְמַלֵּא אֶת כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, עַל-כֵּן כָּלֶךְ מְדַרְךָ זֹו.

וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, כִּי בְּעַנְיַן רַבְּנֵנוּ ו"ל, אָסוּר לִילָךְ בְּכַטְלָנוֹת
וּבְקַטְנוֹת הַדַּעַת, כִּי אֵין עֲנִיּוֹת בְּמִקְדָּשׁ (עֵין שְׁבַת קב:), וְעַלִּינוּ לִילָךְ
בְּהַרְחָכָה גְּדוּלָּה, "וְאֲדַבְּרָה בְּעִדּוֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ" (תְּהִלִּים
קִיט, מו), וְרַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ: מָה יֵשׁ לָכֶם לְהִתְבַּיֵּשׁ?! בְּשִׁבְלֵינוּ
נִבְרָא הָעוֹלָם (עֵין תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן רטו). וְעַל-כֵּן עַלִּינוּ לְגַלוֹת וְלִפְרָסֵם
בְּעוֹלָם אֶת אֲמַתַּת לְמוֹדוֹ הַטוֹב וְלֹא גְבוּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזָרְנוּ לְהַמְשִׁיךְ אֶת מִימֵי הַנַּחֵל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שַׁעֲב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אַחֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַכְנִיִם אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֵל תִּפְּל
בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֵל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, לָךְ לָךְ
בְּתַמָּךְ בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ.

וְהִנֵּה אֶת כָּל הַמְּכַתְּבִים שְׂאֲנִי כוֹתֵב לָךְ, זֶה לֹא רַק לָךְ, אֲלֵא גַם

רמד אָשֶׁר ד' שֵׁעב בְּנַחֵל

לְחִבְרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֶף מֵאַחַר שֶׁהִבְטַחְתִּי לָךְ, עַל־כֵּן אֲנִי כּוֹתֵב לָךְ, אֲבָל הַמְּכַתְּבִים סוֹכְבִים גַּם אֵלָיו, וְגַם לְכָל הַחֲבֵרִים, וְגַם לְכָלל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל דְּבוּרֵינוּ הֵם רַק מִתּוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה שֶׁיְּךָ לְכָלל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְזֶה תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה — כְּשִׁיתְּפָרְסֶם לַמּוֹדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל בֵּין כָּל־לִיּוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְהִנֵּה רַבֵּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד לְחַשֵּׁב בְּכָל יוֹם בְּעֵלְמָא דְאַתִּי (עֲזַן לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד); וְצָרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, שֶׁלֹּא תִכְנַס בְּדַעְתּוֹ, חַס וְשָׁלוֹם, אִיזוֹ מִחֲשֶׁבָה כִּי פֶה בְּזֶה הָעוֹלָם נִשְׁאַר, אֲדַרְבָּה, עֲלִינוּ לְדַעַת, כִּי סוּף כָּל סוּף כְּשִׁיגִיעַ הַזְּמַן, יִהְיֶה הַהֲכָרַח לְהַפְשִׁיט אֶת הַגּוּף, וְהַנְּשִׁמָּה תַעֲלֶה אֶל עַל וְכוּ', וְעַל־כֵּן הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן צו), לְהַרְגִיל אֶת עַצְמָנוּ לְהִיּוֹת בְּעוֹלָם הַבָּא עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, הֵינּוּ לְהַמְשִׁיךְ אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם כָּאֵן, וְאִז כָּבֵר לֹא יִהְיֶה כָּל־כָּךְ קָשָׁה לְעֹזֵב אֶת הָעוֹלָם כְּשִׁיגִיעַ הַזְּמַן.

וְרוֹאִים בְּדַרְךְךָ כָּל־כְּשֶׁהוֹלְכִים לְנַחֵם אֲבֵלִים, הֵם מְדַבְּרִים אִז רַק מִהִנְקֻדוֹת טוֹבוֹת שֶׁהָיוּ אֲצִלוֹ, וְאֶפְלוּ דְבָרִים קְטַנִּים וּשְׁטוּיֹת שֶׁעָשָׂה אוֹ דְבַר קָדֵם שֶׁנִּפְטַר, עוֹשִׂים מְזֶה עֵסֶק גְּדוֹל, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁאֲדָם זוֹכֶה לְהַכִּין אֶת עַצְמוֹ בְּכָל יוֹם בְּיוֹם בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבְמַצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, בְּיַדֵּי כְּשִׁיגִיעַ הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגָע הָאֲחֵרוֹן — לֹא יִתְבַּיֵּשׁ כָּלֵל. וְדַבֵּר זֶה צָרִיכִים לְחַקֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ, בְּאֶפֶן שֶׁיִּהְיֶה תָּמִיד מוֹכֵן לְהַחֲזִיר אֶת נִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, בְּלִי שׁוֹם בּוֹשָׁה כָּלֵל.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֲזוּפָה אִם יִהְיֶה בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, לְהִיּוֹת בְּשָׁבוּעַ הַבָּא בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר שָׁם הוּא עָקַר הַיַּחֲוֵד וְהַזּוֹוֹג שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּעֵצְמָהּ הִיא סוֹד הַשְּׂכִינָה, שֶׁנִּקְרָאת אֵשָׁה, וּכְשֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי נִכְנָס שָׁם, וּמִתְדַבֵּק עִצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אִז דִּיקָא שָׁם זוֹכֶה שֶׁנַּעֲשֶׂה יַחֲוֵד נוֹרָא וְנִפְלָא בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְעַל־כֵּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְסֻגֶּלֶת לְבָנִים (עֲזַן רֵאשׁ הַשָּׁנָה טז), כִּי כָּל הַהֲשַׁפְּעוֹת בָּאוֹת וַיּוֹרְדוֹת מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דִּיקָא, וְכֵן הַשְּׁפַעַת

אֲשֶׁר ד' שַׁעַג בְּנַחַל רְמָה

הַנְּבוּאָה הַיָּא בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל דִּיקָא, וּכְשֶׁאָדָם הוּא בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אָזִי אַחַר-כֵּן בְּאִיזָה מְקוּם שְׂיִלְךָ, יִמְשִׁיף עִמּוֹ קְדָשְׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שְׁאֵתָה הָיִית בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאֵתָה יְלִיד הָאֶרֶץ, אֵתָה יְכוּל לְהִמְשִׁיף גַּם כְּאֵן קְדָשְׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ, אֲשֶׁר מְדַבְּרִים דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, בְּנֻדָּאֵי שְׁמַאִיר כְּאֵן אֹר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

עַל-כֵּן רְאָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ, וּרְאָה לְשָׁמֵר עַל הַמְּקוּם מְאֹד — הֵן עַל נְקִיּוֹן הַמְּקוּם בְּגִשְׁמִיּוֹת וְהֵן עַל נְקִיּוֹן הַמְּקוּם בְּרוּחָנִיּוֹת, שְׂיִהְיֶה עֲקָר דְּבוּרֵיכֶם רַק מְעַצּוֹת רַבְּנוּ ז"ל.

אֲקוּוּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת שָׁם רַק שְׁבוּעָ אֶחָד, וְעַל-כֵּן אֵל תַּצְטַעַר שְׂאֵנִי נוֹסַע, כִּי בְּנֻדָּאֵי יִמְשִׁף אַחַר-כֵּן גַּם לָךְ טוֹבָה גְּדוּלָּה, בְּזָה שְׂאֲזוּכָה לְהִיּוֹת שָׁם.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרְנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ד' שַׁעַג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדְר וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעִלָה ... גְּרוּ יְאִיר וַיְזַרַח לְנִצְחָ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

חֲמֻדַּת לְכַבִּי! הֶעֱקָר רְאָה כְּכָר לְזֶרֶק מִמֶּךָ הַיְלָדוֹת וְהַקְּטָנוֹת, וּבְרַח לָךְ אֵלִיו יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ הַשְּׁעַר לְהַפְגִּים אֵלִיו יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד); וְאִם הִיָּה כָּל אֶחָד מֵאַחֵינוּ בְּגִי יִשְׂרָאֵל יוֹדֵעַ דְּבַר זֶה, הִיּוּ כְּלָם נְגַאֲלִין מִיָּד. כִּי בְּאַמַּת אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמָה שְׂאֵין אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מְרַגִּישׁ זֹאת, אֵף שְׁבַעֲצָם נִשְׁמָתוֹ הִיא אֲצִילוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כָּל זֶה הוּא רַק עַל-יְדֵי פָגַם הַדְּבוּר, שְׁמִפְקִיר אֶת דְּבוּרוֹ לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל

רוחו, וְדָבַר זֶה גֹרֵם רוּחַ סְעָרָה בְּמַחוּ (עין לקוטי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לח), עַד שְׁאִינוּ זֹכָה לְהַרְגִישׁ אֶת עֲרֵבוֹת דְּבָקוֹת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ.

על-פֶּן הַדָּבָר הָרֵאשׁוֹן אֲצַלֶּךָ — לְרֵאוֹת לֵהיִוֵּת גְּזֵהָר בְּשִׁמְרֵיִת הַדְּבוּר, הֵינּוּ לֹא שְׁלֵא תִדְבֵּר, אֲלֵא תִזְהַר מֵהַ שְׁאֵתָה מִדְּבַר, הֵינּוּ שְׁדַבּוּרָךְ יִהְיֶה תְּמִיד רַק מְאֻמּוֹנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, וְכֵן תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר תְּמִיד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִזְהַ תַּעֲלֶה וְתַצְלִיחַ תְּמִיד.

וְהִנֵּה רַבְּנוּ ו"ל רָצָה מְאֹד שְׁנִטִּיל וְנִהְיֶה בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (עין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח); וְעַל-פֶּן רָאָה לְעֶסֶק הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מְאֻחֵיו הוּא הַ"חֲפֵץ חַיִּים" ו"ל, הַמְעוֹרְרִים מְאֹד עַל שְׁמִירַת הַדְּבוּר וְעַל אֲסוּר לְשׁוֹן-הַרְעָה וּרְכִילוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר זֶהוּ אָבִי אֲבוֹת הַטְּמֵאָה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד פֶּתַח לְשִׂאוֹל תַּחֲתִית וּלְכַלְבוֹל הַמַּחִין וּלְכָל הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת, כְּמוֹ מִי שֶׁמְפָקִיר אֶת דְּבוּרוֹ. וְעַל מְעוֹט דְּבוּר כְּדֹאֵי לְהַקְרֵא שׁוֹטָה כָּל יָמָיו (עין עֲדִיוֹת ה, ו), מְאֻשֶׁר יִפְקִיר אֶת דְּבוּרוֹ וְלִדְבֹר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, וְיִקְבֵּל כְּבוֹד, כִּי אֵין אֵתָה יְכוֹל לְשַׁעַר בְּדַעַת, מֵהַ הַקְּלִקוֹל גֹּרֵם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עַל-יְדֵי פֶגַם הַדְּבוּר; וְעַל-פֶּן מֵהַ דִּהְנוּ הֵנוּ. עַל-כָּל-פָּנִים מְרַגַע זֶה תִּרְאֶה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, לְדַבֵּר עִם כָּל מִיִּדְעִיךָ וְשִׁכְנִיךָ, וּבְפְרֻטִיּוֹת עִם אֲשֶׁתְךָ וּבְכֻנִּיךָ וּבְנוֹתֶיךָ רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית וְהַתְּחַזְּקוֹת, וּלְכָל אֶחָד וְאֶחָד תְּסַבִּיר וְתִדְבֵּר כְּפִי בְּחִינָתוֹ, כִּי זֶה צְרִיכָה לֵהיִוֵּת כָּל עַבּוֹדָתְךָ, עִם דְּבוּרֶיךָ — לְגַלוֹת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְעֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל.

וְכֵן תִּהְיֶה רְגִיל מְאֹד מְאֹד בְּתַפְלוֹת, שִׁיחוֹת וּבְקִשׁוֹת, תַּחֲנוּנֹת, וְדוּוּיִים וּפִיוּסִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל רָגַע וְדָקָה שְׁיִשׁ לָךְ רַק פְּנוּי, תַּכְּף-וּמִיָּד תִּדְבֹר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִבְקֵשׁ רַחֲמִים רַבִּים עָלֶיךָ וְעַל בֵּיתְךָ וְעַל כָּלל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מְעַלֵּת הַדְּבוּר שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּתַפְלָה וּבְקִשָּׁה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, הֵייתָ חֹזֵק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

מֵה אִמַּר לָךְ, אַחִי! הַבְּחִירָה גְּדוֹלָה וְחֻזְקָה מְאֹד מְאֹד, מְצַד הַהֶסְתֵּר פָּנִים שְׁנֹסְתָר אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מֵהָאָדָם, אֲבָל בְּאִם שְׁיִזְכָּה הָאָדָם לְסַלֵּק דַּעַתוֹ, וְיִצִּיחַ אֶת רַבְּנוּ ו"ל, הַמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ לְדַבֵּר עִמוֹ

אָשֶׁר ד' שַׁעַד בְּנַחַל רמז

יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּנָה, אֲזוֹ סוּף כָּל סוּף יִרְגִישׁ הָאָרֶז
עֲצוּמָה כּוֹז, אָשֶׁר לֹא שַׁעַר בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל.

על-פֶּן, חֲמֻדַת לְכַבִּי! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן וְהִתְמַד בְּזֶה מְאֹד מְאֹד,
וְרָאָה לְקַדֵּשׁ אֶת דְּבוּרְךָ, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ גֹּדֵר לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם
שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁפָעוּלָם, כִּי אִם הַמְּכָרָח לְךָ מְאֹד מְאֹד מֵצַד הַהִכְרָחִיּוֹת,
וְגַם אֲזוֹ לְמַעַט בְּיוֹתֵר, וְכֵן לְרֵאוֹת לְהַשְׁמִיט אֶת עֲצָמוֹ מִמְקוֹמוֹת
שְׁמֵרָבִים לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים, וְאֲזוֹ תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ בְּחַיִּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' שַׁעַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אִוֵּר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... נִרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעוֹת לְצָרְכֵי בֵּיתִי — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְתִשׁוּאוֹת
חֵן לְךָ עַל זֶה, וּכְבֹר אֲמַר רַבֵּנוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדָקָה, סִימָן יג),
צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק טוֹבָה לְהַנּוֹתֵן, וְאֵל תֹּאמַר שְׁלֹא נִתֵּן לְךָ מִשְׁלוֹ, עֵינַי
שָׁם; כִּי בְּאֵמַת יֵשׁ לְאָדָם בְּחִינָה עִם הַמַּעוֹת שְׁלוֹ, רוּצָה — מְבֻזָּזוֹ
עַל שְׁטִיּוֹת, רוּצָה — מִחֲזִיק בְּזֶה לּוֹמְדֵי תוֹרָה, וּמְכַל שְׁפָן צַדִּיקִים,
אָשֶׁר רַבִּים תְּלוּיִים בָּהֶם. וּמוֹהַרְנֵ"ת ו"ל אֲמַר (לְקוּטִי-הַלְכוֹת, פְּרִיקָה
וּטְעִינָה, הַלְכָה ד', אוֹת לז): עֲקַר מַעְלַת הַצְּדָקָה לְהִתְחַזֵּק תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
הַמּוֹלִידִים הַלְכוֹת, שְׁנֵה בְּחִינַת הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן, שְׁעוֹסִיקִים הַצַּדִּיקִים
שְׁבָכָל דוֹר וְדוֹר, כִּי עֲקַר הַמִּשְׁכָּן הִיָּה כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׁכִינַת עֲזוֹ
יִתְבַּרְךָ לְמַטָּה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ע'), וְלְהַמְשִׁיךְ אֶת רְצוֹן
אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, בְּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ד): "מִשְׁכְּנֵי
אֶתְרִיךְ גִּירוּצָה"; וְזוֹ עֲבוֹדַת הַצַּדִּיקִים בְּכָל דוֹר וְדוֹר בְּחִדּוּשֵׁי
תוֹרָתָם — לְהוֹרִיד אֶת שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרְךָ בְּעוֹלָם, וְלְהַמְשִׁיךְ אֶת
נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּאֵמוּנָה פְּשׁוּטָה אֵל מְלֶךְ גִּי'אֲמֵן.

וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ שְׁעֲשִׂיתָ כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת לֹא לְהַכְנִס בְּאִיזוֹהַ

וכוח או מחלֶקֶת, חס ושלום, עם חותֶנְךָ, כי שְׁנוּאָה המִחְלָקֶת. וְאָמַר הַחֶכֶם מְכַל אָדָם (משלי י, יב): "שְׁנוּאָה תִעָרַר מִדְּנִים, וְעַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֶהֱבֶה". וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), כִּי אַחֲד גִּימְטְרִיָּה אֶהֱבֶה, הִינּוּ כְּשֶׁאָדָם אוֹחֵז אֶת עֲצָמוֹ בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי מוֹדֶה לוֹ יִתְבַּרֵךְ הֵן עַל הַטּוֹב וְהֵן עַל הַרָע. וּבְכָל־ל הַחֶכֶם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ (קִהְלַת ב, יד), וּבִוְרַח מְכַל מִינֵי מִחְלָקֶת בְּבֵית, אֲשֶׁר הִיא אֵשׁ שְׂיִכּוּלָה לְשָׂרָף, חס ושלום, הַכֹּל, וְצָרִיכִים לְשֹׁמֵר אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית בְּכָל מַחִיר, כִּי יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר (תְּהִלִּים קמ"ד, ד'), וְהַיּוֹם כָּאֵן וּלְמַחֵר בְּקֶבֶר וְכו' (בְּרֻכּוֹת כח:).

ואודות שְׂאֵתָה רְגִיל לְהִסְתַּפֵּל עַל הַרְמְזִים שֶׁהֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ מְרַמֵּז לָךְ, זוֹ דְרָף נִפְלְאָה וְנוֹרְאָה מְאֹד מְאֹד, וְרַבְּנּוּ ו"ל הִזְהִירֵנוּ הַרְבֵּה עַל זֶה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד'), כִּי הֵשֵׁם יִתְבַּרֵךְ מְצַמְצֵם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף וְעַד אֵין תְּכֵלִית, כְּדִי לְרַמֵּז לְהֶאָדָם רְמִזִּים בְּמַחְשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שְׁלוֹ, וְעַל-פֶּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁרְגִיל לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּבְכָל מַחְשָׁבָה שְׁנוֹכְסָה בּוֹ, יִחַפֵּשׂ וַיִּחְקֹר אַחַר הַרְמְזִים שֶׁמְרַמְזִים לוֹ; כִּי מִי שֶׁזוֹכֶה לְמַח גָּנִי, וְלִבּוֹ דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, הַמַּחְשָׁבָה הִיא קוֹל הַנְּשָׁמָה, וְהַצְּדִיקִים מְטִים אָזְנָם אֶל הַרוּחָנִי, אֶל קוֹל הַמַּחְשָׁבָה (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ז'), וּמְכַל שְׂפֵן אֶל הַדְּבוּרִים שְׂשׁוּמְעִים, וּמְכַל שְׂפֵן וְכָל שְׂפֵן אֶל הַמַּעֲשִׂים וְהַמַּאֲרָעוֹת שֶׁאֲרָעוּ לוֹ אוֹ אֶצֶל אֲחֵרִים, וְצָרִיכִים לְהַטּוֹת הַיֵּטֵב אֶת לִבּוֹ וְדַעְתּוֹ אֶל דְּבָרִים כְּאֵלוֹ. וְכִבֵּר אָמַר הַחֶכֶם: "אֵל תִּבְּזֶה אֶת דְּבַר הַקָּטָן, כִּי הוּא יִבְיָאֵךְ אֶל דְּבַר הַגְּדוֹל", כִּי זֶהוּ סוֹד הַנְּבוּאָה וְהַרוּח־הַקֹּדֶשׁ; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְטַהֵר וּמְזַכֵּךְ אֶת שְׁכָלוֹ, וְחוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ בְּיַחְדָּם וּבְצֻרוּפֵים חֲדָשִׁים.

ואודות הַשְּׂמֵן שֶׁל גֵּרוֹת חֲנֻכָּה, עֲלִיף לְדַעַת, כִּי (תְּהִלִּים ל, ד'): "הָעֲלִיתָ מִן שֶׁאוֹל גִּפְשִׁי" רְאִשֵׁי תְּבוּת: מ'ש'ה', וְכֵן רְאִשֵׁי תְּבוּת: ש'מ'ן', כִּי עָקַר עֲלִית הַנְּפָשׁוֹת מִן הַשְּׁאוֹל, הוּא רַק עַל-יַדֵי הַצְּדִיק, בְּחִינַת מִשָּׁה, שֶׁמִּמְשִׁיף אֶת הַדַּעַת הָאֱלֹקִית בְּאָדָם שֶׁנִּקְרָא ש'מ'ן' (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), וְזוֹ מַעֲלַת הַמְּדֻלֵּק גַּר שְׂבַת וְחֲנֻכָּה עִם

אֲשֶׁר ד' שעה בַּנְחַל רמט

שְׁמִין' דִּיקָא, כִּי בְזָכוֹת הִגֵּד שֶׁל שְׁמִין' יִזְכֶּה לְעֵלוֹת מִן שְׂאוֹל
נִפְשֵׁי.

אַתְּוָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר בְּכָל יוֹם וְיוֹם תִּלְמַד מ'שְׁנִיּוֹת, וְכֵן
תֵּאמַר תְּהִלָּים, אֲשֶׁר הֵם עִקַּר תְּקוּנָה לְנַשְׁמַת מ'ת', וְכָל אָדָם צָרִיךְ
לְלַמַּד בְּחַיָּיו לְטוֹבַת נַשְׁמָתוֹ.

אֲשֶׁרִי הַזֹּכֶה לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שעה.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מְאֹד מְאֹד הִסְפַּלְתָּ בְּמָה שֶׁצָּעַקְתָּ עַל אֲשֶׁתְּךָ וְרַבְתָּ עִמָּה וְכו', אַךְ
שְׁלִפִי דַעְתָּךְ הַצָּדֵק עִמָּךְ, אַבְּל אֵין זֶה דְרָךְ אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, כִּי כְּשֶׁאָדָם
מֵאֲמִין בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי יִזְכֶּה
לְמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת וְלֹא יִדְחֹק אֶת הַשְּׁעָה, וּמִכָּל שֶׁפֶן שְׁלֹא יֵצֵא לְרִיב
עִמָּה וְכו'. וְהִיא רְאוּיָה לָךְ לְלַמַּד אֶת הַתּוֹרָה שֶׁל אַרְיֵכַת אֶפְרַיִם
בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה, וְלוֹמַר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה
מ"לִקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְשֵׁם תְּרַאֶה נִפְלְאוֹת.

וְהִנֵּה הָעֵבֶר אֵין, עָלֶיךָ לְפִיֶּסָה בְּכָל מִינֵי פִיּוּסִים, וְתִקְבַּל עַל
עֲצָמְךָ לֹא לְצַעֲרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי בְּאַמַּת מִי שְׁמוּסֵר אֶת עֲצָמוֹ לְגִמְרֵי
אֱלֹוֵי יִתְבָּרַךְ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ עֲצוּמָה, לוֹ כְּבָר לֹא אֶכְפַּת שׁוֹם דְּבָר,
הוּא רוֹצֵה רַק אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיֵּשׁ לוֹ סְבָלָנוֹת גְּדוֹלָה, מֵאַחַר שֶׁהוּא
כְּבָר לֹא נִמְצָא בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְשִׁמְעָתִי פַּעַם אַחַת מֵאַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, כִּי מָה שְׁאוּמְרִים
בְּכָל יוֹם פְּסוּק (מְלָכִים-ב' טז, יד): "וְשַׁחַט אוֹתוֹ עַל יַרְךָ הַמְּזִבַּח צְפוּנָה

לפני ה', וזרקו הכהנים את דמו על המזבח סביב", ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא ובה, פנשה ב', סימן י'), בשעה שהיו ישראל מקריבין תמיד על גבי המזבח, וקורין את המקרא הזה: "צפונה לפני ה'", זוכר הקדוש-ברוך-הוא עקדת יצחק, צריך כל אחד לכונן בפשיטות פרוש המלות: "ושחט אותו", וידמה בנפשו שהוא שוכב על ירך המזבח, ושוחטים אותו צפונה לפני ה', והכהנים זורקים את דמו על המזבח, הינו שצריכים לכונן פאלו הוא שוכב על המזבח ושוחטים אותו. כל-כך צריך האדם להיות מוכן תמיד להשרף על קדוש השם. ואמרו בתמימות ובפשיטות כזו, עד שהיה נדמה פאלו שוכב כפר על המזבח ושוחטים אותו.

ובאמת צריך שתדע, אחי היקר! פי מוכא במדרש תדשא (פרק יא): בכל יום ויום היה מקריב פהו קרבן על המזבח; בן צריך האדם לעבד פני אדון העולמות תמיד בנפשו ובגופו, עין שם.

ועל-כן, חמדת לכבי! מי שחוגר מתניו לעבד את השם יתברך במסירות נפש כל-כך, עד שהוא מוכן להקריב את עצמו בכל עת ורגע לקרבן להשם יתברך, הוא כפר לא יתקוטט — לא עם אשתו ולא עם שום בריה שבעולם, והוא שבור ומשפר בעיני עצמו לגמרי, ולא ירדף את שום בריה שבעולם. אשרי אדם שאוחז במדרגה זו. ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מג:): בזמן שבית המקדש קיים אדם מקריב עולה — שבר עולה בידו, מנחה — שבר מנחה בידו, אבל מי שדעתו שפלה עליו, מעלה עליו הכתוב פאלו הקריב כל הקרבנות כלן, עין שם.

ועל-כן העקר להשפיל את עצמו לגמרי, ויהיה תמיד מן הנרדפין ולא מן הרודפין.

ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש פנחומא, פנשת אמר): שור נרדף מפני ארי, כבש מפני זאב, עז מפני הנמר, אמר הקדוש-ברוך-הוא לא תביאו לפני קרבן אלא מן הנרדפין, עין שם.

ושמעתי הרבה אצל גדולי אנשי שלומנו, שהיו רגילים

אָשֶׁר ד' שעה בְּנַחֵל רנא

להתבודד עמו יתברך, והיו מבקשים תמיד: "רבנו של עולם, זכנו להשרף על קדוש השם, ושלא ישאר ממנו שריד ופליט", ובטלו את עצמם ואת ישותם לגמרי.

אחי, אחי! אשרי מי שמתאבק באבק רגליהם של חסידיו ברסלב האמתיים הדבוקים בו יתברך, ואז תמשך גם עליו איזו הארה מאורו יתברך, וכבר לא יהיה לו חשק להתקוטט עם אשתו או עם אחרים.

מה אמר לך? ! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה. ולמען טובתך הנצחית, החזק עצמך עם חסידיו ברסלב, שזוכין לחסות בצל "היכל-הקדש", שבונה רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), כי הם הם הברסלבר חסידים האמתיים, המקימים את עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל בתמימות ובפשטות גמורה, וזוכים להתבודד, וכל היום ולרבות הלילה בכל ית ורגע, שיש להם רק זמן פנוי — מדברים עמו יתברך, ומתפללים הד' תפלות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, בנעימות ובדבקות גדולה מלה במלה, ומתמידים בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו' וכו', אשריהם ואשרי חלקם ואשרי המתחברים עצמם אליהם.

למען השם יתברך לטובתך הנצחית, ראה לחזור הרבה במקתך זה, כי תצטרך לזה בימים הבאים.

ועליך לדעת, כי האריז"ל אמר: מי שנתחייב מיתה, חס ושלום, כשמוסר גפשו בעת תחנון, הוי כאלו מת ממש ונתפפר לו (עין לקוטי-הלכות, כלאי הפרס, הלכה ב', אות ט'). ומכל שפן מי שחושב זאת כל היום, שנעשה בכל יום ורגע ברירה חדשה, ועל-כן לא בחנם אמר רבנו ז"ל (תני-מוהר"ן, סימן שפד): לא מבטיא דבור שאינו יוצא מפי בלי התחדשות, אלא אפלו הקבל פה אינו יוצא מפי בלא התחדשות; כי רבנו ז"ל זכה למה שזכה — להכלל בו יתברך על-ידי רב מסירות גפשו, עד שלא היה לפני מראה עיניו, כי אם

רנב אָשֶׁר ד' שְׁעוֹ בְּנַחֵל

הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ. וְעַל-כֵּן בְּכָל נְשִׁימָה וּנְשִׁימָה נִשְׁפָּה רַק אֱלֻקוֹת — אִוֵּר
' (אֲוִי'ר).

חֲמַדַּת לְכָבִי! מִי שְׁזוֹכָה לְבוֹא לְבִטּוֹל כְּזֶה, כְּכֹר לֹא מְרַגֵּשׁ וְלֹא
אֲכַפֵּת לוֹ שׁוֹם דְּבָר. עַל-כֵּן גַּא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁתַּוְקֵק עַל-כָּל-פְּנִימִים
לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגָּה זוֹ, וְאָז טוֹב לָךְ לְנַצַּח נְצַחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שְׁעוֹ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח נְצַחִים.

אֲחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל הַמְצָבִים. וְרַבְּנוּ וַיֵּל אָמַר
(לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פב): כְּשֶׁהוֹלֵךְ לְאָדָם שְׂלֵא כְּסֵדֶר, זֶה מְפָנִי
שֵׁישׁ לוֹ גְּדֻלוֹת, וְעַקֵּר הַעֲצָה — לְהַשְׁפִּיל אֶת עַצְמוֹ וְלַחֲשֹׁב בְּשֵׁם
מ"ה — יו"ד ה"א וְא"ו ה"א; כִּי בְּאַמֶּת לְמָה הוֹלֵךְ לְאָדָם שְׂלֵא
כְּסֵדֶר, כִּי מְפָרִיד אֶת עַצְמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, כִּי בְּאַמֶּת מִי שֶׁדְּבוּק בּוֹ
יִתְבַּרְךָ, אֲצִלוֹ אֵין שׁוֹם הַפְּרִשׁ בֵּין קְטָנוּת וְגְדֻלוֹת, תְּמִיד מוֹשֵׁף אֶת
עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ — בֵּין בְּעֵלְיָה בֵּין בִּירִידָה. וְעַקֵּר הַהַפְּרִשׁ —
כְּשֶׁאָדָם עוֹקֵר אֶת עַצְמוֹ וְאֶת הָעוֹלָם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, אֲזַי שֵׁיךְ כָּל הָעֲנָנִים
שֶׁל שְׂלֵא כְּסֵדֶר; כִּי הַמְּאָמִין בּוֹ יִתְבַּרְךָ, יוֹדֵעַ כִּי תִלְהֶ אֶרֶץ עַל
בְּלִימ"ה (אִיּוֹב כו, ז), מ"ה דִּיקָא, הִינּוּ שֵׁם הַנ"ל, כִּי הַשֵּׁם הַזֶּה מְאִיר
בְּזַעִיר אֲנָפִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת אִישׁ, וּמְצִדּוֹ צְרִיף שֵׁיִלָּךְ תְּמִיד הַכֹּל
כְּסֵדֶר.

וְעַל-כֵּן הָעַקֵּר רַק לְהִיּוֹת רְגִיל לְבִטֵּל אֶת עַצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ, וְכָל מַחוֹ וּמַחֲשַׁבְתּוֹ צְרִיף שֵׁיִהְיֶה דְּבוּק וַיְחַוֵּד רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ,
וְזֶה מַחֲשַׁב"ה — חֲשׁ"ב מ"ה, לְחֲשֹׁב תְּמִיד שֵׁם מ"ה, וְלְהַרְגִיל אֶת
עַצְמוֹ לְהִיּוֹת בְּעֵינֵי עַצְמוֹ מ"ה לְגַמְרֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

אָשֶׁר ד' שַׁעַז בְּנַחֵל רִנָּג
ד' שַׁעַז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ וַיְחִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב לְתַלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי
בְּרַסְלָב, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאַתִּי לְבַקֵּשׁ וּלְעוֹרֵר אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ עַל עֲנִיַן הַתְּפִלָּה
וְהַהֲתַבּוֹדוֹת, שְׁתִּהְיוּ חֲזָקִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל
הַתְּקַרְבוֹתֵנוּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הַשְּׁגָתוֹ הִיא מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק
וְכוּ', יְחִידָה דִּיחִידָה (עֵינֵי תַיִי־מוֹהַר"ן, אוֹת עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, סִימָן רסז); הֵינּוּ
גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמִדְרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, עַד שְׂזוּכִים לְהַרְגִישׁ אֶת
אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ שֶׁהוּא מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין
בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל: דּוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת
חַיִּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ יְדִיעָה זוֹ בִּידְעָה בְּרוּרָה
וּמְחֻלָּטָה, אֲזִי פּוֹתַח פִּיּוֹ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ פָּנִים אֶל פָּנִים, כְּאִשֶּׁר
יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וְדַבֵּר זֶה רוּצָה רַבְּנוּ ז"ל לְהַחֲדִיר וּלְהַכְנִיס
בְּתוֹךְ עַמָּךְ לְבַבְנוּ — שְׂנֹזְכָה לְהִיּוֹת כְּלִי לְהַשְׂרָאת הַשְּׂכִינָה, וְנֹזְכָה
לְהַרְגִישׁוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, וּבְאִפְּן הַזֶּה נֹזְכָה לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְרַבְּנוּ ז"ל פָּרַשׁ אֶת הַמְּשֻׁנָה (תְּרוּמוֹת פָּרָק ב'): סֵתָם חֲרַשׁ — אֵינוֹ
שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְדַבֵּר; מִי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל הַחֶכֶם, אֵינוֹ מְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ (עֵינֵי לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס'); וְזֶהוּ סִימָן מִי שֶׁבְּאֲמַת
מְקַרְבֵּי אֶל רַבְּנוּ ז"ל — אִם מִתְּבוֹדֵד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל־כֵּן רָאוּ לְהַתְּחַזֵּק בְּעֲבוּדָה קְדוּשָׁה זוֹ וּלְהִיּוֹת רְגִילִים תָּמִיד
לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל מְקוֹם שֶׁאֲתָם רַק הוֹלְכִים תִּרְאוּ לְדַבֵּר שֵׁם
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְדַבֵּר זֶה הוּא הַמְּשַׁכַּת הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה, וּמְמַשִּׁיף בְּרִכּוֹת
וַיִּשׁוּעוֹת לוֹ וּלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְכֵן אֲתָם צְרִיכִים לְדַעַת, כִּי כָּל אֶחָד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמַתִּיִּים חֲסִידֵי בְּרַסְלָב, תַּלְמִידֵי רַבְּנוּ ז"ל, עֲלֵיהֶם
לַעֲשׂוֹת לְמַעַן הַפְּצַת דְּעַתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי אַחֲרַת
עֲדִין חֲסֵר אֲצֻלְכֶם הַשְּׁלֵמוֹת. כִּי עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַהֲתַקְרְבוֹת הוּא
כְּשֶׁמְגַלִּים וּמְפָרְסְמִים לְמוֹדוֹ הַטוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל גַּם לְאַחֲרִים, כִּי

רנר אָשֶׁר ד' שַׁעז בְּנַחַל

בְּזֶה נִתְגַּלָּה טֹהַר לְבוּ וְאִיף שֶׁהִתְקַרְבוּתוֹ הִיא בְּאַמֶּת, וְחַפֵּץ וּמִשְׁתּוֹקֵק לְקָרֵב גַּם אַחֲרַיִם אֶל דְּרָכּוֹ וְעֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת. וּבַפְּרָטִיּוֹת כִּי רַבְּנוּ ו'ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד קִדְּם הַסְּתַלְקוּתוֹ, לְהוֹסִיף שְׂכָנִים רַבִּים אֶל בֵּית הַתְּפִלָּה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'); הֵינּוּ לְהוֹסִיף בְּגִי-אָדָם, שְׂגָם-כֵּן יִזְכּוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהַחֹשׁ מְעִיד, כִּי הָעֶקֶר לְקָרֵב אַחֲרַיִם הוּא עַל-יְדֵי הַפְּצַת סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים בְּעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן נָא וְנָא אֵל תִּתְבַּיְשׁוּ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָגִים, וּרְאוּ לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם לְכָל עוֹבֵר וְשָׁב, כִּי עָלִינוּ נִפְלָה חוֹבַת הַיּוֹם, וְלֹא לְהַסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם הַמוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, כִּי עָלִיכֶם לְדַעַת אֲשֶׁר הַסֵּמ"ך-מ"ם שׁוֹנָא אֶת רַבְּנוּ ו'ל מְאֹד מְאֹד, וְצַעֵק מְרָה קִדְּם יְרִידַת נִשְׁמָתוֹ עַל מָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֵאשִׁית (עֵינִי סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ז', מִהֲזָכִיב וְהַעֲכִיב); וְכֵן כָּתֵב לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶת מִכְתָּבוֹ הַיְדוּעַ (נִדְפָּס בַּתְּחִילַת הָעֵלִים לְתַרוּפָּה): "עֵינֵינוּ לְטַשׁ וְשִׁנּוּי חֶרֶק עָלֵינוּ", עֵינֵינוּ שָׁם. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְצֵאת בְּיַד רַמָּה בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וּלְגַלוּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַתוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם בְּמִסִּירוֹת נִפְשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְזֶה הָיָה רְצוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ, שִׁיתְקַיִם (מִשְׁלֵי ה', טז): "יִפּוּצוּ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה" (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יד); וְכֵן הִיָּתָה צְנוּאֵת מוֹהַרְנ"ת ו'ל, שִׁיְהִיָּה "יִפּוּצוּ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה".

מָה אָמַר לָכֶם! אֵינִי דְּבָר גְּדוֹל מְזֵה, וְדַבּוּרִים אֵלּוֹ הֵיוּ קִדְּם הַסְּתַלְקוּתוֹ לְעִילָא וּלְעִילָא. וְלִמְעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְטוֹבַתְכֶם הַנִּצְחִית, לֹא לַעֲשׂוֹת שׁוֹם מִשָּׂא וּמִתָּן עִם הַסְּפָרִים, רַק לְקַבֵּץ צְדָקָה וּלְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים לְכָל עוֹבֵר וְשָׁב.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת הַצְּדִיקִים יִשְׁמַע גַּם אֶת תְּפִלָּתוֹנוּ בַּתּוֹךְ כָּל תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' שַׁעַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְהִנֵּה אֹדוֹת אֲשֶׁתְּךָ וְכו', הֶעֱקָר לְשִׁמְחָה וְלִשְׂמֵעַ מַה שֶּׁהִיא אֹמְרָת. וְחִכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים הַקְּפִידוּ עַל זֶה מְאֹד, עַד שֶׁאָמְרוּ (בְּכָא מְצִיעָא נט.): לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֶהִיר בְּאוֹנָאֵת אֲשֶׁתּוֹ, שֶׁמִּתּוֹךְ שֶׁדִּמְעָתָהּ מְצוּיָה — אֹנָאֵתָה קְרוּבָה, עֵינַי שָׁם; וְאָמְרוּ (שס): בְּמִלֵּי דְעֵלְמָא וּמִלֵּי דְבֵיתָא הֶהְכַּרְח לְשִׁמְעַ לָּהּ, אֲבָל בְּמִלֵּי דְשְׂמִיָּא לֹא צָרִיךְ לְשִׁמְעַ לָּהּ, עֵינַי שָׁם.

וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה לָךְ לְהַכְנִס אֶל תּוֹךְ צָרָה כְּזוֹ שֶׁנִּקְרָאת מִחֲלָקֶת, כִּי מִחֲלָקֶת בְּבֵית, זֶה כְּמוֹ קֵשׁ בּוֹעֵר מִמֶּשׁ, אֲשֶׁר הִכַּל יִשְׂרָאֵל בֶּן רַגַע. וְעַל-כֵּן אֵינְךָ וִיחֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִמָּךְ, שֶׁתִּקְוֶה מֵאֲמָרָם ו"ל (אָבוֹת א, ה): וְאֵל תִּרְבֶּה שִׁיחָה עִם הָאִשָּׁה וְכו', כָּל זְמַן שֶׁאָדָם מִרְבֶּה שִׁיחָה עִם הָאִשָּׁה, גּוֹרֵם רָעָה לְעִצְמוֹ, וּבּוֹטֵל מִדְּבַרֵי תּוֹרָה, וְסוֹפּוֹ יוֹרֵשׁ גִּיהֵנוּם, עֵינַי שָׁם. וְהַפְּרוּשׁ הַפְּשׁוּט יֵשׁ לוֹמֵר, כִּי בְּדַרְךְ כָּלֵל אִם מִרְבִּים לְדַבֵּר עִם הָאִשָּׁה, נוֹפֵל וְיוֹרֵד חֲשִׁיבוֹתוֹ אֲצֵלָהּ, וְהִיא מְזַלְזֶלֶת בּוֹ, מִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהוּא מְסַפֵּר לָּהּ אֶת כְּשִׁלּוֹנוֹתָיו שֶׁיֵּשׁ לוֹ (עֵינַי בְּפִרוּשׁ רַבְּנֵי עוֹבְדֵיָה מִבְּרִטְנֹנְיָה), וְעַל-כֵּן גּוֹרֵם רָעָה לְעִצְמוֹ, וְכֵן בּוֹטֵל מִדְּבַרֵי תּוֹרָה, כִּי בְּזֶה הַזְּמַן הִיָּקָר הִיָּה יָכוֹל לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר חָבַל עַל הַזְּמַן הִיָּקָר מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר בְּשׁוּם מְמוֹן לֹא יוֹכֵל לְקַנּוֹתוֹ, וְסוֹפּוֹ יוֹרֵד גִּיהֵנוּם עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם; כִּי עַל-יְדֵי רַבּוּי דְּבַרִּים בְּטָלִים, לְבַסּוֹף יוֹצֵא וּפּוֹחַ וּמְרִיבָה וּמִחֲלָקֶת וְכו', עַד שֶׁמְרִים לוֹ הַחַיִּים, וּמְרַגֵּשׁ גִּיהֵנוּם מִמֶּשׁ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדָּת לְכַבִּי! רְאֵה לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ מְאֹד מְאֹד, כְּאֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ עַל זֶה רַבְּנֵי ו"ל (עֵינַי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד), וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן רְאֵה לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁכְּעוֹלָם לְהַתְחַמֵּק מִמֶּנָּה בְּדַרְךְ שֶׁכָּל, וְלִבְרַח אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הַתְּפִלָּה, שֶׁתְּמִיד תִּהְיֶה

קבוע בלמוד התורה הקדושה, ללמד שעורים בסדרן במקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך וזהר הקדוש ותקונים. וכן הרגל עצמך לדבר עמו יתברך, ובשעה שאתה חוזר מהכולל, ראה שהיא תלך לבקר את אביה ואמה או את אחותה, או שתלך לקניות, באפן כזה שיהיה לה פנאי לקרר את עצביה, ואתה בין כך ראה לנצל את הזמן היקר ולדבר אז עמו יתברך, כי בנקל לעשות זאת כשאין אדם אחר עומד על ידו.

אקווה להשם יתברך, אם תעשה זאת — תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך...

ד' שַׁעַט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר וארא ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות הפחדים של הכל שיש לך, לדעתי, הכל דמיון, כי מה הוא יכול לעשות לך? ! הלא הכל כבר כתוב וחתום על שמך, ויש כבר קבלה, והכל שלך, ומה שיך שהוא יכול לקחת איזה דבר ממך, כלך מבלבולי חנם אלו אשר רק עוקרים את האדם ממנו יתברך, ואיה כל האמונה פשוטה שלך, מה שאמרו חכמינו הקדושים (יומא לח): בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, עין שם. ומי שמכניס בעצמו תמיד את האמונה הקדושה, אינו מפחד משום דבר.

וכדאי לך ללמד עכשו ב"ספר-המדות", אות פחד, ולקיים כל הנאמר שם, וזה יועיל לך בנדאי. והעקר להיות חזק מאד במדת הבטחון אשר נובע מאמונה, ולהיות רגיל לבקש תמיד ממנו יתברך:

אֲשֶׁר ד' שפ בְּנַחֵל רנז

אָבִי שְׁבַשְׁמִים, חוּס וְחַמֵּל עָלַי, וְהַצִּילֵנִי מִפְּחָדִים שְׁלֹא יִכְנָסוּ
בְּתוֹךְ לִבִּי שׁוּם פְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל, וְלֹא אֵינְרָא וְלֹא אֶפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעוּלָם כָּלֵל, כִּי מָה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם. וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא שְׁפָתוֹב (מִשְׁלִי
ג, כה): "אֵל תִּירָא מִפְּחַד פְּתָאָם וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תִבְא", וְאוֹמֵר
(תְּהִלִּים נג, ו): "שֵׁם פְּחָדוֹ פְּחַד, לֹא הָיָה פְּחַד", כִּי בְּאַמַּת אֶתָּה מְנַהִיג
אֶת עוֹלָמְךָ בְּהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה, וְעַל־כֵּן מָה שִׁנְךָ לְקַחַת אֵיזָה דְּבַר
הַשִּׁנְךָ לִי.

אָבִי שְׁבַשְׁמִים, חוּס וְרַחֵם עָלַי, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לְהַרְעֵ לִי.
וַתִּקְרָא עָלַיִם מִקְרָא שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת טו, טז): "תִּפְּל עָלַיִם אֵימָתָה
וּפְחַד בְּגִדְל זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאֶבֶן", מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם אֲמֵן סְלָה.

מָה אִמַּר לְךָ! כָּלֵךְ מִבְּלוּלֵי חַנּוּם וּמִפְּחָדִים שֶׁל הֶבֶל, אֶתָּה
הַדְּבַק עֲצֻמְךָ בּוֹ? תִּבְרַךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמַת, וְאִז אֵין לְךָ מִמָּה לְפַחַד, כִּי
הַשֵּׁם? תִּבְרַךְ אֶתָּה, עֲמָךְ וְאַצְלָךְ. וּכְשֶׁהַשֵּׁם? תִּבְרַךְ שׁוֹרָה עֲמָךְ, לֹא
יִהְיֶה לְךָ שׁוּם פְּחָדִים כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ד' שפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וְאֶרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח נֶצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אֲחִי הַיָּקָר! עֲלִיךָ לְדַעַת כִּי עַקֵּר הַצְּלָחָתְךָ בְּחַיִּים תְּלוּיָה רַק
עַל־יְדֵי שְׁמִירַת הַדְּבוּר, כָּל מָה שֶׁתִּשְׁמַר אֶת דְּבוּרְךָ וּתְמַעֵט בְּדְבוּר,
יִוְתַר תִּצְלִיחַ. וְלִהְפוּךְ — כָּל צְרוּחֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת תְּלוּיִים
רַק עַל־יְדֵי שְׂאֵתָה מִפְּקִיר אֶת דְּבוּרְךָ. וְעַל־כֵּן הַבְּחִירָה בְּיָדְךָ — אִם
לְהַצְּלִיחַ, אִו חַס וְשְׁלוֹם לְהַפּוּךְ — לִפְּל בְּבֹאֵר שַׁחַת.

רנח אֲשֶׁר ד' שפא בַּנְחַל

וְעֲלִיף לְדַעַת, כִּי אִם הָיִיתָ נֹזֶהר מִדְּבָרִים בְּטָלִים וְשֶׁל מַה בְּכָף, הָיִיתָ זֹכֶה לְרוֹחַ-הַקֹּדֶשׁ בְּרוּר, וְהָיִיתָ זֹכֶה לְהִיּוֹת פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקָרֵב כָּל הָאָרֶץ, כִּי אַתָּה חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד בַּשָּׁמַיִם, וְהַבְּעַל-דְּבָר יוֹדֵעַ זֹאת, וְעַל-כֵּן מִכְשִׁיל אוֹתָךְ תָּמִיד לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים וְשֶׁל מַה בְּכָף. אַתָּה הַדְּבֵק עֲצָמְךָ תָּמִיד בַּקּוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רָגִיל לְדַבֵּר תָּמִיד בַּקּוֹ עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל פַּעַם יִהְיוּ שְׁפִתוֹתֶיךָ לוֹחֲשׁוֹת תְּפִלוֹת וּבְקִשׁוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְדַבֵּר זֶה יְדַבֵּיק מִחֲשַׁבְתְּךָ עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

מָה אָמַר לָךְ! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (ירושלמי, בְּרִכּוֹת, פָּרָק ט', הַלָּכָה א'): סָמָא דְכָלָא מִשְׁתּוֹקָא; הִרְפוּאָה הִכִּי טוֹבָה יוֹתֵר מִהַפֵּל הִיא מִדַּת הַשְּׁתִּיקָה. וְאָמְרוּ (פְּסָחִים צט.): יָפָה שְׁתִּיקָה לְחַכְמִים קַל וְחֹמֶר לְטַפְשִׁים. שְׁנֵאמַר (מְשָׁלֵי יז, כח): "גַּם אֲוִיל מִחֲרִישׁ — חָכָם יִחְשַׁב", עַיִן שָׁם; וְאָמְרוּ (אֲבוֹת, פָּרָק א'): כָּל יָמֵי גְדֻלְתִּי בֵּין הַחַכְמִים, וְלֹא מִצְאָתִי לַגּוֹף טוֹב מִשְׁתִּיקָה. וְאָמְרוּ (שָׁם, פָּרָק ג'): סִיג לְחַכְמָה שְׁתִּיקָה; וְאָמְרוּ (חֵלִין פט.): מָה אֲמָנוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה? יַעֲשֶׂה עֲצָמוֹ כְּאֵלִים, עַיִן שָׁם. וְאֵין לָךְ עוֹד נְעִימוֹת בְּעוֹלָם וְשִׁלוֹת הַנֶּפֶשׁ כְּמִי שֶׁמִּמְעַט בְּדַבּוּר, וּמִרְבֵּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאֵה גַם רְאֵה עַל-כָּל-פָּנִים מְרַגֵּעַ זֶה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ מִדַּת הַשְּׁתִּיקָה, וְאֵז תְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ בַּחַיִּיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שפא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֵרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

אוֹדוֹת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, חֲצוֹת, צְרִיכִים לְהִזְהָר בְּזֶה מְאֹד, וְלִהְיֶה לְכָל תְּפִלָּה בְּזִמְנָה, וְהַעֲקֹר לְהַתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְלִכְוֹן פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וּבְכַפְרִיּוֹת כְּשֶׁמְזַכֵּיר אֶת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, יְכַוֵּן בָּהֶם מְאֹד מְאֹד מִמֶּשׁ, כְּמִי שֶׁמְדַבֵּר

אָשֶׁר ד' שֶׁב בְּנִחַל רִנָּט

עֲמוּ יִתְבַּרְךָ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂיָכוֹל לְיַחַד אֵינָהּ יַחִיד בְּשַׁעַה שְׂמִזְכִּיר אֶת
שְׁמוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשֶׁךְ עַל נִשְׁמָתוֹ אֹר נֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד,
וְיִמְשֶׁךְ עָלָיו שְׁפַע רוּחַנִיּוֹת וְשְׁפַע גְּשָׁמִיּוֹת — אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שֶׁב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכֹל תַּלְמִידֵי מְתִיבְתָא "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" דֵּי בְּכַל אַתְר
וְאַתְר, הַיְיָ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְיָקָרִים! דְּעוּ לָכֶם, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה הֶבֶל, הַפֶּל הֶבֶל,
כְּמוֹ שְׁחִזּוֹר עַל זֶה כְּמָה פְּעָמִים הֶחָכֶם מְכַל הָאָדָם. וְהַתְנָא הַקֹּדֶשׁ
אָמַר (אָבוֹת, פָּרָק ו'): אֵין מְלֹוִים לוֹ לְהָאָדָם לֹא כְּסָף וְלֹא זָהָב וְלֹא
אָבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֶלָּא תוֹרָה וּמְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלָבָד.

וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׂזַכִּיתֶם בְּזַכִּיּוֹת חַנּוּם לְחִסוֹת בְּצִלָּא דְמַהִימְנוּתָא,
הַיְכַלָּא דְמִלְכָא קְדִישָׁא דָּא אִיהוּ "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קְדָשִׁים, אֲשֶׁר
בּוֹ אָנוּ לוֹמְדִים סְפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְהוּא סְפֵר הַקֹּדֶשׁ וְהַנּוֹרָא
"לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן", אֲשֶׁר מְשִׁיחַ בְּעֶצְמוֹ יִפְרָשׁוּ בְּבֵאוֹר הַיִּטֵּב, יִרְאוּ
עֵינֵינוּ וְיִשְׁמְעוּ אָזְנוֹנוּ וְיִשְׁמַח לְבַנּוּ. וְכִבְר אָמַר וְגַלְהָ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל,
שְׁסִפְרוּ "לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן" הוּא אַתְחַלְתָּא דְגַאֲלָה (סִימָן מוֹהֲרָן, סִימָן
שְׁמוֹ), עַל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְחִזּוֹר הַרְבֵּה בְּסִפְרוֹ זֶה, עַד שְׂיִהְיֶה שְׁגוֹר עַל
פִּיכֶם מִמֶּשׁ בְּעַל פִּה, וְעַל-כָּל-פְּנִים הַשְּׂקָלָא וְטָרְיָא. וְעֲלֵיכֶם לְדַעַת,
כִּי בְּלִי שְׂקִידָה רַבָּה בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, לֹא שִׁיף כָּלֵל לְהַתְפָּאָר
אֲשֶׁר מְקַרְבִּים אֵלָיו ז"ל, כִּי הַפֶּל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, כִּי בְּאַמַּת פְּנִיו, שְׂכָלוֹ
וְחַכְמָתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל גְּנוּזִים בְּתוֹף סְפְרוֹ הַקֹּדֶשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן"
(עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קצב). וְעַל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְחִזּוֹר הַרְבֵּה
בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא סְפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְעַל-יְדֵי שְׂקִידָה
נִפְלְאָה בְּסִפְרוֹ זֶה, תִּזְכּוּ שְׂיֵאִיר עֲלֵיכֶם אֹרוֹ הַגְּנוּזִי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
וְתִזְכּוּ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית. וְכֹאֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר

הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ שְׁלוֹ יִפְתַּח אֶת הַגִּידִים, וַיַּעֲוֹרֵר לְתַשׁוּבָה אֲמַתִּית, וַיְהִי נִעְשִׂים עַל יָדוֹ בַּעַל מַח וּבַעַל הַשָּׁגָה גְּדוֹל (חֵי-מוֹהֵר"ן, סִימָנִים: שמו, שמט).

וְעַל-כֵּן נָא וְנָא לֹא לְהַטְעוֹת עֲצָמְכֶם, רַק לְשַׁקֵּד הַרְבֵּה בַּסֵּפֶר "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן", וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל אַחֲרִים כָּלֵל, יִהְיֶה מִי שְׂיִהְיֶה, בְּלִי בְּקִיאוֹת בַּסֵּפֶר "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן", לֹא שִׁיף כָּלֵל לְהַקְרֵא עַל שְׁמוֹ ו"ל. וְרֵאוּי לָכֶם לַעֲשׂוֹת בְּעֲצָמְכֶם תִּפְלֶה עַל כָּל תּוֹרָה שֶׁתִּזְכּוּ לְלַמֵּד, וּתְבַקְּשׁוּ בַּעֲת הַהִתְבּוּדוֹת עַל כָּל הַנְּאָמֵר בְּאוֹתוֹ תּוֹרָה וּמֵאֲמֵר, וְעַל-יְדֵי הַנְּהֻגָה זֶה תִּזְכּוּ לְהַעֲלוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ שְׁעֲשׂוּעִים כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא עָלוּ מִימּוֹת עוֹלָם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), וּבִדְוֹר הַקּוּדֵם לֹא הָיָה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁלֹא הָיָה בְּקִי בְּעַל-פֶּה בַּסֵּפֶר שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל.

וְהָיִיתׁ שְׁפָל עֲסָקְנוּ הוּא לְהַחֲזִיר הַעֲטָרָה לְיִשְׁנָה, לְהַקִּים דְּוֹר חֲדָשׁ, בְּרִסְלֵבֵר חֲסִידִים, תְּלַמִּידֵי רַבֵּנוּ ו"ל מִמֶּשׁ, הֵינּוּ שְׁנֵשְׁלִיף שְׁכֻלְנוּ וְחֻכְמַתְנוּ הַמְּדַמִּית, וְנִזְכָּה לְצִיַּת כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ קֵדָם לְהָיִיתׁ חֻזְקִים בְּעֵנִין זֶה, הֵינּוּ לְחֹזֵר הַרְבֵּה בַּסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן", אֲשֶׁר בְּפֶרוֹשׁ הַזֶּהִיר וּבְקֶשׁ אוֹתְנוּ, שְׁנֵשְׁקֵד בּוֹ עַד שְׂיִהְיֶה שְׁגוּר עַל פִּינוּ (עֵין חֵי-מוֹהֵר"ן, אוֹת מַעֲלַת תּוֹרָתוֹ וּסְפָרָיו, סִימָן שמו). וְאֵמֵר שְׁמַצְנֶה לְלַמֵּד בַּסֵּפֶר הַרְבֵּה, וְעַכְשָׁו שְׁכָּבֵר יֵצֵא סֵפֶרוֹ, אֵין צְרִיכִים לְסֵפֶר מוֹסֵר אַחֵר וְכוּ', עֵין שָׁם.

וְעַל-כֵּן הָיָה רְאוּי שֶׁתִּזְכּוּ כָּלְכֶם לְסִים אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן" בְּכָל חֲדָשׁ, כַּאֲשֶׁר חֲלַקְתִּי אֶת הַסֵּפֶר עוֹד מִימֵי נַעֲרִי עַל כָּל יְמֵי הַחֲדָשׁ (אֶת סֵדֵר הַחֲלוּק לִימֵי הַחֲדָשׁ תִּמְצָאוּ בְּסוֹף מִכְתָּבֵי זֶה).

מָה אֵמֵר לָכֶם! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלַקְנוּ, שְׁזָכִינוּ לְהִתְנַדֵּעַ מִרַבֵּנוּ ו"ל, וְעַל כָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה שְׁלוֹ רְאוּי לֹאמֵר: אֲלֵמָלֵא לֹא זָכִינוּ לְבוֹא לְעוֹלָם אֲלֵא בְּשִׁבִיל תּוֹרָה זֶה — הָיָה כְּדֹאֵי, וּמִכָּל שְׁפָן שְׁזָכִינוּ לְכָל הַתּוֹרוֹת הַנּוֹרָאוֹת הָאֵלוֹ, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ

להתמיד בהם הרבה.

גם אבקש אתכם, שתעשו חסד עמדי גם-כן, ותעינו בהתדושים שזכיתי לחדש על כל תורה ותורה, והוא ספרי "שפת הנחל", יזכני השם יתברך להדפיסו על כל ה"לקוטי-מוהר"ן". וראו לבקש הרבה ממנו יתברך, שאזכה להוציא מהפח אל הפצל, ולהדפיס את כל חדושי על כל ה"לקוטי-מוהר"ן", כי יש על זה מניעות עצומות.

העקר ראו לצאת מהדמיון הגדול שנתהנה לאחרונה, לחקר אחרי תלמידי חכמים, ולומר — זה נאה וזה לא נאה, אשר הוא יצר הרע גדול (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג); מה לנו עם אחרים?! עלינו רק להכניס את מחנו בתוך ספרו של רבנו ז"ל, עד שיהיה שגור על פינו, כל תורה ומאמר מרבנו ז"ל מדבר ממדות אחרות וממדרגות אחרות ומהשגות אחרות וכו' וכו', ואין לה עגן ועצה שלא תמצאם בתוך ספרו של רבנו ז"ל.

על-כן על כל תלמיד מתלמידינו היקרים לדעת, מי שאינו שוקד על ספרו של רבנו ז"ל, עדין אינו יודע שום דבר מרבנו ז"ל, והוא רק מטעה את עצמו ולא את אחרים, ומכל שכן כשעדין רחוק מתפלה והתבודדות, ואינו עושה מהתורות תפלות, רחמנות גדולה עליו.

ועל-כן חוסו וחמלו על עצמכם, ותברחו מכל מיני דמיונות ומחלקת ושטיות והבלים, ותראו להתמיד הרבה בספרו של רבנו ז"ל, ואז יאיר עליכם אורו הגנוז, ותהנו מזיו השכינה.

הדורש שלומכם...

רסב **אָשֶׁר** **ד' שפב** **בַּנְחַל**
 לוח לסיים כל חֲדָשׁ סֵפֶר הַקְּדוֹשׁ: "לקוטי-מוֹהַר"ן"

יום	לחֲדָשׁ	מְסִימָן	עַד	סִימָן
א	"	א	"	ו
ב	"	ו	"	ט
ג	"	ט	"	יג
ד	"	יג	"	יח
ה	"	יח	"	כא
ו	"	כא	"	כג
ז	"	כג	"	כט
ח	"	כט	"	לב
ט	"	לב	"	לח
י	"	לח	"	מט
יא	"	מט	"	נה
יב	"	נה	"	נו
יג	"	נו	"	סא
יד	"	סא	"	סד
טו	"	סד	"	סו
טז	"	סו	"	ע
יז	"	ע	"	עט
יח	"	עט	"	קו
יט	"	קו	"	קנא
כ	"	קנא	"	קצא
כא	"	קצא	"	רמו
כב	"	רמו	"	א (חלק ב')
כג	"	א	"	ה
כד	"	ה	"	ח
כה	"	ח	"	יז
כו	"	יז	"	מט
כז	"	מט	"	עב
כח	"	עב	"	פג
כט	"	פג	"	הסוף

הסוף: ל — כל השיחות ממצלת תורתו שגדפסו בסוף הספר.

אֲשֶׁר ד' שפג בַּנְחַל רסג
ד' שפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאַרְא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מָאד מָאד אֲשַׁמַּח לְאַרְחֵ אוֹתְךָ בִּישִׁיבְתַנּוּ הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְיוֹת
אֶחָד מִחֻבְרֵיָא קְדִישָׁא "הֵיכַל-הַקְּדוֹשׁ", וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ,
שְׁתוּצִיא כְּסוּפִיךָ מֵהַכַּח אֶל הַפְּעֵל, וְתָבוֹא בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה הַנָּה.

אוֹדוֹת הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁלָךְ, יָפִים הֵם מָאד מָאד, בְּעֶזְרַתוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְאִם תִּחְזִיק מֵעַמֵּד, תִּגְדֹּל הַרְבֵּה וְלֹאֵלֶנָּא רַבְרָבָא
תִּתְעַבֵּיד.

וְהֵנָּה בְּעֵצָם כְּתִיבַת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, הַפְּלִיג בְּזֶה רַבְּנוּ ז"ל מָאד
מָאד, וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה), אֲשֶׁר הוּא תְּקוּן גְּדוֹל
לְהַרְהוּרִים רַעִים, וְכִנְגֵד שְׁהַכְּנִים בְּמַחוּ עַד עַכְשָׁו זְהֵמַת מִחֻשְׁבוֹת
זְרוֹת, יְכַנִּים כְּנִגְדָם חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְהוּא תְּקוּן גָּמוּר, עֵינֵי שָׁם.

עַל-כָּל-פָּנִים טוֹבָה מָאד מָאד הַנְּהַגְתָּךְ שְׁאַתָּה מִתְּנַהֵג לְחַדֵּשׁ
חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, הַתְּמִיד בְּדַבָּר זֶה, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת. אֵךְ לְהַדְפִּיס סִפּוֹר
צְרִיכִים קֹדֶם לְהַתְּחַתֵּן, וַיֵּשׁ בְּזֶה טַעַם כְּמוֹס וְכוּ'. וְעוֹד — כִּי אִז
נִכְנָסִים בְּאָדָם מַחִין דְּאָבָא וְכוּ', וּמִבֵּין כָּבֵר אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
בְּאִפְּן אַחֵר. וְעַל-כֵּן לְדַעַתִּי, תִּחַפֶּה עִם הַדְּפִסַּת חֲדוּשֵׁי תוֹרָתְךָ עַד
אַחֵר הַחֲתֻנָּה.

צְרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי עֲנִין הַהִתְבּוֹדְדוֹת, זֶה יִהְיֶה לְמוֹדוֹ הַטּוֹב שֶׁל
מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ שְׂיַכְנֵס בְּעוֹלָם, כִּי מְרַב אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ שְׂיֵאִיר בְּעוֹלָם, עַד
שְׁכָל אֶחָד יִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ סְבִיבוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ,
עַל-יְדֵי-זֶה יִפְתַּח פִּיו לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ; כִּי כָל מֶה שְׁזוֹכָה הָאָדָם
לְהַכְּנִים בְּדַעַתוֹ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִיךָ שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ
כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן פּוֹתַח
פִּיו וּמְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי תִפְלֶה וְאַמוּנָה וְנִסִּים וְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל

רסד אָשׁר ד' שפג בנחל

תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה (עֵינֵי לְקוּסֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ז'), כְּמוֹ שְׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּעֵנָן הַנִּשְׁגָּב הַזֶּה שֶׁל תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוּת, וְרַגִּיל לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן מְאִירָה בּוֹ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שְׂזוּכָה לְרֵאוֹת נִסִּים נִגְלִים חוּץ מִדֶּרֶךְ הַטָּבַע. וְעַקֵּר הַמָּקוֹם לְזֶה הוּא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן מְשִׁיחַ צְדָקָנוֹ דִּיקָא יֵאָסֵף וְיִקְבֹּץ גִּדְחֵינוּ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת כָּל הָאֶרֶץ לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, כִּי הוּא אֲשֶׁר יַגְלֶה אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְהוּא אֲשֶׁר יַגְלֶה אֶת הַתְּפִלָּה.

וְיָדוּעַ אֲשֶׁר לִפְנֵי כָּל אֹר גָּדוֹל הַהִכְרַח לְהִיּוֹת חֶשֶׁךְ גָּדוֹל. וְעַל-כֵּן, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כָּלֵל יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ בְּדוֹר הַזֶּה שׂוֹאָה גְּשָׁמִית בְּאִירוּפָּה, שְׁשָׂרְפוּ אֶת גּוֹפּוֹת אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְשׂוֹאָה רוּחַנִית בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁשָׂרְפוּ אֶת נִשְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵעֲבִירוּ אוֹתָם עַל דָּתָם, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וּבִכְפָּרְטִיּוֹת אֶת אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִּים, שְׂאָחָזוּ מֵעַמֵּד זֶה אֶלְפִים שָׁנוֹת גְּלוּתָנוּ, עַד שְׂבָאוּ הַצּוֹרְרִים, קָלַפְתָּ הָעַרְב־רַב וְטַמְאָתָם, וְשָׂרְפוּ אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ עֲכָשׁוּ, וְלִמְלֵא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּיָדָיו זָהוּ עֵקֶר הָעֲצָה בְּעֵת הַזֹּאת, כִּי אֵין לָךְ עוֹד סִפְרִים אֲשֶׁר מְבִינִים הֵיטֵב אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְאֶת הַבְּעִיּוֹת הַפְּרוּכּוֹת עִמָּהֶם כְּמוֹ רַבְּנוּ ז"ל, כִּיְדוּעַ דְּבַר זֶה לְמִי שְׂבָקִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ עֲכָשׁוּ, לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְהֵשֵׁם יְתִבְרֵךְ יִזְכְּנוּ, שְׂנִזְכֶּה לְהַצְלִיחַ לְהַחְזִיר אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יְתִבְרֵךְ, עַד שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יִשִּׁיר שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת לְהֵשֵׁם יְתִבְרֵךְ, וְיַעֲסֵק בַּתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...

ד' שפד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא ה'תשמ"ב.

שלום רב ... גרו ואיר ויזרח לגצח נצחים.

חסדי השם יתברך, הייתי בארץ ישראל, וזכני השם יתברך שם למה שזכני וכו', ובפרטיות שקניתי לי ארבע אמות, והשם יתברך אריף ימי ושנותי עד מלאות לי שבעים שנה.

אודות התאר 'צדיק', על-פי דעת הזהר הקדוש אסור לכתב דבר זה, רק מי שנוטר את הברית ולא פגם בו (זהר ח"א נט: רמז:), ואף שכל מאן דאתגור אקרי צדיק (עין זהר חלק א', דף רטז. וחלק ב' נט:), וכמו שכתוב (ישעיה ס, כא): "ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ", אף-על-פי-כן לקרות צדיק הוא רק מאן דנטיר ברית; ובאמת לזכות לקבורה בארץ ישראל הוא תקון הברית גמור. ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק ב', סימן קט), שמקום גניזתם של הצדיקים, הוא קדוש בקדשת ארץ ישראל ממש, וארץ ישראל היא תקון לפגם הברית, עין שם. ועל-כן אשרי מי שזוכה להקבר שם, אשר אדמתה אדמת קדש, והיא סגלה גדולה לתקן הכל, ומכל שכן מי שזוכה לקנות בחייו, אזי יכניס בו הרהור תשובה, שישוב בתשובה אמתית, וכבר יראה לפני עיניו עולם אחר לגמרי; כי מי שזוכה לקנות בחייו וכו', אזי כבר כל הליך מחשבתו מתהפך רק אל התכלית הנצחית, ואין לו עסק עם אחרים כלל, כי מי יודע מה ילד יום (עין משלי כו, א).

הדורש שלומך...

רסו אֲשֶׁר ד' שפה בְּנַחֵל
ד' שפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר נֶאֱרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יֶאֱיֵר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

הָעֵקֶר תִּרְאֶה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמָּךְ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת אוֹר זִיו חִיוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד נֶעֱם מְזֶה, שֶׁהָאָדָם מְכַנִּיס בְּעֲצָמוֹ
אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרָגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה
לָנוּ, שֶׁהָעֵקֶר שְׂזֻכָּה לְהַגִּיעַ אֶל מְדֻרָּתוֹ הִזָּה רַק עַל-יְדֵי עֲבוּדַת
פְּרָאסְטִיק^ל, שֶׁהָרָגִיל אֵת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

וּבְאֵמַת עֲלִיךָ לְדַעַת, פִּי הָאֲמוּנָה וְהַתְּפִלָּה מְכַנִּיסוֹת בְּהָאָדָם
בְּטָחוֹן חֲזָק בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאָמְרוּ בַּזֶּהר הַקְּדוֹשׁ (שְׁמוֹת כב.): כָּל יוֹמֵי דְבַר
נֶשׁ בְּעֵי לְאִתְתַּקְּפָא בֵּיה בְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמֵאֵן דְּשׁוּי בֵּיה בְּטָחוּנִיָּה
וְתוֹקְפִיָּה כְּדָקָא יְאוּת לֹא יְכַלִּין לְאַבְאָשָׁא לִיה כָּל בְּנֵי עֲלָמָא דְכָל
מֵאֵן דְּשׁוּי תוֹקְפִיָּה בְּשִׂמְא קַדִּישָׁא אֲתַקִּים בְּעֲלָמָא^מ, עֵינ שָׁם. הֵינּוּ
כָּל יְמֵי שָׁל הָאָדָם צְרִיךְ לְהַחְזִיק אֵת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבְטָחוֹן חֲזָק,
וּמִי שֶׁמְחַזֵּק אֵת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבּוֹטֵחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שׁוֹם בְּרִיָּה לֹא
יְכוּלָּה לוֹ, פִּי מִי שְׂזֻכָּה לְאַחֲזוֹ אֵת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא מְצֻלִית.

וְאֵין לָךְ עוֹד עֲצָה אַחֲרַת לְהַחְזִיק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ עִם תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדָּדוֹת, פִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם מְרָגִיל אֵת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ,
בְּזֶה אוֹחֲזוֹ אֵת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁרַק כָּא בְּזֶה הָעוֹלָם,
הוּא אוֹחֲזוֹ בּוֹ.

ל) פְּשׁוּטוֹת.

מ) כָּל יְמֵי שָׁל בְּיָאָדָם צְרִיךְ הוּא לְהַחְזִיק בּוֹ בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי שֶׁשָּׂם בּוֹ בְּטָחוֹנוֹ
וְחֲזָקוֹ כְּרֵאוֹ, לֹא יְכוּלִים לְהַרְע לוֹ כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, שֶׁכָּל מִי שֶׁשָּׂם חֲזָקוֹ בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ
— מִתְקִים בְּעוֹלָם.

אָשֶׁר יִשְׂאֵחֲזוּ אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ תְּמִיד!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שפּו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אֹר לַיּוֹם רְבִיעֵי לְסֹדֵר וְאַרְא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִידֵי הַיְקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ בְּעֵינַי אַמִּירַת תְּקוּן חֲצוֹת שְׁקֻשָּׁה לָךְ וְכו',
תְּאַמֵּן לִי, אִם רוֹצִים בְּאַמֶּת לְאַמְרוּ בְּכָל לַיְלָה יְכוּלִים לְאַמְרוּ גַם
בַּתּוֹךְ הַמָּטָה כְּשֹׁכֵב וְכו'. בְּיָדָי הַשְּׁלֵמוֹת לְאַמְרוּ עַל הָאָרֶץ בְּשֵׁק
וְאַפֵּר וְכו', אֲבָל בְּעֵינֶיךָ וְכו', אֵתָה יְכוּל לֹמַר גַּם בְּשַׁעַה שְׂאֵתָה
שׁוֹכֵב בַּמָּטָה וְכו'. וּבְאַמֶּת הַמְשֻׁכֵּל עַל דְּבַר אַמֶּת עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם, שְׂיִזְכֶּה לְאַמְרוּ בְּכָל לַיְלָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

וְהַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל (בְּעַל הַמַּחְבֵּר סֵפֶר
"בְּאוֹר הַלְקוּטִים") אָמַר, שְׁמוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן ט),
שְׂיֵשׁ י"ב שְׁעָרִים כְּנֶגֶד י"ב שְׁבָטֵי י"ה, וְכַנְגְּדָם הֵם י"ב גְּסָחָאוֹת
הַתְּפִלָּה. וְהֵנָּה יְדוּעַ, אֲשֶׁר כְּנֶגֶד יוֹסֵף נִכְנְסוּ שְׁנֵי שְׁבָטִים: אֶפְרַיִם
וּמְנַשֶּׁה, נִמְצָא, שְׂיֵשׁ י"ג שְׁעָרִים, וְהֵיכֵן הוּא הַשְּׁעַר הַי"ג וְכֵן הַגְּסָחָא
הַי"ג? וְהַשֵּׁיב, כִּי הַשְּׁעַר הַי"ג הוּא כְּנֶגֶד חֲצוֹת, שְׂאֵז הוּא "נִכַּח פְּנֵי
ה'" (אֵיכָה ב, יט) מִמֶּשׁ, בְּלֵי שׁוּם מַחֲצוֹת כָּלֵל, וְדַבְּרֵי פִי חָכָם חֵן.

וְעֵינַי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן קמט): אַמִּירַת חֲצוֹת הוּא כְּמוֹ
פְּדִיוֹן, כִּי הוּא הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים, עֵינַי שָׁם. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (עֵינַי
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קא), שְׂעַל-יְדֵי אַמִּירַת תְּקוּן חֲצוֹת, יְכוּלִים
לְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, כְּמוֹ עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת, כִּי
מִסְתַּמָּא אֵין אוֹמְרִים חֲצוֹת עַל הָעֶבֶר, וְהָעֶקֶר אַמִּירַת חֲצוֹת הוּא עַל
מָה שְׂנֻעֵשֶׂה עֲכָשׁוּ עִם הָאָדָם, עֵינַי שָׁם.

וְכֵן רְאִיתִי וְשָׂמַעְתִּי עֲבוּדְתָם הַקְּדוּשָׁה שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ
הַקְּדוּשִׁים, שֶׁכָּל אֶחָד פָּרַשׁ שִׁיחְתּוֹ בַּתּוֹךְ הַתְּקוּן חֲצוֹת שְׁלוֹ, הֵינּוּ

רסח אָשֶׁר ד' שפּו בְּנַחֵל

שִׁפְרֵשׁ לְעֲצָמוֹ בְּעֵת אַמִּירְתּוֹ הַקִּינּוֹת בְּלִשׁוֹן שְׁמֻדְבָר בָּהּ, וְשִׁלַּב
בְּתוֹכָהּ כָּל מְרִירוֹת צְרוּחֵי הַמְרוֹת שְׁעוֹבֵרוֹת עָלָיו בְּנִגּוֹן מְעוֹרָר מְאֹד
מְאֹד, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חִלְקָם !

וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי כָּל לִילָה שְׁעוֹבֵר בְּלִי חֲצוֹת, הוּא אֲבָדָה
שְׂאִינָה חוֹזֶרֶת לְעוֹלָם כָּלָל, וְהוּא בְּכֻלָּל (קִהְלֵת א, טו): "מְעֹנֵת אֲשֶׁר
לֹא יוֹכֵל לְתַקֵּן". וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (סְפָר־הַמְדוּת, אוֹת גְּנֻבָה וּגְזֻלָּה, חֵלֶק ב',
סִימָן ה'): עַל־יְדֵי אַמִּירַת תִּקּוּן חֲצוֹת — נִצַּל מִגְּנֻבִים, עֵינֵי שָׁם; (עוֹד
שָׁם, אוֹת הַמְתַּקֵּת דִּין, סִימָן מו): עַל־יְדֵי תִקּוּן חֲצוֹת — נִמְתַּק הַדִּין, עֵינֵי
שָׁם; (עוֹד שָׁם, אוֹת כָּבוֹד, סִימָן ד'): תִּקּוּן חֲצוֹת הוּא סִגְלָה לְכָבוֹד, עֵינֵי
שָׁם; (עוֹד שָׁם, אוֹת רֵאִיָּה, סִימָן ד'): תִּקּוּן חֲצוֹת מְסַגֵּל גַּם־כֵּן לְחִלּוּשֵׁי
רְאוּת, עֵינֵי שָׁם; (עוֹד שָׁם, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן נח): עַל־יְדֵי תִקּוּן חֲצוֹת,
מְזַכְּרִין אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת הַטּוֹבוֹת שֶׁהִבְטִיחַ לְיִשְׂרָאֵל, עֵינֵי
שָׁם.

וּמִכָּל זֶה תִתְעוֹרֵר, אֶהוּבִי, אַחִי! לְהִיּוֹת נֹזֶהר לֹאמַר בְּכָל לִילָה
סְדֵר תִּקּוּן חֲצוֹת, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאֶפְלוּ שְׂאֵתָה שׁוֹכֵב בַּמַּטָּה וְכו',
אֲדַרְבֶּה אִם עוֹבֵר עָלֶיךָ כָּבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, עָלֶיךָ לְחַטֵּף בְּכָל לִילָה
אַמִּירַת תִּקּוּן חֲצוֹת, שְׂמִמְשִׁכֵת שְׁפַע וְרַחֲמִים רַבִּים.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, אִם לֹא זָכָה לֹאמַר בְּלִילָה אֶחָד סְדֵר תִּקּוּן חֲצוֹת,
שֶׁלֹּא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ וּבְרוּחּוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּאִלּוּ אֲבָד מְנוּס, וַיִּשְׁתַּדֵּל
בְּלִילָה הַשְּׁנִי, וְכֵן לְעוֹלָם אֲסוּר לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ, אִם לֹא זָכָה בְּאִיזָה לִילָה
לֹאמַר סְדֵר הַתִּקּוּן, עַל־כָּל־פָּנִים יִשְׁתַּדֵּל בְּלִילָה זֶה, וְכֵן לְעוֹלָם, כִּי
לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם זֶה אֲסוּר בְּשׁוּם אַפֵּן שְׁבַעֲוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אָשׁר ד' שפּו
בְּנַחַל רסו
ד' שפּו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאָרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכֹל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָרִים, תְּלַמִּידֵי מְתִיבְתָא "הֵיכַל-
הַקֶּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת זְהִירִים בְּזִמְנֵי הַתְּפִלָּה כְּפִי
שְׁנֹקֵבֵע אֶצְלֵנוּ, הֵינּוּ: שְׁחֲרִית — בְּשַׁעַה שְׁמוֹנָה, מִנְחָה — בְּשַׁעַה
שְׁלֹשׁ, מְעֲרִיב — בְּשַׁעַה תְּשַׁע, וְחֻצוֹת — בְּשַׁעַה שְׁתַּיִם-עֶשְׂרֵה.
בְּוִדְאֵי בְּכָל מְקוֹם הַזְּמַנִּים שְׁתַּקְּנוּ — הֵן אֶצְלֵנוּ וְהֵן בְּעִירוֹת אַחֵרוֹת,
רְאוּי לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבָר גְּדוֹל מִתְּפִלָּה בְּצַבּוֹר
וּבְמִנְיָן. וְחֻכְמֵינוּ הַקִּדְוֹשִׁים אָמְרוּ (עֵין בִּיצֵה ג): דְּבָר שְׁבִמְנִין אֶפְלוּ
בְּאֶלְף לֹא בְּטֵל; וַיֵּשׁ לֹאמֵר רְמֹז, אִם הַתְּפִלָּה הִיא בְּמִנְיָן, אֶפְלוּ אֶלְף
מְקַטְרָגִים לֹא יוּכְלוּ לְבַטְלָהּ, כִּי (אִיּוֹב לו, ה): "הֵן אֵל כְּבִיר וְלֹא
מְאָס", כְּמוֹ שְׁדַרְשׁוּ חֻכְמֵינוּ הַקִּדְוֹשִׁים (בְּרֻכוֹת ח). עַל תְּפִלָּה
בְּצַבּוֹר, עֵין שָׁם.

וְעֵינֵן הַמִּנְיָן הוּא גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי מֵעֲלֵה גִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
עַד שְׁעַר יְיָ שֶׁהוּא הַבֵּינָה. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר פֶּעַם אַחַת לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
מְקַהֵלָה קְדוּשָׁה נִעְמְרוּב יצ"ו: הַמִּנְיָן שְׁלָכֶם בּוֹקֵע רְקִיעִים.

וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְהַתְּפַלֵּל יַחַד בְּכּוֹנֵה עֲצוּמָה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא,
עַל-כָּל-פְּנִים פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וְהַעֲקָר לְרֵאוֹת שְׁתִּהְיֶה אֶהְבָּה רַבָּה,
אֶהְבַת עוֹלָם בֵּין אִנְשֵׁי הַמִּנְיָן, כִּי תְּפִלָּה שְׁהִיא בְּאֶהְבָּה וּבְאַחֲדוּת
בּוֹקֵעַת כָּל הַרְקִיעֵין. וְאִם רוֹאִים שְׁאֵחָד עוֹשֶׂה מַחְלָקַת וּפְרוּדִין,
וּמְקַטְרָג עַל שְׂאָר אִנְשֵׁי הַמִּנְיָן, עֲלִינוּ לְגַרְשׁוֹ וּלְסַלְקוֹ מֵאַתְּנוּ, כִּי כָל
עֲסָקְנוּ הוּא רַק לְהִיּוֹת עַל-כָּל-פְּנִים בְּהַמִּנְיָן שְׁאֵנוּ מִתְּפַלְּלִין בּוֹ —
בְּאֶהְבָּה וּבְאַחֲדוּת גְּמוּרָה: וְעַל-כֵּן לֹא חֲסַר לָנוּ אֵיזָה פְּגַע וְנִגְעָ רַע
שִׁיִּסְתּוּבֵב בֵּינֵינוּ.

וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם עַל אֶהְבַת הַחֲבָרִים; שְׁפַל תְּלַמִּידֵי
"הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ" יִהְיוּ בְּיַחַד בְּאֶהְבָּה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְוָה
לְאִמֵּר חֻזַּק (עֵין יִשְׁעִיה מו, א). וְזֶה עֲקָר אֶהְבָּה, אַחְוָה וְרַעוּת, שְׁאֵחָד

מחזק את חברו ואחד עוזר לחברו, ולא חס ושלום, ההפוך, ומי שאינו יכול להראות דבר זה, הינו שאינו יכול להשתוות עם החברים — שישתלק מאתנו; כי באמת כשיש אפלו רק עשרה אנשים באהבה ובאחדות ובדעה אחת, אזי מאיר עליהם אור השכינה, עד שמלאכים ושרפים מופתים לגשת אליהם. לזאת תראו להיות תמיד באהבה, אחנה ורעות.

עליכם לדעת, כי אצלנו אינו מקום הפקר, חס ושלום, ועל-כן תראו להזהר מאד מאד, אם אתם רואים שאחד עושה פרוודים, עליכם לגרשו ולסלקו לגמרי, כי ימינו כצל עובר (תהלים קמד, ד), הימים והשבועות וההחדשים והשנים שתשבו כאן בימי נעוריהם, עליכם להשלים עצמכם בתורה, לשקד ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, ספרי הזוהר הקדוש והתקונים, וכל ספרי רבנו ז"ל, באפן כשיגיע הזמן, שתזכו למצא את בת זוגכם, שתבנו בעצמכם "היכל-הקדוש" במקום שתגורו שם, ותקרבו נפשות אליו ותברך, וכן כל זמן שאתם אצלנו, עליכם להשלים עצמכם בעבודת התפלה, להתפלל התפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, בשמחה ובדבקות עצומה. והעולה על הכל — תפלה והתבודדות, להיות רגיל לדבר עמו ותברך בתמימות ובפשטות גמורה, להרבות בדבורים אליו ותברך, ובכל מקום שאתם הולכים ועומדים ומסתובבים תראו ששפתותיכם ינועו בתפלות ובקשות, תחנות ונדוויים ורצויים וכו', ונא ונא לא לדבר סתם דברים של מה בכך, שזוהי עצת הסמ"ך-מ"ם בעצמו, אלא ראו לדבר ביניכם דבורי אמונה וספורי צדיקים, אשר ממשיכין אורו של משיח בעולם, ודוחה הרבה חשך וצרות מן העולם (ספר-המדות, אות משיח, סימן א'), ומקרב את הלב אליו ותברך (עין לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן רמח).

ולמען השם ותברך, לטובתכם הנצחית, אל תבלו את הזמן בהבל וריק, כי הזמן הולך והומה, והגוף אפשר כי היום הגיע יומו (שיר נעים מרבנו ז"ל), וחקל מאד על הזמן היקר. עליכם לדעת כי בודאי תזכו כל אחד מכם למצא את זוגו ההגון לו מן השמים,

וְאִז תִּתְחַרְטוּ מְאֹד מְאֹד שְׂזִיכִיתֶם לְשִׁבְת בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וּבְלִיתֶם אֶת הַזְּמַן בְּהֶבֶל וְרִיק, חֵס וְשְׁלוֹם. עַל-כֵּן נָא וְנָא לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וְלִהְשָׁלִים עֲצֻמְכֶם בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבִירְאַת שְׁמַיִם שְׁלָמָה, בְּאִפֶּן כְּשֵׁיגִיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּתְחַתְּנוּ, שֶׁתִּזְכּוּ כָּל אֶחָד בְּעִירוֹ שְׁיִגְוֹר שָׁם לְבָנוֹת גַּם הוּא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְלִהְרַבּוֹת מְקַרְבִים בְּאִפֶּן כְּזֶה, שְׁגַם הֵם יִמְלְאוּ אֶת עֲצֻמָּם בַּתּוֹרָה וּבְתַפְלָה וּבִירְאַת שְׁמַיִם, אֲשֶׁר כְּשֵׁיגִיעַ הַזְּמַן שְׁלָהֶם לְהִתְחַתֵּן, שְׁגַם הֵם יִצְאוּ וְיִבְנוּ "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ". כִּי זֶהוּ עָקֵר כְּבִנְיַתּוֹ בְּהַקְמַת "הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ" — לְקַרֵב מְקַרְבִים וְלִהְכַשִּׁירָם, שְׁגַם הֵם יוּכְלוּ לְקַרֵב אַחֲרֵי, וְכֵן הָאֲחֵרִים — אַחֲרֵי, עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת. וְרַק זֶה הִיָּה רְצוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל (עֵין לְקוּטֵי-מִוֵּהר"ן, חֻלְק ב', סִימָן סח), שְׁאֵלוֹ הַמְּקַרְבִים יַעֲשׂוּ מְקַרְבִים אַחֲרֵי, וְכֵן הַמְּקַרְבִים הָאֲחֵרִים יַעֲשׂוּ גַם-כֵּן מְקַרְבִים אַחֲרֵי, וְכֵן לְעוֹלָם.

בִּינֵינוּ בַּדּוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים, שְׁעוֹשִׂים מְצִיאוֹת מְאֹדָם זֶה אוּ מְאֹדָם זֶה וְכוּ', וְחוֹלְקִים זֶה עַל זֶה וְכוּ'. כָּל זֶה נִתְפַּס וְנִכְנָס אֲצִלְנוּ מֵאֲנָשֵׁי הָעוֹלָם וְכוּ', כִּי אֲצֵל תְּלַמִּידֵי רַבְּנוּ ז"ל לֹא הִיָּה דְבַר כְּזֶה, הֵינּוּ כָּל אֶחָד יָדַע שֶׁהוּא תְּלַמִּיד רַבְּנוּ ז"ל, וְעָלְיוֹ לְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא, חֵס וְשְׁלוֹם, לְפָרְסָם אֶת עֲצֻמוֹ. וְזוֹ הִיָּתָה עֲבוּדַת מוֹהַרְנ"ת ז"ל, שְׁמָסַר נַפְשׁוֹ כָּל יָמָיו לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ז"ל וְאֶת לְמוֹדוֹ הַטּוֹב, וְלֹא, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶת עֲצֻמוֹ.

וְעַכְשָׁיו כְּשֶׁנִּתְעַרְבַּ בִּינֵינוּ עַרְב־רַב וְעֵזֵי פָּנִים שְׁבַדוֹר, וְנִנְעָשָׂה מֵהַ שְׁנַעֲשָׂה וְכוּ', לְזֹאת נִתְעוֹרְרָנוּ לְבָנוֹת "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", שֶׁהוּא הֵיכַל רַבְּנוּ ז"ל מִמֶּשׁ (עֵין לְקוּטֵי-מִוֵּהר"ן, חֻלְק א', סִימָן נט), וְלִהְחַזִּיר הָעֲטָרָה לְיִשְׁנָה, שְׁנִזְכָּה קֹדֶם כָּלֵנוּ לְהִתְקַרֵב אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים, וְלִקְיָם אֶת כָּל דְּבוּרָיו בְּמִסִּירוֹת גִּפְשׁ הַכִּי הָעֲצוּמָה, הֵן בְּשִׁקִּיָּה נִפְלְאָה בַּתּוֹרָה וְהֵן בְּהִתְמַדָּה רַבָּה בְּהַתְּבוּדוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה אַחֲרֵי-כֵן לְקַרֵב עוֹד נַפְשׁוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא אֶל עֲצֻמָּנוּ, וְעַל יְסוֹד זֶה נִבְנָה "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ".

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים, תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ"! נָא וְנָא רְאוּ לְאַחֲזוֹ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, וְלִהְתַּפְּלֵל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּיַחַד, וְאִישׁ אֶת רַעְהוֹ יַעֲזֹרוּ — הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְלִשְׁמֹר

ערב אשר ד' שפח בנחל

על נקיון המקום — הן בגשמיות והן ברוחניות. ותכף-ומיד
קשרואים אחד עושה פרודים ומריבות, עלינו לגרשו ולסלקו
מאתנו, כי רקבון שגכנס בפרי אחד, בלי שום ספק ירקיב גם את
הפרות האחרים, אם לא יסלקו אותו.

ובאמת אם תהיו מקשרים יחד באהבה, אחוה ורעות, ותדברו
תמיד רק מדבורי רבנו ז"ל ועצותיו הקדושות ודבורי אמונה, אזי
ממילא יברחו הלצים, כי יראו שאין להם מקום ביניכם כלל.

והשם יתברך יעזר לכם שתזכו לצית ולקיים כל הנאמר כאן,
ואז תצליחו דרככם תמיד.

הדורש שלומכם...

ד' שפח.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר וארא ה'תשמ"ב.

שלום רב ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך עם המעות להדפסה — לנכון קבלתי.

אבקשך מאד, נא ונא אל תכעס ואל תתעצבן כלל, פי גדול
אדונינו רוב להושיע, ובנדאי לא יעזב אותך השם יתברך. ובמה
שהתחלת — תזכה לסיים בכי טוב. וכבר ידועים לך דברי התנא
רבי שמעון בר יוחאי (מעילה יז): יבוא הגס מפל מקום (הינו אפלו
על-ידי שד).

ועל-כן אל תדאג כלל, עליך למסר את עצמך לגמרי אליו
יתברך, ותחזק היטב בדעתך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ואם-כן
מה לך לדאג?! הוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי
פרטית, ואיך שהוא יתברך ירצה — כן יהיה, וכל אויביך יפלו
תחתיד.

הדורש שלומך...

ד' שפּט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר וארא ה'תשמ"ב.

שלום רב אַל ... גרו יאיר ויזרח.

אודות שאלתך וכי, הלא גרוע, שאחת ההנהגות שנהגו בה אנשי שלומנו בימי שובבי"ם, והיא הנהגה שנוהגת עוד מזמן רבנו ו"ל, שלא לאכל יום אחד בשבוע דבר מן החי, וזה נוהג רק לגברים ולא לנשים. ואם אדם מרגיש שזה קשה לו, אזי יעשה דברים אחרים לתקון נשמתו, כגון: ירבה בצדקה, כמובא (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסד), שזה שיקף לכלם, וזהו תקון הברית, כי ההנהגה הו"ל היא רק קבלה שקבלנו איש מפי איש, ולא הנהגה כללית, ואין צריך להתבלבל אם נבצר ממנו לקימה, אלא יעסק בתקונים אחרים על הפגמים שפגם.

ומפאת טרדותי הרבות — ההכרח לקצר עמה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ד' שצ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא ה'תשמ"ב.

שלום רב ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

אחי היקר! העקר ראה להתמיד עכשו בימי הנעורים הרבה במקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם, טור ושלחן ערוך וספרי רבנו ו"ל, וחקל מאד על כל רגע, פי עכשו בימי הנעורים יכולים להשלים את עצמו מאד מאד, ובפרכיות תלמיד מתיבתא "היכל-הקדש", עליו לדעת, כי כל זמן שנמצא בין כהלי בית מדרשנו, אם לא יהיה בטלן, יוכל להשלים את עצמו בלמודים אלו, אם יתמיד מאד מאד בכל יום ויום מעט מכל השעורים הו"ל, אז יצליח.

עדר אשר ד' שצ בנחל

וידוע שרבנו ז"ל התנה עם הרב הקדוש ר' יודל ז"ל, בפעשה שנתקרב אליו, שלא יהיה חסיד, ופרש לו — הינו בענין הנקיות והלולקא וכו', הנהוג אצל חסידים אחרים לבלות את הזמן עם זה. ואצל רבנו ז"ל היה העקר העשיה (עין שיחות-הר"ן, סימן יט), שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד ללמד כן וכך בכל יום חק ולא יעבר. וכן להרבות בתפלה והתבודדות וקיום מצוות מעשיות, העקר שיהיה תמיד בהתעוררות רבה.

וכבר הפליג רבנו ז"ל במעלת הרבי הקדוש רבי זושא ז"ל, שבער אליו יתברך כ"ב שנים רצופות, ועבד את השם יתברך עם הלב הראשון, הינו עם ההתלהבות הראשונה בער כל-כך הרבה שנים רצופות. וזו היתה עקר מגמתו של רבנו ז"ל, שלא נבלה את הזמן היקר בשעה"י ופה"י, ולעשות עצמו חסיד המבלה את הזמן היקר — כאן בנקיות, כאן בלולקא (סגריות), כאן בטבק, כאן ביין שרף וכדומה.

וכבר אמר פעם הרב החסיד ר' מרדכי סוקולובר ז"ל לכמה מבני הנעורים בתחלת התקרבותם: אל תהיו ב'ט'ל'ין, שהוא ראשי תבות: ב'ראנפן (יין שרף), ט'בק, ל'ולקא (סגריות), נ'קיות; הינו בדברים אלו נעשה האדם ב'ט'ל'ין גמור, פה צריך לנקיות, פה צריך מעט יין שרף, פה צריך להרית טבק, פה צריך לעשן וכו', כי בדברים אלו האדם נעשה ב'ט'ל'ין גמור.

ועל-כן, חמדת לבבי! זרק ממך כל אלו הדמיונות, פי ענין רבנו ז"ל הוא רק תורה ותפלה והתבודדות ודבורי אמונה בתמימות גמורה. והשם יתברך יעזרנו לקיים את כל זה.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ד' שצא — ד' שצב בנחל ערה

ד' שצא.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר וארא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה לידידי היקר לי מאוד ... גרו יאיר ויזרח לגנח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה.

אבל, אהובי, אחי היקר! לא כף קבלנו מרבנו ז"ל, להמשיך את עצמו אל הצער, עקר גדלת האדם, שיכול להפך את העצבון והמרירות אל תקף השמחה. ועקר השמחה היא רק על-ידי שממשיך את עצמו אל תקף הדבקות בו יתברך, להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וכך מה שמכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך יותר, כמו-כן נעשה יותר שמח, כי המאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, אזי לא שיהי להתעצב, כי יכול למצא אותו מכל מקום ומכל מצב.

הדורש שלומך...

ד' שצב.

בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר וארא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויךדפו אל האברך היקר לי מאוד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לזכור, אשר עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל, זה רק על-ידי למוד ספריו הקדושים, כי בלי למוד ספריו, אדם חי בדמיון גדול מאוד, אבל על-ידי שפיקי בספריו, לא אכפת לו מה שפירל אומר, או

רעו אֲשֶׁר ד' שצג בנחל

זרח אומר, או פייבל אומר, או מיכל אומר, העקר מה שרַבְנוּ ו"ל אומר. ולכן ראה רק ללמד את ספרי רבנו ו"ל, אֲשֶׁר בפרוש גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), אֲשֶׁר פניו, שכלו וחקמתו הם בתוך הספר. ולכן עליך ללמד הרבה "לקוטי-מוהר"ן", ושם תמצא דעת רבנו ו"ל. ועל כלם — תלמד הרבה "לקוטי-הלכות", כי כך אמרו אנשי שלומנו: מי שלמד הרבה ביותר "לקוטי-הלכות", הצליח ביותר. ולכן תעשה כל מיני מאמצים שבעולם ללמד בהם הרבה, כי אי אפשר להשיג בדעת רבנו ו"ל, אלא על-ידי מוהר"ן; ו"ל, ומי שלמד יותר "לקוטי-הלכות", השיג יותר דעת רבנו ו"ל; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' שצג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר וארא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז להיות בשמחה, כי העקר לעבר את זה העולם תלוי רק כפי מדת השמחה, ואי אפשר להגיע לשמחה, אלא על-ידי שמחפש ומבקש ומוצא בעצמו נקודות טובות, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב; ובחלק ב', סימן י').

מה אמר לך, ידידי היקר! צריכים ללכת עם התורות האלו כל מי חייו, למצא בעצמו תמיד נקודות טובות, ולדון עצמו לכך זכות, ולא להתבלבל משום דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

ההכרח לי לומר לך, כי עקר ההתקרבנות אל רבנו ו"ל תלוי רק

כפי שלומדים את ספריו ו"ל, אין צריכים להסתפל על סתם זקני עמי הארץ, שאינם יודעים מימיהם ומחיייהם, רחמנא לישזבן. עד כדי כך, שהם מתפארים בפלוני ובאלמוני שהיה תמים, כי כשאמר תהלים, היה מזכיר גם את מספר הקאפיטל, כגון: קל"ט למנצח, והיו קוראים אותו קל"ט למנצח וכו', ומתפארים בתמימות שלו. ובאמת אין זו אלא בורות וכסילות, ולא לזה התפנו רבנו ו"ל בתמימות ובפשיטות. רבנו ו"ל רצה מאד מאד שנלמד הרבה תורה, וכבר אמר (שיחות הר"ן, סימן יט): נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה, שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד ללמד כך וכך בכל יום, חק ולא יעבר וכיוצא. ואמר, שאפלו אותן האנשים הרחוקים מן הקדשה מאד, שנלכדו במצודה רעה, עד שרגילים בעברות, רחמנא לצלן, רחמנא לישזבן, אף-על-פי-כן הכח של התורה גדול כל-כך, עד שיוכל להוציאם מהעברות שרגילים בהם, חס ושלום, אם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום ויום כך וכך. יהיה אף שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על-ידי התורה, כי כח התורה גדול מאד. וכל עקר מגמתו של רבנו ו"ל וחפצו היה תמיד רק לעבודות ועשיות של קדשה, בלי שום חכמות כלל, רק שנתעסק תמיד בעשיות של קדשה בפשיטות, דהינו להרבות בלמוד התורה, ולעשות מצוות הרבה בכל יום, ולהרבות בתפלות ובתחנונים תמיד, והכל בפשיטות, בלי שום חכמות. ויזהר מאד להיות בשמחה תמיד. והרבה מאד לדבר עמו מזה מענין שמחה. וזו נקראת שלמות התמימות, כי אחרת הכל טפשות ובערות. ועל-כן אל תהיה בטלן! בוש וחרפה אפלו לחזר על שיחה כזו, שהיתה הנהגה מאנשי שלומנו, שלא היה יודע אפלו פרוש המלות באמרו תהלים, והיו קוראים אותו קלט למנצח (קל"ט), מפני שלא ידע שזה רק מספר התהלים, אוי לאותה בוששה אוי לאותה חרפה, לחזר על שיחה כזו. ומזה תבין גם על שאר השיחות שמספרים אלו הזקנים הטפשים, גם פיש זקן יש לו זקן לבן. ולכן כלף לה משוחות אויליות כאלו, והקדוש-ברוך-הוא ידריךך בדרך הנכונה.

נא ונא תקח עצמך בנדיף, ותגרס בכל יום כמה דפים זהר

רעה אָשֶׁר ד' שצד בנחל

וכמה דפים תקונים, אָשֶׁר זֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְעוֹלָם, וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֵיךְ אַתָּה צָרִיךְ לְגַרֵם הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, וְכֵן בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אָשֶׁר כָּל מִי שֶׁיִּלְמַד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא, כִּי מוֹהַרנ"ת ז"ל לֹא יִתֵּן לוֹ לִפְלֹ, כִּי הֵתְחַזְקוֹת שֶׁמְקַבְּלִים בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֵינן לְתַאֵר וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלָל, וְעַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל תְּלוּי רַק כְּפִי שְׁלוֹמֵדִים סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹא עַל שֵׁם הַמְּשָׁאֵל וְכוּ' וְכוּ'. וּמוֹהַרנ"ת ז"ל אָמַר, שֶׁהַעֲקָר שְׂזִכָּה לְהַפִּיר אֶת רַבֵּנוּ ז"ל הִנֵּה עַל-יְדֵי הַשִּׁיחוֹת חֲלִין שְׁלוֹ, וַיִּמָּה הַשִּׁיחוֹת חֲלִין שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל? "שִׁיחוֹת-הַר"ן" וְ"חֵי-מוֹהַר"ן", שֶׁאֵלוֹ הַשִּׁיחוֹת רְשָׁמֵן מוֹהַרנ"ת ז"ל. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְתִרְאֶה אֵיךְ יִהְיֶה לְךָ טוֹב בְּזֶה וּבְבֹא וּלְנִצַּח נִצָּחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' שצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שֶׁשִּׁי לְסִדֵּר וְאֵרָא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבַּחֲוֵר הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַרוּצָה לְהָאִיר נֶפֶשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת צַח הַצַּחְצַחוֹת, הַנִּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ.

הַעֲקָר תִּרְאֶה לֹא לְבַטֵּל אֶת זְמַנְךָ הַיָּקָר. אוֹ שְׁתִּישֵׁן, כִּי הַשְּׁנָה צָרִיכִים מְאֹד. וּבִפְרָט מִי שְׁרוּצָה לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה, צָרִיךְ לִישֵׁן הַרְבֵּה, כְּדֵי שִׁיְהִי לוֹ יָשׁוּב הַדַּעַת. אוֹ שְׁתֹּאכַל, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְאָכַל שִׁיְהִי לוֹ כֹּחַ לְעַבֵּד אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אוֹ תִלְמַד שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן עַל-פִּי סִדְרֵי-הַדְרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, הַמוֹבָא בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן (סִימָן עו), אוֹ שְׁתַּתְּפִּלֵּל הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב בְּדַבְּקוֹת. וְכֵן תֹּאמַר בְּכָל לַיְלָה חֲצוֹת, אוֹ שְׁתַּתְּבוּרֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי חֲבַל עַל כָּל רַגַע שֶׁהוֹלֵךְ לְאַבוּד. וְאִם הִיִּתּוּ יוֹדֵעַ מֵהַ זֶה

אַשֶׁר ד' שצד בַּנְחַל רעט

זמן, לא הייתה שורפו קלל ועקר, כי כל רגע יכולים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא. ומוהרנ"ת ו"ל הנה רגיל לומר על מאמרם ו"ל (מובא בשל"ה דף רלח:): אין רגע בלא פגע, פגע — לשון תפלה, כמו שכתוב (בראשית כח, יא): "ויפגע במקום ההוא", ולכן אין רגע בלא פגע — לשון תפלה. ואת זאת יכולים לקיים בכל רגע ורגע, אומרים: "אוי, רבנו של עולם, החזירני בתשובה שלמה, וכני להיות איש כשר, אני רוצה ללמד תורה וכו' וכו'. כי גם כשאדם מוציא מפיו את הרצונות והכסופים, זה עושה רשם גדול למעלה, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא), שנעשים מזה צרופים חדשים. ולכן אל תבלה את הזמן היקר שלך, אלא תבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, ותתפלל שיצילך מהיצר הרע שבוצר בך, כמו שאמה פותב וכו' וכו'. גא ונא ראה להדביק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, ואז תראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

אני מאד מאד מבקש אותך, לבל תבלבל את עצמך מאף בריה שבעולם, עקר ההתקרבות אל רבנו ו"ל תלוי רק כפי שלומדים ספרי רבנו ו"ל, ולכן תקבע לעצמך שעור ב"שיחות-הר"ן" וב"תיי-הר"ן", שהן השיחות הקדושות שרשמן מוהרנ"ת ו"ל ששמע אותן מפי רבנו ו"ל, ורבנו ו"ל גלה לנו (תיי-מוהר"ן, סימן שנח), אשר מכל שיחה ושיחה שלו יכולים להיות איש כשר באמת כל ימי חייו. ולכן ראה לשמר מאד מאד על הזמן היקר שלך, כי את הזמן אי אפשר לקנות בשום כסף שבעולם.

ראה לדבר עם חבריך מרבנו ו"ל, ותספר להם מעגן אומן, שצריכים לנסע לראש השנה, ומעלת העגן הזה להיות אצל ציונו הקדוש בראש השנה תקח מהשיחה של ראש השנה המובא ב"תיי-מוהר"ן".

אל תבלבל לך את המוח משום דבר שבעולם, על ראש השנה צריכים להיות אצל רבנו ו"ל ולא במקום אחר. ואם אי אפשר להגיע אל ציון רבנו ו"ל מאיזו סבה שלא תהיה על ראש השנה,

אז כְּדַאי לְהִתְאַסֵּף יַחַד עֲשֶׂרָה מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְזֶה יוֹעִיל לָכֶם מְאֹד מְאֹד. כִּי כִּן אָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל: הֵיכָן שְׂמֵתְקַבְּצִים עֲשֶׂרָה מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, רְאוּי לְנִסְעַ מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, לְדַחֵק רֵאשׁוּ בִּינֵיהֶם, וְדַבֵּר אֶת זֹאת לְגַבֵּי גְדֻלַּת רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְלִכְּנֵן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּאוֹמֵן, וְאִם לֹא שָׁם, אֲזִי הֵיכָן שְׂמֵתְקַבְּצִים עֲשֶׂרָה מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ — שָׁם הוּא הַקְּבוּץ, וְזֶה בְּרוּר.

הַדְּבָק עֲצָמָךְ בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְאֲזִי תִרְאֶה גְּסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' שְׁצָה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָף הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

עֲלִיף לְזִכֹּר, אֲשֶׁר אָסוּר לְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ מִשׁוּם בְּלִבּוֹל שְׁבַעוֹלָם, כִּי הַבְּלִבּוֹלִים, זֶה בְּעֲצָמוֹ הַיָּצָר הִרְעַ שְׁרוּצָה לְשִׁבֵּר אוֹתָךְ, וְלְהַבִּיאֶךְ לְמִצְבִּים פְּאֵלוֹ, שְׂתִתְיָאֵשׁ מִחִיָּד. וּכְבָר אָמַר הַחֲכָם מְכַל הָאָדָם (קִהְלַת א, ח): "יוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מְכָאוֹב", בְּזֶה שְׂאֵתָה שׁוֹאֵל בְּאֵילוֹ סְפָרִים לְלַמֵּד, וּבְמָה לְאוּ? לֹא כְּדַאי לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר, אֲלֹא תִלְמַד בְּמָה שְׂמֵאִיר לָךְ. הַעֲקָר שְׂצְרִיכִים לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם: מְקָרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְהִלְכָה. וַיּוֹתֵר מְזִה אֵינְךָ צְרִיף לְהִתְבַּלְבֵּל, וְאִם יֵשׁ לָךְ עוֹד זְמַן לְלַמֵּד לְמוֹדִים נוֹסְפִים — רְאֵה לְלַמֵּד, אֲךָ לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם. כִּי הַתּוֹרָה הִיא חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּוִדַאי יֵשׁ הַמּוֹן סְפָרִים לְלַמֵּד, אֲבָל כְּבָר גָּלָה לָנוּ מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל (בְּהַקְדַּמַּת ה"לְקוּטֵי הַלְכוּת"), שְׁלֹא צְרִיכִים לְהִתְבַּלְבֵּל מִרְבוּי הַלְמוּדִים, וְאִפְלוּ דְרוּשִׁים

אָשֶׁר ד' שָׁעָה בְּנַחֵל רַפָּא

אַרְכִּים אָסוּר לְהַתְּבַלְּבֵל, אֲלֵא לְהַתְּחִיל וּלְעֵינֵי בְּקָטַע אֶחָד וְעוֹד קָטַע וְעוֹד קָטַע, עַד שְׁזוּכִים לְסִים עֲנִינֵי אֶחָד, וְאִז מִתְּחִילִים עוֹד פְּעַם. וְלִכֵּן אֵל תְּבַלְּבֵל עֲצָמָה, אֲלֵא תִלְמַד בְּכָל יוֹם קָטַע מִסְפָּר זֶה וְקָטַע מִסְפָּר אַחֵר וְכוּ', עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְעֵבֵר עַל כָּל הַסְּפָרִים, אַבָּל אָסוּר לְהַתְּבַלְּבֵל, אָסוּר לֹאמַר: זֶה בֵּן אֲלֵמַד וְזֶה לֹא וְכוּ'. הַבְּלִבּוּל זֶה בְּעֲצָמוֹ הַיָּצָר הָרַע. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָהּ מֵאֵד מֵאֵד, רְאֵה לְקַחַת עֲצָמָה בְּיָדֶיךָ, וְאֵל תִּשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

עֲנִינֵי הַהַתְּבוּדוֹת לְהַתְּבוּדָא אֵלֶיךָ יִתְבַּרְךָ — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְאִשְׁרֵי מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְזֶה, אִז יִרְגִישׁ חַיִּים אַחֲרֵים.

אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ רְגִילִים לֹאמַר: אֲלֵמָלֵא לֹא זָכִינוּ לְהַתְּקַרֵב אֵל רַבְּנוּ וְ"ל אֲלֵא לְהַתְּוַדַּע מִהַעֲנִינֵי שֶׁל תְּפִלָּה — כְּבָר הָיָה כְּדָא. כָּל שֶׁכֵּן שֶׁקְּבִלְנוּ עוֹד עֲצוֹת מִמֶּנּוּ וְ"ל.

מוֹבָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת (מַעֲשֶׂה יב), שֶׁהִבְעֵל תְּפִלָּה אָמַר לְאֲנִשִּׁי הַעֲשִׂירוֹת, שֶׁסְּתַדּוּ מִהַגְּבוּר, אִם זֶה לֹא הַגְּבוּר שְׂאֲנִי מִכִּיר, אִזִּי אֵינְכֶם צְרִיכִים לְפַחַד וְכוּ'. הֵינּוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה יב, סִימָן טו): בְּתַחֲלָה רָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבְרֹא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין, וְרָאָה שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַתְּקִים, עָמַד וְשִׁתַּף אֵלֶיךָ מִדַּת הַרַחֲמִים. נִמְצָא, שֶׁהַבְּרִיאָה בְּאֵמַת הַיְתָה בְּמִדַּת הַדִּין, שְׁנֵה סוּד הַעֲצָמוֹת שֶׁל חָלָל הַפְּנוּי, הַמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א', סִימָן סד), אֲלֵא צְרִיכִים לְשִׁתַּף אֶת מִדַּת הַרַחֲמִים, שְׁנֵה מַה שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (סְכָה יד): מַה עֲתֵר מִהַפֶּה אֶת הַתְּבוּאָה מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, כִּי תְּפִלָּה מִהַפְּכַת מִמִּדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים, הֵינּוּ כִּי כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה הֵיתָה אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא הָיָה מְקוֹם לְבְרֹא אֶת הָעוֹלָם, וְלִכֵּן צִמְצָם עֲצָמוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבִכּוּל, וְנִעֲשֶׂה חָלָל הַפְּנוּי, שֶׁשָּׁם בְּרֹא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּבְחָלָל הַפְּנוּי צְרִיכִים לֹאמַר יֵשׁ וְצְרִיכִים לֹאמַר אֵין, וְזוֹ הַבְּחִירָה, וְהַצְּדִיקִים מִחֲדִירִים אֶת הָאֵמוּנָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵה סוּד הַקּוֹ, הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא שְׂיִוָּרַד עַד הַעֲשִׂיָה, שְׁנֵה הַרַחֲמִים. וְלִכֵּן אָמַר הַבְּעֵל תְּפִלָּה, אִם

רפכ אָשֶׁר ד' שצו בנחל

זֶה לֹא הַגְּבוּר שְׁאֲנִי מִכִּיר — אֵין לְכֶם מַה לְּפַחַד, כִּי הַבְּעַל תְּפִלָּה יְכוּל לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים. כִּי זֶה סוּד הַתְּפִלָּה, שְׁמִמְשִׁיךְ חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים עַל הָאָדָם, וְלִכְּנֹן כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ — אֵל תִּתְיָאֵשׁ, וְתִבּוֹא אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַמִּימוּת וּבְכַפְּשִׁיטוּת, וְתִדְבֵּר עִמּוֹ, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז תִּרְגִּישׁ אֶת עֲצָמָךְ אָדָם אַחֵר לְגַמְרֵי. מַה וְלָמָּה לָךְ לְהַתְּבַלְּבֵל כָּל-כָּף מִכָּל דְּבָר?!

כָּבֵר כְּתַבְתִּי לָךְ כַּמָּה פְּעָמִים, שְׁבִינָה הָעוֹלָם הַהִכְרַח לְהַתְּחַזֵּק, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְנִגְלִים כְּאֵלוֹ, שְׁלֹא תֵאָר וְלֹא שְׁעַר בְּדַעְתּוֹ. וְלִכְּנֹן תִּחְזִיק מִעַמָּד, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' שצו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא הִתְשַׁמֵּ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי מִכְּתָבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

וּמָה אָמַר, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין מַלִּים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גִּדְּל יְקָרַת מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְהַדְפָּסִים סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה עַל כָּל הַצְּדָקוֹת. אִם הִיְתִי נוֹתֵן עֲכָשׁוּ מְאֹה בְּלִיּוֹן דּוֹלָר, אֲשֶׁר כָּל בְּלִיּוֹן זֶה אֶלְף מְלִיּוֹן, גַּם-כֵּן לֹא מִגִּיעַ אֶל הַצְּדָקָה הַזֹּאת הַדְּפָסָה. כִּי רַק דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל תִּכְבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם, כִּי הַמְּשִׁיחַ בְּדַעְתּוֹ יִקְרַב אֶת כָּל לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. כִּי כָּל הָעֲנָנִים שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ יִהְיֶה גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (יִשְׁעִיָּה י"א ט): "וּמְלָאָה הָאָרֶץ דַּעַת אֶת ה'". וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁימוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פג), שְׁעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא מְשִׁיחַ — לְשׁוֹן מְשִׁיחַ אֱלֻמִּים, שְׁמִי

שאלם ואינו מדבר — יוכל לדבר. ולכן הזכות שלך גדולה מאד, כי רבנו ו"ל פותח את הפה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), שהצדיק מעורר מהשנה, ועקר התעוררות השנה על-ידי שיכולים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אין עוד זכות גדולה מלהדפיס ולהפיץ את אור רבנו ו"ל, ואני מרגיש שכל מה שנשמתי ירדה לזה העולם, הוא רק לגלות ולפרסם את רבנו ו"ל. הן אמת שאני סובל בשביל זה עלבונות ובזיונות ושפיכות דמים, עם כל זאת הכל פדאי, כי באמת להחזיק את עצמו בנקדה העליונה שזה הרב, צריכים לסבל הרבה בושות, חרופין וגדופין, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו'). אשר אל"ף יש בו צורת נקדה עליונה ונקדה תחתונה, ובאמצע הקו, ויוצא מצרופי דברי רבנו ו"ל, שהנקדה העליונה זה הרב, והנקדה התחתונה זה התלמיד, והקו באמצע זה הבושה, כרי שהתלמיד יוכל לקבל מהרב, ההכרח שיעברו עליו בושות ועלבונות, חרופין וגדופין, ואשרי מי שמחזיק מעמד! ולכן כל מי שרוצה להתקרב אל רבנו ו"ל, ההכרח שיתעוררו עליו כל מיני מונעים ומעכבים, וימנעו אותו מן הקדשה, ועלינו לא להסתפל על זה, אלא לילה במסירות נפש הכי גדולה ולהמשיך. כי בזה תלוי תקוננו, שבה שאנו מקבלים חרופין וגדופין, עלבונות ובזיונות ושפיכות דמים, בזה בעצמו הנקדה התחתונה תינק מהנקדה העליונה. מכל שכן וכל שכן מי שרוצה לעסק בעסק נורא וקדוש כזה, לגלות ולפרסם את רבנו ו"ל, בנדאי שיקום עליו מי שיקום. ובפרט עלי העני, השבור וכו', אשר בליתי ימים ושנים, פשוטו כמשמעו, והייתי ער לילות שלמים עם בחורים פגומים שנפגמו בפגם הברית, רחמנא לישזבן, ועשו מה שעשו, ואני חזקתי אותם, עודדתי ושמחתי אותם, והדרכתי אותם בדרך רבנו ו"ל, עד שהיום נתעלו... והם מחזיקים את עצמם גם-כן ככר משפיעים... והם אשר מדברים עלי כל דבר אסור, אשר באמת זה אי אפשר להסביר, את גדל הצער שיש לי, כי מה עשיתי לך?! הרי כשעברת על חטאת נעורים וכו', על כל מיני עברות שבעולם, באת אלי, הערת אותי באמצע הלילה, הייתי עמך כל היום וכו', בטלתי תורה ותפלה,

רפד אָשֶׁר ד' שצו בנחל

וְלָמָּה מַגִּיעַ שְׁעֵכֶשׁוּ תִצַּא כָּל־כֶּף נִגְדִי? ! אַף זֶהוּ חֵק שְׂאִין יְכוּלִים לְהִבִּין, הִינּוּ שֵׁשׁ מִצּוֹת שֶׁנִּקְרְאוֹת חֻקָּה, כְּגוֹן: פָּרָה אֲדָמָה, שְׁמִטַּהֲרַת טְמֵאִים וּמִטְמֵאת טְהוֹרִים, שְׁזָה נִקְרָא חֵק, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (במדבר יט, ב): "זאת חקת התורה". ומהו הדבר שאי אפשר להבין? אָדָם טָמֵא וּמִטְמֵא, חֻטָּא בְּפָגַם הַבְּרִית, שְׁזָה אָבִי אַבוֹת הַטְּמֵאָה, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמב): הַרְהוּרֵי נִאוּף הֵם אָבִי אַבוֹת הַטְּמֵאָה. וְהִנֵּה בָּא אָדָם וּמִטְהַר אוֹתָךְ מִטְמֵאָתָךְ, וְהַלְבִּישְׁךָ בְּלִבוּשִׁים נִפְלְאִים, עַד שֶׁגַּם אַתָּה הַתְּחַלֵּף לְלַמַּד וְלַעֲסֹק בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וּבְמִקּוֹם לְתַת תּוֹדָה, אַתָּה מְהַפֵּךְ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ, וְאַתָּה עוֹד מִטְמֵא טְהוֹרִים, זֶה שְׁטַהַר אוֹתָךְ, אַתָּה עֹכֵשׁ מִשְׁלִיף עָלָיו אֶת כָּל הַלְּכוּיָךְ שְׁלֵף. וְזֶה דְבַר שְׂאִין יְכוּלִים לְהִבִּין, וְזוֹ נִקְרְאת חֻקָּה. עִם כָּל זֹאת תִּצְמִין לִי, יְדִידִי הִיָּקֵר! אַף שְׁכוּאָב לִי מְאֹד מְאֹד, אֲבָל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁלֵם לִי בַחֲזָרָה הַמוֹן סְפָרִים, כִּי בְּאֵמֶת אֲנִי עֲנִי וְאֶבְיוֹן, שְׁכוּר כְּחָרָס הַנִּשְׁבֵּר בְּלֵב גִּשְׁבֵּר לְאֶלֶף רְסִיסִים וְכוּ', כְּאֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֲצֻמוֹ יוֹדֵעַ, וְהִנֵּה זְכַנִּי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְחַבֵּר סְפָרִים יְקָרֵי עֲרָף, הַמְּחַיִּים וּמְחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִחְטָפִים לֹא בְּעֲשָׂרוֹת אֲלָפִים וּבְמֵאוֹת אֲלָפִים, אֲלָא בְּמִלְיוֹנֵי עֲתָקִים, חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר עַד כֹּה עֲזַרְנִי. וּבְאֵמֶת יִפְלֵא הַדְּבַר, מֵהֵיכֵן זְכִיתִי לָזֶה? רַק בְּזָכוֹת הַבְּזִיוּנוֹת וְהַעֲלָבוֹנוֹת, הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין שֶׁהָיוּ לִי, מִמֵּי? מֵהַתְּלַמְּדִים שֶׁקָּרַבְתִּי אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הֵם שֶׁהָיוּ בְּעֲזָרִי, כִּי בְּזָכוֹת שֶׁסָּבַלְתִּי כָּל־כֶּף הַרְבֵּה מֵהֵם, וְדַבְּרוּ עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר, וְהוֹצִיאוּ עָלַי כָּל מִינֵי שְׁמוֹת רָעִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁלֵם לִי פְרוּשׁ עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן", פְּרוּשׁ עַל כָּל הַ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת", פְּרוּשׁ עַל כָּל "סְפַר־הַמִּדּוֹת", יִזְכְּנֵי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהַדְּפִיסָם.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתְּמַשִּׁיךְ לְעֹזֵר לִי לְהַדְּפִיס סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְנִזְכֶּה לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל, וְכָךְ נִבְיָא אֶת הַגְּאֻלָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

אָשׁר ד' שצז בַּנְחַל רפה
ד' שצז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בֵּא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְפִדְיוֹן — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

תַּדַּע, כִּי בַּשָּׁמַיִם מִקְפִּידִים עַל דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, וְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שְׁעוֹשֶׂה הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, בְּדִיוֹק אוֹתוֹ דְּבַר נַעֲשֶׂה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים. וְכַמוֹכָא בְּשֵׁם הַמַּגִּיד ז"ל (מִמְעוֹרֵיטְש) עַל-פִּי (אָבוֹת ב, א): דַּע מַה לְּמַעְלָה מִמֶּךָ; אִם אַתָּה רוֹצֵה לְדַעַת מַה נַּעֲשֶׂה עִכְשָׁו לְמַעְלָה, תִּסְתַּכַּל עַל עֲצָמְךָ, וְדַבְּרִי פִי חֲכָם חֵן.

וְעַל-כֵּן עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בַּשָּׁמַיִם מִקְפִּידִים עַל דְּבָרִים כְּאֵלוֹ — לְלַכֵּת לִישׁוֹן בְּלִי קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה, וְאַפְלוֹ עַל כָּל חֲצוֹת שְׁמַחֲסָרִים, גּוֹרֵם קְלָקוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ וְרוֹאֶה אֵיךְ שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁלָךְ שְׁאֵתָה מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה אַתָּה מְרַעִישׁ אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, אֲזוֹ הֵייתָ מְתַמִּיד בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

וּכְכֹר אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (חֲיִי-מוֹהֲר"ן, סִימָן תַּקֵּד): מַה שִּׁיךְ! כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה כֶּף בְּיָדוֹ — נַעֲשֶׂה כֶּף בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְכַעֲשֶׂה כֶּף בְּיָדוֹ — נַעֲשֶׂה כֶּף בְּכָל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים; כִּי הָאָדָם כָּלוּל מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, וּבְמַדָּה שְׁאָדָם מוֹדֵד — בָּה מוֹדְדִים עִמוֹ (מַגְלָה יב:).

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִזְהַר עַל-כָּל-פְּנִיִם מְהִיִּים מִהֲתַקּוּנִים הַכְּלָלִים, שְׁכָל תַּקּוּנֵי הָעוֹלָמוֹת תְּלוּיִים בָּהֶם, וְהֵם: בְּרִכּוֹת הַתּוֹרָה, הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב, חֲצוֹת, בְּרִפְת־הַמְּזוּז, קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה, בְּרִכּוֹת-הַנְּהַגִּין. וְאַף שְׁנֵאִין לְדְבָרִים קְטָנִים, תַּדַּע כִּי כָּל הָעוֹלָמוֹת תְּלוּיִים בָּהֶם, וְעַל-כֵּן אָסוּר לְזַלֵּל בְּאַחַת מֵהֶן, וְאֵל יִקְלוּ דְבָרִים אֵלוֹ בְּעֵינֶיךָ, כִּי לְמַעְלָה מִקְפִּידִים עַל דְּבָרִים אֵלוֹ מְאֹד מְאֹד.

אֶקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שְׁתַּצִּיחַ מִכָּאן וּלְהַבֵּא, וְתִזְכֶּה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' שַׁח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום שני לסדר בא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה ... נְרוּ וְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְיִיבוּ בְּזֶה — יִקְצְרוּ הַמּוֹן
יְרִיעוֹת, וְגַם קָשָׁה לְכַתֵּב מֵעַנְיָנִים אֱלוֹ עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה.

הִנֵּה בְּעֵצָם עֲנִין הַזְּוֹגִים, צְרִיכִים לְרַחֲמִים רַבִּים לְמִצָּא אִשָּׁה
בְּשָׂרָה וּמִיֶּחֱסֵת, וּבִפְרֻטִּיּוֹת בְּעֵתִים הַלְלוּ, שְׁנֹתֶעֱרַב הָעוֹלָם בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, וְהַהֶפְקְרוֹת וְהַפְרִיצוֹת עוֹשִׂים פְּרָצוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עֲלֶיךָ
לְדַעַת, כִּי מִי שֶׁהוּא מִיֶּחֱסֵת, הֵינּוּ שְׂיֹדֵעַ וּמְפִיר אַבּוֹתָיו וְאַבּוֹתָיו
וְכֵן לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, שְׁפָלָם הָיוּ כְּשָׂרִים וְקְדוּשִׁים וְכוּ', הוּא צְרִיךְ
מְאֹד מְאֹד לְהִזְהָר עִם מִי הוּא מִתְחַתֵּן, שְׁלֹא יִפְסֹל אֶת וְרָעוּ, חֵס
וְשְׁלוֹם. וְעַל-כֵּן מִי שְׂיֹדֵעַ וּמְפִיר יְחוּסוֹ, אֲסוּר לוֹ לְקַחַת בֶּן הַנְּדָה,
כִּי וְלֹד כְּזֶה נִקְרָא פְּגוּם (עֵין שְׁלַחַן צְרוּף, אֲבוֹ הַעֲזָרָה, סִימָן ד', סַעִיף יג),
וּמִבֵּיא הַבֵּית שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם הַדְּרָכִי מִשָּׁה, הוּא פְּגוּם וְאֵין מִשְׁפָּחָתוֹ
מִיֶּחֱסֵת, וְרֹאוּי לְהִרְחִיק מֵהֶם, אֲבָל אֵינוֹ פְּגוּם מִכַּח אֲסוּר וּכְשָׂרָה
אֲפִלוּ לְכַהֲנָה, עֵין שָׁם; הֵינּוּ אֵף שֶׁהִיא מִתְרַת אֲפִלוּ לְכַהֲנָה,
אֵף-עַל-פִּי-כֵן בְּעַל גִּפְשׁ יְרַחֵק מִשְׂדוּף כְּזֶה, כִּי נִקְרָא פְּגוּם.

וְעַל-כֵּן כָּל הָעַנְיָן הַזֶּה שֶׁיְּךָ רַק לְמִי שְׂיֹדֵעַ בְּעֵצָמוֹ וּמְפִיר אֶת
דוֹרוֹתָיו שֶׁהֵם מִיֶּחֱסִים, שְׂיִתְרַחַק מִשְׂדוּף כְּזֶה, שְׂיֹדֵעַ שֶׁהִיא בַּת נְדָה,
אֵף שְׁעַל-פִּי הַלְכָה מִתְרַת כַּנֵּ"ל, אֲבָל מִי שֶׁבְּעֵצָמוֹ יוֹדֵעַ יְחוּסוֹ, שְׁגַם
הוּא נוֹלָד מִנְּדָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אוֹ אַבּוֹת אַבּוֹתָיו וְכוּ', אֵין צְרִיךְ
לְהַקְפִּיד בְּזֶה כָּלֵל, אֲדַרְבָּה וְכוּ'.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְשַׁגִּיכֵם, שְׁבִזְכוֹת שְׂאֲתֵם תִּנְהַגוּ בְּכִשְׁרוֹת
וּבְקִדְשָׁה גְדוֹלָה, יִתְחִיל הַיְחּוּס מֵכֶם, וְאֵין לְכֶם מֵה לְהִתְפַּחַד, כִּי מֵה
אֲתֵם אֲשָׁמִים בְּזֶה שְׁנוֹלְדֵתֵם בְּאִפְּן וּמִמְקוֹם כְּזֶה וְכוּ', אֲבָל בְּדַרְךְ
כָּלֵל מִי שְׂיֹדֵעַ יְחוּסוֹ, הוּא צְרִיךְ לְהִזְהָר לֹא לְהִשְׁתַּדֵּף וְכוּ'.

אָשֶׁר ד' שצט בנחל רפז

וּכְבָר אָמַר רַבְּנּוּ ו'ל (ספֿר־הַמִּדּוֹת, אוֹת יְחוּס, סִימָן ב'): אָפְלוּ אִשָּׁה צְדָקָת כְּשֶׁהִיא אֵינָה מִיַּחְסָת, עַל־יְדֵי־זֶה מוֹלֶדֶת בָּנִים שְׂאִינָם מְהַגְנִים, עֵין שָׁם. וּבּוֹדָאֵי זֶה סוֹכֵב הָעֵקֶר מִי שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ מִיַּחֵס, כְּשֶׁלוֹקַח אִשָּׁה שְׂאֵינָה מִיַּחְסָת, אָבֵל מִי שֶׁבְּעֶצְמוֹ אֵינּוּ מִיַּחֵס, וְגַם הוּא בָּא מִנְדָּה, בּוֹדָאֵי אֵין אֶסוּר בַּדְּבָר, כְּמוֹ שְׁנַפְסֵק בְּשֶׁלְחָן עֲרוּף כַּנ"ל, שֶׁהִיא מִתְרַת אָפְלוּ לְכַהֲנָה.

וְהַנֶּרְאָה לְפִי עֲנִיּוֹת דַּעְתִּי כְּתַבְתִּי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' שצט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכֹל תַּלְמִידֵי "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ" קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ, וְיִזְכּוּ לְהַתְעַנֵּג מִנַּעַם עֲרֻבוֹת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ לְנֹצַח נְצָחִים.

דַּעוּ לָכֶם, כִּי רַבְּנּוּ ו'ל הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל מַצּוֹת הַשְּׂמֻחָה, וְאָמַר: בָּאֵם אַתֶּם תִּהְיוּ בְּשְׂמֻחָה, תִּהְיֶה טוֹבָה גְּדוֹלָה לְעוֹלָם. וְעַל־כֵּן עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם, שְׂיִהְיֶה שְׂרוּי בִּינֵיכֶם רוּחַ שְׂמֻחָה שְׂמַגְבִּיָּה אֶת רוּחַ הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִם הִיָּה אֶפְשָׁר לְהִכְיֵא כְּלֵי זְמַר אַחַר כָּל תְּפִלָּה וְתַפְלָה: שְׂחֲרִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב, הִיָּה טוֹב וְנִכּוֹן הַדְּבָר מְאֹד מְאֹד, כִּי כְּפִי גְדֻלַּת הַשְּׁלֵשׁ תְּפֻלוֹת שֶׁל כָּל יוֹם יוֹם, הַמְּמַשִּׁיכוֹת מַחִין קְדוֹשִׁים, וּפּוֹעֲלוֹת תְּקוּנִים גְּדוֹלִים לְמַעֲלָה בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת, הִיָּה רָאוּי לְרַקֵּד וְלִקְפֹץ מֵרַב שְׂמֻחָה אַחַר כָּל תְּפִלָּה.

וּמַחֲמַת שְׂאִין הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת תְּפִלָּתוֹ, וּמָה גַם שְׂאֵינּוּ מְאָמִין לְעֶצְמוֹ שֶׁתְּפִלָּתוֹ שְׂמַתְפַּלֵּל שְׂחֲרִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב, חֲצוֹת, עוֹשָׂה רָשָׁם גְּדוֹל בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת, וְעַל־כֵּן מִתְרַשֵּׁל וְכוּ', וְכֵן הוּא שְׂרוּי בְּעֶצְבוֹן גְּדוֹל בְּפְרָטִיּוֹת אַחַר הַתְּפִלָּה, לְזֹאת יֵשׁ תְּקֻנָּה אֲצֵל אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמָנוּ עוֹד מִיָּמֵי מוֹהֲרַנ"ת ו'ל, לְרַקֵּד אַחַר כָּל תְּפִלָּה וְתַפְלָה

רפח אֲשֶׁר ד' ת בַּנְחַל

מהתפלות הקבועות. ואצלנו היה ראוי גם להוסיף כלי זמר אחר כל תפלה. אקנה להשם יתברך, שעוד יבואו בחורים — זה עם תך, וזה עם נבל, וזה עם כנור, וביחד תהיה השמחה בשלמות.

ובאמת עקר שלמות השמחה בא דיקא אחר לב נשבר והתבודדות (עין שיחות הר"ן, סימן מה), ודבר זה ראוי בחוש, אחר התבודדות טובה, נכנס האדם אל שמחה עצומה, פי נתרחב לבו; פי באמת נופל האדם בעצבון וברפאון גדול, ותכף-ומיד פשיגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, על-ידי-זה יזכה לשבר את לבו לב האבן, ויזכה ללב בשר.

ועל-כן ראו להתבודד בכל יום ויום עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, אשר כל דבור ודבור ממש שזוכים לדבר עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה שאין לשער. וכן להתפלל התפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, תצות. ואחר-כך לרקד מרב שמחה, פי סוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק סדר התפלה שנוזקה לחטף בכל יום ויום. ועקר התפלה, שהיא מתוף שמחה, שהיא נכנסת תכף בהיכל המלך.

הדורש שלומך...

ד' ת.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר בא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מדוע לא תישב דעתך, פי הנה יום והנה לילה, והימים והלילות פורחים, ומה שזוכים לתפס בכל יום ויום — תורה ותפלה, זה עקר הקרן והרוח הנצחי, וכל יום ויום השם יתברך מחזיר לנו נשמתנו מחדש ממש בתוספת הארה וזיו חדש ממש, כמו שכתוב (איכה ג, כג): "חדשים לבקרים רבה אמונתך", בכל בקר חוזרת הנשמה חדשה דיקא עם הרבה אמונה. וכמוכא (בלקוטי-

אֲשֶׁר ד' ת בנחל רפט

מוהר"ן, חלק א', סימן סב): 'נפקת בצפרא', האמונה יוצאת בבקר בהתחדשות חדשה, אף 'ומתכסיא ביממא', באמצע היום כבר נחלשת ונסתרת ונעלמת.

ועל-כן מדוע לא תראה לחטף בכל יום יום איזה טוב, וכשיתברר לך, אשר כל יום יום הוא חדש לגמרי, וכל יום יום כשיילך, לעולם לא יחזור לך, אזי תראה להוסיף בו קדשת ודעת דבורי אמונה, לגלות ולפרסם אמתת מציאותו, ודבורי תפלה לדבר אליו יתברך, ולהמשיך על עצמך מחין חדשים, ולהתמיד בלמוד התורה הקדושה.

ומה טוב שתלמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, אשר זוהי סעדה שלמה להנשמה, ובין כך ובין כך תגלה ותפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, על-ידי הפצת ספריו הקדושים.

ועליך לדעת כי אין לנו רק דבר זה — להפיץ את הספרים. וראוי לנו להתרחק מכל מיני וכוהים ופטפוטי דברים בטלים בענין חסידות ברסלב, ולא כמו שנוהג עכשו, אשר כל מח פגום מלא צואה ממש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא) אומר וכותב דעות בחסידות ברסלב, כשהוא מתנהג כמו נואף בהנהגתו הפרטית, ומכל שכן שאין לומד — לא ספרי רבנו ז"ל ולא תורה בכלל ובפרט, ואחר-כך רוצה לומר ולכתב בעניני רבנו ז"ל.

לכן כלך מלצים ונואפים כאלו הלבלרים הטמאים, אשר ארס פיהם בין שניהם, וגם בינינו מסתובבים בורים כאלו, וצריכים לברח מהם כמו שבורחים מבצלי ראתן, ומכל שכן אתה, מאחר שעבר כבר בחיך מה שעבר, "כל משברייך וגליך עלי עברו" (תהלים מב, ח), ויותר ויותר מזה הקה ראוי לך כבר לעזוב את עצמך מכל הלבלרים הטמאים ומטמאים, ועליך לחזור אליו יתברך בהתמדת התורה הקדושה, ואל יחסר לך יום מלמוד מ'שניות ונאמירת תהלים, אשר זהו עקר התקון בעבור נשמת מ'ת'.

והאדם צריך להשפיל בכל יום על דרכיו, פי סוף כל סוף

רצ אֲשֶׁר ד' ת בְּנִחַל

יְהִי מִת', וְיִשְׁכַּב בְּקִבְרוֹ, וְלֹא תִשָּׂאֵר לוֹ רַק זְכוּת לְמוֹד מִשְׁנִיּוֹת
וְאִמִּירַת תְּהִלִּים, וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַחַת עִמָּךְ תְּמִיד מִשְׁנִיּוֹת וְכֵן
תְּהִלִּים, וְתִהְיֶה רְגִיל בָּהֶם מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא אַל תִּדְאָג כָּלֵל, כִּי יֵשׁ לָךְ בֵּית זוּג, וּמִטְעָמִים כְּמוֹסִים
אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ נִתְעַכֵּב, בְּיַדֵּי סוּף כָּל סוּף תִּתְחַתֵּן, אֲכַל לַעַת עֵתָה
רָאָה רַק לְכַרַח אֱלֹו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא תִהְיֶה שְׂבוּר בְּעִצְמָךְ כָּלֵל, וְאַל
תִּתְפַּעַל מִה שֶׁזֶּה אוֹמֵר עֲלֶיךָ, אוֹ זֶה אוֹמֵר עֲלֶיךָ, הֲעִקֵּר בְּרַח לָךְ רַק
אֱלֹו יִתְבָּרַךְ, וְהִרְגַל אֶת עִצְמָךְ בְּהִיוֹתְךָ עַל הַדֶּרֶךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁלָּךְ עוֹשֶׂה רֶשֶׁם לְמַעַלָּה מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי
שֶׁמְרַגֵּישׁ בְּעִצְמוֹ שֶׁאֵבֵד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא, וְלִבּוֹ
נִשְׁבֵּר וְנִדְבָּה, הוּא דִּיקָא יָכוֹל לְזְכוּת לְהִיּוֹת עֵיל בְּלֹא בַר.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְשַׁמַּח אֶת עִצְמָךְ, וְשֵׁם לְמַעַלָּה תִרְאֶה אֶת כָּל יוֹם
שֶׁלָּךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם נִעְלָם וְנִסְתָּר הַיּוֹם שֶׁל הָאָדָם, עַד שֶׁנִּכְנַס בְּאָדָם
מִחֻשְׁבָּה, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה אֵינּוּ יוֹם, וְעַל-כֵּן הוּא מִתְרַשֵּׁל בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
אֲבָל שֵׁם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, אֲזוֹ יִרְאֶה מֵהוּ יוֹם, וּמָה הִיָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת
וְלַפְעַל בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּכְבָר יְהִי מְאֹד.

וְעַל-כֵּן הֲעִקֵּר לְמַלֵּא אֶת הַיּוֹם עִם טוֹב נִצְחִי, מִחֻשְׁבוֹת
קְדוּשׁוֹת, יְחוּדִים קְדוּשִׁים, וְלְהַרְבוֹת בְּדְבוּרֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת
וְאִמִּירַת תְּהִלִּים מִשְׁנִיּוֹת, וְכֵן לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ וְלַעֲשׂוֹת. וְיִוְתֵר
מִזֶּה אַל תִּבְלָבֵל אֶת עִצְמָךְ.

וְרָאָה לְמַעַט בְּדְבוּרְךָ עִם בְּנֵי-אָדָם, תַּעֲשֶׂה עִצְמָךְ כְּאֵלֶם מִמֶּשׁ,
וְזֶה יוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי עִקֵּר הַמְּרִירוֹת שֶׁאֵתָה
סוֹבֵל, הוּא רַק מִפְּאֵת דְּבוּרֶיךָ, וְעַל-כֵּן עִקֵּר תִּקְוָתְךָ — לַעֲשׂוֹת עִצְמָךְ
כְּאֵלֶם מִמֶּשׁ, וְזֶה יִמְשִׁיךְ לָךְ מִחִין קְדוּשִׁים, בְּסוּד י"ה (שֶׁהֵם הַמַּחִין
כְּיָדוּעַ), וְיִהְיֶה נִעֲשֶׂה וְנִצְטָרַךְ אֱלֹהֵי'ם, וְאֵין לָךְ עוֹד דְּבַר שֶׁמִּפִּיל
אֶת הָאָדָם כְּמוֹ הַדְּבוּר [עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כט], שֶׁלּוֹחֵץ
אֶת הַמַּחִין, עֵין שָׁם]; [וְעֵין] (בְּלִקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לח), שֶׁעוֹשֶׂה
רוּחַ סְעָרָה בְּמַחוּ, עֵין שָׁם].

אָשֶׁר ד' ת בנחל רצא

ועל-כן עקר העצה להמשכת המחין י'ה', הוא על-ידי שייעשה עצמו בזה העולם א'ל'ם, ובזה ישיג את האלקות (אלקים גימטריה הטבע) שבתוך הטבע, ויראה לפני עיניו רק את אמתת מציאותו יתברך, ועל-כך יראה בחייו, כי גם בעולם הזה כבר תרגיש עולם הבא.

אחי, אחי! אני יודע היטב מכאובי נפשך ולבבך, ועל-כן אם אתה רוצה להושע, ראה לקיים כל הנאמר כאן, ולהתמיד בלמוד מ'שניות ונאמירת ת'הלים, ולהרגיל עצמו להיות א'ל'ם, אשר זהו עקר מדתך, שתזכה אל א'מ'ת' בזה, ואז טוב לך לנצח.

הכפל הדבר, זו צריכה להיות מדת הא'מ'ת' שלך, שתעשה עצמך כ'א'ל'ם, לא לדבר עם כל אחד, רק להפיץ את הספרים, ולהרבות בלמוד מ'שניות ונאמירת ת'הלים, ואם תהיה חזק בשלשה דברים אלו, תראה עוד נפלאות בחיך. ועקר הנפלאות — שתראה ותשכיל אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ואיך שהכל לכל אלקות גמור הוא, ותראה לפני עיניך עולם חדש לגמרי, כי מאחר שתכלל את כל העולם אליו יתברך, והוא יתברך מחדש עצמו, כבכול, בכל עת ורגע, כמובא בהתחלת העץ חיים. וכן מובא באריכות (בלקוטי-הלכות, בשר וחלב, הלכה ד'), איך שבכל עת ורגע מתחדשים כל העולמות, וכמובא בתקונים (תקוני זהר, תקון כב, סה): לבושין דלביש בצפרא לא לביש ברמשא וכו', כי בכל תנועה ודקה מאיר עצם האצילות ממש.

ואם היה האדם זוכה לראות דבר זה, היה מתחדש בעצמו בכל תנועה ודקה, והיה שומע מפל ספורי העולם סודות נוראים ונפלאים פלאי פלאות, והיה עושה מפל דבר יחוד אחר, ומכל ספור היה עושה תפלה ותורה אחרת, אשרי האוחז בזה!

ונה תלוי כפי שזוכה אל מדת א'מ'ת' כזו — לדם ולשתק, ולהיות כמו א'ל'ם ממש, אשר האריו"ל בעצמו הזהיר ואמר: תנאי הראשון בהשגת החכמה העליונה הוא לעשות עצמו כ'א'ל'ם. וכן השעור הראשון שילמד האדם, צריך להיות מ'שניות (שהיא אותיות

רצב אָשֶׁר ד' תא בנחל

נִשְׁמָ'ה' — מִשְׁנֵ'ה'), וְעַל-יְדֵי שִׁירֵי דָוִד הַמֶּלֶךְ, עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם,
שְׁהוּא תְּהִלִּים, זֹכִים לְזַמֵּר אֶת הָעֲרִיצִים, וְלִהְכָרִית אֶת כָּל הַקּוֹצִים
הַסּוֹכְבִים אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא הַנְּשֻׁמָּה.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְצִיַּת אוֹתִי בְּזֶה שֶׁתַּעֲשֶׂה עֲצָמָךְ אֵלֶם מִמֶּשׁ,
וְתִלְמַד מִשְׁנֵיּוֹת, וְתֹאמַר תְּהִלִּים, וְזֶה עֵקֶר מִדַּת אֲמִית' שְׁלֶךְ. וְאִם
תֵּאמְרוּ בְּזֶה, אֲזִי תִפְלֵל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה נֶעְלָם וְנִסְתָּר מִכָּל
הָעוֹלָם, אִף שְׁאִינְךָ רוֹצֶה בְּדַבָּר זֶה, אֲבָל הַמְרַגֵּשׁ אֶת עֲרֻבוֹת נַעַם
זֵיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא כָּבֵד אֵינּוּ רוֹצֶה שׁוֹם דְּבָר, רַק לְהַפְלִיל
בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֲזוּ בְּזֶה!

עַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה עֲצָמוֹ אֵלִים' בְּזֶה הָעוֹלָם, נַעֲשֶׂה מִ'לֵּא'
עִם אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבָר שֶׁמְשַׁרְהָ שְׁכִינָתוֹ עַל הָאָדָם
כְּמוֹ מִדַּת הַשְּׁתִיקָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא הַתְּשֻׁמָּה ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי זֶה כְּמָה שְׁבֹעוֹת, אִף לֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאִי
לְהַשִּׁיבְךָ, וְגַם כִּי הִיִּיתִי בְּאֶרֶץ כָּל הַשְּׁבֹעַ שֶׁל פְּרֻשַׁת שְׁמוֹת, וְעַל-כֵּן
נִדְחָף עַד עַכְשָׁיו שֶׁקִּבְלָתִי עוֹד מִכְתָּב מִמֶּךָ. אוֹדוֹת כָּל הָעֲנִיָּן ... דַּע
לָךְ כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר פַּעַם לְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁרָצָה לְהִיּוֹת
מִפְּרֻסָּה: הֲלֹא לֹא תוּכַל לְבָרֵךְ בְּרַכְת־הַמְּזוֹן אַחַת בְּכֹנְנָה, כִּי תִצְטָרֵךְ
תָּמִיד לְחֹשֶׁב שֶׁיִתְקַבֵּל בְּעֵינֵי אַחֲרִים וְכוּ'. וְעַל-כֵּן כָּל הָעֲנִיָּן הוּא
דְּמִיּוֹן גְּדוֹל, הָעֵקֶר רַק לְדַבֵּק עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
יִרְצֶה שֶׁתִּפְרָסֵם מִמִּילָא תִתְפָּרֵסֵם, וְאִם לֹא, מִמִּילָא לֹא תִתְפָּרֵסֵם,
וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מִכָּל הַהִבְלִים וְהַדְּמִיוֹנוֹת וְכוּ', וְהַדְּבִק עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְאֵל תִּדְאָג דְּאֲגַת חַנּוּם, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָךְ לְמַח בְּרוּר וּמְזֻכָּר.

אָשֶׁר ד' תב בְּנַחֵל רצג

וְתוֹכָהּ לְאַמוּנָה אֲמִתִּית, וְאִזּוֹ תִרְאֶה, כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן וּרְעוּת רוּחַ,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

בְּרַשׁ"י (שְׁמוֹת יד, ד): "וַיַּעֲשׂוּ כֵן", לְהַגִּיד שֶׁבְחֵן שֶׁשָּׁמְעוּ לְקוֹל
מִשָּׁה, וְלֹא אָמְרוּ הִיאֵךְ נִתְקַרַּב אֶל רוּדְפֵינוּ, אָנוּ צְרִיכִים לְבִרְחָה, אֲלֵא
אָמְרוּ: אֵין לָנוּ אֲלֵא דְבָרֵי בֵּן עַמָּרָם, עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ הִטְהוּרָה.

יִוְרָה בְּזֶה גְדֹל הַפְּלִגָּת מַעֲלַת אֲמוּנַת חַכְמִים, אֲשֶׁר צָרִיךְ לְבַטֵּל
אֶת דַּעְתּוֹ וְאֶת חֲכָמְתּוֹ מִלְּפָנֵי הַצַּדִּיק, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה
— יִשְׁמַע וַיִּקְרֵם (עֵינֵי לְקוּיטִי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְאֵךְ שֶׁלְדַעְתּוֹ
נִדְמָה הַהַפּוֹךְ לְגַמְרֵי מַדְבָּרֵי הַצַּדִּיק, כִּי נִדְמָה לוֹ, אֲשֶׁר דָּרָךְ הַצַּדִּיק
מוֹלִיכוֹ חֲזָרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵךְ-עַל-פִּי-כֵן יִשְׁלִיךְ אֶת חֲכָמְתּוֹ וְשִׁכְל
עֲצָמוֹ, וַיִּקְרֵם כָּל מַה שֶׁשׁוֹמֵעַ מִפִּי הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, וְאֵין לָנוּ אֲלֵא דְבָרֵי
בֵּן שְׁמִחָה וְכוּ'. וְכִבֵּר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיתוֹת-הַר"ן, סִימָן סו), אֲשֶׁר עָקַר
שְׂגֵעוֹן שֶׁל כָּל הַמְּשַׁגְּעִים הוּא רַק מִחֲמַת שֶׁהוּא אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וּמְצִיֵת
לְדַבֵּר הַבַּעַל שִׁכְל, כִּי נִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא הַבַּעַל שִׁכְל, וְהוּא צָרִיךְ לִילֵךְ
בְּדָרָךְ שְׁטוּתוֹ, אֲבָל כְּשֶׁמְבַטֵּל דַּעַת עֲצָמוֹ מִנְּגִיד הַבֵּר דַּעַת, אִזּוֹ גַּם
הוּא זוֹכֵה לְהַפְּלִל בּוֹ יִתְבַרֵךְ וְדו"ק.

ד' תב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים,
הַזֵּנוּ"ה עֲלֵיכֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיִּקְרִים! חֲזָקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְלִקְרִים כָּל מַה שֶׁפְּתוּב בְּסִפְרֵי
רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה, כִּי קִבְּלַת הַתּוֹרָה קִבְּלוּ דָרָךְ מִשָּׁה
רַבְּנוּ, וְהַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה נִזְכָּה לְקַבֵּל עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, כְּמוֹ

שְׁכֵתוֹב (יִשְׁעִיָּה נא, ד): "כִּי תוֹרָה מֵאֵתִי תֵצֵא", הֵינּוּ מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ הוּא יִכְנִיס הַתְּחִדָּשׁוֹת בַּתּוֹרָה, בְּאִפְּן שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִזְכֶּה לְהִרְגִישׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֵגַע קִבְּלַת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ כְּאִלוֹ עוֹמֵד עֲכָשׁוּ בְּרֵגַע זֶה בְּהֵר סִינִי, וְשׁוֹמֵעַ אֶת הַתּוֹרָה מִפִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי בְּאַמַּת כֹּף צְרִיכִים לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שְׁשׁוֹמְעִים מִפִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, אִךְ מִחֲמַת גְּשָׁמִיּוֹת מַעֲשֵׂינּוּ וְחֲמֵרָנוּ הָעֵב וְחֲשֵׁךְ גְּלוּת וְהִסְתַּרְת אֱלֹקוֹתוֹ: יִתְבָּרַךְ מִהָעוֹלָם הַזֶּה — מַעֲכָב אוֹתָנוּ, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (שָׁם נט, ב): "כִּי אִם עוֹנֹתֶיכֶם הִיוּ מִבְּדָלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹקֵיכֶם", וּמִחֲמַת זֶה נוֹפֵל עָלֵינוּ בְּכָל פַּעַם כְּבִדּוֹת גְּדוֹלָה בְּכָל־לִיּוֹת וּבְכָרְטִיּוֹת וּבְכָרְטִי פְּרָטִיּוֹת, עַד שֶׁכָּל הַתּוֹרָה וְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נַעֲשֶׂה בְּעֵינֵינוּ לְעַל גְּדוֹל, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים. אֲבָל מְשִׁיחַ, הוּא יַעֲבִיר אֶת רוּחַ הַשְּׁמָאָה מִן הָאָרֶץ, וְעֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוֹב ה' צִיּוֹן, כִּי יִזְכּוּ לִרְאוֹת וּלְהִרְגִישׁ אֶת הַשְּׁכִינָה בְּעֵינֵי בִּשְׂר, וְאֵז יִלְמְדוּ תּוֹרָה בְּהַתְּחִדָּשׁוֹת חֲדָשָׁה, כִּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאוֹרְיִיתָא חַד הוּא (זֵהר הַקְּדוֹשׁ, אַחֲרֵי עג.), הַתּוֹרָה הִיא כְּלָה שְׁמוֹתֶיהָ יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'); וְעַל-כֵּן תִּכְף-וּמְיָד כְּשֶׁתַּעֲבֹר רוּחַ הַשְּׁמָאָה, שֶׁהוּא הַחֲשֵׁךְ וְהַגָּשָׁם וְהַהִסְתַּרְתָּה וְכוּ', תִּכְף-וּמְיָד יִתְגַּלֶּה אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַתּוֹרָה תֵּאִיר לְפָנָיו בְּאוֹר וְזִיו נִהְדָּר. כִּי כְּמוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אֵינּוּ מִשְׁתַּנֶּה, כִּי נִקְרָא הַנּוֹי"ה, עַל שֵׁם: הֵיָהּ, הָיָה וַיְהִיָּה, כְּמוֹ-כֵן הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אֵינָה מִשְׁתַּנֵּיִת כְּלָל, רַק מִחֲמַת גְּדוֹל הַהִסְתַּרְתָּה וְהַחֲשֵׁךְ, נִסְתַּר וְנִגְעַלְם וְנִחַשְׁף אוֹרָה גְּדוֹל לְעַת עֵתָהּ, וּמִזֶּה בָּאָה כָּל הַכְּבִדּוֹת לְלַמֵּד תּוֹרָה; כִּי בְּאַמַּת אִם הֵיָה הָאֵדָם מְרַגִּישׁ אֶת הַרוּחַנִיּוֹת וְהָעֲרִכוֹת הַנִּגְעַלְמָת וְנִסְתַּרְת בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, אֵז לֹא הֵיָה צְרִיךְ שׁוֹם דְּבָר, רַק אֶת הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָהּ, וַיּוֹמֶם וְלִלְלָה הֵיָה שׁוֹקֵד בָּהּ, וְלֹא הֵיָה צְרִיךְ שׁוֹם דְּבָר מִעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. וּכְעֵין שְׁפָרֵשׁ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנז): אִם יִדְבֹק עֲצָמוֹ לְדַבְּרֵי הַתּוֹרָה הַיּוֹצְאִים מִפִּי הַצְּדִיק, תִּמְנֶה אֲנִי אִיךְ אֶפְשָׁר אַחֲרֵי-כֵן לְסַבֵּל וְלַחֲפֹץ חַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה?! וְזֵהוּ (אֲבוֹת ד, ה): כָּל הַנְּהַנֶּה מִדַּבְּרֵי תּוֹרָה, נוֹטֵל חַיָּו מִן הָעוֹלָם, כִּי אֵינּוּ צְרִיךְ כְּבָר שׁוֹם דְּבָר, רַק אֶת עֲרִכוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זִיו הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

אֲשֶׁר ד' תב בְּנַחֵל רצה

ועל-כֵּן עָלִינוּ לְהִתְמִיד בְּיוֹתֵר בְּתוֹרָתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁהֵם שְׂרָשֵׁי הַתּוֹרָה, וְעַל יָדוֹ יִהְיֶה לָנוּ חֲשֶׁק לְטִיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁנִתְּנָה לָנוּ בְּהֵר סִינִי (עֵינֵי יְרוּשָׁלַיִם פֶּאֶה, פָּרָק ב', הַלְכָה ו'): תַּנ"ךְ, מְשֻׁנּוֹת, בְּבָלִי, יְרוּשָׁלַמִי, תּוֹסֵפֶתָא, סְפָרָא, סְפָרִי, מְכִילְתָא וְכָל הַמְדַרְשִׁים: מְדַרְשׁ רַבָּה וּמְדַרְשׁ תַּנְחוּמָא, וְסְפָרֵי הַזֶּהֱרַר הַקְּדוּשׁ וְהַתְּקוּנִים, וְכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, וְסְפָרֵי חֲסִידוֹת וּמוֹסָר, כִּי אֶפְלוּ מֵהַ שְׁתַּלְמִיד וְתִיק עֲתִיד לְחַדֵּשׁ, כְּכֹר נִתֵּן בְּסִינִי. וְעַל-יְדֵי אֹר תוֹרָתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, נִזְכָּה לְהַבִּין וְלִהְשָׁפִיל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד נַעַם וְעֲרֻבוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, מְלַהֲרָגִישׁ וְלִטְעַם רוּחַנִיּוֹת הַתּוֹרָה, אֹרִיִיתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וְהַתּוֹרָה אֶחָד הֵם, וְעַל-כֵּן זֶהוּ עָקֵר הַמְדַרְגָּה לְזִכּוֹת אֶלֶיָּהּ בְּזֶה הָעוֹלָם — הַשְּׂגַת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוֹי רַב מְאֹד.

ועל-כֵּן עָלִיכֶם, יְדִידֵי וְתַלְמִידֵי הַיְקָרִים, לִידַע, כִּי הַהִסְתָּרָה לְעַת עֵתָה גְדוּלָּה מְאֹד, וְהַתּוֹרָה מְלַבֶּשֶׁת בְּשֶׁק, שְׁכָל זֶה הוּא גְלוֹת הַשְּׂכִינָה, שְׁעָלֶיהָ אָנוּ מִתְאַבְּלִין בְּכָל לִילָה בְּחֲצוֹת, עַל רְזִי וְסִתְרֵי תּוֹרָה, שְׁנַעְלָמוּ וְנִסְתָּרוּ מֵעֵינֵינוּ, וּבְמִקּוֹם הַמְּאֹרֵי אֹר שְׂפִירוֹ עֵינֵינוּ, מִתְּפַשְׁטִים הַמְּאֹרֵי אֵשׁ, לְהַרְבּוֹת בְּאֵשׁ הַתְּאֻוֹת וְהַמְּחַלְקֵת וְכו' (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ו, חֶלֶק ב', סִימָן סו'). וְעַל-כֵּן עָלִיכֶם לִהְיוֹת נִזְהָרִים לֹאמֹר בְּכָל לִילָה תִקּוֹן חֲצוֹת, וְלִבְכוֹת הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי אִזּוּ הוּא הַזְּמַן לָזֶה — לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר אֲשֶׁר זּוֹכִים לְדַבֵּר אִזּוּ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, שְׂאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְעַל-כֵּן הַבְּעַל-דְּבָר אֹרֵב דּוֹקָא בְּשַׁעוֹת אֱלֹהֵי חֲצוֹת, שֶׁהוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל מְאֹד, לְבִלּוֹת אִזּוּ אֵת הַזְּמַן בְּפִטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטִלִּים, שִׁיחַת הַיְלָדִים הַמוֹצִיאִים אֵת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם, וְזֶה עוֹד גּוֹרֵם יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהִסְתָּיר וְלִהְעֲלִים אֵת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וְהַתּוֹרָה וְהַצְּדִיק וְהָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

ועל-כֵּן עָלִיכֶם לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד כְּשֶׁמְגִיעַ עֵת רְצוֹן, שְׁעַת חֲצוֹת, לֹא לְבִלּוֹת אִזּוּ בְּשִׁטּוֹת וּבְפִטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטִלִּים, שִׁיחַת הַיְלָדִים וְשֶׁל מֵה בְּכָךְ וְכו', רַק לֹאמֹר אִזּוּ סֵדֵר הַתְּקוּן, אֲשֶׁר כָּל מְזֻמּוֹר וּמְזֻמּוֹר עוֹשֶׂה רֶשֶׁם וְתִקּוֹן בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמְכַל שְׁפָן כָּל דְּבוּר וְדְבוּר וְשִׁיחָה שְׂמִדְבָרִים וּמְשִׁיחִים אִזּוּ עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל

למעלה, כי אז הוא עת רחמים, וממשיך על עצמו אור נורא ונפלא בנשמתו, ונתלהב לבו בתשוקה חזקה אליו יתברך, ומרגיש כל מיני ערבות ונעם וזיו.

ובאמת עליכם לדעת, כי אל זה לא זוכים בלילה אחד או בשבוע אחד וכו', אלא בשקיפה רבה של ימים ושנים רצופות בקימת חצות, אז תרגישו אחר-כך כל מיני ערבות ונעם (והשם יתברך יזכני להדפיס את סדר תקון חצות הנקרא "עת רצון", ושם מבארים ענינים נוראים ונפלאים ממעלת זמן חצות, ואשר הוא אז עת רצון, ואת גדל היחודים שזוכים ליחד אז וכו').

על-כל-פנים, אחי ורעי היקרים! אל תניחו להטעות את עצמכם בשטיות ובדמיונות המצויים עכשו בעולם בכלליות, ובפרטיות בינינו וכו', כל אחד בא ומבלבל את המח, כאלו הוא יודע מהי דעת רבנו ז"ל, ומוליך את המקרבים אליו בחשך, כי לא די שהוא לא יודע כלום, כי אם לעשות עצמו משגע... עוד משגע אחרים... ועל-כן עליכם לדעת, כי ענין רבנו ז"ל הוא רק גלוי אלקות במדרגה הכי גבוהה, שרשי התורה ממש, ועל-כן עליכם לחזר הרבה בספרי רבנו ז"ל, וזה יכניס בתוך לבכם התלהבות והתעוררות עצומה, ויאיר עליכם אור נורא להבין ולהשכיל ולהתבונן בגלוי האלקות שיש בכלליות תורתנו הקדושה.

ובאמת יכולים לבלבל ולשגע... רק את אלו שלא לומדים ושוקדים בספרי רבנו ז"ל, אזי יכול כל משגע ומטרף לומר שהוא יודע את דעת רבנו ז"ל... אבל מי שלומד ושוקד בעצמו הרבה בספרי רבנו ז"ל, לו אי אפשר לשגע בשגיונות... כי תכף-ומיד פותח את ספרי רבנו ז"ל, ורואה אם באמת אמרו רבנו ז"ל.

ועל-כן עקר ההצלה להנצל מכל מיני דמיונות המסתובבים לאחרונה בינינו, הוא רק על-ידי שקיפה רבה בספרי רבנו ז"ל, ואשר גם רבנו ז"ל רצה שושקד הרבה בתורתו הקדושה, כאשר האריך בשיחותיו הקדושות המובאות ב"חיי-מוהר"ן", אות מעלת תורתו וספריו הקדושים — קחם משם.

על-כָּל-פָּנִים בָּזָה שֶׁתַּמִּידוֹ בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, בָּזָה יִפְתַּח קִשְׁיוֹת לְבַבְכֶם, וְתִזְכּוּ לְהַרְגִישׁ כָּל מִינֵי עֲרֻבוֹת בְּכֹל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר רַק לְזֶה הָיָה רְצוֹן רַבְּנֵנוּ ו"ל (עֲיֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כח); כִּי עֲנִין רַבְּנֵנוּ ו"ל הוּא רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלַחֲזוֹר וּלְהַדְבִּיק נִשְׁמַתְנוּ אֶל שְׂרָשְׁנוּ, שְׂאֵז גִּזְכָּה לְתַקֵּן אֶת כָּל הַצְּרוּפִין וְהַיְחודִים וְהַאֲוִתוֹת שֶׁפָּגְמנוּ וְעָרְבְּנוּ עַל-יְדֵי חֲטָאֵינוּ הַמְרַבִּים (עֲיֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קה). וְעַל-כֵּן תִּכְף-וּמִיד כְּשִׁיכְנֵס בְּכֶם אוֹר וְדַעַת רַבְּנֵנוּ ו"ל, תִּתְחִילוּ לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתוֹשָׁקָה חֲדָשָׁה בְּכֹל פֶּעַם, כְּמוֹ שֶׁעֲדִין לֹא לְמַדְתֶּם אֵף פֶּעַם, וּכְדַרְךָ דְּגַיִם, אֵף שֶׁהֵם בְּתַמִּידוֹת בְּמַיִם, אֵף-עַל-פִּי-כֵן תַּמִּיד פּוֹתְחִים פִּיהֶם לְקַבֵּל טָפָה חֲדָשָׁה כְּשִׁיורֵד גֶּשֶׁם, כִּי הַנֶּעַם וְהַתְּשׁוּקָה שֶׁתִּקְבְּלוּ עַל-יְדֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל, כִּי עַל זֶה נֶאֱמַר: "כִּי אֲנִי יוֹדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה'", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנֵנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן א'): "נוֹדַע בְּשַׁעֲרַיִם בְּעִלְיָה" (מְשָׁלֵי לֵא, כג) — כָּל חַד לְפּוֹם מָה דְּמַשְׁעַר בְּלִבִּיהָ (זֶהר וַיֵּרָא קד.), עֲיֵן שָׁם; כִּי הַשְּׂגָת אֲלֻקוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְחַבְרוֹ, כְּפִי שֶׁמְאִיר לוֹ. וְעַל זֶה סוֹכֵב וְהוֹלֵךְ "הַיְכַל-הַקְּדֹשׁ", קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל, אֵף הַסְטָרָא אַחֲרָא עוֹשָׂה אֶת שְׁלָה, לְגַרֵשׁ מִשָּׁם בְּכֹל פֶּעַם, כִּי מְבַלְבֵּלֵת אֶת מַחְשְׁבוֹתֵינוּ לְבַל נִרְגִישׁ וְנִטְעֵם טַעַם אוֹר זִיו רַבְּנֵנוּ ו"ל.

וְעַקֵּר הַעֲצָה לְזֶה — לְהִזְמִין מְלֻאכֵי לְבוֹ, שֶׁהִיא הַתְּבוּדוֹת [עֲיֵן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט] בְּהַתּוֹרָה "הַיְכַל-הַקְּדֹשׁ", עֲיֵן שָׁם]; וְעַל-כֵּן תִּרְאוּ לְהַרְגִּיל עֲצָמְכֶם לְדַבֵּר תַּמִּיד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּכְפִישִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְתַרְבוּ בְּהַתְּבוּדוֹת, כִּי עַקֵּר הַצְּנוּר לְקַבֵּל מִרַבְּנֵנוּ ו"ל הוּא רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת. וְכְמוֹ שֶׁאָמַר מוֹהַרְנ"ת ו"ל: מִי שֶׁרוֹצֵה לְטַעַם טַעַם רַבְּנֵנוּ ו"ל, שֶׁהוּא אוֹר הַגְּנוּז, יִרְבֶּה בְּהַתְּבוּדוֹת (עֲיֵן בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן טו).

וְעַלִּיכֶם לְדַעַת, כִּי הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנֵנוּ ו"ל תְּלוּיָהּ רַק כְּפִי שְׂאוֹתוֹזִים בְּמַדַּת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי הַמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, נְטָהָר מַחוּ וְלְבוֹ, וּמְשָׁרָה עֲלָיו אוֹר זִיו הַשְּׂכִינָה. אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׂאָנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֲמַת כְּזָה, טוֹב לְהוֹדוֹת

לְהִשָּׁם יִתְבַּרְךָ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֹם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, חֲבָלִים נִפְּלוּ לָנוּ
בְּנִעְיָמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בַּא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אָחִי הַיְקָר! חֶזֶק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד; בְּכָל שָׁבוּעַ כְּשֶׁמִּתְחִיל שָׁבוּעַ
חֲדָשׁ, עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ עוֹד יוֹתֵר, וְלִרְאוֹת בְּשָׁבוּעַ זֶה
שִׁתְּנֹכָה לְהִתְעַלּוֹת עוֹד יוֹתֵר וַיּוֹתֵר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ — תּוֹרָה
וּתְפִלָּה, מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, כָּל שָׁבוּעַ הוּא פְּרָצוּף בְּפָנָי עֲצָמוֹ:
חֶסֶד, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, נִצָּח, הוֹד, יְסוּד, מְלָכוּת; פִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלִעְדָיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאַפְלוּ
הַזְּמָן הוּא נִבְרָא וְגִשָּׁם לְגִבֵּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אָבֵל בְּמְצִיאוֹת אֵין
בְּלִעְדָיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא. וְעַל-כֵּן אִם הָאָדָם
זוֹכֵה לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו יִתְבַּרְךָ, נִפְתָּח לוֹ הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְזוֹכֵה
לְהִתְעַנֵּג בְּעֵנֵג גֵּן וְעֵדֵן. מַה שְּׂאִין כֵּן מֶר וְחִשָּׁף לוֹ הַחַיִּים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּים, וּמְרַגֵּשׁ אֶת מְרִירוֹת הַגִּיהֵנוֹם. וּכְמֵאִמֵּר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיט), כִּי אֵין עוֹלָם הַזֶּה, רַק אוֹ עוֹלָם הַבָּא אוֹ
גִּיהֵנוֹם, כִּי אֵין נִמְצָא עוֹלָם הַזֶּה כָּלֵל, עֵינֵן שָׁם. וּמוּכָא בְּמִדְרָשׁ פְּרָשָׁה
זוֹ (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה יד, סִימָן ב'): בְּמַה הִרְשָׁעִים מִתְּפִסִּים בְּגִיהֵנוֹם?
בְּחִשָּׁף. נִמְצָא, שְׁכָל הַגִּיהֵנוֹם שֶׁל הִרְשָׁעִים הוּא רַק הַחִשָּׁף שְׁמִכְסָה
אוֹתָם, שְׂאִינָם זוֹכִים לִרְאוֹת וּלְהִרְגִישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו יְדִידוֹת
חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ הַשׁוֹפֵעַ בְּכָל עֵת וְרַגַע מִמֶּשׁ. מַה שְּׂאִין כֵּן
הַצְּדִיקִים, הֵם מִתְעַנְּגִים בְּתַעֲנוּג רּוּחָנִי אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן לָהֶם
מְאִיר תְּמִיד, וְזֶה הָעוֹלָם הַבָּא שְׁלָהֶם.

וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְחַפֵּשׂ תְּמִיד אַחֲרָיו יִתְבַּרְךָ, וְאַפְלוּ שְׁכָבֵר עֲבֵר
עָלֵינוּ מַה שְּׂעֵבֵר, זֹהֵי עֶקֶר תְּשׁוּבָתֵנוּ — לְחֹזֵר אֶל הַחֲכָמָה

אָשֶׁר ד' תג בְּנַחֵל רִצֵּט

הַעֲלִינָהּ, גְּלוּי אֱלֻקוֹתָו: יִתְבַּרְךָ (עֵינִי לְקוּטֵי־מוֹתֵרִ"ן, חֶלֶק א', סִימָן לה), וְלַחֲפֹשׁ אַחֲרָיו: יִתְבַּרְךָ (עֵינִי לְקוּטֵי־מוֹתֵרִ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב); וּבְזֶה שֶׁנֶּחֱפֹשׁ אַחֲרָיו — יִתְגַּלֶּה לָנוּ; וְהַעֲקָר לְשֹׁמֵר פִּתְחֵי פִּינוּ, וְלִהְיוֹת רְגִילִים לְדַבֵּר תָּמִיד רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחַה פְּרָטִית בֵּינוּ לְבֵין הַחֲבָרִים, וְכֵן לְהַרְבּוֹת בְּדְבוּרֵי תְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, כִּי אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר הַמְּחַשֵּׁיף וּמְטַפֵּשׁ אֶת לֵב וּמַחַ הָאָדָם כְּמוֹ דְּבָרִים בְּטָלִים. וּבְמַדְרָשׁ פְּרָשָׁה זֹאת אֵיתָא (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה יג, סִימָן א'): אָמַר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, בְּמָה אָנִי יִגַּע? בְּמִי שֶׁהוּא מְכַעֵס לְפָנָיו בְּדְבָרִים בְּטָלִים, עֵינֵי שָׁם; כִּי בְּזֶה עוֹקְרִים אֶת עֲצָמָם לְגַמְרֵי מַמְנוֹ: יִתְבַּרְךָ.

וְעַל־כֵּן עֲלִיף לְרֵאוֹת שֶׁעָקַר דְּבוּרְךָ: יִהְיֶה תָּמִיד — אוֹ בְּתוֹרָה, אוֹ בְּתַפְלָה, אוֹ בְּדְבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחַה פְּרָטִית, וְאֶפְלוּ כְּשֶׁצְּרִיכִים לְדַבֵּר עִם מִיִּשְׁהוּ דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ מִפְּנֵי הַעֲסָקִים שֵׁישׁ עִמּוֹ, צְרִיכִים לְשַׁלֵּב בְּתוֹךְ הַדְּבוּרִים גַּם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה עֲלֶיךָ לְכָל הַדְּבוּרִים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ וְ"ל לְאַחֲיוֹ ר' יִחִיאֵל, שֶׁדְּבַר עִם אֲנָשִׁים שֶׁשָּׂאֵלוּ: רַבִּי, הֲלֹא הִתְקַרַח לְדַבֵּר גַּם דְּבָרִים אַחֲרֵים, דְּבוּרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ? וְהַשִּׁיב: הַדְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהִירָאת שָׁמַיִם יַעֲלוּ וְיִתְקַנוּ גַּם אֶת כָּל הַדְּבוּרִים.

וְעַל־כֵּן בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם בְּנֵי־אָדָם, צְרִיכִים לְרֵאוֹת לְשַׁלֵּב גַּם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, וְכֵן צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד בְּמָה שֶׁגָּלָה לָנוּ (בְּלְקוּטֵי־מוֹתֵרִ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קיג) עַל פִּי הַמְּשַׁנָּה (אֲבוֹת ג): וְנִפְרָעִין מִן הָאָדָם מִדַּעְתּוֹ וְכוּ', שֶׁהָאָדָם דֵּן אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּשׁ. וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּעַנְיָנִים כְּאֵלוֹ מְאֹד מְאֹד.

אַחֵי הַיְקָר! בְּרַח לָךְ מִכָּל מִינֵי לְצִים, וְהִתְמַד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל, וְאֵז טוֹב לָךְ לְנֻצַח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בֵּא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל, אֶהוּבִי, יְדִידִי
הַיָּקָר, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ
יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְהַזְהֵר מְאֹד מְאֹד בְּמַצּוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם,
שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְטָא פְּרָק כג): חֲמוּרָה שְׁבַח־מִוֹרוֹת "כְּבֹד
אֶת אָבִיךָ", עַיִן שָׁם; וְאֲמְרוּ (תְּנָא דְבֵי אֱלֹהֵינוּ, פְּרָק כז): מַצּוֹת כְּבוֹד אָב
וְאִם שְׁקוּלָה כְּעִשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת, עַיִן שָׁם. וְאֲמְרוּ (קְדוּשֵׁין דָּף ל:): בְּזִמְן
שְׁאֲדָם מְכַבְּד אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מַעְלָה אָנִי
עָלֵיהֶם כְּאֵלוֹ דְרַתִּי בִּיגִיָּהֶם וְכְבוֹדוֹנִי, עַיִן שָׁם.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַזְהֵר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאַף שְׁאֲתָה גֵר רַחוּק, רְאֵה
עַל-כָּל-פְּנִים לְטַלְפֵּן אֲלֵיהֶם בְּכָל יוֹם, וְאִם אֶפְשָׁר אֶפְלוּ כַּמָּה פְּעָמִים
בַּיּוֹם, וְלִדְבַר עֲמָהֶם וְלְהַרְחִיב דַּעְתָּם, וְאִין זֶה בְּכָלֵל דְּבָרִים בְּטָלִים,
אֲדַרְבָּה בְּזֶה שְׁאֲתָה מְדַבֵּר עַל לִבָּם, וּמְרַחֵב דַּעְתָּם וּמְחַזֵּק אוֹתָם
וּמְשַׁמְחֵם, בְּזֶה אֲתָה מְקַיֵּם כָּל רְגַע וְרְגַע מַצּוֹת עֲשֵׂה דְאוּרֵייתָא.
וְרֵאוּי לָךְ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד בְּמַצְנָה זוֹ, וְהַמְשָׁכִיל עַל דְּבַר אֲמַת,
וַיּוֹדַע שְׂרָק הַמַּצּוֹת יִשְׁאַרוּ עִמּוֹ וַיִּקַּח אִתּוֹ לְעוֹלָם הַבָּא, הוּא יִתְמִיד
בְּמַצְנָה זוֹ שְׁשִׁקוּלָה כְּנִגְדַּךְ כָּל הַמַּצּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בֵּא, רֵאשׁ חֲדָשׁ שְׁבַט ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִיד נַפְשִׁי, שׁוֹתֵה

אָשֶׁר ד' תו בנחל שא

ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות. ובפרטיות כי ספרי רבנו ז"ל בידיך, הפך בהם, כי בלא זה אין לך שום שיכות עם רבנו ז"ל, כי לא עם הארץ חסיד (אבות ב, ה); אי אפשר להיות חסיד ולהקרא על שם רבנו ז"ל, כשלא למד ספרי רבנו ז"ל, ולא כמו שתראה היום תישים זקנים אומרים דעות, ולא זכו לסיים אפלו פעם אחת בחייהם "לקוטי מוהר"ן", "ספורי מעשיות", "ספר המדות" וכו', והעולה על הכל ספרי "לקוטי הלכות", אשר בלעדם אי אפשר אפלו לדעת מהי חסידות ברסלב כלל.

ועל-כן, חמדת לבכי! ראה להתחיל להתמיד מדי יום ביומו בספרי רבנו ז"ל, ולא תהיה, חס ושלו, תיש זקן עם הארץ, רק ראה להיות בקי בספרי רבנו ז"ל, ואז תרגיש חיים אחרים לגמרי, כי ספרי רבנו ז"ל מחיים ומחזקים את האדם מאד מאד, אשרי שיאחו בהם תמיד.

הדורש שלומך...

ד' תו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ב' דראש חדש שבט ה'תשמ"ב.

שלוש ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'): העקר הוא האמונה הקדושה, וצריכין לחפש בעצמו תמיד לראות איך אוזח באמונה, וכל מה שעובר על כל אחד, הפל בשביל חסרון האמונה, כי יש סובלי חללים שסובלים וכו', הפל מחמת נפילת האמונה, עין שם.

והנה מובא בלקוטי הלכות (קריאת שמע, הלכה ה'), שעקר גלוי הנבואה הוא גלוי האמונה, גלוי האור, עין שם באות ח'; הינו כל

מה שְׁהָאָדָם מְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּמִבְטֵל אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל אֱלֹוֹי יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן שׁוֹפֵעַ עָלָיו אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא סוּד הַנְּבוּאָה. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן קנו), שֵׁישׁ לוֹ דְבוּרִים הַרְבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה סוּד רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, עַיִן שָׁם. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כא), שֶׁהוּא הַשֹּׁפֵעַ הָאֱלֹקִי הַשׁוֹפֵעַ עַל הָאָדָם. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר אֶל תּוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, יוֹתֵר נִשְׁפָּע עָלָיו סוּד הַנְּבוּאָה, כִּי הַכֹּל כָּבֵר פְּתוּחַ לוֹ, כִּי מֵאֲחֵר שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ כָּל הַבְּרִיאָה, בְּסוּד (תְּהִלִּים קד, ב): "עֹטָה אֹרֶךְ כְּשֶׁלְמָה", שֶׁהִלְבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ כְּאָדָם הַמְּלַבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּשֶׁלְמָה; כִּי כָּל הַבְּרִיאָה הִיא רַק לְבוּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עח); כִּי הִלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּעוֹלָמוֹת, כְּדִי שֶׁנִּשְׁשִׁיגוֹ, וּמִחֲמַת הַלְבוּשׁ לֹא כָּל אֶחָד זֹכֶה לְהַכִּירוֹ, עַד שֵׁישׁ שֶׁנִּתְרַחֲקוּ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, עַד שֶׁהֵם רְחוּקִים לְגַמְרֵי וְכוּ', מֵה שֶׁאֵינִן בֵּין הַצְּדִיקִים מִפְּשִׁיטִים אֶת הַלְבוּשִׁים (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לג), עַד שֶׁזּוֹכִים לְמֵה שֶׁזּוֹכִים, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, כְּפִי מִדַּת גְּלוּי הָאֱלֹקוֹת הַשׁוֹפֵעַת בְּנִפְשָׁם.

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי תַקְוָה גְּלוּי הָאֱמוּנָה, גְּלוּי אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, נִתְגַּלָּה לָהֶם הַכֹּל, וְרוֹאִים מֵה שֶׁרוֹאִים, שְׁנֵה בְּכָל־לַיּוֹת הַמְּעַלָּה שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לְגַבֵּי אַמּוֹת הָעוֹלָם, שֶׁאֲמָרוּ בְּמִדְרָשׁ (פְּרָשַׁת בא, פְּרָשָׁה יד, סִימָן ג'), שֶׁכָּל מְקוֹם שֶׁהָיָה יְהוּדֵי נִכְנָס, הָיָה אֹרֶךְ נִכְנָס וּמֵאִיר לוֹ וְכוּ'. כִּי יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי אַמּוֹת הָעוֹלָם, הֵם עֲצָם הָאֲצִילוֹת שֶׁמֵּאִירָה לָהֶם נִשְׁמָתָם, כְּמוֹ-כֵן הַצְּדִיקִים לְגַבֵּי הַמּוֹן עִם (עַיִן לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב), שֶׁהֵם יוֹתֵר מְזַכְכִּים, וְעַל-כֵּן הַכֹּל נִגְלָה לָהֶם מֵרַב אֹרֶךְ שֶׁשׁוֹפֵעַ עֲלֵיהֶם, וּמְרַגִּישִׁים כָּל מִינֵי נֵעֵם וְעִרְבוּת. וּמוֹכָא בְּמַכִּילְתָּא פְּרָשָׁה זוֹ: 'אֵין מְנוּחָה אֶלָּא נְבוּאָה', כִּי לֹא שֵׁיף לְאָדָם שֶׁיֵּאמֶר שֵׁישׁ לוֹ אִיזוֹ מְנוּחָה בְּלִי נְבוּאָה, שֶׁהוּא גְּלוּי אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, גְּלוּי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ תְּמִיד אִיף אוֹחַז בְּאֱמוּנָה, וְלַעֲשׂוֹת מֵהַמְקִיפִין פְּנִימִיִּים, הֵינּוּ מֵהַתְקַרְה לַעֲשׂוֹת בֵּית, וְכֵן לְהִלָּן לְמַעַלָּה מְעַלָּה, שֶׁכָּל זֶה סוּד שֵׁי עוֹלָמוֹת, לְהַפְּךָ אֶת הַיִּשׁ לְאִי"ן, וְעַל-כֵּן קוֹרְיָה עוֹלָה יִ"שׁ (עִם הַכוּלָּל), שֶׁצְרִיף לְרֵאוֹת תְּמִיד אִם

אֲשֶׁר ד' תז בְּנִחַל שג

הַקּוֹרָה שֶׁבַּתְקָרָה לֹא שְׂבִירָה, הִינּוּ לְהַפִּיךְ אֶת הַיְשׁוּת אֶל סוּד הָאֵין, וְלִהְיוֹת בְּטֵל וּמְבֹטֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא הַמְשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, עַד שֶׁיִּגְיַע אֶל שְׁלֵמוֹת הַבְּטוּל, לִהְיוֹת בְּטֵל וּמְבֹטֵל בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי.

וְהִנֵּה מוֹכָא שָׁם בְּמַכִּילְתָּא, שֶׁבְּחוּץ לְאָרֶץ אֵין שׁוֹפֵעַ סוּד הַנְּבוּאָה, רַק עַל-יַדֵי הַמַּיִם, עֵינֵי שָׁם, לֹא נִדְבַר עִמָּהֶם אֲלָא בְּמַקּוֹם טְהוֹר שֶׁל מַיִם, עֵינֵי שָׁם. וַיֵּשׁ לֹמֵר, שֶׁהוּא עֲנִינֵן הַמְקַנָּה, כִּי בְּהַכְנֵס הָאָדָם אֶל תּוֹךְ הַמַּיִם, נַעֲשֶׂה אֵין לְגַמְרֵי, וְנִכְלָל בּוֹ יִתְבַרֵךְ לְגַמְרֵי, וְעַל-יַדֵי-זֶה נִמְשַׁכֵּת עָלָיו טְהָרָה (עֵינֵי לְקוּטֵי-הַלְכוּת, מְקַנָּאוֹת, הַלְכָה א', אוֹת א' ב'). וְעַל-כֵּן לֹא שׁוֹרָה נְבוּאָה שֶׁהִיא אָמוּנָה, כִּי אִם בְּמֵי שְׁנִזְזָרָה בְּטְבִילַת מְקַנָּה, וּבְזֶה נִבְחַן הָאָדָם אִם הוּא מְצַד הַקְּדוּשָׁה.

וּמַחֲמַת הַמְּנִיעָה שְׁנִכְנָסָה לִי עֲכָשׁוֹ — אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

הַעֲקָר רָאָה לְשֹׁמֵר עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלֵף, וּבְכַרְטִיּוֹת עַל צְנִיִּים וּפְחִים (שֶׁהוּא קוֹר וּכְפֹר), זֶה תְּלוּי בְּיַד הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת ל.); וְעַל-כֵּן עָלִיף לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִתְקַרֵּר, חֵס וְשְׁלוֹם, הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת וּמְכָל שְׁפָן בְּרוּחַנִיּוֹת; כִּי עֲקָר מַעֲלַת עֲבוּדַת הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ הִיא רַק כְּשֶׁהִיא בְּחִמִּיּוֹת וּבְהִתְלַהְבוֹת דְּקָדוּשָׁה. וְרַבְּנוּ ז"ל הַפְּלִיג בְּמַעֲלַת הָרַב הַקְּדוּשׁ רַבְּנוּ רַבִּי זֹשָׁא ז"ל, שֶׁעָבַד אֶת הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ בְּלֵב הָרֵאשׁוֹן כ"ב שָׁנִים רְצוּפוֹת; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל תַּחֲלַת הָעֲבוּדָה הִיא בְּהִתְלַהְבוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן נִתְקַרֵּר. אֲבָל הוּא עָבַד אֶת הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ בְּהִתְלַהְבוֹת אַחַת כ"ב שָׁנִים. וְעַל-כֵּן רָאָה לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִתְקַרֵּר בְּגִשְׁמִיּוֹת, שְׁלֹא תִשָּׁב בְּחוּץ, וּמְכָל שְׁפָן

ד ש אָשֶׁר ד' תח בנחל

בשָׁדָה, בלי מעיל חֶרֶף וכו'. וכן ברוחניות, שְׁתַּהֲיֶה תמיד מִסָּבב עם מקרא, משנה, גמרא, מדרש וספרי רבנו ז"ל ודבורי תפלה והתבודדות, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר בְּשֹׁכֵל אָנוּשִׁי מַעֲלֵת כָּל דְּבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ; אֲשֶׁרֵי מִי שִׁידְבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּל הַיּוֹם.

הדורש שלומך...

ד' תח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא ג' שבט ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר, שותה ממִי החסד מהנחל הנובע בו מקור החכמה העליונה ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות פפי המרירות והצרות והיסורים וההרפתקאות שעוברים עליך, הנה ראוי להאריך לך הרבה, אף אין לי הפנאי מרב הטרודות בעסק הרבים.

מה אמר לך, ידידי היקר! אשרינו שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, רבי המבין אותנו כל-כף, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד הנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לי בנעימים.

הנה פשוטיתי להיות בארץ ישראל לפני שבועים, הינו בפרשת שמות, עוררוני אז הרבה מאנשי שלומנו היקרים, שהנה ראוי לחבר ספרים קטנים בשפה קלה בעבור המון-עם אחינו בני ישראל הספרדים והאשכנזים שגרים בארץ ישראל, ובעוונותינו הרבים, נתקררו ונתרחקו מהאמונה הקדושה, על-ידי שטף מים רבים של מינות הערב-רב, ששטף מחם ואמונתם הקדושה, בעוונותינו הרבים, וחבל מאד מאד לראות ברוב רבבות וכו' נשמות ישראל שילכו, חס ושלום, לאבוד.

ויען שהרוח-הקדש של רבנו ז"ל נאמרה במדרגה גבוהה

אֲשֶׁר ד' תט בְּנַחֵל שֶׁה

וְעַל־יוֹנָה כָּל־כֶּף, עַד שְׁאֶפְלוּ לְאֵלוּ שְׂכָבָר נִפְלוּ וְנִטְבְּעוּ בְּעַמְקֵי
הַשָּׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת וּמִתַּחֲתָיו, וְנִשְׁטְפוּ בְּשֹׁטֶף מַיִם רַבִּים, טְמֵאת
הַעַרְב־רַב, גַּם־כֵּן עֲדִין יְכוּלִים לְצֵאת. וְעַל־כֵּן הָיָה רְאוּי לְחַבֵּר וּלְסַדֵּר
סְפָרִים קְטָנִים, אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ מִמַּעַלְת כָּל מַצָּנָה בַּפְּרָטִיּוֹת, וּלְחַזֵּק
וּלְעוֹרֵר וּלְאַמֵּץ אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׂיָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְעַל־כֵּן אַחַר
יָשׁוּב הַדַּעַת וְהַתְּבוּדוֹת הַרְבֵּה בִּינֵי לְבַיִן קוֹנֵי, נִסְכַּם בְּדַעַתִּי לְצִיַּת
וּלְקַיֵּם מֵה שֶׁבִקְשׁוּ מִמֶּנִּי, וְזֶה יֵצֵא רֵאשׁוֹנָה, הַסֵּפֶר: "חֹתֶם יִשְׂרָאֵל",
שֶׁמְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַנַּחַת תְּפִלִּין.

וְהִנֵּה הַיּוֹם הַתַּחֲלָתִי לְכַתֵּב אֶת זֶה בְּעוֹרְתוֹ יִתְבָּרַךְ. אֶקְוֶה לְהֵשֵׁם
יִתְבָּרַךְ לְסִימּוֹ בְּקָרוֹב, וּלְמַסְרוֹ אֶל הַמְּדַפְּסִים, וַיִּזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
שְׂיֵצֵא בְּהַדוּר רַב, וַיַּעֲוֹרֵר אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַמְּעִינִים בּוֹ, וַיְדַפְּסוּ
וַיַּחֲזִרוּ וַיְדַפְּסוּ בְּאֵלֶפֶי אֲלָפִים וְרַב רַבִּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ' טְפָסִים,
וַיִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל עָרֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כִּי הַסֵּפֶר הַזֶּה נִתְחַבֵּר הָעֵקֶר לְאֵלוּ
שְׁנֵתְרַחֲקוּ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, לְעַת עֵתָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא מִנִּיחִים
תְּפִלִּין, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וּמֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲבִקְשׁ, שְׂיַעֲשֶׂה הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ
הַזֶּה אֶת הַפְּעֻלָּה הַנּוֹכּוֹנָה, וְנִזְכָּה לְהַרְבּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִנְיָחוּ
תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם. וְאֶקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כְּשִׂיגְמַר סֵפֶר זֶה, לְהַתְּחִיל
לְכַתֵּב עוֹד סֵפֶר כְּזֶה עַל אֲמוּנָה, תְּפִלָּה, כְּשֵׁרוֹת אֲכִילָה, טְהוֹרַת
הַמְּשֻׁפָּחָה, קְדֻשַׁת שְׁבַת קְדֻשׁ, צְנִיעוּת, מְזוּזָה, צְדָקָה, אֲהַבַת יִשְׂרָאֵל,
תּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ', עַל כָּל מַצָּנָה וּמַצָּנָה הַנְּהוּגָה בְּזִמְנֵי הַזֶּה. וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ, וְנִזְכָּה לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם לַמּוֹדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ
ז"ל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בְּזֶה תְּלוּיָה כָּל גְּאֻלְתָּנוּ הַנְּצַחִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

ד' תט.

בְּעוֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בֵּא ג' שְׁבַט ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... נְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

הִנֵּה בְּמִדְרָשׁ פְּרָשָׁה זוֹ (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה טו, סִימָן ו') מְדַמָּה אֶת

עם ישראל למלאכים. המלאכים נקראים אש, דכתיב (תהלים קד, ד): "משרתיו אש לוהט", וישראל כמו-כן, דכתיב (עובדיה א, יח): "והיה בית יעקב אש", המלאכים מתחדשין בכל יום, ומקלסין להקדוש-ברוך-הוא, והן חוזרין לנהר אש שיצאו ממנו, ושוב האלקים מחדשן ומחזירן כשם שהיו בראשונה, שנאמר (איכה ג, כג): "חדשים לבקרים", כך ישראל משתקעין בעוונות מיצר הרע שיש בגופן, וחוזרין בתשובה, והאלקים בכל שנה סולח לעוונותיהם ומחדש לבם ליראתו, שנאמר (יחזקאל לו, לו): "ונתתי לכם לב חדש", עין שם. והנה הקדוש-ברוך-הוא נקרא "אש אכלה" (דברים ד, כד); כי באמת אצלו יתברך אין שום דמות ומראה ושוש דמיון ולשון כלל, ונקרא בלשון אש דיקא, כי דרך האש להתלהב ולעלות תמיד מעלה מעלה, כמו-כן נשמת ישראל שהיא חלק אלוך ממעל ממש, תמיד משתוקקת ומתלהבת לעלות ולהתדבק עמו יתברך, ועל-כן נקרא הקדוש-ברוך-הוא בלשון אש, כדי לשבר את האזן, שתהיה לנו איזו השגה ותפיסה בהתלהבות אליו יתברך.

והנה המלאכים תמיד מרגישים את השם יתברך, כי הם נשמה בלי גוף, עצם אלקות בגלוי, מה שאין כן ישראל עולים למעלה במדרגה מהם, כי הם מלבשים בגוף גשמי, והם מסבבים בהסתרות ובלבושים, ואף-על-פי-כן מתלהבים אחריו יתברך, ומוצאים אותו יתברך, בשביל זה מעלתם גדולה עד מאד מאד, עד שעתידים ישראל שתהיה מחצתם לפנים ממלאכי השרת, וכל ישראל נבראו שיהיה להם ממשלה על המלאכים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א'). ורואים מעלת ישראל יותר ממעלת המלאכים, כי המלאכים מתחדשים בכל יום ויום ומדמים אליהם את עם ישראל, שגם כן מתחדשין, איך? על-ידי שמשתקעין בעוונות מיצר הרע, וחוזרין בתשובה; הינו אף שאחד מישראל חוטא, חס ושלום, ושב בתשובה, תשובתו היא בדגמת חדוש המלאכים.

ועל-כן יש להתעורר מזה מאד מאד לשוב בתשובה שלמה תמיד אליו יתברך, ולא להתפעל מכל הירידות והנפילות, ולהתדבק באש אכלה אש. ועקר המשכת רוחניות חיות אלקותו יתברך שהוא

אָשֶׁר ד' תט בְּנַחֵל שז

בְּחִינַת אֵשׁ, חֲמִימוֹת וְהִתְלַהֲבוֹת, נִמְשָׁךְ אֶל הָאָדָם כְּפִי שְׁמֻקְדָּשׁ אֶת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת: הָעֵינִים, הָאָזְנִים, הַחֻטִּם וְהַפֶּה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרִין, חֵלֶק א', סִימָן כא), וְאֵז שֶׁלֶהֲבַת הָאֵשׁ עוֹלָה לְמַעְלָה, שְׁתַּמִּיד בּוֹעֵר וּמִתְלַהֵב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשׁוֹרֶה בּוֹ חֲמִימוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרִין, חֵלֶק א', סִימָן קנו). וּמוֹבָא בְּעֵץ חַיִּים (שְׁעַר ד', פֶּרֶק א'), כִּי רֵאִיָּה, שְׁמִיעָה, רִיחָא, דְּבוּר, הֵם ד' אוֹתִיּוֹת הַנּוֹיָה, עֵין שָׁם; נִמְצָא, שְׁכֻמוֹ שְׁאָדָם צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הָעֵינִים, הָאָזְנִים, הַחֻטִּם וְהַפֶּה, כְּמוֹ-כֵן יֵאִירוּ עֲלֵיו הַד' שְׁמוֹת שֶׁל עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, יְעִשָּׂיָה, שְׁהֵם ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, אֲשֶׁר זֶהוּ בְּעַצְמוֹ סוּד הַמְּשַׁכַּת הָאֵשׁ לְמַטָּה.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית לְנִצְחָה, וּמִמְשִׁיךְ לְאָדָם הָאֶרֶה עֲצוּמָה, כִּי כִּד חֵם גִּבְוָה' אֶתְהַפִּיף' (בְּבָא בִּתְרָא עג), הֵינּוּ כְּאֲשֶׁר יִכְמְרוּ רַחֲמֵי יִתְבָּרֵךְ, תְּתַהַפֵּף מִדַּת הַדִּין, שֶׁהוּא קוֹ שְׂמַאל גִּבּוֹרָה, בֵּינָה, ה'וֹד אֶל הַרְחָמִים, שֶׁהוּא עֶצֶם גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ חֶסֶד, חֶכְמָה, נְצִיחָה, שֶׁהוּא קוֹ יְמִין, וְיֵאִירוּ לוֹ הָאוֹרוֹת שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, שֶׁהוּא הַהֶאֱרָה מְנוּקְבָא דְּפִרְדֵּשׁקָא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרִין, חֵלֶק א', סִימָן ב'); כִּי עַל-יַדֵּי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת, שִׁיחָה בֵּינּוּ לְבִין קוֹנוֹ, זוֹכָה שְׁמַנְקָה וּמְטַהֵר אֶת מַחוֹ וּמַחְשַׁבְתּוֹ, וְנִתְעַבֵּר הָעֲנָנִים דְּמַכְסִּין עַל עֵינָא, הֵינּוּ הַחֲשֵׁךְ וְהַקְּלָפָה שְׁסוּבֶכֶת אֶת מַחוֹ, שְׁלֹא יִרְגִישׁ אֶת עֶצֶם גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְנִפְתָּחִים לוֹ הַשְּׁעָרִים הָעֲלִיוֹנִים, וְזוֹכָה לְטִיל בְּשְׁמוֹת אֱלֹהִים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, כְּמַטִּיל בְּגַן נְהַדְר. וְאִין לָךְ עוֹד עֲרֻבוֹת וְנִעֲם בְּעוֹלָם מַעֲסָק הַיְחוּדִים, וּמִי שְׁזוֹכָה לְזֶה, כְּבָר נִסְתַּלַּק חִיזוֹ דְּהֵאִי עֲלָמָא מַעֲיָנוּ, וְרוּאָה רַק אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לְהִיּוֹת חֵבֵר אֶל תְּלַמִּידֵי רַבְּנוּ ז"ל הָאֲמַתִּיִּים, כִּי כָּל אֲשֶׁר יִחְבֵּר אֶל הַחַיִּים (קַהֲלַת ט, ד), וְחִי גַם הוּא לְעוֹלָם (עֵין בְּרֵאשִׁית ג, כב), וְיִמְשִׁיךְ גַּם הוּא עַל עַצְמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו תְּשׁוּקַת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, מֵה שְׁאִין בֶּן כְּשֵׁלֹא זוֹכָה לְהִיּוֹת חֵבֵר אֶל תְּלַמִּידֵי רַבְּנוּ ז"ל הָאֲמַתִּיִּים, יְכוּל לְהִשְׁאָר בּוֹל עֵץ, וְיִשָּׁב כְּכִסִּיל בַּחֲשֵׁךְ וְאֶפְלָה וְכו'.

שח אָשֶׁר ד' תי בְּנַחֵל

וּצְרִיכִים זְכוּיָה מִן הַשָּׁמַיִם לִידַע מִי הֵם תְּלִמִּידי רַבֵּנוּ ו"ל
הָאֲמֵתָיִים, וּמִי בְּאֵמֶת יוֹשֵׁב בְּדַמְיוֹן וְכוּ'; וּבְאֵמֶת מָה הוּא כַח
הַמְדָמָה? מִבְּאֵר בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָנִים: נד, כה): מִי שֶׁלֹּא
מִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ גְּדֻלַּת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ, גְּלוּי אִוְרוֹ יִתְבַּרֵךְ, זֶהוּ בַעַל
מְדָמָה וְשׁוֹרֵה בְּדַמְיוֹן וְכוּ', מָה שֶׁאֵין בֶּן הַהַפּוּךְ מוּבֵן מִמִּילָא. אֲשֶׁרִי
מִי שֶׁיֵּאָחֵז אֶת עֲצָמוֹ בְּתִלְמִידי רַבֵּנוּ ו"ל הָאֲמֵתָיִים, עַד שֶׁיֵּאִירוּ גַם
הֵם מְאוֹרָם הַרוּחָנִי עָלָיו, שֶׁגַם הוּא יִתְלַהֵב בְּאֵשׁ שֶׁלְהִכַּת אִוְרוֹ
יִתְבַּרֵךְ. אֵךְ כְּמוֹ שֶׁאֵשׁ גִּשְׁמִי יְכוּל לְכַבּוֹת בְּכָל רְגַע כְּשֶׁיִּבּוֹא רוּחַ
חֶזֶק אוֹ גִּשְׁ"ם חֶזֶק, כְּמוֹ־כֵן אִוֶּר וְאֵשׁ רוּחָנִי יְכוּל לְהִתְחַבֵּא אֲצֵל
הָאָדָם בְּכָל רְגַע כְּשֶׁיִּגְיַע אֵלָיו רוּחַ סְעָרָה שֶׁל הַמְתַּנַּגְּדִים, אֲשֶׁר רוּחָם
חֶזֶקָה לְשַׁעֲתָה (עֵינֵי לִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח'), וְכֵן יֵרֵד עֲלֵיהֶם אֵיזָה
גִּשְׁ"ם עַב.

וְעַל־כֵּן "זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל 'חֲסִיד'", מֵאַחַר שֶׁזְכוּיָתִי כָּבֵר לְמִסֵּר
אֶת נַפְשִׁי וְלִהְתְּקַרֵּב וְלִהְתְּנוֹדַע מִרַבֵּנוּ ו"ל, וְהִשְׁלַכְתִּי נַפְשִׁי וְשָׂמִי
מִגָּד, שֶׁלֹּא יָבֹא שִׁטָּף מִים רַבִּים, שֶׁהוּא גִשְׁ"ם וְרוּחַ חֶזֶק שֶׁל
הַהִתְנַגְּדוֹת, לְכַבּוֹת אֲצֵלִי אֶת תְּשׁוּקַת נַעַם זֵיו אִוְרוֹ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁזְכוּיָתִי
כָּבֵר שֶׁיֵּאִירוּ עָלַי הַתְּלִמִּידִים הָאֲמֵתָיִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא ד' שְׁבַט ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם ... נִרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקֵנוּ, שֶׁאֲנִי זוֹכִים לִידַע מִרְבֵּי אֵמֶת כְּזֶה.

וּבְאֵמֶת כְּשֶׁאָדָם שׁוֹרֵה בְּאוֹר, אֵינוֹ מְרַגֵּישׁ אֶת הַחֲשֵׁף, וְחֶכְף־
וּמִיד כְּשִׁיוֹצָא קִצְתֵּי אֶל הַחֲשֵׁף, מִתְחִיל לְהִרְגִישׁ אֶת הָאוֹר, כִּי תַעֲנוּג
תְּמִידי אֵינוֹ תַעֲנוּג. וְהִנֵּה כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נִמְצָאִין בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ
הַיְקָרִים, אֲזִי כָּבֵר נִתְרַגְּלִים אֶל הָאוֹר הַטּוֹב, אֵךְ תְּכַף־וּמִיד כְּשִׁיוֹצָאִין
בַּחוּץ אֶל אֲנָשִׁי הָעוֹלָם, אֲזִי רוֹאִין הַהֶפְרָשׁ. וְעַל־כֵּן עָלִינוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד

אֲשֶׁר ד' תי בנחל שט

מֵאֵד שְׁזַכִּינוּ לַיֹּשֵׁב אֶצְל הַחֲכָם (עֵין סְפֹרֵי מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה ג' מִהַחֲגֹר),
שְׁעֲשֵׂה עֲגוּל, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים פט, ט):
”וְאַמוּנַתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ”, אֲשֶׁר הַשָּׂדִים וְהַלְצִים וְהַמְדַבְּרִים לֹא יִכְלוּ
לְגַשֵּׁת אֵלָיו, עֵין שָׁם.

וּבְאִמַּת עֵקֶר כְּחֵם שֶׁל הַלְצִים וְהַמְדַבְּרִים הוּא רַק הַדְּבֹר, כִּי
כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ, אֲזִי נִקְרָא עֶבֶד פְּרָעָה, כִּי
הַפְּהַר־רַע שׁוֹלֵט עָלָיו, וְהוּא מְשַׁעֲבֵד לְפִיו, פְּרָעָה מְלֶךְ מְצָרִים, וְנַעֲשֵׂה
מִחוּ בְּמִיצֵר. עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר״ן (חֶלֶק א', סִימָן כט), שְׁעַל־יָדֵי פָגָם
הַדְּבֹר הַדְּמִים מִתִּזְוִים לַמַּח וְנוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עֵין שָׁם, כִּי הַפְּהַ
וְהַמַּח תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר״ן, חֶלֶק א', סִימָן כא), כְּפִי שְׁמַקְדָּשׁ
אֶת דְּבוּרוֹ, כְּמוֹ־כֵן נִבְנָה מִחוּ וְכֵן לְהַפּוּךְ.

וְהִנֵּה בְּמִצְרַיִם הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁעֲבָדִים אֶל פְּהַר־רַע — פְּרָעָה,
וְעַל־כֵּן הָיָה מַחֵם בְּגִלוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּכוֹר, ”רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמַלְק”
(בְּמִדְבָּר כד, כ), כִּי עֲמַלְק הָעֵקֶר רוֹצֵה אֶת הָרֵאשִׁית שֶׁהוּא הַחֲכָמָה,
רֵאשִׁית חֲכָמָה, הֵינּוּ אֶת הַמַּח, כִּי כְּשֶׁהַמַּח פָּגוּם, אֲזִי מִמִּילָא כְּבָר
יִפֹּל אֶל תּוֹךְ הַיָּם, כְּמוֹבֵא בְּמַעֲשֵׂה ב' מְמַלְךְ וְקִיסָר, עֵין שָׁם. וְעַל־כֵּן
הָיָה עֵקֶר הַגֵּס בְּמִצְרַיִם, שְׁבִשְׁבִיל זֶה הוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם,
עַל־יָדֵי מַכַּת בְּכוֹרוֹת, כִּי תִכְף־וּמִיד כְּשֶׁהִכָּה אֶת בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם שֶׁהוּא
הַקְּלָפָה, דַּעַת דְּסִטְרָא אַחְרָא, תִּכְף־וּמִיד אָמַר פְּרָעָה (שְׁמוֹת יב, לא):
”קוּמוּ צְאוּ וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת ה' כְּדַבְּרֵכֶם”, וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(יְרוּשְׁלַמֵי פְּסָחִים, פָּרָק ה', הַלְכָה ה'): פְּרָעָה אָמַר, לְשַׁעֲבֵר הֵייתֶם עֲבָדֵי
פְּרָעָה, מִכָּאן וְאֵילֶךְ אַתֶּם עֲבָדֵי ה'; הֵינּוּ כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם פּוֹגֵם
בְּדְבוּרוֹ, אֲזִי הַמַּחִין שְׁלוֹ בְּמִצְרַיִם, וַיֵּשׁ לוֹ רַק יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת
וְהַשְׁלָכוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְנַעֲשֵׂה עֶבֶד לְפְרָעָה, אֲבָל תִּכְף־וּמִיד כְּשֶׁהָאִיר
בְּהֵם דַּעַת דְּמַשָּׂה, שֶׁהוּא הַדַּעַת שֶׁל שַׁעַר נוֹ”ן (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲר״ן, חֶלֶק
א', סִימָן נו), אֲזִי קִדְשׁוֹ אֶת דְּבוּרָם וְנַעֲשֵׂה אֶצְלָם קְדֻשַׁת הַדְּבֹר,
פְּהַסֵּחַ לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, ”וַיֵּאֲנַחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבוּדָה” וְגו',
וְהַמְשִׁיכוּ רוּחַ חַיִּים מִהַצְּדִיק הָאִמַּת. עַל־יָדֵי הָאֲנָחָה (עֵין לְקוּטִי־
מוֹהֲר״ן, חֶלֶק א', סִימָן ח'), תִּכְף־וּמִיד יֵצְאוּ וְנַעֲשׂוּ עֲבָדֵי ה', וְזֶה שְׁדִיָּקָא
”קוּמוּ צְאוּ” וְגו', וְלָכֵן ”עִבְדוּ אֶת ה' כְּדַבְּרֵכֶם”, ”כְּדַבְּרֵכֶם” דִּיקָא,

הִינוּ כְּפִי שְׁזָכִיתֶם לְקֹדֶשׁ הַדְּבֹר, הַהֲכָרַח לְכֶם לְצִאת וּלְהִיּוֹת כְּבֹר
עֲבָדֵי ה', וְהִבֵּן.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׁזָכִינוּ לִפְלֵ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ
ו"ל, שֶׁמְקֻדָּשׁ אֶת דְּבוּרֵינוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַקְרִיא עֹבְדֵי ה' דִּיקָא,
כִּי הָעֶקֶר תְּלוּי בְּהַדְּבֹר, וְכִפִּי שֶׁמְקֻדָּשִׁים אֶת הַדְּבֹר, כְּמוֹ-כֵן יִמְשִׁיךְ
עָלָיו מַחִין דְּקֻדְשָׁה, וְיִרְגִישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ
הַמְּאִירָה בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְעַל-כֵּן הָעֶקֶר לְקֹדֶשׁ אֶת הַדְּבֹר, וְלִדְבַר
רַק דְּבוּרֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת אוֹ דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית.
וְצָרִיכִים לְשִׁמֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הָעֵצ וְהַזְּמַן, כִּי מִי שְׂאוּהֵב אֶת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךְ, אֵין לוֹ שׁוּם זְמַן כָּלֵל, כִּי חָבֵל לוֹ עַל כָּל רִגְעַ, כִּי בְּכָל רִגְעַ
שֶׁהוּא יָכוֹל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךְ, אוֹ לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה,
מֵה שְׂאִין כֵּן (תְּהִלִּים פֵּא, טז): "מִשְׁנְאֵי ה' יִכְחָשׁוּ לוֹ וְיִהְיֶה עִתָּם
לְעוֹלָם", לָהֶם יֵשׁ לְעוֹלָם זְמַן וְעֵת.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַזְדַּרֵּז מְאֹד מְאֹד בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ, וְכָל זְמַן
שְׂאֵתָה נִמְצָא אֲצֻלְנוּ, רָאָה לְהַשְׁלִים אֶת עֲצֻמָּךְ בְּתוֹרָה וּבְתְּפִלָּה
וּבְיָרְאָת שְׁמִים, וְאִם מְסֻתְּפָלִים בְּעֵינֵי הָאָמֶת, רוֹאִים אֶת הָאָמֶת אֶף
שֶׁהִיא עֲדִין נִעְלָמֶת וְנִסְתָּרֶת לְגַמְרֵי מִשְׁאָר כָּל הָעוֹלָם, כִּי גַם הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךְ נִעְלָם וְנִסְתָּר עֲדִין, וְאֵין מְרַגִּישִׁים כָּלֵל אֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרְךְ
מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, כִּי הַכֹּל לִכְלֵ אֱלֻקוֹת גָּמוּר
הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תיא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בֵּא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִיְדֵי הַיָּקָר ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבְךָ — הֲלֵא סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּיָדֶיךָ,
הַפֶּךְ בָּהֶם, וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגּוֹעַ לְנִפְשֶׁךָ. וְרֵאיוּ לָנוּ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה

אָשׁר ד' תיב בַּנְחַל שׂיא

לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עַל כָּל הַחֹסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂאִין אָנוּ מִתְנַגְּדִים, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל רַבְּנוּ ו"ל, אֲדַרְבֵּה אָנוּ לּוֹמְדִים בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ רְאוּי לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָנוּ. כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, עֲדִין הָאוֹר נֶעְלָם וְגִנוּז מֵרַב הָעוֹלָם וְכוּ'. וְהֵרַב הַקְּדוּשׁ ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחְמָן ו"ל הוֹסִיף: אֶפְלוּ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ עֲדִין רַבְּנוּ ו"ל נֶעְלָם (עִין בְּמַכְתָּבוֹ נִדְפַס בְּסִפֵּר גַּחְלֵי אֲמוּנָה).

יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחֻטֵּף בְּכָל יוֹם אֵיזָה טוֹב, כִּי רַק זֶה יִשְׁאָר מִמֶּךָ. וְהַעֲקָר לְרֵאוֹת לְקַדְּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַמַּחַ וְהַדַּעַת, שְׁזֵהוּ עַקֵּר תִּקְוֵן הַבְּרִית. וּבְסִעְדָּה שְׁלִישִׁית דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה מִהַתּוֹרָה ג' מַעֲגִינֵן תִּקְוֵן הַבְּרִית, שֶׁהוּא עַקֵּר תִּקְוֵן הַדַּעַת, כְּשֶׁאוֹחֲזוּ בְּזֶה, אֲזִי הוּא תְּמִיד בְּמִין מְתִיקִין, וְהַכֹּל מִתַּק לּוֹ, וּמְרַגֵּשׁ כָּל מִינֵי עֲרָבוֹת וְזִיו וְחַיּוֹת וְכוּ'. (אַבְקָשׁ מִבְּחוֹר אֶחָד שֶׁיִּשְׁלַח לְךָ הָעֵתָק מִכָּל מַה שֶׁדְּבַרְנוּ, כִּי הוּא רָשׁוּם בְּרֵאשִׁי פְּרָקִים).

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, כִּי לֹא נִשְׁאָר מִהָאָדָם רַק מַח מִחֲשַׁבְתּוֹ, שְׁזוּהִי נִשְׁמָתוֹ, וְכָל מַה שֶׁטָּהַר וְנִקְּה בְּיוֹתֵר אֶת מַח מִחֲשַׁבְתּוֹ, יוֹתֵר חֲשִׁיבוֹת יֵשׁ לוֹ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. וְעַל-כֵּן בֵּין תְּבִין אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תיב.

בְּעֹזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר בְּשִׁלַּח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק גַּחְלֵי נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְגִצְחַת גְּצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מָה אֵמַר לְךָ! עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל עֲדִין הֵם סוֹד וְנֶעְלָם מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּבְפִרְטִיּוֹת עֲנִין הַתְּפִלָּה וְהַתְּבַוְדוּת, זֶה דְּבַר קָשֶׁה וְכָבֵד לְהַכְנִיס בְּלֵב הָעוֹלָם, כִּי נִרְאֶה בְּעֵינֵיהֶם כְּחוֹכָא וְטוֹלוּלָא, כְּמִדְּבַר אֶל הַקִּיר, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵף שֶׁבְּדַקּוֹת זֶה תְּלוּי

שיב אשר ד' תיב בנחל

בכפירות ואפיקורסות וכו', אך איך שהוא זה דבר קשה להכניסו בין העולם.

ובאמת מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, מרגיש כל מיני נעם וערבות בחייו, כי אין לה עוד נעם וזיו כמי שזוכה לישב בסתר עליון, ומדבר עמו יתברך פה אל פה. ורבנו ז"ל אמר, שעל-ידי תקון הברית, שהוא תקון הדעת, מרגישין מין מתיקין וכו' (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג'). ובאמת רואים, מי שאוחז בשלמות הדעת, כל הענין של תפלה אצלו בנעימות עצומה, והסדור בידו במתיקות ובשמחה, מה שאין בן מי שמקלקלת דעתו, בעוונותינו הרבים, על-ידי פגם הברית, טועם מרירות עץ הדעת, ומרים לו החיים מאד מאד. וכל ענין התפלה והסדור בידו במרירות ובעצבון גדול, וקשה לו כל ענין התפלה וכו'. ודבר זה טובב אצל כל מי שמקלקל בדעתו, הוא רק עומד ומתפלל כמצות אנשים מלמדה (ישעיה כט, יג), ואינו מרגיש שום הרגש בתפלתו, מה שאין בן מי שאוחז בתקון הדעת, והוא מרגיש את אורו יתברך, איך שאין בלעדיו יתברך כלל, לו כל התפלה באה במתיקות וערבות נפלאה ונוראה מאד מאד.

ועל-בן עלינו לשבח לאדון הכל על כל החסד שעשה עמנו, שזכינו להתנדע מרבנו ז"ל, וראוי לנו להתמיד בדבורים עמו יתברך. ועליך לדעת, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לשער ולספר כלל. כי כל דבור הוא כלי להמשכת אור השכינה למטה.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ד' תיג בנחל שיג
ד' תיג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח ה'תשמ"ב.

שלום ... נרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

רבנו ו"ל אמר (חיי-מוהר"ן, סימן תקסא): כל יום ניום יש לו השפעה שלו; כי באמת אורו יתברך שופע בכל יום ניום בהשפעה חדשה, ואשרי מי שזוכה לחטף את ההשפעה הזו בכל יום ניום. והנה למעלה הוא אור רוחני, וכשירד למטה — נתגשם ונעשה מזה מעות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה), ועל-כן בכל יום ניום האדם יכול לקבל שפע, אך הפעם והקפידות שוברים את החמר, ועל-ידי-זה אין לו כלי לקבל בו את השפע (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סח), וצריך לשמר את עצמו מאד מאד מפעם.

ובאמת כל זה סובב על שפע גשמי, ובנדאי באין ערך ודגמא כלל, יורד גם שפע רוחני, שהוא אורו יתברך, ותשוקה חדשה יורדת בכל יום ניום לחזר ולהתדבק עמו יתברך, ועל-כן צריכים להתעורר ולהתחזק בכל יום ניום מחדש, ולחזר ולהתדבק אליו יתברך, ולהמשיך על עצמו ערכות נעם זיו אורו יתברך.

והעקר לידע, כי כל יום הוא יום, וישתדל לקיים בכל יום אזהרת רבנו ו"ל, שהזהיר ואמר, שמי שרוצה לשמע בקולו יתברך, העקר שידע שאין לו רק היום הזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רעב). ועל-כן עלינו להכניס בהיום כל מיני נקודות טובות, כי רק זה ישאר לנו. ושם למעלה, אז נראה מה פעלנו בזה שזכינו למלא כל יום ניום עם טוב אמתי ונצחי.

ועל-כן כלן מכל הדמיונות וההכלים להיות נסתר, העקר רק להסתיר את עצמו בסתר צל כנפיו יתברך, ולא יראה למראה עיניו שום מציאות ואדם רק השם יתברך בעצמו, ויראה לחטף בכל יום

שיד אָשֶׁר ד' תיד בַּנְחָל

וְיוֹם דְּבוּרִים אֲלֵיו יתְבַרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, וְכֵן יִרְבֶּה בְּכָל מִינֵי לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה יִשְׁאֵר לוֹ לְנֶצַח נְצַחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּשִׁלַּח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַיְקָר לִי מֵאֵד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... גַּרְוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֶצַח נְצַחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וּמֵאֵד אֲבַקֶּשְׁךָ שְׁתַּעֲבֹד עַל מַדַּת אַרְיֵכַת אִפִּים, שְׁלֹא תִתְעַצְבֵּן (שְׁקוֹרִין נְעֵרוּעֵזוֹ), כִּי זֶה יִהְרַס אוֹתְךָ. וְהִיא רְאוּי שְׁתִּלְמַד בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה, וְלוֹמַר עֲלֶיהָ הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה מִ"לִקוּטֵי-תְפִלוֹת", וְזֶה יִכְנִיס בְּךָ אֲמוּנָה וְאַרְיֵכַת אִפִּים, וְאֲשֶׁר זֶהוּ הַשְּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס אֶל הַקְּדוּשָׁה, כִּי בְּלֹא סְבָלָנוֹת אֵין לְהֵאָדֵם שׁוֹם דְּבָר, וְהוֹלֵךְ וְטוֹעֵה בְּדַמְיוֹנוֹת וְכוּ'.

וְהִנֵּה מוֹבָא בְּהַקְדַּמַּת שְׁעַר הַקְּדוּשָׁה לְרַבֵּי חַיִּים וַיִּטְאַל ו"ל:
"הַדְּבָקוֹת בּוֹ יתְבַרֵךְ הִיא הַשְּׁלֵמוֹת הַנְּצַחִית" וְהַנְּבִיאִים כָּל יְמֵיהֶם
נִדְּבָקוּ בְּקוֹנָם, וּבְאֲמֻצָּעוֹת הַדְּבָקוֹת הַהוּא שְׁרֵתָה עֲלֵיהֶם רוּחַ-הַקְּדוּשׁ,
לְהוֹרוֹתָם אֵיזָה הַדְּרָךְ יִשְׁכֵּן אוֹר לְהֵאִיר עֵינֵיהֶם בְּרִזֵּי תוֹרָה וּלְהַדְרִיכֵם
בְּדְרָךְ יִשְׂרָאֵל... וְאַחֲרֵיהֶם בָּאוּ הַחֲסִידִים הַרְאִשׁוֹנִים הַנִּקְרָאִים
פְּרוּשִׁים, שְׁפָרְשׁוּ מִדְּרָכֵי בְּנֵי-אָדָם, מִהֶם פָּרְשׁוּ בְּבִתְיָהֶם כְּדַמְיוֹן
הוֹלְכֵי מִדְּבָרוֹת, וְכָל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יִחַשׁוּ לְהִלֵּל אֶת
בוּרָאֵם בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה וּבְשִׁירֵי דָוִד הַמְּלֵךְ, עַד אֲשֶׁר תִּדְבֹק מִחֲשַׁבְתָּם
בְּכַח וְחֲשַׁק גְּמָרְץ בְּאוֹרוֹת הַעֲלִיוֹנִים, וְהַתְּמִידוֹ בְּכַף כָּל יְמֵיהֶם, עַד
אֲשֶׁר עָלוּ לְמַדְרָגוֹת רוּחַ-הַקְּדוּשׁ... הָרִי לָךְ, כִּי עַקֵּר הַשְּׁגַת הַחֲכָמָה
הוּא עַל-יְדֵי הַדְּבָקוֹת בּוֹ יתְבַרֵךְ, שְׁמֵרֵב דְּבָקוֹת בּוֹ יתְבַרֵךְ מֵאִיר מֵחוֹ
בְּהַשְּׁגָה נִפְלְאָה, וְזוֹכָה לְתֵן עֲצָה לְנַפְשׁוֹ. וּמִבִּיא עוֹד שָׁם... וַיֵּשׁ אֲשֶׁר
נִפְשׁוּ הֵינּוּ עֲצָמוֹתוֹ בְּהַזְדַּכְכָּה בְּמֵאֵד מֵאֵד, תְּתַגַּלֵּה לְאָדָם וְתִגְהַיְגָהוּ

אָשֶׁר ד' תטו בְּנַחֵל שטו

בְּכָל דְרָכָיו... נִמְצָא, שְׁאֵל זֶה הָאָדָם צָרִיף לְהִשְׁתַּוְּקַק תָּמִיד, אִיךָ
לְהָאִיר עַל נַפְשׁוֹ הָאֵרֶת הָאֵינן סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׁיִגְיֵשׁ תָּמִיד אֶת
אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי! הֶעֱקַר רָאָה קָדָם לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ
לְהִיּוֹת סִבְלָן גָּדוֹל, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְקַפֵּץ בְּפַעַם אַחַת אֶל הַקְּדוּשָׁה, כִּי
הַהֲכָרַח לְחַכּוֹת וּלְקוֹיּוֹת הַרְבֵּה. וּבִפְרָטִיּוֹת לְהַכְנִיֵס אֶת עֲצָמוֹ אֶל תּוֹךְ
הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה, וְכָל מָה שְׁיִרְבֶּה בְּזֶה, כְּמוֹ-כֵן יִזְכֶּה
שְׁיִפְשִׁיט אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ מִהַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְיִזְכֶּה לְהַדְבִּיקָה בּוֹ
יִתְבָּרֵךְ.

אָחִי, אָחִי! אֵינן לָךְ טוֹב מִהַדְבִּיקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַרְגֵל עֲצָמָךְ
לְהִפְשִׁיט אֶת מַחְשַׁבְתְּךָ, שֶׁהִיא נִשְׁמָתְךָ, בְּכָל מִינֵי מַחְשַׁבוֹת הַבָּל שֶׁל
עוֹלָם הַזֶּה, וְתִשְׁתַּוְּקַק תָּמִיד רַק לְהַכְּלִיל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר
הַשְּׁלֵמוֹת אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּאִיזוֹ מַחְשַׁבָה חוֹזְרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֵדֶר בְּשִׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נַפְשִׁי, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הָאָרְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אָחִי הַיְקָר! חִזַּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְהֶעֱקַר הַרְגֵל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, כִּי כָּל מָה שְׁמִיעֵד בְּשִׁבְלֶךָ, לֹא תוּכַל שׁוּם בְּרִיָּה
לְקַחַת אֶת זֶה מִמֶּךָ, כִּי אֵינן אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכָן לְחַבְרוֹ, וְאֵינן
מַלְכוּת נוֹגֵעַת בְּמַלְכוּת חֲבֵרְתָּהּ אֲפִלּוֹ כְּמֵלֵא נִימָא (יּוֹמָא לַח). וְצָרִיף
לְחַקֵּק וּלְחַזֵּר דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי רַב הַנְּפִילוֹת וְהִירִידוֹת שֶׁל כָּל
אָדָם הֵן רַק מִפְּנֵי שְׁמִפְחַד שְׁחִבְרוֹ יִגְדֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, אוֹ יִתְפָּרֵס יוֹתֵר

שטז אָשר ד' תטז בנחל

מִמֶּנּוּ, אוּ יְהִי לּוֹ מַעוֹת יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וּבִשְׂבִיל זֶה נִשְׁבַּר לְגַמְרִי, וּמָה גַם שְׂיוּצָא לְחֶלֶק עַל חֲבֵרוֹ. וְהַמְאַמֵּן בְּאַמוּנָה אֲמִתִּית בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, הוּא אֵינוֹ מִפְּחַד מְשׁוּם דְּבַר וּמְשׁוּם בְּרִיָּה, וְיוֹשֵׁב שְׂאֲנָן וּבִטּוּחַ, אֲשֶׁרֵי לוֹ, יְהִי חֶלְקֵנוּ בְּחֶלְקוֹ.

אֲשֶׁרֵי הַמְּחֻזָּק עֲצָמוּ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הדורש שלומך...

ד' תטז.

בְּעֵזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

הַעֲקֵר רְאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לַיְלֵךְ עִם הַגְּלוּי שְׂגָלָה רַבִּנוּ וְ"ל עַל-פִּי (יחזקאל לג, כד): "אֲחָד הָיָה אַבְרָהָם", שְׂאֲבָרְהֶם אָבִינוּ עֶבֶד אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּבַחֲיִנַת 'אֲחָד', שְׁלֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם. עַל-כֵּן הַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ גַם-כֵּן לַיְלֵךְ בְּדֶרֶךְ וּבְאִפְּן הַזֶּה — הֵן בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁתִּתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּשַׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וְלֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל אַחֵר, וְכֵן בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוּת, וְכֵן בְּעִנְיַן לְאַחֲזוֹ אֶת "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" נְקִי בְּגִשְׁמִיּוֹת.

וְהִנֵּה מוּבָא בְּשַׁעַר הַגְּלִגּוּלִים, כִּי יֵשׁ נְשָׁמוֹת שְׂשָׂרָשָׁן בְּמִדַּת הַחֶסֶד, וְעַל-כֵּן הֵן מְקַבְּלוֹת מִנְשַׁמַּת אָדָם הַרֵאשׁוֹן דְּרֵךְ הַבַּל, וְיֵשׁ נְשָׁמוֹת שְׂשָׂרָשָׁן בְּמִדַּת קִיָּן, וְעַל-כֵּן הֵן מְקַבְּלוֹת מִנְשַׁמַּת אָדָם הַרֵאשׁוֹן דְּרֵךְ קִיָּן. וְיֵשׁ לוֹמֵר, שְׁעַל-כֵּן אֱלוֹ הַנְּשָׁמוֹת הַבָּאוֹת מִמִּדַּת הַגְּבוּרָה, עֲלִיָּהֶן לְהַקְפִּיד בְּיוֹתֵר עַל מִדַּת הַנְּקִיּוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרִיחֵינִיּוֹת, וְזֶה אֲשֶׁר נִקְי' אוֹתִיּוֹת קִיָּין, וְהוּא תַקּוּן גְּדוֹל וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר ד' תיז - ד' תיח בַּנְחָל שׂוֹז
ד' תיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשֵׁי ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

אוֹדוֹת הַעֲיָרָה ... אָסוּר לְךָ לְגוֹר שָׁם בְּשׁוֹם אִפְּן, כִּי אֵין שָׁם
מְקוֹה טְהָרָה, וְאִפְלוּ שְׁמִבְטִיחִים לְךָ כָּל הוֹן דְּעֵלְמָא, כִּי בִימֵי הַחֹרֶף
וְכוֹ' לֹא תוּכַל אֲשַׁתֵּךְ לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן וְכוֹ', וְזֶה אָסוּר כְּרִיתוֹת, הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ יְרַחֵם.

וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לְךָ לְהַכְנִס אֶל תוֹךְ צָרָה כְּזֹאת?! הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ
גָּדוֹל מְאֹד, וְיִכּוֹל לְהַשְׁפִּיעַ לְךָ שְׁפַע וּפְרֻגְסָה גַם בְּמִקוּמְךָ. וְלִדְעָתִי,
כָּל זֶה לְמַעַן הַנִּסְיוֹן לְנִסּוֹת אוֹתְךָ וְכוֹ'.

חֶזֶק וְאַמֵּץ וּתְצִיִת מַה שְּׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ אוֹתְךָ, שְׁלֹא תִסַּע לְגוֹר
בְּעֲיָרָה... שְׂאֵין שָׁם מְקוֹה טְהָרָה.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִמְלֵא מִשְׂאֵלוֹת לְבַבְכֶם לְטוֹבָה, וְתִפְקְדוּ בְּפִקְדוֹת
יְשׁוּעָה, וְתִזְכּוּ לְזֶרַע שֶׁל קִימָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ד' תיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר יִתְרוֹ, חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בְּשַׁבָּט ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר וְהַנְּעֵלָה ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, אָשֶׁר בּוֹ אֶתָּה מִבְּקֶשׁ סְפָרִים מְסַפְרֵי רַבְנֵי
ז"ל, וְתִהְיֶה לְאֵל, שְׁלַחְתִּי לְךָ הַיּוֹם חֲבִילָה עִם סְפָרִים, אֲקַוֶּה לְהַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ כְּשֶׁתִּקְבְּלָה תוֹדִיעַ לִי, וְאִז אֲשַׁלַּח לְךָ עוֹד סְפָרִים כְּרִצוֹנְךָ.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׂאֲנוּ זוֹכִים לִידַע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, וּבְזֶה

שיח אָשֶׁר ד' תיח בַּנְחָל

ראוי לנו להחיות את עצמנו לדבר עמו יתברך, אשר זה היה יסוד דעתו הקדושה של רבנו ז"ל, וזוהי התרבות של איש הישראלי, ובזה תלוי כל הנוצחון שלו. ועל-כן חזק ואמץ מאוד מאוד, להיות רגיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה.

וצריך שתדע, כי כל דבור עושה רשם למעלה, כי הדבור הוא כלי השפעה, להמשיך על ידו ערכות נעם זיו שכנינת עזו יתברך.

ידוע בין אנשי שלומנו, אשר בט"ו בשבט היה יום ההלדת של מוהרנ"ת ז"ל, והוא ז"ל היה רגיל לעשות ביום זה סעדה, ולשמח את עצמו. ואמרו אנשי שלומנו על זה, כי הוא שמח ביום זה בשמחה עצומה, שמחה אמתית ונצחית, שעל ידו נתגלגלה הזכות למען שנוצח להתודע מרבנו ז"ל. וכמו שהעיד רבנו ז"ל בעצמו עליו, אשר לולא ר' נתן, לא היה נשאר ממני אפלו עלה שמות. ועל-כן שמח מוהרנ"ת ז"ל על הזכות שנפלה בחלקו להיות ממזכי הרבים, ומפרסם את רבנו ז"ל בעולם.

נמצא, שעל יסוד זה כל אחד מאנשי שלומנו, אשר גם הוא נכנס בעי הקורה, וגם-כן עוסק בהפצת המעיינות חוצה, ראוי לו לעשות סעדה ביום ההלדת, ואף שאצל עם ישראל הוא דיקא ביום השנה, ביארצייט, שאז עושים סעדת הלולא, והוא על-פי מאמרם ז"ל (מדרש רבה, פרשת ויקהל, פרק מח, סימן א): "ויום הפנות מיום הנולד", יום מיתתו של אדם גדול מיום לידתו, כי ביום שנולד בו, אין אדם יודע מה מעשיו, אבל בשמחה, מודיע מעשיו לבריות, עין שם; ואשר מטעם זה אין נהוג אצל אחינו בני ישראל לעשות סעדה ביום ההלדת, כי כל זמן שהאדם חי בעולם, הרי הוא מספן מאוד מאוד, אם לא יחזור, חס ושלום, לאחוריו, ויפרק עלו יתברך, חס ושלום, אבל ביום מיתתו, אז נפרטים כל מעשיו. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ספרי פרשת האזינו): כשאדם נפטר מן העולם, באים כל מעשיו ונפרטים לפניו, עין שם; ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש שוחר טוב שמואל כג): נולד אדם — הכל צריכים לכפות, מת — הכל

אָשֶׁר ד' תיט בַּנְחָל שיט

צָרִיכִים לְשִׁמְחָה, מִפְּנֵי שֶׁהֵם יוֹדְעִים שְׂיִצְאָ בְּשָׁלוֹם מִן הָעוֹלָם, עֵינַי שָׁם.

אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָדָם שְׂמֹזְכָה אֶת הָרַבִּים, וְרַבִּים תְּלוּיִים בּוֹ, וְרַבִּים הַשִּׁיב מְעוֹן, הוּא גַם-כֵּן יָכוֹל לַעֲשׂוֹת יוֹם הַלְדָּת, וּמָה גַם שְׁהַצְדִּיקִים עוֹד בְּחַיֵּיהֶם שְׂכָנִים לְעַפְרָ וְכו' (סוֹטָה ה.), וְעַל-כֵּן הֵם יָכוֹלִים לַעֲשׂוֹת סְעֵדָת יוֹם הַלְדָּת, כִּי בְּאַמַּת הַצְדִּיקִים בְּעֵינֵיהֶם שְׂבוּרִים וּבְטָלִים לְגַמְרִי, וּכְפִי בְּטוֹל יִשׁוּתָם וּגְשָׁמִיוּתָם, כְּמוֹ-כֵן מְאִיר עֲלֵיהֶם אוֹר רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּעֲרֻבוֹת וּבְזִיו נַעַם מֵתָק — אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקָם! יְהֵא חֶלְקֵנוּ עִם חֶלְקָם!

אָחִי הַיְקָר! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְהִתְמַד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשָׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשֶׁךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ד' תיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר יִתְרוֹ, חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בְּשַׁבָּט ה'תשמ"ב.

שָׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

הִנֵּה הַיּוֹם הוּא חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בְּשַׁבָּט, וּכְתִיב (דְּבָרִים כ'): "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה"; נִמְצָא, שְׂכָמוּ שְׁפָרוֹת הָאֵילָן גְּדוּנִים, כְּמוֹ-כֵן גְּדוּן הָאָדָם, וּבִכְפָּרְטִיוֹת כִּי הִכַּל נִבְרָא בְּשִׁבִיל הָאָדָם, נִמְצָא, כְּשֶׁדָּנִין אוֹתָן — דָּנִין בְּזֶה גַם אֶת הָאָדָם. וְהִנֵּה יֵשׁ לְאוֹ שֶׁל (דְּבָרִים כ, יט): "לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָה לְנִדְחַ עֲלֵיו גְּרֹזָן, כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל וְאֵתוֹ לֹא תִכְרַת"; כִּי בְּאַמַּת כָּל אָדָם שֶׁהוּא עֵץ הַשָּׂדֶה, יֵשׁ בּוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְהוֹצִיא פְּרוֹת וּפְרֵי פְּרוֹת וְכו', וְעַל-כֵּן אָסוּר לְנִדְחַ עֲלֵיו גְּרֹזָן, הֵינּוּ לְדַחוֹת אוֹתוֹ בְּרֻגּוֹ, רַק לְדוֹן אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוֹת תְּמִיד, בְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהָר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפכ); כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא הֵלֵא בְּיָדָי יֵשׁ בּוֹ אִיזוֹ נִקְדָּה טוֹבָה.

ורואים בְּדַרְךְךָ כָּלֵל אֵילָן, אִם לֹא שׁוֹפְכִים עָלָיו מִיָּם — אֵינִי צוֹמֵחַ, רַק נִתְיַבֵּשׁ, כְּמוֹ-כֵן הָאָדָם שֶׁהוּא עֵץ הַשָּׂדֶה, אִם לֹא מְדַבְּרִים עִמּוֹ וּמְחַזְּקִים אוֹתוֹ, לְבִסּוֹף נִתְיַבֵּשׁ וְאֵינִי מוֹצִיא פְּרוֹת. וְעַל-כֵּן הִזְהִירָנוּ הַחֲכָמִים בְּצִנְאָה לְהִשְׁקוֹת אֵילָנוֹת (עֵץ סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה ג' מִהַחֲגוּר), וּמִכָּל שֶׁכֵּן שָׁאֲסוּר לְנַדַּח עָלָיו גְּרִיזִין אוֹתִיּוֹת רִגְזִין, רַק לְסַבֵּל הַרְבֵּה, אִף שֶׁעָשָׂה לוֹ צָרוֹת וּמְקִירוֹת.

(אָנֹכִי מֵה שֶׁרַבְנוּ ו"ל אוֹמֵר שֵׁם (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב), שֶׁצָּרִיף לְדוֹן לְכַף זְכוּת אֶפְלוּ רָשָׁע גָּמוּר, זֶה לֹא סוֹכֵב עַל סֵתֶם פּוֹרֵק עַל, כִּי הוּא בְּכָלֵל תִּינּוֹק שֶׁנִּשְׁבָּה, הוּא לֹא יוֹדֵעַ בֵּין יְמִינוֹ לְשִׂמְאֵלוֹ, אוֹתוֹ לֹא יְכוּלִים לְקָרוֹת רָשָׁע גָּמוּר, הוּא לֹא יוֹדֵעַ מֵה אֲסוּר וּמֵה מִתָּר, נִתְּנוּ לוֹ חֲנוּף כְּפָרְנִי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֲלֵא עַל כְּרַחֲמֵי רָשָׁע גָּמוּר סוֹכֵב עַל זֶה שִׂיּוּדֵעַ רְבוּנוֹ וּמוֹרְד בּוֹ, זֶה שִׂיּוּדֵעַ לְמוֹדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְנוּ ו"ל, וּמַצִּד קִנְאָה אוֹ רָשָׁעוֹת הוּא יוֹצֵא וְחוֹלֵק וְכוּ', זֶהוּ הַרָשָׁע גָּמוּר, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן עָלִינוּ לְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי מִדַּת הַקִּנְאָה אוֹ הַרָשָׁעוֹת בּוֹעֶרֶת בּוֹ, וְזֶה בְּרוּר).

עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא צָרִיכִים לְהִשְׁקוֹת אֵילָנוֹת, שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלִדְבַר עַל לְבָם דְּבוּרֵי נְחוּמִים, וְלִרְאוֹת לְהוֹצִיא מִפִּיהֶם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, אֲשֶׁר זֶה הִיְתָה עֲבוּדְתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, שֶׁהִיָּה מְסֻתָּבֵב בֵּין פְּשׁוּטֵי עַם, וְשׂוֹאֵל אוֹתָם: אֵיךְ הַמְשַׁפְּחָה? וְעֵנִי: בְּרוּף הַשֵּׁם. הַאֵם הַפְּרָה נוֹתֶנֶת חֵלֶב? וְעֵנִי: חֲסֵדֵי הַשֵּׁם. הַאֵם יֵשׁ אֲכָל לֶחֶם לְבַהֲמוֹת וְלַתְּרַנְגוּלִים? בְּעֶזְרַת ה'. הַאֵם יִהְיֶה לְכֶם בְּמָה לְהַשִּׂיא אֶת בְּתוּכְכֶם? אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם. וּמִי שֶׁלֹּא יָרַד לְסוּף דְּעֵתוֹ, חָשַׁב שֶׁהוּא סֵתֶם מְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים, חַס וְשָׁלוֹם, וּבְאֵמַת הִיְתָה כָּל כֹּחַ הַקְּדוּשָׁה לְהוֹצִיא מִפְּשׁוּטֵי עַם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, כִּי אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁרְשׁ שְׂרֵשׁ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אִף מֵרַב הַחֲשָׁף וְהַסְתָּרָה, גַּעְלָמָה וְנִסְתָּרָה וְנִתְחַשְּׁכָה הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁזֶהוּ עֵקֶר חַיּוֹת הָאֵילָן.

וְעַל-כֵּן מִנַּח הַחֹב עַל הַצְּדִיקִים לְהִשְׁקוֹת אֶת הָאֵילָנוֹת, לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה. וְצָרִיכִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּאֶפֶן

פֶּזֶה, שְׁהֵם יוֹצִיאוּ מִפִּיהֶם דְּבוּרֵי שְׂבָחִים וּתְהִלּוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ.

ועל קטב זה צריכה להיות עבודתנו ואפן דבורינו עם נשמות ישראל, באפן שעל-ידי דבורינו תתעורר נקדתם הטובה, ולא, חס ושלום, שנשתלט עליהם וכו', כי עלינו לבטל עצמנו לגמרי אליו יתברך, עד שלא נהיה מצויים בזה העולם כלל, רק להפיל בו יתברך בבטול וכלליות אמת, ובאפן הזה יהיו לו כחות לעורר את אחינו בני ישראל אליו יתברך; כי כשאדם מבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, וכבודו אין כנגד כבודו, אזי דבורו נעשה דבור המאיר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יא); וכשיש לו דעת האמת "אתה הראת לדעת כי ה' הוא אלקים" (דברים ד, לה), שזוהי שלמות הדעת (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'), על-ידי-זה נעשה דבורו דבור הנשמע ונתקבל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט).

מה אמר לה, ידידי היקר! רבנו ז"ל אמר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנב): כל נשמה באה אל זה העולם עם הענפים שלה, כי הנשמה היא כדגמת אילן, שיש לו ענפים. ומוכא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן סט), והכל לפי האילן והענפים והפרות, כי יש כמה וכמה שנויים בין האילנות עצמן ובין מהות ואיכות הענפים ובין רבוי הענפים, וכן בין הפרות, בכלן יש שנויים רבים, כי יש אילן שיש לו ענפים רבים ופרות מועטים, וכן להפוך — ענפים מועטים ופרות רבים, וכן בין מהות הענפים עצמם, יש שיש לו ענף אחד, אבל הוא יקר מאד, ויש שיש לו עשרה ענפים, וכלם אינם שוים רק עשרה זהובים. ומכל זה יש להתעורר מאד מאד מה שנעשה ב"היכל-הקדש" קדש קדשים, שלכל תפל בדעתך, חס ושלום, כי יש רק כמה ענפים, ובמקום אחר יש הרבה ענפים, כי תהלה לאל, ענף אחד שלנו יותר שוה מכמה "אלפים" ענפים של אילן אחר, בלי שום גזמא. ודבר זה יכולים לראות בעיני בשר ממש, מי שרק לא ירצה להטעות את עצמו, כי ענף שלנו זוכה לינק, תהלה לאל, כל-כף הרבה תנ"ף, משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור, שלחן ערוך, מדרש רבה ומדרש תנחומא, מכילתא, ספרא, ספרי, ומדרש שוחר טוב ותנא דבי אליהו ופרקי דרבי אליעזר, ספרי

שכב אָשֶׁר ד' תיט בַּנְחָל

הזהר הקדוש והתקונים, וְכָל כְּתָבֵי הָאָרִיז"ל, וְכָל סִפְרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ. וְדַעַת לְנִבּוֹן, שֶׁהַכֹּל עִם הַהִקְדָּמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁל כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, שִׁשּׁוּקָדִים בָּהֶם יָמִים וְשָׁנִים, בֵּן עֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה שְׁחֵרִית, מְנַחָה, מְעָרִיב, חֲצוֹת, הַתְּבוּדוֹת, תְּהִלִּים, וְאֲשֶׁר כָּל זֶה יוֹנֵק כָּל עֶנְף אֶצְלָנוּ. וְעַל-כֵּן עֶנְף כְּזֶה יִקָּר מְאֹד מְאֹד יוֹתֵר מֵאֲלֵפֵי עֲנָפִים שֶׁל אֵילָן אַחֵר, וְהֵבֵן לְעִבְדָּא וְלַמַּעֲשֵׂה מַה שְׁנַעֲשֵׂה אֶצְלָנוּ, חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵף שֶׁלֹּא נִרְאָה בַּחוּץ כָּלֵל. וְכִבֵּר אָמַר פֶּעַם רַבֵּנוּ ז"ל (חיי מוה"ר"ן, סימן רמה): אֲנִי אֵילָן נָאֵה וְנִפְלֵא מְאֹד וְכוּ', וְלִמְטָה אֲנִי מִנְחָ בְּאֶרֶץ מִמֶּשׁ, וְדו"ק.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! רְאֵה גַם-כֵּן לְהִיּוֹת עֶנְף מִהָאֵילָן הַזֶּה, וְעַל-כָּל-פָּנִים אֵל תַּחֲלֹק עַל הָאֵילָן הַזֶּה, וְאֵל תַּחֲלֹשׁ דַּעְתְּךָ כָּלֵל, עַל שְׂאֵתָה רוּאָה, שֶׁהָאֵילָן הַזֶּה אֵין לוֹ עֲנָפִים מְרַבִּים, וְאֶצֶל אֵילָן אַחֵר יֵשׁ הַרְבֵּה עֲנָפִים, כִּי עֶנְף אֶחָד שְׁלָנוּ שְׁוֶה יוֹתֵר מִכַּמָּה אֲלֵפֵי עֲנָפִים אַחֵרִים. וְזֶה מִבֵּין רַק מִי שִׁיּוּדַע וּמְכִיר מְקֻרֹב תַּלְמִיד אֲמַתִּי שֶׁל "הֵיכַל-הַקְדָּשׁ".

וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁהַיּוֹם הוּא חֲמֻשָּׁה-עֶשֶׂר בְּשַׁבָּט, רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת, וְהָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה, רְאֵה גַם רְאֵה לְהַשְׁלִיךְ מִמֶּךָ חֲכָמְךָ הַמְדַמִּית, וְרְאֵה גַם-כֵּן לְהִיּוֹת עֶנְף מִהָאֵילָן הַזֶּה, וְאֵל תַּסְתַּפֵּל שִׁישׁ רַק כַּמָּה עֲנָפִים מוֹעֲטִים, וּבְמִקוֹמוֹת אַחֵרִים יֵשׁ כַּמָּה מְאוֹת עֲנָפִים, כִּי עֶנְף שְׁלָנוּ שְׁוֶה יוֹתֵר מִכָּל הָעֲנָפִים שְׁלָהֶם.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמָנוּ מִהִירָא שְׁמַיִם שְׁעוֹמֵד בַּפֶּתַח (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנב), אֲשֶׁר בְּאֲמַת הוּא לֹא יוֹתֵר מִרְשַׁע יִרָא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ד'); כִּי מֵאַחַר שֶׁרוּצָה לְגַרְשָׁנִי מִלְּהַסְתַּפֵּחַ בְּגֵן-עֵדֶן, הָרִי הוּא רָשָׁע, אֵף-עַל-פִּי-כֵן עָלִי לְדוֹנוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי מִדַּת הַקְּנָאָה וְהַרְשָׁעוֹת גּוֹבְרֶת בּוֹ, וְעָלִי לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמֵי מִמֶּנּוּ.

וּבְאֲמַת זֶהוּ עֵקֶר הַנְּסִיוֹן לְכָל מְקַרְב, כִּי זֶהוּ נְסִיוֹנוֹ — מֵהַ שְׁמַנִּיחִים לְפָנָיו נְסִיוֹן, שֶׁהוּא יִשְׁמַע וְיִרְאָה אֶת הִירָא שְׁמַיִם שְׁעוֹמֵד בַּפֶּתַח, וְאֵם אֵין לוֹ שֶׁכֵּל, אֲזִי בּוֹרַח וּמְקַצֵּץ בְּעֲנָפִים אַחֵרִים, כִּי לֹא

אֲשֶׁר ד' תכ בְּנַחֵל שֶׁכַּג

די שְׁהוּא בּוֹרַח, עוֹד מַחְלִישׁ אַחֲרִים וְכוּ' וְכוּ'. וּמִי שֵׁשׁ לוֹ רַק מְעַט שְׂכָל, וְיִוְדַע בְּאַמַּת אֶת נִגְעֵי לְכָבוֹ וּמְכַאֲבִיו, אִיךָ שִׁפְגָם מְאֹד מְאֹד, וְאֶפְלוּ עֲדִין הוּא פָּגוּם וְכוּ' וְכוּ', הוּא יַעֲבֹר עַל הַכָּל, וְתַכְףּ-וּמִיד יִרְאֶה וְיָבִין אֲשֶׁר הִירָא שְׁמַיִם שְׁעוֹמֵד עַל הַפֶּתַח, הוּא הוּא הַרְשָׁע יֵרָא שְׂרַבְנוּ ו"ל מְדַבֵּר מִמְּנוּ בַתּוֹרָה "וְאֶת הָעוֹרְבִים" דו"ק וְתִשְׁכַּח.

וְעִין הַיֵּטֵב בְּמַכְתָּב זֶה, כִּי כָּל סוֹד הָאֵילָן שְׁלָנוּ הַצּוֹמֵחַ ב"הֵיכַל-הַקִּדְוֶה" כְּתוּב כָּאן, וְדו"ק וְדו"ק וְדו"ק.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר יִתְרוֹ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי מַכְתָּבְךָ זֶה פְּעַמִּים, שֶׁשְׁלַחְתָּ לְמַעַן הַדְּפַסֵּת סִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל שְׁתֵּי פְּעַמִּים חֲמֵשׁ-מֵאוֹת דּוֹלָר, וּבְזֶה אָנִי מְאֲשֵׁר קְבִלַת סֶף אֶלְךָ דּוֹלָר מִמֶּךָ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ דְּרַבְּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְגְּהַ תַּצְלִיחַ תָּמִיד.

מָה אָמַר לְךָ! אֵין לְשַׁעַר וּלְסִפּוֹר כָּלֵל — לֹא בִּפְהַ וְלֹא בְּכַתָּב מַעֲלַת הַדְּפַסֵּת וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֲנַחְנוּ עוֹסְקִים בְּעֶסֶק הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה יוֹתֵר מִשְׁבַּע-עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, וְהַחֻבּוֹת עָלוּ רֹאשׁ וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן כְּדֹאֵי וּכְדֹאֵי לְהַשְׁלִיךְ אֶת עַצְמוֹ בְּעֶסֶק הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, שְׁמַחְזִיר אֶת בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וּמְכַנִּים תִּקְוָה בְּלִבּוֹת עֲמֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְאֵין לְךָ עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, מְלֶהֱכַנִּים תִּקְוָה וְרוּחַ חַיִּים בְּלִב עֲמֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן אֲשַׁרִּיךְ וְאֲשַׁרִּי חֶלְקְךָ, שְׁעוֹרְתָּ לִי לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל בְּהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל. וְאֵנִי מְקוּהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁעוֹד תַּעֲזוֹר לָנוּ, וְנִזְכֶּה לְתַרְגָּם אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל בְּכָל הַלְשׁוֹנוֹת "בְּאֵר הַיֵּטֵב" בְּשִׁבְעִים לְשׁוֹן, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים. וְהַשֵּׁם

בְּנַחֵל

ד' תכא

אֲשֶׁר

שכד

יְתַבְרַךְ יְחִישׁ לְגֵאל אוֹתָנוּ בְּגֵאֲלָהּ נְצַחִית.

הדורש שלומך...

ד' תכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר יְתָרוֹ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצַחִים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד להמשיך בדרךך התם לדבק עצמך אליו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, ולמסור נפשך אליו יתברך בכל רגע ודקה וכו', ואף שבין כך עוברת עליך עגמת נפש וצרות ויסורים, ההכרח לך לידע, כי הזוכה ללמד תורה לשם אל עולם, ומיוחד יחודים קדושים, אזי הסמ"ך-מ"ם בעצמו לוחם עמו, ומעמיד עליו בכל יום ובכל שעה כלבים שהם עזי פנים חדשים. וכל זה, כי לא יכול לסבל את האור והזיו והחיות שממשיך, כי זהו סם המוות לו ממש, כי כל זה הוא סוד הקטרת שמפחד מזה הסמ"ך-מ"ם מאוד, כי מוכא בדברי רבנו האר"ל, כי הי"א סימני הקטרת הם פנגד ו"ה (שעולה י"א), כי על-ידי הקטרת יורדים למטה למטה לברר ברורים. ועקר הברורים הוא לברר נצוצי חיות אלקותו יתברך מפרטי פרטיות הבריאה. הינו ליחד ולקשר אפלו הענין הכי גשמי אליו יתברך, לגלות ולפרסם אשר הכל אלקותו יתברך, עצם האצילות ממש. והסטרא אחרא מפחדת מדבר זה מאוד מאד, כי על-ידי-זה היא מתבטלת לגמרי. כי אין לך עוד דבר המבטל ומסמא את הסטרא אחרא כמו הדבקות והיחודים ותורה לשמה, לשם אל עולם. ועל-פן הרגל עצמך ליחד בכל יום ויום ובכל שעה ושעה יחודים חדשים, ותמסר את נפשך תמיד אליו יתברך, כי על-ידי מסירות נפש זוכה להתחדש בכל עת ורגע ממש.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ד' תכב בַּנְחַל שְׁכָה
ד' תכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מִצְטַעֵר עַל הָעֲגָמַת נַפְשׁ שְׁגָרַמְתָּ לִּי בְּדַבַּר אֵיזָה לְשׁוֹן-הֶרַע שְׁאֲמַרְתָּ לְהַאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר. תָּמָה תָּמָה אֶקְרָא, הָאֵם בְּזָה אֲנִי צְרִיכִים לְבִלּוֹת יָמֵינוֹ וְשָׁנוּתֵינוֹ?! הָאֵם לֹא מִסְפִּיק הֶלְשׁוֹן-הֶרַע מִבְּחוּץ שְׁגָרָם מָה שְׁגָרָם, עוֹד צְרִיכִים לְשׁוֹן-הֶרַע מִבְּפָנִים, שְׁגוֹרָם מָה שְׁגוֹרָם?! עוֹבֵר צְרוֹת וְיִסוּרִים עַל אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּכָל יוֹם וְיוֹם בָּאִים וְנִכְנָסִים אֶצְלִי סוּבְלֵי חֲלָאִים וּמִכְאוּבִים אַחֲרֵים; זֶה נוֹלְדָה לוֹ בַּת עוֹרֶת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, זֶה רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֲשֶׁתוֹ קִבְּלָה פִּתְאֵם שְׂתוּק בִּינָה וּבִרְגֵלָה, זֶה יֵשׁ לוֹ נֶכֶד שְׂמִיכְרָחִים לְהוֹרִיד לוֹ רְגֵלוֹ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, זֶה צְרִיף לְעֵבֵר נִתּוּחַ קָשָׁה עַל הַלֵּב, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, זֶה יֵשׁ לוֹ כְּבָאִים קָשִׁים בְּגַב מְזָה כְּפָה חֲדָשִׁים, וְהַרְוֹפָאִים לֹא יוֹדְעִים מָה לְעֵשׂוֹת וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֱלוֹ הָיוּ אֶצְלִי בְּשָׁבוּעַ זֶה, וְאַחֲרֵי מְרִירֵיּוֹת כְּאֱלוֹ, יֵשׁ עוֹד מְקוֹם בְּלֵב לְדַבֵּר אוֹ לְקַבֵּל לְשׁוֹן-הֶרַע, רַחֲמָנָא לְצִלָּן?! הָאֵם אֲיִנִּי מִפְּחָד שְׂדַבְרִים כְּאֱלוֹ יְכוּלִים לְהִיּוֹת אֶצְלִי, חַס וְשְׁלוֹם, חַס וְשְׁלוֹם?! נִכְנָסִים אֶצְלִי מְרִי נַפְשׁ, כְּמַעַט שְׁלֹא עוֹבֵר יוֹם, שְׁלֹא יְכֻחוֹ לְפָנַי בַּחֲוָרִים אֲמַלְלִים, שְׁקָשָׁה וְכִבְד לְהֵם לְמַצָּא בַּת זוּגָם, וְלִבִּי נִשְׁפָּר וְנִשְׁפָּף בְּעֵבֹרָם כְּפָמִים, כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד עָלַי יוֹדַע תְּעֵלוּמוֹת, וְאַחֲרֵי לֵב נִמְאָס וְנִדְפָה כְּזֶה, יֵשׁ מְקוֹם לְדַבֵּר אוֹ לְקַבֵּל לְשׁוֹן-הֶרַע, רַחֲמָנָא לְצִלָּן?! נִכְנָסִים אֶצְלִי שְׂבוּרֵי לֵב, אֲשֶׁה צְעִירָה נִשְׁאַרָה גְּלַמוּדָה, דְּבָרוֹ עָלֶיהָ לְשׁוֹן-הֶרַע לְפָנַי בְּעֵלָה, וְהוּא עוֹב אוֹתָהּ, וְכֵלָם כְּנִגְדָה — הֵן הוֹרִיָה וְהֵן כְּפָה רַבָּנִים וְכוּ', וְאַנִּי יוֹדַע שְׁהַכֵּל שְׁקָר וְכֻזָּב, וְהִיא נוֹתְרָה גְּלַמוּדָה לְבַד, עַד שְׁנִסְפָּם אֶצְלָה שְׁאִין לָהּ עֲצָה אֲלֵא לְהַמִּית אֶת עֲצָמָה. וְאַנִּי יוֹשֵׁב וּמְדַבֵּר עִמָּה רַב הַלִּילָה, שְׂתוּצִיא מִדְּעֵתָה מִחֲשָׁבָה וּשְׂטוּת כְּזוֹ, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם זְפַנִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַצְּלַחְתִּי. נִכְנָסוּ אֶצְלִי זוּג צְעִיר, שְׁנִסְפָּם בִּינֵיהֶם לְהַמִּיר אֶת עֲצָמָם, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְאַנִּי יוֹשֵׁב עִמָּם כָּל הַלִּילָה וְלִרְבּוֹת הַיּוֹם בְּלִי שְׁנָה וּבְלִי אֲכִילָה כָּלֵל, עַד שְׁזַכִּיתִי לְהוּצִיא מִלִּבָּם אֶת הַשְּׂטוּת וְהוֹדוֹ לִי מֵאֵד, אֲבָל אֲנִי עֹדִין חָלוּשׁ כַּח

שכו אָשֶׁר ד' תכג בַּנְחָל

מאד מאד, וְכָל זֶה הָיָה בְּשָׁבוּעַ זֶה. נִכְנָסוּ אֶצְלִי כַּמָּה חֲשׂוּכֵי בָּנִים, וּבּוֹכִים וּמְדַבְּרִים עַל נַפְשָׁם הָאֲמֻלָּה בְּיָאוֹשׁ וּבְדַכְּאוֹן עֲצוּם, וְאָנִי מְדַבֵּר עַל לִבִּי. נִכְנָסוּ אֶצְלִי כַּמָּה בְּנֵי-אָדָם שְׂאִין לָהֶם פְּרִיָּסָה, וְהֵם מְלֵאִים יָאוֹשׁ וּמְרִירוֹת וּסְפָקוֹת עֲצוּמִים וְכוּ', וְכָל זֶה הָיָה בְּשָׁבוּעַ זֶה. וְהַדְּבָר הַזֶּה חוֹזֵר חֲלִילָה מְדִי שָׁבוּעַ בְּשָׁבוּעַ, מֵה שְׂאִין שׁוֹם בְּרִיָּה יוֹדַעַת מְזָה, וּמְלַבֵּד מֵה שְׂאִנִּי מְקַבֵּל בְּדַאָר בְּשׁוֹרוֹת מְבַהֲלֹת וּמְפַחֲדוֹת וְכוּ'. וּלְבִסּוּף אֲנָשִׁים טַפְשִׁים, קִטְנֵי הַמַּחַ וְהַדַּעַת, יְלָדִים קִטְנִים בְּלִי שִׁכְל, יֵשׁ לָהֶם זְמַן לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הֶרֶעַ וּרְכִילוֹת מְזָה עַל זֶה וּמְזָה עַל זֶה וּלְהַרְבּוֹת בְּמַחְלָקָת; זֶה רוּצָה כְּבוֹד, זֶה רוּצָה כֶּסֶף, זֶה רוּצָה שֵׁם, וּבְשִׁבִיל זֶה הוּא מוֹכֵן לַעֲשׂוֹת מַחְלָקָת, וְשׁוֹכַח בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף מִמַּעֲשָׂיו הַמְּגִנִּים וּמְרַאֲיוֹתָיו הַמְּלַכְלָכוֹת וּמִתְאַוּוֹתָיו הַמְּרַבּוֹת, וְשׁוֹכַח בֵּין כֶּף שְׂמֻנָּחִים בְּבִתֵּי חוֹלִים כַּמָּה אֲלָפִים מֵאַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מְדַכְּאִים בְּמַכְאוּבִים וּבְיִסּוּרִים מְרִים וְקָשִׁים, כַּמָּה אֲלָפִים וּרְכִבוֹת יְתוּמִים וְיִתוּמוֹת וְאַלְמָנוֹת יֵשׁ בֵּין אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֹאמֵר לְצָרוֹתֵינוּ דִּי. וּלְבִסּוּף יֵשׁ עוֹד זְמַן בְּשִׁבִיל מַחְלֻקוֹת לְעַף וּלְשׁוֹן-הֶרֶעִים! הוּי, הוּי, מֵר מֵר מֵר מֵר מֵר אָדָם שֶׁיִּחַשֵׁב כָּלֵל מֵה שְׁנַעֲשָׂה בְּעוֹלָם. וְעַל-כֵּן תָּמָה תָּמָה אָנִי עֲלִיד, הָאֵם כֶּף לְמִדְּנוּ בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", שֶׁהוּא עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא סוּבָב כָּל עֲלָמִין וּמְמַלָּא כָּל עֲלָמִין! תְּאַמִּין לִי, שְׂאִנִּי אִינִי צָרִיד לְאַף אֶחָד, וְאִינִי מְעַנֵּן בְּשׁוֹם בְּחֹר שְׂיָבוֹא אֶצְלִי, אֵף כָּל מֵה שְׂיִכּוֹלִים לְמַעַט בְּמַחְלָקָת — טוֹב יוֹתֵר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יְתָרוֹ הַתְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מֵאֵד מֵאֵד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂמַחֲיוֹם וְהִלָּאָה אֵל תְּבַלְבֵּל לִי אֶת

אֲשֶׁר ד' תכג בְּנַחֵל שְׂכֹז

המתח, ומכל שפן שלא תבלבל לתלמידים את המתח. כלנו עסוקים רק בתורה ועבודת השם ותפורה. ומלבד זאת אין מענין אותנו מאומה! וכמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן רפז): מה יש לאדם לעשות בזה העולם? רק להתפלל וללמד ולהתפלל. זו התכלית! אין דברים אחרים, ולכן אל תביא לי לשון-הרע בכל פעם מזה או מזה, כי הכל שקר וכזב. ואפלו שיהיה אמת, זה הכל הבליים. וידוע אשר למוהר"ן ז"ל הביאו בכל פעם לשון-הרע מהרב מסאוראן, ורצו להרתיע את דמו, זה בא ואמר: הרב אמר עליכם כף וכף, זה בא: הרב אמר עליכם כף וכף, עד שראה מוהר"ן ז"ל, שסתם רוצים להחליש דעתו ולשבר אותו, ולבטלו מתורה ותפלה, ענה ואמר בזה הלשון: "ממנו אינני שומע — רק מקף, תעשה לי טובה, לך ואל תחזר יותר, אינני חפץ לשמע לשון-הרע יותר". ולכן גם לך אני אומר אותו דבר: עשה לי טובה, לך מהיכן שבאת, אל תחליש את דעת התלמידים, ואל תספר לנו בכל פעם ספורי לשון-הרע ורכילות, כאלו זה מדבר עלינו וזה מדבר עלינו. איננו מענינים באף אחד, רק בהקדוש-ברוך-הוא! רק ברבנו ז"ל! רק בתורה! רק בתפלה! אין לנו שום דבר. כל אלו הרשעים הארורים שהסתובבו פה, ואחר-כך יצאו, הם נואפים בכלבים, רחמנא לישזבן, ואני יכול לכתב על כל אחד ספר מיוחד, כי כל מי שהסתובב אצלי, אני מפירו היטב היטב ומעשיו. ואם נעשו מחצפים וברחו, ועכשו מדברים עלי, הם סתם נואפים, ומתבפשים שאני יודע את מעשיהם, ולא בתנם שמדברים עלי, כדי לחפות על תועבותיהם. ולכן עשה לי טובה, אם אתה יכול לברח מפה, עשה זאת מה שיותר מהר, כי אותנו לא מענין שום דבר רע. כל מהותי למסור נפשי רק לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, לא מענין אותי אף אחד. ולכן אינני רוצה שתכתב לי יותר, ואל תביא לי לשון הרע, כי באמת יש פתגם העולם: "זה הדור שמביא דאר, הוא גם מוליך דאר". כאומר, מי שמביא לשון-הרע, הוא מוליך לשון-הרע. לכן עשה לי טובה, אינני רוצה לשמע שום לשון הרע, אשר הוא עון חמור מאד, פמאמרם ז"ל (ערכין טו:), שזה חמור יותר מעבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים, ולמה לך כל זאת?!

הפסק עם כל הבליף, ונא ונא היה מיִשֵּׁב בְּדַעְתָּךְ. עֲלִיף לֶאֱכֹל וְלִישֵׁן, וְזֶה הַיְסוּד, כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ אוֹכֵל וְיֹשֵׁן, נַעֲשֶׂה עֲצָבִי, וְיָכוֹל לְקַבֵּל שְׂכָר עֲצָבִים. וְאֵנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה מְצַטְמֵק בְּכָל יוֹם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאֵינְךָ רְגוּעַ, רֵץ מִהֲקָא לְהֵתֵם מִהֵתֵם לְהֲקָא, וְאֵינְךָ מוֹצֵא מְקוֹמְךָ, אֲשֶׁר הֵם כָּל מִינֵי סִמְנִים שֶׁל שְׂכָר עֲצָבִים. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, שֶׁתְּחִיל לֶאֱכֹל וְלִישֵׁן, כִּי רַבְּנוּ ו"ל הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד לֹא לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ — לֹא בְּאֲכִילָה וְלֹא בְּשִׁנָּה. וְאָמַר הַבַּעַל־שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קָטָן בַּגּוּף, נַעֲשֶׂה חוֹר גְּדוֹל בַּנְּשֻׁמָּה. וְלִכֵּן הַשְּׂמֵר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תְּהִיָּה חָכֵם בְּעֵינֶיךָ, וְקַח אֶת עֲצָמְךָ הַיָּטֵב בְּיָדֶיךָ, כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְהִתְקַיֵּם עַד הַסּוּף, צְרִיף לְשִׁמּוֹר עַל גּוּפוֹ.

וְסֵפֶר הַ"חֲפִץ חַיִּים" ו"ל, כְּשֶׁהָיָה בְּחוֹר צְעִיר, נִקְלַע אֶל רַב גָּאוֹן גְּדוֹל, זָקֵן מְפֹלֵג, וְדָבַר עִמּוֹ בְּדַבְרֵי תוֹרָה כְּמָה שְׁעוֹת. וְהִגִּיעָה שְׁעָה אַחַת־עֶשְׂרֵה בַּלַּיְלָה, אָמַר לוֹ: לַיְלָה טוֹב. וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהַפְרֹד מִמֶּנּוּ, כִּי כָּל־כֶּף הַנְּעִים לוֹ זְמַנּוֹ בְּלַמּוּד, אֲזַי רָצָה לְהִמָּשִׁיף לְדַבֵּר עִמּוֹ. וְהָיוּ דָחָה אוֹתוֹ בְּאִמְרוֹ: "לַיְלָה טוֹב". וְהִלֵּךְ הַ"חֲפִץ חַיִּים" בְּפָחִי נִפְשׁ, וְהָיָה לוֹ צַעַר גְּדוֹל. וְכַמָּה שָׁנִים הָיָה לוֹ בָּלְבוֹ עַל אוֹתוֹ רַב. לְיָמִים, כְּשֶׁגָּדַל הַ"חֲפִץ חַיִּים", אָמַר לְעַצְמוֹ: אֵיךְ זָכָה רַב זֶה לְהֶאָרִיף יָמִים עַד גֵּיל תְּשָׁעִים? כִּי שְׂמֵר עַל זְמַן הַשָּׁנָה. לְיָמִידִים מְכַאֵן — אִם שׁוֹמְרִים עַל זְמַן הַשָּׁנָה, יְכוּלִים לְהֶאָרִיף יָמִים וְשָׁנִים, כִּי הַשָּׁנָה מְרַפֶּאת אֶת הַעֲצָבִים. וְכֵן הָיְתָה דְרָכּוֹ שֶׁל הַ"חֲפִץ חַיִּים" בְּשַׁעַת אַחַת־עֶשְׂרֵה לְכַבּוֹת אֶת הָאוֹר בְּיִשְׁיבָה, וְאֵף הַבְּחוּרִים שֶׁרָצוּ לְלַמֵּד, אָמַר לָהֶם: מְחַר יֵשׁ עוֹד יוֹם, וְלֹא נָתַן לָהֶם יוֹתֵר כְּבִסְפוֹר הַנִּ"ל.

וְכֵן אֲסַפֵּר לָךְ סֵפֶר, כְּשֶׁהָיִיתִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה בְּשָׁנַת תַּשְׁכ"ו, וְהָיִיתִי שָׁבוּעַ שָׁלֵם אֶצֶל ר' לִוִי יִצְחָק (נִירוֹ יָאִיר) [ו"ל], וְדַבַּרְתִּי עִמּוֹ בְּכָל יוֹם שָׁבַע שְׁמוֹנֵה שָׁעוֹת, וְאַחֲר־כֶּף הִלְכֵנוּ לְהִתְפַּלֵּל מִנְחָה וְעֶרְבִית, וְלוֹיִתִי אוֹתוֹ עַד הַשַּׁעַר. אָמַר לִי: אֵ גוֹטְעַ וְנֹאכְט (לַיְלָה טוֹב). וְהָיָה לִי גַם־כֵּן צַעַר גְּדוֹל מְאֹד, כִּי הָיִיתִי יָכוֹל לְדַבֵּר עִמּוֹ כָּל הַלַּיְלָה, כִּי סֵפֶר לִי דְבָרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד מְאֹד,

אֲשֶׁר ד' תכד בַּנְחָל שִׁכְט

כִּי אִז הָיָה עוֹד צָעִיר יְחֻסִית, וּבְמִלָּא הִמְרִץ שְׁלוֹ, וְהִיָּתָה לִי חֲלִישוֹת
הַדַּעַת שְׁאָמַר לִי: לִיְלָה טוֹב, כְּאוֹמֵר שְׁאֵלָה. אֲבָל כְּשֶׁרָאִיתִי אֶת
הַנְּהַגְתּוֹ, הַבְּנֵיתִי שְׂזוֹ הַנְּהַגָּה טוֹבָה, כִּי צָרִיךְ לְשָׁמֵר עַל הַבְּרִיאוֹת, וְכָךְ
הִמְשִׁיךְ עַד הַגִּיעוֹ לְגִיל תְּשָׁעִים וּמַעֲלָה.

וְלָכֵן גַּם אֶתָּה רָאִה לְשָׁמֵר עַל בְּרִיאוֹתָךְ, תִּישָׁן בְּכָל לַיְלָה לְכָל
הַפְּחוֹת שֶׁשׁ אוֹ שְׁבַע שָׁעוֹת, וְכֵן תֹּאכַל מֵאֲכָלִים בְּרִיאִים וְטָרִיִּים, וְאִז
תִּהְיֶה בְּרִיא.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, אֲבָקֵשׁ אוֹתָךְ, אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת הַבַּחֲוָרִים בְּסִפּוּרֵי
הַבָּל, אִף אֶחָד אֵינּוּ מַעֲנִין בְּמַתְנַגְּדִים בְּרִשְׁעִים, וְאִפְלוּ שְׁאוּמְרִים
שֶׁהֵם אוֹהֲבִים, גַּם הַעֲרָבִים, יִמַּח שָׁמַם, אוֹמְרִים שְׁאוּהֲבִים אֶת עַם
יִשְׂרָאֵל, כִּי הֵם בְּנֵי דוּדִים, אֲבָל נִשְׁאָרִים עֲרָבִים. אִם יְהוּדֵי יִכּוֹל
לְשָׁנֵא יְהוּדֵי אַחֵר, סִימָן שֶׁשְׁרָשׁוּ מִיִּשְׁמַעֲאֵל, שֶׁהוּא פָּרָא אָדָם, יָדוּ
בְּכָל וַיַּד כָּל בּוֹ (בְּרֵאשִׁית טז, יב), וְרַק בְּעַל מַחְלָקַת הוּא.

אֲנִי מְקַוֶּה שְׁשִׁמְעַת וְהַבְּנֵת אֶת אֲשֶׁר אָנִי כּוֹתֵב לָךְ, וְתִזְכֹּר אֶת
הַדְּבָרִים כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

וְשׁוֹב, אִם אֶתָּה יִכּוֹל לְעַצֵּר פִּיךָ לֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן־הַרְעָה וְלֹא
לְהִבִּיא לִי לְשׁוֹן־הַרְעָה, מֵה שְׁזָה מְדַבֵּר עָלַי וְזֶה אָמַר עָלַי כֶּךָ וְכָךְ —
אִזִּי טוֹב, וְאִם לֹא, עֲשֵׂה לִי טוֹבָה — תִּדְרִיר רַגְלֶיךָ מִכָּאֵן יוֹתֵר מֵהָר
מִמַּעוֹפֶת צְפוּר הַפּוֹרְחַת בְּאֹרֵר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁכָּל בְּשָׁלְמוֹת.

ד' תכד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר יִתְרוֹ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

תְּדַע, אֲהוּבִי, אַחִי! מִי שְׁחוֹגֵר מִתְּנִיּוֹ לְעֶסֶק בְּצָרְכֵי רַבִּים, עָלִיו

של אשר ד' תכד בנחל

לידע, כי יעבר עליו מה שיעבר, כי יהיו לו שונאים רבים, זה מצד קנאה, וזה מצד שנאה, וזה מצד חסרון דעת וכו', כל אחד כפי שטות דעתו וכו', ועל-כן עליו לא להתפעל מפל זה, כי אחרת לא יחזיק מעמד. וזה סובב על כל אחד שרק חוגר מתניו להיות איש עוסק עם הצבור, שההכרח שיהיו לו שונאים, ועליו לא להתפעל כלל. ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש רבה, פרשת יתרו, פרשה כז, סימן ט): כל הימים שאדם חבר (הינו איש פרטי) לא אכפת לו בצבור, ואינו נענש עליו, נתמנה אדם בראש ונטל טלית (הינו שנתפרסם) לא יאמר לטובתי אני נזקק, לא אכפת לי הצבור, אלא כל טרח הצבור עליו, אם ראה אדם מעביר בלא על חברו (עושה עולה על חברו) או עובר עברה ולא מוחה בידו, הוא נענש עליו, ורוח-הקדש צוחת: בן אדם, ערבת לרעה, אתה ערב עליו, תקעף לך כפף, אמר לו הקדוש-ברוך-הוא: אתה הכנסת עצמך לזירה (מקום מלחמה), ומה שהיא מכניס את עצמו לזירה (מקום מלחמה) או נצוח או נוצח, עין שם; הינו כל מי שנוכנס בעסק הצבור, צריך שידע שנוכנס במקום מלחמה, או נוצח או נצוח — שמנצחים אותו. ואסור לו לפל בדעתו בשום אופן שבעולם, ומי שמרגיש שלא יוכל להחזיק מעמד, עליו להשמר לא להפגס אל תוך עבודת הכלל, כי ישברו אותו. ודבר זה סובב בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, אפלו בין אנשי שלומנו, ודי למבין.

ועל-כן העקר ראה, אחי, מה לפניך, ואל תתפעל משום ברעה, כי כל אלו החולקים עליך ומתלוצצים, זה רק מחמת קנאה.

הדורש שלומך...

על ר' אברהם בר' נחמן ו"ל היו אומרים אנשי שלומנו: אין שום גיד אצלו שלא יהיה מלא עם רבנו ו"ל.

אָשֶׁר ד' תכה בַּנְחֵל שְׁלֹא

ד' תכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מְשֻׁפָּטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד,
צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח
נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנֶכוֹן קִבַּלְתִּי, טוֹב מְאֹד מְאֹד אַתָּה עוֹשֶׂה שְׂאֵתָה
שׁוֹלַח לִי, כִּי יִתְגַּלְגַּל מִזֶּה זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם.

מָה אָמַר לָךְ, חֲמֵדַת לְבָבִי! מֵדַת אֲהַבַת יִשְׂרָאֵל הִיא יְסוּד וְעֵקֶר
גָּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרִין, חֶלֶק א',
סִימָן רֵל"ט), שְׁעַקֵּר הַדְּבִיבּוֹר הוּא רַק עַל-יְדֵי שְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן תִּקְוֶן הָאָרִיז"ל
קִדְּם הַתְּפִלָּה לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֲהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ",
כִּי עַל-יְדֵי מַחְלָקַת אֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר. נִמְצְאִים לְמַדִּים, כִּי כְּשֶׁאֲחַד
כּוֹעֵס עֲדִין עַל חֲבֵרָיו, וַיֵּשׁ בְּלִבּוֹ אִיזוֹ הַקְּפָדָה עָלָיו, קָשָׁה לוֹ
לְהִתְפַּלֵּל. וְכֵן מוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן צ"א) לְגַבִּי לְמוֹד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: סִגְלָה לְהִיּוֹת מִתְמִיד לְבָלִי לְדַבֵּר עַל שׁוֹם בַּר
יִשְׂרָאֵל, כִּי יֵשׁ שְׂשִׁים רַבּוֹא אוֹתִיּוֹת לְתוֹרָה, וְכְשֶׁמְדַבְּרִים עַל בַּר
יִשְׂרָאֵל, נִמְצָא שְׂמַחְסֵר אוֹת מִהַתּוֹרָה, וְעַל-כֵּן אֵין לוֹ חֵשֶׁק לְלַמֵּד
תּוֹרָה, נִמְצְאִים לְמַדִּים, שְׁגָם בְּלְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְלִזְכוּת לְהִיּוֹת
מִתְמִיד, תְּלוּי כְּפִי שְׂשׁוּמְרִים אֵת עֲצָמָם מִלְּדַבֵּר אוֹ לְחַשֵּׁב רַע עַל
בַּר יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן, חֲמֵדַת לְבָבִי! לֹא טוֹב בְּעֵינֵי רַבֵּנוּ ו"ל דְּרַכְּךָ, שְׁלַקְחָתָּ
אֵת עֲצָמְךָ לְהִסְתַּפֵּל תְּמִיד רַק עַל הַחֲסֻרוֹנוֹת שֶׁל הַבְּחוּרִים, עַד
שְׁעוֹלָה עַל דַּעְתְּךָ לְגַרֵּשׁ אֵת זֶה אוֹ זֶה, נִמְצָא, שְׂתַעֲשֶׂה, חֵס וְשְׁלוֹם,
כְּלִיּוֹן, וְלֹא כֶּף כְּוֹנָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבְרִיאַת עוֹלָמוֹ, אִם בְּרָא אֵת הַבְּרִיּוֹת
הָאֵלוּ, בְּוִדְאֵי יֵשׁ אִיזוֹ כְּוֹנָה עֲמָקָה בְּזֶה. וְעַל-כֵּן כְּלָךְ מְדַרְכֶּךָ זוֹ, רְאֵה
לְהַרְגִיל אֵת עֲצָמְךָ לֹא לְהִסְתַּפֵּל בְּעֵינֵי רְעָה עַל חֲבֵרֶיךָ, מָה לָךְ
עֲמָהֶם?! אַתָּה שָׁב בְּקֶרֶן זְוִיּוֹת, וְהִתְמַד בְּלְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
וּבְכּוֹנֵת הַתְּפִלָּה, וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה רַק עַל-יְדֵי שְׂתַקְשֵׁר אֵת עֲצָמְךָ עִם

שלב אֲשֶׁר ד' תכו בנחל

כָּל־לִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְתִדְיִן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת תְּמִיד.

אָחִי, אָחִי! הֶעֱקָר לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִהְיוֹת עַל עֲצָמוֹ תְּמִיד עֲרֻבוֹת זֵיו נֶעַם אֹר הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע וְלִהְיוֹת אֲמִין כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵּךְ כָּל־ל, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ מִמְּלֵא כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, וּבִידֵיעָה זֹו יִתְפָּרְדּוּ מִמֶּנּוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲנוֹן, כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל קְטָרוּגִים וְצִמְצוּמִים מֵאֶחָד עַל חֲבֵרוֹ. אֲדַרְבָּה, עַל־יְדֵי דְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ יִהְיֶה חָשׁוּב אֲצִלוֹ כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

נָא לְהַסְתַּכֵּל בְּעֵינֵי שֶׁל רַחֲמִים עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וּמְכַל שְׂכָן עַל כָּל תַּלְמִיד מִ"הֵיכַל־הַקִּדְשׁ", וְאֵל תִּקְטָרֵג עֲלֵיהֶם, חַס וְשְׁלוֹם.

ד' תכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר מְשַׁפְּטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נִצְחִים.

אָחִי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַחֵב לְבָבְךָ תְּמִיד לְקַבֵּל אֶת עֲרֻבוֹת נֶעַם זֵיו שְׂכִינַת אֹרֵי יִתְבַּרֵּךְ; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי אִם עַל־יְדֵי מַצּוֹת הַשְּׂמִחָה, וְהֶעֱקָר — עַל־יְדֵי שְׂמִחַת הַמַּצּוֹת, שְׂאֵז יָכוֹל לַעֲלוֹת לְמַעְלָה מִנְּפִשִּׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, וְלִהְיוֹת יִתְבַּרֵּךְ, בְּכַחֲנִיַת מְטִי וְלֹא מְטִי, שֶׁהוּא הָאֶרֶת אֹר הָאֲצִילוֹת מִמֶּשׁ (עֵינֵי לְקוּטִי־מוֹהֲרֵין, חֶלֶק א', סִימָן כד). עַל־כֵּן רָאָה וְגַם רָאָה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה. וְעַקֵּר הַשְּׂמִחָה צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לָךְ בְּשִׁמְחַת הַתּוֹרָה, שְׂאֲתָה זֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן עַל־פִּי דְרָךְ רַבֵּנוֹ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד שְׂמִחָה כְּמִי שְׁרוּצָה לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוֹ ו"ל עִם סְדֵר־דְּרָךְ־הַלְמוּד שְׁלוֹ, כִּי בְּאִפְּן הַזֶּה יִזְכָּה לְסִיִּם כְּמָה פְּעָמִים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

אֲשֶׁר ד' תכו בנחל שלג

ותאמין לי, ידידי היקר! כי ראוי לתן תודה והודאה להשם
יתברך על כל החסד הנם שגמל עמנו, שזכינו שנתן לנו רבנו ז"ל
סדר-דרך-הלמוד, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד הזה.

אחי היקר! ראה להחיות את עצמך אפלו עם מעט דמעט טוב
שיש בך, וכל פרק משניות וכל דף גמרא וכל סימן שלחן ערוך
היה חשוב בעיניך כמוצא שלל רב, כי סוף כל סוף לא ישאר לך
רק אלו הנקודות טובות. ועל-כן מה ולמה להיות כל-כך שבור וכו',
אדרבה, עליך להחיות את עצמך עם כל נקדה טובה שיש בך
בלמוד התורה הקדושה.

חמדת לבבי! בהיותי בארץ דברתי עמך ועם אחיך, שמה טוב
ומה נעים אם אתם בעצמכם הייתם מתעסקים בעסק הקדוש והנורא
של הדפסה, ולא על-ידי שלוחים, ועל-כן אכפל בבקשתי, כי טוב
יותר שאתם תדפיסו את כל חלקי "אשר בנחל" בארץ ישראל, ומה
טוב וממה נעים שידפס כל חלק בכל שנה, כי הם מאוד מאוד נצרכים
שם כפי הבקוש שמחפשים ומבקשים עליהם, ולי קשה וכבד
המשלוח מפאן, ועל-כן ראה להדפיס.

חסדי השם יתברך, כבר נדפסו עד עכשו כ"ד חלקים
(במהדורה הראשונה), טוב להודות להשם יתברך, ומי יתן שידפס
ויחזר וידפס בכל שנה, ויופיץ בכל קצוי תבל.

הדורש שלומך...

מוהרנ"ת ז"ל התבטא פעם: אלו הצדיקים שהפרתתי, שהיו
באמת צדיקים, אם היה להם גם הלב נשבר שלי, איני יודע אם
היה נמצא גן-עדן בעבורם. כל-כך גדול הוא ענין הלב נשבר, כי
השם יתברך שורה דיקא אצל אדם שהוא שבור בעצמו לגמרי;
אשרי שיאחו בזה!

שֵׁלֶד אֲשֶׁר ד' תְּכֹז בְּנַחֵל
ד' תְּכֹז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר מִשְׁפָּטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם לְכָל תַּלְמִידֵי מַתִּיבְתָא "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", הַיּוֹנִי"ה עֲלֵיכֶם
יִשְׂרָה שְׂכִינְתּוֹ.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! הָעֵקֶר שֶׁבְּכָל הָעֵקָרִים לֹא לְהִטְעוֹת אֶת
עַצְמוֹ כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְּנֵנוּ וְ"ל וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֵת זֶה
תִּקְבְּלוּ מֵאֵתִי, שְׁלֹא יִטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מִטְעֶה
מְאֹד. וְעֵקֶר הַטְּעוֹת הוּא שְׁשׂוֹכְחִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. כִּי בְּאַמַּת צָרִיף כָּל
אֶחָד לְהַגְדִּיל מַחוּ בְּכָל פֶּעַם וְלְרוֹמֵם שְׁכָלוֹ וְנִדְעָתוֹ לְהַרְגִּישׁ אֶת
אַמַּתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל מֶה שְׂיִכְנִיס אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמַחוּ וְנִדְעָתוֹ,
יֹתֵר יִתְגַּדֵּל וְיִבְנֶה מַחוּ וְנִדְעָתוֹ, וְיִצְא מִקְּטָנוּת לְגִדְלוּת, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר
הַתְּכֵלִית, שְׂיִצְא בְּכָל פֶּעַם מִקְּטָנוּת לְגִדְלוּת, עַד שְׂיִזְכֶּה לְהַמְשִׁיף עַל
עַצְמוֹ בְּכָל פֶּעַם עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו, חֵיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
מִמֶּשׁ, עַד שֶׁבְּכָל תְּנוּעָה וְתַנוּעָה שְׂיִזְכֶּה לְהִסְתַּפֵּל וְלְהִסְתַּוְבֵּב, יִרְאֶה
בְּעֵינָיו אֶת אַמַּתָּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶהוּ עֵקֶר הַיְרָאת שְׁמַיִם, כִּי
כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהִסְתַּפֵּל וְלְהִתְבַּוְּגַן תָּמִיד רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַרִי הוּא
מִתְיָרָא מִמֶּנּוּ, כִּי הֵיטֵב עוֹד יִרְאֶה וְפָחַד גְּדוֹל מְזֶה, שֶׁהָאָדָם יִצִּיר
תָּמִיד בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהוּא עוֹמֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ; וְעַל-כֵּן "יִרְאֵת ה' תוֹסִיף
יָמִים" (מִשְׁלֵי י, כז); כִּי עַל-פִּי-רַב עֵקֶר קָצוֹר יָמִים הוּא עַל שְׂאִין בּוֹ
יִרְאֵת שְׁמַיִם, שְׂאִינוֹ מְרַגֵּשׁ שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ אֹתוֹ, עָמוּ וְאָצְלוּ; כִּי
הַמְּאָמִין וְיֹדֵעַ וְעַד שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֲזִי יִהְיֶה חָשׁוּב אֲצִלוֹ
כָּל רָגַע וְרָגַע מִמֶּשׁ, וְאֶפְלוּ כְּשִׂיבָר, יִהְיוּ דְבוּרָיו רַק דְבוּרֵי אַמוּנָה
וְהַשְּׂגָחַת פְּרָטִית, שְׁזֶהוּ דְבוּרוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא מְלֹא מְאֱלֹקוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לד); וְכִשְׂשֵׁי לְהָאָדָם אַמוּנָה
בְּרוּרָה כְּזוֹ, אֲזִי "יִרְאֵת ה' תוֹסִיף יָמִים" (מִשְׁלֵי י, כז), שְׂיִצְאֵרִיף אֶת כָּל
יוֹם יוֹם עִם טוֹב אַמַּתִּי וְנִגְחִי, כִּי תִּכָּל עַל הַזְּמַן הַיְקָר (עֵיִן
לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס'). וְעַל-כֵּן אָמְרוּ תְּכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְרָשׁ
רַבָּה, פְּרָשַׁת מִשְׁפָּטִים, פְּרָשָׁה ל', סִימָן יד): אָדָם שׁוֹנֶה מִדְרָשׁ, הַלְכוֹת
וְאַנְדוֹת, וְאִם אֵין יִרְאֵת חֲטָא הַכֵּל שֶׁלְךָ וְכוּ'; עֵיִן שָׁם; הֵינּוּ אֶף

אֲשֶׁר ד' תכח בְּנַחֵל שֶׁלָה

שְׁעָלֵינוּ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמֵנוּ לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי זֶה חֻלְקֵנוּ לְנִצְחָה — לְשִׁקֵּד וּלְטַיֵּל וּלְהִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (מְשַׁלֵּי ג, ו): מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ וְכוּ' וְכוּ', אַף-עַל-פִּי-כֵן הַכֹּל צָרִיךְ לְהִיּוֹת עִם יִרְאַת שָׁמַיִם, שֶׁהִיא הַרְגָּשָׁת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַלּוֹמֵד תּוֹרָה עִם הַקְּדָמָה זו, אֲזַי הַכֹּל שָׁלוֹ, בְּכָל מְקוֹם שֶׁבָּא וּמְטַיֵּל בַּתּוֹרָה, מוֹצֵא אֶת עֲצָמוֹ עִם הַקְּדוּשָׁה-בְרוּךְ-הוּא, כִּי זֶהוּ כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: "בְּכָל דְרָכַיִךְ דְּעָהוּ", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּמִיד ל.ב.): אִיזוֹ פִּרְשָׁה קְטַנָּה שֶׁכָּל הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בָּהּ? "בְּכָל דְרָכַיִךְ דְּעָהוּ", לְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן עָקַר לְמוֹדֵיכֶם בַּתּוֹרָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק בְּאִפְּן הַזֶּה — לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְכֵן צָרִיכִים לְלַמֵּד סְפָרֵי רַבָּנוּ ו"ל, לֹא לְשֵׁם פְּלִפּוּל שֶׁל הַבַּל, רַק כְּדֵי לְמַצֵּא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְזֶהוּ עָקַר הַיִּרְאַת שָׁמַיִם שֶׁאֲנִי מְקַבְּלִים מִרַבָּנוּ ו"ל. וְכָבֵד אָמַר רַבָּנוּ ו"ל (עֵין חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָנִים: רצד, רצה): אֲנִי אוֹצֵר שֶׁל יִרְאַת שָׁמַיִם, כִּי כָּל לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבָּנוּ ו"ל הוּא גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּמַדְרַגָּה הַכִּי גְדוּלָה מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעָקַר רָאוּ לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְכֶם בַּתּוֹךְ יִרְאַת ה', הֵינּוּ לְזִכּוֹת וּלְהַגְדִּיל שְׁכֻלְכֶם וְדַעְתְּכֶם וּלְחַשֵּׁב תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְעִם מַחַ כְּזֶה כָּבֵד מִמִּילָא תִּשְׁמְרוּ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וְלֹא תִדְבְּרוּ שִׁיחוֹת בְּטִלוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה, דְּבוּרֵי תַפְלָה וְשִׁיחָה בִּינְכֶם לְבִינּוּ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר מְשַׁפְּטִים ה'תשמ"ב.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּר יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מכתבך לנכון קבלתי עם הכסף להדפסת ספרי רבנו ז"ל.

אחי היקר! חזק ואמץ בעבודת השם יתברך, ואל תירא ואל תחת משום דבר ומשום ברירה שבעולם, וראה לשמר מאד מאד את השנה, כי פשאדם אינו ישן, הוא מבהל ומבלבל. ויותר טוב לעבודת השם יתברך מחין מישבין, אפלו כמה שעות, מלהיות מבהל ומבלבל כל היום פלו, אשר אז אינו מבין מה שלומד, ואינו שם לבו אל התפלה. ועל-כן אל תאבה ואל תשמע לעצת היצר שאומר לך בענין השנה, כי אפה בעצמה רואה איה שעובר עליך רב היום רוב הלילה בבלבולים.

אקווה להשם יתברך שתצית, ותזכה למחין מישבין, ורבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן קי): ביותר מועיל השנה לאמונה, ודו"ק.

הדורש שלומך...

פשאה מרגיש אינה בלבול הדעת והמחין — לך לישן.

ד' תכט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים ה'תשמ"ב.

שלום וברכה ... תחי'.

מאד נצטערתי שלא באת עם בעלך כשהייתי בארץ ישראל, ובנדאי הכל לטובה גדולה.

אקווה להשם יתברך, ששמעת לעצתי לא לדאג פלל, כי הדאגה היא מקור העצלות ויסוד הדלות, והיא משרשי הסכלות ומפרי האולת — פן הוא מאמר החכם. ועל-כן ראי לזרק ממה פל מיני דאגות, ותכניסי את עצמך במדת הבטחון, שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות בטחון, סימן ט'): על-ידי בטחון אדם נצול מדאגה. ואמרו להחכם: מהו גדר האמונה? אמר: הבטחון באלקים ורצות

אֲשֶׁר ד' תל בְּנַחַל שְׁלוֹ

בְּגִזְרוֹתָיו וְהִמָּסַר לוֹ. וְעַל-כֵּן, בְּתֵי הַיְקָרָה! רְאֵי רַק לְבַטַח בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּדְאָגִי דְאֵגַת חַנּוּם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין ק): לֹא תִיעוֹל דְּוִיָּא (דְּאֵגָה) בְּלִבָּךְ, דְּגַבְרֵי גִיבְרִין (אֲנָשִׁים גְּבוּרִים) קָטַל (הַרְג) דְּוִיָּא (הַדְּאֵגָה), עֵינֵי שָׁם; כִּי הַדְּאֵגָה הִיא הַרִיסַת הַנְּפֶשׁ וְהַגּוּף גַּם יַחַד. וְיִקְבֹּר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (תַּיִי-מוֹהַר"ן, סִימָן רַכָּה – דְּפוּס תַּדְּשׁ): מַה לָּכֶם לְדָאג? מֵאַחַר שְׂאֲנֵי הוֹלֵךְ לְפָנֵיכֶם! וּמָה אִם הַנְּשָׁמוֹת שְׁלֹא הִפִּירוּ אוֹתִי כָּלֵל, הֵם מְצַפִּים עַל תְּקוּנָיִם שְׁלִי, מְכַל שְׂפָן אַתָּם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן רְאֵי לְבָרַח מְכַל מִינֵי דְאֵגוֹת שְׂרַק מְכַלּוֹת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְתִרְאֵי לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ לִזְמַר תְּמִיד מְזִמּוּרֵי תְהֵלִים, וְכַשְׁתַּזְפִּי לְסִיַּם אֲמִירַת כָּל תְּהֵלִים, תַּתְחִילִי עוֹד פְּעַם, וְכָךְ תַּעֲשִׂי כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי מְזִמּוּרֵי תְהֵלִים מְמַשְׂכִּים יְשׁוּעוֹת וְאוֹרוֹת רוּחָנִיּוֹת בְּלֵב הָאָדָם, וְעַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהֵלִים זוֹכִים לְתַשׁוּבָה, וְנִמְחָלִים כָּל הַעֲוֹנוֹת. וּבּוֹדָאֵי עַל-יְדֵי שְׂתַרְגִּילִי אֶת עֲצָמָךְ לִזְמַר בְּכָל יוֹם כְּמָה מְזִמּוּרֵי תְהֵלִים, יִמְחָלוּ כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ. וְכֵן רְאֵי לְהַזְהֵר מְאֹד מְאֹד בְּבִרְכוֹת הַגְּהֵנִין – הֵן לִזְמַר בְּרַכָּה עַל כָּל מְאָכַל, וְהֵן לְהַזְהֵר בְּבִרְכַת-הַמְּזוּן.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַלְדִי בְּשָׁלוֹם, וְתִהְיִי שְׂמַחָה וְעֲלִיזָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מְשַׁפְּטִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל הָאֲבָרָךְ ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּאֶמּוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מִהַמְחַלְקָת, כִּי בְּהִכָּרַח שְׂיִהְיֶה כָּךְ, כִּי הַסְטֵרָא

שֶׁלַח אֲשֶׁר ד' תל בְּנַחַל

אֲחֵרָא מִפְּחָדַת מֵהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר יִסְדַּתֶּם עַל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
וְעַל-כֵּן הֶעֱמִיד עָלַי כַּמָּה קְלָפוֹת, רִיקִים וּפְחוּזִים, עֲזִים וּכְלָבִים וְכוּ',
אֲשֶׁר אֵינָם מְנִיחִים לַגֶּשֶׁת אֵלַי וְכוּ', וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן.

וּכְבָר הָאָרְכָתִי בְּאֲרִיכוֹת בְּקוֹנְטֵרַס: "מֵהִי חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב", בָּאֵר
הֵיטֵב אֵת כָּל סֵדֵר הַהִשְׁתַּלְּשָׁלוֹת הַמְּשַׁכַּח אֹרֹז הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל
בְּעוֹלָם עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וּמִי הָיוּ הַמְּתַנַּגְדִּים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שֶׁמִּנְעוּ אֶת
הָאוֹר לְהַתְּפַשֵּׁט. כִּי אֵיתָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ הָאָרִיז"ל, אֲשֶׁר בְּכָל דּוֹר וְדוֹר
יֵשׁ צְדִיקִים קְדוּשִׁים, שֶׁהֵם בְּחִינַת מֹשֶׁה, וְכַנְגָדָם עוֹמְדִים רְשָׁעִים,
שֶׁהֵם בְּחִינַת קֶרַח, הַחוֹלְקִים עַל מֹשֶׁה. וְשֵׁם מְבָאֵר בָּאֵר הֵיטֵב
בְּאֲרִיכוֹת כָּל סֵדֵר הַהִשְׁתַּלְּשָׁלוֹת שֶׁל הַמַּחְלָקֶת עָלַי, וְשֵׁם תְּרָאָה הַכֹּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

תָּם וְנִשְׁלָם, שָׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שֶׁזָּכַנּוּ לָסִים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלֵא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
כּוּז, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסֵדֵר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ כַּח לְהַגְדִּיל תּוֹרָה
וּלְהַאֲדִירָהּ.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָּא.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

חֶלֶק כֹּז

- ג פֶּתַח דְּבַר
- ה הַקְדָּמָה
- יא ד' רִסְט
יֵאָרִיף בְּאִמְרָה נְעִימָה בְּהַפְלֵגַת מַעֲלַת מִדַּת הַסְּכָלְנוּת, וְהַזֹּכָה לְהֵאָרִיף
אִפּוֹ וְלוֹתֵר עַל כְּבוֹדוֹ וְגֵאֲוָתוֹ, וְלִהְיוֹת אִף טוֹב וּמִיטִיב, וְיִחְזַק עַל זֶה
מְאֹד מְאֹד.
- יג ד' עֵר
יִדְבֵּר נְכוֹנָה בְּעֵינֵי הַצֵּלַת אִיזָה בֵּית בִּישׁוּרְאֵל הָעוֹמֵד בְּסִכְנַת הָרִיסָתוֹ,
וְיִזְרוּ לְהִבְיֵא אֶת הַמְדַבֵּר אֵלָיו, כִּי מִתְכַּוֵּן לְהַשְׁלִים בֵּינוֹ לְבִינָה לְכְבוֹדוֹ
וְתִבְרָף, וְיַעֲוֹרֵר לֹא לְצַעַר אֶת הָאִשָּׁה בְּדַבָּר שֶׁהִיא רְגִיֶשָׁה אֵלָיו.
- יד ד' רֵעָא
יִחְזַק בְּקִצְרָה עַל מִדַּת הַבְּטָחוֹן דְּקִדְשָׁה, שְׂאִין אָדָם יְכוּל לְנַגֵּעַ בָּמָה
שְׂמוּכָן לְחִבְרוֹ.
- טו ד' רֵעֵב
יִתֵּן עֲצָה טוֹבָה אִיף לְנִצָּח אֶת מִדַּת הַכַּעַס שְׂבָאָדָם, וְיַעֲוֹרֵר מְאֹד עַל
אֲמוּנָה בְּרוּרָה בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יְתִבְרָף הַפְּרִטִי פְּרִטִית, וְיִקְשֹׁר ג' עֲנִינִים:
אֲמוּנָה, בְּרִית, תְּפִלָּה זֶה לָזֶה, וְיִחְזַק עֲלֵיהֶם וְעַל שְׂמִיחַת הַתְּקַרְבוּתָנוּ
לְרַבְּנוּ ז"ל.
- יז ד' רֵעֵג
יִחִיָּה אֶת הַנִּמְעָן בְּמַתִּיקוֹת נֵעֵם הַחַיּוֹת הַגְּדוֹלָה שִׁישׁ לָנוּ, שֶׁהַתְּקַרְבָּנוּ
לְרַבֵּי כְּזֶה, וְיִגְלֶה לוֹ עֲנָן שְׂבִיבָה שְׂאָדָם דְּבַק בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּף יִהְיֶה לוֹ
בְּבֹא, עַל-פִּי סְפוּר מִזְמַן מוֹהֲרָנִי ת"ז"ל, וְיִשְׂמַח אֶת הַנִּמְעָן שְׂזָכָה לְהִיּוֹת
בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.
- יח ד' רֵעֵד
יִמְצָא רְמִזִּים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים מִעֵינֵי הַתְּעַכְבּוֹת מְשֻׁלּוֹחַ סְפָרִים דְּרָף הַיָּם,

תְּכַן הָעֲנָנִים

וְיִלְמַד מִזֶּה תְּלִי תְּלִים שֶׁל לְמוּדִים קְדוֹשִׁים מְעַנֵּן י"ם וְחו"ף בְּחִזּוּק
עֲצוּם לְשִׁבְרֵי הַמִּנְיָעוֹת הַחוֹפּוֹת עַל יַם הַחֲכָמָה, וְלִהְתְּקַרֵּב אֶל הַתְּגִלוֹת
אֲמוּנָתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאֵמֶת.

כ' ערה

יִגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּעֲנֵן לַי"ה וְחו"ב עַל דֶּרֶךְ הַפְּנִימִיּוּת, וְיִדְבֵּר מִסּוּד
הַתְּשׁוּבָה וּמְחִזּוּק בְּעַת הִירִידוֹת, וְהַחֲפוּשׁ אַחֲרָיו יִתְבַּרְךָ, וְיַעֲזֹר לְהַחֲיוֹת
אֶת עֲצָמוֹ עִם הַהִתְקַרְבוֹת וְהַהֲפָצָה, וְיִגְלֶה מֵהֵיכָן נִמְשָׁךְ שְׂאֵדָם הוּא בְּעַל
חֹב, וְיִחַזֵּק מְאֹד.

כג' רעו

יְדַבֵּר מִנוֹרְאוֹת מַעֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, וּמֵהַחֲיוּב לְהִתְחַבֵּר זֶה לָזֶה,
כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת נִקְדָּתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, וְעֲנֵן אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, וְיַדְעַת דְּקִדְשָׁה
בְּאֲמוּנַת ה' הַגּוֹרֶמֶת אַחֲדוּת, וְיִבְהִיר מֵהוּתוֹ שֶׁל "בְּרִסְלָכֵר חֲסִיד" אֲמַתִּי,
שְׂאִינוּ חוֹלֵק עַל אֵף בְּרִיָּה, רַק עוֹסֵק בַּתְּפִלָּה תָּמִיד, וְיִגְלֶה כִּיצַד לְהַבְחִין
אִם הֲלֹה בְּאֵמֶת מְקַרֵּב, וְרַבְּנוּ ז"ל הֲרִי מְכַנִּים בְּאֲנָשָׁיו יְדִיעַת הַתְּכִלִּית
הַנּוֹצְחִית, וְיִדְבֵּר מִכֶּף שְׂעֵנֵן רַבְּנוּ ז"ל אִינוּ מְצַמְצָם אֶצֶל אָדָם פְּרָטִי, אֲלֹא
שִׁיף לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַל-כֵּן צְרִיף לְהִתְמַיֵּד בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיַתְנֶה רַעַת
הַגְּלוּת שְׂמִכְחָה מִתְקוּטָטִים בְּעִבּוּר הָאֵמֶת וְהָאֲמֶת נֶעְלָמֶת, וְאֵין הַצַּדִּיק
נֶכֶר מִבְּחוּץ, וְיִזְרֹז הַנּוֹמֵץ (שְׂדֵר בְּנִתִּיבוֹת) לְעִשׂוֹת קְבוּץ רַבְּנוּ ז"ל
בְּמִקוּמוֹ וּבְעִירוֹ דִּיקָא, וְכֵן צְרִיף לְהִיּוֹת בְּכָל מְקוֹם בְּעוֹלָם, וְלֹא לְצַמְצָם
בְּאִיזָה מְקוֹם וְכוּ', וְיִגְלֶה שְׂאֵין תְּחִלִּיף לְעַקֵּר הַמְּקוֹם שֶׁהוּא צִיּוֹן רַבְּנוּ
ז"ל, וְגַם זֶה רַק מִתְּמַת שְׂיָצָא מִפִּי הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וְיִגְלֶה לְמָה זוֹכִים
עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל.

לא' רעז

תֵּן הַנְּהֻגָה פְּרָטִית לְבַחֲוֹר אֶחָד בְּעֲנֵן הַדְּפָסָה וְהַפָּצָה, וְיַעֲזֹר מְאֹד
לְהַפְגִּס לִישִׁיבְתָנוּ שְׁבִירוֹשָׁלַיִם ת"ו, לְעַסֵּק שָׁם בְּעַבְדוּת הַשֵּׁם בְּהַתְּמַדָּה
בְּעֵסֶק הַתּוֹרָה בְּרַצִּינּוֹת, וְיִחַזֵּק מְאֹד לְשָׁמֵר אֶת יְמֵי הַנְּעוּרִים כְּרְאוּי.

לג' רעח

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת הַטְּבִילָה בַּמְּקוֹה בְּקִבְיָעוֹת, וְיַעֲזֹר עַל זֶה מְאֹד.

לה' רעט

יְדַבֵּר מְעַנֵּן מִכְתָּבָיו שְׁפוֹתָב לְמִקְרָבִים, שְׂפָדָי לְהַשְׁתַּדֵּל לְקַרְאֵם, וְיִרְגִּיל
לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלַחֲטֹף טוֹב אֲמַתִּי.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שמא

ד' רפ לז

יֵאָרִיךְ לְעוֹרֵר מָאֵד עַל נִקְדַּת הַשְּׁפָעָה לְאַחֲרִים וְקִרְבָּם אֶל עֲבוֹדוֹת שֶׁל תּוֹרָה וְתַפְלָה וְקִדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שְׂמֵצוּהָ גְדוּלָה לְקִרְבָּם, וְלִהְשִׁיפֵי לָהֶם שְׁפַע אֹרֶךְ הַדַּעַת, וְיִרְאֶה לּוֹ כַּמָּה דְּבָרִים פְּרָטִיִּים שְׂצָרִיךְ לְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם.

ד' רפא מב

יְשִׁיב לְנִמְצֵן הַמֵּתְאוּנָן עַל כְּסוּפֵיּוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל ה', שְׂאִינָם מִתְמַלְאִים, שְׂזָה בְּעֲצָמוֹ בְּחִינַת הַ"אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדָךְ", שְׂגִלָּה רַבְּנוּ ו"ל מְסוּד הַבְּקָשָׁה וְהַחֲפוּשׁ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְיִחַזַּק עַל זֶה מָאֵד.

ד' רפב מד

יְדַבֵּר מִגְּנוּת מִדַּת דְּחִיקַת הַשְּׁעָה וְהַהֶפְסֵד שֶׁהִיא גּוֹרְמַת, וְיֵאָרִיךְ שְׂזָה שִׁיךְ — הֵן בְּתוֹרָה וְהֵן בְּתַפְלָה.

ד' רפג מה

הַתְּחִינּוֹת נִפְלְאוֹת לְהַתְּחַדְּשׁוֹת לְמִי שֶׁהִגִּיעַ לְגִיל חֲמִשִּׁים, שְׂיִתְחִיל מִחֲדָשׁ בְּעֲבוּרַת ה'.

ד' רפד מו

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַזִּזְכָּה לְעוֹרֵר אֶת אַחֲרִים וְלִהְחַזִּיק בְּתַשׁוּבָה, שְׂאִין לְמַעֲלָה מְזָה.

ד' רפה מח

יְדַבֵּר מִעֲנִין חַיִּיהֶם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דְּעִיר טְשֶׁהְרִין, וּמְרוּחַ קִדְשׁוֹ הַבְּרוּרָה שֶׁל הַרֵב הַקְּדוֹשׁ הָאֱלֹקִי ר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן זי"ע, וְגִדְל מְדַרְגָּתָם בְּכַטּוֹל הַיֵּשׁ, וְקִבְּלַת בְּזִיוּנוֹת בְּאַהֲבָה, וּמִמַּעֲלַת הַתַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְיִסְפָּר פִּיֶּצֵד נוֹלַד רַעִיוֹן הַדְּפַסַּת הַמְּכַתְּבִים תַּחַת הַשֵּׁם "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְיִדְבֵּר מִעֲנִינָם, וְיִתְנֶה גִדְל הַשְּׂנֵאָה שֶׁיֵּשׁ עָלָיו בְּעֵבוֹר זֶה, וְיִגְלֶה מִמַּפְעַל חַיּוֹ, שְׂחוּץ מְזָה אֵין לוֹ כְּלוּם.

ד' רפו נא

יֹכִיחַ אֲרָכוֹת עֲנָן "שִׁיחוֹת" הַנִּפְּוֶץ בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂצָרִיכִים לִידַע הַדְּרָךְ הַנִּכּוֹנָה בְּזָה, שְׂאִם זֶה לֹא שִׁיחָה הַכְּתוּבָה בְּפְרוּשׁ, צָרִיךְ שְׂעַל-כָּל-פְּנִים לֹא תִהְיֶה סוּתְרַת לְדְבָרִים הַכְּתוּבִים וְהַמְּפָרְשִׁים (וּבִפְרָט לֹא מֵרַשׁוֹן עֲנִינָנוּ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל תּוֹרָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן), וְיִדְבֵּר מִהַמְּחַלְקַת שְׂעָלָיו, וּמִשִּׁיחוֹת שֶׁהָיוּ לוֹ עִם ר' לֹוִי יִצְחָק ו"ל, וְיִסְפָּר עַל תַּחֲלַת הַתְּקַרְבוֹת, וְיִזְהִיר שְׂאִי אֲפָשֶׁר לְהַקְרֵא עַל שְׂמוֹ ו"ל, כִּי אִם עַל-יְדֵי

בְּקִיאוֹת עֲצוּמָה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲזֹר לְדַבֵּר עִם אַחֵרִים לְקַרְבָּם
לְדַבְּקוֹת ה', וַיִּתְּנָה רַעַת הַדּוֹר, שְׁזָנְבוֹת נְעֻשִׁים רָאשִׁים.

ד' רפז נה

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת לַמּוֹד הַתּוֹרָה, שְׁלֵא לְהַפְסִיק בְּאִמְצָעוֹ, וְאֲשֶׁר זֹו עֲצַת
הַבַּעַל-דְּבָר לְהַלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּמִצְוֹת, הָעֵקֶר לְבַטֵּל אֶת הָאָדָם מִתְּלִמּוּדוֹ,
וַיָּבִיא עַל זֶה מִהַסְפֵּר "זֶרַע קֹדֶשׁ" מִרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ מֵרֵאשִׁיזִין ז"ל, וַיִּזְהִיר
לְהִתְרַחֵק מִמַּחְלָקַת וּמִהַפְקָרוֹת, שְׂאִין זֶה עֲנִינּוֹ, אֲלֵא הָעֵקֶר לְהִתְמַיֵּד
בְּכָל חִלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר זֶהוּ סִימָן לְחִסִּיד בְּרִסְלָב אֲמַתִּי, וַיִּוְרָה
לִילָף לְרוֹפֵא בְּמִצָּב שֶׁל מִכָּה פְּנִימִית, שְׂזוֹ סִכְנַת נְפֻשׁוֹת, וַיִּלְהַוְּעֵץ
בְּשִׁלְשָׁה רוֹפְאִים מִמַּחִים וְכוּ', וְלִלְמַד קֹדֶם אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק ב', סִימָן ג', וְלוֹמַר הַתְּפִלָּה עֲלֶיהָ וְכוּ'. וַיִּבְהִיר שֶׁהִגֵּם שְׂמִצּוֹת
הַכְּנֻסֹת אוֹרְחִים גְּדוֹלָה מְאֹד, אֲבָל אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַפְּךָ אֶת הַיְשִׁיבָה לְבִנְיָן
הַכְּנֻסֹת אוֹרְחִים, כִּי הַבְּחוּרִים צְרִיכִים לְלַמֵּד, וְהַנְּעֻת הָאוֹרְחִים וְסִפְרוֹתֵיהֶם
וְכוּ' מִפְּרִיעָה לְלַמּוֹד מְאֹד וְכוּ'.

ד' רפח ס

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְגִדּוֹב צְדָקוֹתָיו לְהַדְּפִסֹת סִפְרִים הַמְּחִיִּים נֶפֶשׁ כָּל
חַי, וּמְקַרְבִּים נְפֻשׁוֹת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וַיִּגְלָה מַה שְׂאֲרַע לוֹ מִהַשְׁנֵאָה שְׂפָרְצָה
עֲלָיו מֵאֵז שֶׁהַחַל לַעֲסֹק בְּזֶה, וַיִּחְזַק שְׁלֵא לְדַקְדֹק עַל אֲשֶׁתוֹ בְּדַקְדוּקֵי
עֲנִיוֹת, וַיְדַבֵּר מִכְּבוֹד אֲשֶׁתוֹ הַמְּבִיא שְׂפַע וְכוּ', וַיִּחְיֶה עֲצָמוֹ עַל שְׂאֵנוֹ
יּוֹדְעִים מִרְבִּי נִפְלָא בְּזֶה.

ד' רפט סג

יִחְזַק אֶחָד שֶׁהִתְאוּנָן שְׂאִין דְּבוּרָיו נִשְׁמַעִין לְבְּרִיּוֹת, וְאִין לוֹ שׁוּם חֵן,
וַיִּנְרָאָה לוֹ מַה לְלַמֵּד בְּעִבּוֹר זֶה, וַיִּגְלָה שְׂפָן הַדְּרָף עַל כָּל עֲנָן לְלַמֵּד
הַמְּאָמֵר הַשֵּׁנִי לְזֶה, וַיִּגְלָה נִפְלְאוֹת בְּהַפְּלֵגַת הַמְּדַרְגָּה שְׂאֵדָם זֹוכָה, שְׂאִין
לוֹ שׁוּם רְצוֹן לְשׁוּם דְּבָר, רַק לְהַכְּלִל בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיִּבְאֵר בְּאִפְן נִפְלָא מְאֹד.

ד' רצ סה

בְּבָר דְּבוּר שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂמִי שִׁיּוּדַע מַעֲנִינוֹ, אִין צְרִיף לְתַעֲנִית, וּמִי
שְׂאִין יוֹדַע — מַה יּוֹעִיל לוֹ, וַיִּחְזַק עַל-פִּי זֶה מְאֹד.

ד' רצא סו

יִחְזַק אֶחָד שְׂעוֹסֵק לְקַרְבֵּי אַחֵרִים, אֵיף שְׂצָרִיף לַעֲסֹק בְּהַתְּבוֹדְדוֹת, וְלִפִּי
זֶה תִּהְיֶה הַהֲצִלְתָּה שְׁלוֹ, וְצְרִיף לְדַבֵּר הַרְבֵּה מְאֻמוּנָה, וְלֵא לִיבֵשׁ
מִהַמְּלַעֲיָגִים, וְאָסוּר לְחַנֵּף אֵף אֶחָד.

תַּכְן הָעֲנִינִים

שמג

ד' רצב סח

יתן עצה נכונה לאחד שסובל מעצבים רפויים ורעועים, מה לעשות כדי להנצל משבר המכלהו, ושב ורפא לו.

ד' רצג סט

ידבר מרעת המחלקת בין התרדים לדבר ה', שנתהיתה בעת ההיא, ויזהיר לברת מלהיות לאיזה צד, חס ושלום, ויעתיק קטע מ"לקוטי-תפלות" עם המלצתו לאמרה בכל יום ויום, וידבר מענינו, שהיא דבקות הבורא, וממעלת תפלה והתבודדות — גלוי משיח.

ד' רצד ע

ידבר נכבדות לראש ישיבה של בעלי תשובה, המתנגד מאד לדרכי התסידות, ויגלה לו גדל נעימות הדרך הזו, ונגות המתרחקים כל-כף הימנה, ובפרט אור רבנו ז"ל המגלה אור האמונה, שהוא תרופה לכל הירודים שבעולם וכו'.

ד' רצה עב

ירחיק בחור אחד מאיזה משפיע, שאמר לו בדברי ליצנותו שצריך "להזהר" מאלו שמדברים תמיד ממנו יתברך, ויראה גדל השטות שבגישה זו.

ד' רצו עג

ידבר מהמתקת הדינים שנעשים על-ידי תפלות הצדיקים וכו', ויגלה מעלת הזוכה לעסק בדבורים אליו יתברך, שמוציא כל הכסופים שלו מפיו, שרק לעתיד יראו עינינו וכו' מה פועלים בזה.

ד' רצז עה

ידבר נפלאות מענין אור היום וכו', וירגיל לילך במדת האהבה, וירחיק ממדת העצבנות הבאה על-ידי פגם הברית וכו', ותקונו על-ידי סבלנות וותרנות, וידבר מאזהרת רבנו ז"ל לשמח בו ז"ל. ובזה תלויה אמונתנו בו, ויעורר על ענין הצעקה בפשיטות אליו יתברך, במקום מיוחד, ויספר מרבנו ז"ל איך שאמר על ארוע מחיו הקדושים — כשצד לאדם, אז הצעקה היא באפן אחר לגמרי, ושיחה דומה ממוהרנ"ת ז"ל, וספור נורא מר' אברהם בר' נחמן ז"ל, איך שקים זאת בפשיטות ובטוי יפה מר' נחמן טולטשינער.

ד' רחצ עז

יזהיר לשמר על בריאות גופו, ויחזק שפך פרוטה השכיכת לאדם —

תִּכְן הָעֲנִינִים

תבוא אליו, ויעורר על התבודדות, שעל-ידי-זה באים לבטול כל ההרגשים.

ד' רצט עח

יחזק מאד בחור צעיר על שקידה רצינית בנדלות התורה הקדושה, ויזהירו לחדל כעת מהדפסה, ויניח זאת לזמנים שלאחר הנשואין, ולשמר על בריאות הגוף, ולהזהר מחובות, ויספר ספור נאה על עצמו בענין זה, ויעורר להזהר בכבוד הוריו.

ד' ש פ

יחזק לדון לכף זכות את עצמו, ולהיות חזק בנקדת השמחה, ויעורר מאד בדבורים נפלאים על טהרת וקדשת הממשכה, שזה כל ההתפארות מאדם שנמצא בעולם הזה, ומקדש מח משכתו, ולערב התפלה עם שמחה, ולשמר על הבריאות ולהתמיד בתורה הקדושה.

ד' שא פג

ידבר מענין "תמים תהיה עם ה' אלקיך" וכו', שאסור לחקר אחר העתידות, ולהכנס בעניני שמות בני-אדם והתאמה וכו', וצריך העקר לעסק באמונה כרצון רבנו ז"ל וכו'.

ד' שב פד

ידבר מהעלאת התפלות על הכתב ואמירתן לאחר מכן, וידבר מאהבת ה' את הדבורים שיוצאים מתוך בלבלים דוקא וכו', ויזהיר מדיחיקת השעה בתפלה וכו'.

ד' שג פו

ימליץ על רכישת רכב פרטי לעצמו על-פי דעת רבנו ז"ל.

ד' שד פז

ד' שה פח

יחזק במקתב קללי לחבורת בחורים בתחלת השבוע אזהרות וחזוקים לנצל כל השבוע הבא לעבודת ה' וגמילות חסדים זה עם זה.

ד' שז צא

יחזק בחור אחד מיושבי ספסלי בית מדרשו, שרוצה דיקא את כתיבתו דו במקתב פרטי אליו, ויחזקו לשים לב לגלוי אור האמונה שמדברים אצלנו, ויגלה לו, שעקר ההרגשה במקום הוא כפי אור ההכנה שמכינים

אֶת עֲצָמוֹ לְהַשְׁרוֹת עַל עֲצָמוֹ הָאוֹר, וַיִּגְלֶה לוֹ שְׂקָדָם שְׂזוּכִים לְרֵאוֹת אוֹר הַנְּנִי"ה מוֹל הַעֲנִינִים, עֲדִין אֵין זוּכִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְגַם אַחֲר־כֵּן וְכו'.

ד' שז צד

יְדַבֵּר מִשְׁמִירַת הַזְּמַן וּמִהִסְתַּפְּלוֹת מִבְּרַרְתָּ עַל הַתְּכַלִּית הַנּוֹצְחִית בְּחֻשְׁבוֹן הַנְּפֶשׁ נוֹקֵב, וַיִּסְפֹּר מִכְּמָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַקְּדוּשִׁים, אֵיךְ שְׂזוּכוֹ לְרֵאוֹת עוֹלָמָם בְּחַיֵּיהֶם, וְהַבְּחִירָה חֲפְזִית, וְכָל אֶחָד יְכוֹל וְכו', וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין בְּטוֹל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי הַיְסוּרִים וְהַמְּשַׁכַּת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲזוּ כְּדַבְּרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וַיִּחַלֵּק בֵּין יְסוּרִים סְתָם לְיְסוּרִים מִבְּנֵי-אָדָם, שְׁלֹזָה הַתְּקוּן — הִסְתַּפְּלוֹת עַל הַתְּכַלִּית כְּנ"ל, וַיַּעֲוֹרֵר לְבָרַח מִלְּצִים, וְלִהְיֶתְחַבֵּר רַק לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַתְּמִימִים.

ד' שח צז

יְדַבֵּר מִתְּרַב הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁהִיא תְּפִלָּה, שְׂזוּכִים לָהּ עַל-יְדֵי תְּקוּן הַבְּרִית וְהַמַּח, וְזוֹ עֲבוּדַת הַצְּדִיקִים, וַיַּחֲבֵר תְּפִלָּה נְאֻה עַל קֶטֶב זֶה, וַיִּגְלֶה שְׂאִין שׁוֹם עֲצָה אַחֲרַת בְּעוֹלָם חוּץ מִתְּפִלָּה.

ד' שט צח

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִהַתְּקוּן הַנְּפִלָּא לְפָנֵם הַחֲמוֹר, שְׂזוּכִים לוֹ עַל-יְדֵי שְׁעוֹסָקִים בְּהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל בִּיד וּבְרִגְלֵי וְכו', וַיַּעֲוֹרֵר לְעֶסֶק בְּפָרְסוֹם הָאֲמוֹנָה, וּבְפָרְט בְּדוֹר שְׁבוּ נְעֻשִׁית שׁוֹאָה רוּחַנִית, וַיִּסְפֹּר סְפוּר מְשַׁעֲשֵׁעַ, אֵיךְ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ דְּבָרוּ אֶל שׁוֹטֵר עַרְכֵי בְּדַרְכָּם לְהַתְּבוֹדְדוֹת, וַיְדַבֵּר מִזְכוֹת קְרוֹב רְחוּקִים וּבְנִיַת "הַיְכָל-הַקִּדְשׁ", וַיִּמְאֹר יֶשֶׁר וְאוֹר חוֹזֵר, וְעַל-יְדֵי קְדֻשַׁת הַמַּח נְעֻשִׁים דְּבוּרִים, וַיִּשְׁבַּח מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְטֻהָרַת הַמַּחֲשָׁבָה וּמַעֲלַת הַזּוֹכָה לְעֶסֶק בְּיַחְוִדִים קְדוּשִׁים, וַיְבָאֵר דְּבוּר רַבְּנוֹ ו"ל בְּעֲנֵן זֹרְקָא לְאַתֵּר דְּאִיתְּנַטִּילַת מִתְּמָן, וַיִּזְכִּירַת עֲלָמָא דְּאַתֵּי, וְלִהְיוֹת אֲצֵל רַבְּנוֹ ו"ל לְאַחַר הַהִסְתַּלְּקוֹת, וְעֲנֵן שְׁהַצְּדִיקִים תְּאָבִים לְיוֹם הַהִסְתַּלְּקוֹתָם מֵהָאִי עֲלָמָא כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי יוֹחָאִי, וַיְבָאֵר עֲנֵן שְׁהַבְּעַל תְּפִלָּה הוֹצִיא אֶת אֲנָשָׁיו מִחוּץ לְיִשׁוּב כְּבִסְפוּרֵי-מַעֲשִׂיוֹת.

ד' שי קד

יִשְׁבַּח מִקְרֵב חֲדָשׁ שְׂזוּכָה לְהִסְתַּוְּפָה אֲצֵל תְּלַמִּידֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וַיִּסְבִּיר לוֹ עֲנֵן הַמַּחֲלֶקֶת שְׁעַל רַבְּנוֹ ו"ל וְכו', שֶׁהוּא עֲנֵן מַחֲלֶקֶת שְׁבִין הַצְּדִיקִים, וּבְאוֹר מוֹהֲרֵנִי תְּ ו"ל עַל זֶה, וַיְדַבֵּר בְּעֲנֵן הַתְּבוֹדְדוֹת "בְּכָל מְקוֹם" שְׁיִהְיֶה, וְלָמָּה זוּכִים עַל-יְדֵי שְׂדָה דְּנֻקָּא, וַיִּגְלֶה אֵיךְ זוּכִים לְהַתְּפַלֵּל בְּכֻנְיָה בְּאַמַּת, וְעַל-יְדֵי הַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ נִבְנָה הָאֲמוֹנָה, וַיְדַבֵּר מִפָּנֵם

תִּכְן הָעֲנִינִים

הַמְקַרְהוּ, רַחֲמָנָא לְעָלְךָ, וְטָבִילַת מְקוּהָ בְּכָל יוֹם, וְעֲנִין קְדֻשַׁת הַמַּחְשָׁבָה לֹא לַחֲזוֹר וּלְהִרְהוֹר וְכוּ', וּמַעֲנִין יָשׁוּב הַדַּעַת בְּאַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ? תִּתְבַּרְךָ וְכוּ', וַיִּדְבֵר מֵעֲנִין חֲבָרִים טוֹבִים וְהִסִּימֵן עַל מְהוּתָם, וַיִּגְלֶה מְקוֹר לְעֲנִין מַחִיאַת כְּפַיִם, בְּסִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל.

ד' שיא קז

יִחֲזַק אַחַד שֶׁהִכָּה עַל-יְדֵי גוֹיִים מַכּוֹת נִמְרָצוֹת, וַיִּגְלֶה לוֹ עֲנִין שְׁנִמְחָלוּ עֲוֹנוֹתָיו כְּדִבְרֵי חו"ל, וְעֲנִין עֲכוּב מְצִיאַת הַזְּוֹג, שֶׁהוּא עַל-יְדֵי הַפְּגָם וְכוּ', וַיִּרְחִיקוּ מִכָּל מִינֵי פְחָדִים שֶׁל הַכָּל וְכוּ', וַיִּדְבֵר עִמּוֹ מִהַתּוֹרָה ט"ו, שְׁמִדְבַרְתָּ מִהַעֲלָאת מַדַּת הַיִּרְאָה וְהַפְחַד לְשָׁרְשׁוֹ, וַיַּעֲזְרוּ לְלַמַּד הַתּוֹרָה הַזֹּאת עִם הַתְּפִלָּה שְׁלֵאֲחֲרֶיהָ, וַיִּדְבֵר מֵעֲנִין תְּפִלָּה עִם אָמֶת, שְׁפֹתַחַת פְּתָחִים בַּחֲשֵׁךְ וְכוּ', וַיִּרְגִיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּכָל עֵת פְּנוּיָה, וּבִטְוֵי מוֹהַרְנֵת ו"ל עַל מִי שֶׁלֹּא מִסְתַּכֵּל עַל יוֹם הַמִּיתָה, וְדַבּוֹר ר' אֲבָרְהָם בַּר נַחֲמָן עַל זֶה, וְלִזְכְּרוֹן זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי שְׂמִתָּה. וַיִּגְלֶה אִיף מְקִימִים יֵשׁ לוֹ מְנָה רוֹצֵה מְאֵתִים' — בְּקִדְשָׁה, וַיְסַפֵּר מִהַתְּנַהֲגוֹת הָעֲשִׂיר ר' אִיזִיקָל מְאוּמָן קִדְּם הַסְּתַלְקוֹתוֹ, וַיְסַפֵּר סִפּוֹר מִמֶּנּוּ אִיף הַשִּׁיב כְּשֶׁר' לוֹי יִצְחָק ו"ל תְּבַע אוֹתוֹ לְצַדִּיקָה, וַיִּדְבֵר מִמַּעֲלַת אֲמִירַת שְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים.

ד' שיב קיא

יִדְבֵר מִהַיִּרְחוֹן 'אוֹר הַצַּדִּיק', שְׁמִסְפֵּר שָׁם עַל נְסִיעַת אַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְצִיּוֹן רַבְּנֵנוּ ו"ל, וַיַּעֲזְרֵר עַל לְבוֹא לְשָׁם, וַיִּחֲזַק לְהַתְּחַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיִּקְרִים.

ד' שיג קיב

יִדְבֵר נְפִלְאוֹת מִמָּה שֶׁעָשְׂתָה עִמָּנוּ הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו ו"ל — הֵן בְּאַמוּנָה וְהֵן בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּדְבֵר מֵעֲנִין "נִכְסְפָתִי לְהַמְשִׁיף הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָּה", שְׁאַמֵּר רַבְּנֵנוּ ו"ל עַל דֶּרֶךְ הַתְּתַמְדָּה בְּהַרְבֵּה שְׁעוּרִים, "כֶּף וְכֶף" בְּכָל יוֹם, וְלֹא לְשָׂאֵל בְּעֶצַת זְקֵנִים וּנְעָרִים, כִּי אֵין לָנוּ רַק דְּבָרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּעֶצְמוֹ, שְׁעוֹרֵר עַל זֶה, וְכָל הַשְּׂאָר יִבְטֵל וַיֵּאבֵד, וְכֶף נִהְגוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת וְכוּ', וַיִּזְהִיר מִבְּהִלָּה יִתְרָה וְהַעֲמַסַּת שְׁעוּרִים יוֹתֵר מִדָּאִי, שְׁלִבְסוּף נוֹפְלִים מִהַכָּל.

ד' שיד קיד

יִדְבֵר מִשְׁלָמוֹת קִיּוֹם מַצּוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם לְבַחֲזוֹר הַמִּתְקַרֵּב לְדַרְכֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, שֶׁהוּא עֲנִין קִיּוֹם עֲצוֹתָיו וְלַמּוֹד הַתּוֹרָה בְּרַצִּינּוֹת, וַיִּתְאַר הַיֵּאָף צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַנְּהַגַּת וְחַיֵּי תַלְמִיד "הֵיכַל הַקְּדוֹשׁ", וַיַּעֲזְרֵר עַל לַמּוֹד בְּכָל

חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וּבִסְפָר הַמִּדּוֹת, וְהַתְּנַהֲגוֹת עַל-פִּי זֶה.

ד' שטו קיז

יְעוֹרֵר וַיַּחְזֵק וַיֹּאמֶץ לְמַצֵּא הַרְחָבוֹת בְּכָל הַצְּרוֹת, וְלַהֲרַגִּיל עֲצָמוֹ לְעֶסֶק בַּתּוֹדָה וְהוֹדָאָה, שֶׁהֵן שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבַּא.

ד' שטז קיח

יְדַבֵּר מִרְצוֹן רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁנִּשְׁתַּוְּקַק תְּמִיד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִהְיוֹת נוֹהֲמִים תְּמִיד כְּחִיּוֹת עִם רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים. וַיִּתְאַר דְּמוּת ר' שְׁמוּאֵל הַדּוֹרְכִין זצ"ל, אִיךָ שֶׁהִתְנַהֵג בָּהּ, וַיִּזְרֹז לְלַמֵּד מֵאַרְחוֹת חַיִּיהֶם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הָאֲמִתִּיִּים הַתְּמִימִים דִּיקָא, וּמְזַכְרוֹן עֲלֵמָא דְאַחֵי, וַיַּחְזֹר עַל מַה שֶׁסָּפַר לוֹ ר' הִירֶשׁ לִיב לִיפֹל ו"ל מִבְּקִיאוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו בַּדּוֹרוֹת שְׁעָבְרוּ, בִּסְפָרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וַיַּעֲרֹר עַל זֶה מְאֹד.

ד' שיז קיט

יִלְהִיב הַלֵּב שֶׁל הַנִּמְעָן, שְׁיַעֲסֵק בַּהֲפָצָה בְּכָל יוֹם, וַיַּעֲוֹד וַיִּשְׂמַח אֶת כָּל הַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה שְׁאִין לָהּ קֶץ, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר וְכו', וְלֹא לְהַפְגִּס לְוֹכֹחַ עִם אֶף אֶחָד, אֲפֹלוֹ עִם פּוֹרְקֵי עַל וְכו', רַק לְדַבֵּר בְּוִדְאוֹת (וְסִפּוֹר מִהַבְּעַל הַתְּנַיָּא בְּעֲנָן זֶה), וַיִּבְאֵר פִּסְקָה מ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" בְּעֲנָן מֵאֲמַר הַנָּשֵׁר: "חֲדָלוּ לִהְיוֹת עֲנִיִּים" וְכו'.

ד' שיח קכא

אֲרִיךְ לְהַסְבִּיר אֶת הַתּוֹעֵלַת שְׂיִישׁ בְּלַמּוּד עַל-פִּי סִדְרֵי-דְרָךְ-הַלַּמּוּד וְכו', לְפִי עֲנָן הַדּוֹר הַזֶּה, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל גִּשְׁלַח לְהוֹשִׁיעוּ, וַיִּגְלַה עֲנָן הַהִשְׁלָמָה שֶׁל לַמּוּד הַתּוֹרָה לְעֲנָן הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲלֵמָא דְאַתְפְּסִיָּא וְתוֹרָה נִרְאִית לְעֵין, וַיְדַבֵּר מִקִּיּוֹם עֲצַת רַבְּנוּ ו"ל בְּהַתְּבוֹדוֹת, וַיִּסְפָּר עַל עֲצָמוֹ אִיךָ זָכָה לָזֶה וְכו', וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַלַּמּוּד בְּעִיּוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂמַחַת תּוֹרָה, וְלַמּוּד בְּגִרְסָא הוּא בְּחִינַת הוֹשַׁעְנָא רַבָּה, וַיִּזְהִיר לְבָרִיחַ מוֹפְוֹחִים, וַיַּעֲרֹר לְלַמֵּד בְּשִׂיחוֹת רַבְּנוּ ו"ל.

ד' שיט קכב

יְדַבֵּר נִרְגָּשׁוֹת בְּדַבּוּרִים נוֹרְאִים אֶל אֶחָד שְׁרוּפָאוּ יֵאֵשׁ אוֹתוֹ, שְׁאִין תִּקְוָה לְחַיּוֹ, מִחַמַּת כִּי לְדַבְּרֵיו מְקַנְנַת בּוֹ מַחֲלָה מִמְּאָרַת, רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן, וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד שְׁיִפְסִיק עִם הַמְּרָה שְׁחוּרָה שְׁשְׂרוּי בָּהּ כְּבָר חֲדָשִׁים, רַק אֲדַרְבְּהָ! יִקַּח זֹאת לְנִצּוּל כָּל יוֹם לְעִבּוּדַת ה' וְלִשְׂמַחָה, וְאַל יִשִּׁית לְבוֹ לְדַבְּרֵי הַרוּפָא, רַק יִקַּח דְּבָרָיו כְּתוֹכְרַת לְזַכְרוֹן עֲלֵמָא דְאַתִּי וְחִטִּיפַת טוֹב נְצָחִי וְכו', וַיַּחְזֵקוּ וַיֹּאמְצוּ מְאֹד, וַיִּאֲחַל לוֹ שָׁנִים אַרְכּוֹת.

ד' שכב קל

יְדַבֵּר מִפְעִילוֹת בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּאַשְׁדּוֹד, וַיַּחְזְקוּ עַל דְּבוּרֵי אַמּוֹנָה וְלַמּוֹד כְּסֻדְרָן בְּמִקְצוֹעוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הַמְּשַׁלֵּב בְּלַמּוּדֵי עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מִקְדָּשֵׁת הַדְּבוּר — לְנַצְלוֹ רַק אֶל צַד הַקְּדוּשָׁה וְכוּ', וַיִּסְפֹּר סְפוּר פְּלֵא אֵיף אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מְצֵא עֲצָה לְהַתְּבוּדָד אֵף בְּלִכְתּוֹ עִם זוּלְתוֹ בְּרַחוּב, וַיִּתֵּן עֲצָה טוֹבָה לְהַנְהִיגָה בְּבֵיִת, אֵיף לְאַפְשֵׁר לְאַשָׁה לְצֵאתָ, וּבֵינִתִּים לְעֶסֶק בְּדַבְּקוֹת ה', וְהֵילָדִים יֵרְאוּ וַיִּשְׁמְעוּ כִּמּוֹ שֶׁהִיָּה רוֹאֶה ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן אֶצֶל אָבִיו, וַיְדַבֵּר מִהְרוֹחַ חַיִּים שְׁעַל-יָדֵי הַצְּדִיק, וּמַעֲנִין אֲוִי"ר, וַיִּסְפֹּר הַתְּבַטָּאוֹת נוֹרָאָה מִמוֹהַרְנָת ז"ל עַל חֲדוּשָׁיו שֶׁל הָאֱלֹקִי רַבְּנוּ שֶׁמְשׁוֹן מֵאוֹסְטְרוֹפּוֹלִי, וְלַעֲמַתָּם הַתּוֹרָה "רְאִיתִי מְנוֹרַת זָהָב" דְּחִנְכָּה מִרַבְּנוּ ז"ל.

ד' שכא קלד

יַחְזֹק וַיֵּאמֶץ אַבְרָהָ בְּעַל תְּשׁוּבָה צְעִיר לְאַחַר נִשְׁוֹאִיו, וַיְגַלֶּה לוֹ מִמַּעֲלַת מַדַּת הַשְּׂכֵחָה דְּקִדְּשָׁה כְּפִי שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל, וְזָכְרוֹן עֲלֵמָא דְּאֵתִי, וַיַּעֲוֹרוּ מְאֹד מְאֹד לְחֹזֵר הַרְּבָה בְּהַלְכוֹת הַשִּׁיכוֹת לוֹ שְׁבִינְרָה דְּעָה, חֶלֶק ב', וְעַל-כָּל-פָּנִים הַקְּצוּר הַלְכוֹת בֵּינִתִּים, לִיְדַע הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה, וַיִּזְרֹז עַל כְּבוֹד וְשִׁמְחַת אִשְׁתּוֹ, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת קִיּוּם הַמַּצּוֹת בְּשִׁמְחָה וְכוּ', וְעַל קִדְּשַׁת הַדְּבוּר.

ד' שכב קלז

יְדַבֵּר מִגְּנוּת הַמְּדָה הַטְּמֵאָה שֶׁל לִיצְנוּת, וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד לְהַתְּרַחֵק מִמְּנָה וּמִהַשְּׁקוּעִים בָּהּ, וַיִּזְהִיר שְׁלֵא לְדַבֵּר מֵאַחֲרִים וּלְשַׁפְּטֵם לְרַעָה, כִּי מִי יוֹדֵעַ מָה וְכוּ', וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד לְקַיֵּם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוֹת בְּאַמַּת, וְלַעֲזוֹב עֲוִינֵי אַחֲרִים וְכוּ', וַיִּסְפֹּר מִדְּמוּתוֹ שֶׁל הַחֲסִיד ר' יַעֲקֹב מִזִּיטוֹמִיר ז"ל אֵיף הַתְּנַהֵג כָּל יָמָיו, וְאֵיף הִיָּתָה מִיִּתְתּוֹ הַטְּרַגִּיָּת עַל-יָדֵי הַרְּשָׁעִים, יַמַּח שְׁמֵם, וַיִּזְרֹז לְלַמֵּד לְקַח מִבְּקִיאוֹתוֹ בְּסְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת בְּאַפֵּן תַּמִּים וְנַעֲלָה מְאֹד, וַיִּסְפֹּר מַה שֶּׁעָנָה לְאַבְרָהָ אֶחָד שֶׁחָפֵּשׂ עֲמֻקוֹת וְכוּ'.

ד' שכג קמ

יִזְהִיר חֲתָן אֶחָד שֶׁמִּתְעַקֵּשׁ לְהַקְדִּים הַחֲתָנָה כְּכֹל הָאֶפְשֵׁר — כְּפִי שֶׁהִיָּה רְאוּי לַעֲשׂוֹת, וַיַּחְזְקוּ עַל מַדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְאִי דְּחִיקַת הַשְּׁעָה, וַיְגַלֶּה שְׁעַל-יָדֵי מַדַּת הַשְּׂמִחָה זוֹכִים לְמַדַּת הַסְּבָלָנוּת דְּקִדְּשָׁה, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת מַדַּת הַצְּדָקָה.

ד' שכד קמא

יַחְזֹק בְּחֹזֵר אֶחָד שְׁזָכָה לְעֶסֶק בְּהַדְּפָסָה, שֶׁיֵּאמֹץ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת

תְּכֵן הָעֲנִינִים

שמט

בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל שְׂזוּכָה לְשִׁמְשׁ אֶת הַצַּדִּיק, וַיֵּאָרִיף בְּמַעֲלַת מַדָּה זוֹ שֶׁל שִׂמְחָה דִּקְדָּשָׁה.

ד' שכה קמג

יְעוֹרֵר מְאֹד עַל מַדַּת הַשִּׂמְחָה וְשִׂמְיעַת כְּלֵי זָמֵר, שֶׁהַיּוֹם בְּנִקְל לַעֲשׂוֹת זֹאת, עַל-יְדֵי שִׂמְיעַת קְלָטוֹת וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵהִנָּחַת תְּפִלִּין רַש"י וְרַבְנּוּ תָם כְּרֵאוּי, וְשִׂמְחַת אֲשֶׁתוֹ וְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב וְחֲנֻכָּה, וַיְעוֹרֵר עַל לְמוּד רַב בְּאַגְרוֹת חז"ל שֶׁבְּעֵין יַעֲקֹב.

ד' שכו קמה

יְבַאֵר בְּדֶרֶךְ נִפְלָא דְבוּר שֶׁל רַבְנּוּ ו"ל הַמוּבָא בְּח"י-מוֹהֲר"ן: "עֲצָה עַל הַצֵּלָה מֵעֲבֵרוֹת — הַתְּקַשְׁרוֹת", וַיַּחֲזִק מְאֹד בְּעֲנִין קָשׁוּר הַמְּרַכְּבָה וְהַצֵּלָה מֵהַחֲטָא הַנוֹרָא וְהָאִים שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית וְכוּ', וַיְבִיא עוֹד שְׁנֵי בְּאוּרִים שֶׁפָּרְשׁוּ בְּזֶה אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, וַיִּזְהֵר הַנִּמְעָן לִישֵׁב בְּתוֹךְ הַבַּיִת-הַמְּדֻרָשׁ וְלַעֲסֹק בְּתוֹרָה, וְלֹא לְנִסְעַ כָּלֵל לְשׁוּם מְקוֹם, וַיְבִיא עֲבֻדָּה נוֹרָאָה מִיִּרְאָתוֹ הַגְּדוּלָּה שֶׁל ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְבִיץ זצ"ל בְּעֲנִין שְׂמִירַת הָעֲנִינִים.

ד' שכז קמח

יְדַבֵּר מֵהַמְּנִיעוֹת הַמְּתַרְגְּשׁוֹת וּבִאוֹת אֶל גַּעַר צְעִיר הַתְּפִיץ בְּקִרְבַּת הַצַּדִּיק הַקָּמַת שֶׁהוּא רַבְנּוּ ו"ל, וַיִּסְפֹּר מֵהַעֲבָר עָלָיו בְּעֲצוּמוֹ, וַיְעוֹרְרוּ לֹא לְהַמְשִׁיף אֶת עֲצוּמוֹ לָזֶה, כִּי אֵין צָרִיף לְחַפֵּשׂ מְנִיעוֹת, רַק בְּהַצְנַע לַעֲסֹק בְּתַפְלָה, שְׁזֶה לֹא דְבַר הַצָּרִיף לְרַבִּים, וְאֲדַרְבָּה וְכוּ', וְכֵן עֲסֹק הַתּוֹרָה מִמְּשִׁיף חֵן וְחֶסֶד, וְאֵינוֹ צָרִיף לְפָרְסֵם לְמוּדוֹ בְּסִפְרֵי רַבְנּוּ ו"ל גַּם אַחַר הַנְּשׂוּאִין.

ד' שכח קנ

יְדַבֵּר מֵהַגְּלוּי שֶׁל רַבְנּוּ ו"ל בְּעֲנִין: "אֲחַד הֵיָה אַבְרָהָם", וַיְעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת כָּל מַעֲשָׂיו עַל-פִּי שְׁלֹחַן עָרוּף, וַיַּעֲתִיק דְּבָרֵי הַשְּׁלֹחַן עָרוּף הַרַב, שְׂאָף אִם צָרִיף לְהַחֲמִיר כְּדַבְּרֵי בְּעַלֵי הַקְּבֵלָה, אִף אֵי אֶפְשָׁר לְכוּף צְבוּר, וַיִּסְפֹּר מַעֲצוֹת בְּנוֹ ר' חַיִּים וַיְטַאֵל, אִיךָ נִזְהָר אָבִיו מִמַּחֲלָקַת, וַיְעוֹרֵר בְּדַבּוּר מְתִק נִפְלָא עַל קִדְשַׁת הַדְּבוּר.

ד' שכט קנב

יַחֲזִק בְּקִצְרָה בְּחוּר הַתֵּאֵב לְמַכְתְּבֵיו, אִיךָ יַעֲסֹק בְּעִבּוּדַת ה' עַל-יְדֵי קְבִיעוֹת בְּלְמוּד סִפְרֵי רַבְנּוּ ו"ל, וְהַדְּבוּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

ד' של קנג

יְעוֹרֵר אַבְרָף שְׁנֹלְכָד בְּשַׁחֲתוֹת הַפֶּגַם שֶׁל הַסְּתַכְּלוֹת בְּנָשִׁים, וַיִּתֵּן לוֹ

תִּכְן הָעֲנִינִים

תקון שֶׁל רַאשֵׁי תְבוֹת מַצִּ"ת: מ'שְׁנֵי־ת, צ'דָּקָה, ת'הֵלִים, שְׁזָה יַעֲזֹר לוֹ בָּזָה וּבְבָא גַם-כֵּן, כְּפִי שְׁרֹאִים שְׁאֵלוּ הַדְּבָרִים עֹשִׂים לְטוֹבַת נִשְׁמַת נַפְטָר.

ד' שלא קנד
 יְדַבֵּר מִהֶפְצֵת "גַּר לְהַצְדִּיק" וְסִדְר־דָּרָךְ הַלְמוּד וְשִׁמְחָה עַל מְצִיאַת הַזְּוִיג וְחֻטִּיפַת הוֹן נֶצְחִי.

ד' שלב קנד
 יִכְתֹּב בְּקִצּוֹר חֲזוֹק נִפְלָא לְהַמְפִּיצִים שֶׁל סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת עֲנָן זֶה שֶׁהוּא כָּמַת מַצְנָה, שְׂאִין מִי שִׁטְפָּל בּוֹ.

ד' שלג קנו
 יִחַזֵּק אֶת תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ" לְהִיּוֹת מַעֲבִירִים עַל מַדוּתֵיהֶם וְלִשְׁתַּק לְמַחְרָפִים אוֹתָם, וַיַּעֲזְרֵם עַל לְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְהַדְּבֹר אֱלֹו תִּבְרָךְ וּבְנֵין הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

ד' שלד קנו
 יִרְחִיק מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין, וַיַּעֲזֹר לְזֹכֵר שֶׁפֶל הָעוֹלָם הוּא כְּרַבַּע שְׁעָה, וּמִמִּילָא לֹוּקָחִים הַכֹּל לְכַפֶּרֶת עֲוֹנוֹת.

ד' שלה קנו
 יִחַזֵּק עַל לְמוּד סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁהֵם "תּוֹרַת הַהִתְחַזְּקוֹת", וְעַל הַהִתְקַשְּׁרוֹת יַחֲדוֹ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים לְדַבֵּר מִרַבְּנֵי ו"ל.

ד' שלו קנח
 יִחַזֵּק בְּנֻעִימוֹת בְּחֹר צָעִיר שְׁוֹכֵנֵס לְמַתִּיבְתָא "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", שִׁיקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם, בְּלִי צָרָךְ שִׁיְהִי מִשְׁגִּיחַ עוֹמֵד עַל גְּבִיו, וַיִּמְרִיצוּ בְּאֶפֶן חֲזֹק וְנִעְלָה, שִׁיקַח עֲצָמוֹ בְּיָדוֹ לְתַפְאֶרֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בְּלִי לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ, לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן וְעַל הַדְּבֹר, וְלַעֲסֹק בְּתוֹרָה וּבְתַפְלוֹת בְּכֹנָה, בְּלִי וּפְוָחִים וְנִצְחוֹנוֹת, וַיִּסְפֹּר לוֹ עַל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁזָּכָה לָזֶה, כִּי נֶצַּל יְמֵי נְעוּרָיו וְכו'.

ד' שלז קסא
 יוֹכִיחַ אֶחָד שְׁבוֹרַח בְּכָל פַּעַם שֶׁעוֹבֵר עָלָיו מִשְׁהוֹ — לְכַתִּיבַת מִכְּתָב אֱלֹו, וַיַּעֲזְרוֹ לְכַרַח אֱלֹו יִתְבָּרַךְ בְּתַפְלָה וּבְקִשָּׁה, שְׁזָהוּ הַטְּלַפּוֹן הַסּוּדִי, וַיִּדְבֹּר מִהַמְחַלְקֵת עַל רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁהִיא מַחֲמַת שְׁמִפְרָסֵם עֲנָן הַתַּפְּלָה, וַיִּרְחִיק מִוּכּוֹחִים וְכו', וַיִּשְׁבַּח סִדְר־דָּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁקְּבִלְנוּ מִרַבְּנֵי ו"ל.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שנא

ויגלה שבשרש המחלקת עלינו היא מאותו שרש של המחלקת על רבנו ו"ל.

ד' שלח קסג

יגלה שצריך התחזקות עצומה להשאר אצל רבנו ו"ל, ויבאר ענין שגלה רבנו ו"ל תורה על כל אבר ואבר שבאדם, ויעורר הנמצען לחזק אחרים ולעורר חבריו שבישיבת "היכל-הקדוש" דירושלים שיעסקו רק בתורה וכו', ויזרוזו ללמד תרני"ג מצוות כסדרן, ויגלה מספרו שיש עמו בפתובים על זה, ויבקשו להיות רגיל במכתבי "אשר בנחל".

ד' שלט קסה

יעורר על למוד בהתמדה בספר "לקוטי-הלכות" ובטוי חריף מר' נחמן טולטשינער על זה, וידבר מהספר "לקוטי-עצות" החדש שחבר הרב מטשקריין, ויזכיר שלש שיחות המקבלות בין אנשי שלומנו בענין ספר זה מדוע חברו, ובשביל מה, ודעה שהתנגדה לזה, וישבח ענין זה, וכן יגלה מדוע חבר הספר "לשון-חסידים", קצור מספרי תלמידי בעל-שם-טוב והמגידי, ויעורר על למוד כל ספרי החסידות.

ד' שמ קסח

יגלה שאלו העוסקים לקרב אחרים, הם צריכים התחזקות ביותר שלא יתאחו בהם הרע של המקרבים וכו', ויבהיר מעלת הזוכה לקרב אחרים על-פי דבור רבנו ו"ל, ויבקש הנמצען להאיר בכחורים צעירים אור האמונה ושמחה, שאז הזמן להתקרב לה' כדברי הזהר, ויבאר שעל-ידי מסירת נפש, זוכה להיות חזק בעצמו ולחזק אחרים.

ד' שמא קע

ימליץ לנמצען שתאב למכתבו, שיתמיד ב"אשר בנחל", ויורהו להתנהג כראוי ולא לילך בדרך הסגופים וכו'.

ד' שמב קעא

יגלה איך צריך לצמצם אור התלהבות הלב, ויזרוז על שמירת הדבור, שהוא העקר בזה, וידבר מענין התבודדות, ומצא רמזים בכתב יע"ר, ששם מסגל ההתבודדות, ויחזק מאוד על-פי זה, וידבר ממדרגת ר' אברהם בר' נחמן ו"ל.

ד' שמג קעב

יוכיח בחור צעיר שיכרח מן הבטלה המביאה לידי חטא, וירגילו במזונא דנשמתא — שעורים קבועים בתורה. ויעוררו על קדשת

תְּכֵן הָעֲנִינִים

הָאֵכִילָה בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וְכוּ', וְלִמּוּד עַל הַשְּׁלֶחַן, וַיִּדְבַּר מֵאִסּוּר שְׁאֲנוּ נוֹהֲגִין בְּסֻגּוּפֵי סֶרֶק הַיְכוֹלִים לְבַלְבֵּל מַעְבֹּדֵת ה', וַיִּדְבַּר מִזֶּה, שְׁלֹנוּ יֵשׁ רַק דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל וּמִוֵּהַרְנִית ו"ל, שֶׁרַק אֲצֵלִם הֵיְתָה שְׁלֵמוֹת. וַיִּבְיַע שְׁמַחַת הַתְּקַרְבוֹתָנוּ לְרַבְּנוּ ו"ל.

ד' שדמ קעד

וַיְגַלֶּה גְלוֹי נִפְלָא בְּעֵינָיו שְׁכַלְנוּ בְּעַלֵי תְּשׁוּבָה, וְלֹא לִקְרֹא רַק לְקַבּוּצָה מִיְחַדָּת בְּשֵׁם זֶה, וַיִּבְאֵר עֵינָיו תְּשׁוּבָה הַשִּׁיף לְכָל אֶחָד וְאֶף לְצַדִּיקִים, וַיִּמְתִּיק דֶּרֶךְ רַבְּנוּ ו"ל בְּזֶה עַל־פִּי קָטַע נוֹרָא וְנִפְלָא מִהַסְפָּר הַקְּדוֹשׁ "עוֹלְלוֹת אֲפָרִים", וַיְגַלֶּה מֵהוּ סוּד הַתְּשׁוּבָה.

ד' שמה קעז

וַיִּדְבַּר נוֹרָאוֹת בְּמַעֲלַת הַזֹּזְכָה לְצִיַּת אֵת רַבְּנוּ ו"ל, וּבִפְרָט בְּעֵינָיו אֲמִירַת תְּחִצוֹת וְכוּ', וַיְגַלֶּה כִּיצַד מְקַיְמִים זֹאת, וַיִּזְהִיר לְשָׁמַר עַל הַזְּמַן וַיִּדְבַּר מִמָּה שְׁיִהְיֶה לְעַתִּיד אַחֲרֵי הַפְּשֻׁטַת הַגּוֹף מִהַנְּשָׁמָה, שְׁאֵז יִתְקַבֵּץ כָּל הַטּוֹב שֶׁזָּכָה לְחֻטֵּף בְּלִי לְהַסְתַּכַּל עַל כָּל לֵץ וּמוֹנֵעַ.

ד' שמו קעט

וַיִּדְבַּר לְבַחְוָרִים הַמְּסֻתָּוִכִים אֲצֵלוֹ דְּבַר ה', לְהַחֲזִיק עַל־כָּל־פָּנִים כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם בְּשֵׁמִי הַהִנְהָגוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ו"ל: שְׁלֶחַן עֲרוּף וְהַתְּבוּדָרוֹת, וַיְגַלֶּה נְחִיצוֹת הַהִנְהָגוֹת הָאֵלוֹ גַּם עַל־פִּי פְּנִימִיּוֹת, וַיִּתְּנֶה רַעַת הַמַּחֲלָקַת שֶׁנֶּרְמָו אֵלוֹ שֶׁמִּרְחָקִים בְּנֵי הַנְּעוּרִים מִהַתְּקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, וַיִּרְאֶה גַחֻכֶם שְׂצוּעָקִים עַל שְׁמוֹחִים בָּהֶם, וַיִּאֲרִיף לְבַכּוֹת הָעֵינָיו הַזֶּה הַנוֹגֵעַ לְשֶׁרֶשׁ גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה.

ד' שמוז קפד

וַיַּחֲזֵק בַּת יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁרָה שְׁזָכְתָה לְשׁוֹב בְּתְּשׁוּבָה אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְעוֹסֶקֶת בְּשִׂיחָה בִּינָה לְבֵין קוֹנָה, וַיְגַלֶּה לָּהּ הַפְּלִגַּת מַעֲלַת הָעֵינָיו הַזֶּה, וְכֵן תְּשׁוּבָה עַל גְּזֵל, וַיַּחֲזֵק עַל מַדַּת הָעֲצָלוֹת וַיִּיעֵץ עַל כַּמָּה עֲנִינִים בְּפִרְטִיּוֹת.

ד' שמח קפז

וַיַּחֲזֵק עַל הָעֶקֶר וְהִסּוּד — מַדַּת הַשְּׂמִיחָה, וַיַּעֲוֹר עַל קִדְשַׁת הָעֵינִים מְקוּר כָּל הַקְּדוֹשׁוֹת, וַיִּשְׁבַּח אֵת הַנִּמְעָן הָעוֹסֵק בְּשַׁעוּרֵין כְּסֻדְרָן, וַיִּתֵּן תַּקּוּן לְנִבּוּל פֶּה, וַיַּעֲוֹר מֵאֵד לְהַתְּרַחֵק מִכַּעַס וְעֲצָבוֹת.

ד' שמט קפט

וַיַּעֲוֹר מֵאֵד לְשָׁמַר אֵת עֲצָמוֹ מִמָּמוֹן גְּזֵלָה, וְלְהַקְפִּיד עַל טַהַר הַלְּשׁוֹן וְעַל נְאֻמָּנוֹת וַיִּשֶׁר.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

שנג

ד' שנ קצ

יבאר באפן נפלא פסוק בתהלים: "ה' יודע מחשבות אדם כי המה קבל" וכו', על קטב קדשת המחשבה באריכות קצת, וידבר משמן של מצוה, ויגלה נפלאות איך שהבכיה והתפלה לפני ה' מבטלת הגזרה רעה, וכן אמירת תהלים, ויבאר מעלת היחוד שמות הקדש על-ידי קדשת המחשבה, וירחיק מדבורים בטלים ואסורים, ויעורר על התמדה בתורה, ויכונן במכתב על ענין רפואה מסים.

ד' שנא קצד

ידבר נפלאות במעלת הזוכה ללמד זכות על כל ברירה — מה פועל בזה, ויגלה מי זוכה לזה באמת, וידבר מענין התפללות עם כלל ישראל, סוד רוח-הקדש, ולהתפלל עליהם תמיד, ויזהיר מדבורי סרק מזה על זה וכו', וידבר מענין שמירת הזמן, וכשמפקח המחזין — גם יהיה בענינו עבודת ה', וידבר מענין הפצה, ויספר מעקשנות שהיתה לו על עסק ההתמדה בנעוריו, ויעורר לנצל הזמן לטובה בגיל הצעיר.

ד' שנב קצח

ידבר מהעגול שעשה החכם (מספור החגר וכו'), שהוא ענין האמונה הקדושה, כשמסבכים עמה, אין שום רוח רעה יכולה לחדר, ויגלה ענין שהמלאכים שוחקים מאלו העושים תנועות בשעת תפלתם כדברי ה"מגן אברהם". ויבהיר ענין זה על-פי פנימיות לעבודה ולמעשה.

ד' שנג ר

יגלה שעקר הנפילה לאדם הוא על-ידי גאון טמונה שיש בו, שאינו מרצה לעבד את ה', רק אם יהיה צדיק גמור לטובתו, אבל העקר להיות מרצה לעשות כל טוב שיכול לעשות וכו'.

ד' שנד רא

ידבר מישוב הדעת הבא על-ידי התבודדות, ויסוד ההצלחה לאדם הוא על-ידי מתינות, וידבר ממין מתיקין — תקון הברית, ומעוט הדבור.

ד' שנה רב

יעורר לנצל הזמן לתורה ולתפלה, ויגלה גלוי נפלא איך זוכים לרבקות קבועה בה' יתברך ויתעלה.

ד' שנו רב

יגלה איך למודו הטוב הוא רק לעבודה ולמעשה, ויענה בענין איזה שדוף, וינגיל לדבר אליו יתברך.

ד' שנו רג

יעורר ויחזק מאד שלא להכניס בדעתו שום ענין מעולם הזה, ולא להטות אָזְנוֹ אֶל עֶסֶק בְּנֵי-אָדָם, ויגלה אִיךָ זוכים לדבקות אמתית בו תְּבַרַךְ, עד שאין פֶּאֶן ישות כָּלֵל וכו'.

ד' שנח רה

יעורר להמשיך את עצמו אֶל נְקֻדַּתוֹ וְאֶל טוֹבָתוֹ הַרוּחָנִית הַשֵּׁיכֶת לוֹ דִּיקָא, ואין מה להתבלבל משום דְּבַר, פִּי תָמִיד אֶפְשֶׁר לְהִתְקַרֵּב לָהּ מִכָּל מַצָּב, עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת וכו', ויפֹרֵשׁ הַפְּסוּק: "יִצְרַח לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעוּרָיו", עַל-פִּי הַמְּסוּרָה בְּאִפְּן נִפְלָא, ויחזק לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל תּוֹרָה מְגִיל נְעוּרִים, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה עַל הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שָׁבוּ.

ד' שנט רז

ידבר נפלאות ממי שמתקדם בתוך קשרי מלחמת היצר ואינו נופל משום נפילה, רק עוסק בהתקרבות אֶל ה' צַעַד אַחַר צַעַד, ויחזק עַל-פִּי בְּאוֹר הַמְּסוּרָה שֶׁל "הַלוֹךְ" בְּאִפְּן נִפְלָא.

ד' שס רי

ידבר מחדוש האמונה — תדוּשׁ הַמַּחֲזִין, דְּבִקּוֹת נִפְלָאָה, עַד כְּדֵי הַרְגָּשָׁת קִרְבַּת ה', וּרְמִזִּים לְעַבְדוֹ יִתְבַרַךְ מִכָּל פְּרָטֵי הַבְּרִיאָה, וְלִלְמַד עֲצוֹת מִכָּל לְמוֹד שְׁלוֹמֵד, וידבר משמירת הזמן, ובפֹּרֵט בְּתַחֲלִילַת הַיּוֹם, ויעורר עַל קִרְשֵׁת שְׂבַעַת הַנְּרוֹת, ויחזק אֶת הַלּוּמָדִים בְּיָמֵי נְעוּרֵיהֶם לְחֻטֵּף טוֹב נֶחְזֵי בְּפְרָטִיּוֹת, וידבר נִפְלָאוֹת מְאֻמוּנָה, ויחַאֵר רְצוֹנוֹ לְגַבֵּי ד' אֲמוֹת הַנְּקִיּוֹת שֶׁל "הַיִּכְלֵ-הַקֶּדֶשׁ" וְאֲזַהֲרָה שֶׁל הַפֶּה הַנִּלְל, וְיִזְהִיר לְגַרֵּשׁ הַלְּצִים וּבְעֲלֵי לְשׁוֹן-הָרַע מִתּוֹכֵנו, וְהַעֲקָר — לְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ שִׁיְהִי כְּרֵאוֹי.

ד' שסא ריד

ירגיל בשפיכת הנפש אליו יתְבַרַךְ, שֶׁהֵם הַמַּיִם הַמְּטַהְרִים אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי טְמָאוֹת, ויגלה, שְׁעַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיק — זוכים לָזֶה, וְלִכְלָלִיּוֹת קִיּוֹם הַתּוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת.

ד' שסב רטו

ידבר נפלאות ממדת בטול הגאונה והישות ושכירת הקלפות יש — אָנִי, כְּדוּשׁ קָצֵר נוֹרָא וְנִפְלָא עַל-פִּי דְּבָרֵי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים מִפְּגַם הַנְּחֹשׁ הַקְּדוּמוֹנִי, ויבֹאֵר שְׁעַל-יְדֵי בְּטוּל אֱלֹוֹי יִתְבַרַךְ זוכים לְחַיִּים טוֹבִים.

ד' שסג ריז

יֶאֱרִיךְ בְּמִקְרָב הַתְּחַזְּקוֹת כָּלְלִי לְחַתֵּנִים צְעִירִים הַעוֹמְדִים בְּפֶרֶק "הָאִישׁ

תִּכְן הָעֲנִינִים

שנה

מְקַדֵּשׁ, וְיִלְמְדֵם אַרְחוֹת יִשְׂרָאֵל בְּחֻמַּת וְהִבְנֵת הַחַיִּים, כְּדֵי לְשַׁמֵּר עַל שְׁלָמוֹת שְׁלוֹם־בַּיִת וְכַבֹּד הָאִשָּׁה, וְהַמְשִׁיךְ הָאֲהָבָה הַטְּהוֹרָה בֵּין בְּנֵי הַזֶּהוּב וְכַבֹּד הַדָּדִי לְהוֹרִיחֵם, וְיִדְרִיכֵם הַיָּטִב בְּשִׁבִיל נְתִיבוֹת חַיֵּי הַנְּשׂוּאִין לְכָל יְפָשְׁלוּ בְּזָה וּבְכָא.

ד' שסד רכג

אֲרִיף בְּמַכְתָּב מַעֲמֵק פְּנִימִיּוֹת הַלֵּב עַל עֲנִין עֲבוּדָתוֹ עִם בְּנֵי־אָדָם מֵיָמַי וְשָׁנִים וַיְרִידָה אֲלֵיהֶם, וְאַחֲר־כֵּן יוֹרְקִים בְּפָנָיו וְכוּ', וַיִּגְלֶה עֲנִינוֹ שֶׁהוּא רַק רְצוֹן לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְלִהְיוֹת־בְּכַף הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, וַיִּכְאֹר הַרְבֵּה עֲנִינִים בְּדַרְךְ אֲנִי הַשׁוֹפְכִים אֹר עַל כָּל עֲנִין רַבְנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל וְהַמְחַלְקֵת שְׁעָלֵיהֶם וְחַלִּישוֹת הַדַּעַת מֵעֲנִין זֶה וְהַתְחַזְקוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה לְהִתְקַרֵּב מִחֲדָשׁ אֶל רַבְנוּ ז"ל.

ד' שסה רלג

מַכְתָּב כְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת תְּלִמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקְּדֵשׁ", בּוֹ יְרָאָה לְדַעַת מֵהִי מַטְרַת הַמְּתִיבְתָא הַנִּ"ל, וּמֵה מְבַקְשִׁים בָּהּ מִכָּל בַּחֲוֹר הַמְּסֻתָּפֵף בְּצַלְנוּ, וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל קְבִיעוֹת מִתְמַדָּת בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, בְּתַפְלָה בְּכֻנְיָהּ, וּבְגֵרוּשׁ הַלִּיצָנוֹת מְאֹוֹרֶת הַמְּקוֹם, וְשִׁמְרָתוֹ בְּגִקְיוֹן בְּגִשְׁמִיּוֹת, וַיַּחֲזֵק מְאֹד לִילֵף בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ז"ל.

ד' שסו רלז

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת מֵהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, שְׁרוּאִים בַּחוּשׁ אֶת אִפְסִיּוֹת הָעוֹלָם הַפּוֹרֵחַ וְהַעוֹבֵר הַזֶּה, וְצָרִיף לְמַהֵר לְחַטֵּף בּוֹ טוֹב אֲמָתִי וְנִצְחִי.

ד' שסז רלח

יְשִׁיב לְשׂוֹאֵלוֹ עַל עֶסֶק הַיְחֻדִּים, וַיִּגְלֶה לוֹ מֵהוּת עֲבוּדָה נְשֻׁבָה זוֹ הַתְּלוּיָה בְּקִדְשֵׁת הַמְּחַשְׁבָה, וְזוֹכוֹת הַרְעִיּוֹנִים הַבָּא עַל־יְדֵי תַקוּן הַבְּרִית הַתְּלוּיָה בְּתַפְלוֹת רַבּוֹת, וַיִּגְלֶה מְדַרְגַּת הַצַּדִּיקִים הַדְּבֻקִים בּוֹ יְתִבְרַךְ עַל־יְדֵי שְׁמִירַת דְּבוּרָם בְּקִדְשָׁהּ, וַיַּעֲזֹר עַל זֶה עַל־פִּי בְּאוֹר נְאֻמָּה בְּלִקוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, תוֹרָה ב', וַיַּחֲזֵק עַל עֶסֶק הַתוֹרָה בְּפִשִּׁיטוֹת.

ד' שסח רלט

יִגְלֶה תְּכֵנִית נְסִיעָתוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וּמְתִי וְהִיכֵן יִשְׁהֶה וְכוּ', וַיּוֹכִיחַ הַנִּמְעָן שֶׁלֹּא יִפְרָסְמוּ בְּפָרְסוֹם שֶׁל שְׁקָר, וַיִּכְיַע שְׁמַחְתּוֹ עַל שְׂזוּכָה לְפָרְסָם דַּעַת רַבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וַיַּעֲזֹר עַל לִמּוּד "לִקוּטֵי־הַלְּכוֹת", וּבְפָרְט לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה בְּיוֹמָא דְהַלּוּלָא דְמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וַיִּסְפֵּר מִנְהַג אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ לְסִיַּם אֲזוּ הַ"לִּקוּטֵי־הַלְּכוֹת".

תִּכְוֵן הָעֲנִיּוּנִים

שנו

ד' שסט רמ
יִדְבַר מִמַּעַלְת הַמַּחְשִׁיב אֶת שְׁלוֹם בֵּיתוֹ יוֹתֵר מִהַכֹּל, וַיִּדְבַר מִנְסִיעֶתוֹ
לְאַרְץ הַקִּדְשׁ.

ד' שע רמא
יִסְפֹּר בַּקְצָרָה מִמָּה שֶׁנִּדְבַר בְּסַעֲדַת הַהִלּוּלָא דְמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּשִׁבְח סִפְרוֹ
הַקְדוּשׁ "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְהַתְּעוֹרְרוֹת נִפְלְאָה לְהַחֲזִיק לַמוֹד זֶה בְּהַתְּמַדָּה
גְּדוּלָּה.

ד' שעא רמב
יִדְבַר מִעֲנִיַן הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאֲסוּר שְׁתַּהֲיֶה בְּדַרְךְ בְּטִלְנוֹת, חֲנֻפָּה
וְתַחֲנוּנִים, רַק בְּמַעֲרָכָה נִכְבְּדָה שֶׁל הַפְּצָה רַבְתִּי לְאַלְפֵי יְהוּדִים בְּלִי שׁוּם
בוֹשָׁה כָּלֵל.

ד' שעב רמג
יִדְבַר מֵאֲמוּנָה, וַיַּעֲזֹר לְחַשֵּׁב מִרְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּזִכְרוֹן עֲלָמָא דְאַתִּי,
וְלִהְרַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְחִיּוֹת כְּבַעוּלָם הַבָּא, וַיִּנְרַז לְלַמֵּד לְקַח מֵאַבְלִים, לֹא
עָלִינוּ, אִיךָ שְׁמוּצָאִים רַק נִגְדוֹת טוֹבוֹת בְּנִפְטָר, לְלַמְדֵךְ שֶׁרַק זֶה חָשׁוּב
אֲזוּ בַּיּוֹם הָאֶחָד, וַיִּגְלֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלְת קִדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
וְהַזּוֹכָה לִילָךְ שְׁמָה.

ד' שעג רמה
יַעֲזֹר בְּהַתְּעוֹרְרוֹת עֲלִיוֹנָה וְגְדוּלָּה עַד מְאֹד לְהַחְשִׁיב מְאֹד אֶת הַפָּה
וְהַלְשׁוֹן, שְׁלֹא לְטַמְּאֵם, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּדַבּוּר אֲסוּר וְשֶׁל מֵה כְּכֹךְ בְּהַפְקָר,
רַחֲמָנָא לְעֵלְוֹן, אֲלֵא לְהַתְּחַזֵּק בְּדַבּוּרִים קְדוּשִׁים שֶׁל תְּפִלוֹת וְדַבּוּרֵי
אֲמוּנָה, וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל שְׁמִירַת וּקְדוּשַׁת הַדַּבּוּר.

ד' שעד רמז
יִגְלֶה מַעַלְת הַזּוֹכָה לְתֵן מַעוֹתָיו לְצַדִּיקִים, שְׂזוֹ בְּחִינַת הַקַּמַּת הַמַּשְׁכָּן
וְכוּ', וַיִּשְׁבַּח אֶת הַבּוֹרֵחַ מִן הַמַּחְלֶקֶת, וְשׁוֹמֵר עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, יִבְאֵר
מַעַלְת הַזּוֹכָה לְהַסְתַּכֵּל עַל הַרְמְזִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ שׁוֹלֵחַ לוֹ בְּכָל יוֹם,
וַיִּדְבַר מִעֲנִיַן שְׁמִי שֶׁל גְּרוֹת שְׁבֵת וְחֲנֻכָּה, וַיַּעֲזֹר עַל לַמוֹד מ"ת —
מ' שְׁנֵיּוֹת תְּהִלִּים, כְּשֵׁם שְׁעוֹשִׂים לְנִשְׁמַת מ"ת.

ד' שעה רמט
יַעֲזֹר לְחִיּוֹת בְּשְׁלוֹם וּפְיוּס עִם בְּנֵי הַבַּיִת בְּסִבְלָנוֹת רְאוּיָה, וַיִּאָּרִיךְ קֶצֶת
בְּתַאֲוֵר הַדְּבָקוֹת הַרְצוּיָה — פְּלֵאֵי פְּלֵאִים, בְּמִסִּירַת הַנֶּפֶשׁ לְהַשֵּׁם
תְּבַרֵךְ, וּבְטוּל עֲצוּם אֶל אוֹרוֹ הָאֵין סוּף עַל-פִּי שִׁיחַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שנז

וידבר מענין קרִבְנוֹת הַשֵּׁיף לָזֶה, ויתאר גְדֻלַּתְם וּמַעֲלַתְם שֶׁל בְּרִסְלָר וְחֲסִידִים אֲמִתִּיִּים, וידבר מְמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ בְּשַׁעַת נִפְּלִית אֲפִים, ומההתחדשות הַבָּל פִּיּו הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

ד' שְׁעו רנב

יחזק ויאמץ מאד בענין פְּשֵׁהוֹלֵף "שְׁלֵא כְסִדְר", ויגלה מאין בא דְּבַר זֶה, וידבר מאור הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ מ"ה וּסְגֻלָּתוֹ הַגְּדוֹלָה לְעֲנֵן הַנִּדְבָר בְּבִטּוֹל אֱלֹיו יתְבַרֵךְ.

ד' שְׁעז רנג

מכתב פְּלִי לְכָלִּיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ תְּלִמִּידֵי "הַיֵּכַל-הַקֹּדֶשׁ" חֲסִידֵי בְּרִסְלָר, בּוּ מְעוֹרֵר כָּל אֶחָד מֵהֶם לְהִתְחַדְּשׁוֹת בְּעִבּוֹדַת הַהִתְבּוֹדְדוֹת, וידבר מְגֻדְלָתָהּ, ויעורר מאד על עֶסֶק נֶרְחַב בְּהַפְּצַת אורו הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׁזֹאת צְנוּאָת מוֹהֲרֵינֵינוּ ז"ל.

ד' שְׁעח רנה

יורה דָּרֵךְ וְעֵצָה נְכוֹנָה לְאַבְרָהָם שֵׁיִשָּׁנָם חֲלוּקֵי דַעוֹת בְּבֵיתוֹ, אִיךָ שֶׁמֵּצֵד אֶחָד יִכְרַח מֵאֵשׁ הַמַּחְלֶקֶת וַיִּכְבְּדָהּ מֵאֵד מֵאֵד, וּמֵצֵד שְׁנֵי, יִשְׁתַּדֵּל שְׁלֵא לְשִׁיחַ עִמָּה מְכַל הַעוֹבֵר עָלָיו בְּרַבּוּי כָּזֶה, שֶׁעָלָיו הִזְהִירוּ חַז"ל, רַק יִכְרַח אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה בְּשִׁמְרֵת הַזְּמַן.

ד' שְׁעט רנו

יזכיר אֶחָד שְׁנוֹכְנֵס אֶל פְּתָדִים שֶׁל הַבָּל עַל לֹא דְבַר, ויזרוז לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אור הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וילמדו אִיךָ לְהַנְצִיל מִן הַפְּסֵד, ויחבר תְּפִלָּה קְצָרָה עַל זֶה.

ד' שְׁפ רנז

יזכיר מֵאֵד עַל מַעוֹט שִׁיחָה הַנְּצַרְכָּת מֵאֵד בְּהַצְלַחַת הַחַיִּים בְּגִשְׁמֵי וּבְרוּחֵי, ויגלה לְנִמְעָן אֶל מָה הֵיךָ יָכוֹל לְזַכּוֹת אִם הֵיךָ מִמַּעַט בְּדַבּוּר, ויעתיק כְּמָה מֵאֲמֵרֵי חַז"ל בְּעֲנֵן שְׁמֵרֵת הַדַּבּוּר.

ד' שְׁפא רנח

יחזק בְּקִצְרָה עַל כְּוִנַּת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת ויחוד שֵׁם ה'.

ד' שְׁפב רנט

מכתב פְּלִי לְכָלִּיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, תְּלִמִּידֵי מִתִּבְתָּא "הַיֵּכַל-הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְּרִסְלָר, בְּקִרְיָא קְדוֹשָׁה בְּדַבּוּרִים חוֹצְבִים לְהַבּוֹת אֵשׁ, הַתּוֹבְעִים לְהַגְבִּיר הַהִתְמַדָּה בְּלִמּוּד סְפָרוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל "לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵינוּ",

עד שִׁיְהִי בְקִיָּאִים בוֹ, וּשְׂגוּרִים עַל פִּיהֶם כָּל הַתּוֹרוֹת וְכוּ', וַיִּגְלֶה מַעַלְתּוֹ לְמוֹד זֶה, וַיַּעֲתִיק לוֹחַ לְסִיִּם הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה בְּכָל חֹדֶשׁ.

ד' שפג רסג

וַיְדַבֵּר בְּמַעַלְתּוֹ הַזֹּכֶה לְחֹדֶשׁ בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּלְהַעֲלוֹת חֲדוּשֵׁין עַל פְּנֵי הַכֶּתֶב, וַיִּגְלֶה מַעַלְתּוֹ עֲנִין הַהִתְבּוֹדְדוֹת בְּדַבּוּרִים מִתְחַדָּשִׁים, וּמֵה שְׂזוּכִים עַל-יְדֵי-זֶה, וַיְדַבֵּר מִשׁוֹאֵת אִירוּפָּה בְּגַשְׁמִיּוֹת וְשׁוֹאֵת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּרוּחַ-חַיִּיּוֹת, אֲשֶׁר הֵם קִדְּם הָאוֹר הַקְּדוֹשׁ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ וי"ל.

ד' שפד רסה

וַיִּבְהִיר שֶׁהַתֹּאֵר "צְדִיק" שְׁמוֹר אֶף לְנוֹטְרֵי בְרִית קְיָמָא קְדִישָׁא, וַיְדַבֵּר מִסְּגֻלַּת קְבוּרַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא תְּקוּן הַבְּרִית, וּמַעֲנֵן קְנִיַת חֶלְקָה בַּחַיִּים וּמַעֲלָתָהּ.

ד' שפה רסו

וַיִּגְלֶה מַעַלְתּוֹ הַפְּשִׁיטוֹת, הָאֲמוּנָה וְהַתְּפִלָּה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לוֹ קִיּוּם וְחַזוּק בְּעַמִּידָה אִיתְּנָה בְּזֶה הָעוֹלָם.

ד' שפז רסז

וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד עַל אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת, אִיךְ אֶפְשֶׁר לוֹמַר זֹאת, וַיִּצְטַט הַרְבֵּה מוֹבָאוֹת מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ וי"ל עַל גְּדֹל מַעַלְתּוֹ עֲנִין זֶה וַיִּזְהִיר לְקַיְמוֹ.

ד' שפז רסט

מִכְתָּב בְּלָלִי לְכָל-לִיּוֹת תְּלַמִּידֵי מִתִּיבְתָא "הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ", חֲסִידֵי בְּרַסְלָב, בוֹ יַעֲוֹרְרֵם עַל שְׁמִירַת זְמַנֵּי הַתְּפִלוֹת הַנִּקְבְּעוֹת אֲצִלְנוּ וְעַל זְהִירוֹת תְּפִלָּה בְּמַגֵּן, וַיִּזְהִיר מְאֹד עַל אֲהַבַּת חֲבָרִים שֶׁהוּא הָעֵקֶר, וַיִּגְלֶה סוּד רַעֲיוֹן הַקָּמַת מִתִּיבְתָא "הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ", שֶׁכָּל בְּנֵי-הָאָדָם הוּא עַל קֶטֶב זֶה, שֶׁאֵלּוּ הַתְּלַמִּידִים יַעֲשׂוּ עוֹד תְּלַמִּידִים אַחֲרֵים, וַיּוֹכִיחַ הַתְּלַמִּידִים שֶׁלֹּא יִהְיוּ בְּטָלָנִים, רַק יִנְצְלוּ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּ"הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ" נִפְלָא כְּזֶה.

ד' שפח ערב

חֲזוּק עַל יְשׁוּעָה וְתַקְוָה לְגַם שְׂיָגִיעַ, וַיַּחֲדִיר אֲמוּנַת הַהַשְׁגָּחָה הַפְּרָטִית בוֹ יִתְבָּרַךְ.

ד' שפט רעג

וַיְדַבֵּר מִהַנְּהַגַּת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בִּימֵי הַשׁוֹכְבִּי"ם, לְהִמָּנַע יוֹם אֶחָד בְּשָׁבוּעַ מֵאֲכִילַת דָּבָר מִן הַחַי.

תְּכֵן הָעֲנָנִים

שנט

ד' שצ רעג

יחזק מאד להתמיד בימי הנעורים בכל חלקי התורה, וכבאר הדבור צחות שהתנה רבנו ז"ל עם ר' יודל בהתקבצותם אליו — שלא יהיה "חסיד", ויזכיר שבח רבנו ז"ל על הרבי הקדוש רבי זושא, ויזכיר שיחת ר' מרדכי סוקולובר על צרוף אותיות בטל"ן — ד' אזרות לפרש מעננים שהם הפך דעת רבנו ז"ל.

ד' שצא ערה

יגלה, שעקר מה שקבלנו מרבנו ז"ל הוא להמשיך את עצמו אל השמחה מתוך העצבון דיקא, להפך הכל אל אמונה פשוטה.

ד' שצב ערה

יגלה שעקר ההתקבצות לרבנו ז"ל תלויה בלמוד ספריו הקדושים, ולא במה שזה אומר או זה אומר.

ד' שצג רעו

יחזיק מאד משיחות איליות שמקורן בזקני עמי הארץ, ולא זו דרך אנשי שלומנו. ויגלה מהות דרך רבנו ז"ל, שהוא ענין של תורה ותפלה ברצינות, ויעורר על למוד "לקוטי הלכות" שלא מניח לפל, וכן למוד בשיחות רבנו ז"ל.

ד' שצד רעח

יעורר מאד על שמירת הזמן היקר, ולעשות בו אף טוב אמתי ונצחי, וידבר מענין "אין רגע בלא פגע", במובן החיובי, ויעורר על למוד שיחותיו של רבנו ז"ל, וידבר מענין ראש השנה שלו ז"ל, וקבוץ אנשי שלומנו.

ד' שצה רפ

יחזק שלא להתבלבל מרובי ספרים, רק ללמד בכלם, ויגלה דרך בנה וכו', וישבח עצת רבנו ז"ל — התבודדות, וכבאר בדרוש התחזקות נפלאה קטע בספור מהבצל תפלה לעבודה ולמעשה.

ד' שצו רפב

יגלה מעלת הזוכה לנדב לצדקת ההדפסה וההפצה, ויגלה נקדתו לפרסם אור רבנו ז"ל בעולם, וידבר מענין הנקדה תחתונה, שכשרוצה לקבל מהנקדה העליונה, זהו רק על-ידי בושח וכו', ויגלה שבזכות הבושח שגמרו לו אלו שקרבים, זכהו ה' בחבור ספרים כה רבים.

ד' שצז רפה

ויעורר שלא לזלזל בעבודות ה' פשוטות שנוצטונינו עליהם בתפלות הקבועות וקריאת שמע שעל המטה וכו', שהם תקונים עלאיים, וכל העולמות תלויים בהם.

ד' שצח רפו

ידבר מענין זווגים, שמי שהוא מיחס וצאצא למשפחות ששמרו על פשרותן וכו', צריך להזהר שלא יתערבו פגומים בזרעו, אף מי שלא בן, אזי אדרבה וכו', ויתחיל היחוס ממנו, ויברר ענין זה.

ד' שצט רפז

מכתב כללי אל כלליות אנשי שלומנו חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדש", בענין מצות השמחה, והנהגת הרקודים שאחר כל תפלה ותפלה עם תף וכנור ודקא.

ד' ת' רפח

ידבר ממצלת מדת ההתחדשות ומצלת כל יום, שפשיודעים מצלתו — חוטפים בו הרבה טוב וכו', ויעורר על הפצה, ולברח מבלבליים טמאים החוקרים מהו ברסלב וכו', ויחזק ב' נקודות הקמוזות במלה מ"ת: מ' — משניות, ת' — תהלים, ויעורר שלא להתפעל מאף בריה, ולברח אליו? תברך וידבר עמו בהיותו בדרך. ויחזק שיעשה עצמו כאלם בזה העולם, ויעורר מאד על-פי דרך דרוש.

ד' תא רצג

יחזיק האדם משאיפות של פרסום הבל, ויעורר לברח מזה, ויפרש על-פי פסוק בפרשה פרוש נפלא המחזק בענין אמונת חכמים.

ד' תב רצג

מכתב כללי אל כלליות אנשי שלומנו חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדש", ובו מעוררם על התחזקות בתורת הצדיק בפרט בדור חשוף בזה. וידבר ממצלת קימת חצות, ואזהרה לשמר על אותה עת רצון בקדשה, ויגלה מצלת הזוכה לזה, ויגנה המוליך מקרביו בחשך של שגעון ורעות רוח, וכל זה על-ידי שאין לומדים פראוי ספרי רבנו ז"ל, ויעורר על השגת אלקות על-ידי התבודדות, שבזה תלוי כל ענין ההתקרבות לרבנו ז"ל.

ד' תג רחצ

יחזק לראות להתעלות תמיד בתחלת שבוע וכו', ויגלה מהו ענין

הַגִּיהָנוּם שֶׁל הַרְשָׁעִים וְכוּ', וְאָנוּ צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ תָּמִיד אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ וְכוּ', וַיִּגְנֶה עֲנִין הַדְּבָרִים בְּטָלִים, וְתִקְוֶנָם: לְהַרְבּוֹת בְּדַבּוּרֵי אַמוּנָה וְכוּ'.

ד' תד ש
יְגַלֶּה מַעֲלַת מַצּוֹת עֲשֵׂה דְאוּרֵיתָא שֶׁל כְּבוֹד אָב וְאָם, וַיַּעֲזֹר מְאֹד לְקִיָּמָה כְּרָאוּי.

ד' תה ש
יַעֲזֹר מְאֹד עַל לְמוֹד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, לֹא כַּתְּיָשִׁים זְקֵנִים שְׂאִינָם בְּקִיָּאִים בְּהֵם כָּלֵל.

ד' תו שא
יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעֲלַת מִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא סוֹד הַנְּבוּאָה, וַיִּגְלֶה עֲנִינָה, וַיַּחֲזֹק עָלֶיהָ הַרְבֵּה בְּדֶרֶךְ דְּרוֹשׁ וּמוֹסָר וּמִמַּעֲלַת הַטְּבִילָה בַּמַּקְוֶה.

ד' תז שג
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מַעֲנִין שְׁמִירַת הַגּוֹף וְהַנְּפֶשׁ מִצַּנִּים וּפְחִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּכְרוּחָנִיּוֹת.

ד' תח דש
יְגַלֶּה תְּכֵנִיתוֹ לְחַבֵּר סִפְרֵים קְטָנִים בְּשִׁבִיל לְהַפִּיץ בֵּין כָּל שְׂכֵבוֹת הָעָם, שְׁנִתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וַיְדַבֵּר מִסֵּפֶר "חֹתֶם הַמֶּלֶךְ" עַל עֲנִין תְּפִלִּין, שְׂרוּצָה לְהַדְפִּיס רֵאשׁוֹנָה.

ד' תט שה
יְבַאֵר הַמְדַרְשׁ הַמְדַמָּה אֶת יִשְׂרָאֵל לְמִלְאֲכֵי אֵשׁ, וַיְדַבֵּר מִכֶּף שְׁגָם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא, כְּבִיכּוֹל, אֵשׁ, כְּדִי לְשַׁבֵּר אֶת הָאֵזֶן וְכוּ', וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל-פִּי זֶה לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִכָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְכוּ', וְלְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלַעֲסֹק הַרְבֵּה בְּעֶסֶק הַיְחִוּדִים הַקְּדוּשִׁים וְכוּ', וְלְהַתְּחַבֵּר אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תְּלַמִּידֵי רַבְּנוּ ז"ל.

ד' תי שח
יְדַבֵּר מֵהַטּוֹב שְׁנִמְצָא בָּנוּ — תְּכוּרַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיַּעֲזֹר מְאֹד בְּדֶרֶךְ דְּרוֹשׁ וַיַּחֲזֹק עַל עֲנִין קְדֻשַׁת הַדְּבָר וּשְׁמִירַתוֹ בְּאֱמוּנָה וּבְקִדְשָׁה וְהַתְּחִיבוֹת בְּאֵמֶת.

תְּכֵן הָעֲנִינִים

ד' תיא שי

יחזק להחיות את עצמו שאנו מאמינים בקדש רבנו ז"ל שגועלם מכל העולם, ויעורר להמשיך את עצמו אל הטוב הגמור, ומתקון הברית, שהוא חיים מתקים, וקדש המחשבה.

ד' תיב שיא

ידבר מהנעם והזיו של המרגיל את עצמו לדבר פראוי אליו יתברך פה אל פה במתיקות נפלאה עם הסדור וכו', שנה מורה על תקון המוח וכו', ויחזק על זה מאד.

ד' תיג שיג

ידבר מהמשכת השפע בכל יום יום בגשם ורוח, ולשמר על כל יום שהוא יום, ולמלאותו בטוב אמתי ונצחי, ויחזק לברח מדמיונות ולהסתיר את עצמו בסתר כנפיו יתברך.

ד' תיד שיד

יעורר ויחזק על מדת הסבלנות דקדשה וכו', ויעתיק מספר שער הקדשה לרבנו חיים ויטאל, שענין השגת החכמה האלקית תלוי בדבקות נפלאה בבורא יתברך, ויעורר על זה מאד.

ד' תטו שטו

יחזק ויאמן מאד באמונה פשוטה בו יתברך, כי אין אדם נוגע במה שמוכן לתברו וכו'.

ד' תטז שטז

ידבר מהדרכת רבנו ז"ל בענין "אחד היה אברהם", ויעורר על-פי זה, ויעתיק משער הגלגולים בענין הנשמות, שהם מסוד הגבורה, המקבלות מאדם הראשון דרך קנין, ויבאר שדיקא הן שיכות לענין נק"י — לשמר על נקיות.

ד' תיז שיז

זהיר שלא להתגורר בישוב שאין שם מקנה טהרה.

ד' תיח שיז

ידבר מיסוד דעתו של רבנו ז"ל — חרב האיש הישראלי — הדבור אל ה', שעל זה אנו צריכים לשמח מאד, וידבר מענין יום ההלדת של מוהרנ"ת ז"ל, ומהנהגת עם ישראל, שלא לעשות כל-כף מציאות מיום הלדת, מה שאין כן מי שזוכה לזכות את הרבים וכו'.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסג

ד' תיט שיט

יְדַבֵּר דְבוּרִים נְאִים לְכַבוֹד הַיּוֹם הַגָּדוֹל – ט"ו בְּשָׁבָט, רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאֵילָנוֹת, עַל דְּרָף הַדְּמוּי מֵאֵילָן לְאָדָם, וַיּוֹרֶה דְרָף אֵיף לְהַשְׁקוֹת אֵילָנוֹת, שֶׁהוּא קְרוּב רְחוּקִים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִפֵי אֵילָנוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁהוּא "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", שָׂאף שֶׁהֵם מוֹעֲטִים, אֵף תְּלוּיִים בָּהֶם עֲלִים רַבִּים לְאֵין מִסְפָּר וְכוּ', וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל-פִּי זֶה.

ד' תכ שכג

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַמְּסִיעַ בְּהַדְפָּסַת וְהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל.

ד' תכא שכד

יְדַבֵּר מִהַזְזוּכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּהֶשֶׁם, עַל-יַדֵּי לְמוֹד תּוֹרָה לְשִׁמָּה, וַיַּחֲזֵק יַחֲזִיקִים קְדוּשִׁים וַחֲדָשִׁים בְּכָל יוֹם.

ד' תכב שכה

יֹכִיחַ מְאֹד בַּחֲזוֹר אֶחָד שְׁעוֹסֵק בְּלִשׁוֹן-הָרַע בְּמַחְנֵנוּ, וַיַּתְאֵר לוֹ אֶת הַצְּרוֹת שְׁשׂוּמֵעַ בְּשָׁבוּעַ אֶחָד מִהַמְתַּדְפָּקִים עַל דִּלְתוֹתָיו, וְכֵן מִמְּכַתְּבָיו שֶׁמְקַבֵּל מִכָּל הָעוֹלָם, וְאַחַר כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, הֵאֵם יֵשׁ עוֹד לֵב לְעֶסֶק בְּקַטְנוּנִיּוֹת שֶׁל מַחְלוּקוֹת מְטַפְּשׁוֹת וְלִשׁוֹן הָרַע?!

ד' תכג שכו

יֹכִיחַ מְאֹד בַּחֲזוֹר אֶחָד הַמְּסַתּוֹבֵב אֶצְלוֹ, שֶׁבְּכָל פַּעַם כּוֹתֵב לוֹ דְבָרֵי רִיבוֹת וְלִשׁוֹן-הָרַע, וַיִּקְפִּיד עָלָיו מְאֹד שְׁיַחֲדֵל מְזֵה, וַיַּעֲזֹר עַל שְׁמִירַת הַשָּׁנָה שְׁטוּבָה מְאֹד לְבְרִיאוֹת הַגּוֹף וְהַנַּפֶּשׁ עַל-פִּי שְׁנֵי סְפוּרִים וַיַּחֲזֵק עַל יְשׁוּבַת הַדַּעַת.

ד' תכד שכט

יְבַהִיר פִּי מִי שֶׁחֲזַגְר אֶת עֲצָמוֹ לְעֶסֶק בְּצָרְכֵי הַפְּלֵל, עָלָיו לְהִיּוֹת מוֹכֵן שְׁיַעֲבֹר עָלָיו מִזֶּה שְׁיַעֲבֹר, וְאַסוּר לוֹ לְפַל בְּדַעַתוֹ מִשׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם.

ד' תכה שלא

יַחֲזֵק מְאֹד בְּמִדַּת אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, וְעַקֵּר הַדְּבוּר הוּא מִשְׁלוֹם, עַל-כֵּן עַל-יַדֵּי מַחְלָקַת אֵי אֶפְשָׁר לְלַמֵּד וּלְהַתְּפַלֵּל. וַיַּעֲזֹר אֶת הַנִּמְצֵן לְהִסְתַּכֵּל רַק טוֹב עַל בַּחֲזוּרֵי יִשְׁיַבְחֵנוּ וְלְדוֹנָם לְכַף זְכוּת.

ד' תכו שלב

יַעֲזֹר לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׁמְחַת הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים שְׁזוֹכִים לָקִים וְכוּ', וְלְהַתְּחִיּוֹת אֶת עֲצָמוֹ אֶפְלוֹ בְּמַעַט דְּמַעַט וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵעֵינֵן הַדְּפָסָה בְּאַרְצָן יִשְׂרָאֵל וּמִשִּׁיחַת מוֹהֲרֵי"ת ז"ל בְּעֵינֵן הַלֵּב נִשְׁבָּר שֶׁל הַצְּדִיקִים.

תָּכֵן הָעֲנֻנִים

ד' תכז שלד

מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו, תלמידי "היכל-הקדש", חסידי ברסלב, בו מעוררם שילמדו תורה עם יראת שמים ויקא, שהיא גלוי אמתת מציאותו יתברך והרגשה בו.

ד' תכח שלה

יזהיר לשמר על שעות השנה לבל יפסידם, ועל-ידי-זה יהיה מבקבל כל היום, ולא ילמד ולא יתפלל.

ד' תכט שלו

יחזק בת ישראל שלא תהרס את עצמה על-ידי הדאגה והעצבות, ויעוררה על אמירת תהלים בתמידות, וזהירות בברכות הנהגין תחלה וסוף.

ד' תל שלז

ידבר מכף שהסטרא אחרא יראה מספרים המיסדים על דרך רבנו ז"ל, ויגלה מהיכן נמשכת המחלקת שעל הצדיקים.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו באה לו

תִּקּוּן הַבְּלִי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי
חסיד ברסלב
עיה"ק ירושלים תוכב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל
הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים
שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש
צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא,
זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה
בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל
אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם
יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי
ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז.

מכתם לדוד שמרני אל פי-חסייתי בך: אמרת ליהנה
אדני אתה, טובתי בל-עליך: לקדושים אשר-בארץ
המה, ואדירי כל-הפציי-בם: ירבו עצבותם אחר מהרו,
בל-אסוף נספיהם מדם, ובל-אשא את-שמותם על-
שפתי: יהנה מנת חלקי וכוסי, אתה תומיך גורלי:
חבלים נפלו-לי בנעימים, אף-נחלת שפרה עלי: אברך
את-יהנה אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: שויתי

יְהוָה לְנִגְדֵי תְמִיד, פִּי מִימִינִי בַל-אֶמוּט: לָכֵן שָׂמַח לְבִי
 וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף-בְּשָׂרִי יִשְׁכַּן לְבִטָּח: פִּי לֹא-תֵעָזֵב נַפְשִׁי
 לְשָׂאוֹל, לֹא-תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרְאוֹת שְׂחַת: תּוֹדִיעַנִי אַרְח
 חַיִּים שְׂבַע שְׁמָחוֹת אֶת-פְּנֶיךָ נְעֻמוֹת בְּיַמִּינְךָ נֹצֵחַ:

לב.

לְדוֹד מִשְׁפִּיל, אֲשָׁרִי נָשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 אֲשָׁרִי-אָדָם, לֹא יַחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאִין בְּרוּחוֹ
 רְמִיָּה: פִּי הֶחֱרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשִׂאֲגָתִי כָּל-הַיּוֹם: פִּי
 יוֹמָם וְלַיְלָה תִכְבַּד עָלַי יָדְךָ, נִהַפְךָ לְשָׂדֵי בְּחִרְבְּנֵי קִיץ
 סָלָה: חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ, וְעוֹנֵי לֹא-כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי
 אוֹדָה עָלַי פֶשַׁעִי לִיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי
 סָלָה: עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל-חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֹא, רַק
 לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: אַתָּה סֹתֵר לִי*
 מִצָּר תִּצְרַנִּי רַגְלֵי פֶלֶט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: אֲשָׁפִילְךָ וְאוֹרְךָ
 בְּדָרְךָ זֶה תִּלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינָי: אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס
 כְּפָרָד אִין הַבַּיִן בְּמִתְגַּוְרְסֵן עֲדִיו לְבָלוֹם בַּל קָרַב
 אֱלֹהֶיךָ: רַבִּים מְכַאוֹבִים לָרָשָׁע, וְהַבּוֹטָח בִּיהוָה חֹסֵד
 יְסוּבְּבֵנוּ: שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל-
 יִשְׂרָאֵל:

(* אחר אתה סתר, צריך להפסיק מעט (עי' בלקו"מ ח"א סי' רי"ג)

מ.א.

לְמַנְצַח מְזִמּוֹר לְדוֹד : אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל-דָּל בְּיוֹם רָעָה
 יִמְלֻטְהוּ יְהוָה : יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וַיֹּאשֶׁר בְּאָרְצוֹ, וְאֵל
 תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו : יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דְּוִי. כָּל
 מִשְׁכָּבוֹ הִפְכֶתָּ בְּחֻלְיוֹ : אֲנִי-אִמְרֵתִי יְהוָה חֲנֻנִי, רִפְאָה
 נַפְשִׁי כִּי חָטָאתִי לָךְ : אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מִתִּי יָמוּת
 וְאֲבֹד שְׁמוֹ : וְאִם-בָּא לְרֹאוֹת, שְׂוֹא יִדְבֹר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֲוֹן
 לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֹר : יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָל-שִׁנְאֵי, עָלַי
 יַחֲשָׁבוּ רָעָה לִי : דְּבַר-בְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב
 לֹא-יוֹסִיף לְקוֹם : גַּם-אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ,
 אוֹכַל לְחַמִּי, הִגְדִּיל עָלַי עֵקֶב : וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי
 וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפְצָתָּ בִּי, כִּי
 לֹא-יָרִיעַ אוֹיְבֵי עָלַי : וְאֲנִי, בְּתַמִּי, תִּמְכַּתָּ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי
 לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד
 הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

מ.ב.

לְמַנְצַח מִשְׁפִּיל לְבְנֵי קֶרֶח : כְּאֵיל תִּעְרַג עַל-אֲפִיקֵי-
 מַיִם, כֵּן נַפְשִׁי תִעְרַג אֵלַיךָ אֱלֹהִים : צִמְאָה נַפְשִׁי
 לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי, מִתִּי אָבוֹא וְאֶרְאָה פָּנֵי אֱלֹהִים : הִיִּתָּה
 לִי דְמַעְתִּי לְחֵם יוֹמָם וְלַיְלָה בְּאִמּוֹר אֵלַי כָּל הַיּוֹם, אֵינִי
 אֱלֹהֶיךָ : אֵלֶּה אֲזַכְּרָה וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי, כִּי אֶעְבֹר
 בַּסֶּף, אֲדִידֵם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה, הַמּוֹן

חוגג : מה-תשְׁתוּחַחֵי נַפְשֵׁי וַתְּהַמֵּי עָלַי הוּחֵלִי לְאֱלֹהִים
 כִּי עוֹד אֹדְנֹו יִשׁוּעוֹת פָּנָיו : אֱלֹהֵי, עָלַי נַפְשֵׁי תִשְׁתוּחַח
 עַל-כֵּן אֶזְכְּרֶךָ מֵאָרֶץ יְרֵדָן, וְחַרְמוֹנִים, מֵהַר מְצָעַר :
 תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל מִשְׁבְּרִיךָ
 וְגַלְיָךָ עָלַי עָבְרוּ : יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה
 עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי : אִמְרָה לְאֵל סְלַעֵי לָמָּה שְׂכַחְתָּנִי,
 לָמָּה-קִדַּר אֵלֶיךָ, בְּלַחֲץ אוֹיֵב : בְּרָצַח בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפְוֹנֵי
 צוּרְרֵי, בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ : מַה-
 תִּשְׁתוּחַחֵי נַפְשֵׁי וּמַה-תְּהַמֵּי עָלַי הוּחֵלִי לְאֱלֹהִים
 כִּי-עוֹד אֹדְנֹו, יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי :

נט.

לְמַנְצַח אֵל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ
 אֶת-הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ : הֲצִילֵנִי מֵאוֹיְבֵי אֱלֹהֵי, מִמֶּתְקוֹמֵמִי
 תִּשְׁגָּבֵנִי : הֲצִילֵנִי מִפְּעֻלֵי אֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי :
 כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשֵׁי יְגוּרוֹ עָלַי עֲזִים, לֹא-פִשְׁעֵי
 וְלֹא-חַטָּאתֵי יְהוָה : בְּלִי-עוֹן יִרְצוֹן וַיִּפְוֹנְנוּ, עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה : וְאַתָּה יְהוָה-אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל, הֲקִיצָה לְפָקֹד כָּל-הַגּוֹיִם אֶל-תַּחַן כָּל-בְּגָדֵי אֹן
 סָלָה : יָשׁוּבוּ לְעָרְב יְהֵמוּ כַּכֶּלֶב, וַיִּסּוּבּוּ עִיר : הִנֵּה
 יִפְיַעוֹן בְּפִיָּהֶם, תַּרְבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי-מִי שָׁמַע :
 וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק-לְמוֹ, תִּלְעַג לְכָל-גּוֹיִם : עֲזוּ, אֱלֹהֵיךָ
 אֲשַׁמְרָה, כִּי אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי : אֱלֹהֵי חֲסֵדֵי יִקְדָּמֵנִי
 אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשׂוּרֵי : אֶל-תִּהְרַגְם פֶּן-יִשְׁכַּחוּ עִמִּי,

הַנִּיעַמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ, מְגַנְנוּ אֲדָנִי: חֹטֵאת־פִּימוֹ
 דְּבַר־שְׁפָתַימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וּמֵאֵלָהּ וּמִפְּחַשׁ יִסְפְּרוּ:
 כִּלְהַ בְּחֻמָּה, כִּלְהַ וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַ
 בְּיַעֲקֹב, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה: וַיִּשְׁבוּ לְעָרֵב יִהְמוּ כְּכֹלֵב,
 וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאָכֹל, אִם־לֹא יִשְׁבְּעוּ
 וַיִּלְיִנוּ: וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאֲרַגֵּן לְבַקֵּר חֲסִדְךָ, כִּי־הָיִיתָ
 מִשְׁגָּב לִי, וּמְנוּס, בְּיוֹם צָר־לִי: עֲזֵי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה,
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי אֱלֹהֵי חֲסִדֵי:

עז.

לְמַנְצַחַ עַל־יְדוּתוֹן לְאַסֵּף מִזְמוֹר: קוֹלִי*) אֶל־אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: בְּיוֹם צָרָתִי
 אֲדָנִי דָרַשְׁתִּי, יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג מֵאֲנָה הַנְּחָם
 נַפְשִׁי: אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמֶיָהּ, אֲשִׁיחָה, וְתַתְּעִטֵּף רוּחִי
 סָלָה: אֲחֻזֶּתֶ שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: חֲשַׁבְתִּי
 יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה,
 עַם־לִבְכִי אֲשִׁיחָה, וַיַּחֲפֵשׂ רוּחִי: הֲלַעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי
 וְלֹא־יִסְיֵף לְרִצּוֹת עוֹד: הָאֶפֶס לְנִצַּח חֲסִדוֹ, גָּמַר אֲמַר
 לְדֹר וְדֹר: הַשְּׂכַח חֲנוּת אֵל, אִם־קִפְץ בָּאֵף רַחֲמֵי סָלָה:
 וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: אֲזַכּוֹר מַעַלְלֵי יְהוָה,
 כִּי אֲזַכְּרָה מִקֶּדֶם פְּלֹאֵךְ: וְהִגִּיתִי בְּכָל־פְּעֻלָּךְ
 וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכֶךָ, מִי־אֵל

*) באמרו אל אלהים תכוּוֹן המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם.

גדול פֿאלהים: אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים
 עֲזָרָה: גְּאֻלְתָּ בְּזִרְוֹעַ עַמְךָ, בְּנִי יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סֵלָה: רְאוּךָ
 מִיָּם אֱלֹהִים, רְאוּךָ מִיָּם יַחִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ תְהוֹמוֹת: זָרְמוּ
 מִיָּם עֲבוֹת קוֹל גְּתִנו שְׁחָקִים, אֵף־חֲצָצְרִיךָ יִתְהַלְכוּ: קוֹל
 רַעְמָךְ בְּגִלְגָּל, הָאִירוּ בְּרָקִים תַּבַּל, רְגִזָּה וְתַרְעֵשׂ הָאָרֶץ:
 בָּיִם דִּרְכָךָ וְשִׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נוֹדְעוּ:
 גַּחִיתָ כִּצְאָן עַמְךָ, בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ.

תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מֵעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ
 בְּדוֹר וָדוֹר: בְּטָרָם הָרִים יִלְדוּ וְתַחֲוִלֵּל אָרֶץ וְתַבַּל,
 וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל: תִּשָּׁב אֲנוֹשׁ עַד־דִּכָּא,
 וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם
 אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: זָרְמַתָּם, שָׁנָה יִהְיוּ,
 כַּבְּקָר כַּחֲצִיר יַחֲלֶף: כַּבְּקָר יִצִּיץ וְחֲלֶף, לְעָרֵב יִמּוֹלֵל
 וַיִּבֶשׁ: כִּי כָלִינוּ בְּאַפְךָ, וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ: שְׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ
 לְנִגְדֶךָ עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פְּנִיךָ: כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעַבְרַתְךָ
 כְּלִינוּ שְׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגְהָה: יָמֵי שְׁנוֹתֵנוּ בָהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה,
 וְאִם בְּגִבּוֹרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַהֲבָם עָמַל וְאוֹן, כִּי גַז
 חֵישׁ וְנִעְפָּה: מִי יוֹדֵעַ עַז אַפְךָ, וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרַתְךָ:
 לְמַנּוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַעַ, וְנִבְיָא לְבַב חֲכָמָה: שׁוּבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנַּחֵם עַל עֲבֹדֶיךָ: שְׁבַעֲנוּ כַּבְּקָר חֲסִדְךָ,
 וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יָמֵינוּ, שְׁמַחְנוּ פִּימוֹת עֲנִיתֵנוּ,
 שְׁנוֹת רְאִינוּ רָעָה: יִרְאֵה אֶל־עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלְךָ וְהַדְרִיךְ עַל

בְּנֵיהֶם: וַיְהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ
כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָהּ:

קה.

הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו:
שִׁירוּ לוֹ זִמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם
קְדֹשׁוֹ יִשְׁמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהוָה: דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ
כְּנִיו תִּמְיֵד: זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפְּתוֹ
וּמִשְׁפִּטֵי-פִיו: זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זְכֹר לְעוֹלָם
בְּרִיתוֹ דְּבַר צְוָה לְאַלְף דּוֹר: אֲשֶׁר פָּרַת אֶת אֲבָרָהֶם
וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק: וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֵק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית
עוֹלָם: יֵאמֹר לְךָ אֲתָן אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
בְּהִיוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כְּמַעַט וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי
אֶל גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אַחֵר: לֹא הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם
וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אֵל תִּגְעוּ בְּמִשִּׁיחֵי וּלְנַבִּיאֵי אֵל
תִּרְעוּ: וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל מִטְהַ-לָּחֶם שָׁבַר:
שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְכָּר יוֹסֵף: עֲנֹו בְּכַבֵּל רַגְלוֹ
בְּרֹזַל בָּאָה נִפְשׁוֹ: עַד עֵת בָּא דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה
צָרְפָתָהּ: שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ מִשַׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחֶּהּ:
שָׂמוּ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ וּמוֹשֵׁל בְּכָל-קְנִיָּו: לְאִסּוֹ שָׁרְיוֹ
בְּנִפְשׁוֹ וּזְקִנְיוֹ יַחֲכֶם: וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גָּר
בְּאֶרֶץ-חָם: וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהּ מִצְרַיִם: הִפְךָ
לָבָם לְשָׂנְאָ עַמּוֹ לְהִתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו: שָׁלַח מִשָּׂה עֲבָדוֹ

אֶהְרֵן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ: שְׁמוֹ-בְּכֶם דְּבָרֵי אֲתוֹתָיו, וּמוֹפְתֵימָם
 בְּאֶרֶץ חָם: שְׁלַח חֹשֶׁף וַיַּחֲשִׁיף וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ:
 הִפֹּךְ אֶת מִימֵיהֶם לְדָם וַיָּמַת אֶת דְּגָתָם: שְׂרַץ אֲרָצָם
 צִפְרֻדָּעִים בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם: אָמַר וַיָּבֵא עָרֹב פְּנִים בְּכָל
 גְּבוּלָם: נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בָּרֶד, אֵשׁ לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: וַיֵּן
 גִּפְנָם וּתְאֲנָתָם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם: אָמַר וַיָּבֵא אֲרֶבֶה,
 וַיִּלֶּק וַאֲיִן מִסֹּפֶר: וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם, וַיֹּאכַל פְּרִי
 אֲדָמָתָם: וַיֵּן כָּל בְּכוֹר בְּאֲרָצָם, וְרֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
 וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטֵי כוֹשֵׁל: שָׁמַח מִצְרַיִם
 בְּצֵאתָם, כִּי-נָפַל פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם: פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְפָּה, וְאֵשׁ
 לְהָאִיר לַיְלָה: שָׁאֵל וַיָּבֵא שְׁלֵיו וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם:
 פָּתַח צוּר וַיִּזְוֹבוּ מַיִם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: כִּי זָכַר
 אֶת-דְּבַר קִדְשׁוֹ, אֶת-אַבְרָהָם עֶבְדּוֹ: וַיּוֹצִיא עַמּוֹ
 בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרִנָּה אֶת בְּחִירָיו: וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת גּוֹיִם,
 וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: בְּעֶבְרַת יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ
 יִנְצְרוּ, הִלְלוּהָ:

קלז.

עַל נְהָרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-בְּכִינּוֹ בְּזָכְרָנוּ אֶת-צִיּוֹן,
 עַל עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תְּלִינּוּ פְּנֵרוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם שְׁאֵלוֹנוּ
 שׁוֹבֵינּוּ דְבָרֵי-שִׁיר, וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמִחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר
 צִיּוֹן: אִיךְ נָשִׁיר אֶת-שִׁיר יְהוָה, עַל אֲדָמַת נֶכֶר:
 אִם-אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי
 לַחֲפִי, אִם לֹא אֲזַכְּרֶכִי, אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם עַל

תקון הפללי

ראש שמחתי: זכור יהוה לבני אדם את יום ירושלים,
האמרים ערו ערו עד היסוד בה: בת-בבל השדודה,
אשרי שישלם-לך את-גמולך שגמלת לנו: אשרי,
שיאחז ונפץ את-עלליך אל הסלע:

קנ.

הללויה, הללו-אל בקדשו, הללוהו ברקיע עזו:
הללוהו בגבורתיו, הללוהו כרב גדלו: הללוהו בתקע
שופר הללוהו בנגבל וכנור: הללוהו בתוף ומחול,
הללוהו במנים ועגב: הללוהו בצלצלי-שמע, הללוהו
בצלצלי תרועה: כל הנשמה תהלל יה, הללויה:

אחר שסיים תהלים, יאמר שלשה פסוקים אלו:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שכבות עמו יגל יעקב
ישמח ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה מעזם בעת צרה: ויעזרם
יהוה ויפלטם, יפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו:

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת:

יוסף שלום בן מרים

ג'ני חווה בת אלונורה

שהקדוש ברוך הוא יזכה אותם עוד השנה:

בזרע של קיימא

בית משלהם בהרחבה גדולה בלי חובות

שלום בית אמיתי

חזרה בתשובה שלמה

ושיהיה להם שמחה ונחת.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
ולעילוי נשמת

כ"ק אדמו"ר אבינו עט"ר רבי
אליעזר שלמה בן

ר' מנחם זאב

זצוק"ל זיע"א

ולעילוי נשמת

הרבנית הצדקת מרת **יחנא**

שיפּרה ע"ה בת הרה"צ

רבי **אשר ישעיה ראטענברג**

מקוסון זצ"ל אשת

עט"ר כ"ק אדמו"ר **מוהרא"ש**

זצוק"ל.

